This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google books

https://books.google.com

HARVARD DEPOSITORY
SPECIAL COLLECTION
CIRCULATION RESTRICTED

816.9
Turk, Arm
1864

יהוה

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Պու քիթապըն իլք սուրէթի՝ քիթապը թէլիֆ էտէն Յօհաննէս Պընիանըն սուրէթի, վէ ալթընտաքի եազը՝ քէնտի էլ եազըսը վէ իմզասը տըր։

Digitized by Google

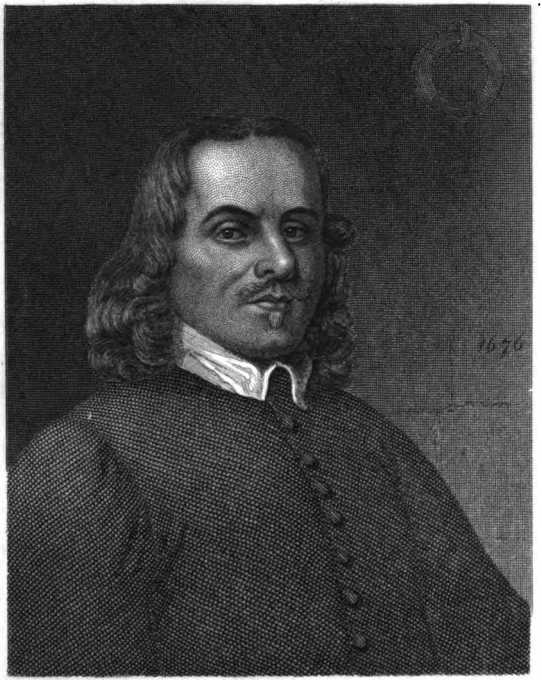

we pray you
in the bowels of Christ
Jo Bunyan 1682

Digitized by Google

[illegible]

ԵՕԼՃԱԻԼԱՒԵՐԻ

[illegible]

ՍԹԱՄՊՈՒՏԱ

ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԻ

1864

Digitized by Google

Digitized by Google

Pilgrim's Progress

ՔՐԻՍԹԻԱՆԸՆ

ԵՕԼՃՈՒԼՈՒՂՈՒ

ՊՈՒ ՏԻՒՆԵԱՏԱՆ ԿԷԼԷՃԷՔ ՏԻՒՆԵԱՅԱ

John Bunyan

ՐԻՒՅԱ ՅԷՔԼԻՆՏԷ ԵԱՓԸԼՄԸՅ

(In Armeno-Turkish)

Constantinople

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ

Ց. ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ ԹԱՊԽԱՆԷՍԻՆՏԷ

1864

Digitized by Google

Digitized by Google

ՃՕՆ ՊԸՆԻԱՆԸՆ

ՄԻԻՏՏԷԹԻ ՀԱՅԱԹԸՆՏԱ ՍԻՒՐՏԻՒՅԻՒ ԷՕՄՐԻՒ ՊԷՅԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ

Պու քիթապըն միւէլլիֆի օլան Ճօն Պընիան նամ քիմսէ՝ սայր փէք պէօյիւք քիմսէլէր կիպի, աշաղա տէրէճէ աթալարտան կէլմիշ իտի։ Օնուն փէտէրի ատէթա պիր թէնէքէճի իտի, վէ Ինկիլթէրրատա Պէտֆօրտ նամ շէհրին եագընլարընտա օթուրուր ըտը։ Ֆագաթ եինէ իթիպարլը վէ խիւլիւսի փաք պիր ատէմ իտի, չիւն հէր նէ գատար քէնտի օղլունու տախի քէնտի էտնա սանաաթընա գօմաղա էլ վուրտու իսէ տէ՝ եինէ օղլունուն օգումագ վէ եազմագտա տախի թէրպիյէ ալմասընա չալըշըր ըտը։ Ըու տախի իհթիմալ կէօրիւնիւր քի՝ Պընիանընն փէտէրի քրիսթիանլըղըն էսսասլարընը օնուն ֆիքրինէ էրքէնճէ եէրլէշտիրմէյէ չալըշմըշ օլմալը տըր, եօղ իսէ՝ մախսըմ եաշընտա իքէն եէմին վէ քիւֆր էթմէքտէ քէնտի արգատաշլարընտան պասկըն օլտուղունտա՝ օլ ազիմ րիւյալար վէ թէօվպէյէ տէօնտէրէն տույուշլար քէնտիսինէ վագի օլմայաճաղ ըտը։ Պու քէյֆիյէթի քէնտիսի շէօյլէ նագլ էտէր. "Չօգ վագըթ", տէր, "պիր գաչ կիւն կիւնահ իշլէյէրէք կէչիրտիքտէն սօնկրա, եաթաղըմտա ույուր իքէն՝ ճիննլէր վէ քէօթիւ րուհլար տաիմա պէնի ալրպ կէօթիւրմէյէ

Digitized by Google

չալըշըյօրլար տէյիւ զանն էտէրէք՝ օնլարըն գօր-
գուսունտան փէք թաճիզ օլուր ըտըմ"։ Քէնտի
րուհանի ույանըգլըղընտա էթտիյի միւլահազա-
լարըն պիր գաչընը տախի շէօյլէ թարիֆ էտէր։
"Տօգուզ՝ եա օն եաշընտա պիր չօճուգ իքէն՝
քէնտիլէրինի պօշ շէյլէրէ վէրմիշ օլան արգատաշ-
լարըմ իլէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ օյունլարըմտա վէ
չօճուգճա պօշ շէյլէր էթտիյիմտէ՝ էքսէրի մասուն
գալըպ՝ ֆիքրիմտէ ալթիւսթ օլուր ըտըմ. ֆագաթ
եինէ կիւնահլարըմը պրագամազ ըտըմ," տէր։

Իշթէ ճէմի քրիսթիան պապալարա վէ անա-
լարա, օնլարըն հալի հէր նէ գատար էտնա տախի
օլմուշ օլսա, պու քէյֆիյէթ օնլարա պիր պէօ-
յիւք էօրնէք տիր։ Եա՛ պապալար վէ անալար,
էվլատլարընըզա օգումագ վէ եազմայը էրքէն էօյ-
րէտին, վէ օնլարը քրիսթիանլըգտա թէրպիյէ է-
տին. զիրա պէօյիւտիւքլէրինտէ Ալլահ օնլարը նէ՛
գատար եիւճէլտէճէյինի, վէ պէօյլէ էթմէնիզ ի-
լէ օնլարը նէ՛ գատար ֆայտալը զաթլար օլմաղա
հազըր էթմիշ օլտուղունուզու պիլմէզ սինիզ։

Պընիան պէօյիւյիւպ ագլէ պալիղ օլտուգճա՝
կիւնահտա տահա գաթըլաշըր ըտը. պախուսուս
քէնտինի եալանճըլըգ, պէտտուա, եէմին վէ Ալ-
լահըն իսմինէ քիւֆր էթմէք քէօթիւլիւքլէրինէ
վէրմիշիտի։ Հալ պու քի քէնտի զամիրի տահմա
քէօր տէյիլ իտի։ Բիւյասընտա էքսէրի կէօրիւր
իտի քի՝ կէօք թութուշմուշ վէ պուլութլար փէք
գօրգուլու կիւրիւլթիւլէր իլէ եըրթըլըպ փարա-
անըյօրլար։ Պազը՝ սէֆաաթլը պիր եէրտէ տիր

տէյիւ կէլիր իտի քէնտիսինէ, վէ օրատա ճիմ-
պիւշ վէ սէֆա իչինտէ տիր տէյիւ զանն էտէր ի-
տի. Ճագաթ սօնկրա հէման օլ խիւլեսվի մէճ-
լիստէ քէնտիսինէ էօյլէ կէլիր իտի քի հիյպէթ-
լու պիր վ.լղէլէ՝ եէրի եբրեթպ այբրբյօր, վէ օ-
րատան ալէվլէր հէմ ֆէնա սէսլէր իլէ պէտուա
օգույան ինսան հիյէթլէրի չբգայօր։ Ա՝ է պուն-
լար՝ իւմումի շէրաաթ կիւնիւն թասվիրինի քէն-
տի գօրգմուշ հասսէլէրինին էօնիւնէ կէթիրիրլէր
իտի։

Ա՝էնտի էօմրիւնիւն պու էյեամընտա պիր գաչ
աէֆա միւճիզաթէն էօլիւմտէն գուրթուլտու, քի
սօնկրա օլ վուգուաթլարը քէնտիսինէ մէրհա-
մէթ իլէ գարբշմբշ ճէզա սայար ըտը։ Պիր տէֆա
Պէտֆօրտ նամ շէհրին եագընլարընտա ()ս նամ
ըրմաղընը իչինտէ պիր գայբգտան տիւշիւպ պօղուլ-
մասընա ազ գալտը։ Պիր տէֆա տախի տէնիզ-
տէ պօղուլույօր ըտը։ Պունտան սօնկրա պիր կիւն
եօլտա էօնիւնտէն պիր երլանրն կէչմէսինի կէօ-
րիւպ՝ էլինտէքի տէյնէյի իլէ օնա վուրտու, վէ
սօնկրա տէյնէք իլէ աղզընը աչտրբրպ փարմագ-
լարը իլէ երլանրն տիլինի թուլթտու տրշարը չէք-
տի քի՝ օնուն սօգար ալտթը օ տրը տէյիւ զանն
էտէր իտի։ Ա՝էնտիսի պունու նագլ էտիպ՝ "Ա՝ՅՅ-
յէր պունու էթտիյիմտէ Ա՝ղլահ պանա մէրհա-
մէթ էթմէսէ իտի, պէն քէնտի արսըղլըղըմ իլէ
քէնտիմին էճէլինէ կիրէճէ յիտիմ՝", տէր։ Ա՝էնտի-
սի օնսէքիղ եաշընտա իքէն պիր սայր պէօյիւք
վուգուաթտան տախի գուրթուլտու։ ()ալ էսնա-

Digitized by Google

տա Ինկիլթերրատա ճէնք օլուպ՝ Պընիան տախի պիր ասքէր պէօլիւյիւնէ եազըլմըշ ըտը։ Իմտի օնու Լայսէսթրը նամ գասապանըն մուհասէ-րէսինէ կէօնտէրէճէք օլտուգլարընտա՝ քէնտի ար-գատաշլարընտան պիրի օնուն եէրինէ կիթմէք իս-թէտի։ Պընիան տախի քէնտի եէրինի օնունքի իլէ տէյիշտիրմէյէ բազի օլուպ՝ օլ կէօնիւլ իրատէ-թի իլէ պունուն եէրինէ կէչէն քիմսէ մուհա-սէրէտէ պիր կէճէ նէօվպէթճի իքէն թիւֆէնք իլէ պաշընտան վուրուլուպ էօլտիւ։

Պու վուգուաթըն իւզէրինէ չօգ կէչմէզտէն Պընիան էվլէնտի, վէ ալտըղը էհլինին աղըր վէ տինտար սէօհպէթլէրի՝ պունուն էթվարընըն իւ-զէրինէ փէք պէօյիւք պիր թէէսիր էթտի։ Պագըն քի տիշէհլիլէրին թէրպիյէ ալմըշ օլմասը նէ՝ գատար իգթիզալը վէ էյի տիր։ Հալ պու քի՝ քէնտիսի էվ պարգ օլմագ իչիւն հիչ պիր շէյ հա-զըրլամըշ օլմագսըզըն՝ հէմ քէնտիլէրինէ լազըմ օլաճագ շէյլէրտէն տախի պիր շէյի օլմագսըզըն էվլէնմիշ իտի։ Էհլինի եէնի ալտըղը վագըթ-տա՝ էշեա օլարագ պիր թապագ եախօտ պիր գաշըգլարը պիլէ եօղ ըտը տէյիւ, քէնտիսի իֆա-տէ էթմիշ տիր։ Լաքին սանաաթը թէնէքէճիլիք օլտուղունտան՝ կէօրիւնիւր քի պու թարզ շէյլէրէ տայիր օլան քէնտիլէրինէ լազըմ շէյլէրի թէղճէ տիւզէլթմիշ օլմալը տըր Էհլինին կէթիրտիյի ճէ-հէզինին քեաֆֆէսի եալընըզ իքի ճիլտ ուֆագ Քրիստոնէական քիթապլարտան իպարէթ իտի։ Ֆագաթ պունլար Պընիանա պինլէրճէ ալթուն-

տան զիյատէ պիր նիյմէթ օլտու, չիւնքի էհլի օնլարը օնա օգութտուղունտան, վէ քէնտի փէտերի Ալլահը սէվէն պիր ատէմ օլուպ՝ օնուն տինտարլըղը իւզէրինէ օնուն իլէ սըգ սըգ սէօյլէշտիյինտէն, տուրմայըպ քիլիսէյէ կիթմէյէ վէ քէնտի քէօթիւ ատէթլէրինի թէրք էթմէյէ օնու գանտըրտը։

Օլ արալըգ պիր ղայէթ աշաղա գարըտան իշիթտիյի պիր ազարը տախի՝ քէնտի էթվարընը տիւզէլթմէսինէ ֆայիտէլի օլտու։ Քէնտիսի պու քէյֆիյէթի նագլ էտիպ՝ "Պիր տէֆա պիր գօնշումուն տիւք քեանընտա տուրմուշ սէօյիւպ սայար իքէն, էվին գարըսը սէօզիւմիւ իշիտիպ՝ վէ վագաա քէնտիսի փէք արսըղ վէ ատէպսիզ պիր քէօթիւ գարը իքէն, պանա տէօնիւպ՝ Սէնին էթտիյին սէօզլէրի իշիթտիյիմտէ թիթրէյօրըմ, սէնին պու էթտիյին քիւֆիւրլէր իչիւն սէն փէք քէօթիւ պիր կիւնահքեար սըն, էօմրիւմտէ էօյլէ քիւֆր իշիթմէմիշ իտիմ, վէ էյէր շէհրին տէլիգանլըլարը սէնին իլէ կէօրիւշիւրլէր իսէ՝ սէն պու հարաքէթին իլէ օնլարըն ճէմիսինի պաշտան չըգարաճագսըն տէտի," տէր։ Պու գարընըն ազարը՝ պիր էյի քիմսէնին ազարընտան զիյատէ թէէսիր էթտի Պընիանա։ Օնու իշիթտիյինտէ ութանըպ սիւքիւթ էթտի։ "Շէօյլէ քի (տէր քէնտիսի), օրատա պաշըմը ասմըշ տուրտուղումտա, պիւթիւն եիւրէյիմ իլէ շէօյլէ տէյօր ըտըմ. Քեաշքի շիմտի պիր քիւչիւճիւք չօճուգ օլայըտըմ քի՝ փէտերիմ պանա պէօյլէ քէօթիւ սէօզլէր սէօյլէմէմէք էօյրէտէ իտի։"

Digitized by Google

Պու վուգուաթըն իւզէրինէ չօգ կէչմէզտէն պիր ֆուգարա քիմսէ իլէ օրթագլըգ էթմէյէ պաշ-լատը. օլ քիմսէ տախի պունուն իլէ մէզհէպ վէ Ազիզ Քիթապլարըն իւզէրինէ էօյլէ պիր թարզ իլէ սէօյլէշիր իտի քի՝ ֆիքրինի գանտըրըպ օնու Ազիզ Քիթապ օգումայը էլէ ալմաղա մէճպուր էթտի։ Պընիան օնու օգումասընտա պէօյիւք էյ-լէնճէ պուլուր ըտը, պախուսուս օնուն իչինտէ պուլունան թէվարիխլէրտէն. զիրա Բէսուլլարըն մէքթուպլարը տահա օնուն անլայաճաղը տէրէ-ճէսինտէն եիւքսէք իտիլէր Պունտան պէօյլէ քէն-տի էթվարընտա էօյլէ պիր թէպտիլաթ զուհուր էթտի քի՝ քէնտի տօսթլարը օնու եէնի պիր ատէմ եէրինէ գօյուպ՝ օնուն էօթէ ուճ չափկընլըղընտան էտէպ թանըմաղա վէ տինտար պիր հարաքէթէ տէօնմիւշ օլմասը իչիւն թաաճճիւպ իլէ տօլարլար ըտը։ Քէնտինին իւզէրինէ էյի սէօյլէմէյէ պաշ-լատըլար, վէ քէնտիսի տախի՝ հալի իլէ, էյի պիր իսմ գազանմըշ օլտուղու իչիւն խօշնուտ օլուր ը-տը, վէ օլ վագըթ՝ օնլարըն ինտինտէ պիր էյի իսմ սահիպի օլմաղա լայըգ տըր տէյիւ գըյաս էտէր իտի։ " Լաքին (տէր քէնտիսի) եալընըզ պիր միւրայը Փարիսեցի իտիմ, հէփ էթտիքլէ-րիմտէն մագսէտիմ շու իտի քի՝ հէր քէս պէնիմ հագգըմա էյի սէօյլէսին։ Նէ՝ Քրիստոսու պի-լիր իտիմ, նէ՝ իմանը, նէ տէ իւմիտի, վէ շիմ-տի էյի անլամըշըմ քի էյէր օ վագըթ էօլսէ ի-տիմ, հալիմ փէք ֆէնա օլաճաղ ըտը"։

Օնուն իլէրլէնիպ թա պիզիմ Բապպ Յիսու-

սուն պիր միւնէվվէր, հալիմ վէ թէօվպէքեար շայիրտի օլմասընա գատար կէչտիյի հէր պիր տէրէճէլէրինի պիրէր պիրէր պուրատա թարիֆ էթմէսի միւմքինսիզ տիր։ Շու գատարը սէօյլէմէսի քեաֆի տիր քի՝ օնուն պու թաաճճիւպէ շայան թէպտիլաթընըն պաշլըճա վասիթալարը՝ Ազիզ Քիթապ օգումասը վէ տինտար քրիսթիանլար իլէ կէօրիւշմէսի օլտու. հէմ քէնտիսի Շէյթանըն չօգ վէ զարարլը հէմ մախսուս իղվալարընա տախի տիւշիւպ՝ օնլարըն իչինտէ չօգ վագըթ հէման իւմիտ քէսիքլիյինէ վէ չըկընլըղա թութուլուպ՝ քէնտինի էօլտիւրմէք միւլահազալարը էտէր իտի։ Ֆագաթ օնուն սէմավի փէտէրի օնու պու թարզ իլէ սայրլարա պէօյիւք ֆայիտէլէր էթմէյէ հազըրլար ըտը, վէ Ալլահըն ինայէթի իլէ ճէմի պու իղվալարտան թէհլի քէսիզ կէչտի քի՝ սայր քէնտիսի կիպի իղվատա օլանլարա պիր ալիմ խօճա վէ գըլաղուզ հէմ թէսէլլիճի օլսուն։

Տինտարլըգ իչինտէ քէնտինին գավի օլտուղունու, վէ Ազիզ Քիթապլարա էյի աշնա օլուպ՝ ճէմաաթ իչինտէ օնլարը թարիֆ էթմէյէ միւգթէտիր օլտուղունա քիֆայէթ միգտարը նիշանէլէր կէօրիւնտիւյինտէ, Քրիստոսուն Ինճիլինէ վազճը նասպ օլունտու։ Հէր շէյէ գատիր Ալլահ՝ էքսէրի զայըֆ վէ իթիպարսըզ քիմսէլէրի սէչէր քի՝ գուվվէթլի վէ իթիպարլը օլանլարը ութանտըրսըն։ Իշթէ պու հալիմ թէնէքէճիյէ տախի պու մինվալ իւզրէ վագի օլտու։ Խըզմէթ-

քեարանէ չալըշմագտան վէ ալչագ կիւնահլար-
տան՝ Ալլահըն ինսանլարա կէօնտէրտիյի էլչիսի
օլմաղա տավէթ օլունտու. վէ Ալլահ օնու քէն-
տիսինէ էլչի օլմագ խըզմէթինէ լայըգ էտիպ՝ օ
տախի օնուն խըզմէթինտէ փէք մէշհուր օլտու։

Պընիանըն վազճըլըգ մէմուրիյէթի էսնասըն-
տա Ինկիլթէրրանըն կէրէք ումուրու փօլիթիքիյէ-
սի վէ կէրէք ումուրու մէզհէպիյէսի փէք պիւյիւք
մուխաթարատա իտի։ Մէզհէպ սէրպէսթիյէթի
վէ զամիր ազատլըղը օլ էսնատա հէման պիլին-
մէմիշ պիր շէյ իտի։ Պընիանըն վազճըլըգ մէ-
մուրիյէթի՝ հագըգաթա տիւշման օլան քիմսէլէ-
րէ թէօքէզ օլարագ, պէօյիւք նահագգլըգ իլէ օ-
նու թութուպ հապսա աթտըլար. վէ օրատա օն
իքի եըլ գատար մահպուս գալտը։ Կէօրիւնիւր
քի Պաթըլլըգ փանայըրընտա Միւմինին իւզէրի-
նէ օլան մուհաքէմէյի իֆատէ էթմէսի իլէ՝ պու
քէնտիսինէ օլան նահագգլըղը վէ մէրհամէթսիզ-
լիյի պէյան էթմէք իսթէր։

Պու թէհամմիւլ օլունմազ էսիրլիյին կիւճիւք-
լէրինի՝ պէօյլէ պիր հալտէ հէր քրիսթիանա եա-
գըշըր օլտուղու թարզ իւզրէ պէօյիւք սապր իլէ
չէքէր իտի։ Օրատա քէնտիսինէ արգատաշ օ-
լան քիմսէլէր՝ օլ սէպէպ իչիւն մահպուս օլան
պիր գաչ քիշի իտի։ Թէվրաթը Շէրիֆի տախի
վէ աթիգ շէհիտլէրին թէվարիխի եանընտա իտի.
պունլարտան մաատա՝ քէնտի միւլահազալարընըն
իւզէրինէ տախի մէշղուլ օլմաղա վագթը վար ը-
տը։ Քէնտիսի իլէ մահպուս օլան արգատաշ-

Digitized by Google

լարբնա պաղը վազ տախի վէրիր իտի։ վէ պէց-
լէճէ՝ օնլար վէ քէնտիսի՝ քէնտի չէքտիքլէրի
պէցիւք սրգընթըլարընդն իչինտէ միւպարէք Ն-
ճիլին հագրգաթլարը վէ վատլարը իլէ թէսէլլի
պուլուրլար ըտը։

Ֆագաթ քէնտի մահպուս օլտուղու միւտտէթ-
տէ քէնտի վագթընդ գուլլանմասընդն պէցիւք
ալանթը քէնտի գալէմի իտի։ Այր գրյմէթլու Ալմի
իլահիյէ միւթալլիգ քիթապլարտան մասատա՝ պու
գատէմի Պէնզէյիշի տախի մահպուսատա թահրիր
էթտի քի՝ շիմտի թէրճիւմէ օլունարագ իշպու
լիսանը թիւրքիյէտե տախի նէշր օլունուր։ Ա-
թէ օլ մաղբա պու հապտ տըր քի՝ քէնտիսի օլ
ազիմ ըիւյանընդ իպթիտասընտա՝ Տիւնեանընդն էօ-
լիւնտէն կէչտիյիմտե՝ . . . օրատա եաթտըմ ու-
յումաղա, տեր։ Օնուն պու զէվգլի վէ թէր-
պիյէ վէրիճի ըիւյասընդ օգոյուպ անլատըղըմըզ-
ատա՝ քէնտի տիւշմանլարընդն օնուն ազատլըղընդ
էլինտէն ալմալարը սէպէպի իլէ, օնուն տախի է-
լինի գալէմէ վուրմաղա մէճբուր էթմիշ օլմալա-
ըը իչիւն՝ էվման շազ օլմատա օլուրուզ։

Լապատան զուրթուլտուղու կիպի՝ քէնտի տօսթ-
լարը Պէտֆօրատա պիր ատատ սաթուն ալըպ օ-
նուն իչիւն պիր քիլինէ եատիրլար, վէ քէնտի-
սի օրատա տիւզիյէ էր հաֆթա քէնտիսինի
տինլէմէյէ կէլէն խալգա վազ վէրիր իտի. վէ
հիւքիւմէթ սահիպի ալանլարատան տախի տրթգ
սրգընթը էքմէզ իտի։ Նէրլատա պիր քէրրէ Ն օնտ-
բայա կիտէր իտի, վէ օրատա վէրտիյի վազ ի-

Digitized by Google

չիւն չօգ մեռՀ իշիտիր իտի։ Փէք պէջիւք րիճալ-
լար էքսէրի օնուն վազընը տինլէմէյէ կիտէրլէր
իտի։ Պիր կիւն Կարոլոս Ե. Ինկիլթէրրա գրա-
լը՝ պու պէջիւք րիճալլարտան պիրիսինէ քէնտի
թաաճճիւպ էթտիյինի պէյան էտիպ՝ Ալէն պիր
ագըլ վէ իլմ սահիպի քիմսէ իքէն, պիր թէնէ-
քէճինին լաֆազանլըղընը Նի՞ճէ կիտիպ տինլէյէ
պիլիրսին, տէտի։ () տախի օնա ճէվապ վէրիպ
"Ի՞ֆենտիմ Փատիշահ, էյէր օլ թէնէքէճիտե
օլան քանքարա մալիք օլմաղա գատիր օլա պիլ-
սէ իտիմ, ճանը կէօնիւլտէն ճէմի իլմիմտէն
վազ կէչէր իտիմ", տէտի։ Կէօրիւնիւր քի
Պընիանընն վազընտա՝ խալգընն ֆիքրինի գաւիրպ
օնու քէնտիսինէ ճէլպ էտէն մախսուս պիր շէյ
վար ըտը։ Ի՞օյլէ զանն օլունուր քի՝ քէնտի կիւնիւն-
տէ Ինկիլթէրրանընն էհալիսինէ էն մագպուլ օ-
լան վազճը օ իտի։ Ի՞օնտրայա կիթտիյինտէ՝ աղ
վագըթտա քէնտինին օրատա օլմասընընն իլանը՝
քէնտիսինի տինլէյէճէք պիր սայրսրզ գալապա-
լըգ ճէմ էթմէյէ քեաֆի իտի։ Ինկիլթէրրատա
օլան ատէթ իւզրէ՝ ճէմատաթ էջլէնտէն պիր եա-
խոտ իքի սաաթ էվվէլ քիլիսէյէ կիտէր. լաքին
Ո՞օն Պընիանընն վազընը տինլէմէք իչիւն ատէթ-
տէն խարիճ գալապալըգ՝ էքսէրի պին իքի եիւզ-
քիշիտէն զիյատե, գըշ էսնասը վագթընտա եաղ-
մուր վէ գար եաղար իքէն, սապահ շաֆագընը-
տան էվվէլ պիրիքիրլէր իտի։

Հ՞ու աթի իւզ զիքր հիքայէտէն օնուն վազ-
ճըլըգտա հազըր ճէվապլըղը։ Վէ քէնտինի պիր

ՔՐԻՍԹԻԱՆԸՆ

ԵՕԼՃՈՒԼՈՒՂՈՒ

ԲԻԻՅԱ ՅԷՔԼԻՆՏԷ

ԻԼՔ ՄԷՆՋԻԼ

Տիւնեանը չէօլիւնտէն կէչտիյիմտէ՝ մաղարասը* օլան պիր մահալտէ գօնուգլայըպ օրատա եաթտըմ ույումազա, վէ ույգումտա պիր բիւյա կէօրտիւմ: Բիւյամտա պիր ատէմ կէօրտիւմ քի ղայէթ էսքի լեպասլէրտէ՝ եիւզիւնիւ քէնտի էվինտէն էօթէյէ տէօնտէրմիշ՝ պիր մահալտէ տուրույօր ըտը, վէ էլինտէ պիր քիթապը՝ հէմ սըրթընտա պիր աղբր եիւքիւ վար ըտը: Եսայ. ԿԴ. 6: Ղուկ. ԺԴ. 38: Սաղմ. ԼԸ. 4: Վէ պագըպ կէօրտիւմ քի էլինտէքի քիթապընը աչտը վէ օգումաղա պաշլատը, վէ

---

*Պէտֆօրտ նամ շէհրին մահպուսխանէսի, եանի՝ պու քիթապըն միւէլլիֆինին զամիր իչիւն մահպուս օլտուղը մահալ:

Digitized by Google

օգուտ իքէն՝ աղուայլպ թիթրէր իսի։ վէ արթրզ քէնտինի զապթ եթմէ յէ թագաթը գալմասը-ղընասան ֆիղան էտիպ «Պանա նէ՞ էթմէ՛ք էրէբէ՛ք սիր՝՝ ասէյիս չապրբմասդա սպաղասը։* Գոյգ։ Բ։ 37։ ԺԶ։ 30։

---

*Քէնան հալնի սույան. կիւնահքաբ պէզյլէ ֆիղան էտէր, չիւն կէօրիւր քի քէնան սատագաթը հայդ էտվաղը կիպի մուբասար արը։ քէնան ճանը զաղաղ վէ ճէֆա հիւքմիւ ալթընտա օլուա՝ էպէտի ազաղա սիճիլի քէսիլմէշ սիր։ Քէնան կիւնահրընը եիւքիւնիւ արբթընտա սույարագ՝ պիր մէտար պուլմագ իչիւն էվինանէն ատ՝ քէնանինանէն ատ վէ ճէմի պօշ իւմիւտլէրինանէն վէ պարթալ թիթիգալարընտան եիւղ չէվիրիպ, Ալահրն Քէսանինը եվնէ ալար՝ քի մէտար վէ գուրթուլուշ պուվմագ իչիւն ներէյ ալզանմագ կէրէք օլսուզունու օ քէնանինէ, կէօրթէրսին։ Կիւնահքաբ օնու օգուտուգճա գանար քի քէնան գրյմէթի՝ էօլմէզ ճանը սէֆիլ վէ խարտագ օլմաշ պիր հալտա սիր, վէ եպէտի էօսիւր հէմ գուրթուլուշ իչիւն քրիստոսագ պընմագա միհրաճ արը։ Օգուտուզունա՝ քէնան հալի նիճէ օլճագընը ամիշիւնէրէք ազլար վէ թիթրէր։ Էյ օգույան, պէօյլէ պիր շէյ սանա տախի հիչ վագի օլսուզու վարմը։ Կիւնահքարընը հիչ կէօրմէն մի։ Ամարընն ազբարընը սույսուն մի՝ քի ճան ճանըզ իչէ՝ Պանա նէ՞ էթմէ՛ք էրէբէ՛ք սիր քի խելաս պուլսըմ ատյիս ֆիղան էտ խան։ Էյ էրէ կէօրմէսին վէ սույմասանը խէ՝, օլ գրյմէթի քիթագը՝ սանա հիչ ֆարդը օլմայան պիր մեսաղ եախսա հիքայէթ քիթագը էլիպ ասյահագաքը. օնուն մանասընը՝ պիլիմեյին պիր

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Պու հալտէ էվինէ կիթտի, վէ էհլի իլէ չօ-
ճուգլարը քէնտի սըգընթըսընը ֆարգ էթ-
մէսինլէր տէյիւ՝ խայլը վագըթ քէնտինի
զապթ էթտի. լաքին կիթտիքճէ սըգընթը-
սը արթտըղընտան՝ արթըգ սիւքիւթ էտէ-
մէյիպ՝ նիհայէթ ֆիքրինի քէնտի էհլի-
նէ վէ չօճուգլարընա աչտը, վէ օնլարա շու
թարզ իլէ նութգ էյլէյիպ տէտի. "Եա պէնիմ
սէվկիւլիւ էհլիմ, վէ սիզ պէնիմ պաղրըմըն էվ-
լատլարը, պէն՝ սիզին մուհապպէթլու տօսթու-
նուզ, սըրթըմտա եափըշմըշ պիր եիւք սէպէպի
իլէ հալտէն չըգմըշըմ. Հէմ տտխի թահգիգ
խապէրիմ օլմուշ տըր քի պու պիզիմ շէհրի-
միզ կէօքտէն էնմիշ աթէշ իլէ եանաճագ տըր.
վէ օլ գօրգուլու խարապաթտէ կէրէք պէն՝ վէ

լիսանտա եաղըլմիշ կիպի անլամայաճագսըն. չիւնքի ոէն
հալա ճիոմանի օին, կիւնահլարընտա էօլմիւշ, շէրրին
գօլթուգլարընտա եաթմըշ վէ ֆասիտ էմնիյէթ իչինտէ
գալմըշսըն: Լաքին օլ քիթապ բուհանի տիր, վէ օ-
նու եալընըզ բուհճա հայաթ պուլմուշ ճանլար անլայա
պիլիպէր, օնլար քի քէնտի կիւնահլարընը տույարագ՝
հէլաք օլմագտան գօրգարագ՝ վէ հիւքմի ազապատն թիթ-
րէյէրէք՝ ճանը կէօնիւլտէն գուրթուլուշ արամաղա
պաշլամըշ աբրլար: Պու հալտէ օլանլար վէ եալընըզ
պունլար խարապլըգ Շէհրինտէն ոէմավի փատիշահլըղա
կիտէն Եօլճուլար օլմազա պաշլարլար:

սէն եա էհլիմ, վէ կէրէք սիզ պէնիմ թաթլը էվլատլարըմ, հէփիմիզ տէ սէֆիլլիքլէ խարապ օ-լաճաղըզ, մէկէր գաչաճագ պիր եօլ պուլունսուն քի գուրթուլա պիլէլիմ, լաքին էլհալ պէն պիր եօլ կէօրմէյօրում"։* Պունտա քէնտի էվ էհալի-սի ղայէթ թաաճճիւպ էթտիլէր. ֆագաթ քէն-տիլէրինէ սէօյլէտիյի շէյլէրի թահգիգ տէյիւ ինանտըգլարընտան տէյիլ, իլլա զանն էթտիլէր քի պաշը՝ ագլընա զարար վէրէն պիր մարազա օղ-րամըշ տըր. օնուն իչիւն՝ վագըթ կէճէյէ եա-գըն օլմաղըլա, ույգու տախի պէյնինէ բահաթ վէրիր տէյիւ իւմիտ էթտիքլէրինտէն, աճէլէ ի-լէ օնու եաթաղա գօտուլար։† Լաքին կէճէ տա-խի օնտ կիւնտիւզ գատար սրգընթըլըյըտը. օ-նուն իչիւն ույույաճագ եէրինէ, կէճէյի ահու-

---

*Տիգգաթ օլունմալը տըր քի՝ կիւնահը սահիհէն թանը-մագ՝ Ալլահըն տէտիյինէ վէ Ազիզ Քիթապլարըն իլ-համը իլահիտէն օլտուղունա ինանմագտան իլէրի կէլիր։ Էօլիւմ իլէ շէրաաթ՝ զամիրին հուզուրունա կէլիրլէր, վէ Ալլահըն էօնիւնտէ տուրմանըն հիյպէթլու նիհայէթլէրի էօյլէ աշիքեար էօնիւնէ գօնուրլար քի՝ ճէմի սայըր քիւչիւք շէյլէր՝ օլ եալընըզ լազըմը օլան շէյին գայ-ղըսը իչինտէ կէօմիւլիւրլէր։

†Գուրթուլուշ հագգընա ալիմ օլմաղա պաշլատըղը-մըզտա՝ ճիսմանի տօսթլարըմըզ պիզի չըլղըն եէրինէ դօրլար, վէ պիզիմ բուհանիճէ խասթա ճանլարըմըզա՝ ճիսմանի թիմար էտէրլէր։

զար իլէ վէ եաշ տէօքէրէք կէչիրտի ։ Պէօյլէճէ ոապահ օլտուգտա նիճէ օլտուղունու տույմագ իսթէտիլէր իսէ՝ օ տախի "Ֆէնա վէ ֆէնա" * տէյիպ՝ եինէ օնլար իլէ սէօհպէթէ կիրտի իսէ տէ, օնլար սէրթ սէօյլէմէ յէ պաշլատըլար ։ Հէմ տախի մարազընը տէֆ էթմէք իչիւն տիւշիւն-տիւլէր քի օնուն իլէ սէրթ վէ ճիտտ օլարագ տավ-բանսընլար ։ պազը տէֆա մասխարա էտէրլէր իտի, պազը քէրրէ ազարլարլար ըտը, վէ պազը տէֆա տա հիչ եիւզիւնէ պագմազլար ըտը ։ Իմտի քէնտիսի քէնտի օտասընա չէքիլիպ օնլար իչիւն տուա է-տէրէք օնլարը աճըմաղա վէ քէնտի սէֆիլլիյի իչիւն քէտէրլէնմէ յէ պաշլատը ։ Թարլալարտա տախի եալընըզճա կէզինիպ՝ պազը օգույարագ պազը տուա էտէրէք պիր գաչ կիւն վագթընը պէօյլէ կէչիրտի ։†

---

*Թէօվպէյէ կէլէնին կիւնահընին տույկուլարը՝ Քրիստոսուն գանընտան մաատա հիչ պիր շէյ իլէ տէֆ օլուն-ուպ փաքլէնիլմէզ ։ Ձիւնքի Ալլահըն ատալէթինին եէ-րինէ վարմասընա նէ գատար շէյ լազըմ իսէ, օյանմըշ զամիրէ բահաթ վէրմէք իչիւն տախի օլ գատար շէյ լա-զըմ տըր ։

† Ցիւնեավի ատէմլէր զամիրճէ սըգընթը իչինտէ օ-լանլարը տահմա ազարլայըպ եախօտ օնլարա տարըլ-ազգլարընտան, օնլար տախի էքսէրի քէնտի բահաթ-սըզլագլարընը էլլէրինտէն կէլտիյի գատար կիզլէրլէր, վէ քէնտիլէրինէ էն եագըն օլան քիմսէլէրտէն պիլէ կիզլէր-

Պիր կիւն պէջյէնմէ քէնտի ատէթի իւզրէ թաք-

լէր. լուքին ազ վազթէն իչինտէ ուրթզդ կիտլէնմէի պիտ-
քինտիզ օլուր, մտատէմ քի պիր ատէմ քէնտինին էն սէվ-
կիւլու զաթլարը քէնտի հալլէրինտէն պի խազէր օլարագ
քէմանլի տէրէճէ թէհլիքէ իչինտէ օլտուգլարընը կէօրսիւ-
յինտէ, քէնտի ատրլ մուհազէզէթինտէն ճէճգուր ազար
ունլարա թէսիրլի էմնալար՝ նասիհաթլար վէ բէճանլար
գուսնմազա։ Հալ պու քի օնլար Ալլահըն քէլամը հագ-
գընտա պիր չէյ պիլմէսէրլէրինտէն վէ քէնտի էթվար-
լարընը Ալլահըն քէլամը իլէ բուլարար էթմէյի էշրէնճէ
օմմազէլարընտան՝ պէօյլէ սէօզլէրէ շաշարլար։ Վէ ինսան
վէրսէյի նասիհաթլարընը գազանլը էսէճէքլէրի էրբինէ՝
էքսէրի օլ թարզ սէօզլէրի ազբլ փէրուշանլըղընա վէ
ահմազլըղա վէրիրլէր, վէ նասալ քի Փէյղամբէրլէր՝ ՐԷ-
սուլէր վէ Ալլահըն օղլու Ցիսուս քէնտիսի ատամ քէնտի
վազթլարընին ատէմիէրինտէն ալուշ կէօրէն հէյվանլ
քիմսէլէր սայլարարլար ըսաբ խսէ, շիմտիքի պիլմէյէնլէր ատ-
խի էօյլէ սայլարարլար։ Ամլարըն իւզրինէ պու զիւրիւ-
էքսէրի էվվէլա օնլարըն էն եազդն ազդրազալարը ի-
լամ էսէրլէր, վէ օնլարըն Փիքրինի բահաթլանարընդ
իչիւն թիւրլիւտէ թիւրլիւ շէյլէր իճատ էսէրլէր։ Մէսէլա՝
դէվզ ու սէֆալար, ահզազլըգլար վէ զայֆէթլէր. ինն-
ատար ատամլարատան եախօտ քիթազլարատան կէրի ատամդ
թէրթիզ էսէրլէր, վէ պու վասիթալարը գուլանազգլա-
րընատա էքսէրի պիւրատլէրինէ էրիզ՝ ատէմի պիր Փատիս
սէլամէթ իլէ բահաթլանարբէրլար։ Լաքին պիր ատէմ կիւ-
նահրն քէօթիւլիւյինինի վէ էանատլըղընն իւզրինէ պիր
պահիհ Փէհմ քէտզ էթմէյինտէ, պէօյլէ վասիթալար ինսան
ուղղնթիրընը էքսիլմէսինքատէն մնատտա՝ անճագ ուրթբրբրբ-
լար, վէ ինսան ջանկրա օլ ատէմին կէրէք քէնտի վէ կէրէք

լաղաղաւոր կէզոսիմնատ կէօրտիւմ քի քիթապէնը օգուլյոր ըսը · վէ ֆիքրի պիր պէշիւք էնտիշէտ իտի , վէ օգուտուղունատա՝ · Պանա նէ՞ էթմէ՛ք կէ-թէքտիր քի խելաս պուլայրմ՝՝ (Գոլ · ԺԶ · 30 , 31) ատչիւ էվվէլէքի կիպի պիր ալլայրշ գօփարտը :*

Ամ ատախի կէօրտիւմ քի՝ կէջյա գաշմագ խոթէր . կիպի ատէքթի թատարֆինա պագաբ ըսը · Ֆատգաթի նիմէ նէրինատ ատուրուբ ըսը , չիւնքի պանա էյլէ կէօրիւնտիւ քի նէրէյե կիտէճէ-ջինի պիլմէզ իտի : Ով վագրթի պագրոպ Ի-նճիլ վարիզի նամ պիրինի կէօրտիւմ քի օնա

տայրլարընդ գուրթուլուշու իւզերինէ տահա ճիյատ ատայուշու օլուր : Գու հալ էքսերի քէնատ ագրատա-լարընդ պարթլ էթիգատալերինի գուվվէթլէնտիրիր ճնլարդ իւզերինէ գարթը եփուքքիլիք կէթիրիր , վէ ճնլարդ մէրհամէթի՝ ինթիգամա , ֆէնա տավրանդա՝ գէտ մուամիլէյե հախատ եւզանէ պրատմաղա ատօնկը : Թանէլիթիկ գալան իմանքնատ՝ օլ վագրթի մանֆի պիր եէրե չէքիլմէյե մէճբուր օլուր , վէ քէնատի փէք ա-զար եւզլէնմէշ ֆիքրինի՝ Ազիզ Քիթապը օգուտմաղ ի-լէ , քէնատի ուֆիլ հալի իւզերինէ ատուշիւնմէքլէ , հեմ քէնատիսինի թահգիր էտէնլէր իչիւն ատախի տուտ էթ-մէքլէ խաֆիֆլէթմէյե չալըշըր , վէ պէշյլէմէ քէնատինդէն ատիրէթատ պիչէճէկը շաղլըզընը հէր հալ իլէրի կէթի-քէն թափատմու կէօզ հարը իլէ կէօրթէրիր :

*Պիր ատամ եաղընդը հիւքմ ազատատան գուրթուլմագ իչիւն քէնատի եւրէքյինատ ֆիքրան էթմէյե պաշլատըղընա՝ ատահիկէն քէնատի գուրթուլուշունու ատամիշ ալուր :

տօղրու կէլիպ, "Նէյէ՞ աղլայօրսուն"* տէյիւ սօրտու:

Ս տա ճէվապ վէրտի քի, "Էֆէնտիմ, էլիմտէքի քիթապտան կէօրիւրիւմ քի էօլիւմէ, վէ օնտան սօնկրա տա շէրտաթա կիթմէյէ սիճիլիմ քէսիլմիշ տիր: Եբր. Թ. 27: Իմտի պագարըմ քի էվվէլքինի իսթէմէմ. Յոբ. Ի. 21, 22. իքինճիյէ տէ գուտրէթիմ եօգ տըր": † Եղեկ. ԻԲ. 14:

Օլ վագըթ Ինճիլվաիզի, "Նի՞չիւն էօլմէք իսթէմէզսին, մատէմ քի պու էօմիւր պու գատար շէրր իլէ տօլու տըր" տէտի:

Ատէմ ճէվապ էտիպ, "Չիւն գօրգարըմ քի շու սըրթըմտա օլան եիւք** պէնի մէզարտան ա-

*Պուրատա տիգգաթ էյլէ քի՝ Քրիստոս, ճանլարըն պէօյիւք Չօպանը վէ Նազըրը, Ինճիլվաիզինի կէօնտէրտիյինտէ, կիւնահ իլէ գաթրլաշմըշ վէ եիւքլէնմիշ կիւնահքեարըն իւզէրինէ նէ՝ թաթլը մուհապպէթ վէ նէ տէրէճէ գայղը չէքմէք կէօսթէրիր: Ինճիլվաիզի թապիրի, Ինճիլի լութֆ ու գուրթուլուշուն շազլանտըրըճը խապէրինին վաիզի, եանի վազճըսը տէմէք տիր:

†Ֆիքրի ըշըգլանմըշ վէ տույուշ սահիպի կիւնահքեարըն ասրլ իքրարը պէօյլէ օլուր:

**Ալլահըն Բուհու՝ ինսանըն եիւրէյինի քէնտի զայպ օլմուշ հալի իւզէրինէ թէօքին էթտիյինտէ, օ վագըթ օլ քիմսէ կիւնահըն թէամմիւլ օլունմազ աղըրլըղընը սըրթընտա տույուպ, կէօքտէն կիւնահա գարշը պէյան օլունմուշ օլան Ալլահըն ղազապընտան գօրգուպ թիթրէր:

Digitized by Google

շաղա տէրին պիր եէրէ էնտիրէճէք, վէ պէն Տօ-
փեթէ տիւշէճէյիմ: Եսայ. Լ. 33: Հէմ տա-
խի, եա էֆէնտիմ, էյէր հապսէ կիթմէյէ գուտ-
րէթիմ եօղ իսէ, շէրաաթա վէ անտէն հիւք-
մին իճրա օլունմասընա կիթմէյէ տախի գուտ-
րէթիմ եօգ տըր: Իշթէ պու շէյլէրին միւլ-
հազասը պանա ազլամագ կէթիրիր" տէտի:

Օլ վագըթ Ինճիլվաիզի շէօյլէ տէտի.
"Էյէր հալին պու իսէ, նի՞շիւն եէրինտէ տուր-
մուշսուն": Ատէմ տախի ճէվապ վէրիպ "Չիւն-
քի նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէմ" տէտի: Օլ
վագըթ օպիրի օնա պիր եուվարլանմըշ թիրշէ
վէրտի, վէ օնուն իչինտէ "Կէլէճէք ղազապտան
գաչ" տէյիւ եազըլմըշ ըտը": * Մատթ. Գ. 7:

Իմտի օլ ատէմ օնու օգույուպ վէ տիգգաթ
իլէ Ինճիլվաիզինին իւզէրինէ պագարագ,
"Կէ՞րէյէ գաչմալըյըմ" տէտի: Օլ վագըթ
Ինճիլվաիզի քէնտի փարմաղը իլէ պիր կէ-

---

*Ինճիլ՝ կիւնահքեարըն քէնտի պուլունան սէֆիլ հալի իչինտէ օնու իւմիտսիզ վէ իմտատսըզ պրագ-մայըպ՝ իլլա գուրթուլուշ վէ խէլաս իչիւն Յիսուսու կէօսթէրիր օնա, շէօյլէ քի քէնտի նէֆսինտէն վէ իչէրիսինտէ տույտուղու Ալլահըն ղազապընտան, Քրիս-տոսուն՝ Տար գափու թէմսիլի իլէ կէօսթէրիլմիշ օլան լութֆունա սէյիրթսին:

նիշ թարլանը եօթէ եանընը կէօսթէրէրէք, "Շուրտաքի Տար Գափույու կէօրի՞լյօրմըսըն" տէտի: Մատթ. Է. 13, 14: "Խայըր", տէտի ատէմ: Անտէն օպիրի, "Շու փարլայան ըշըղը կէօրի՞լյօրմըսըն" տէտի:* Սաղմ. ՃԺԹ. 105: Բ Պետ. Ա. 19: Օպիրի տախի, "Զանն էտէրիմ քի կէօրիւյօրում" տէտի: Օլ վագըթ Ինճիլ վախզի շէօյլէ տէտի, "Օլ ըշըղը կէօզինտէ թութուպ տօղրու օրայա կիթտիյինտէ գափույու կէօրէճէքսին. օրատա գափույու վուրտուղունտա նէ էտէճէյինի սանա սէօյլէյէճէքլէր": Պէօյլէճէ րիւյամտա կէօրտիւմ քի օլ ատէմ գօշմաղա պաշլատը: Տահա քէնտի էվինին գափուսունտան իրագլանմազտան՝ քէնտի էհլի վէ չօճուգլարը օնուն գաշմասընը ֆարգ էտէրէք՝ տէօնսիւն տէյիւ արգասընտան չաղըրմաղա պաշլատըլար. լաքին օլ ատէմ փարմագլարընը գուլագլարընա թըգատը, վէ գօշարագ "Հայա՛թ, հայաթ, էպէ՛տի հայաթ"

---

*Քրիստոսու վէ օնա կիտէճէք եօլու պուլմանընը եալընըզ վասիթասը Ինճիլ տիր: Ինճիլ՝ ինտանը Քրիստոսա տօղրուլտուպ՝ Աղիզ Քուհուն շավգընը տախի եիւրէյինէ փարլատը, վէ պէօյլէլիքլէ կիւնահքեար օլան քիմսէ Ալլահըն Քէլամընտա Քրիստոսու կէօրիւր.

պաղրբրը ըտը ։ Գ. ԿԻ. ԺԳ. 26 ։ Պէօյլէճէ արգասընա պագմայարագ ։ (Ծննդ. ԺԹ. 17 ։) օվանըն օրթասընա տօղրու գաչար ըտը ։*

Գօնշուլարը տախի օնուն գաչմասընը կէօրմէք իչիւն տիշարը չըգտըլար ։ (Երեմ. Ի. 10 ։) վէ օ գօշտուղունտա ։ պազըսը զէվքլէնիր իտի ։ սայրըսը գօրգու վէրիր իտի ։ վէ պազըլարը տա կէրի տէօնսիւն տէյիւ արգասընտան պազըրբրլար ըտը ։ վէ պէօյլէ էտէնլէրին իչինտէն իքի քիշի գարար գըլտըլար քի կիտիպ օնու զօր իլէ կէրի տէօնտէրսինլէր ։ Պունլարըն պիրիսինին իսմի Ինատճը ։ վէ օպիրինին իսմի Իլզամը գօրայ ըտը ։ Պու վագըթա գատար օլ ատէմ էփ էյի եօլ ալմըշ ըտը իսէ տէ ։ պունլար օնուն եագասընը պրագմամայա գարար գըլմըշ օլտուգլարընտան՝ ազ վագթըն իչինտէ օնա եէթիշտիլէր ։ Օլ վագըթ ատէմ օնլարա "Գօնշուլար ։

---

*Կիւնահքեար՝ հէլաքատն գաչմազա պաշլատըզընտա, թէնճէ թալիւգաթլարը օնու մէն էթմէյէ չալըշըրլար ։ լաքին ագրլըլըգ՝ թէնին վէ գանըն հասլ էթակլի գափըլար սէօզլէրէ գարշը միւճատելէ էթմէքտէն զիյատէ, օնլարա գարշը գուլագլարըմըզը գափամագ տըր ։ Ճահիհէն քէնտի խէլասընը արզուլէյէն կիւնահքեար՝ տիւնեատէն նէ գատար թամիզ օլուրսա, օնլարը տայմամագ իչիւն օլ գատար չափուգ գաչար ։

նի՞չիւն կէլտինիզ" տէտի։ Օնլար տա՝ "Պիզիմ իլէ կէրի տէօնէսին տէյիւ սէնի գանտըրմաղա կէլտիք" տէտիլէր։ Օլ տախի "Պու տէտիյինիզ ասլա օլամազ" տէտի. "սիզ Խարապլըգ Շէհրինտէ սաքին օլուրսունուզ, վէ պէնիմ տախի տօղտուղում եէր օրասը տըր. օլ շէհրին խարապլըգ օլմասընընն ֆարգընտայըմ պէն, վէ հէր նէ վագրթ օրատա էօլիւրսէնիզ, մէզարտան աշաղա պիր եէրէ պաթաճագսընըզ, աթէշ վէ քիւքիւրթ իլէ եանան պիր եէրէ. իմտի՝ պէնիմ կիւզէլ գօնշուլարըմ, սիզ պէնիմլէ կէլմէյէ գայիլ օլուն" տախի տէտի։*

Ինատճը ճէվապ էտիպ՝ "Նէ՞, տօսթլարըմըզը վէ մալ ու միւլքիմիզի արգամըզա պրաղալը՞մ մը. տէտի։†

Էվվէթ, տէտի Քրիսթիան, Չիւն օլ ատէ-

---

*Կիւնահը թանըյըպ խարապլըգտան գաչան կիւնահքեարըն խալիս բուհու պէօյլէ տիր, քի սայըր սէֆիլ կիւնահքեարլար տախի քէնտիսի իլէ կիթոինլէր տէյիւ շազլըգ իլէ էօյիւտլէր։ Ալլահըն լութֆու պիրինին եիւրէյինէ էքիլտիյի անտէ՝ հասըլա կէլիպ պիր պիրինի սէվմէք մէյվէսինի կէթիրիր։

†Եիւրէքտէ պու տիւնեանըն մուհապպէթի հիւքիւմէթ սիւրտիւյինտէ, տահա էվլա պիր միրաս արամագ իչիւն հիչ պիր էմսալ ետ իսպաթ՝ ինոանը գանտըրմաղա միւգթէտիր տէյիլ տիր։

մին խսմի պու ըտը) զիրա սիզին պրագաճաղընըզ շէյլէրին ճիւմլէսի՝ պէնիմ էլէ կէթիրմէք խսթէտիյիմ՝ շէյլէրին պիր ազը իլէ բուպար օլունմաղա լայըգ տէյիլտիր, (Բ Կորնթ. Դ. 18) վէ էյէր սիզ տախի պէնիմ իլէ տէվամ էտէրէք կէլիրսէնիզ, պէնիմ կիպի սիզ տախի փայ ալաճագսընըզ. չիւնքի պէնիմ կիտէճէյիմ եէրտէ օլան շէյ եէթէր հէմ արթար: Ղուկ. ԺԵ. 17: Կէլին վէ սէօզիւմիւն թէճրիւպէսինէ վարըն:

Ինատճը. Պիւթիւն տիւնեայը պրաղըպ տա պուլմագ խսթէտիյին շէյլէր նէ՞ տիր:

Քրիսթիան. Պէն պիր միրաս արարըմ քի պօզուլմազ, նափաքլանմազ վէ սօլմազ. (Ա Պետ. Ա. 4) վէ օ՝ կէօքտէ երղըլմըշ օլուպ օրատա էմին տիր. (Եբր. ԺԱ. 16) վէ թախսիս օլունմուշ վագըթտա՝ օնու ղայրէթ իլէ արայանլարա վէրիլէճէք տիր: Էյէր խսթէրսէնիզ՝ իշթէ քիթապըմտա օդույուպ պագըն:

Էօ՞ֆ, տէտի Ինատճը, տէֆ էթ քիթապընը*, պիզիմլէ կէրի տէօնէճէ՞ք մի սին տէօնմէյէճէք միսին:

---

*Էյէր տիւնեավի ատէմլէր իլէ քէնտի եօլլարընճա միւճատէլէ էտէրսէն, սախթէ իսպաթլար վէ միւպահէսէլէր իլէ եօրարլար սէնի: Լաքին Ազիզ Քիթապը էօնլէրինէ գօտուզուն պիրլէ՝ սիւքիւթ էտէրլէր. նէ Շէյթան Ալլահըն Քէլամընըն գուվվէթինէ գարշը գօյա պիլիր, նէ տէ օնուն էլի իլէ քէօրլէնէնլէր:

Digitized by Google

Քրիս. Խայրը՝ պէն տէօնմէմ, տէտի օ պիրի, զերա էլիմի սապան իւզէրինէ գօմուշըմ։

Ինապճը. Կէլ՝ էօյլէ իսէ, Իլզամը գօլայ գօնշու, պունու պրագալըմ տա տէօնիւպ եինէ պիզ էվիմիզէ կիտէլիմ. պունուն կիպի պէօյլէ պիր մարազը չըլկըն ճիւմհիւրի վար տըր քի՝ ագըլլարընա էստիյի պիր շէյին ուճունա եափըշտըգլարընտա՝ եէտի թանէ իշ անլար ատէմ տէն ագըլլը կէօրիւնիւրլէր քէնտի կէօզլէրինէ։

Օլ վագըթ Իլզամը գօլայ շէօյլէ տէտի. Ֆէնա սէօյլէմէ. էյէր Քրիսթիանընն տէտիքլէրի սահիհ իսէ՝ օնուն արատըղը շէյլէր պիզիմքիլէր տէն էյի տիր. պէնիմ կէօնիւլիւմ գօնշում իլէ կիթմէյէ եաթըյօր։

Ինապճը. Նէ տէտի՞ն. ալ սանա պիր տէլի տահա. պէնի տինկլէ տէ կէրի տէօն. քիմ պիլիր պէօյլէ ագլընա կէլմիշ պիր ատէմ սէնի նէրէյէ կէօթիւրէճէք տիր։ Տէօն, տէօն, ագլընը պաշընա թօփլա*։

Քրիս. Խայրը, սէն գօնշուն իլէ կէլ՝ եա Իլզամը գօլայ. օրատա հէփ տէտիքլէրիմ կիպի՝ վէ տահա սայրը չօգ ճէլիլ շէյլէրիմիզ օլա-

---

*Քրիստոս իչիւն տիւնեանընն կէօզիւ էօնիւնտէ տահա տէլի օլմայան քիմսէ, Քրիստոսուն իմանը իլէ գուրթուլմագ հագգընա տահա ալիմ տէյիլ տիր։

ճագ տրը: Պանա ինանմազ իսէն՝ օգու շու քի-
թապըմտա. Հէմ իշթէ իչինտէ սէօյլէնիլէնլէ-
րին սահիհլիյինէ իսպաթէն՝ հէփիսի օնու եա-
փանըն գանը իլէ միւհիւրլէնմիշ տիր: Եբր. Թ.
17—21:

Էօյլէ իսէ՝ եա պէնիմ գօնշում Ինատճը, տէտի
Իլզամը գօլայ, պէն հէման գարար գըլայօրում,
պէն պու էյի ատէմ իլէ կիտիպ՝ օ նէ հալէ կի-
րիֆթար օլուր իսէ պէն տէ պէրապէր օլաճաղըմ.
լաքին եա պէնիմ կիւզէլ արգատաշըմ, պու արզու-
լէնէճէք եէրէ կիթմէնին եօլունու պիլի՞րմիսին:

Քրիս. Ինճիլ վարիզի նամ պիրիսի պանա կէօս-
թէրտի քի շու էօնիւմիւզտէ օլան քիւչիւք գա-
փույա սէյիրտէյիմ, վէ օրատա եօլուն իւզէրի-
նէ թարիֆ ալաճաղըզ:

Իլզամը գօլայ. Կէլ էօյլէ իսէ, կիւզէլ գօն-
շում, կիթմէքտէ օլալըմ: Պէօյլէճէ իքիսի
պիրլիքտէ եօլա չըգտըլար:

Ինատճը. Պէն տէ տէօնիւպ եէրիմէ կիտէյիմ,
տէտի Ինատճը, պէն պէօյլէ եօլու շաշըրան խէ-
յալի քիմսէլէր իլէ արգատաշ օլմամ:*

---

*Պուրատա տիգգաթ էյլէ քի ճիսմանի ատէմ իւզէրի-
նէ Ինճիլին հագիգաթլարընըն նէ ֆարգլը թէէսիրի վար
տրը: Ինատճը օնլարը պիւթիւն պիւթիւնէ բէտտ էտէր,
Իլզամը գօլայ իսէ օնլարը իֆթիխար իլէ տինկլէյիպ՝ պիր

Իմտի բիւյամտա կէօրտիւմ քի Ինատճը կէ-
րի տէօնտիւյինտէ, Քրիսթիան իլէ Իլզամը գօ-
լայ՝ օվանընն իւզէրինտէն սէօյլէշէրէք կիտէրլէր
իտի, վէ սէօհպէթլէրինի շէօյլէ պաշլատըլար:

Քրիս. Կէլ պագալըմ գօնշում Իլզամը գօ-
լայ, նի՞ճէ սին. շազ օլտում քի պէնիմլէ
կէլմէյէ գանտըն: Էյէր տահա կէօրիւնմէզ
օլան շէյլէրին գուվվէթի վէ գօրգուսու հագ-
գընտա պէնիմ տույտուղումու Ինատճը տախի
տույմուշ օլայըտը, պէօյլէճէ օնու պիր շէյ եէրի-
նէ գօմայարագ արգասընը պիզէ չէվիրմէզ իտի:

Իլ. գօ. Կէլ գօնշում Քրիսթիան, պուրա-
տա իքիմիզտէն պաշգասը եօղիքէն՝ սէօյլէ պա-
գալըմ կիտէճէյիմիզ եէրտէ տահա նէլէր վար,
վէ օնլարըն զէվգինի նասըլ սիւրէճէյիզ:

Քրիս. Պէն օնլար հագգընա տիլիմլէ սէօյ-
լէյէ պիլտիյիմտէն զիյատէ՝ ֆիքրիմլէ տույա-
րըմ, լաքին մաատէմ քի սէն պիլմէյէ արզու է-
տէրսին, իշթէ քիթապըմտա օգույայըմ սանա:

Իլ. գօ. Լաքին քիթապընըն սէօզլէրի սա-
հիհէն թահգիգ օլտուղունու պիլի՞րմիսին*:

ազ զէմանի իման կէթիրիր օնլարա վէ Քրիսթիան իլէ
պիր ազ եէր արգատաշ օլուր:

*Էյէր Ազիզ Քիթապ սահիհէն Ալլահըն Քէլամը իսէ՝
էլպէթտէ թահգիգ օլմալը տըր. լաքին պունուն պէօյլէ

Վրէս. Յովհէթ, շիւպհէսիզ, չիւնքի պուլունուեափան՝ եալան սէօյլէյմէզ։ Տէս. Ա. 2։

Իլ. էս. Կիւզել սէօյլէրսին. էյ նէ՞ տիր օնլար։

Վրէս. Պիր նիհայէթսիզ փասիլշահլըգ հազըրլանմըշ օլուպ՝ պիզէ տէ էպէտի էօմիւր վէրիլէճէք տիր քի օլ փասիլշահլըգտա էպէտի գալալըմ։ Յայ. ԿԵ. 17։ Յովհ. Ի. 27—29։

Իլ. էս. Կիւզել սէօյլէրսին. տահա՞ նէ վար։

Վրէս. Ա՛էլալէթ թաճլարը իլէ, պիզի կէօքլէրտէքի կիւնէշ կիպի փարլատաճագ էսվապլար վէրիլէճէք տիր պիզէ։ Բ Տիմ. Դ. 8։ Յայտ. ԻԲ. 5։ Մատթ. Ի.Գ. 43։

օլմասը նասըլ պիլինիր. ալիմէր օնու փէք գուվվէթլի իսպաթլար իլէ սապիթ էտէրլէր իսկ տէ, օյանմըշ ճանլարտան չօղու օլ իսպաթլարա ակէհ տէյիլ տիր, մասատէմ քի Ինճիլ տախի էքսէրի ճահիլլէրէ վէ ֆագիրլէրէ վազ օլունուր. հալ պու քի՝ Ազիզ Քիթապլն թահգիգլէյի իչիւն՝ օնլարըն փէք սահիհ վէ փէք գանտրըրճը իսպաթլարը վար տըր։ Օնուն զամիր իւզերինէ օլան հիւքիւմէթի վէ գուվվէթի, հէմ օնլարըն հալինէ, գօրգուլարընա, իհթիաճլարընա, իւմիտլէրինէ վէ արզուլարընա թաթպըգ կէլմէսի, քէնտի եիւրէքլէրինտէն կէչէն ճէմի չէյլէրին սարլ թարիֆի օնուն իչինտէ պուլմալարը վէ ճէմի քէնտիլէրինէ տայիր չէյլէր հագգընա օնուն վէրտիյի ըշզգ օնլարը շիւպհէսիզ իսպաթլար իլէ գանտրըրը քի՝ օ Ալահընն իլհամը իլէ վէրիլմիշ տիր։

Digitized by Google

Ի՛. գ. Պու. փէք խօշ տրը. տահա՞ նէ վար* :

Պ՛ըէ՛. Օրատա արթըգ՝ աղլայըշ եախօտ տէրտ օլմայաճագ տրը, չիւնքի օրանըն սահիպի կէօզլէրիմիզտէն հէփ եաշը սիլէճէք տիր : ՆՅայ. Իե. 8 : Յայ. Է. 16, 17 : ԻԱ. 4 :

Ի՛. գ. Ա՛յ օրատա քիմլէ՞ր իլէ օլաճաղըզ :

Պ՛ըէ՛. Օրատա Ներովբէլէր վէ Պ՛երովբէլէր իլէ օլաճաղըզ : ՆՅայ. Զ. 2 : Ա Թագ. Դ. 16, 17 : Յայ. Ե. 11 : Պունլար էօյլէ մախլուգլար տրը քի՝ օնլարա պագմաղա կէօզլէրին գամաշը : Պիզտէն էվվէլ օրայա կիտէն պինլէր վէ օն պինլէրճէ քիմսէլէրի տախի օրատա պուլաճագըն. օնլարըն հիչ պիրի զարարը օլմայուպ՝ մուհապպէթլու

---

*ՃԷՆՆԷԹի պիր փատիշահլըղա եախօտ եօգարտա զիքր օլունան շէյլէրէ պէնզէթմէսի՝ ճիսմանի եիւրէյին իւզէրինէ պիր խափիֆ թէէսիր էաէպիլիր, շէօյլէ քի՝ թաճարը, ճէլիլ էսվապարը, մուզիգարը իւզէրինէ՝ էմ՝ տախի էր աղրը վէ տէրտլէրտէն ազատ պիր հալտէ օլաճաղը իւզէրինէ տիւշիւնէրէք խօշլանը : Հալ պու՝ քի՝ պու թարզ քիմսէնին՝ սէմավի սատտէթ հագգընա՝ եանի քրիստոսուն ճէլալէթինի կէօրմէք վէ ազիզլիք էմ՝ մուհապպէթ իլէ օնա պէնզէմէք իւզէրինէ էֆքարը եօգ տրը : Պիր կիւնահքեար՝ լութֆ իլէ էնիլէնմիշ օլմատգճա, օնա ճէնՆԷԹ կիթմէք միւմքին օլա պիլէ՝ օրատա սատտէթլու օլմաղ. օնուն ճէՆՆԷԹի եէր իւզէրինտէ տիր :

Digitized by Google

վէ ազիզ տիրլէր : Հէփիսի Ալլահըն կէօզիւ էօ-նիւնտէ եիւրիւրլէր վէ էպէտէն օնա մագպուլ օլարագ օնուն հուզուրունտա տուրուրլար : Պիր սէօզ իլէ , օրատա իխթիարլարը քէնտի ալթուն թաճլարը իլէ կէօրէճէյիզ : Յայտ . Դ . 4 : Ազիզ պիքիրլէրի քէնտի ալթուն թան-պուրլարը իլէ կէօրէճէյիզ : Յայտ . ԺԴ . 1—5 : Հէմ տախի օրատա կէօրէճէյիզ օլ ատէմլէրի՝ քի օրանըն Սահիպինէ օլան մուհապպէթլէրի իչիւն՝ տիւնեա ատէմլէրինին էլի իլէ փարչալան-տըլար , աթէշտէ եանտըլար , ճանավարլարտան փարէլէնտիլէր վէ տէնիզլէրտէ պօղուլտուլար : Եբր . ԺԱ . 33—37 : Պունլարըն ճէմիսինի օրատա սաղ՝ վէ էօլիւմսիզլիյի էսվապ կիպի կիյմիշ կէօ-րէճէյիզ : Բ Կորնթ . Ե . 2 :

Իլ . գօ . Պունու տույմասը պիր ատէմին եիւ-րէյինէ ֆէրրահլըգ կէթիրմէյէ եէթէր : Լաքին պու շէյլէր էլէ կէչէճէ՞ք մի : Պիզ օնլարը նա՞սըլ էլէ կէչիրէճէյիզ :

Քրիս . Օլ մէմլէքէթին Սահիպի օլան հիւ-քիւմտար օնու պու քիթապտա թահրիր էթմիշ տիր : Եսայ . ԾԵ . 1 , 2 : Յովհ . Զ . 37 : Է . 37 : Յայտ . ԻԱ . 6 : ԻԲ . 17 : Թահրիրաթըն մէալի տէ շու տըր քի , Էյէր պիզ սահիհէն օնա մա-լիք օլմագ իսթէրսէք , օ պիզէ օնու պախշ է-տէճէքտիր :

Digitized by Google

Ի. գ. Էյի, պէնիմ կիւզէլ արգատաշըմ, պու շէյլէրի տույտուղումա իֆթիխար էտէրիմ. եիւրիւ, ատըմլարըմըզը իրի ալալըմ:*

Քրիս. Պէն՝ սըրթըմտա օլան եիւքիւն սէպէպի իլէ իսթէտիյիմ գատար աճէլէ կիտէմէմ:

Պու արալըգ րիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ օնլար պու սէօհպէթլէրինի պիթիրտիքլէրի պիրլէ, օվանըն օրթասընտա օլան պիր ղայէթ չամուրլու պաթաղա եաղլաշտըլար, վէ տիգգաթ էթ-

---

*Կէօր իմտի զէմանի միւմինին թէնճէ իֆթիխարը վէ թէնճէ թէսէլլիսինի: Քէնտի կիւնահլարընըն եիւքիւնիւ ասլա տույմուշ օլմայարագ խաֆիֆճէ ուզուն եօլճուլուզա հազըր իսէ տէ՝ չօգ տայանամազ. Քրիստոս Իֆէնտիմիզ պէօյլէլէրի թաշլըղա պէնզէտիր: Պէօյլէլէր Ալլահըն սէօզիւնիւ շազլըղըլա գապուլ էտէրլէր, լաքին եիւրէքլէրինտէ օլ սէօզիւն քէօքիւ օլմատըղընտան՝ օնլար պիր վագըթ ինանըրլար, վէ թէճրիւպէ վագթընտա կէրի չէքիլիրլէր: Ղուկ. Ը. 13: Իլղամը գօլայ տախի Գաթի իւմիտ պաթաղընտա պէօյլէ էտէր: Պու պաթաղըն մանասը՝ օլ պիզի րէնճիտէյէ գօյուպ իւմիտի գաթ էթտիրէն վէ մասուն պրագան շիւպհէլէր տիր, վէ պունլար՝ Ալլահըն Քէլամընա իման կէթիրմէմէքտէն, Շէյթանընն իղվալարընտան վէ Ալլահըն գըյմէթլու վատլարընա հէմ օնտան իլհամ օլունան սահիհլիքլէրէ գարշը պիզիմ պօզուգ թապիաթըմըզըն հասլ էթտիյի տիւնեավի իտտաալարտան նէշաթ էտէր: Պիզիմ կիւնահլարըմըզը սահիհէն տույմամըզըն վէ իմանըմըզ պի ղարազ օլմասընըն թէճրիւպէլէրի պունլար տըր:

Digitized by Google

մէյէրէք իքիսի պիրտէն ափանսըզ պաթաղըն իչինէ տիւշտիւլէր: Պու պաթաղըն իսմի Գա-թի իւմիտ իտի: Իմտի պունլար օրատա պիր ազ վագըթ չամուր իլէ միւլէմմա օլարագ չապա-լատըլար, վէ Քրիսթիանըն սըրթընտա եիւք օլմասը սէպէպի իլէ, օ՝ պաթմաղա պաշլատը:*

Օլ վագըթ Իլզամը գօլայ, Ա՛հ, Քրիսթիան գօնշու, շիմտի նէ՞րէտէսին տէտի:

Քրիս. Ա՛ագաա պէն տէ պիլմէմ, տէտի Քրիսթիան:

Պունուն իւզէրինէ Իլզամը գօլայ սըգըլմաղա պաշլատը վէ խըրսլանարագ արգատաշընա շէօյ-

---

*Նէ՞ աճայիպ շէյ տիր քի Իլզամը գօլայ տախի պու պաթաղա տիւշէր, մաատէմ քի կէրէք Ալլահըն եախօտ օնուն շէրիաթընըն իւզէրինէ, վէ կէրէք քէնտի քէն-տինին եախօտ կիւնահ իւզէրինէ հիչ պիր էօյլէ էֆ-քեարը եօզ ըտը, նիճէ քի պու հալէ տիւշէն քիմսէ-նին օլմալը տըր: Պունա շէօյլէ ճէվապ վէրիլէ պիլիր քի, ինսանլար տինտար քիմսէլէր իլէ արգատաշ օ-լուպ՝ օնլարըն քէլամընը, թագրիրլէրինի վէ շիքեայէթ-լէրինի տինկլէտիքլէրինտէ, վէ եախօտ Ազիզ Քիթապ-տան պիր ազ մալիւմաթ քէսպ էթտիքլէրինտէ, էք-սէրի քէնտի իւզէրլէրինտէ գօրգուլաճագ վէ տէրտ է-տէճէք շէյլէր պուլուրլար: Լաքին տիգգաթ էթմէ-լիյիզ քի, հէր նէ գատար պաշը պօշ Իլզամը գօլայ Գաթի իւմիտ պաթաղընա տիւշտիւ իսէ տէ, Քրիս-թիան քէնտի եիւքիւ սէպէպի իլէ տահա տէրինէ պաթտը:

Digitized by Google

լէ տէտի. Պու գատար վագրթ պանա թարիֆ էթտիյին սաատէթ պո՞ւ մը տըր: Իյէր իլք եօլա չըգտըղըմըզտա պէօյլէ թէրս իգպալէ բասթ կէլտիք իսէ, տահա պուրանըն իլէ սէֆէրիմիզին սօնունուն մապէյնինտէ նէլէ՞ր մէմիւլ էթմէ-մէլիյիզ: Պէն շունտան պիր քէրրէ սաղ սէլիմ տըշարը չըգայըմ՝տա, օլ մէթին շէհիր պէնիմ եէրիմէ եալընըզ սէնին օլսուն: Պունու տէյէ-րէք ճան ալամէթի իլէ պիր իքի համլա էթտի, վէ չամուրտան գուրթուլուպ՝ պաթաղըն քէնտի էվինէ եագըն օլան թարաֆընա չըգտը. պէօյ-լէճէ ալտը եիւրիւյիւ վէրտի, վէ Քրիսթիան արթըգ օնու կէօրմէտի:*

Իմտի Քրիսթիան հէր նէ գատար Գաթի իւ-միտ պաթաղընտա տէփէլէնմէյէ եալընըզ պրա-գըլտը իսէ տէ, եինէ պաթաղըն քէնտի էվինտէն ուզագ օլուպ տար գափույա եագըն օլան թարա-ֆընա թըրմալանմաղա ճահտ էտէր իտի†, վէ հէր

---

*Իլզամը գօլայ օլմասը քիֆայէթ էթմէզ, չիւնքի էն էվվէլ վագի օլան թէճրիւպէ քէնտի հէրարէթինի սօուԹտու, շազլըղընը մէն էթտի, իմանընը սարսըթ-տը վէ քէնտիսինի Խարապլըգ Շէհրինէ տէօնտէրթտի:

†Քրիսթիան հէր նէ գատար սըգընթը իչինտէ իսէ տէ, եինէ քէնտի էվինտէն իրագլանմաղա չալըշըր: Կէօր իմտի կիւնահընը թանըյան կիւնահքեարըն վէ թա-նըմայան Իլզամը գօլայ իմանքեարըն ֆարգընը. պիրի

նէ գատար պէօյլէ էթտի իսէ տէ, եինէ սրբթընտա օլան եիւքիւն սէպէպի իլէ՝ տըշարը չրգմաղա միւդթէտիր օլամատը. լաքին բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Իմտատ* նամ պիր ատէմ օնա կէլիպ՝ պուրատա նէ՞ էտէյօրսըն տէյիւ՝ սօրտու:

Քրիս. Էֆէնտիմ, տէտի Քրիսթիան, Ինճիլ վաիզի նամ պիր ատէմ պանա պու եօլու թութմաղա էմր էտիպ՝ կէլէճէք ղազապտէն գաչմագ իչիւն պանա կէօսթէրտի քի շու դարշըքի գափույա կիտէյիմ. պէն տէ օրայա կիտէրքէն պուրայա տիւշտիւմ:

Իմտատ. Լաքին պասաճագ այագլարը նի՞չիւն կէօզէթմէտին†:

Քրիս. Էօյլէ գօրգու իլէ գաչայօր ըաըմ քի՝ պիր եանտան տօղրու կիտէր իքէն իչինէ տիւշտիւմ:

իւմիտ վէ իմտատ արայարագ եիւզիւնիւ Քրիստոսա չէվիրիր, օ պիրի իսէ բահաթ պուլմագ իչիւն Խարապլըգ Շէհրինէ գաչար:

*Քրիստոսուն հէր շէյէ գատիր լութֆունուն գօլու՝ սէֆիլ կիւնահքեարլարը նափաքլըգտան գուրթարմաղա եէթիշիր:

†Պասաճագ այագլար՝ Ալլահըն պէօյիւք վէ գըյմէթլու վատլարը տըր. վէ պու վատլար, սէֆիլ, միւհթաճ վէ տէրտտէ օլան կիւնահքեարլարա Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ վէրիլմիշ տիր:

Digitized by Google

Օլ վագրթ Իմտատ՝ Էլինի պանա վէր՝ տէտի, վէ օ էլինի վէրտիյինտէ, օնու տըշարը չէքիպ, (Սաղմ. Խ. 2) սաղլամ եէրէ գօտու վէ եօլունա կիթ՝ տէտի:

Օլ վագրթ պէն՝ օնու տըշարը չըգարանըն եանընա վարըպ օնա շէօյլէ տէտիմ. "Էֆէնտիմ, մատէմ քի պուրասը Խարապլըգ Շէհրինտէն օլ գափույա կիտէն եօլուն իւզէրինտէ իսէ, նի՞չիւն պուրասը թամիր օլունմազ քի սէֆիլ եօլճուլար սագամէթսիզ օրայա կիտէպիլէլէր:" Օ տախի պանա տէտի քի, 'Պու չամուր իլէ տօլու օլան պաթագ՝ թամիր գալտըրմազ պիր եէր տիր. կիւնահտան էօթիւրիւ քէնտի հալինի թանըմագտան հասլօլան քէօփիւյիւն վէ չիրքէֆին տայիմ ագան եէրի պու չուգուր օլտուղունտան տըր քի՝ պուրասընա Գաթի իւմիտ պաթաղը տէնիլիր. չիւնքի կիւնահքեարըն ֆիքրի քէնտի հէլաք օլմուշ հալի իւզէրինէ օյանտըղընտա տախի՝ եինէ եիւրէյինէ չօգ գօրգու վէ շիւպհէլէր՝ վէ ճէսարէթինի գըրան միւլհազալար կիրէր, վէ պունլարըն ճէմիսի պիր եէրէ թօփլանըպ պուրայա եէրլէշիրլէր. իշթէ պու եէրին ֆէնալըղընըն սէպէպի պու տըր:

Պուրանըն պէօյլէ գալմասընտան Փատիշահ խօշլանմազ: Եսայ. ԼԵ. 3, 4: Քէնտի ըէնչ-

պէրլէրի տախի պին ալթը եիւզ սէնէտէն պէրի Ջաթը Շահնշահըն մէմուրլարընըն կէօսթէր-մէսի իլէ պու եէրին իւզէրինէ մէշղուլ օլմուշ տըրլար քի՝ պէլքի օնու թամիր էտէ պիլէլէր. հէմ պանա կէլիր քի", տէտի, "օրասը էն ազը եիրմի պին առապա եիւքիւ շէյ, էվվէթ, միլիօն-լարճա շիֆա վէրիճի նասիհաթլար եութտու քի՝ պունլարը օրանըն թամիր օլունմասը իչիւն հէր պիր էսնատէ Փատիշահըն մէմալիքի օլան եէր-լէրտէն կէթիրիրլէր իտի, վէ պիլէնլէր տէր-լէր քի օրանըն սաղլամլանմասը իչիւն՝ պուն-լար էն ալա քէրէսթէլէր տիր, լաքին եինէ օ-րասը Գաթի իւմիտ պաթաղը տըր՝ վէ հէր նէ էտէրլէրսէ եինէ էօյլէ գալաճագ տըր։*

Վագաա Ճէնապը Հագգըն թէրթիպի իլէ՝ պաթաղըն թա օրթասընտա պիլէ պիր գաչ գա-վի վէ սաղլամ պասամագլար վար տըր, լաքին եէրին չիրքէֆի փէք թաշտըղընտա, նիճէ քի հավա տէյիշտիյինտէ† օլուր, պու պասամագլար

---

*Պունուն մանասը շու տըր քի, կիւնահա միւպթէլա օլան ինսանըն տիւշկիւն թապիաթընտա՝ գօրգուտան վէ իւմիտի քէսմէքտէն պաշգա պիր շէյ եօգ տըր։ Քէնտի քէնտիմիզէ կիւվէնմիշ օլտուղումուզտա՝ պիզիմ էթ-տիյիմիզ էն էյի շէյ պիզի Գաթի իւմիտ պաթաղընա պրագըր։

†Հավա տէյիշիքլիյի թապիրի՝ օլ վագըթլարը պէյան

Digitized by Google

կիւճ իլէ կէօրիւնիւր. եախօտ կէօրիւնտիյինտէ տախի, ատէմլէր՝ պաշլարը տէօնէրէք պիր եանա պասարլար, վէ պասամագլար վար իքէն՝ եինէ զօր իլէ չամուրա պաթարլար. լաքին պիր քէրրէ գափուտան իչէրի կիրէրլէրսէ, արթըգ եօլ էյի տիր:* Ա Թագ. ԺԲ. 23:

Իմտի րիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ էլ ան Իլզամը գօլայ էվինէ եէթիշմիշ օլուպ, գօնշուլարը օնու կէօրմէյէ կէլմիշլէր իտի: Պունլարտան պազըսը օնուն կէրի տէօնտիյի իչիւն օնու ագըլլը սայարլար ըտը, պազըլարը տա օնուն Քրիսթիան իլէ քէնտինի գազայա սալտըղը իչիւն օնա Տէլի տէրլէր իտի. ախէրլէրի իսէ օնուն գօրգագլըղընը զէվգլէնէրէք շէօյլէ տէրլէր իտի. "Մատէմ քի պու իշէ էլ վուրուպ պաշլատըն իսէ, հագիգաթ պէն օլայըտըմ պու քիւչիւքլիյի իւսթիւմէ ալըպ պիր ազ կիւճլիւքլէր իչիւն օնու

էտէր քի՝ պազը թէճրիւպէլէր տինտարլըղա եէնի տէօնէնին կիւնահա միւպթէլա խըրսլարընը հարաքէթլէնտիրէրէք՝ օնուն ֆիքրինի պուլանտըրըրլար:

* Գափու՝ Օիսուս Քրիստոս Էֆէնտիմիզ տիր: Իման իլէ Էպէտի Գայանըն վէ Էպէտի Կիւվէնէճէյին եանի Քրիստոսուն միրասընա կիրմէյինճէ՝ վէ իմանըմըզըն թէմէլինի Քրիստոսուն իւզէրինէ պինա էթմէյինճէ՝ տալա էյի եէր պուլամայըզ, եախօտ էմին այագ իւզէրինտէ տուրուպ բահաթ եիւրիւյէմէյիզ:

պրագմազ ըտըմ": Պէօյլէճէ Իլզամը գօլայ օն-
լարըն արասընտա մասուն գալտը իսէ տէ, նի-
հայէթ եինէ շան գազանըպ հէփիսի պիրտէն
սէօզլէրինի չէվիրտիլէր վէ սէֆիլ Քրիսթիանը
արգասընտան զէմմ էթմէյէ պաշլատըլար. իշ-
թէ Իլզամը գօլայ հագգընա պու գատար:

Իմտի Քրիսթիան եալընըզ քէնտի քէնտինէ
եիւրիւտիյինտէ՝ ուզագտան պիրինի կէօրտիւ քի
օվանըն իւսթիւնտէն քէնտիսինէ տօղրու կէլէ-
յօր ըտը, վէ էօյլէ րասթ կէլտի քի պիրի պիր
եանա վէ օպիրի պիր եանա տօղրու կիթտիքլէ-
րինտէն՝ եօլտա պիրի պիրինէ չաթըշտըլար:
Պու րասթ կէլէնին իսմի խօճա Տիւնեա ալիմի
իտի. քէնտիսի Նէֆսանի թէտպիր նամ շէհրին
միւթէմէքինլէրինտէն իտի. պու շէհիր ղայէթ
պէօյիւք պիր շէհիր տիր, հէմ տախի Քրիս-
թիանըն տօզտուղու շէհրին թա եանընտա տըր:
Իմտի պու ատէմ Քրիսթիանա րասթ կէլտիյին-
տէ՝ օնուն հագգընտա պիր ազ աշնալըղը օլուպ,
չիւնքի Քրիսթիանըն Խարապլըգ շէհրինտէն
եօլա չըգմասը հէր թարաֆա չօգ տազըլմըշ
ըտը, տէյիլ եալընըզ քէնտինին սապըգ իգա-
մէթ էթտիյի շէհիրտէ՝ իլլա սայըր մահալլէր-
տէ տախի օրթալըղըն ատէթա սէօհպէթի օլմա-
ղա պաշլամըշ ըտը. պէօյլէճէ խօճա Տիւնեա ա-

Digitized by Google

լիմի օնուն զահմէթլի եիւրիյիւշինի կէօրէրէք վէ օնուն ահ իլէ մըրըլտանմալարընը վէ շու կիպի շէյլէրինի ֆարգ էտէրէք՝ օ օլտուղունու թահմին էտիպ Քրիսթիան իլէ շէօյլէճէ միւքեալէմէյէ պաշլատը ։

Տիւնեա ալիմ. Պագ սանա, եահօ՞, պէօյլէ եիւքլէնմիշ՝ նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն ։

Քրիս. Սահիհ եիւքլէնմիշ քի՝ զանն էտէրիմ պու սէֆիլ գուլուն էպէտէն պէօյլէ եիւքլէնտիյի եօղըտը ։ լաքին նէ իսէ, սիզ՝ Նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն տէյիւ սօրտունուզ, իշթէ սիզէ սէօյլէյիմ էֆէնտիմ. Պէն շու էօնիւմտէ օլան գարշըքի տար գափույա կիտէյօրըմ, չիւնքի՝ ալտըղըմ թարիֆէ պագարագ, օրատա պէնիմ շու աղըր եիւքիմտէն գուրթուլմագ՝ իչիւն պէնի պիր եօլա գօյաճագլար ։

Տիւն. ալ. Էհլին վէ էվլատլարըն վա՞ր մը ։

Քրիս. Էվվէթ, լաքին պու եիւք էօյլէ պինմիշ տիր իւզէրիմէ քի՝ օնլարըն հագգընա պունտան ագտէմ պէնտէ օլան սէվինճ՝ շիմտի եօգ տըր. պանա էօյլէ կէլիր քի օնլար պէնտէ եօգ կիպի իմ ։ Ա Կորնթ. Է. 29 ։

Տիւն. ալ. Սանա պիր նասիհաթ վէրսէմ պէնի տինկլէ՞ր միսին ։

Քրիս. Էյի նասիհաթ օլուրսա՝ տինկլէրիմ

զիրա պէն տախի էյի նասիհաթա միւհթաճ ըմ:

Տիւն. ալ. Իօյլէ իսէ սանա շու նասիհաթը վէրիրիմ քի, պիր սաաթ էվվէլ եիւքինտէն գուրթուլմանըն եօլունա պագասըն, չիւնքի թա օնտան գուրթուլմայընճա՝ նէ ֆիքրին բահաթ պուլաճագ տըր, նէ տէ Ալլահըն սանա իհսան էթտիյի պէրէքէթին լէզզէթինի տույա պիլէճէքսին:

Քրիս. Պէնիմ տէ արատրղըմ շէյ օ տըր, եանի պու աղըր եիւքտէն գուրթուլմագ. լաքին քէնտիմ օնու տէֆ էթմէյէ միւգթէտիր տէյիլ իմ, հէմ պէլտէմիզտէ տախի օնու ումուզլարըմտան աշաղա ալմաղա գուտրէթի օլան քիմսէ եօգ տըր. օնուն իչիւն տիր քի, սիզէ սէօյլէտիյիմ կիպի, պու եիւքիմտէն գուրթուլմագ իչիւն պու եօլա կիտէյօրըմ*:

Տիւն. ալ. Եիւքինտէն գուրթուլմագ իչիւն պու եօլա կիտէսին տէյիւ սանա քի՞մ սէօյլէտի:

Քրիս. Իօյլէ պիր ատէմ քի՝ պանա փէք պէօյիւք վէ էհլի քեամիլ պիր զաթ կէօրիւնտի.

---

*Ցար գափույու ֆարգ էթմէքլէ, եախօտ Քրիստոսուն վասիթասը իլէ կիւնահըն եիւքինտէն գուրթուլմայը ճիւզի կէօրմէքլէ՝ կիւնահքեար ճէմի ախէր եօլլարը թէրք ու բէտտ էտիպ, եալընըզ Քրիստոսա տօղրու իլէրի կիտէր:

իսմի տէ պանա կէլէր՝ քի Ինճիլ վարիզի իտի։

Տիտ. ա. Լանէթ օլսուն օնա քի սանա պու նասիհաթը վէրմիշ. տիւնեատա օնուն՝ պու կէօսթէրտիյի եօլտան գազալը վէ սրգընթըլը պիր եօլտահա եօգ տըր. վէ էյէր օնուն սէօզիւնիւ թութարսան՝ օնուն սրգընթըլը օլտուղունու սէն տէ անլայաճագսըն։ Թէզէլտէն, եօյլէ կէօրիւնիւր քի, պիր շէյէ բասթ կէլմիշ սին. զիրա Գաթի իւմիտ պաթաղընըն չամուրու իւսթիւնտէ կէօրիւյօրըմ. լաքին օլ պաթագ՝ պու եօլա կիտէնլէրին իւսթիւնէ կէլէն սէրէնճամլարըն պաշլանկըճը տըր։ Սէն պէնի տինկլէ, պէն սէնտէն իխթիար ըմ, սէնին պու կիթտիյին եօլտա տահա սէնին գարշընա՝ եօրկունլուգլար, աճըլար, աճլըգ, թէհլիքէլէր, չըպլագլըգ, գըլըճ, արսլանլար, աժտէրլէր, գարանլըգ վէ նիհայէթ էօլիւմ վէ տահանէ՝ տէրսէն չըգաճագ տըր։ Պունլար շիւպհէսիզ սահիհ տիր, չիւնքի չօգ շէհատէթ իլէ թասհիհ օլունմուշ տըր։ Եօյլէ իսէ պիր ատէմ պէօյլէ վազիֆէսիզ պիր էճնէպինին սէօզիւնիւ տինկլէյէրէք՝ քէնտինի թէհլիքէյէ ստլմալը՞ մը տըր։

Քրիս. Իվվէթ էֆէնտիմ, պու սըրթըմտաքի նիւք՝ օ սէնին զիքր էթտիյին շէյլէրին ճէմիսինտէն տէ հէյպէթլու տիր պանա. խայըր, պա-

նա կէլիր քի՝ եօլտա գարշմա նէ չբգաճաղընը գայտ էթմէմ, էյէր օնլարա բասթ կէլմէմ իլէ եիւքիմտէն գուրթուլմաղա տախի բասթ կէլէճէքսէմ*։

Տիւն. ալ. Լաքին խլք եվվել պու եիւք նա՞սըլ իւսթիւնէ պինտի։

Քրիս. Ըու էլիմտէքի քիթապը օգումաղ իլէ։

Տիւն. ալ. Պէն տէ էօյլէ թահմին էթտիմ.† հէմ ստնատա սայըր խաֆիֆ քիմսէլէրէ վագի օլտուղու կիպի օլմուշ տըր քի՝ քէնտիլէրինտէն իւքսէք շէյլէրէ կիրիշէրէք՝ սէնին տիւշտիւյին թէլաշէյէ օղրարլար, վէ պու թէլաշէ՝ ատէմի սալթ ատէմլիքտէն չըգարմաղ, նասըլ քի սէնինքի սէնի չըգարմըշ տէյիւ կէօրիւյօրըմ, իլլա միւմքինի օլմայան շէյլէրէ տախի էլ վուրտուրուպ՝ էօյլէ շէյլէր քէսպ էթմէյէ չալըշտըրըր քի՝ նէ օլտուղունու քէնտիլէրի տէ պիլմէզլէր։

Քրիս. Պէն նէ քէսպ էթմէք իսթէտիյիմի պիլիրիմ. պէնիմ աղրը եիւքիմտէն բահաթլանմայը քէսպ էթմէք իսթէրիմ։

Տիւն. ալ. Լաքին բահաթլանմայը նի՞չիւն պու

---

*Ցինտարլըզա եէնի տէօնէն Քրիսթիանըն եիւրէյինին հալի պէօյլէ օլուր։

†Ցիւնեա ալիմի հազզ էթմէզ քի ինսանլար Աղիզ Քիթապը օգումաղա զայրէթ էթսինլէր։

Digitized by Google

թարիգ իլէ արարսըն, նիչէ քի օնտա օլան օլ գատար թէհլիքէլէրի կէօրիւրսին. մատէմ քի՝ էյէր պէնի տինկլէմէյէ միւրատ էտէրսէն, պու եօլտա բասթ կէլէճէյին թէհլիքէլէրի օլմատըգ պիր թարզ իլէ՝ պու արզուլէտիյին շէյի քէսպ էտէճէք պիր եօլսանա կէօսթէրէ պիլիրիմ: Իվվէթ, հէմ օնուն չարէսի տէ փէք եագընտա տըր: Պունտան գաթի նազար, շունու տախի տէյէճէյիմ քի, օլ թէհլիքէլէրին եէրինէ՝ չօգ էմինլիգ, տօսթլուգ վէ իֆթիխար պուլաճագսըն:

Քրիս. Իֆէնտիմ, բէճա էտէրիմ շու սըրրը պանա աչ:

Տիւն. ալ. Փէք էյի, շու գարշըքի քէօյտէ (քէօյին իսմի տէ Իտէպիյէթ տիր), Շէրիաթա կիւվէնէն նամ պիր զաթ օթուրուր, փէք էհլի շէրի վէ էյի իսիմ սահիպի պիր ատէմ տիր. սէնին կիպի եիւքլիւ ատէմլէրին եիւքինի սըրթլարընտան աշաղա ալմանըն եօլունու փէք էյի պիլիր. էվվէթ, պանա կէլիր քի՝ պու եօլտա չօգ էյլիքլէր էթմիշ տիր, հէմ պունտան մաատա՝ եիւքլէրի սէպէպինտէն ագլընա զարար կէլէնլէրէ շիֆա վէրմէնին եօլունու տախի պիլիր*: Իմտի՝

---

*Ցիւնեա ալիմի՝ օլ Ցար գափու օլան Քրիստոստան իսէ, Իտէպիյէթի տահա էվլա սայար: Պու տըր թէնին ասըլ միւլհազասը: Թէնճէ ֆիքիր՝ բուհանի հագիգաթէ

սանա տէտիյիմ կիպի, օնա կիթտիյինտէ անիտէ իմտատ պուլա պիլիրսին։ Օնուն էվի պունտան թամ պիր միլ սիւրմէզ, վէ էյէր քէնտիսի էվտէ պուլունմազ իսէ, օնուն պիր կիւզէլ քիւչիւք օղլու վար՝ Թէրպիյէ իսմինտէ. տէյէ պիլիրիմ քի՝ օ տախի իխթիար զաթըն էթտիյինի էտէ պիլիր։ Սէն օրատա շու եիւքինտէն բահաթ պուլաճագսըն, վէ էյէր մուգատտէմա սաքին օլտուղուն շէհրէ տէօնմէյէ ֆիքրին եօղ իսէ, նիճէ քի պէն տէ տէօնմէնի իսթէմէմ, էհլինի վէ չօճուգլարընը տախի պու քէօյէ կէթիրտէ պիլիրսին. օրատա շիմտիլիք պօշ գալմըշ էվլէր վար տըր, վէ օնլարըն պիրիսինի պիր ույղուն ֆիյաթ իլէ թութա պիլիրսին. օրատա լէվազիմաթ տախի ուճուզ վէ էյի տիր, վէ հէփսինտէն զիյատէ սէնին էօմրիւնի սաատէթլու էտէճէք շէյ շու տըր քի՝ օրատա մութլա-

---

տախմա զըտտ կիտէր։ Ալլահըն շէրիաթընա ասըլ պիզիմ իթատթ էթմէմիզ իլէ սատըգ օլմագ էֆքեարը՝ քրիստոսուն էթտիյի իթատթ իլէ սատըգ օլմագ թարիգինէ իչէրիմիզտէ տախմա պիր զըտտ թէէսիր էտէր։ Քէնտի քէնտինտէն սատըգ օլմագ միւլհազասը՝ թէնին շէհվէթլէրինէ միւսատտէ էթմէք գատար քրիստոսուն իմանընա զըտտ տըր։ Էվվէլքի՝ մաղրուրիյէթին ագ ճիննի տիր. իքինճիսի՝ զօրպալըզըն վէ իթատթսըզլըզըն գարա ճիննի տիր։ Կէօր իմտի թէնին միւլհազալարընա գուլագ ասմանըն հէյպէթլու իճրալէրի։

Digitized by Google

գա իթիպար վէ զերաֆէթ սահիպի օլան թէ-
միզ գօնշուլար արասընտա սաքին օլաճագսըն ։

Պուրատա Քրիսթիան պիր ազ կէրիլէտի իսէ
տէ՝ անիտէ շու նէթիճէյէ կէլտի քի՝ Լյէր պու
զաթըն տէտիյի շէյլէր սահիհ իսէ, ագըլլըլըգ օ-
նուն էօյիւտինի թութմասը տըր ։ վէ պու միւլ-
հազա իլէ շէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը ։

Քրիս. Լֆէնտիմ, օլ էյի ատէմին էվինէ
կիթմէք իչիւն եօլում հա՞նկըսը տըր ։

Տիւն. ալ. Շու գարշըքի իւքսէք տաղը կէօ-
րի՞ւյօրմըսըն ։

Քրիս. Լվվէթ, չօգ էյի կէօրիւյօրըմ ։

Տիւն. ալ. Ս տաղըն էօնիւնճէ կիթմէլիսին,
վէ իլք եէթիշտիյին էվ՝ օնուն տըր ։

Պէօյլէճէ Քրիսթիան քէնտի եօլունտան սափ-
տը քի իմտատ իչիւն Շէրիաթա կիւվէնէնին է-
վինէ կիտէ* ։ լաքին հալ պու քի՝ տաղըն թա եա-
գընընա եէթիշտիյի անտէ՝ տաղ էօյլէ իւքսէք

---

*Պու պիր նիւսիպէթ սափըշ օլտու քէնտիսինէ, չիւն
քի՝ Գաղատալըլարըն պիր զէման էթտիյի միսիլլու, պու
տախի քէնտի գուրթուլուշու իչիւն Քրիստոսուն էթ-
տիյի ամէլինտէն քէնտի. խայր ամէլլէրինէ վէ իթաա-
թընա տէօնտիւ ։ Լաքին պունուն նէթիճէսի նէ օլտու-
զունա տիգգաթ էյլէ ։ Քրիսթիան գօրգայօր քի Սինա
տաղը՝ եանի շէրիաթըն փէք հէյպէթլու լանէթի պա-
շընա տիւշէճէք տէյիւ ։ Եւյ ԺԹ. ԼԹ.

կէօրիւնտի՝ վէ եօլուն իւսթիւնտէ օլան թարա-
ֆը էօյլէ ասրլմըշ ըտը քի, օլմաղա քի տաղ
քէնտի պաշընա տիւշէ տէյիւ՝ Քրիսթիան սր-
թըգ իլէրի կիթմէյէ գօրգար ըտը։

Պու սէպէպտէն օրատա տուրտու՝ վէ նէ է-
տէճէյինի պիլմէզ իտի։ Շիմտի տախի եիւքիւ
քէնտիսինէ եօլտա վէրտիյի աղըրլըգաան զի-
յատէ աղըր կէօրիւնիր իտի։ Հէմ տախի
տաղտան աթէշ ալէվլէրի չըգտըղընտան (Ելից
ԻԹ. 16. 18), Քրիսթիան եանմագտան գօր-
գար ըտը. իմտի օրատա գօրգուսունտան թէր-
լէյիպ թիթրէր իտի։ Եբր. ԻԲ. 21։ Վէ շիմ-
տի խօճա Տիւնեա ալիմինին նասիհաթընը թութ-
մասը իչիւն թէէսիւֆ էթմէյէ պաշլատը։ Պու
արալըգ Ինճիլ վաիզինի կէօրտիւ քի քէնտիսինէ
տօղրու կէլէյօր ըտը, վէ օնու կէօրտիւյինտէ՝
ութանտըղընտան գըզարմաղա պաշլատը։ Պէօյ-
լէճէ Ինճիլ վաիզի կիթտիքճէ եագլաշտը, վէ
օնուն եանընա կէլիպ պիր ասըգ վէ հէյպէթլու
չէհրէ իլէ օնա պագըպ*, Քրիսթիան իլէ շու
թարզ մուամէլէյէ պաշլատը։

Ինճիլ վաիզի. Եա՛ Քրիսթիան, պուրատա նէ՞

---

*Ինճիլ վաիզի Քրիսթիանը Սինա տաղընն էթէ-
յինտէ պուլուր, վէ օնա ասըգ չէհրէ իլէ պագար.
Կէօրտիւն մի Ինճիլէ իթաաթ էթմէմէնին նիհայէթինի։

Digitized by Google

իշին վար, տէտի. վէ պու սէօզլէրէ՝ Քրիսթիան նէ ճէվապ վէրէճէյինի պիլմէտիյինտէն՝ էլ հալ սիւքիւթ տուրտու օնուն էօնիւնտէ: Օլ վագրթ Ինճիլ վարիզի եինէ սէօյլէյիպ՝ Խարապլըգ շէհ-րի գալէսինին տըշարըսընտա աղլամագտա պուլ-տուղում ատէմ սէն տէյի՞լ մի սին, տէտի:

Քրիս. Իվվէթ, եա՛ մուհապպէթլու էֆէնտիմ, պէն օ ատէմ իմ:

Ինճ. վա. Պէն սէնի օլ քիւչիւք տար գափու-նուն եօլունա գօ՞մատըմ մը:

Քրիս. Իվվէթ, մուհապպէթլու էֆէնտիմ, տէտի Քրիսթիան:

Ինճ. վա. Իօյլէ իսէ նա՞սըլ օլտու քի սէն պէօյ-լէ թէզ սափտըն. չիւն շիմտի սէն եօլտան տը-շարը չըգմըշ սըն:

Քրիս. Դաթի իւմիտ պաթաղընտան կէչէր կէչմէզ՝ պիր զաթա բասթ կէլէրէք. օ պէնի գան-տըրտը քի էօնիւմտէքի քէօյտէ եիւքիւմի աշա-ղա ալան պիր ատէմ պուլա պիլիրիմ տէյիւ:

Ինճ. վա. Նէ՞ ատէմ իտի օ:

Քրիս. Պիր քիպար ատէմէ պէնզէր իտի*, վէ

---

*Ատէմլէրի քէնտի կէօսթէրիշլէրինտէն գըյաս էթ-մէմէյէ տիդգաթ էթմէլիյիզ: Օլա պիլիր քի օնլար մահ-ճուպ գուզուլար կիպի կէօրիւնիւպ՝ անճագ տիլլէրի ալ-թընտա էնկէրէք զէհիրի օլմազ իլէ, չօգ ճանլարա զա-բարլը եանդլըշլըգլար վէ քէօթիւ հերետիկոսլուգլար ֆէ-

պանա չօգ սէօզլէր սէօյլէյիպ՝ նիհայէթ պէնի իսքեաթ էթտի. պէօյլէճէ պուրայա կէլտիմ, լաքին պու տաղը վէ օնուն եօլ իւսթիւնէ էյիլմիշ օլտուղունու կէօրտիւյիմտէ՝ օլմայա քիպաշըմա տիւշէ տէյիւ՝ անիտէ տուրտում։

Ինճ. վա. Օ զաթ սանա նէ՞ սէօյլէտի։

Քրիս. Նէ՞ տէյէճէք. նէրէյէ կիթտիյիմի սօրտու, պէն տէ սէօյլէտիմ։

Ինճ. վա. Էյ՝ օլ վագըթ նէ՞ տէտի։

Քրիս. Էհլի էյալին վա՞ր մը տէյիւ սօրտու, պէն տէ սէօյլէտիմ։ Լաքին, տէտիմ, սըրթըմտաքի եիւք էօյլէ պինմիշ տիր իւզէրիմէ քի, օնլարըն հագգընա էվվէլքի կիպի սէվինճտէ տէյիլ իմ։

Ինճ. վա. Էյ՝ օլ վագըթ նէ՞ տէտի։

Քրիս. Պիր ան էվվէլ եիւքիմի տէֆ էտէյիմ տէյիւ թէնպիհ էթտի պանա, վէ պէն տախի օլ բահաթլըղը արամագտա օլտուղումու սէօյլէտիմ օնա։ Հէմ տէտիմ քի, օլ սէպէպ իչիւն գարշըքի գափույա կիտէյօրում, վէ օրատա՝ գուր-

---

սատը վէրիրլէր. վէ պէօյլէլիքլէ՝ Քրիստոստան վէ եալընըզ օնուն վասիթասը իլէ օլան թէքմիլ սատագաթու էպէտի հայաթ իւմիտինտէն տէօնտէրիպ՝ քէնտի գուրթուլուշլարը իչիւն կէրէք պիւթիւն պիւթիւնէ վէ եախօտ պիր մըգտար՝ ասըլ քէնտի ամէլլէրինէ պագտըրըպ օնա կիւվէնտիրիրլէր։

Digitized by Google

թուլուշ մահալինէ վարաճագ եօլուն հագդընա տահա թարիֆ ալաճաղըմ։ Պէօյլէճէ օ տէտի քի՝ պանա պիր էյի վէ գըսսա, հէմ օլ սէն էֆէնտիմին պէնի գօտուղու եօլտա օլտուղու կիպի կիւճլիւքլէրի օլմայան պիր եօլ կէօսթէրէ պիլիր, վէ օ եօլ՝ տէտի, պու եիւքլէրի աշաղա ալմաղա ֆէրասէթի օլան պիր զաթրն էվինէ սէնի կէօթիւրէճէք տիր։ պէօյլէճէ պէն տախի օնա ինանըպ օ եօլտան պու եօլա տէօնտիւմ քի՝ եիւքիմտէն թէզ բահաթլանմաղա պիր չարէ օլա։ Լաքին պուրայա կէլիպ օլան իշլէրի կէօրտիւյիմտէ, ագտէմճէ սէօյլէտէյիմ կիպի, թէհլիքէտէն գօրգուպ տուրտում, վէ շիմտի նէ էտէճէյիմի պիլմէմ։

Օլ վագրթ Ինճիլ վահզի, Պիր ազ բահաթ տուր քի սանա Ալլահըն քէլամընը կէօսթէրէյիմ տէտի։ Պէօյլէճէ օ թիթրէյէրէք տուրտու։ Օլ վագրթ Ինճիլ վահզի շէօյլէ տէտի։ «Պագըն սէօյլէյէնի ըէտտա էթմէյէսիզ։ զիրա էյէր օնլար՝ եէրին իւզէրինտէ իշհամ սէօյլէյէնի ըէտտ էթտիքէրինտէ գուրթուլմատըլար իսէ, գաՀնտէ գալըր պիզ՝ էյէր կէօքլէրտէն սէօյլէյէնտէն եիւզ չէվիրիր իսէք»։ Նէբ։ ԺԲ։ 25։ Հէմ շունու տախի տէտի։ «Յատըգ՝ իման իլէ եաշայաճագ, վէ էյէր պիրի կէրի չէքիլիրսէ, ճանըմ օնտան խօշլանմազ»։ Նէբ։ Ժ։ 38։ Ամտի

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

օ պու սէօզլէրի շու թարզ իլէ Քրիսթիանա չէվիրիպ՝ Քէնտինի պու սէֆիլլիյէ աթան ատէմ սէն սին. սէն Թաալանըն նասիհաթընը րէտտ էտիպ՝ թա հէման հէլաք օլմագ թէհլիքէսինէ տիւշէճէք գատար սէնին այագլարընը սէլամէթ եօլունտան տէօնտէրմէյէ պաշլամըշ սըն՝* տէտի:

Օլ վագըթ Քրիսթիան էօլիւ կիպի օնուն այաղընա տիւշիւպ շէօյլէ ֆիղան էտէր իտի. Վայ պանա, զիրա հէլաք օլտում: Ընտէն Ինճիլվաիզի պունու կէօրտիւյինտէ օնուն սաղ էլինտէն թութուպ շէօյլէ տէտի. "Հէր կիւնահ վէ քիւֆր՝ ատէմլէրէ աֆվ օլունաճագ": Մատթ. ԻԲ. 31: "Դմանսըզ օլմա, լաքին իմանլը օլ": Յովհ. Ի. 27: Օլ վագըթ եինէ Քրիսթիան պիր ազ ճան ալըպ Ինճիլվաիզինին էօնիւնտէ էվվէլքի կիպի թիթրէյէրէք տուրտու†:

---

*Ցիգգաթ էյլէ քի սատագաթ վէ էպէտի հայաթ իչիւն Քրիստոսուն իմանընտան պիր ազ տախի քէնտի ամէլլէրիմիզէ կիւվէնմէյէ տէօնմէսի նէ գատար գազալը տըր: Էօյլէ իսէ՝ շէրիաթ խօճալարընտան, հէմ ասըլ սէնին քէնտի շէրիաթա պագար րուհունտան սագըն:

†Ցիգգաթ էյլէ Ինճիլին լութֆունուն կիւնահքեարլարըն իւզէրինէ օլան ճէլալէթինէ. կէօր Քրիստոսուն մէնէնտսիզ մուհապպէթինի՝ կիւնահքեարլար իչիւն էօլմէսի իլէ: Խաթրընա կէթիր քի Քրիստոս սէնին կիւնահլարընըն աֆվընը նէ գըյմէթ իլէ քէսպ էթտի. քէն-

Օլ վագրթ Ինճիլ վաիզի եինէ պաշլայըպ շէօյլէ սէօյլէտի. Պէնիմ սանա տէյէճէյիմ շէյլէրէ ճանը կէօնիւլտէն տիգգաթ էյլէ: Իշթէ սէնի ալտատան քիմ օլտուղունու վէ սէնի քիմէ կէօնտէրտիյինի շիմտի սանա կէօսթէրէյիմ: Սանա բասթ կէլէն ատէմ Տիւնեա ալիմի տիր, վէ օնուն իսմի պէօյլէ օլմասը փէք տօղրու տըր, չիւն քի օնտա հէմ պիր ազ պու տիւնեանըն թալիմաթընըն տատը վար, (Ա Յովհ. Դ. 5) վէ օնուն իչիւն տաիմա Իտէպիյէթ շէհրինին քիլիսէսինէ կիտէր, հէմ տէ օ՝ պու թալիմաթը հէփսինտէն զիյատէ սէվէր, չիւն քի քէնտիսինի Խաչտան գուրթարան հէփսինտէն զիյատէ պու տըր: Գաղ. Զ. 12: Վէ քէնտիսի պու ճիսմանի թապիաթտէ օլտուղու իչիւն տիր քի՝ պէնիմ եօլլարըմը, օնլար հէր նէ գատար հագգ իսէ տէ, օ պօզմագ իսթէր: Իմտի պու ատէմին վէրտիյի էօյիւտտէ իւչ շէյ վար տըր քի՝ սէն օնլարտան պիւթիւն պիւթիւնէ իքրահ եթմէլի սին:

տի միւշէրրէֆ գանը իլէ քէսպ էթտի օնու, պօշպիր շէյ իլէ տէյիլ: Օնուն մէնէնտսիզ մուհապպէթինէ իման էյլէ, վէ օնուն իշլէտիյի միւպարէք խէլաս իչիւն շաղ օլ: Ալչագ կէօնիւլլիք իլէ վէ կիւնահլարընտան իքրահ էտէրէք օնուն մուհապպէթինտէ վէ օնուն էօնիւնտէ եաշա:

Digitized by Google

1. Օնուն սէնի եօլտան սափրթմասընտան:

2. Խաչը սանա էզեյէթլի կէօսթէրմէյէ չալըշմասընտան:

3. Վէ սէնին այագլարընը՝ էօլիւմէ կէօթիւրէն եօլա գօմասընտան*:

Իվվէլա. Օնուն սէնի եօլտան սափրթտըղընտան՝ վէ սէնին օնա բազի օլմանտան տախի իքրահ էթմէլիսին, չիւնքի պու էթտիյին, Տիւնեա ալիմինին վէրտիյի էօյիւտիւն խաթրը իչիւն՝ Ալլահըն նասիհաթընը բէտտ էթմէք տիր: Բապպ տէր քի՝ ‘Չալըշըն քի՝ տար գափուտան կիրէսինիզ’’, (Ղուկ. ԺԳ. 24) պէնիմ սէնի եօլլատըղըմ գափուտան, ‘‘զիրա հայաթա կէօթիւրէն գափու տար՝ վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ օնու պու-

---

*Գիր ճան՝ կիւնահըն քէօթիւլիւյիւնիւ տույմայընճա, վէ շէրիաթա կիւվէնմէք թալիմաթընը՝ եանի սատրգ օլմագ իչիւն կէրէք պիւթիւն պիւթիւնէ վէ կէրէք պիր աղ քէնտի էյի ամէլլէրինէ կիւվէնիպ օնլարա սրղընմասընը բէտտ էթմէյինճէ, Ինճիլին թէսէլլիսինին տատընը ալամազ: Ցիգգաթ էյլէ քի Շէրիաթա կիւվէնէն իլէ իշին օլմասընը, օլմայա քի լութֆ իլէ սատրգ օլմազա պաշլամըշ իքէն՝ սօնղրա ամէլ իլէ սատրգ օլմազա պագասընը, չիւնքի պէօյլէ էթմէսի՝ պիզիմ ալչագ նէֆսիմիզի եիւքսէլտիպ՝ գըյմէթլու քրիստոսա վէ օնուն ճէլիլ սատագաթընա զիւլ կէթիրմէք իչիւն լութֆու վէ ամէլի պիրի պիրինէ գաթմագ տըր: Շիմտիքի վագրթտա պու մէքրուհ եանղլըշ լըգ չօգ եայըլմըշ տըր:

Digitized by Google

լանլար ազ տըր"։ Մատթ. Է. 13, 14։ Օլ եա-
բամազ ատէմ սէնի պու քիւչիւք տար գափու-
տան վէ օնա կէօթիւրէն եօլտան տէօնտէրիպ՝
սէնի հէման հէլաքէ կէօթիւրէճէյիտի. իմտի
օնուն սէնի եօլտան սափրթմասը սանա ֆէնա
կէօրիւնսիւն, վէ սէնին օնա տինկլէտիյին ի-
չիւն քէնտինտէն իքրահ էյլէ։

Սանիէն. Խաչը սանա էզիյէթլի կէօսթէրմէ-
յէ չալըշմասընտան իքրահ էթմէլիսին, չիւնքի
սէն Խաչը՝ Մըսըրըն խազինէլէրինտէն տահա
պէօյիւք սայմալըսըն։ Եբր. ԺԱ. 25, 26։ Պուն-
տան մաատա՝ ճէլալէթին փատիշահը սանա, Քիմ
քի ճանընը գուրթարմագ իսթէրսէ, օնու զայ
էտէճէք՝ տէմիշ տիր։ Վէ էյէր պիր քիմսէ օնուն
արտընճա կիտէր տէ՝ քէնտի պապասընտան վէ
անասընտան վէ գարըսընտան վէ էվլատլարըն-
տան վէ գարնտաշլարընտան՝ վէ գըզ գարըն-
տաշլարընտան հէմ տախի քէնտի ճանընտան
իքրահ էթմէզսէ, օնուն շայիրտի օլամազ։
Մարկ. Ը. 35։ Յովհ. ԺԲ. 25։ Մատթ.
Ժ. 39։ Ղուկ. ԺԴ. 26։ Օնուն իչիւն տէ-
րիմ քի՝ Սահիհլիյին՝ Օնսուզ էպէտի հայա-
թըն օլամազ՝ տէյիւ պույուրտուղու շէյ ի-
չիւն պիր քիմսէ՝ Օլ շէյ սէնին էօլիւմին օլա-
ճագ տըր՝ տէյիւ սէնի գանտըրմաղա չալըշ-

Digitized by Google

սա, սէն օ թալիմաթտան իքրահ էթմէլի-
սին:

Սալիսէն. Սէնին այագլարընը՝ էօլիւմէ կէօ-
թիւրէն եօլա գօմասընտան իքրահ էթմէլիսին:
Չիւն միւլահազա էյլէ քի՝ օ սէնի քիմէ կէօն-
տէրմիշ տիր, վէ օ կիտէճէյին քիմսէ սէնի եիւ-
քիւնտէն խէլաս էթմէյէ նէ գատար միւգթէտիր
տէյիլ տիր:

Բահաթ պուլմագ իչիւն սէնին եօլլանըլտը-
ղըն քիմսէնին իսմի՝ Շէրիաթա կիւվէնէն օլուպ,
խալայըղըն օղլու տըր օ, վէ շիմտի քէնտի օ-
ղուլլարը իլէ գուլլուգ էտէր, (Գաղ. Դ. 21—
27) վէ օ՝ սըրրան պու Սինա տաղը տըր քի՝
սէն պաշընա տիւշէճէք տէյիւ գօրգմուշ սըն:

Իմտի էյէր օ՝ քէնտի օղուլլարը իլէ գուլլուգ
էտէր իսէ, սէն օնլարըն էլի իլէ ազատ օլմայը
նասը՞լ մէմիւլ էտէրսին: Էօյլէ իսէ պու Շէրիա-
թա կիւվէնէն սէնի եիւքիւնտէն գուրթարմաղա
միւգթէտիր տէյիլ տիր: Տահա շիմտիյէ գա-
տար հիչ քիմսէ օնուն էլի իլէ եիւքինտէն գուր-
թուլմուշ տէյիլ տիր, վէ նէ տէ ասլա պիր
գուրթուլան օլաճագ տըր. շէրիաթըն ամէլլէրի
իլէ սատըգ օլամազսընըզ, չիւն շէրիաթըն ա-
մէլլէրի իլէ հիչ պիր եաշայան քիմսէ եիւքիւն-
տէն գուրթուլամազ: Պունուն իչիւն խօճա
Տիւնեա ալիմի պիր էճնէպի տիր, վէ խօճա Շէ-

Digitized by Google

րիաթա կիւվէնէն տէ ալտատրճը տրը, վէ օնուն օղլու Թէրպիյէ տախի, հէր նէ գատար կիւլէր եիւզ կէօրիւնիւր իսէ տէ, անճագ սալթ պիր միւրայը տրը՝ վէ սանա պիր իմտատ էտէմէզ։ Ինան պանա քի՝ պու ահմագ ատէմլէրին հագդընտա իշիթտիյին սէօզլէրին իչինտէ եալընըզ շու մէրամտէն պաշգա պիր շէյ եօգ տրը քի՝ պէնիմ գօտուղում՝ եօլտան սէնի տէօնտէրսինլէր՝ վէ սէն գուրթուլուշունտան մահրում գալասըն։ Պունտան սօնկրա Ինճիլ վաիզի՝ քէնտի տէտիյի շէյլէր թահգիգ օլունա տէյիւ իւքսէք սէս իլէ կէօքլէրէ պաղրրտը, վէ պէօյլէճէ Քրիսթիանըն ալթտա տուրտուղու տաղտան էօյլէ քէլամլէր վէ աթէշ կէլտի քի՝ օնուն վիւճուտիւնիւն գըլլարը տուրտու։ Կէլէն քէլամլէր շէօյլէ սէս վէրտիլէր, "Շէրիաթըն ամէլլէրինտէն հէփ օլանլար՝ պէտտուա ալթընտա տրըլար. չիւնքի եազըլմըշ տրը. Շէրիաթըն Քիթապընտա հէփ եազըլմըշ օլան շէյլէրէ՝ օնլարը իճրա իթմէք իչիւն՝ հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլուն օլսուն*։ Գաղ. Գ. 10։

---

*Եարամազլըգ՝ Քրիստոսուն խաչընա նէ գատար պէօյիւք տիւշման իսէ, Շէրիաթա կիւվէնէն տախի օնա օլ գատար տիւշման տրը, զիրա պիր ճանըն քէնտի կիւնահընա աֆվ պուլմագ իչիւն Քրիստոսուն գանընա, վէ սատրգ օլմագ իչիւն Քրիստոսուն սատագաթը-

Իմտի Քրիսթիան՝ էօլիւմտէն պաշգա պիր շէյ ումմազ ըտը, վէ ֆիղան իլէ աղլամաղա պաշլատը. Հէմ խօճա Տիւնեա ալիմինէ բասթ կէլտիյի սահաթա լանէթ օգույուպ՝ օնուն նասիհաթընը տինկլէմիշ օլտուղու իչիւն քէնտի քէնտինէ տախի պին տէֆա Տէլի՝ տէտի: Հէմ տախի՝ օլ զաթըն եալընըզ թէնտէն հասըլ կէլէն սէօզլէրի՝ տօղրու եօլու թէրք էթտիրմէք գատար քէնտիսինէ թէէսիր էթմիշ օլտուղունու տիւշիւնտիյինտէ ղայէթլէ ութանըր ըտը: Պունուն իւզէրինէ եինէ Ինճիլ վաիզինէ տէօնիւպ շու թարզ միւքեալէմէ էյլէտի:

Քրիս. Սիզէ նի՞ճէ կէօրիւնիւր՝ էֆէնտիմ, հիչ իւմիտ վա՞ր մը, շիմտի կէրի տէօնիւպ օլ տար գաֆույա կիտէ պիլի՞րմի իմ: Ամապ պու շէյ իչիւն թէրք օլունուպ օրատան բէզալէթլէ կէրի կէօնտէրիլէճէք տէյի՞լմի իմ: Պէն պու ատէմին նասիհաթընը տինկլէտիյիմ իչիւն փիւշման օլուրում, լաքին կիւնահըմ աֆվ օլունաճա՞գ մը:

Օլ վագրթ Ինճիլ վաիզի օնա սէօյլէյիպ՝ Սէ-

նա կիթմէսինէ վէ օնա ինանըպ պիւթիւն պիւթիւնէ օնա սըղընմասընա էնկէլ օլուր. շէօյլէ քի՝ ճանը էսիրլիք հալինտէ թութուպ ֆիքրի տախի մաղրուրլուգ իլէ շիշիրիր. լաքին եարամազլըգ՝ խաչըն իւզէրինէ զիւլ կէթիրիր:

Digitized by Google

նին կիւնահըն փէք պէօյիւք տիր , չիւն սէն պէօյլէ էթմէն իլէ իքի կիւնահ իշլէմիշ սին. էյի եօլու թէրք էտիպ՝ եասագ օլան եօլա ա-յագ պասմըշ սըն : Լաքին եինէ օլ գափուտաքի ատէմ սէնի գապուլ էտէճէք տիր, չիւն քի ա-տէմլէրտէն օնուն խօշնուտլուղու վար տըր. եալընըզ տիգգաթ էյլէ քի եինէ պիր եանա սափմայասըն , "օլմայա քի էօվքէլէնիպ՝ թէզ ղազապը թութուշունճա եօլտա հէլաք օլասըն" տէտի : Սաղմ. Բ. 12 :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ

ԻՄՏԻ Քրիսթիան կէրի տէօնմէյէ հազըր-լանտը. Ինճիլվաիզի տախի օնու էօփտիւքտէն սօնկրա քէնտի խօշնուտլուղունու կէօսթէրիպ՝ Ալլահ սէլամէթ վէրսին՝ տէտի. պէօյլէճէ օ՝ աճէլէ իլէ եօլա ըէվան օլտուգտա՝ եօլտա նէ քիմսէ իլէ սէօյլէշտի , նէ տէ պիր քիմսէ պիր սիւալ էթտիյինտէ ճէվապ վէրիր իտի : Պիւ-թիւն եօլտա՝ եասագ օլունմուշ եէրէ պասան պիր ատէմ կիպի կիտէր իտի. վէ խօճա Տիւնեա ալիմինին նասիհաթընը թութուպ եօլունու սա-փըթտըղը եէրէ եէթիշմէյինճէ՝ քէնտի քէնտինի սէլամէթտէ սայմազ ըտը : Պէօյլէճէ՝ պիր ազ

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

վագրթտա Քրիսթիան գափույա եէթիշտի։ Իմտի՝ գափունուն իւսթիւնտէ շէօյլէ եազըլմըշ ըտը, "Չալըն՝ վէ սիզէ աչըլաճագ"։ Մատթ. Է. 7։

Անտէն քէնտիսի պիր իքի տէֆատէն զիյատէ չալըպ* շէօյլէ տէտի, —

"Կիրէճէք մի իմ աճապ պուրայա.
Աչաճագ մը օ՝ պէն կիւնահքեարա,
Լայըգոըզսամտա. ֆագաթ օրատա
Համա սունաճաղըմ էպէտէն օնա"։

Նիհայէթ գափույա Հիւսնի բիզա իսմինտէ պիր ճէսուր ատէմ կէլիպ՝ օրատա քիմ վար, վէ նէրէտէն կէլմիշ, վէ նէ իսթէյօրսըն տէյիւ սօրտու։

Քրիս. Պէն պիր եիւքլէնմիշ կիւնահքեար օլուպ՝ Խարապլըգ շէհրինտէն կէլմիշ իմ, լաքին Սիօն տաղընա կիտէյօրըմ քի՝ կէլէճէք ղազապտան գուրթուլայըմ. իմտի, էֆէնտիմ, օրայա կիտէճէք եօլ պու գափուտան օլտուղունու էօյրէնմիշ օլտուղումտան, անլամագ իսթէրիմ քի պէնի իչէրի ալմաղա բազի՞ մի սին։

Հիւսնի բիզա. Պիւթիւն եիւրէյիմ իլէ բա-

---

*Պիր իքի տէֆա գափույու չալմագ թապիրինին մանասը՝ իման իլէ սըգ սըգ Ալլահա տուա էտիպ եալվարմագ տըր քի՝ Յիսուս Քրիստասուն վասիթասը իլէ մէրհամէթ էտիպ կիւնահլարընա աֆվ իհսան էթսին։

Digitized by Google

զիյիմ*, տէյէրէք գափույու աչտը։

Պէօյլէճէ Քրիսթիան իչէրի կիրէր իքէն՝ օ պիրի չէքտի օնու†։ Օլ վագըթ Քրիսթիան՝ Պու նէ՞ տէմէք օլա՝ տէտի։ Ընտէն օ պիրի տէտի քի՝ Պու գափուտան պիր աղ էօթէտէ պիր գավի հիսար պինա օլունմուշ օլուպ՝ օնուն սէրտարը Բէեղզեբուղ տըր. օրատան՝ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք քէնտիսի իլէ պէրապէր օլանլար՝ պու գափույա կէլէնլէրէ օգ աթարլար քի, օնլար իչէրի կիրմէզտէն պէլքի էօլէլէր։ Օլ վագըթ Քրիսթիան՝ Մէսրուր ըմ, հէմ թիթրէր իմ՝ տէտի։ Պէօյլէճէ օ իչէրի կիրտիյինտէ՝ գափունուն ատէմի՝ օնու քիմ օրայա տօղրուլթմուշ տըր տէյիւ սօրտու օնա։

---

*Գըրըգ եիւրէքլիլէրէ գափու աչըլըր։ Կէօր իմտի Յիսուսուն մուհապպէթինի. օ հէփ քէնտիսինէ սէյիրտէն սէֆիլ կիւնահքեարլարը նասըլ բիզա իլէ վէ եիւրէքտէն գապուլ էտէր։ Օնլարըն նէ գատար էտնա եախօտ նէ կիւնահլար իշլէմիշ օլտուգլարը գայտ տէյիլ, օ՝ բիզա իլէ սէվէր՝ վէ օնլարը մէրհամէթ իլէ գապուլ էտէր. չինքի օնլարըն իւզէրինէ խօշնուտլուգտան պաշգա պիր շէյի եօգ տըր։ Օնուն իչիւն կէօյիւն ասքէրլէրի օնուն տօղտուղունտա շէօյլէ օգուրլար ըտը, "Ատէմլէրտէ խօշնուտլուգ"։ Ղուկ. Բ. 14։

†Հէր պիր խէլաս պուլան կիւնահքեար, Քրիստոսուն քէրէմքեանի էլի իլէ աթէշտէն չըգարըլան գավրուլմուշ աղաճ կիպի տիր։

Digitized by Google

Քրիս. Ինճիլվարիզի սեօյլետի պանա քի պուրայա կելիպ չալայըմ, նասըլ քի էթտիմ ի-սէ, վէ, էֆէնտիմ, նէ ետէճէյիմի սէն պանա սեօյլէյէճէքսին տէտի:

Հիւս. քի. Սէնին էօնիւնտէ պիր աչըգ գա-փու վար տըր, վէ օնու քիմսէ գափայամազ:

Քրիս. Շիմտի պաշլայօրում սէրէնճամլէրի-մին ֆայտէսինի պիչմէյէ:

Հիւս. քի. Լաքին նէտէ՞ն եալընըզ կելտին:

Քրիս. Չիւնքի գօնշուլարըմըն հիչ պիրի պէ-նիմ կէօրտիւյիւմ կիպի քէնտի թէհլիքէտէ օլ-տուղունու կէօրմէտի:

Հիւս. քի. Օնլարտան հիչ պիրիսի սէնին կելտիյինի տույտո՞ւ մը:

Քրիս. Իվվէթ, էվվէլա էհլիմ վէ չօճուգ-լարըմ պէնի կէօրիւպ արտըմճա չաղըրտըլար քի կէրի տէօնէյիմ. հէմ գօնշուլարըմտան պիր չօղու տախի տուրմուշ արտըմճա պաղըրըպ չա-ղըրըրլար ըտը քի տէօնէյիմ տէյիւ, լաքին պէն փարմագլարըմը գուլագլարըմա գօյուպ եօ-լումա կելտիմ:

Հիւս. քի. Լաքին օնլարտան հիչ պիրի ար-տընտան կէ՞լմէտի մի քի սէնի գանտըրըպ կէրի տէօնտէրէ:

Քրիս. Իվվէթ. Ինատճը իլէ Իլզամը գօլայ կելտիլէր, լաքին ղալիպ օլամայաճագլարընը

Digitized by Google

կէօրտիւքլէրինտէ, Ինատճը զէվգլէնէրէք կէրի տէօնտիւ, վէ Իլզամը գօլայ պիր ազ եէր պէ-նիմլէ կէլտի:

Հիւս. բի. Էյ նի՞չիւն պուրայա գատար կէլմէտի:

Քրիս. Գաթի իւմիտ պաթաղընա գատար պիրլիքտէ կէլիպ՝ ափանսրզ օրայա տիւշտիւք: Օլ վագըթ գօնշում Իլզամը գօլայ ճէսարէ-թինի ղայպ էտիպ արթըգ իլէրիյէ սալմագ իսթէմէտի*: Պունուն իչիւն օ՝ քէնտի էվինին թարաֆընա տըշարը չըգըպ պանա՝ օլ մէթին շէհիր պէնիմ եէրիմէ եալընըզ սէնին օլ-սուն՝ տէտի. պէօյլէճէ օ քէնտի եօլունա կիթ-տի, պէն տէ պէնիմքինէ կէլտիմ. օ՝ Ինատճընըն արտընճա, պէն իսէ պու գափույա:

Օլ վագըթ Հիւսնի րիզա շէօյլէ տէտի. Եա-զըգ, սէֆիլ ատէմ. սէմավի ճէլալէթին պու գատար ա՞զ մը իթիպարը վար օնուն ինտինտէ քի՝ օնու էլէ կէչիրմէք իչիւն պիր գաչ կիւճ-լիւքլէր ալթընա կիրմէսինի լայըգ սայմազ:

Քրիս. Վագաա Իլզամը գօլայ հագգընա տօղ-րուսունու սէօյլէտիմ, տէտի Քրիսթիան, լաքին

---

*Իհթիմալ տըր քի պիր ատէմին կէօյէ կիթմէք իչիւն եօլա չըգտըղընտա արգատաշը օլուպ, անճագ քէնտիսի եալընըզ օրայա կիթսին: "Ցավէթլիլէր չօգ՝ ամմա սէ-չիլմիշլէր ազ տըր": Մատթ. Ի. 16:

էյէր քէնտի հագգըմա տախի տօղրու օլանը սէօյլէսէմ, օլ վագըթ պէլլի օլաճագ քի օնուն իլէ պէնիմ արամըզտա պիր ֆարգ եօգ տըր: Սահիհ տիր քի օ կէրի տէօնիւպ քէնտի էվի-նէ կիթտի, լաքին պէն տախի խօճա Տիւնեա ալիմի նամ պիր քիմսէնին ճիսմանի պահսլէրի իլէ թէսքին օլուպ՝ էօլիւմ եօլունա կիթմէք իչիւն եօլտան սափտըմ*:

Հիւս. քի. Ա՛հ, սէնին գարշընա չըգտը՞ մը օ: Պէս պէլլի խոթէմիշ տիր քի խօճա Ըէրիա-թա կիւվէնէնին էլինտէն բահաթ պուլմաղա պագասըն: Օնլարըն իքիսի տէ պէօյիւք ալտա-տըճը տըրլար. լաքին օնուն էօյիւտիւնիւ թութ-տո՞ւն մը:

Քրիս. Իվվէթ, ճէսարէթ էտէ պիլտիյիմ գատար թութտում: Խօճա Ըէրիաթա կիւվէ-նէնի պուլմաղա կիթտիմ, թա պանա էօյլէ կէլ-տի քի օնուն էվինին եանընտաքի տաղ պաշըմա տիւշէճէք. օնուն իչիւն օրատա տուրմաղա մէճ-պուր օլտում:

---

*Պիր քիմսէնին եիւրէյինտէ սահիհ լութֆ սալթա-նաթ սիւրտիւյիւնտէ, օլ քիմսէ՝ քէնտինին սայրլէրտէն օլան ֆարգը իչիւն հալիմլիք իլէ ճէմի իզզէթի Ալլահըն ազիմ լութֆունա թագտիմ էտէր: Ալլահըն լութֆու՝ եիւրէյին մազրուրլուղունու մագթուլ պրաղրպ՝ կիւ-նահքեարը հալիմլէթտիյինտէ, Քրիստոսու եիւճէլտիր,

Digitized by Google

Հիս. քի. Օ տաղ չօգլարըն էօլիւմիւ օլմուշ տըր, վէ տահա չօդլարըն էօլիւմիւ օլաճագ տըր. օնուն ալթընտա փարէ փարչէ օլմագտան էյի գաչմըշսըն:

Քրիս. Նէ՞ տէրսին, էօյլէ քէտէր իչինտէ տալմըշ իքէն՝ էյէր պախթըմտան Ինճիլ վաիզի գարշըմա չըգմասայըտը, օրատա պանա նէ հալ օլաճաղըտը պիլմէմ. լաքին Ալլահըն ինայէթի իլէ եինէ օ եանըմա կէլտի, եօղ իսէ ասլա պուրայա կէլէմէյէճէյիտիմ: Ֆագաթ շիմտի՝ պէօյլէճէ էֆէնտիմ իլէ տուրուպ սէօյլէշմէքտէն իսէ, օլ տաղըն ալթընտա էօլմէյէ տահա լայըգ պիր քիմսէ իքէն՝ եինէ իշթէ պուրայա կէլմիշ իմ: Լաքին պու նէ՞ քէրէմ տիր պանա քի՝ պուրայա կիրմէյէ գապուլ օլունտում*:

վէ օնուն սատագաթը հէմ խէլասը իլէ կիւնահքեարըն զալիպ օլմասընա միւճիպ օլուր:

*Լութֆուն սահիհ թէէսիրինին աշիքեար նիշանէսի օ տըր քի, եիւրէք՝ հէր շէյ լութֆտան օլտուղունու պիլսին: Սահիհ թէօվպէքեար՝ Ալլահըն լութֆունու սատըգանէճէ գուլլանըրըմ տէյիւ էօյիւնմէյիպ՝ վէ քէնտի իրատէի ճիւզիյէսինէ եախօտ գուտրէթինէ հիչ պիր շէյ թախսիս էթմէյիպ՝ անճագ քէնտինին հէլաքտէն գուրթուլմասընը վէ հալա խէլաս եօլունտա օլուղունու թէքմիլէն Ինճիլին իլան էթտիյի լութֆունա, Ալլահըն ինայէթինէ վէ օնուն ճապա պախշիշինէ հէմ հէր շէյէ գատիր գուվվէթինէ թախսիս էտէր: Յիսուսուն

Հէ՛ռ. էլ. Պուրայա կէլէնլէր՝ կէլմէզէն էվվէլ հէր նէ էթմիշլէր խսէ ատ, երինէ պիզ օն-լարը ասլա մէն էթմէզիզ. օնլար ասլա ատշարը պրաղըլմազլար։ Յովհ. Զ. 37։ Վէ խմոի՝ եա՛ ա-զիզ Վէրիսթիան, պիր ազ եէր պէնիմլէ կէլ, վէ սէնին կիտէճէք եօլունուն հագգընա սանա թարիֆ էտէյիմ։ Պաղ շէօյլէ էօնիւնճէ, շու տար եօլու կէօրի՞յօրմրսրն։ Սէնին կիտէճէք եօլուն պու տրը։ Պու եօլու Ալահապեալէր, փէյղամպէրլէր, Վէրիատոս վէ օնուն շայիրտլէրի եափտըլար, վէ օ՝ ճէտվէլ իլէ չէքիլմիշ կիպի տողրու տրը։ Պու տրը սէնին կիտէճէք եօլուն։

Վէրէ. Լաքին օրատա հիչ տէօնէք տօլաշըգ եէրլէր եօ՞ղ մը քի պիր էճնէպի եօլունու շա-շըրսրն*, տէտի Վէրիսթիան։

Հէ՛ռ. էլ. Լէվվէթ, պունա գարըշմըշ չօգ եօլլար վար տրը, վէ օնլար էյրի հէմ կէնիշ տիր, լաքին սէն տողրու եօլու եանղլրշ եօլտան շէօյլէ սեչէ պիլիրսին քի, տողրու եօլ՝ էնսիզ վէ տար տրը։ Մ՝ատթ. Է. 14։

ճատա պախշ էթտի յի լութֆունուն իւզէրինէ միւլահա-զա էթմէսի՝ սէֆիլվէ լայըգրրզ կիւնահգեարլարա թարթ-լը չէյ տիր։ Էյ օղուլան՝ ատանա տախի պէօյլէ տէյի՞լմի։

*Քրիսթիան՝ եօլու շաշըրմասրն տէյիւ գօրգար. պու հալ՝ լութֆ իլէ տօլու պիր եիւբէյլին քէնտի հագգընա տահմա գօրգու իչինաէ օլմասրնրն կիւզէլ պիր նիչա-նէսի տիր։

Digitized by Google

Օլ վագրթ բիւյամտա կէօրտիւմ քի, Քրիսթիան շունու տախի սօրուպ՝ աճապ սրթըմտա օլան եիւքիւ աշաղա ալա՞մազմըսըն՝ տէտի, զիրա տահա օնտան գուրթուլմուշ տէյիլ իտի, նէ տէ պիր քիմսէնին եարտըմը օլմայընճա՝ քէնտիսի օնու աշաղա ալա պիլիր իտի:

Օլ ատէմ տախի շէօյլէ տէտի. Սէնին եիւքիւնիւն հագգընա շու վար քի, սէն օնու՝ թա խէլաս մահալինէ եէթիշէնէտէք սապր իլէ չէքմէլիսին*, չիւն օլ խէլաս մահալինտէ սէնին եիւքիւն քէնտիլիյինտէն սրթընտան տիւշէճէք տիր:

Օլ վագրթ Քրիսթիան քէնտի պէլինի գուշագլամաղա վէ եօլա րէվան օլմաղա պաշլատը:

Ընտէն օ պիրի տէտի քի՝ օլ գափուտան պիրազ իլէրի կիթտիյինտէ՝ Թապիրճինին էվինէ եէթիշէճէքսին, օրատա գափույու վուրմալը, վէ օ սանա նատիտէ շէյլէր կէօսթէրէճէք տիր: Պէօյլէճէ Քրիսթիան՝ տօսթունտան բուխսաթ ալըպ՝ օ տախի Ալլահ սէլամէթ վէրսին՝ տէտի:

Օլ վագրթ օ՝ իլէրիյէ տօղրու կիտիպ՝ Թապիրճինին էվինէ եէթիշտիյինտէ†, գափույու

---

*Սուչտան վէ կիւնահըն եիւքիւնտէն՝ եալընըզ Քրիստոսուն էօլիւմիւ վէ գանը իլէ խէլաս քէսպ օլունուր:

†Քրիսթիան՝ Թապիրճինին էվինէ կէլիր, քի պու՝ Ալլահըն իւմմէթինին խօճասը օլան Ազիզ Բուհա թէշպիհ տիր:

Digitized by Google

պիր գաչ տէֆա վուրտու։ Նիհայէթ պիրիսի գափույա կէլիպ, օրատա քիմ վար տէյիւ սօրտու։

Քրիս. Էֆէնտիմ, պէն պիր եօլճույըմ, վէ պու էվին սահիպինին թանըշըգլարընտան պիրիսի պանա սէօյլէտի քի՝ քէնտի մէնֆաաթըմ իչիւն պուրայա օղրայըմ. իմտի էվին սահիպի իլէ սէօյլէշմէք իսթէրիմ։

Պէօյլէճէ օ՝ էվին սահիպինի չաղըրտը, վէ պիրազտան սօնկրա էվին սահիպի Քրիսթիանա կէլիպ՝ նէ իսթէրսին տէյիւ սօրտու։

Քրիս. Էֆէնտիմ պէն պիր ատէմ իմ քի Խարապլըգ շէհրինտէն կէլիպ Սիօն տաղընա կիտէյօրըմ, վէ պու եօլուն պաշընտաքի գափուտա տուրան ատէմ պանա տէտի քի՝ էյէր պուրայա օղրար իսէմ՝ սիզ պանա էօյլէ նատիտէ շէյլէր կէօսթէրէճէքսինիզ քի՝ եօլումտա պանա ֆայտէլի օլաճագ։

Օլ վագըթ Թապիրճի՝ Իչէրի պույուր, վէ սանա մէնֆաաթլը օլաճագ շէյլէրի կէօսթէրէյիմ* տէտի։ Պէօյլէճէ քէնտի ատէմինէ էմր էթտի քի մումու եագսըն, վէ Քրիսթիանա՝ Արտըմճա կէլ տէյիպ օնու պիր մախֆի օտայա կէօթիւրտիւ՝ վէ քէնտի ատէմինէ էմր

---

*Ալլահըն Բուհու՝ տիւշկիւն վէ սէֆիլ կիւնահքեար-

էթտի քի պիր գափու աչսըն, վէ օ՝ գափույու աչտրղընտա, Քրիսթիան՝ տիվարտան ասըլմըշ պիր ղայէթ ճէսուր ատէմ թասվիրինի կէօրտիւ, վէ թասվիրին շէքլի շէօյլէ իտի. կէօզլէրինի եօգարըյա կէօյէ տօղրու գալտըրմըշ, քիթապլարըն էն ալասը էլինտէ, հագիգաթըն շէրիաթը տուտազլարընըն իւզէրինտէ եազըլը, վէ տիւնեա օնուն արգասը թարաֆընտայըտը. ատէմլէրի ճէպր էտէյօր կիպի տուրմուշ օլուպ՝ պաշը իւզէրինտէ տախի պիր ալթուն թաճ ասըլըյըտը։*

Օլ վագըթ Քրիսթիան, Պունուն մանասը նէ՞ տիր տէտի։

լարա նասըլ քէրէմքեանի տիր, վէ օնլարա նիճէ տինկլէր։

*Ինճիլին սահիհ խըզմէթքեարը՝ իմտատ վէ գուվվէթ պուլմագ իչիւն քէնտի կէօզլէրինի Ալլահա տօղրու գալտըրըր, քէնտի իլմինի վէ վազ էթմէք խըզմէթինի Ալլահըն Քէլամընտան ալըր, վէ օլ ալտըղընը սատըգանէճէ գուլլանըր. քէնտի եիւրէյի՝ իշինին իւսթիւնտէ տիր, շէօյլէ քի տիւնեանըն նէ պախշ էթտիյի շէյլէր վէ նէ օնուն վէրտի գօրգուլար օնա թէէսիր էտէ պիլիր։ Օ՝ Քրիստոսուն մուհապպէթինի, ճանլարըն գըյմէթինի վէ էպէտիլիյին պէօյիւքլիւյիւնիւ թանըմըշ օլարագ, ինսանլարը ճանը կէօնիւլտէն էօյիւտլէր, վէ հայաթ թաճընըն իւմիտի՝ քէնտի ճէմի զահմէթլէրինէ տատ վէ հայաթ վէրիր։ Եա՛ Բապպ՝ սէնին պիչինինէ չօգ պէօյլէ րէնչպէրլէր եօլլա, ամին։

Digitized by Google

Թապիրճի. Պու քիմին թասվիրի իսէ՝ օլ ատէմ պինտէն պիրի տիր. օ՝ չօճուգլար տօղուրա պիլիր, (Ա Կորնթ. Դ. 15.) էվլատ տօղուշու ապրըլարը չէքէր, (Գաղ. Դ. 19.) վէ օնլար տօղտուգտա, օնլարը քէնտիսի պէսլէր: Վէ օնու քի կէօզլէրինի եօգարըյա կէօյէ տօղրու գալտըրմըշ, քիթապլարըն էն ալասը էլինտէ վէ հագիգաթըն շէրիաթը տուտագլարընըն իւսթիւնտէ եազըլը կէօրիւրսիւն, պունլարըն սանա կէօսթէրէճէյի շէյ՝ օնուն իշի գարանլըգ շէյլէրի պիլիպ՝ կիւնահքեարլարա աշիքեար էթմէք օլմասը տըր, նիճէ սէն տախի կէօրիւրսիւն քի ատէմլէրի ճէպր էտէյօր կիպի տուրմուշ տըր: Վէ օնու քի տիւնեա օնուն արգասը թարաֆընա աթըլմըշ կիպի վէ պաշընըն իւզէրինտէ պիր թաճ ասըլը կէօրիւրսիւն, պու տախի սանա շունու կէօսթէրմէք իչիւն տիր քի՝ քէնտի սահիպինին խըզմէթինէ օլան մուհապէթի իչիւն հազըր շէյլէրի պօշ սայըպ օնլարտան եիւզ չէվիրմէքլէ, կէլէճէք տիւնեատա քէնտի իւճրէթի իզզէթ օլաճաղընա էմին տիր: Իմտի, տէտի Թապիրճի, սանա էվվէլա պու թասվիրի կէօսթէրտիյիմին սէպէպի շու տըր քի՝ պու քիմին թասվիրի իսէ՝ սէնին կիտէճէք եէրին սահիպի, եօլտա բասթ կէլէճէյին հէփ սըգընթըլը եէրլէրտէ սանա գուլաղուզ օլմագ իչիւն եա-

Digitized by Google

լընըզ օնա հիւքիւմէթ վէրմիշ տիր. օնուն ի-
չիւն սանա կէօսթէրտիյիմ շէյէ էյի տիգգաթ
էյլէ, վէ կէօրտիւյիւն շէյի ֆիքրինտէ էյի
հըֆզ էյլէ, օլմայա քի եօլտա էօյլէ քիմսէլէ-
րէ բասթ կէլէսին քի՝ սէնի տօղրու եօլա գօ-
յօրլար կիպի կէօսթէրէրէք՝ էօլիւմէ կէօթիւ-
րէն եօլա գօսունլար:

Ընտէն օ՝ օնուն էլինտէն թութուպ օնու
էօյլէ պիր ղայէթ պէօյիւք օտայա կէօթիւրտիւ
քի, ասլա սիւփրիւլմիւշ օլմատըղընտան՝ թօզ
իլէ տօլույըտը, վէ պիր ազ վագըթ օնա պագ-
տըգտան սօնկրա, Թապիրճի պիր ատէմ չա-
ղըրտը քի օնու սիւփիւրսիւն: Իմտի օ սիւ-
փիւրմէյէ պաշլատըղընտա, թօզ էօյլէ ղանի
չըգմազա պաշլատը քի՝ Քրիսթիան ազ գալտը
պօղուլաճաղ ըտը: Օլ վագըթ Թապիրճի օ-
րատա տուրան պիր գըզա, Սու կէթիր վէ պու-
րայա սէրփ տէտի. օ տախի օնու իճրա էթտի-
յինտէ՝ եէր բահաթլըղ իլէ սիւփրիւլիւպ թէմիզ-
լէնտի:

Օլ վագըթ Քրիսթիան՝ Պունուն մանասը
նէ՞ տիր տէտի:

Թապիրճի ճէվապ վէրտի քի, Պու օտա՝ Ին-
ճիլին թաթլը լութֆու իլէ ասլա ազիզլէնմիշ
օլմայան պիր ատէմ եիւրէյի տիր: Թօզ՝ օ-
նուն ճիւրմի ասլիյէսի վէ տէրունինին պօ-

Digitized by Google

զուգլուղու տըր քի՝ ատէմի թէքմիլէն պօզմուշ-
լար: Էվվէլա սիւփիւրմէ յէ պաշլայան՝ Շէրիաթ
տըր, լաքին սու կէթիրիպ սէրփէն՝ Ինճիլ տիր:
Իմտի էվվէլա սիւփրիւլմէյէ պաշլանըլտըղը
անտէ՝ եէր թէմիզլէնէմէտիքտէն մաատա ազ
գալտը սէնի պօղաճագ գատար տախի թօզ
չըգտըղընը՝ քի կէօրտիւն իսէ, պու՝ սանա շու-
նու կէօսթէրիր քի՝ շէրիաթ քէնտի ամէլի իլէ
եիւրէյի կիւնահտան թէմիզլէյէճէք եէրինէ, օ-
նու տիրիլտիպ (Հռովմ. Է. 9), գուվվէթլէն-
տիրիր (Ա Կորնթ. ԺԵ. 56), վէ օնու մէյտանա
չըգարըպ օնա գարշը տուրուր իսէ տէ, եինէ օ՝
ճանտա թարագգը պուլուր (Հռովմ. Ե, 20),
զիրա շէրիաթ՝ կիւնահը ալթ էտէճէք գուվվէթ
վէրմէզ: Եինէ օ կէօրտիւյիւն գըզ քի օրայա
սու սէրփտիյինտէ եէր բահաթլըղ իլէ թէմիզ-
լէնտի իսէ, պու տախի սանա շունու կէօսթէրիր
քի, Ինճիլ քէնտի թաթլը վէ գըյմէթլի թէէսիրի
իլէ եիւրէյէ կիրտիյինտէ, օլ զէման, իշթէ պու
գըզըն եէրէ սու սէրփմէսի իլէ թօզու. օթուրթ-
տուղու միսալի, կիւնահ տախի պէօյլէճէ զա-
յիֆլէնիպ ալթ օլունուր, վէ ճան՝ օնուն իմանը
իլէ թէմիզլէնտիյինտէն, ճէլալէթին փատիշա-
հընըն սաքին օլմասընա լայըգ օլուր*: Յովհ.

---

*Իմտի պունտան գըյաս էյլէ քի՝ սէն շէրիաթ ալ-

ԺԵ. 3: Եփես. Ե. 26: Գործ. ԻԵ. 9: Հռովմ. ԺԶ. 25. 26:

Պունտան մաատա բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Թապիրճի օնուն էլինտէն թութուպ օնու պիր քիւչիւք օտայա կէօթիւրտիւ, վէ օրատա պիրէր սանտալիատա օթուրմուշ իքի քիւչիւք չօճուգ վար ըտը: Պէօյիւյինիւն իսմի Խըրս, վէ օ-պիրինին իսմի Սապր ըտը: Խըրս փէք չօգ բա-հաթսըզ կէօրինիւր իտի, լաքին Սապր ղայէթ բահաթ ըտը: Օլ վագըթ Քրիսթիան՝ Խըր-սըն բահաթսըզլըղընըն սէպէպի նէ՞ օլա տէյիւ սիւալ էթտի: Թապիրճի տախի ճէվապ վէ-րիպ՝ Օնլարըն նազըրը օնա վէրէճէյի էն ալա շէյլէրի իչիւն, օնուն՝ կէլէճէք սէնէնին իպթի-տասընա գատար պէքլէմէսինի իսթէր իսէ տէ, օ՝ հէփիսինի շիմտի իսթէր. լաքին Սապր՝ պէք-լէմէյէ բազի տիր՝ տէտի:

Ընտէն կէօրտիւմ քի պիրիսի Խըրսըն եանընա կէլիպ օնա պիր եիւք խազինէ կէթիրտի, վէ օնու օնուն այագլարը էօնիւնէ տէօքտիւ: Օ տախի օլ խազինէյի իֆթիխար իլէ ալըպ Սապրըն իւ-զէրինէ կիւլէրէք օնու զէվքլէնտի: Լաքին

թընտա մը ոըն, եօզ իսէ Ինճիլին լութֆու ալթընտա մը: Պուրատա թարիֆ օլունան հալի սէնին իւզէրին-տէ հիչ կէօրտի՞ւն մի:

եալընըզ պիր ազ վագրթ պագտըղըմտա կէօր-
տիւմ քի հէփսինի սարֆ էտիպ՝ երթըգ էս-
վապտան մաատա հիչ պիր շէյի գալմամըշ ըտը։

Օլ վագրթ Քրիսթիան Թապիրճիյէ՝ Պու
մատտէի պանա թաֆսիլէն թարիֆ էյլէ՝ տէտի։

Թապիրճի տախի տէտի քի, Պու իքի չօճուգ-
լար պիրէր շէյէ թէշպիհ տիր. Իրրս՝ պու
տիւնեանընատէմինէ, վէ Սապր կէլէճէք տիւն-
եանընատէմինէ. զիրա պուրատա կէօրտիւյիւն
միսիլլու, Իրրս իսթէր քի հէփսինի շիմտի՝ պու
սէնէ ալսըն, եանի պու տիւնեատա։ Պու տիւն-
եանընատէմլէրի տախի պէօյլէ տիրլէր. հէփ
քէնտի էյի շէյլէրինի շիմտի ալմալը տըրլար.
օնլար՝ էյի շէյտէն օլան քէնտի փայլարը ի-
չիւն կէլէճէք սէնէյէ գատար, եանի կէլէճէք
տիւնեայա պէքլէյէմէզլէր։ Կէլէճէք տիւնեա-
նընէյլիքլէրի իչիւն օլան ճէմի ալլահանի շէ-
հատէթտէն իսէ, "Պու կիւնքի պիր թավուգ՝
եարընքի իքի գազտան էյի տիր" տէյէն զար-
պը մէսէլ օնլարճա տահա իթիպարլը տըր։ Լաքին
նասըլ քի պու չօճուզուն էլինէ կէչէնին հէփ-
սինի թէզճէ սարֆ էտիպ՝ քէնտիսինէ երթըգ
էսվապտան մաատա պիր շէյ գալմատըղընը կէօր-
տիւն իսէ, քէզալիք՝ պու տիւնեանընն նիհայէ-

Digitized by Google

թինտէ ճէմի պու թարզ քիմսէլէրէ էօյլէ օլա-
ճագ տըր* ։

Օլվագըթ Քրիսթիան շէօյլէ տէտի ։ Շիմտի
կէօրիւյօրում քի էն պէօյիւք ագըյլըլըգ Սապ-
րըն տըր, վէ չօգ սէպէպլէր իլէ պէօյլէ տիր ։
1 ։ Չիւն օ էն էյի շէյլէր իչիւն պէքլէր ։ 2 ։
Հէմ տախի՝ չիւն օ քէնտի իզզէթինէ էրէճէք
տիր, նիչէ քի օպիրինին երթըգ էսվապտան
մատտա պիր շէյի եօգ տըր ։

Թապիրճի ։ Խայըր, պիր շէյ տահա տէյէ պի-
լիրսին, եանի կէլէճէք տիւնեանըն իզզէթի
ասլա սօլմայաճագ, լաքին պունլար անիտէ կէ-
չէրլէր ։ Օլ սէպէպտէն՝ Սապր քէնտի էն ալա
շէյլէրինի սօնկրա ալտըղը իչիւն Խըրսըն իւ-
զէրինէ կիւլմէյէ նէ գատար հագգը օլաճաղ ի-
սէ՝ Խըրս քէնտի էյի շէյլէրինի էվվէլ ալմըշ
օլտուղու իչիւն Սապրըն իւզէրինէ կիւլմէյէ օ

---

*Ճիսմանի ատէմլէր՝ քէնտի հասսէլէրինին, արզուսընը
տօլտուրմագտան զիյատէ հիչ պիր շէյ իսթէմէզլէր
իսէ տէ, անճագ նիհայէթ հէր շէյի զայպ էտիպ ճան-
լարընը տախի պօզաճագլար ։ Լաքին սատըգ՝ Յիսուսուն
իւզէրինէ օլան իմանը վէ կէլէճէք սէվինճլէրին իւմիտի
իլէ եաշար ։ Օնլար պիր ճէլիլ նիհայէթէ էրէճէքլէր,
չիւն քէնտի իմանլարընըն թութտուզու շէյինի, եանի
քէնտի ճանլարընըն խէլասընը վէ էպէտէն իզզէթ իլէ
Քրիսասուն պէրապէրինճէ օլմայը էլէ կէչիրէճէքլէր ։

Digitized by Google

գատար հագգը եօղ ըտը, զիրա էվվէլքի կէ-
չիպ՝ եէրինէ սօնղրաքի կէլէճէք տիր, չիւն քի
էվվէլքինին կէլէճէք պիր վագթը օլմալը տըր.
լաքին սօնղրաքինին եէրինէ կէլէճէք պիր շէյ
եօգ տըր, զիրա օնուն արգասընտան պիր շէյ
տահա եօգ տըր: Իմտի քէնտի փայընը էվվէլ
ալանըն՝ էլպէթտէ սարֆ էտէճէք պիր վագթը
օլաճագ տըր, լաքին քէնտի փայընը սօնղրա
ալան, օնու էպէտէն թութաճագ տըր. օնուն
իչիւն օլ զէնկինին հագգընա տէնիլմիշ տիր
քի, "Սէն էօմրիւնտէ էյի շէյլէրինի ալտըն,
քէզալիք Ղազարոս տախի քէօթիւ շէյլէրի.
վէ շիմտի օ՝ միւթէսէլլի օլուր, վէ սէն ազապ
չէքէրսին": Ղուկ. ԺԶ. 25:

Քրիս. Իմտի անլայօրում քի՝ շիմտիքի շէյ-
լէրի արզուլէմէք էյի տէյիլ տիր, անճագ կէ-
լէճէք շէյլէրէ պէքլէմէլի:

Թապիրճի. Տէտիյին սահիհ տիր, զիրա կէօ-
րիւնէն շէյլէր զէմանի տիր, լաքին կէօրիւնմէ-
յէն շէյլէր էպէտի տիր: Բ Կորնթ. Դ. 18:
Լաքին հէր նէ գատար պու պէօյլէ իսէ տէ, մա-
տէմ քի շիմտիքի շէյլէր իլէ պիզիմ թէնճէ իշ-
թահլարըմըզ պու գատար եագըն գօնշու տըր-
լար պիրի պիրինէ, վէ եինէ, չիւնքի կէլէճէք
շէյլէր իլէ ճիսմանի հասսէլէր օ գատար եա-
պանճը տըրլար պիրի պիրինէ, իշթէ պու սէ-

Digitized by Google

պէպտէն տիր քի, շիմտիքի շէյլէր իլէ պիզիմ թէնճէ իշթահլարըմըզ չափուճագ պիրի պիրինէ ույարլար, ամմա կէլէճէք շէյլէր իլէ ճիսմանի հասսէլէրին արասընտա տահմա իրագլըգ վար տըր*:

Ընտէն ըիւյամտա կէօրտիւմ քի, Թապիրճի՝ Քրիսթիանըն էլինտէն թութուպ օնու էօյլէ պիր մահալէ կէօթիւրտիւ քի՝ օրատա պիր տիվարըն ալթընտա պիր աթէշ եանայօր ըտը, վէ օլ աթէշին եանընտա պիր ատէմ տուրմուշ օլուպ՝ օնու սէօյիւնտիւրմէք իչիւն՝ տահմա օնուն իւզէրինէ ղանիճէ սու տօլտուրույօր ըտը իսէ տէ՝ լաքին աթէշ տահա չօգ վէ տահա գըզըլ եանայօր ըտը:

Օլ վագըթ Քրիսթիան՝ պունուն մանասը նէ° տիր տէտի:

Թապիրճի տախի ճէվապ վէրիպ, պու աթէշ՝ լութֆուն եիւրէքտէ իշլէտիյի իշի տիր. օնու պաստըրըպ սէօյիւնտիւրմէք իչիւն օնուն իւզէրի-

---

*Պուրատա իմանըն գըյմէթինի վէ ճէլալէթինի կէօր քի, հէր պիր շէյին իւզէրինէ պիր լայըգլը գըյմէթ վէ եագըշըգլը պահա պիչտիրիր ճանա, հէմ տախի՝ զէմանի վէ տույուլուր շէյլէրտէն էօթէյէ կէչիպ՝ իզզէթ վէ էպէտիլիք իւզէրինէ գօնար: Ալլահտան տօղմուշ ճանըն թապիտթը պու տըր: Սատըգ՝ իման իլէ եաշայաճագ: ԵԲՐ. Ժ. 38: Եէրտէ սէմավի էօմիւր սիւրմէք տիր պու:

նէ սու ամեան՝ շէյթան տըր։ լաքին ենենէ օնուն սահա չօգ վէ սահա գըզըլ եանտըզընըն սէ-պէպինի տախի կէօրէճէքսին՝ սէտի։ Պէոյլէճէ օնու տիվարըն արդա թարաֆընա կէոթիւ-տիւ, վէ օրատա օ կէօրտիւ քի էլինտէ եաղ գապը իլէ պիր ատէմ տուրմուշ՝ օ տախի օն-ման տաիմա կիզլիճէ ամեէշէ տօլտուրույօր ըստ*։

Օլ վագրթ Քրիսթիան՝ Պո՞շ նէ սէմէք օ-լա՝ սէտի։

Ինապիրճի ճէվապ վէրտի քի, Պու Քրիստոս տըր, քի եիւրէքտէ պաշլանմըշ օլան իշի քէնտի լութֆունուն եաղը իլէ տաիմա ալըշըրըր, վէ պունուն վասիթասը իլէ, շէյթան հէր նէ էտէ պիլսէ տախի, օնուն ճէմաաթընընն ճանլարը

---

*Լութֆուն իշինի ճանտա քրիստոսուն հըթզ էթ-թիյինի կէօրմէք իչուն՝ պաղըլարը ասլա տիվարըն տր-գաբնա կէչմիշ օլմատըգլարընանա, օնուն օրատա հըթզ օլանմասընը սայր սէպէպլէրէ վէրիրլէր։ Ամսէլա ինսա-նըն քէնտի էմինլիյինէ վէ սայր քէնտի քիպրինին հէմ տամամգլըղընընն իճատ էթտիյի շէյլէրէ։ Պու եանղ-ըզ ըզգլարը սէպէպինատէն տիր քի, լութֆուն իշի հիչէ վարըգ՝ քրիստոսուն լութֆունա նայիլ օլանլար հէլաք օլա պիլիրլէր տէյիւ պահա էտէրլէր։ Լաքին պէոյլէ սէյենլէր եանղըզըրլար, զիրա նէ Ազիզ Քիթապարը պէլիրլէր։ Վէ նէ սէ կիւնահքեարլարը իւզէրինէ Քրիստոսնուն մուհոպպէթինին վէ լութֆունուն գուվվէթինի։

Digitized by Google

լուԹիւնս իւէրի կիսաէր։ Բ Կորնթ. Ի. Բ. 9։
Այլ օր կէօրսիւյիւն ասէմ քի ամԹէշի ալըշարը-
մաղ իշիւն տիվարքմ արգարԹարարքինա առար-
մուշ տըր, օնտան շունու էշրէնմէշլիքին քի՝
ԹէՀրիւպէ ալԹընտա օլանա՝ լուԹիւն իշի ճան-
տա նիՀմ ալըշարղանը կէօրմէսի կիւճ տիր*։

Հէմ տախի կէօրսիւմ քի Թ՝ազիրՀի եինէ
օնուն էլինտէն ԹուԹուպ օնու պիր ՓԷրքահէ-
քէ կէօԹիւրսիւ, վէ օրատա պիր սալԹանԹը
սարայ եափըլմըշ օլուա՝ կէօսԹէրիշի օգատար
ղայէԹ կիւզէլ իտի քի՝ ՎէրիսԹիան օնու կէօր-
սիւյիւնտէ փէք խոշլանտը։ Հէմ տախի կէօք-
սիւ քի օնուն Թէփէսինտէ պաղը քիմսէլէր կէ-

* Էյլէ իսէ լուԹիւ երմիշ կիւնահքեարքն՝ լուԹիւն
իշինի քէնտի եիւրէյինտէ սագլամասընտա էլի եօգ մը։
Խայրը, եօգ տըր։ ՄիւէլլիՓին Ազիզ ԷՓԹալարա էյի
աշնալարը օլսուղունտան, եալընըզ Բաղպա եագըշան
իղղէԹի՝ ինտանլարքն իշլեմէյի իշինե վէ գուարԹինե
վէրմէզ. չիւն Բաղպ տըր ԱլՓա վէ Օմեգա, Իլք վէ Սոն,
վէ օ տըր կիւնահքեարքն եիւրէյինտէ քէնտի իշինի
պաշլայան, իլէրի կէօԹիւրէն վէ Թէքմիլ եաէն, վէ
Քրիստոսուն լուԹիւնուն եազընտան զիյատ ՇէյԹա-
նքն ուսյունուն գուվվէԹի օլմայընճա, Բաղպը եիւրէք-
տէ իշլեմէյի իշի՝ օրատա ալտ ասէյիւնեմէզ։ Էյ սե-
Փիլ կիւնահքեար, ինան պունա, սեվ Բաղպը, օնտ
համա ու սէնտ էյլէ, վէ օնուն հագգընտ շաղ օլ. չիւն
օ՝ եպեսի մուհապէԹ իլէ սեվէր, վէ եպեսի գուր-
Թուլուշ իլէ խելաս եաեր։

զինիյօր ըտը, վէ օնլարըն ճէմիսի տէ ալթուն
եսվապլար կիյմիշ իտի:

Օլ վագրթ Քրիսթիան՝ Օրայա կիրէ պիլի՞ր
միյիզ՝ տէտի:

Թապիրճի տախի օնու ալըպ սարայըն գա-
փուսունա տօղրու կէօթիւրտիւ, վէ պագտըլար
քի՝ գափուտան իչէրի կիրմէյէ արզուլար կիպի
պիր սիւրիւ ատէմ տուրմուշ ըտը, լաքին կիր-
մէյէ ճէսարէթ էթմէյօրլար ըտը: Օրատա գա-
փուտան պիր ազ էօթէտէ պիր սօֆրա էօնիւն-
տէ պիր ատէմ տախի օթուրույօր ըտը, վէ
իչէրի կիրէճէք օլանլարըն իսմինի եազմագ իչիւն՝
էօնիւնտէ պիր տէֆթէր վէ տիվիթ վար ըտը:
Իչէրի կիրէճէք օլան քիմսէլէրէ էլլէրինտէն կէ-
լէն սագամէթի վէ զարարը վէրմէք ֆիքրի իլէ՝
գափունուն եօլու իւսթիւնտէ տախի պիր չօգսի-
լահլը ատէմ տուրմուշլար ըտը: Իմտի Քրիսթիան
պիր ազ շաշա գալաը: Նիհայէթ սիլահլը ա-
տէմլէրին գօրգուսունտան հէր քէս կէրի չէ-
քիլտիյինտէ. Քրիսթիան ղայէթ ճէսուր չէհ-
րէլի պիր ատէմ կէօրտիւ քի՝ իչէրի կիրմէք
իսթէյէնլէրին իսմինի եազմագ իչիւն օրատա
օթուրան ատէմին եանընա վարըպ՝ օնա «Իսմի-
մի եազ, էֆէնտիմ» տէտի: Օ տախի եազտը-
ղընտա, Քրիսթիան կէօրտիւ քի օլ ատէմ գը-

Digitized by Google

լըճընը չէքիպ, պաշընա տախի պիր զրհ գօտու, վէ սիլահլը ատէմլէրին իւզէրինէ հիւճմ էտէրէք գափույա տօղրու սէյիրթտի, օնլար տախի հէր նէ գատար գըյագ վուրուշ իլէ օնուն իւզէրինէ վարտըլար իսէ տէ, օլ ատէմ ասլա ճէսարէթինի ղայպ էթմէյիպ ղայէթ հիյպէթլիճէ քէսիպ գըրմաղա պաշլատը: Պէօյլէճէ՝ քէնտինի իչէրի կիրմէյէ պրագմամագ իչիւն չալըշանլարը էփ էյի եարալայըպ վէ քէնտիսի տախի պիր ազ եարալանտըգտան սօնկրա* (Մատթ. ԻԱ. 12), օնլարըն ճէմիսինին օրթասընտան սավուրուպ քէնտիսինէ եօլ աչտը, վէ սէյիրտիպ սարայտան իչէրի կիրտի: Պէօյլէ էթտիյինտէ՝ իչէրտէ օլանլարտան, եանի սարայըն թէփէսինտէ կէզինէնլէրտէն պիր խուշսէս իշիտիլտի քի՝ շէօյլէ սէօյլէրլէր իտի:

"Կիր իչէրի, կիր իչէրի,
Սօնսուզ իզզէթ՝ օլ սահիպի":

Պէօյլէճէ օ իչէրի կիրիպ օնլարըն կիյտիյի կիպի էսվապլար կիյտի: Օլ վագըթ Քրիսթիան կիւլիւմսիւլէյիպ, Պանա կէլիր քիսահիհան պէն պունուն մանասընը պիլիրիմ՝ տէտի†:

---

*Պիզէ Ալլահըն փատիշահլըզընա չօգ սըգլէթլէր իլէ կիրմէք կէրէք տիր: Գործ. ԺԴ. 21:

† Քրիստոսու գազանըպ ճէլալէթին փատիշահլըզընը

Իմտի Քրիսթիան՝ Արթըգ պէն կիտէյիմ տէտի. Թապիրճի տախի՝ Խայըր, պիր իքի շէյ տահա կէօսթէրէնէ գատար տուր, պատէհու եօլունա կիտէրսին՝ տէտի: Պունու տէտիքտէ՝ եինէ օնուն էլինտէն թութուպ օնու պիր ղայէթ գարանլըգ օտայա կէօթիւրտիւ, վէ օրատա տախի պիր տէմիր գաֆէս իչինտէ օթուրմուշ պիր ատէմ վար ըտը:

Պու ատէմ, իւսթիւնէ պագըլմազ տէրէճէտէ սիւքիւթ կէօրիւնիւր իտի. կէօղլէրինի եէրէ ասմըշ, էլլէրինի պիր պիրինէ պաղլամըշ վէ եիւրէյինի եըրթաճագ կիպի Ա՛խ էտէր իտի: Օլ վագըթ Քրիսթիան՝ Պունուն մանասը նէ՞ տիր տէյիւ սօրտու: Թապիրճի տախի օնա՝ Օլ ատէմ իլէ քէնտին սէօյլէշ՝ տէտի*:

քէսպ էթմէյէ գավի մէրամը օլան ճանըն պէօյլէ բուհու վէ թապիաթը օլուր. օ՝ քէնտի եօլունա էնկէլ օլան ճէմի շէյլէրէ գարշը գօյուպ, քէնտի մէրամընա տօղրու՝ գավի ֆիքիր իլէ գօշար քի, Ալլահըն քէնտիսինի չաղըրտըղը եէրտէ քէնտի չաղրըլմասընը իւճրէթինի Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ էլէ կէչիրսին: Փիլիպ. Գ. 14: Պիր գաչ կէվշէք արզուլարը վէ զայիֆ իւմիտլէրի օլմասընը քեաֆի ասյմազ, չիւն կէօքլէրին փատիշահլըղընա կիրմէսի զօր իլէ տիր, վէ օնու զօրլուլար գափար: Մատթ. Ժ Ա. 12:

*Ալլահըն Ազիզ Բուհու իսթէր քի ասյրլարըն սէֆիլ հալինտէն պիզ նասիհաթ ալալըմ: Պու սէպէպտէն՝ միւ-

Օլ վագրթ Քրիսթիան՝ օլ ատէմ, Էն նէ՞սին տէտի։ Ը՞տէմ տախի ՀԷվապ վէրիպ՝ Պէն սապրդ օլմատըղըմ պիր շէյ իմ տէտի*։

Քրէս. Էն սապրդ նէ՞ իտին։

Ը՞դէմ. Պէն սապրդ՝ կէրէք քէնտի կէօզէ-րիմին վէ կէրէք սայրլարըն կէօզէրի էօ-նիւնտէ պիր կիւզէլ վէ կէօսթէրիշլի իմանքեաբ ըտրմ։ Ղ-ղ. Ը. 13։ Պէն սապրդ քէնտի էֆքեարըմ ճա սէմավի շէհրե լայրդ պիր քիմսէ իտիմ, վէ օլ վագրթ օրայա կիտէճէք օլտու-ղում միւլահոզատը իլէ շաղտախի օլուր ըտրմ†։

Քրէս. Փէք էյի, լաքին շիհմտի նէ սին։

մին սայրլանլարա թէսատաքի էտէն օլ հիյոպէթլու շէյ-լէրի Անզիզ քէթապտա պիզիմ էօնիւմիւզէ գօնուլմըշ ատր քի՝ պիզիմ թէհլիքէտէ օլտուղըմըզը կէօրիւպ՝ հալիմ վէ ույանդ օլալըմ, հէմ պիզի ատրլդատան ատգլամագ իչիւն Բապպա տուա էտելիմ։

*Փէք թիթրէյէճէք պիր թէպտիլաթ ատր պու։ Պու-նուն իւզէրինէ գօրդու իլէ միւլահազա էյլէ։ Իման ի-լէ միհքէմլենմի՞շմիսին. մաղրուրլանմա, իլա գօրդ։

Դեա՝ մաղրուր ֆիքիրլիլէր, ատգընըն. պու ատէմին էր-տիյի հալէ տիգգաթ էյլէյին. օնուն քէնտի քէնտինի նէ ույտրղընը՝ վէ ույր քիմսէլէրին տախի օնու նէ ույտրգլարընը թէֆէքքիւր էտին։ Հագգան՝ կէօյէ կի-տէճէյինի միւլահազա էթտիյինտէ քէնտի իչէրիսինտէ նէ պէգյիւ-ք շազլըգ ատույտր ըտր, լաքին հալ պու՝ քի՝ ի-միտինտէն մահրում գալաճաղընը թէգ ատույտու։ Իմտի ույանդ տուրուսա՝ այրդ օլալըմ։ Ա թիս. Ե. 6։

Ասէ՛ս. Պէտք է՝ զեմնք պէր իւմոսիզ սաէմ իմ, վէ պու տէմիր գաֆէստէ գափանմըշ օլ-տուղում միսալի՝ իւմիտսիզլիքտէ տախի գա-փանմըշըմ։ Տըշարը չըգամամ. վա՛հ, արթըգ չըգամամ*։

Պէրիս. Լաքին պու հալէ նա՞պըլ տիւշտիւն։

Ասէ՛ս. Պէտ սապրլը օլմայը վէ ույանըգ տուր-մայը թէրք էթտիմ, շէհվէթլէրիմին եուլարը-նը գոյ վէրտիմ, Ալլահըն քէլամըներն նուրունա վէ օնուն էյլիքքանլիյինէ գարշը կիւնահ իշ-լէտիմ, Ազիզ Բուհու. ինճիթտիմ վէ օ կիթտի. Շէյթանը ճէլպ էթտիմ վէ օ եանըմա կէլտի. Ալլահը տաբրլթտրմ վէ օ պէնի պրագտը. եիւ-ըէյնի էօյլէ գաթըլաթտրմ քի թէօհպէյէ կէ-լէմմ՝ †։

Իմտի Պրիսթիան թ՝ապիրճիյէ՝ Լաքին պու-նուն կիպի պէր ատէմտէն հիչ իւմիտ եօ՞ղ մը-տը, տէտի։ Պէնտիսինէ սօր, տէտի թ՝ապիրճի։

---

*Ճէնէնէմտէն պէրի պունատան ատհա գօրգուլու պէր հալ օլմամ։ Վատրմէզը գըրմագատան ապգնալըմ։ Ինա՞ն՝ կիւնահը պաշլանկըճը պիլիր, լաքին օնուն նի-հայէթինի եալնըզ Ալլահ պիլիր։

*Թիւմինէրե պու պէր պեօյիւք իլան տըր։ Եա՛ ա-ատէմլէր՝ հագդաթը Ալլահը իլէ վէ օնուն հագդաթ-լէրի իլէ ցնամագատան ապգնը. օ զայուր Ալլահ տըր, քէնտի իզզէթինէ վէ ճէլալինէ զայուր տըր։ Հէմ ատ-խի։ Ալլահմըզ թէլէֆ էտէն ախէշ տիր։ ԵԲՐ. ԺԲ. 29։

Digitized by Google

Օ՛լ վագրեթ Քրիսթիան՝ Հիչ իւմիտ օլմա-
յուզ՝ սէն օլ իւմիտսիզլիյին տէմիր գազ էսին-
տէ գալմալը՞մըսըն՝ տէտի։

Ասէմ։ Այվէթ, հիչ իւմիտ եօգ տըր։

Քրիս։ Նի՞չիւն։ Ամիւպարէքին Օղլու ղա-
յէթ մէրհամէթլի տիր։

Ասէմ։ Պէն օնու քէնտիմէ թէքրար խաչլա-
մըշ ըմ (Նէր։ Զ։ 6), օնուն զաթրընը պուղզ
էթմիշ իմ (Պ՚ոլ։ ԺԹ։ 14), օնուն սատադա-
թրընը պուղզ էթմիշ իմ, օնուն գանընը նափաք
սայմըշ ըմ, ինայէթին Ռուհունա քիւֆր էթմիշ
իմ (Նէր։ Ժ։ 29), օնուն իչիւն պէն քէնտի-
մի ճէմի վատլէրտէն խարիճ սագլամըշ ըմ, վէ
շիմտի արթըգ պանա եալընըզ թէհտիտտէն,
գօրգուլու թէհտիտտէ՝, էմ պէնի տիւշման կի-
պի եէյէճէք օլան պիր հիւքմիւն վէ ալթէր կի-
պի տարկընլըզըն սահիհ թէհտիտինտէն պաշգա
պիր շէյ գալմազ*։

---

*Զօգ քիմեէլէր ֆիքիրլէրինին մէրագը շիտտէթին-
տէն՝ պուրատա եազըմըշ օլան սէօզլէրի քէնտի հագգ-
լարընա թահրիր էտէրլէր իսէ տէ, օնլար իմանատա օլ-
տուգլարը էճիլտէն՝ օլ սէօզլէր փէք ազ եագբշըր քէն-
տիլէրինէ։ Զիւնքի օնլարըն քէնտի կիւնահլարընը թա-
նըմամլարը վէ կիւնահը պիլմէլէրի, վէ կիւնահ իչիւն թէօվ-
պէ էմ թէէսիֆ էթմէլէրի, վէ պունլար իլէ՝ ճէմի կիւ-
նահատան վէ Ալլահըն զաղապընատան ֆրիատտա իլէ գուբ-
թուլմազա արզուլարը՝ օնլարըն եիւրէյինտէ ֆրիատտուն

Քրիս. Նի՞չիւն քէնտինի պու հալէ կէթիրտին:

Ադէմ. Պու տիւնեանըն շէհվէթլէրի, զէվգլէրի վէ մէնֆատթլարը իչիւն. վէ պունլարըն սէֆասընը սիւրմէքտէ չօգ քէյֆ վար տէյիւ պէլլէմիշ իտիմ, լաքին շիմտի օլ շէյլէրին հէր պիրի հէմ ըսըրըր հէմ եագան գուրտ կիպի չիյնէր պէնի:

Քրիս. Լաքին սէն շիմտի թէօվպէ էտիպ տէօնէ՞մէզմիսին:

Ադէմ. Ալլահ թէօվպէյի պէնտէն գալտըրմըշ տըր: Օնուն քէլամը պանա գուվվէթ վէրմէզ քի իմանա կէլէյիմ. հէմ պէնի պու տէմիր գաֆէստէ գափայան՝ ասըլ քէնտիսի օլուպ՝ տիւնեանըն հէփ ատէմի պէնի պունտան տըշարը չըգարամազ: Եա՛ էպէտիյէ՞թ, էպէտիյէ՞թ. էպէտիյէթտէ պէնիմ գարշըմա չըգաճագ օլան սէֆիլլիք իլէ նա՞սըլ կիւրէշէճէյիմ:

Իմտի Թապիրճի Քրիսթիանա՝ Պու ատէմին սէֆիլլիյի ֆիքրինտէ օլուպ, սանա պիր էպէտի նասիհաթ օլսուն՝ տէտի:

Քրիսթիան տախի շէօյլէ տէտի, Վագաա

լութֆունուն թէէսիրի վար տէյիւ ոահիհէն պէյան էտէրլէր: Լաքին՝ պու ատէմին սէօզլէրի քէնտիլէրինէ եագըշան քիմսէլէրէ եազը՛գ օլսուն:

Digitized by Google

պու հիյպէթլու պիր շէյ տիր: Ալլահ պանա իմտատ էթսին քի ույանըգ տուրուպ սապրլը օլայըմ, վէ պու ատէմին սէֆիլլիյինէ սէպէպ օլան շէյտէն իրագ տուրմագ իչիւն տուա էտէյիմ*: Շիմտի, էֆէնտիմ, արթըգ եօլումա կիտէճէք վագըթ տէյի՞ մի†:

Թուպիրճի. Սանա պիր շէյ տահա կէօսթէրէնէտէք գալ, անտէն եօլունա կիտէրսին:

---

*Էյ օգույան՝ պու տուայը քէնտին իչիւն էթմէյէ տահմա միւհթաճ սըն սէն: Սէն կիւնահա միւպթէլա օլան թէնին իչինտէ սին, հէր շէյտէն զիյատէ ալտատըճը վէ նիհայէթսիզ քէօթիւ պիր եիւրէյին օլուպ՝ տիւնեանըն իղվալէրի վէ շէյթանըն հիլէքեարլըգլարը ալթընտա սըն:

†Քրիսթիան նի՞չիւն պու գատար աճէլէ էտէր իտի: Չիւն օնուն սէֆիլ վէ զավալլը ճանը՝ տահա կիւնահըն եիւքիւնիւ սըրթընտա թաշըր ըտը, վէ քէնտիսինէ աճէլէ էթտիրէն սէպէպ պու իտի: Քէնտի եիւքիւնտէն գուրթուլսուն տէյիւ խաչա եէթիշմէք իսթէր իտի, լաքին էվվէլա Ազիզ Բուհուն օնա կէօսթէրմէյէ չօգ շէյլէրի վար ըտը քի՝ սօնունտա օնա ֆայտէլի օլաճագլար ըտը: Ալլահ՝ քէնտի ավֆ էտիճի մուհապպէթինի քէնտի ճէմաաթընա պիլտիրէրէք օնլարը թէսէլլի էթմէք իչիւն պիր վագըթ թախսիս էթմիշ տիր՝, վէ օլ վագըթա գատար Ազիզ Բուհ պիզի տէրէճէ տէրէճէ իլէրի կէօթիւրիւր. պիր շէյ կէօսթէրտիքտէն սօնկրա՝ պիր շէյ տահա կէօսթէրիր, թա օլ թախսիս օլան վագըթ եէթիշէնէտէք: Ալլահըն վէրէճէյի թէսէլլիլէրի իչիւն՝ Ալլահըն թարիգինտէ տուրուպ պէքլէ: "Սատըգ՝ իման իլէ եաշայաճագ տըր": Եբր. Բ. 4:

Պէօյլէճէ օ եինէ Վ՝Բրիսթիանընն էլինտէն թու-
թուպ օնու պիր օտայա կէօթիւրտիւ քի՝ օրա-
տա պիրիսի եաթաղտան գալգայօր ըտը, վէ կի-
յինտիյինտէ սարսաբ վէ թիթրէյօր ըտը։ Իմ-
տի Վ՝Բրիսթիան, «Այ՞չիւն պու ատէմ պէօյլէ
թիթրէյօր՝ տէտի։ Օլ վագրթ Թ՝ապիրճի էմր
էթտի օնա քի՝ թիթրէտիյինին սէպէպինի
Վ՝Բրիսթիանա սէօյլէսին։

Օ տախի պաշլայրպ շէօյլէ տէտի. «Պու կէճէ
ույգումտա պիր բիւյա կէօրտիւմ քի կէօք ղա-
յէթլէ գարարտը. հէմ տախի էօյլէ պիր ֆէ-
նա թարզ իլէ կիւրլէյիպ շիմշէք չագտը քի՝ պէ-
նի էօլիւ հիյէթինէ կէօթիւրտիւ։ Ընտէն բիւ-
յամտա եօգարը պագրպ կէօրտիւմ՝ քի պու-
լութլար ատէթտէն խարիճ հըզզ իլէ պիրի պի-
բինէ կէչէյօրլար ըտը. պու արալըգ պիր շէ-
տիտ պօրու սէսի իշիթտիմ, հէմ տախի պիր
պուլութ իւզէրինէ օթուրմուշ՝ ատէմ կէօր-
տիւմ՝ քի կէօյիւն պինլէրի օնուն պիլէսինճէ
օլուպ՝ օնլարըն ճէմիսի տէ ալէվլի աթէշ ի-
չինտէ իտիլէր. կէօք տախի ալէվ իչինտէ եա-
նայօր ըտը։ Օլ վագրթ պիր սէս իշիթտիմ՝ քի
շէօյլէ տէր իտի. «Գալգրն եա՞ էօլիւլէր՝ վէ շէ-
բաաթա կէլին՝։ Պունուն իւզէրինէ գայալար
եաքըլտը, մէզարլար աչըլտը վէ օնլարըն իչինտէ
օլան էօլիւլէր չըգտը. պունլարտան պաղըսը

Digitized by Google

զայէթ շաղ օլուպ եօգարբը յա պագարլար ըտը, պաղըլարը տախի քէնտիլէրինի տաղլարընն ալ-թընտա կիզլէմէք իսթէրլէր իտի։ Ընտէն կէօր-տիւմ քի պուլութուն իւզէրինտէ օթուրան ա-տէմ քիթապը աչըպ խալգա էմր էթտի քի հուզուրա կէլսինլէր*։ Լաքին օնուն էօնիւնտէ հասլ օլուպ տըշարը կէլէն հիյպէթլու ալէվին սէպէպինտէն՝ օնուն իլէ խալգըն արասընտա էփ էյի մէյտան գալտը, նիճէ քի գաստընըն վէ հուզուրտա օլան միւճրիմին արասընտա օլուբ ի-սէ։ Ա կորնթ. ԺԵ. 51—58։ Ա թես. Գ. 16։ Յոհ. 15։ Յովհ. Ե. 28, 29։ Բ. թես. Ա. 8—10։ Յայտ. Ի. 11—14։ Նայ. ԻԶ. 21։ Մնթ. Է. 16, 17։ Մաղտ. Ե. 4։ Ծ. 1—3։ Մաղ. Գ. 2, 3։ Դան. Է. 9, 10։ Հէմ տախի իշլէթտիմ քի պուլութուն իւզէրինտէ օթուրան ատէմին պիլէսինճէ օլանլարա շէօյլէ նիտա օլունտու. Տէլիճէլէրի, սամանը վէ պաշաղը թօփլայըն վէ

---

*Մաշէր կիւնիւնէ հաղբը օլմադ իչիւն էտէճէյիմիզ էն էյի շէյլէրին պէրի շու տրը քի՝ օլ կիւնտէ վէրէ-ճէյիմիզ ճէվապըն ազբրլըղը, գօրգուլու օլտուղու վէ հագգ օլտուզունուն իւզէրինէ տախմա միւլահազա էյլէ-յէլիմ։ Հերանիտա իչիւն տէրլէր քի՝ եօլտիւյունտէն էվ-վէլ սէնէլէրճէ հէր նէ իշ էթսէ իտի գուլազընա շէօյ-լէ պէր սէ։ Էլիյօր տէյիւ կէլիր իտի քէնտիսինէ։ Surgite mortui et venite ad judicium! "Դուզբն ետ եօլուլէր վէ շէրատթա կէլէն"։

Digitized by Google

ոնլարը աթէշին կէօլիւնէ աթըն՝։ Մատթ. Գ. 12։ ԺԸ. 30։ ԻԴ. 30։ Մաղ. Դ. 1։ Պու սէօ-զիւն իւզէրինէ ասրլ տուրտուղում եէրտէ օլ տիպսիզ չուգուր աչըլաը, վէ օնուն աղզընտան զանի թիւթիւն, աթէշ վէ իշտիլմէզ սէսլէր կէլիր իտի։ Հէմ տախի տէնիլտի օլ քիմ-սէլէրէ՝ ‘Պուղտայըմը անպարա ճէմ էտին՝. Ղուկ. Գ. 17։ Օլ վագըթ կէօրտիւմ քի չօգ-լար գափըլըպ պուլութլարըն իչինէ կէօթիւ-րիւլտիլէր, լաքին պէն կէրիտէ գալտըմ։ Ա Թես. Դ. 16, 17։ Հէմ պէն քէնտիմի կիզլէ-մէք տախի իսթէտիմ իսէ տէ՝ կիզլէնէմէտիմ, զիրա պուլութուն իւզէրինտէ օթուրան ատէմին կէօզիւ հալա իւզէրիմտէ իտի. կիւնահլարըմ տախի խաթրըմա կէլտի, վէ զամիրիմ հէր թա-րաֆտան պէնի թազիր էտէր իտի։ Հասվմ. Բ. 14, 15։ Պունուն իւզէրինէ ույգումտան ու-յանտըմ”։

Քրիս. Լաքին պունու կէօրմէքլէ պու գա-տար գօրգտուղունուն սէպէպի նէ՞ իտի։

Ատեմ. Նէ՞ օլաճագ, էօյլէ զանն էթտիմ քի մաշէր կիւնիւ կէլմիշ օլուպ պէնիմ հազըրլըզըմ եօղ ըտը. լաքին հէփսինտէն զի յատէ պէնի գօրգուտան շու իտի քի, մէլէքլէր չօգլարընը ճէմ էտիպ պէնի կէրիտէ պրագտըլար, հէմ տա-խի ճէհէննէմ չուգուրունուն աղզը թա տուր-

տուղում եէրտէ աչելոը։ Ոչամիրիմ տախի պէ-
նի էնտիլէյէ պրագտը*, վէ պանա էօյլէ կէօ-
բիւնտիւ քի՝ Պատրնընն կէօզիւ տահիմա իւ-
զէրիմտէ իտի, չէ հրէսի տախի տարղընլըգ կէօս-
թէրիյօր ըտը։

Օլ վագրթ Թապիրճի Խրիսթիանա՝ հէմ
պու շէյլէրի միւթալաա էթտի՞ն մի, տէտի։

Խրիս. Այվէթ, հէմ պունլար պէնի գօրգու-
վէ իւմիտ իչինէ պրագրըլար†։

Թապիրճի. Ամոի ճէմի շէյլէրի էօյլէ ֆիքրին-
տէ թուրթ քի, օնլար սէնին կիտէճէյին եօլտա
սէնի իլէրի սիւրմէյէ պիր էօյիւնտիւրէ կիպի օլ-

---

*Ինանանդն զամիրի էքսէրի ալթիւնթ օլուպ թիթրէր
իսէ տէ, քէնտի գօրգուլարը վէ թիթրէմէլէրի պիր սա-
հիհ թէօվզէյէ սէպէպ օլմայարագ թէզճէ սովարլար։

†Թէօվզէյէ կէլէն Քրիսթիանքն եիւրէյինտէ իւմիտին
վէ գօրգունանն մախսուս եէրլէրի վար ըտը։ Ալլահքն
Յիսուս Քրիստոս իլէ օլան վասլարը՝ պիր տիրի իւմի-
տին գավի վէ սարսըլմազ թէմէլի օլուրլար, վէ քէնտի
եիւրէքլէրինին ալտատըճը օլտուղունու պիլիպ՝ քէնտի
տիւշմանլարընն գուվվէթինի վէ չէյթանլըղընը թա-
նըյանլար, տիւնեանդն իչինտէ քէնտի պուլունտուգ-
ըրը հալտէ նէ տուղագլարա միւպթէլա օլտուգլարընը
տախի տույուպ կէօրիւրլէր քի՝ տահիմա մուգայյէտ
օլմազա վէ գօրգմազա հագգ սէպէպ վար ըտը։ Պու
թարզ գօրգու օլմատըղը հալտէ, ինանան միւրայը վէ պի-
գայտ օլուր։ Օնուն իչիւն, Տահիմա գօրգան տաէմի նէ
մուրթլու, տէնիլիր։

սունլար: Օլ վագրթ Քրիսթիան պէլինի գուշագլայրպ եօլա րէվան օլմազա պաշլատը: Ընտէն Թապիրճի, Թէսէլլիճի տաիմա պիլէնճէ օլսուն, եա՛ ազիզ Քրիսթիան, վէ օլ շէհրէ կէօթիւրէն եօլտա սանա գրլաղուզ օլսուն՝ տէտի: Պէօյլէճէ Քրիսթիան եօլունա կիտէրէք շէօյլէ տէր իտի, —

"Պուրտա կէօրտիւմ էյի շէյլէր խօշ նատիր,
Հէմ շէյլէր քի պիր ինսանը թիթրէտիր.
Օնլար պէնի մամուր էտէր եօլումտա,
Միւթալատա էթմէլիիմ օնլարճա.
Վէ անլայրմ նիչիւն կէօրտիւմ օնլարը,
Հէմ օլայրմ Թապիրճիտէն պէն բաղը"։

ԻՒՉԻՒՆՃԻԻ ՄԷՆԶԻԼ

ԻՄՏԻ բիւյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիանն կիտէճէք եօլունուն իքի թարաֆընտա տիվար չէքիլմիշ օլուպ՝ օլ տիվարըն իսմի Խէլաս ըտը: Նայ. ԻԶ. 1: Նիւքլէնմիշ Քրիսթիան՝ պու եօլա աօղրու գօշարագ կիտէր իտի իսէ տէ, լաքին սրթընտա օլան եիւքիւ սէպէպինտէն՝ ազ սրգընթը չէքմէզ իտի*:

---

*Պիզէ աղբր կէօրիւնէն սրգընթըլարըմըզ՝ պէօյիւք բահաթա կէօթիւրէն եօլլար տըր: Բահաթ եէրի եագլաշտըգճա, եիւք չօգ աղբր կէլիր:

Digitized by Google

Պու մինվալ իւզրէ գօշուպ պիր իւքսէրէք եէրէ եէթիշտի քի՝ օլ եէրին իւզէրինտէ պիր խաչ տուրմուշ, վէ պիր ազ աշաղա օնուն տիպինտէ տախի պիր մէզար վար ըտը։ Պէօյլէճէ ըիւյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան խաչըն գարշըսընա չըգտըղը կիպի, եիւքիւ ումուզլարընտան սէօքիւլիւպ սրբթընտան աշաղա տիւշտիւ, վէ թա մէզարըն աղզընտէք եուվարլանարագ օնուն իչինէ տիւշտիւ՝ վէ պէն արթըգ օնու կէօրմէտիմ*։

——

*Քրիսթիանըն իմանը վար ըտը. խաչըն էօնիւնէ չըգմազտան էվվէլ՝ Քրիստոսուն գանը իլէ գուրթուլուշ, եանի՝ կիւնահ ափվլըղը պուլաճագ տէյիւ ինանըր ըտը, լաքին շիմտի օլ բահաթը պուլտու վէ տույտու։ Շիմտի քէնտի իմանըն վէրտիյի շազլըղըն իչինտէ տիր. քէնտի կիւնահընըն եիւքիւ՝ զամիրինին իւզէրինտէն ամֆ օլտու, վէ քէնտիսի իմանը ոէպէպի իլէ չօգ շազլըգ վէ թէսէլլի իչինտէ տիր։ Էյ Յիսուս Քրիստոսուն եալընըզ Գուրթարըճը օլտուղունա ինանան գարընտաշ, Օ սէնին Գուրթարըճըն օլտուղունա իման էյլէմէնտէն հասլ օլան թէսէլլիյի, հէմ օնուն գանը իլէ սէնին կիւնահլարընըն ավֆ օլունտուղունու տույունճայատէք իման իլէ տէվամ էյլէ, զիրա Ալլահ պիզի՝ պիզիմ կիւնահլարըմըզտան վէ եիւքիւմիւզտէն գուրթարտըղընտա, օլ վագըթ պիզ շազլըգտան որչրայանլար կիպի օլուրուզ. լաքին օլ թախսիս գըլընան զէման կէլմէյինճէ, եանի սէն խաչա կիտիպ հէփ իւմիտինի օնուն իւզէրինէ գօմայընճա, Ալլահ պու շէյի էթմէզ սանա։

Լմնի Պրիսթիան շաղ վէ բահաթ օլուպ՝ ֆէր-
բահ պիր եիւրէք իլէ շէօյլէ սէօյլէտի ։ "Օ՝ քէն-
տի աղրբլարը իլէ պանա բահաթ՝ վէ քէնտի էօ-
լիւմիւ էլէ պանա հայաթ վէրտի" ։ Ընտէն պիր
աղ վագրթ տուրուպ պագարագ հէյրան օլուր
ըտը ։ զ'ելա խաչը կէօրտիւյիւնտէ պէօյլէճէ
քէնտի եիւքիւնտէն գուրթուլմասը՝ քէնտիսի-
նէ ղայէթ ուճայիպ իտի ։ Պու սէպէպտէն օ-
գատար պագտը քի ։ արթրդ կէօզ եաշլարը
եանագլարընտան աշաղա ճէօշմէյ պաշլատը ։
Յ.ՍԿ • ԺՌ • 10 ։ Լմնի պէօյլէ պագրպ աղլայա-
րագ տուրուրքէն ։ իւչ թանէ փարլագ Պիմնէ-
լէր օնուն եանընա կէլիպ "Էլամ սանա" տէ-
յիւ օնու սէլամլատըլար ։ Ընտէն էվվէլքի՝ "Ալիւ-
նահլարըն սանա աֆվ օլունսուն" տէտի ։ Ասէլ •
Բ • 5 ։ Իքինճիսի օնու երրթրդ էսվապլարընտան
ասյունտուրուպ՝ սայր էսվապ կիյտիրտի օնա* ։

---

*Պու Փարլագ Քիմնէլէր՝ Ազիզ Թէսլիս տիր ։ Փէտէր-
ուլլահն Իպնուլլահն վէ Ազիզ Բուհուլլահն մուհապ-
պէթինի վէ լութֆունու կէօ'ր իմնի ։ Ցիգաթ էյլէ
քի ։ Ալլահ՝ Քրիստոսուն գանընն վասիթասը իլէ կիւնահ-
քեարա աֆվ իհսան էթտիյի վագրթ ։ օնու Քրիստո-
սուն ատատագթը իլէ տատի կիյինտիրիր ։ Քրիստոսուն
ատատագթը իլէ ինսան ատատրդ օլա պիլիր իտիյինի ին-
քեար էտէն քիմնէլէր ։ շէրիաթըն ազիզլիյինի վէ քէն-
տի չըպլագլըգլարընը սալա կէօրմէյիպ՝ վէ մուբարա էս-
վագ կիպի օլան քէնտի ատատագթլարընտան իքրահ
էթմէյէնլէր տիր ։

„Օաբ. Գ. 4: Իւչիւնճիւսիւ տախի օնուն ալնընա պիր նիշան վուրտու (Եֆես. Ա. 13), վէ օնա պիր միւհիւրլի թօմար վէրէրէք՝ եօլտա կիթտիյինտէ օնուն իւզէրինտէ պագմալը վէ սէմավի գափույա եէթիշտիյինէ օնու իչէրի վէրմէլի տէյիւ էմր էթտի օնա: Պէօյլէճէ օնլար քէնտի եօլլարընա կիթտիլէր, վէ Քրիսթիան շազլըղընտան իւչ տէֆա սըչրայըպ՝ հէմ կիտէր հէմ շէօյլէ օգուր ըտը, —

Ճիւրմիմլէ եիւքլիւ պուրայա հէման
Կէլմէտէն պուլմատըմ տէրտիմէ տէրման.
Նէ աճայիպ եէր աճայիպ իհսան,
Պուրտա՞ մը պաշլանա սատատէթ մէքեան:
Պուրտա՞ մը եիւքիւմ տիւշէճէք մահալ,
Պուրտա՞ մը պաղլարը սէօքիւլէ հէր հալ.
Ազիզ խա՛չ, մեզա՛ր, ազիզ իլլա գալ՝
Եա՛ Զաթ՝ քի պէն իչիւն չէքտին այպ ազար՝՝:

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի օ՝ պէօյլէճէ իլէրի կիտիպ եօգուշուն ալթընա եէթիշտիյինտէ՝ եօլտան պիր ազ տըշարը իւչ ատէմ կէօրտիւ քի թօփուգլարընա զէնճիր վուրուլու՝ վէ քէնտիլէրի տէրին ույգուտա եաթըյօրլար ըտը: Պիրինին իսմի Սատէ տիլ, օ պիրինին Թէնպէլ, վէ իւչիւնճիւնիւն իսմի տախի Ըրսըզ ըտը: Իմտի Քրիսթիան օնլարը պու հալտէ եաթմըշ կէօրտիւքտէ՝ իհթիմալ տըր շունլարը ույանտըրա պիլիրիմ տէյիւ օնլարըն եա-

նընա վարըպ շէօյլէ չաղբրտը, Սիզ կէմի տիրէ-յինին իւսթիւնտէ եաթանլար կիպի սինիզ (Ա-ռակ. ԻԳ. 34), զիրա Իօլմիւշ Տէնիզ, վէ տի-պի օլմայան էնկին սիզին ալթընըզտա տըր. իմ-տի ույանըպ օրատան գալգըն, վէ բազի օլուն տա՝ պէն սիզի զէնճիրլէրինիզտէն գուրթարմա-ղա եարտըմ էտէրիմ*: Պունտան մատտա շունու տախի տէտի օնլարա քի, Իյէր պէօյիւրէն արս-լան կիպի կէզէն (Ա Պետ. Ե. 8,) եանընըզա կէլիրսէ, մութլագ օնուն տիշլէրինէ ավ օլա-ճագսընըզ: Պէօյլէ տէտիյինտէ՝ օնլար օնուն իւզէրինէ պագըպ շու թարզ իւզրէ ճէվապ վէր-մէյէ պաշլատըլար†. Պէն հիչ պիր թէհլիքէ կէօրմէյօրըմ՝ տէտի Սատէ տիլ: Թէնպէլ տա-խի, Հալա պիր ազ տահա ույույալըմ՝ տէտի, վէ Արսըզ իսէ՝ Հէր գօյուն քէնտի պաճաղըն-տան ասըլըր՝ տէտի: Պէօյլէճէ եաթտըլար քի եինէ ույույալար, Քրիսթիան տախի քէնտի եօլունա կիթտի:

---

*Տինտար Քրիսթիանըն բուհու՝ սայրլարըն թէհլի-քէտէ օլտուղունու տույուպ՝ օնլարա իմտատ էթմէյէ չալըշըր:

†Ալլահ՝ կիւնահքեարըն կէօզլէրինի աչմատըգճա, հիչ պիր նասիհաթ օնլարա ֆայիտէ էթմէզ: Մէնֆատթըն քեաֆֆէսի լութֆտան օլտուղու խաթրընտա օլսուն: Հայաթ, նուր, թէօվպէ, սատագաթ, հըֆզ, ազիզլիք՝ իզզէթ, Ալլահըն լութֆունտան տըր:

Digitized by Google

Լաքին՝ եօյլէ թէհլիքէ իչինտէ օլան ատէմլէր, քէնտիլէրինէ պատիհավա իմտատ էթմէք իսթէյէն պիր ատէմին՝ կէրէք օնլարը ույանտըրմասը իլէ, կէրէք նասիհաթ վէրմէսի իլէ վէ կէրէք զէնճիրլէրինտէն գուրթարմաղա եարտըմ էթմէք իսթէմէսի իլէ էթտիյի էյլիյինին գըյմէթինի պիլմէմէլէրինի տիւշիւն տիւյինտէ Քրիսթիան չօգ թէէսսիւֆ էտէր իտի: Վէ օ պու թէէսսիւֆտէ իքէն՝ իքի ատէմ կէօրտիւքի տար եօլուն սօլ թարաֆընտաքի տիվարըն իւսթիւնտէն կէչիպ կէլիյօրլար ըտը, վէ տէր ագապ քէնտիսինէ եէթիշտիլէր: Պունլարըն պիրիսինին իսմի Սուրէթպէնտ՝ վէ օպիրինին իսմի Միւրայըլըգ ըտը: Պէօյլէճէ օնլար պունա եագլաշտըգլարընտա՝ օնլար իլէ շու մինվալ իւզրէ միւքեալէմէյէ պաշլատը:

Քրիս. Աղալար, սիզ նէ՞րէտէն կէլմիշսինիզ վէ նէ՞րէյէ կիտէյօրսընըզ:

Սուրէթպէնտ, վէ Միւրայըլըգ. Պիզ Պաթըլ իզզէթ տիյարընտա տօղմուշ ըզ, վէ շան իչիւն Սիօն Տաղընա կիտէյօրըզ:

Քրիս. Նի՞չիւն պու եօլուն իլք ուճունտա օլան գափուտան կիրմէտինիզ: "Գափուտան կիրմէյէն՝ լաքին պաշգա եէրտէն չըգան՝ օ խըրսըզ վէ հարամի տիր" (Յովհ. ԺԱ. 1) տէյիւ եազըլմըշ օլտուղունու պիլմէ՞զմի սինիզ:

Սուր. վէ Մէր. Պունլար շու ճէվապը վէրտիլէր քի, քէնտի մէմլէքէթլէրինին էհալիսի՝ օ եօլա կիրմէք իչիւն գափույա գատար կիթմէսինի փէք ուզագ սայարլար, վէ պունուն իչիւն՝ պիզիմ ատէթա եօլումուզ պէօյլէ պիր քէսման եօլ իլէ կէլիպ տիվարտան աշմագ տըր՝ տէտիլէր:

Քրիս. Լաքին կիտէճէյիմիզ շէհրին Սահիպինին պէյան էթտիյի իրատէթինի պէօյլէճէ պօզմասը օնա գարշը պիր խաթա սայըլմա՞զ մը:

Սուր. վէ Մէր. Պունլար շունու տէտիլէր քի՝ պու մաստէ հագգընա հիչ գաֆասընը եօրմաղա իհթիաճ եօգ տըր, զիրա էթտիքլէրի շէյ քէնտի ատէթլէրի օլան պիր շէյ տիր. վէ լազըմ օլուր իսէ՝ պունուն պին սէնէտէն զիյատէ պէօյլէ ատէթ օլմասընը իսպաթ էտէն շէհատէթ տախի պուլա պիլիրլէր:

Քրիս. Լաքին հուզուրի շէրիտէ հագգ սահիպի չըգա պիլէճէ՞ք միսինիզ, տէտի Քրիսթիան:

Սուր. վէ Մէր. Պունլար շու ճէվապը վէրտիլէր քի, Պու ատէթ պին սէնէտէն միւթէճավուզ վագըթլըգ շէյ օլտուղունտան, թարաֆկիրլիք էթմէյէն պիր գատը շիւպհէսիզ պունու շիմտի շէրիաթա թաթպըգ պիր շէյ տէյիւ գապուլ էտէճէք տիր. պունտան գաթի նազար,

Digitized by Google

պու եօլա կիրտիքտէն սօնկրա, պու թարիգ իլէ կիրմէմիզին նէ՞ զարարը վար՝ տէտիլէր: Էյէր եօլուն իչինտէ խսէք, իչինտէ իզ. սէնտէ օլան շէյ՝ եալընըզ եօլուն իչինտէ օլմագ, վէ թահմինիմիզէ նազարէն, գափուտան կիրմիշ սին. պիզ քի տիվարտան աշմըշ խսէք, պիզ տախի եօլուն իչինտէ իզ. շիմտի սէնին հալին պիզիմ-քինտէն նէ՞ թարաֆտան էյի օլույօր:

Քրիս. Պէն քէնտի Էֆէնտիմին գանունու իլէ եիւրիւր իմ, սիզ քէնտի խիւլեալարընըզըն լայըգսըզ հարաքէթլէրի իլէ եիւրիւր սինիզ: Եօլուն Սահիպի՝ թէզ էլտէն սիզի խըրսըզ սայմըշ տըր, պունուն իչիւն շիւպհէ էտէրիմ քի, սիզ եօլուն սօնունտա տօղրու ատէմ չըգմայաճագսընըզ: Սիզ՝ օնուն ուսուլունու ալմագսըզըն քէնտի քէնտինիզէ իչէրի կիրտինիզ, օնուն մէրհամէթինի տախի ալմագսըզըն քէնտի քէնտինիզէ տըշարը չըգաճագսընըզ:

Պու սէօզէ օնլար փէք գուլագ ասմայըպ, եալընըզ՝ Սէն քէնտինէ պագ՝ տէտիլէր: Ընտէն կէօրտիւմ քի հէր քէս քէնտի եօլունճա՝ պիրի պիրլէրի իլէ չօգլուգ իւնսիյէթ էթմէյէրէք կիտէրլէր իտի, եալընըզ պու իքի ատէմ Քրիսթիանա շունու տէտիլէր քի, էյէր շէրիաթ վէ գանունլար իչիւն իսէ, շիւպհէսիզ քէնտիլէրի տա-

խի օնուն գատար ինսաֆլըճա օնլարը իճրա էթմէլի տիրլէր։ Վէ պու սէպէպտէն, տէտիլէր, սըրթընտա օլան ճիւպպէտէն մաատա հիչ պիր շէյ իլէ պիզտէն պիր ֆարգըն օլտուղունու կէօրմէյօրըզ. օլ ճիւպպէյի տախի, զանընմղա կէօրէ, չըպլագլըղընըն այպը էօրթիւլսիւն տէյիւ գօնշուլարընտան պիրի սանա վէրմիշ օլմալը տըր* ։

Գրէ. Միզ եօլուն իչինէ գափուտան կիրմիշ օլմատըգճա՝ շէրիաթ վէ գանունլար իլէ խէլաս օլմայաճագսընըզ։ Գաղ. Բ. 16։ Պու սըրթընտա օլան ճիւպպէյի տախի կիտէճէյիմ եէրին Սահիպի վէրտի պանա, վէ սիղին պու-

---

*Միւմինլէրէ իհսան օլունուպ օնլարըն իւզէրինէ էօրթիւլէն Քրիստոսուն սատագաթիրնըն ճէլիլ էսվապը՝ քէնտի չըպլագլըգլարընը վէ էօրթիւլէճէք շէյէ միւհթաճ օլտուգլարընը տույմայան՝ իսմ իլէ Քրիսթիանլարըն ինտինտէ ալյագ վէ զէվգլէնէճէք պիր շէյ տիր. լաքին մահճուպ ճանլար քէնտիլէրին օնա միւհթաճ օլտուգլարընը իքրար էտիպ, օնու էլէ կէչիրտիքլէրինտէ տախի օնուն իչին Քրիստոսու Թէմճիտ էտէրլէր։ Սուրէթպէնտլէր վէ միւրայլլար քէնտի տիւշկին հալլարը խուսուսունտա ճահիլ օլտուգլարը էճիլտէն, եէնիտէն տօղմաղա, Քրիստոսուն սատագաթրնա, եախօտ Փաքլէյիճի վէ Թէսէլէճի Ռուհուն Թէէսիրինէ միւհթաճ օլտուգլարընը կէօրմէզլէր, վէ օնուն իչին սահիհ Քրիսթիանը զէվգլէնիպ, Օնուն հիսս էթտիյի հալլարը ֆիգիր պօզուգլուղունա վէ ահմագլըղա վէրիրլէր։

Digitized by Google

յուրտուղունուզ կիպի՝ օնու չըպլագլըղըմըն էօր-
թիւլմէսի իչիւն վէրտի : Պէն տախի օնու պա-
նա պիր ինայէթ նիշանէսի սայարըմ , զիրա օն-
տան ագտէմ՝ իւսթիւմտէ փաչավրատան պաշդա
պիր շէյիմ եօղ ըտը : Պունտան գաթի նազար՝
եօլումտա կիտէր իքէն պունուն իլէ թէսէլլի պու-
լուրում : Շունու տիւշիւնիւր իմ քի , օլ շէհ-
րին գափուսունա վասլ օլտուղումտա , օրանըն
Սահիպի պէնի էյի ատէմ տէյիւ թանըյաճագ
տըր , չիւնքի օ պէնի երրթըգ էսվապլարըմտան
սօյունտուրտուղու կիւնտէ պանա պատիհավա
վէրտիյի պու ճիւպպէ սըրթըմտա տըր : Պուն-
տան մաատ ս ալնըմտա պիր նիշանըմ տախի վար
տըր քի՝ իհթիմալ տըր սիզ ֆարգընա վարմա-
տընըզ . օնու պէնիմ Էֆէնտիմին փէք եագըն
ագրանլարընտան պիրի՝ եիւքիւմիւն սըրթըմտան
տիւշտիւյիւ կիւնտէ վուրտու ալնըմա : Շունու
տախի սէօյլէյիմ սիզէ քի , օլ կիւնտէ՝ եօլա
կիտէր իքէն օգույուպ թէսէլլի պուլայըմ տէյիւ
պանա պիր միւհիւրլիւ թօմար տախի վէրիլիպ՝
էմր օլունտու քի՝ օ եօլա կիթմիշ օլտուղու-
մուն պիր նիշանէսի տէյիւ սէմավի գափուտա
օնու իչէրի վէրէյիմ . շիմտի շիւպհէ էտէրիմ
քի պունլարըն ճէմիսի տէ եօգ տըր սիզտէ , հէմ
շու սէպէպտէն եօգ տըր քի՝ չիւն սիզ գափու-

Digitized by Google

ատան իչէրի կիրմէտինիզ*։

Պու սէօզլէրէ օնլար հիչ ճէվապ վէրմէյիպ անճաղ պիրիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագարագ կիւլուիւլէր †։ Ընտէն՝ կէօրտիւմ քի հէփիսի տէ քէնտի եօլլարընա կիթմէքտէ օլուպ, եալընըզ Քրիսթիան էօնլէրինճէ եիւրիւյէրէք՝ պաղը՝ տհ ուվահ իլէ** պազը տա սէվինէրէք քէնտի քէնտինէ սէօյլէշիր իտի. հէմ տախի չօգ ատէֆա փարլագ Օ՝աթլարը պիրիսինին վէրտիյի թօմարը օգույարագ սէֆա պուլուր ը տը††։

— —

*Ազիզ Բուհուն շէհատէթինէ վէ միւհիւրինէ մալիք օլան ճան՝ Քրիստոսուն ստատգաթը իլէ էջիւնիւր. զիրա խմանդն շազլըզը՝ Բազպ Քրիստոսուն պիզիմ ստատգաթիմիզ օլմասը տրը։ Երէմ. Ի Գ. 6։ Քրիստոսուն ստատգաթինդն էվագրնը բէտտ. էտէն քիմսէլէր, քէնտի իչէրլէրինտէն թէսէլլի իլէրի վար տէ յիւ նաֆիլ եէրտէ իստիա էտէրլէր։

†Ալտանմըշ ճահիլլէր՝ Քրիստոսդն հալիմ եօլճուլարը իւզէրինէ կիւլէրլէր։

**Քրիսթիան աֆվ պուլմուշ օլառագտան սօնկրա տրթըգ նի՞չիւն տհ ուվահ էտէր իտի։ Հէր քէս էջլէ թահմին էտէճէք տիր քի՝ օ շազլըգ իլէ տօլու օլմալը տրը տէյիւ։ Լաքին պունլար մուհապպէթ տհ ուվահլարը օլուպ՝ բուհանի շազլըգտան մահրում օլան քիմսէլէրին պու շէյին հագգընա հիչ խապէրլէրի եօգ տրը։

††Պունուն մանասը՝ քէնտի ճանընա Քրիստոսուն պախշ էթտիյի ճապա մուհապպէթի, ճապա լութֆու, ճապա

Digitized by Google

Ընտէն կէօրտիւմ քի օնլարըն ճէմիսի տէ ի-
լէրի կիտիպ՝ Կիւճլիւք նամ թէփէնին ալթընա
եէթիշտիլէր*, վէ օլ թէփէնին էթէ յինտէ պիր
փունար վար տըր։ Օրատա՝ գափունուն տօղ-
բուլուղունտա օլան եօլտան մաատա իքի սայր
եօլ տախի վար ըտը, պիրի թէփէնին ալթըն-
տա սաղա, վէ օ պիրի սօլա տօղրու. լաքին տար
եօլ՝ տօղրու թէփէ եօգարը տիւշէր իտի. վէ պու
թէփէ եօգարը օլան եօլուն իսմի Կիւճլիւք ի-

աֆվը վէ ճապա սատագաթը հագգընա Ազիզ Բուհուն
վասիթասը իլէ քէնտինին էմին օլմասը տըր։

*Քրիսթիան՝ Կիւճլիւք թէփէսինէ եէթիշտի։ Պու՝
եօլճուլուղումուզտա պիզիմ իմանըմըզըն պիղարազլըղընը
վէ ճանլարըմըզըն ղայրէթինի թէճրիւպէ էտէն պիր
եօլ տըր քի՝ թէնէ վէ գանա փէք զըտտ կէլիր։ Քրիս-
թիան տահա գափուտան կիրմէզտէն պիր գաչ տէ-
ֆա թէճրիւպէ օլունտու։ Լաքին միւմին, իմանտա ազ
չօգ գավիլէնտիքտէն սօնկրա՝ տահա պէօյիւք թէճրիւ-
պէլէրէ բասթ կէլիր։ Խաչըն վէ մէզարըն էօնիւնէ վար-
մըշ օլտուգտան սօնկրա արթըգ սէրէնճամլար սավտը
տէյիւ ինանմաղա սէպէպիմիզ վարտըր։ Լաքին Կիւճլիւք
թէփէսի, Ապողղիոն իլէ կիւրէշմէք, Էօլիւմ Քէօլկէսի
Տէրէսի, Իւմիտիքէսէն Գահրէմանըն Գալէսի, վէ Սըհըր
օլունմուշ եէր տահա կէօզտէն իրագ տըրլար։ Իսրայէլ
գավմը տախի Մըսրըլըլարըն Գըզըլ Տէնիզտէ պօղուլ-
տուգլարընը կէօրտիւքտէ շազ օլտուլար, լաքին էօնլէ-
րինտէ պիր պէօյիւք չէօլ վար տըր կէչմէյէ՝ վէ չօգ սը-
գընթըլար վար տըր չէքմէյէ տէյիւ խաթըրլարընա կէ-
թիրմէտիլէր։

Digitized by Google

տի։ Իմտի Քրիսթիան փունարա վարըպ (Եսայ. Խթ. 10)։ Ֆէրրահլանմագ իչիւն օնտանիչտի*, անտէն օլ թէփէյէ չըգարագ շէօյլէ տէր իտի։—

Ցաղ եիւքսէք իսէ տէ՝ չըգմաղ տըր արզում.
Օլամազ ասլա կիւճլիւքտէն գօրգում.
Չիւն պուրատան տըր հայաթըն եօլու,
Կէլ եիւրէք նէ եօրուլ՝ նէ օլսուն գօրգու.
Կիւճ իսէ տախի կիթ աօղրու եօլա,
Բահաթ եօլ էյրի տիր վէ սօնու պէլա†։

Օպիր իքիսի տէ տաղըն էթէյինէ եէթիշտիք-լէրինտէ, տաղըն տիք վէ եիւքսէք օլտուղունու կէօրիւպ՝ հէմ պաշգա իքի եօլ տահա օլտուղու-նու կէօրտիւքլէրինտէն, Քրիսթիանըն չըգաը-ղը եօլ իլէ օլ իքի եօլ՝ տաղըն էօթէ թարա-ֆընտա պիրիպիրինէ գարըշըր տէյիւ զանն է-տէրէք, պէօյլէճէ գարար գըլտըլար քի՝ օ եօլ-լարտան կիտէլէր։ Իմտի պու եօլլարըն պիրիսի-

---

*Թէքմիլ իլմ սահիպի վէ էյլիքտէ տախի թէքմիլօ-լան Ալլահ՝ կիւճլիւք վէ զահմէթ չէքմէյէ չաղըրտըղը քիմսէլէրէ քէնտի Բուհունուն վէ լութֆունուն իմտա-տընը էքսէրի ատէթտէն զիյատէ եօլլար։ Քրիսթիան՝ կիւճլիւք թէփէսինէ չըգմաղա պաշլատըղընտան էվվէլ՝ Ալլահանի թէսէլլինին փունարընտան քէնտի ճանընը ֆէր-բահլատըր։

†Էյ եօլճու Քրիսթիան, կիւրէշիպ եէնմէք իչիւն պիր պէօյիւք կիւճլիւյէ բասթ կէլտիյինտէ՝ ինան քի պիր պէօյիւք էյլիք եագըն տըր սանա։

Digitized by Google

նին իսմի Թէհլիքէ վէ օպիրիսինին իսմի Խարապ-
լըգ ըտը ։ Պու իքի եօլճուլարըն պիրի Թէհլիքէ
տէնիլէն եօլու Թութուպ պիր պէօյիւք օրման-
լըգ իչինէ չըգտը օ պիրի իսէ տօղրու Խարապ-
լըգ եօլունու Թութուպ, գարանլըգ տաղլար ի-
լէ գուշանմըշ պիր պէօյիւք օվայա չըգտը վէ
օրատա Թէքէրլէնիպ տիւշտիւ վէ պիր տահա չը-
գամատը * ։

Պունտան սօնկրա Քրիսթիան տաղտան եօ-
գարը չըգար իքէն արտընճա պագար ըտրմ, վէ
կէօրտիւմ քի գօշմագտան՝ եիւրիւմէյէ էնտի
վէ եիւրիւմէքտէն՝ էլլէրի վէ տիզլէրի իլէ Թըր-
մալանմաղա պաշլատը, զիրա եօլ ղայէթ տիքի-
տի ։ Իմտի տաղըն Թէփէսինին եարը եօլունտա
պիր աղաճլըգ վար ըտը քի, օլ տաղըն Սահիպի՝
եօրկուն եօլճուլարըն բահաթլանմասը իչիւն
եափմըշ ըտը ։ Պէօյլէճէ Քրիսթիան օրայա եէ-
թիշտիյինտէ՝ եօրկունլուղունու ալսըն տէյիւ
օրատա օթուրտու, անտէն Թօմարընը գօյնուն-
տան չէքիպ օգուտու վէ Թէսէլլի պուլտու, հէմ

---

*Քէնտի կիւնահընը սահիհէն Թանըմասը, ինսանը
Քրիստոսա՝ եանի օլ Տար Գափույա սէյիրԹտիրիր. լա-
քին միւրայըլար վէ սուրէԹպէնտլէր քէնտի կիւնահ-
լարընը սահիհէն Թանըմազտան՝ գօլայճա իմանըն եօլու-
նա կիրտիքլէրի միսիլլու՝ Թէնէ վէ գանա էն գօլայ կէ-
լէն եօլու տախի պուլուպ նիհայէթ հէլաք օլուրլար ։

խաչըն եանընտա տուրուր իքէն քէնտիսինէ վէ-
րիլմիշ օլան ճիւպպէյէ եախօտ էսվապա թէքրա-
րէն նազար էյլէտի։ Պէօյլէճէ պիր ազ վագըթ
խօշլանտըգտան սօնկրա՝ նիհայէթ ույումսուլա-
մաղա պաշլատը վէ անտէն տէրին ույգույա տալ-
տը, շէօյլէ քի հէման կէճէ օլանատէք օրատա
գալտը։ վէ ույգուսունտա թօմարը էլինտէն
տիւշմիւշիտի*։ Իմտի օ պէօյլէճէ ույուր իքէն՝

---

*Քրիսթիան՝ տաղա չըգտըղընտա Քրիստոսուն էօլիւ-
մինիւ վէ սատագաթընը քէնտի կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէ-
թիրէրէք շազ օլուր ըտը, վէ պունուն պէօյլէ օլտուղ-
ունու՝ գօյնունտաքի քեաղըտը չըգարըպ օգումասընտան
վէ խաչըն էօնիւնտէ քէնտիսինէ վէրիլմիշօլան էսվա-
պըն եախօտ ճիւպպէնին իւզէրինէ պագմասընտան ան-
լաշըլըր։ Լաքին՝ եազը՛գ, պու քէնտիսինէ վագի օլան
շէյ՝ քէնտի կիպի սայր եօլճուլարա տա էքսէրի վագի
օլուր։ Օլ էյլիքլէրի Պախչ էտէնէ հիւրմէթ վէ շիւք-
բանիյէթլէ իպատէթ էտէճէք եէրինէ, զաթէն վէրմիշ
օլտուղունու քեաֆի սայարագ բահաթլանմաղա պաշլար
ըզ։ Քէնտիմիզէ վէ քէնտի սատագաթըմըզա պէյէնմէք
միւլհազալարընա տիւշէրիզ։ վէ պիզտէ օլանըն քեաֆ-
ֆէսի Բապպտան օլտուղունու ունուտարագ՝ կէօյա օնլար
մախսուսէն պիզիմ մալիմիզ օլմուշ տըր կիպի՝ օնլարը
պիզ էտինմիշիզ տէյիւ սայարագ էօյիւնիւրիզ։ Պէօյլէ-
ճէ քէնտի կէօզիւմիւզիւն ինտինտէ եիւճէլիպ՝ կէօք հու-
զուրունտա քէնտիմիզի սէվիլմիշ սայտըղըմըզտա, ույա-
նըգ տուրմայը պրաղըրըզ վէ պիր վազիֆէսիզլիք հէմճիս-
մանի էմինլիք բուհու ալըրըզ իւզէրիմիզէ քի, պունլար
պիզիմ կէօքտէն ալտըղըմըզ շէհատէթլէրի գարարտըր։

Digitized by Google

պիրիսի կէլիպ, "Գարընճայա կիթ՝ է՞յ թէն-
պէլ, վէ օնուն եօլլարընը կէօրիւպ՝ ալիմ օլ"
(Աստ. Զ. 6), տէյէրէք օնու ույանտըրտը:
Քրիսթիան ասխի պու սէսի տույտուղունտա
անիտէ սըչրայըպ եօլա բէվան օլտու վէ ալէլ ա-
ճէլէ տաղըն թէփէսինէ գատար եէթիշտի*:

Իմտի պէօյլէճէ տաղըն թէփէսինէ եէթիշտի-
յինտէ, իքի քիշի հըզզ իլէ գօշարագ քէնտի-
սինէ տօղրու կէլիյօրլար ըտը. պունլարըն պի-
րիսինին իսմի Գօրգագ, վէ օպիրիսինին իսմի
Վէսվէսէլի իտի†: Քրիսթիան պունլարա, Նէ՞
վար, աղալար, սիզ եանդլըշ թարաֆա գօշա-
շայօրսընըզ տէտիյինտէ, Գօրգագ ճէվապ վէ-
րիպ՝ Պիզ Սիօն շէհրինէ կիթմէքտէ օլուպ պու
կիւճ եէրէ չըգմըշ ըտըգ, լաքին իլէրի կիթ-

---

*Միւմինլէր քէնտի թէսէլլիլէրինի ղայպ էտէնէտէք
ույուտուգլարընտա քէնտի ճանլարը չօգ եաս էտիպ քէ-
աէրլէնիր. լաքին Բապպ օնլարը պու սըգընթըյա տիւ-
շէճէք գատար պրագսա տախի, օնլարը սէվտիյինտէն՝
պրագմաղ քի օնլար եօլիւմ ույգուսունու ույուսունլար:

†Գօրգագ իլէ վէսվէսէլի Քրիսթիան տինինին պէօ-
յիւք տիւշմանլարը օլուպ, օնուն եօլու իւզէրինէ ֆէնա
խապէր կէթիրիրլէր: Օնլարա գուլադ ասմայըպ՝ իլլա
Ալլահըն հագըգաթընա վէ էմինլիյինէ պագըն: Օնուն
ալա վատլարընա կիւվէնին, վէ այագլարընըզա սէլամէթ
Ինճիլինին չիզմէլէրինի կիյին: Սիզ էյիյէ սիւլիւք է-
տէնլէր օլտուղունուզտա, սիզէ քի՞մ՝ եախօտ նէ՞ շէյ
զարար վէրէ պիլիր:

տիքճէ զիյատէ թէհլիքէ չըգայօր գարշըմըզա, օնուն իչիւն տէօնտիւք վէ եինէ կէրի կիտէ-յօրըզ՝ տէտի։

Վէսվէսէլի տախի տէտի քի՝ Իվվէթ՝ շուրա-տա թա էօնիւմիւզտէ եօլուն իւսթիւնտէ իքի արսլան եաթըյօր, ույանըգ մը տըրլար ույգու-տա մը տըրլար պիլմէյիզ, լաքին եագընլարընա վարտըղըմըզտա մութլագ պիզի փարալայաճագ-լար ըտը։

Քրիս. Օլ վագըթ Քրիսթիան ճէվապ վէրիպ՝ Սիզ պէնի գօրգութտունուզ, լաքին նէ՞րէյէ գաչայըմ տա էմին օլայըմ։ Իյէր կէրիյէ քէն-տի շէհրիմէ գաչսամ՝ օրասը աթէշ վէ քիւքիւրտ իլէ եանմաղա հազըրլանմըշ տըր՝ վէ էլպէթտէ օրատա հէլաք օլաճաղըմ. լաքին էյէր սէմավի շէհրէ կիթմէսի պանա միւմքին օլսա, պիլիրիմ քի օրատա բահաթլըգտա օլաճաղըմ. օնուն ի-չիւն իլէրի կիթմէլիյիմ*։ Կէրի տէօնմէսի էօ-

---

*Քրիսթիանըն՝ բուհանիճէ հագգ միւպահէսէսի՝ եա-նի, իման իլէ՝ թէնին գօրգուլարընա վէ շիւպհէքեարլը-ղա հէմ իմանսըզլըղա գարշը տուրմագ միւպահէսէսի օ-լարագ՝ գօրգույու քէնտի իւզէրինտէն տէֆ էտէր։ Ցա-իմա պիզիմ պիր հագգ փէյղամպէրլիք սէօզիւմիւզ վար տըր քի՝ օնա տիգգաթ էթտիյիմիզ հալտէ էյի էտէր իզ։ Թէհլիքէլէր սիզի տարա պրաղըպ՝ գօրգուլար տա-խի էթրաֆընըզը ալտըղընտա, սիզ քիմի՞ն օլտուղունու-զու վէ քիմէ՝ խըզմէթ էթտիյինիզի խաթրընըզա կէթի-

Digitized by Google

լիւմտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր, լաքին ի-
լէրի կիթմէքտէ եալընըզ էօլիւմ գօրգուսու օ-
լուպ, օնտան էօթէտէ էպէտի հայաթվար տըր.
պէն հալա իլէրիյէ տօղրու կիտէճէյիմ՝ տէտի:
Պէօյլէճէ Գօրգագ իլէ Վէսվէսէլի տաղտան ա-
շաղա գօշուպ՝ Քրիսթիան տախի քէնտի եօլու-
նա կիթտի: Լաքին օլ ատէմլէրտէն իշիթտի-
յինի եինէ խտթրընա տիւշէրէք էլինի գօյնու-
նա սօգտու քի թօմարընը չըգարըպ օգույա-
րագ թէսէլլի պուլսուն*, լաքին պագտը քի
գօյնունտա պիր շէյ եօգ տըր: Օլ վագըթ

րին: Սիզին պուլունտուղունուզ եօլա վէ իմանընըզըն
նիհայէթինէ՝ եանի ճանընըզըն խէլասընա տիգգաթ է-
տին: Ալլահըն քէլամընը էօյրէնմէյէ մէշղուլ օլուպ օնա
իթաաթ էտին:

*Սէֆիլ եօլճու, Վէսվէսէլի իլէ Գօրգագ քէնտի իւ-
զէրինէ կէլտիքտէն սօնկրա, միւթէսէլլի օլմագ իչիւն
քէնտի թօմարընը արար, լաքին իւմիտի ճաֆիլէ տիր՝
թօմարը գօյնունտա տէյիլ տիր: Օլ վագըթ ֆարգը-
նա վարըր քի՝ օլ աղտճլար իլէ քէօլկէլէնմիշ սէրին
եէրտէ ույումասընտա ահմագլըգ էթմիշ տիր: Քէնտի
սէֆիլ հալի իւզէրինէ աղլայըպ որզլար, վէ թա քէնտի
թօմարընը պուլանատէք եավաշ եավաշ կէրի տէօնմէյէ
պաշլար: Բապպ՝ քէնտի վատլարընը գրան էվլատլարը
իլէ պէօյլէ տավրանըր. խէլասըն շաղլըղընը օնլարա պախշ
էթտիյինտէն էվվէլ՝ քէնտիսինտէն իրագ գալտըգլարը
իչիւն քէնտի կիւնահլարը իւզէրինէ պիր թէօվպէքեար-
լըգ տույուշու վէրիր օնլարա:

Digitized by Google

Քրիսթիան չօգ գասավէթլէնտի վէ նէ էթտիյինի պիլմէզ իտի*, զիրա քէտէրտէ քէնտիսինէ թէսէլլի վէրէն, հէմ տախի սէմավի շէհրէ օնունլէ կիրէճէք օլտուղու շէյինի ղայպ էթմիշ իտի: Իմտի պուրատա փէք շաշըրըպ նէ էտէճէյինի պիլմէզ իտի: Նիհայէթ տաղըն էօթէ եանընտաքի աղաճլըղըն ալթընտա ույուշմուշ օլտուղունու խաթրընա կէլտիյինտէ, տիզ չէօքիւպ օլ էթտիյի ահմագլըղը իչիւն Ալլահտան աֆվ տիլէտիքտէն սօնկրա՝ թօմարընը արամագ իչիւն կէրի տէօնտիւ: Լաքին պիւթիւն կէրի կիթտիյի եօլունտա Քրիսթիանընն եիւրէյինին գասավէթինի քի՞մ թարիֆ էտէ պիլիր: Պազը ախ չէքէր, պազը ազլար, վէ չօգ վագըթ տախի՝ եալընըզ քէնտի եօրկունլուղունտան պիր ազ բահաթլանմագ իչիւն եափըլան եէրտէ էօյլէ ահմագլըգ էտիպ ույգույա տալտըղը իչիւն քէնտի քէնտինի ազարլար ըտը: Իմտի պէօյլէճէ կէրի տէօնիւպ կիթտիյինտէ, պիւթիւն եօլտա տիգգաթ իլէ հէր թարաֆա պա-

---

*Քրիսթիանընն քէնտի թօմարը իչիւն ալթիւսթ օլմասը փէք սըրալը տըր: Բուհանի պիր զայպըմըզ օլուպ օնուն իւզէրինէ պի գայտ վէ ֆիւթիւրսիզ օլուր իսէք, ճիսմանի կիւվէնէճէք վէ պաթըլ իւմիտ իլէ, եաշամանընն պիր ֆէնա նիշանէսի տիր: Եա գարընտաշլարըմ, սագընըն պունտան:

Digitized by Google

զար ըսը քի՝ եօլունտա օլ գատար քէնտի թէ-
սէլլէսի օլմուշ օլան թօմարընը պէլքի պուլա
տէյլիւ։ Պէօյլէճէ թա օլ եամթըպ ույուտուղու
եէրին աղաճլըղը կէօրիւնէճէք գատար կիթտի.
լսքի՝ օլ եէրի կէօրտիւյիւնտէ՝ քէնտի աճըսը
տահա զիյատէլէնտի, զիրա քէնտի ույումասընը-
տան հասըլ կէլէն ֆէնալըգ եէնիտէն խաթրընա
կէլտի*։ Յայտ. Բ. 4։ Ա Յովհ. Ե. 6—8։
Խմտի հալա իլէրի կիտերէք՝ քէնտի սուչլու
ույգուսունու թահգիր էտիպ շէօյլէ տէր իտի.
՝Այ՝ սէֆիլ ատէմ իմ պէն քի կիւնահուզ վա-
գըթտա ույույայըմ, կիւճլիւք արասընտա ու-
յուսայըմ, վէ եօլճուլարընն ճանընընն եալընըզ
ֆէրրտահլանմասը իչիւն տաղընն Սահիպինին եափ-
տըղը օլ բահաթլանաճագ եէրի պէն քէնտի թէ-
նիմին խոշլանմասը իչիւն գուլլանմաղա միատատ-
տէ էտէյիմ։ ՝Այ՝ գատար ատրմլար պօշ եէրե
աղտըմ։ Խորայէլէ տախի պու վուգուաթ օլ-
տու. քէնտի կիւնահլարը իչիւն Դըզբլ տէնիզ
եօլունտան կէրի կէօնտէրիլտիլէր. պէն տախի

---

*Եւ Քրիսթիան գարտաշլար՝ ճանապարհընդա տիգգաթ
էտէն։ Սագընն՝ ոլմայա քի պիր ազ զէմանի էյլէն-
ճէլէր իչիւն սօնունտա իպթիրապա տիւշէքինիզ։ Ֆէրա
Ֆ՝ զէն նէ՝ սէֆիլ ատէմ իմ՝՝ չաղրըմասը, ճիսմանի էմ-
նիյէթ իլէ եուչամագտան վէ բուհանի թէսելլիյէ տա-
զու էթմէք հագգընա եօլու օլմուգտան էյի տիր։

պու ատրմլարը աճը իլէ պասայօրում քի՝ էյէր օլ սուչլու ույգույու ույումուշ օլմասայըտըմ սէվինճ իլէ պասաճաղըտըմ։ Շիմտիյէ գատար պէն նէ գատար եօլ ալըպ՝ եօլումտա իլէրլէ-միշ օլուր ըտըմ։ Շիմտի պու եօլու իւչ տէֆա թէփմիշ օլաճաղըտըմ քի՝ պիր տէֆատան զի-յատէյէ իհթիաճըմ եօզ ըտը. հէմ շիմտի գաբանլըգտա տախի գալաճաղըմ, զիրա հէման կիւն կէչմիշ տիր։ Վա՛հ, քեաշքի ույումայա-յըտըմ։

Իմտի արթըգ օլ աղաճլըղա եէթիշտի, վէ օ-րատա պիր ազ օթուրուպ աղլատը. լաքին նի-հայէթ, գատէրինտէն, գասավէթլէ օթուրտու-ղու եէրին ալթընա պագարագ՝ կէօրտիւ քի թօմարը օրատա տուրույօր, վէ թիթրէյէրէք օնու աճէլէ իլէ ալըպ գօյնունա գօտու։ Լաքին քէնտի թօմարընը եէնիտէն էլէ կէչիրտիյինտէ արթըգ օլ ատէմին շազլըզընը քի՞մ թապիր է-տէ պիլիր։ Ջիրա օլ թօմար քէնտի էօմրիւ-նիւն սագլայըճըսը վէ արզու էթտիյի իսքէլէտէ քէնտի թէզքիրէսի իտի։ Իմտի օնու գօյնունա գօյուպ, կէօզիւնիւ օնուն տիւշտիւղիւ եէրէ պագտըրմասը իչիւն Ալլահա շիւքր վէրտի, վէ շաղլըգ եաշլարը իլէ եօլա րէվան օլտու*։ Լաքին

*Պունուն մանասը՝ Ալլահըն մուհապպէթի վէ գուտ-

տաղըն թէփէսինէ գատար գալան եէրի նէ՛ ա-
ճէլէ իլէ չըգար ըտը: Հալ պու քի քէնտիսի
տահա տաղըն թէփէսինէ չըգամազտան, Քը-
րիսթիանըն իւղէրինէ կիւնէշ պաթտը, վէ պու-
նուն պէօյլէ օլմասը՝ քէնտի ույումասընըն սու-
չունու թէքրար խաթրընա պրագարագ, քէնտի
քէնտինի եինէ շէօյլէճէ թահգիր էթմէյէ պաշ-
լայըպ, Իյ սուչլու ույգու, նիճէ եօլումտա
սէնին սէպէպինլէ գարանլըգտա գալաճաղըմ:
Կիւնէշսիզ եիւրիւմէլիյիմ, գարանլըգ պէնիմ
այագլարըմըն եօլունու էօրթմէլի տիր վէ պէն
հայգըրան հայվանլարըն սէսինի իշիթմէլիյիմ,
հէմ հէփ պունլարը պէնիմ սուչլու կիւնահը-
մըն սէպէպինտէն չէքէճէ յիմ՝ տէտի: Հէմ շիմտի
Գօրգագըն վէ Ա՝ էսվէսէլինին արսլան կէօրմիւշ
օլուպ գօրգտուգլարը հագգընա էթտիքլէրինագ-
լիյէթ տախի խաթրընա կէլտի: Իմտի Քրիս-
թիան եինէ քէնտի քէնտինէ շէօյլէ տէր իտի.
Պու ճանավարլար ավ պուլսունլար տէյիւ կէ-
ճէ կէզինիրլէր. վէ էյէր գարանլըգտա պանա
բասթ կէլէճէք օլուրլար իսէ՝ պէն օնլարը նի՞-
ճէ մէն էտէճէյիմ, պէնի փարա փարչա էթմէ-

բէթի իւղէրինէ, հէմ Յիսուս Քրիստոսուն իմանը] իլէ
Ազիզ Բուհտա շազ օլմանըն իւղէրինէ պիր եէնի հաս-
սէ քէսպ էթմէք տիր: Պու եօլճունուն շիմտի նէ շազ-
լըգ վէ ճէլէ իլէ եօլունա կիթմէսինէ տիգգաթ էյլէ:

լէքինատէն նի՞ճէ գաչա պիլէճէ,իմ։ Պէօյլէ ոէ-
յէրէք եօլունա կիտէր իտի։ Լաքին քէնտիսի-
նէ վագի օլան պու պէտպախթլըղըն իւզէրինէ
աղլաշըրքէն, կէօզիւնիւ գալտըրըպ էօնիւնտէ
պիր ղայէթ շէօհրէթլի տարայ կէօրտիւ, օլաս-
բայըն իսմի տախի Կիւզէլ իտի, վէ եօլուն իւա-
թիւնտէ եափըլմըշ ըսբ*։

Պէօյլէճէ ըիւյանտա կէօրտիւմ քի ճէնէլէ է-
տիպ իլէրիյէ ատղրու կիթտի քի՝ էյէր միւմ-
քին իսէ օրատա պիր էնէճէք եէր պուլա։ Լամ-
տի տահա չօգ իլէրի կիթմէզտէն՝ գափուճու-
նուն օտասընա պիր գուրշուն ախրմը գատար եօլ
գալարագ պիր փէք տար եօլա կիրտի, վէ կիթ-
տիքտէ տիկգտիլըճա էօնիւնէ պագարագ՝ եօլ-
տա իքի արսլան կէօրտիւ†։ Պօրգագը վէ Կէս-

---

*Պունուն մանասը՝ Քրիստոսուն կէօրիւնէն Քիլիսէթ տէր քի, Քրիսթիան օնա պաղլանարագ՝ աղլզէր իլէ իւ-
հաղլըգ էթմէնին էյլէյիսէ. վէ թէսէլլիսինէ մալիք օ-
լուբ։ Հէմ եինէ շու մանասը տախի օլա պիլիր, եանի ին-
ճիլին նըզամատը ալթընտա Քրիսթիան ճէմատաթնա իշ-
տան օլունան մոխտուսիյէթլէր։ Պու նըզամատը՝ օլ թէ-
փէնին Սահիպի քէնտի ճէմատաթընըն բահաթլըղը հէմ
ինճիլին էմնիյի իչիւն թախսիս էթմիշ տէր։ Շէյլէ
քի՝ օնար թէսէլլի պուլուպ հէմ տախի օլ կյի ճէնգի
ճէնգիլէշմէք իչիւն վէ քէնտիլէրին միւպթէլա օլտուղու
թէհլիքէլէրտէն վէ իղվալարտան քէտէրսիզ կէչմէք ի-
չիւն իլմ վէ գուարէթ քէսպ էթտիկլէր։

†Պու իքի արսլանը մանասը՝ պիզգ գարշը պէյլիբէն

Digitized by Google

վէսելիյի կէրի տէօնատէրէն թէհլիքէյի շիմաի կէօրսիւմ՝ ատէաի քէնտի քէնտինէ։ Ամբոլանլար զէնճիր իլէ պաղլէյըրտըլար, լաքին օ՝զէնճիրլէրի կէօրմէտի։ Լամաի քէնտիսինի գօրդու սաքտը, վէ տիւշիւնտիւ քի քէնտիսի տամի կէրի տէօ-նիւպ օնլաքրն ապաղնա կիթիսին, զիրա էօնիւ-տէ էօլիւմտէն պաշգա պիր շէյ կօգ տըր տէ-յիւ կէօրիւնտիւ քէնտիսինէ։

Լաքին՝ Ոյանրգ իսմինտէ գափուշու*, օտա-սընտա տուրմուշ օլուպ՝ վէ Քրիսթիանրն կէ-րի տէօնէճէք կիպի տուրկունլանտըղընը ֆարգ էտէրէք, օնա տօղրու պաղըրաքտ շէյլէ սէօյ-լէտի, Դուվվէթին պու գատար ամ մը տըր։ Ա՞ոչ։ Դ, 40։ Ամբոլանլարտան գօրգմա, օն-լար զէնճիր իլէ պաղլը տըրլար, օնլար՝ իմանը օլանրն իմանրնը թէգրիւպէ էթմէք, վէ իմանը

Շէյթան իլէ՝ պու ցիւնեա օր պիլէր. լաքին պունլա-ըրն իքիսի տէ զէնճիր իլէ պաղլը օլուպ՝ Ալահտան ի-զինտիղ պիր զէրրէ գատար պիլէ հէրլէրինտէն գէմիէ-ատանամազլար։ Պիղ զէնճիրի պաղը կէօրմէտիյիմիզտէն՝ գօրգարրդ, լաքին պիզի հրգղ էտէն Էֆէնտիմիզին վէք-տիյի սէս շու տըր, "Գօ՛րգմա"։

*Գափուշանանն մանտը՝ գրքոստուն Վաիզի տիր քի՝ ճանլարրն էյլիյի իչէն ույանրգ տուրուր։ Եօշմու-լարրն եիւրէյինէ նէ՝ թաթը տըրլար օնլար։ Ինգլիզ էյլէ քի՝ պու եօշու օնտան նէ՝ ճիսարէթ՝ վէ նէ՝ ատատէթլու էշիւռլէր քէսդ էթմէք։

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

օլմայանը պուլմագ իչիւն օրայա գօնուլմուշ սրբլար. սէն եօլուն օրթասընտան կէչ, վէ սա-նա հիչ պիր զարար տօգանմազ:

Իմտի կէօրտիւմ քի օ՝ գափուճունուն կէօս-թէրտիյի եօլա էյի տիգգաթ էտէրէք. վէ արս-լանլարըն գօրգուսունտան թիթրէյէրէք էօնէ տօղրու կիթտիյինտէ իշիթտի քի օնլար պէօ-յիւրիւյօրլար ըտը, լաքին օնա հիչ պիր զա-րար վէրմէտիլէր: Օլ վագըթ էլլէրինի պիր պիրինէ չարփարագ իլէրիյէ տօղրու կիթտի, վէ թա գափուճունուն օլտուղու եէրին գափուսու-նուն էօնիւնէ եէթիշիպ՝ օրատա տուրտու. Ըն-տէն Քրիսթիան գափուճույա, Պու նէ՞ էվ տիր, էֆէնտիմ, պու կէճէ պուրատա գալա պիլի՞րմի-յիմ, տէտի: Դափուճու տախի շէօյլէ ճէվապ վէրտի. Պու էվի՝ տաղըն Սահիպի եափմըշ տըր, վէ եօլճուլարըն բահաթլըղը հէմ էմինլիյի ի-չիւն եափմըշ տըր օնու: Դափուճու պունու սէօյլէ ոիքտէն սօնկրա օնուն ներէտէն կէլիպ ներէյէ կիթտիյինի տախի սօրտու:

Քրիս. Պէն Խարապլըգ շէհրինտէն կէլիպ Սի-ոն տաղընա կիտէյօրըմ. լաքին կիւնէշ պաթմըշ օլտուղունտան՝ արզու էտէրիմ քի, էյէր միւմ-քին իսէ պու կէճէ պուրատա գալայըմ:

Դափուճու. Իսմին նէ՞ տիր:

Քրիս. Իսմիմ շիմտի Քրիսթիան տրը, լաքին պէնիմ իսմիմ սապըգ Խայրսըզ* ըտը. պէն Յաբեթին ճինսինտէն կէլմիշիմ քի՝ Ալլահ օնու Սեմին չատրբարընա սաքին օլմաղա իսքեաթ էտէճէք տիր: Ծննդ. Թ. 27:

Գաֆ. Լաքին պու գատար կէճ գալմանըն սէպէպի նէ՞. կիւնէշ պաթմըշ տրը:

Քրիս. Տահա էրքէնճէ պուրայա եէթիշմիշ օլա պիլիր իտիմ. լաքին, ա՛հ, նէ՛ սէֆիլ ատէմ իմ պէն, տաղըն օրթասընտա օլան աղաճլըղըն ալթընտա ույուտում: Պունտան գաթի նազար, եինէ պէն էփ էյի էրքէնճէ եէթիշմիշ օլա պիլիր իտիմ, լաքին ույգումտա թէզքիրէմի ղայպ էթմիշ օլուպ†, էօյլէճէ տաղըն թէփէսինէ գատար կէլտիմ. անտէն օնու արայըպ պուլամատըղըմտան, կէրի տէօնիւպ թա ույգու ույու-

---

*Էյ պէնիմ ճանըմ, սէնին իսմին սապըգ պու օլտուղունու աճապ ասլա պիլի՞ր մի իտին: Հիչ ֆարգ էթտի՞ն մի քի Բապպըն լութֆու խայրսըզ կիւնահքեարլարա ղանի տիր: Էօյլէ իսէ օլ սէնին լայըգ օլմայըպ լաքին էլէ պրագտըղըն ճապա լութֆու վէ մուհապպէթի՝ եօլճուլուղունուն հէր պիր ատըմընտա թէմճիտ էյլէ:

†Թէզքիրէնի էյի սագլա՝ մուգայէտ օլ քի էմնիյէթինի ղայպ էթմէյէսին: Տիգգաթ էյլէ քի նէ զարար տօղար օնտան, ճանը եօլունտան կէրի պրագըր: Զօգլար օնու ղայպ էտիպ՝ քէնտի էօմրլէրինին սօնունա գատար օնու պուլամատըլար:

տուղում եէրէ գատար կիթմէյէ մէճպուր օլ-
տում. օրատա օնու պուլուպ իշթէ շիմտի պու-
րայա կէլմիշիմ տիր:

Դաֆ. Փէք էյի, պէն շինտի պուրանըն մէ-
մուրլարընտան պիրիսինի չաղրրաճաղըմ. էյէր
ո սէնին սէօզլէրինտէն խօշլանըրսա, էվին նը-
զամը միւճիպինճէ սէնի իչէրիյէ ալըպ էվ էհա-
լիսինին եանընա կէօթիւրիւր: Պէօյլէճէ Ու-
յանըգ նամ գափուճու պիր չան վուրտուղուն-
տա՝ էվին գափուսունա Թէտպիր իսմինտէ պիր
ճէսուր վէ կիւզէլ պիքիր գըզ կէլիպ՝ նիչիւն
չաղրըլտըմ տէյիւ սօրտու:

Դափուճու ճէվապ վէրիպ տէտի քի, Պու ա-
տէմ Խարապլըգ շէհրինտէն Սիօն տաղընա
տօղրու եօլճու տըր. լաքին եօրկուն. վէ գա-
րանլըգտա գալմըշ օլտուղունտան՝ Պու ագշամ
պուրատա գալա պիլի՞ր մի իմ տէյիւ սօրտու
պանա, պէն տախի օնա խապէր վէրտիմքի՝ էվ-
վէլա սէնի չաղրըմալըյըմ՝ վէ սէն կէլիպ օնուն
իլէ կէօրիւշտիւքտէն սօնկրա՝ էվին նըզամընա
կէօրէ սանա էյի կէօրիւնէնի էտէ պիլիրսին տէ-
յիւ:

Ընտէն օլ գըզ՝ օնուն ներէտէն կէլիպ ներէ-
յէ կիտէճէք օլտուղունու սօրտու օնա, վէ օ
տախի սէօյլէտի: Ընտէն օնուն նիճէ օ եօլա կիր-
միշ օլտուղունու տախի սօրտու, վէ օ սէօյլէ-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

տի : Ընտէն՝ եօլտա նէլէր կէօրմիւշ վէ նէլէրէ բասթ կէլմիշ օլտուղունու սօրտու օնա, օ տա-խի սէօյլէտի : Վէ նիհայէթ իսմինի սօրտու, վէ օ՝ Քրիսթիան տըր տէյիւ տէտիքտէն սօնկ-րա՝ շէօյլէ սէօյլէտի. Կէօրիւնիւշէ պագարագ պուրասընը՝ տաղըն Սահիպի եօլճուլարըն բա-հաթլըղը վէ էմինլիյի իչիւն եափմըշ տըր, վէ պու սէպէպտէն պու կէճէ պուրատա գալմաղա փէք զիյատէ արզու էտէյօրում : Պու սէօզէ գըզ կիւլիւմսիւլէտի իսէ տէ՝ կէօզլէրի տախի եաշ իլէ տօլտու, վէ պիր ազ տուրկունլատըգ-տան սօնկրա՝ Էվ էհալիսինտէն իքի իւչ քիշի տահա չաղըրայըմ, տէտի : Պէօյլէճէ գափույա գօշուպ՝ Ագըլը, Տինտարլըղը վէ Մուհապպէթի չաղըրտը*. պունլար տախի կէլիպ օնուն իլէ պիր ազ սէօյլէշտիքտէն սօնկրա՝ օնու էվէ ալտըլար, վէ օնլարտան չօղու էվին էշիքլէրինտէ օնու գար-շըլայարագ, Էյ Բապպըն միւպարէքի՝ պույու-րուն. պու էվի՝ տաղըն Սահիպի պէօյլէ եօլ-

---

*Տինտար քիմսէլէրին ճէմտաթը իչինէ գապուլ օլու-նաճագ քիմսէլէրին լայըգլըղընը թէֆթիշ էտէճէք քիմսէ-սէլէր՝ ագըլ, տինտարլըգ վէ մուհապպէթ սահիպի օլ-մալը տըրլար : Քրիստոսուն Քիլիսէսինին օլ կիւզել սարայընա գապուլ օլունաճագ քիմսէլէր տախի, լազըմ տըր քի՝ սահիհ միւմինլէր վէ ասլէն հէմ ֆայիլէն քրիս-թիանլար օլմուշ օլալար,

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

ճուլարը իչերի ալսըն տէյիւ մախսուս եափմըշ տըր, տէրլէր իտի։ Ընտէն օ տախի պաշընը էյիպ արգալարընճա էվէ կիրտի։ Պէօյլէճէ իչերի կիրիպ օթուրտուղունտա՝ օնա պիր աղ շէրպէթ վէրտիլէր իչմէյէ, վէ գարար գըլտըլար քի ագշամ թաամը հազըր օլանատէք՝ օնլարտան պազըսը Քրիսթիան իլէ մախսուս գօնուշարագ վագթլարընը գազանմըշ օլսունլար, վէ օնուն իլէ գօնուշմագ իչիւն՝ Տինտարլըղը, Ագըլը վէ Մուհապպէթի թախսիս էթտիքլէրինտէ, օնլար տախի շէօյլէճէ միւքեալէմէյէ պաշլատըլար*։

Տինտարլըգ. Կէլ պագալըմ՝ էյ կիւզէլ Քրիսթիան, մատէմ քի սէնի պու ագշամ պիզիմ էվիմիզէ գապուլ էտէճէք գատար սէվտիք սէնի, կէլ եօլճուլուղունտա ճէմի սանա բասթ կէլէն շէյլէր հագգընա սէնին իլէ սէօյլէշէլիմ, օլաքի էօյլէ էթմէք իլէ քէնտիմիզէ պիր մէնֆաաթ պուլուրուզ։

Քրիս. Կէօնիւլ իրատէթիմլէ, հէմ սէնին պէօյլէ իսթէմէն իչիւն շաղ տախի օլտում։

Տին. Պիր եօլճու էօմրիւ սիւրմէյէ էվվէլա նէտէ՞ն գալգըշտըն։

Քրիս. Դուլաղըմտա օլան պիր գօրգուլու

---

*Եօլճուլարըն պիրիպիրլէրի իլէ թէէսիրլի վէ թէճրիւպէսինէ վարըլմըշ միւքեալէմէ էթմէլէրի՝ քէնտիլէրինէ ստատէթլու պիր հալ տըր։

սէս՝ պէնի քէնտի վիլատէթիմտէն տըշարը աթ-
տը, վէ օլ սէս՝ շու կիպի իտի, եանի, է-
յէր օլտուղում եէրտէ գալըրսամ էօնիւ ալըն-
մազ խարապլըգ պէքլէր պէնի:

Տէն. Լաքին նի՞ճէ օլտու քի շէհրինտէն չըգ-
աըղընտա պու եօլա կէլտին:

Քրիս. Ալլահըն իրատէթի իլէ պէօյլէ օլտու.
զիրա պէն խարապ օլմագ գօրգուլարընտա օ-
լուպ՝ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզ իտիմ. լաքին
թիթրէյիպ աղլար իքէն, Ինճիլվարիզի իսմին-
տէ պիրիսի՝ բասթ կէլէ եանըմա կէլիպ՝ պէնի
Տար գափույա տօղրու եօլա գօտու քի՝ հիչ
պաշգա թարզ իլէ պէն օլ գափույու պուլամա-
յաճաղըտըմ, վէ օ եօլա էօյլէ գօտու քի՝ իշթէ
տօղրու պու էվէ չըգարտը պէնի:

Տէն. Լաքին Թապիրճինին էվինտէն կէ՞լմէ-
տին մի:

Քրիս. էվվէթ, հէմ օրատա էօյլէ շէյլէր
կէօրտիւմ քի՝ օնլարըն զիքրի պէն եաշատըգճա
ֆիքրիմտէն չըգմայաճագ տըր. պախուսուս իւչ
շէյ, եանի՝ Շէյթանա գարշը Քրիստոսուն եիւ-
րեքտէ քէնտի լութֆունուն ամէլինի հըֆզ էթմէ-
սի, օլ ատէմին՝ Ալլահըն մէրհամէթինտէն իւ-
միտի քէսիլէճէք գատար կիւնահ իշլէմէսի, հէմ
տախի ույգուսունտա մաաշէր կիւնիւ կէլմիշ

տէյիւ կէօրէնին բիւյասը* ։

Տէն. Նէ՛ տէրսին, բիւյասընը սանա նագլ էթտի՞ մի ։

Քրիս. Լվվէթ, վէ պանա կէլիր քի օ՝ փէք գօրգուլու պիր բիւյա ըտը. օ նագլ էթտիքճէ՝ եիւրէյիմ էզիլտի, լաքին օնու տինկլէմիշ օլտուղումա իֆթիխար էտէրիմ ։

Տէն. Ռապիրճինին էվինտէ կէօրտիւյիւն շէյլէրին հէփիսի պո՞ւ մը ։

Քրիս. Խայըր, պէնի ալըպ պիր շէօհրէթլի սարայ օլան եէրէ կէօթիւրտիւ քի՝ օլ սարայըն իչինտէ օլան քիմսէլէր ալթուն իլէ տօնանմըշլար ըտը, վէ պիր ճէսարէթլի ատէմ կէլիպ՝ քէնտինի իչէրի պրագմամագ իչիւն գափուտա տուրան սիլահլը ատէմլէրին իչինտէն եօլ եարըպ կէչտի, վէ՝ Իչէրի պույուրսուն հէմ էպէտի հայաթա մալիք օլսուն տէյիւ տավէթ օլունտու ։ Պու շէյլէր եիւրէյիմի գափտըլար կիպի կէլտի պանա։ Պէն օ կիւզել ատէմին էվինտէ օն իքի այտու-

---

*Իւմիտ իլէ գօրգու՝ պիզիմ եօլճուլուզումուզուն հէր պիր ատըմընտա պիզիմ իլէ օլմալը տըր ։ Բապպ սայրլարա բասթ կէլմիշ օլան չօգ շէյլէր՝ եօլումուզտա պիզէ կէօսթէրիր, շէօյլէ քի պիզի տիւշմէքտէն սագընտըրըպ՝ քէնտի ազիզլէրինի հըֆզ էթմէսի իլէ՝ քէնտի լութֆունուն իզզէթինի պէյան էտէրէք, պիզիմ իւմիտիմիզի վէ մուհապպէթիմիզի քէնտի իւզէրինէ տիրի սագլասըն ։ Ձիսուսա պագըն ։

Digitized by Google

րուր ըտըմ, լաքին պիլիր իտիմ քի տահա չօգ կիտէճէք եօլում վար:

Տէն. Եօլտա տահա նէ՞ կէօրտիւն:

Քրիս. Նէ՞ մի կէօրտիւմ. օնտան պիր ազ իլէրի կիթտիյիմտէ՝ քէնտի քէնտիմէ տիւշիւնիւր իքէն՝ Պիրինի կէօրտիւմ քի աղաճտան ասըլմըշ՝ գանը ագըյօր ըտը, վէ օնու կէօրտիւյիւմ կիպի՝ եիւքիւմ սըրթըմտան տիւշտիւ. զիրա պէն փէք աղըր պիր եիւք ալթընտա իսքէնճէտէ իտիմ, լաքին օլ անտէ օլ եիւք պէնտէն տիւշտիւ: Պու շէյ փէք աճայիպ կէլտի պանա, զիրա օնտան էվվէլ պէն հիչ օնուն կիպի պիր շէյ կէօրմէմիշ իտիմ. պունտան գաթի նազար, եօգարը տօղրու պագըպ տուրուր իքէն՝—զիրա արթըգ պագմամազլըգ էտէմէզ իտիմ— եանըմա իւչ Փարլագ Քիմսէլէր կէլտի: Պիրիսի՝ Կիւնահլարըն սանա աֆվ օլունմուշ տուր տէյիւ խապէր վէրտի պանա. օ պիրիսի պէնի երրթըգ էսվապլաբըմտան սօյունտուրուպ՝ պու կէօրտիւյիւն նագըշլը ճիւպպէյի վէրտի պանա, վէ իւչիւնճիւսիւ շու ալնըմտա կէօրտիւյիւն նիշանը վուրտու, վէ պանա պու միւհիւրլիւ թօմարը վէրտի. պունու տէտիյինտէ թօմարընը գօյնունտան չէքտի չըգարտը*:

*Ալլահըն սէօզիւնէ կէօրէ սահիհ վէ տիրի իմանըն

ՏՊ. Լաքին սէն պուունլարտան մատաա ապ-
հա շէյ կէօրտիւն, էօյլէ սէյիր մի։

ՎՀՏԻ. Սանա սէօյլէտիքլէրիմ շէյլէր էն է-
յիլէրի իսի. անճագ պաղը ապայը մատսէլէր
տախի կէօրտիւմ, մէսէլա՝ Սատէ սիվ, Թէնպէլ
վէ Էրսրզլեզ իսմինսէ իւչ սատմ կէօրտիւմ.
պուունլար պէնիմ կէլտիյիմ եօլտան պիր ապ էօ-
թէսէ այապլարը զէնճիրտէ նարթմըշ ույուլօր-
լար ըսը. Լաքին նէ՞ սէրսին, ինլարը ապանարը-
մատրմ։ Սուրէթպէնսի թէ Ս՝իւրայըլզը ապ-
խի կէօրտիւմ քի՝ կէօյա Ամոնա կիրմէք իչիւն
տիվարտան աշըզ կէլիյօրլար ըսը. Լաքին թէղ
ղայպ օլտուլար. նիճէ քի պէն տախի օնլարա
սէզյլէմիշ օլուպ՝ օնլար ինանմամըշլար ըսը։
Լաքին հէփսինսէն զի յատէ՝ պու տաղը չըգմա-
ը փէք՞ կիւճ կէլտի պանա, հէմ արալանլարքն
աղզը եանընտան կէչմէսի տախի օ գատար վիւճ
խի. վէ վագաա էյէր գափուտա տուրան օլ է-

քէնտի ճանքնա եթտիքի թէէսիրին պիր ասատէթլու
փրօվսը տրբ պու՝ վէ հէր քրիսթիանա լաղամ տրբ։
Զօգլարտա պու պուլունմատըզնտան, ինլար նէ ապրլարտա
պիր Փայիտէ էտէրլէր, նէ սէ քէնտի ճանլարքնա։
Քրիստասան մուհապէթի, լութֆու վէ սէլամէթի՝
թէսէլլիճի Ազիզ Բուհուն վասիթասը իլէ եիւբէյին
իւզէրինէ միհրլէնմիշ օլմայընճա, եալնըզ ինու իքրար
էթմէսի՝ տրշարտան պիր սիպոիզ բէռիմանէն պաշգա պիր
ջէյ սէյիլ տիր։

յի ատէմ. եանի գափուճու օլմասայրաը ։ պիլ-
մէմ ամմա իհթիմալ տըր նիհա էթ կերի տէօ-
նէճէք իտիմ. լաքին, համտ օլսուն Աղլահա,
շիմտի պուրատայրմ, վէ սիզէ տախի՝ պէնի գա-
պուլ էթտիյինիզ իչիւն թէշէքքիւր էտերիմ ։

Ընտէն Ագըլ տախի օնա պիր գաչ շէյ սի-
ւալ էթմէյի էյի սայրպ, օնլարըն ճէվապընը
վէրմէսինի տիլէտի ։

Ագըլ. Սէնին կէլտիյին շէհրին իւզէրինէ պա-
զը տիւշիւնմէզ միսին ։

Քրիս. Էվվէթ տիւշիւնիւրիւմ, լաքին ութա-
նարագ հէմ իքրահ էտերէք ։ Հալ պու քի
էյէր պէն կէլտիյիմ շէհրի պիր շէյ եէրինէ գօ-
մուշ օլայրտըմ, կէրի տէօնմիւշ օլա պիլիր ի-
տիմ. լաքին պէն շիմտի տահա էյի պիր շէհիր,
եանի սէմավի շէհիր արզուսունտայրմ ։ Եբր. ԺԱ.
15, 16 ։

Ագըլ. Սէնին զաթէն ալըշմըշ օլտուղուն շէյ-
լերտէն պազը շէյլեր հալա իւսթիւնտէ եօգ մը ։

Քրիս. Վար տըր, լաքին պէնիմ իրատէթիմէ
գարշը թաշրրըմ օնլարը, պախուսուս՝ պէնիմ ի-
չերքի վէ թէնճէ օլան թէֆէքքիւրլերիմի, քի
պու շէյլեր իլէ կերէք պէն վէ կերէք հէմշէհրի-
լերիմին քեաֆֆէսի չօգ խօշլանըր ըտրգ ։ Լաքին
շիմտի հէփ օ շէյլեր պանա տէրա տիր, վէ է-
յէր խոթէտիյիմ շէյի էթմէյէ միւզթէտիր օ-

լաճոգ օլսամ , պիր ատհա ատլա օլ շէյլէքին իւզէրինէ թէֆիէքքիւր էթմէմ. լաքինպէն եմի շէյի էթմէք իսթէր իքէն, քէօթիւ շէյ պէնամ հաղբը ատր* : Ֆաոմ. Ի. 15. 21 :

Ամէն. Սէնի պաղը էնամիշէյէ պրաւդան շէյլէր

---

*Քրիսթիան՝ քէնամ ազլընդն նօմնաունա գարշը սիկահ գալաբան քէնամ ազալարընտաքի նօմնաման շիքեայէթ էտեր, քի պու շէյ իչիւն թէտուլ , "պէն նէ՝ ալիշարք ատէմ իմ, պէնի պու էօլիւմիւն թէնինատն քիմ խէլաս էտէճէք" ուէյիւ պաղբաղ : Ալահնը էվատարընդը քնամֆէէրինին՝ ազ չօգ շիքեայէթի վէ էիւքիւ պու ատր. ունդարը էն էյի իշլէքինէ վէ ղէնամի պօրնմարը օղան խրզմէթլէրինի ըահանդանան իմբա էթմէլերինէ ատամի՝ ատհա քէնամլէրինէ գալան կիւնահլար տուխուլ էտիպ , էքսէրի օնարը քէնամի իրատէթլէրինէ գարշը էյլէ էտիք էտէրլեր քի՝ օնար էյլիք էթմէք խամէտիքլէրինամ. քէօթիւլիւք էօնլէրինամ հաղբը օլուր : Լաքին կինամ՝ քէնամի գուվվէթինի իմանդանդանան քէպ էտեր : Պու եօլնու՝ խաչը իւզէրինէ միւլահաղա էթմիյինամ , քէնամի էսմաղընը եամաա ճիւպպէսինին , վէ գօնանատքի քեաղբաբը իւզէրինէ պադարադ քէնամի կիսէճէյի շէհրին , եանի սէմանի ալինամանը իւզէրինէ թէֆիքքիւր էթմէյինամ՝ քէնամինամ օլան ֆէսատլաղլարը պիր թարզ իլէ ալի օլմուշ պուլարք բաղ : Եա Բաղդ՝ Խաչը իւզէրինամ սէնին ատէգարիյինին քէֆարէթ գանը իլի իմանամմազ արթը քի , պիզիմ եաղի ատէմին եանի պիզիմ քէօթիւ վէ պօղուգ խրզալարընդանը խաչլանմասընը ատյարադ , օնան մեքքուհ հիւքմինամին կիւնանէն կինէ՝ խէլաս օլաղամ.

պաղը տա մահվ օլմուշլար կիպի կելմէ՞զ մի սանա ։

Քրիս. Էվվէթ, լաքին փէք նատիր. տնճագ պէօյլէ շէյ վուգու պուլտուղու սատթլար պա-նա ալթուն կիպի գըյմէթլի տիր ։

Ագրլ. Սէնին սըգընթըն օլան շէյլէր՝ նէ՞ սէ-պէպ իլէ սանա պաղը մահվ օլմուշլար կիպի կելտիյի՝ խաթրընա կելէ պիլի՞ր մի ։

Քրիս. Էվվէթ. Խաչըն էօնիւնտէ կէօրտիւ-յիւմ շէյլէրին իւզէրինէ տիւշինտիւյիւմտէ էօյլէ օլուր, վէ նագըշլը ճիւպպէմին իւզէրինէ պագ-տըղըմտա էօյլէ օլուր. վէ գօյնումտա թաշը-տըղըմ թօմարա պագտըղըմտա էօյլէ օլուր, վէ կիտէճէյիմ եէրին իւզէրինէ ֆիքրիմ փէք տէ-րինէ վարտըղընտա էօյլէ օլուր* ։

Ագրլ. Սիոն տաղընա կիթմէյէ սէնին պու գա-տար արզու էթմէնին սէպէպի նէ՞ տիր ։

Քրիս. Արզումըն սէպէպի շու տըր քի, Խա-

---

*Պունու էյի տիգգաթ էյլէ. Քրիսթիանըն սահիհ ի-ման իլէ Քրիստոսուն գանընըն վասիթասը իլէ քէսպ էթտիյի տֆվլըղը՝ Քրիստոսուն սատագաթը իլէ քէնտի-նին սատըգ օլմասը՝ Ազիզ Բուհուն շէհատէթի իլէ Ալ-լահըն քէնտիսինէ կէօսթէրտիյի ճապա վէ էպէտի մու-հապպէթի՝ վէ քէնտի կիտէճէյի կէօյիւն իզզէթի, քէն-տի Եիւրէյինէ՝ ճէմի քէնտի շէհվէթլէրինէ վէ պօզուգ-լուզունա գարշը գօմաղա գուվվէթ վէրիրլէր ։

չըն իւսթիւնտէ էօլմիւշ ասըլան Ջաթը օրա-
տա սաղ կէօրմէյէ իւմիտիմ վար*. Հէմ պու
կիւնէ գաատր պէնտէ օլուպ՝ պէնի բահաթսըզ
էտէն շէյլէրին ճիւմլէսինտէն՝ օրատա գուրթու-
լաճաղըմ տէյիւ ասխի իւմիտիմ վար տըր. օ-
րատա էօլիւմ նօգ տէնիլմիշ տիր (Նայ. ԻԵ.
8. Յայտ. ԻԱ. 4), վէ օրատա հէփսինտէն զի-
յատէ հաղզ էթտիյիմ քիմսէլէր արասընտա
սաքին օլաճաղըմ: Ջիրա հագգան պէն օնու
սէվէրիմ, չիւն պէնի նիւքիւմտէն օ խաֆիֆլէթ-
տի. վէ պէնիմ իչէրքի ֆէնալըղըմտան տախի
թաճիզ իմ: Պիր տահա էօլմէյէճէք օլտու-
ղում նէրէ վարըպ՝ միւտէմ Ազիզ, ազիզ, ազիզ
տէյիւ չաղըրան քիմսէլէրին արասընտա օլմա-
զա կէօնիւլ խօշնուալուղու իլէ արզու էտէրիմ:

Ընտէն Մուհապպէթ Քրիսթիանա՝ Էհլի
էյալին վա՞ր մը, էվլի՞ միսին, տէյիւ սօրտու:

Քրիս. Պիր էհլիմ վէ տէօրթ քիւչիւք էվլա-
տըմ վար տըր:

Մուհապպէթ. Ի՞չիւն օնլարը սէնին իլէ կէ-
թիրմէտին:

---

*Իման իլէ Քրիստոսու կէօրմէքտէն՝ օնու իզզէթտէ
կէօրմէյէ պիր արզու հասըլ օլուր: Օնուն աֆվ էտիճի
մուհապպէթինի հիսս էթմէսի, օնուն եանընտա վէ օնա
պէնկզէր օլմազա արզու էթտիրիր պիզէ:

Digitized by Google

Քրիս. Պու սեօզէ Քրիսթիան աղլայարագ ջեօյլէ սեօյլէտի, Ա՞խ, նասրլ խօշնուալուգլա օնլարը պէրապէր ալաճաղըտըմ, լաքին օնլարըն ճէմիսի տէ պէնիմ եօլճուլուղումա միւմքինի մէրթէպէ գարշը կէլտիլէր* ։

Մու. Լաքին սէն օնլարա սեօյլէյիպ՝ կէրիտէ գալմանըն թէհլիքէսինի օնլարա կէօսթէրմէյէ ճահա էթմէլի իտին ։

Քրիս. Պէն տէ եօյլէ էթտիմ, վէ պիզիմ շէհրին խարապ օլմասը հագգընա Ալլահըն պանա նէ կէօսթէրմիշ օլտուղունու տախի օնլարա սեօյլէտիմ. լաքին օնլարա շագա էտէ յօրում կիպի կէօսիւնիւպ պանա ինանմատըլար։ Ծննդ. ԺԹ. 14 ։

Մու. Ալլահտան տիլէտի՞ն մի քի սէնին օնլարա վէրտի յին նասիհաթը միւպարէքլէսին ։

Քրիս. Իվիլէթ, չօգ հասրէթ իլէ տիլէտիմ. զիրա ֆարգ էթմէլիսինիզ քի՝ էհլիմի վէ պիչարէ չօճուգլարըմը չօգ սէվէր իտիմ ։

Մու. Լաքին սէնին սէրէնճամտա վէ խարապ

---

*Սահիհ եօլճունուն մուհապպէթի՝ քէնտի էվ էհալիսինէ շու թարզ իլէ պէյան օլուր, եանի օնլարը խարապ օլմագտան գուրթարմաղա վէ խէլաս պուլմալարը հագգընա Յիսուսա եօլլամաղա օնլարը պիր թարզ իլէ գանաբրմագ իչիւն՝ եիւրէքտէն պիր արզուսի, ճահաը վէ տուասը իլէ ։

օլմագ գօրգուսունտա օլտուղունու օնլարա սէօյ-
լէմէտին մի, զիրա խարապլըգ սանա էփ էյի
աշիքեար օլմուշ օլմալը տէյիւ գըյտս էտէրիմ։

Քրիս. Իվվէթ, թէքրար վէ թէքրար վէ
թէքրար սէօյլէտիմ։ Պունտան մատտա, օնլար
պէնիմ գօրգուտա օլտուղումու եիւզիւմտէն,
կէօզ եաշըմտան վէ պաշըմըզ ուճունտա հազըր
օլան հիւքմի ազապատան գօրգարագ թիթրէ-
տիյիմտէն ֆէհմ էտէպիլիրլէր իտի. լաքին օն-
լարը պէնիմ իլէ կէլմէք իչիւն իլզամ էթմէյէ
պունլարըն ճէմիսի քեաֆի օլմատը։

Մու. Լաքին քէնտիլէրի իչիւն նէ՞ տէյէ
պիլտիլէր. կէլմէմէլէրինէ նէ՞ սէպէպ վէրտիլէր։

Քրիս. Իհլիմ պու տիւնեայը թէրք էթմէք-
տէն իմթինա էտէր իտի, չօճուգլարըմ տախի
քէնտիլէրինի կէնճլիյին ճահիլճէ զէվգլէրինէ
վէրմիշլէր իտի. պէօյլէճէ քիմիսի պիր շէյ իլէ՝
քիմիսի տէ պաշգա պիր շէյ իլէ պէնի պէօյլէճէ
եալընըզ տօլանմաղա պրագտըլար։

Մու. Լաքին օնլարը սէնին իլէ կէթիրմէյէ գան-
տըրմագ իչիւն լիսանէն սէօյլէտիքլէրինի՝ հիչ
եարամազ հարաքէթ իլէ պօ՞զմատըն մը*։

---

*Եա՛ պէնիմ ճանըմ, պունու տէրինճէ թէֆէքքիւր
էյլէ. քրիսթիանըն սէօգիւնտէն իսէ՝ քէնտի էթվարը
տահա զիյատէ իսքեաթ էտիպ գանտըրըր։ Քրիստոս

Քրիս. Պէն հագիգաթ քէնտի էթվարըմը մէտհ էտէմէմ, զիրա վարըշըմտա չօգ գուսուրում օլտուղունա քէնտիմ վուգուֆ ըմ: Հէմ տախի պիլիրիմ քի՝ պիր ատէմ սայրլարըն էյլիյի իչիւն իսպաթլար վէ գանտըրըշլար իլէ օնլարա գապուլ էթտիրմէյէ չալըշտըղը շէյի, քէնտի տավրանըշը իլէ թէզ պօզա պիլիր: Լաքին շունու տէյէ պիլիր իմ քի, եագըշըգսըզ պիր ամէլիմ իլէ օնլարըն եօլճուլուղա կիթմէյէ գարշը տուրմալարընա սէպէպ օլմագտան զայէթ սագընըր ըտըմ: Իվվէթ, հէմ ասըլ պու շէյ իչիւն պէնիմ հագգըմա՝ Փէք ինճէսինի արայան վէ պիզիմ ուզուրումուզա քէնտիսինի հիչ զարարը օլմայան շէյլէրտէն մահրում պրագան պիր քիմսէ տիր՝ տէրլէր իտի: Հէմ զաննըմճա՝ շունու տախի տէյէ պիլիր իմ քի, էյէր պէնտէ կէօրտիւքլէրի պիր շէյ օնլարը եօլա չըգմագտան մէն էթտի իսէ, օլ շէյ՝ պէնիմ Ալլահա գարշը կիւնահ իշլէմէյէ՝ եախօտ գօնշումա պիր նա-

---

ուն, Ինճիլին, Ալլահըն լութֆունուն թալիմաթլարընըն վէ կէօյիւն իւզէրինէ մէլէք կիպի տախի սէօյլէյիպ՝ անճագ սէն շէյթանի ախլագտէ օլուպ կիւնահ իլէ տօլու շէհվէթլէր վէ խըրսլար իլէ եաշար իսէն՝ պու հարաքէթին իլէ սէն ախէրլէրի ալլահանի շէյլէրէ գարշը գաթըլտաըպ՝ Ալլահըն եօլունտա օնլարըն իլէրի կիթմէլէրինէ մանի օլաճագ սըն,

հագլոգ էթմէյէ փէք աղբր ասվլանլրդ՝ օնլար-
ատան ատգինքր օլտուզում օլմալը տբր։

Ասա։ Հագգին վար, կայէն քէնտի գարբն-
ատաշնը թահգիք էթտի, զիրա քէնտի ամելէ-
քի հարամազ՝ ամմա գարբնատաշնընքիլէր սա-
տբգ բտբլար։ Ա Յովհ. Գ. 12։ Վէ էյէր սէ-
նին էհլին վէ չօճուգլարբն ատխի պաս սէպէպ-
սէն էօթիւբիւ սէնատէն սիւրչխիլէր իսէ, պաս՝
օնլարբն էյիյէ գանամայատճագլարբնա պիր իսպաթ
տբր, սէն ճանբնը օնլարբն գանքնատան գուբ-
թարմբշբն։ Նգնվ. Գ. 19։

Լամի բիւյամատա կէօրսիւմ քի ապշամ թա-
ամը հազբր օլանատէք օնլար պէօյլէճէ օթուս-
բուպ գօնուշատուլար։ Վէ սօֆբսայբ հազբր էթ-
տիքլէրինատ թատամա օթուբատուլար*։ Սօֆբա
իսէ ըէզիզ շէյլէր իլէ վէ ալատան ալա շաբապ

*Գաս՝ Բատպրն Ագշամթատամնը կէօթէրիր, քի Քրիս-
թիանլար օնատ իսան իլէ Քրիստոսան թէնքինատէն
ճանլարբնը ապյուբուրլար, վէ Յիսուսան քէնտիլէրի ի-
չիւն էթտիյի շէյլէն վէ քէնտիլէրի իչիւն քէռզ էթ-
տիյի շէյլէն իւզերինէ, հէմ ատխի օնատ քէնտի ա-
բատարբնատ օլմասը՝ հէմ շիմտի Ալլահբն ատգ եանբն-
ատ քէնտիլէրի իչիւն էթտիյի շէյլէն իւզերինէ հէյ-
բան օլուգ՝ մուհապէթ իլէ վէ մէճա օգուլարագ թէ-
ֆէքքիւր էտէրլէր։ Քրիսթիանլար պէօյլէճէ իսան իլէ
ճատ թէնքինատէն քէնտի ճանլարբնը ապյուբուգ՝ օնատ
իլէ էգէտի էօֆիւբ սիւրմէք իչիւն պէոլէնիրլէր։

ինչ տանանմիշ ըստ։ Վէ սօրիստատ հէվի էմ-
տիքլէրի սէօհպէթ օլ տաղքն Կահիմինին խա-
զէրինէ խոի, մէսէլա ծնուն նէ էթմիշ օլսու-
ղունուն իսպէրինէ, վէ օ էթմէյնչէ նէյնչուն
էթմիշ օլտուղու խուզէրինէ, վէ օլ էվլի նէյնչուն
եավմիշ օլսուղունուն խուզէրինէ, վէ ծնուրքն
սէոյիքլէրինտէն ֆէհմ էթտիմ քի, ՝՝ պիր պէօ-
յիւք ղազի օլուպ՝՝ էօլիւմիւն հիւքիւմէթինէ
մալիք օլան իլէ ճէնքէլէշիպ ծնտ էօլսիւրմիշ
տիր։ Լուք։ Բ. 14, 15։ Լաքին ալու շէյ ի-
չիւն քէնտի քէնտինի սէ զ ֆէհէլիքէ այթ-
նա գօմուշ օլմամասը պանտ պիր զիյատէնէճէ
մուհտաղէթ վէրմի ծնուն իսպէրինէ։

Գիրա Բրիսթիան տէյտի քի, ծնլարքն սէոյ-
լէտիյինէ վէ պէնիմ տոխի խման էթտիյիմէ
պաղդատաղ, օ՝ պու շէյի չօգ գան ղայ էտէրէք
էյլէտի։ Լաքին ճէմի քէնտի էթտիյի շէյլէրէ

Բրազդ քէնտ ճեմանքը իլիան ճէօրտ զանի նէյ-
մէթ վէրտի, վէ ինճիլիքն ղարշ էթտիյի եյլիքէք տա-
խի էքսէրի զիյատէթ եղուանտա թտաքէ զուանուքլար։
(8ինչիւն սօֆրատը հազգլնա ֆէխտանուն սէոյլէնէյնի
թէմանիի կէօր։) Մատթ. ԻԲ. 1—14։ Դա զիյատէ-
թինն եախտա սօֆրանքն նէմքլէրի ֆիանտ տէվքղը,
Ադէղ Քուհանն ճէհատէթի, Հէատրէթ իլէ Ալլահքն հա-
զուքունա վարմազ վէ ծնան ճէնլի իւմ։ Իլէ ջոզ
օլմազ տրբ։ Լաքին հէր չէյտէն զիյատ սօֆրանքն ճն
էզիզ տատը, ֆէքատատան թտաքը հազգրգը տրբ։

լութֆ ճէլալի վերէն շէյ՞ շու իտի քի՝ քէն-
տիսի օլ շէյի քէնտի շէհրինէ՞ օլան սատէ մու-
հապպէթինտէն էյլէմիշ իտի։ Պունտան մտա-
տա օլ էվին էհալիսինտէ պազըլար վար ըտը քի,
Օնուն Խաչ իւզէրինտէ էօլտիւյինտէն սօնկրա
պիզ օնուն իլէ իտիք վէ օնուն իլէ սէօյլէշտիք՝
տէտիլէր. վէ օնլարըն շէհատէթինճէ՝ քէնտի
աղզընտան իշիթմիշլէր քի, օնուն՝ սէֆիլ եօլ-
ճուլար իւզէրինէ օլան մուհապպէթինին միսլի
կիւն տօղուտան կիւն պաթըյա զատար պու-
լունմազ տէյիւ։ Հէմ պու տէտիքլէրինէ պիր
էմսալ տախի կէօսթէրտիլէր, եանի՝ պու շէյի
սէֆիլլէր իչիւն էտէ պիլսին տէյիւ, օ՝ քէնտի
իզզէթինի քէնտիսինտէն թէրք էթմիշ, հէմ օն-
լար քէնտիսինին աղզընտան իշիթմիշլէր քի՝
Սիոն տաղընտա եալընըզ սաքին օլմայաճաղըմ
տէյիւ թահգիգան տէմիշ տիր։ Օնլար շունու
տախի տէտիլէր քի՝ զաթընտան ֆաքիր տօղ-
մուշ վէ ասըլլարը ֆըշգըտա օլան չօգ եօլճու-
լարը, օ՝ պէյլէր էթմիշ տիր։ Ա Թագ. Բ. 8։
Սաղմ. ՃԺԳ. 7։

Ընտէն պունլար կէճէյէ զատար գօնուշուպ՝
նիհայէթ քէնտիլէրինի Ալլահա էմանէթ էթ-
տիքտէն սօնկրա բահաթլանմաղա վարտըլար։
Եօլճույու եօգարքի գաթտա փէնճէրէսի կիւն-

Digitized by Google

տօղու թարաֆընա աչբլան պիր պէօյիւք օտա-
տա պրագտըլար։ Պու օտանըն իսմի Սէլամէթ
իտի*, վէ օրատա օ՝ թա շաֆագ սէօքէնէտէք
ույուտուգտան սօնկրա, ույանըպ շէօյլէ թէս-
պիհ էյլէտի—

"Հալա օլտուղում պու եէր նէ՞ կիւզէլ,
Եօլճուլար իչիւն պու նէ՞ աշգ ու մէյլ
Քի Յիսուս պէօյլէ էզէլտէն էտէ
Պէնի սուչտան փաք վէ եագըն կէօյէ"։

Պէօյլէճէ սապահլայըն հէփիսի գալգըպ վէ պիր
ազ սէօհպէթտէն սօնկրա՝ օնա տէտիլէր քի օլ
եէրտէ պուլունան նատիտէ շէյլէրի քէնտիսինէ
կէօսթէրէնէտէք եօլա չըգմամալը տըր։

Վէ օնու էվվէլա միւթալաա օտասընա† կէօ-

---

*Կիւնահքեար օլան քիմսէ, Ալլահըն գըթընտա սէ-
լամէթի օլմայընճա, ասլա էմին վէ բահաթ ույույամաղ.
Լաքին "իմանտան սատըդ չըգմաղըլա, Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ Ալլահըն գըթընտա՝
վէ պիզիմ ինսաֆըմըզըն գըթընտա "սէլամէթիմիզ վար",
Հռովմ. Ե. 1։ Լաքին Յիսուս Քրիստոսուն լութֆու-
նուն իւզէրինէ իմանլարը օլմայանլարըն ճէմիսի, նոմ-
սուն լանէթինին վէ կիւնահըն հիւքմիւ ազապըն ալ-
թընտա օլուպ՝ Ալլահա տա տիւշման տըրլար։

†Միւթալաա օտասը՝ Ազիզ Քիթապ տըր. Քրիսթի-
ան իլէրլէնտիքճէ՝ օնա զիյատէ աշնա օլուր. պաշ-
լըճա մատտէ Յիսուս տըր քի՝ վասլարատ վէ փէյզամ-
պէրլիքլէրտէ պէյան օլունմուշ տըր։ Կէրէք Քրիստոս

թիւրիւպ օրատա զայէթ էսքի թահրիրաթլար կէօսթէրտիլէր օնա, վէ րիւյամ խաթրըմա կէ-լիյօր քի՝ պու թահրիրաթտա, օլ տաղըն Սա-հիպինին՝ Կիւնլէրի գատիմին Օղլու օլուպ է-պէտի տօղուշ իլէ կէլմիշ տիր տէյիւ օնուն նէսլինի կէօսթէրտիլէր։ Օրատա օնուն՝ էթ-տիյի ամէլլէրի, վէ քէնտի խըզմէթինէ ալտըղը եիւզլէրին իսիմլէրի, հէմ օնլարը՝ նէ կիւնլէրին ուզունլուղունտան նէ տէ թապիաթըն սօլմա-սընտան պօզուլուր պիր մէքեանէ գօմուշ օլմասը տախի թաֆսիլէն թահրիր օլունմուշ ըտը։

Ընտէն օնուն խըզմէթքեարլարընըն էթտիյի պազը միւշէրրէֆ ամէլլէրինի օգուտուլար օնա, քի օնլար փատիշահլըգլար եէնտիլէր, սատա-գաթ իշլէտիլէր, վատլարա նայիլ օլտուլար, արսլանլար աղըզլարը գափատըլար, աթէշ գուվ-վէթի սէօյիւնտիւրտիլէր, գըլըճ աղզընտան գուրթուլտուլար, զաիֆլէր իքէն գուվվէթ պուլ-տուլար, ճէնքտէ գուվվէթլի օլտուլար, եա-պանճըլարըն օրտուլարընը չէվիրտիլէր։ Եբր. ԺԱ. 33, 34։

քէնտիսի վէ կէրէք օնուն իւզէրինէ հէմ օնուն տօղմա-սընըն, զաթըն, էօմիւնիւն, իշլէրինին, էօլիւմիւնիւն, քէֆարէթինին, սատագաթընըն վէ էթտիյի խէլասընըն իւզէրինէ տիւշիւնմէսի՝ քրիսթիանլարըն ճանընըն իֆ-թիխարը տըր։ Բուհանի թէֆէքքիւր օլմայընճա՝ պիր քրիսթիան ճէսուր օլամազ։

Ընտէն էվին թահրիրաթընն եինէ պաշգա պիր փայընտան օգուտուլար, վէ օրատա՝ օնլարըն Սահիպինին՝ հեր քիմ օլուր իսէ, եանի հեր քիմ քի էյեր կէչմիշ զէմանտա օնուն զաթընա վէ էթտիքլէրինէ չօգ հագարէթ կէթիրմիշ իսէ տախի, եինէ օ՝ օնու քէնտի հիմայէթինէ գապուլ էթմէյէ հազըր օլտուղու պէյան օլունմուշ ըտը։ Տահա չօգ սայր ազիմ շէյլէր հիքեայէլէրի տախի վար ըտը պուրատա, վէ Քրիսթիան պունլարըն ճէմիսինէ տէ պագտը, մէսէլա կէրէք էսքի կէրէք եէնի շէյլէր հագգընա, հէմ թէքմիլ օլունաճագ շէյլէր իչիւն, եանի կէրէք տիւշմանլարը գօրգուտուպ թասաճճիւպ էթտիրմէք իչիւն վէ կէրէք եօլճուլարըն թէսէլլիսի վէ բահաթը իչիւն փէյղամպէրլիքլէր վէ խապէրլէր վար ըտը։

Փէրտասը կիւնիւ օնու սիլահ օտասընա կէօթիւրիւպ՝ քէնտի Սահիպլէրինին եօլճուլար իչիւն հազըր էթտիյի հեր թարզ էշեայը կէօսթէրտիլէր, մէսէլա՝ գըլըճ, գալգան, թաս-պաշլըգ, տէմիր կէօյիւս թահտասը, հէփ-տուա վէ աշընմազ այագ գապլարը*։ Վէ պուրատա պու

---

*Բապպ քէնտի նիհայէթսիզ իլմի իլէ պիզիմ ճէմի տիւշմանլարըմըզը թանըյըպ՝ քէնտի ինայէթքեանիլիյի իլէ՝ լազըմ օլան սիլահը քէնտի ճէմատթընա վէրիր։ Նէ միւպարէք Սահիպէ խըզմէթ էտէրիզ պիզ։

չէ յէրտէն օ գատար վար ըսը քի, կէօքտէ օ-
լան ԵԼՍՐԶԼՍՐԸՆ չօգլուղու գատար ատէմ՝ քէն-
տի Սահիպլէրինին խըզմէթի իչիւն սիլահլան-
ատրմաղա եէթէր իտի։

Հէմ օնուն խըզմէթքեարլարընտան պաշըսը-
ՆԸՆ ԱՀԱՅԻՊ ՇԷՅԼԷՐ ԷԹՏԻՔԼԷՐԻՆՏԷ ԳՈՒԼԼԱՆ-
ՏՐԶԼԱՐԸ ՊԱՇԸ ԱՎԱՏԱ՝ ԼՕԳԼԱՐԸ ՏԱԽԻ ԿԷՕՍ-
ԹԷՐՏԻԼԷՐ ՕՆԱ* ։ ՄԷՏԷԼ Մովսէսին ասասընը,
Յայէլին Իսարայը էօլսիւրմէք իչիւն գուլլան-
տըղը գազըղը վէ թօգմաղը, Գեդէօնուն Ամա-
ՆԼԸԼԱՐԸՆ ՕՐՏՈՒԼԱՐԸՆԸ ԳԱՀԸՐՄԱԳ ԻՉԻՒՆ ԳՈՒԼ-
ԼԱՆՏՐՂՈ ՏԷԽԹԻԼԷՐԻ, ՊՕՐՈՒԼԱՐԸ ՎԷ ՀԸՐԱՂԼԱ-
ՐԸ ՏԱԽԻ ԿԷՕՍԹԷՐՏԻԼԷՐ ՕՆԱ։ Ընտէն Սամ-
գարընն ալթը եիւզ ատէմի էօլսիւրմէք իչիւն
գուլլանտըղը էօքիւզ էօյէնտրէսինի կէօսթէր-
տիլէր։ Հէմ տախի Սամփսոնուն էօյլէ պէք
պէյիւք գըրկըն էթտիյի էյէկ չէնէսինի կէօս-
թէրտիլէր։ Պունտան մատտա Դաւիթին Գէթ-
լի Գողիաթը էօլտիւրտիւյիւ սափանը վէ թա-
ՀՐԸ, ՎԷ ՔԷՆՏԻ ՍԱՀԻՊԼԷՐԻՆԻՆ ԱՎԱ ՀԸԳԱՃԱՂԸ
ԿԻՒՆԱԷ ԿԻՒՆԱՀԸՆ ԱՏԷՄԻՆԻ ԷՕԼՍԻՒԲԷՃԷՅԻ ԳԸ-

*Գուվվէթսիզ վէ միւքեաֆաթլարը օլմայան շէյլէր իլէ Ալլահ պէյիւք իշլէր եափմշ ըսը։ Շիմտի տախի էօյլէ եաէր։ Տուա վէ ինճիլին վաղը քէնտիլիքլէրինտէն գուվ-վէթսիզ շէյլէր տիր, լաքին օնլար Ալլահըն նատա էթ-տիյի շէյլէր օլսուղունտան՝ ճէմի զըալըգլարը եէնէբլէր։

լըճը տախի կէօսթէրտիլէր ։ Պունլարտան մաա-
տա սայր չօգ ալա շէյլէր տախի կէօսթէրտի-
լէր ։ քի Քրիսթիան օնլարը կէօրտիւյինտէ
չօգ խօշնուտ օլտու* ։ Պունլար պիթտիքտէն
սօնկրա եինէ բահաթլանմազա վարտըլար ։

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի ֆէրտասը
կիւնիւ եօլունա կիթմէք իչիւն գալգտը, լաքին
օ պիր կիւնէ գատար տախի գալմասընը խաթէ-
յիպ տէտիլէր քի՝ Իյէր կիւն պէրրագ օլուր
խէ՝ սանա Սէֆապախշ տաղլարը կէօսթէրիր-
իզ, զիրա օնլար սէնին բահաթընը զիյատէ-
սինճէ արթըրաճագլար, չիւն օնլար՝ արզու օ-
լունան մահալէ շիմտիքի օլտուղուն եէրտէն եա-
գըն տըր, տէտիլէր. պէօյլէճէ օ տախի բազի օ-
լուպ գալտը ։ Սապահ օլտուգտա օնու էվին
իւսթիւնէ չըգարըպ՝ Նօտօս թարաֆընա պագ
տէտիլէր ։ Օ տախի օլ թարաֆա պագտը-
ղընտա կէօրտիւ քի ուզագտա պիր ղայէթ
սէֆալը վէ տաղի շէհիր վար տըր, վէ օլ շէհիր՝
աղաճլըգլար, պաղլար, հէր ճինս մէյվէլէր հէմ
չիչէքլէր, փունարլար վէ չէշմէլէր իլէ տօնան-
մըշ օլուպ՝ օնուն փէք սէֆալը կէօսթէրիշի

---

*Ալլահըն քէլամընտա նագլ օլունմուշ օլան էսքի
շէյլէրին իւզէրինէ թէֆէքքիւր էթմէսի՝ իմանըն շաղ-
լըղը վէ իզզէթի օլուպ՝ իւմիտի տիրիլտիր վէ ճանը
իմանըն մէյտանընտա իլէրլէտիր ։

վար տրը։ Իսայ. ԼԳ. 16, 17։ Օլ վագրթ շէհ-
բին իսմի նէ օլտուղունու սարտուղունտա, օնա
Իմմանուէլին տիյարը տէնիլիր՝ տէտիլէր, վէ օլ
տիյար տախի, պու տաղ միսալի, հէփ եօլճու-
լարըն օրայա կիթմէսի իչիւն եափըլմըշ տրը,
վէ օրայա եէթիշտիյինտէ՝ Սէմավի շէհրին գա-
փուսունու օրատան կէօրէ պիլիրսին, չիւն օրա-
տա սաքին օլան չօպանլար օնու կէօսթէրիրլէր՝
տէտիլէր *։

Իմտի արթըգ եօլա չըգմաղա գարար գըլտը,
վէ օնլար տախի քէնտի րէյլէրինի վէրտիլէր։
Լաքին էվվէլա եինէ սիլահ օտասընա կիտէլիմ՝
տէտիլէր։ Վէ օրայա կիտիպ՝ պէլքի եօլտա պիր
հիւճիւմէ բասթ կէլիր տէյիւ՝ օնու պաշընտան
այաղընա գատար սընանըլմըշ զըրհ իլէ կիյին-
տիրտիլէր†։ Իմտի քէնտիսի պէօյլէճէ կիյինմիշ
օլարագ, քէնտի վէլինիմէթլէրի իլէ գափույա
աօղրու կիտիպ՝ օրատա գափուճույա, Ճատպ պիր
եօլճունուն պուրատան կէչմէսինի կէօրտիւն մի

---

*Պունլարըն ճէմիսի օլ սահիհ օլան բուհանի սէյ-
բանլարըն թարիֆի տիր քի։ Քրիստոսուն կէօրիւնիւր
քիլիսէսինտէ լութֆուն քէլամընըն վազ օլունմասը վա-
սիթասը իլէ՝ ճանլար օլ բուհանի սէյրանլարը կէօրէրէք
ճէսարէթ քէսպ էտէրլէր։

†Քրիսթիան զըրհլարընըն նէ օլմասը հագգընտա։ Ե-
ֆիս. Զ. 13, եւայլն խանէլէրինէ պագ։

տէյիւ սօրտու ։ Գափուճու տախի՝ կէօրտիւմ տէյիւ ճէվապ վէրտի ։

Քրիս. Ավֆ էտէրսինիզ, օնու թանը՞րմըսըն տէտի ։

Գափուճու. Խմի ի սօրտում, վէ օ տախի Խմիմ Միւմին տիր՝ տէտի ։

Քրիս. Պէն օնու թանըրըմ, օ պէնիմ հէմշէհրիմ, պէնիմ հագըն դօնշում տըր. օ՝ պէնիմ տօղտուղում մահալտէն կէլմիշ տիր ։ Նէ՞ գատար եօլ ալմըշ տըր տէյիւ թահմին էտէրսին ։

Գափ. Շիմտի տաղըն ալթընա էնմիշ տիր ։

Քրիս. Փէք էյի էֆէնտիմ գափուճու, Բապպ սէնին իլէ օլսուն, վէ սէնին պանա էթտիյին էյլիք իչիւն սէնին ճէմի պէրէքէթինի արթըրսըն* ։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԶԻԼ

ԸՆՏԷՆ եօլ ալմաղա պաշլատը. լաքին Թէտպիր, Տինտարլըգ, Մուհապպէթ վէ Ազըլ թա օ տաղըն ալթընա գատար օնա արգատաշ օլ-

---

*Քրիսթիանլար Քրիսաոսուն խըզմէթքեարլարընը սէվիպ օնլարա թէշէքքիւր վէ տուա էտէրլէր, զիրա Բապպ օնլարը քէնտի ճանլարընա ֆայտէլի էթմիշ տիր ։

Digitized by Google

մագ իսթէտիլէր։ Պէօյլէճէ պիրլիքտէ եինէ էվվէլքի սէօհպէթլէրինին իւզէրինէ սէօյլէշէրէք՝ եօգուշ աշաղա էնէճէք եէրէ գատար կիթտիքլէրինտէ, Քրիսթիան՝ Եօգուշ եօգարը չըգմասը նէ գատար կիւճ իտի իսէ, ֆարգ էտէյօրըմ քի՝ աշաղա էնմէսի տէ օ գատար թէհլիքէլի տիր՝ տէտի։ Լվվէթ էօյլէ տիր, տէտի Ագըլ, զիրա, շիմտի սէնին էնտիյին միսալի, Ալչագլանմա տէրէսինէ էնիպ տէ՝ եօլտա հիչ գայմամասը՝ ինսանա կէրէյի կիպի կիւճ պիր սէօզ տիր. վէ տաղըն ալթընա գատար սէնին իլէ արգատաշ օլմաղա կէլմէմիզին սէպէպի պու տըր՝ տէտիլէր։ Պէօյլէճէ եօգուշ աշաղա էնմէյէ պաշլատը, լաքին չօգ սըգընթը իլէ էնէր իտի, էօյլէ իքէն եինէ պիր իքի տէֆա գայտը*։

---

*Պիր Քրիսթիան պիր գաչ պաշլըճա վէ մախսուս էյլիքլէրէ նայիլ օլտուզունտա, օնլարըն սէպէպինտէն մաղրուրլանըպ քէնտիսինի եիւճէլթմէք թէհլիքէսի ալթընտա տըր։ Պօղոսա տախի պու շէյ վագի օլուպ, օլ սէպէպտէն շէյթան մէլէյի քէնտիսինէ էզիյէթ վէրիր իտի։ Բ. Կորնթ. ԺԲ. 7։ Բապպ պիլիր քի պիզիմ շիմտիքի գարարսըզ հալիմիզտէ՝ տահմա բուհանի շազլըզըն տաղընտա գալմամըզ էյի տէյիլ տիր. պու էճիլտէն լազըմ տըր քի՝ ճանըն մէնֆաաթը իչիւն թէն եէնիլիպ ալչաղլանսըն, շէօյլէ քի բուհանի մաղրուրլուգ իւսթէ եէթիշմէսին։ Բապպ քէնտի ճէմաաթընը կէրէք բուհանիճէ՝ օնլարըն իւմիտինի գարարտարագ, վէ կէ-

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Քրիսթիան տաղըն ալթընա էնտիյինտէ, պու կիւզէլ արգատաշլարը օնա պիր էքմէք, օնա պիր շիշէ շարապ վէ պիր սալգըմ գուրու իւզիւմ վէրտիլէր, օ տախի արթըգ քէնտի եօլունա կիթտի։

"Քրիսթիան կիւզէլ տօսթլարլէ իքէն,
Սէօզլէրի փաքլէր օնու տէրտլէրտէն,
Վէ օնու եօլա գօտուգլարընտա,
Ջըրհ կիյինմիշ տիր պաշտան թըրնաղա"։

Լաքին սէֆիլ Քրիսթիան պու Ալչագլանմա տէրէսինտէ փէք չէթին շէյէ բասթ կէլտի, զիրա տահա պիր ազ եօլ կիթմէզտէն կէօրտիւ քի՝ պիր փէք չիրքին զաթ՝ տէրէտէն քէնտիսինէ տօղրու կէլիյօր ըտը. պունուն իսմի Ապողզիոն տըր։ Օլ զէման Քրիսթիան գօրգմաղա՝ վէ աճապ կէրիյէ մի տէօնէյիմ, եօղիսէ գարշը

բէք թէնճէ՝ օնլարըն տօսթլարընը, սաղլըղընը եախօտ մալլարընը օնլարըն էլինտէն ալարագ՝ օնլարը Ալչագլանմա տէրէսինէ էնտիրիր։ Պէօյլէ քէյֆիյէթլէրտէ օնլար գօլայ գայարլար. օնլարըն պէտ խույլարը ույանըր, եանի եալընըզ քիպրլէրի տէյիլ, իլլա սապրոըզլըգլարը, գըզգանճլըգլարը, իմանսըզլըգլարը, ասըլըգլարը վէ եիւրէյին սայր կիզլի քէօթիւլիւքլէրի մէյտանա չըգար։ Փէք ազ քիմսէլէր պուլունուր քի Ալչագլանմա տէրէսինէ էնիպ՝ շիքեայէթ էթմէյէ, բազի օլմամագլըղա, վէ Ալլահտան օլան գատէրլէրինէ լանէթ օգումամագըղա տիւշմէսինլէր։

Digitized by Google

մը տուրայըմ տէյիւ տիւշիւնմէյէ պաշլատը*։ Լաքին էյի միւլահազա էտէրէք տիւշիւնտիւ քի՝ արգասընտա զըրհը եօգ տըր. օնուն իչիւն, տէտի քէնտի քէնտինէ, արգայը օնա չէվիրմէք իլէ՝ օնա քէնտի շիշլէրինի գօլայլըգ իլէ վուրմաղա տահա էյի ֆըրսանտ վէրիլմիշ օլուր, օլ սէ-

---

*Շէյթանըն իղվալարը ալէսսէվի իքի թարզ տըր։ Իլք թարզը ճէմի միւմինլէրէ ազ չօգ վուգու պուլուր։ Օլ տիւշման՝ օնլարըն քէօթիւլիւքլէրինի վէ իմանսըզ-լըգլարընը օյանտըրմաղա չալըշըր, լաքին օնլար օնա գարշը տուրմաղա միւգթէտիր օլուպ՝ Ալլահըն գուվվէթի իլէ զալիպ օլուրլար, վագաա պունու էթտիքլէրինտէ եա-բալանմազտան գուրթուլամազլար։ Իքինճի թարզ իղ-վալար՝ տահա հիյպէթլու տըրլար, եանի՝ թէնին եա-փուսունուն էքսէրի պիր նօգսանիյէթի օլարագ, տիւշ-ման ասըլ ֆիքիր գուվվէթլէրի իւզէրինէ հիւճիւմ է-տիպ՝ օնլարը զէհիրլէր, խիւլեայը գարարտըպ ալթ իւսթ էտէր վէ օնու գօրգու իլէ տօլտուրուր։ Պունլար շիտ-տէթլու օլտուգլարը հալտէ՝ գարշը տուրմագ գուվվէ-թինի ճանըն էլինտէն ալըրլար, վէ չօգ վագըթ իւ-միտի քէսմէք հալինէ եէթիշտիրիրլէր։ Լաքին գա-բատա օլանլար Տիշ տէնիզտէ օլանլարըն թէհլիքէլէ-րինի վէ սըգընթըլարընը նէ գատար պիլմէզլէր իսէ, Ալլահըն ճէմաաթընըն չօղու տախի պու իղվալարտան էօթիւրիւ օլ գատար պի խապէր տիրլէր։ Շէյթա-նըն պու տուզագլարընտան՝ սաֆրալը քիմսէլէր զիյա-տէ սըգընթը չէքէրլէր։ Քրիսթիանըն Ապողզիսն իլէ կիւրէշմէսի՝ իլք թարզ իղվալարտան օլա պիլիր. իքին-ճինին պազը էմսալլարը՝ օնուն Էօլիւմ Քէօլկէսի տէ-րէսինտէն կէչտիյինտէ կէօրիւնէճէք տիր։

Digitized by Google

պէպտէն գարար գըլտը քի ճէսարէթ իլէ գարշը տուրսուն, զիրա էօմրիւմիւ գուրթարմագտան պաշգա պիր շէյ կէօզիւմտէ օլմատըղը հալտէ, տուրմասը էն էյի եօլ տըր տէյիւ տիւշիւնտիւ։

Պէօյլէճէ իլէրիյէ տօղրու կիտէր իտի, Ապողդիոն տախի գարշըսընա չըգտը։ Պու ատէթտէն խարիճ զաթըն կէօսթէրիշի փէք հիյպէթլու իտի, պալըգ կիպի փուլլար իլէ կիյինմիշ իտի, վէ պունլար քէնտի քիպրի տիր. աժտէրհա կիպի գանատլարը՝ վէ այը կիպի այագլարը վար ըտը, վէ գարնընտան աթէշ իլէ թիւթիւն չըգար ըտը, աղզը իսէ արսլան աղզը կիպի իտի։ Վէ Քրիսթիանա եէթիշտիյինտէ՝ մէքրուհ պիր չէհրէ իլէ օնա պագըպ շէօյլէճէ օնա սիւալ էթմէյէ պաշլատը*։

---

*Էյէր գարշընա Շէյթան չըգըզ հիյպէթլու պիր թարզ իլէ իւսթիւնէ հիւճիւմ էթսէ տախի, գօրգմա՝ իլլա շունու խաթրընա կէթիր քի, Շէյթան՝ Քրիսթիանըն իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ իզն քէսպ էթմէսինտէն էվվէլ, Բապպ սիլահ հազըր էտիպ՝ օնու Ալլահըն զըրհը իլէ սիլահլանտըրմըշ ըտը, վէ Քրիսթիան օնլար իլէ Շէյթանա զալիպ կէլիպ՝ օնուն ճէմի աթէշտէն գուրշունլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ միւգթէտիր օլտու։ Շէյթան իլէ օլան ճէմի գավկալար՝ Բապպըն ճէնքլէրի տիրլէր. օնա զալիպ կէլմէք իչիւն Օնուն գուվվէթի պիզէ եէթիշիր. իմտի իմանըն էյի ճէհտինտէ ճէհա էյլէ։

Digitized by Google

Ապողդիոն. Նէ՞րէտէն կէլմիշ սին վէ նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն ։

Քրիս. Պէն՝ հէր քէօթիւլիւյիւն մահալի օլան Խարապլըգ շէհրինտէն կէլմիշ իմ, վէ Սիոն տիյարընա կիտէյօրըմ ։

Ապող. Պունտան ֆարգ էտէրիմ քի՝ սէն պէնիմ թէպաալարըմտան պիրի սին. զիրա օլ շէհիր թէքմիլէն պէնիմ տիր, վէ պէն օնուն հիւքիւմտարը վէ ալլահըյըմ ։ Իմտի սէն քէնտի փատիշահընտան նի՞ճէ գաչմըշ սըն ։ Էյէր տահա զիյատէսինճէ պէնիմ խըզմէթիմէ կիրէ պիլիրսին տէյիւ իւմիտիմ օլմասայըտը, շիմտի պիր վուրուշ իլէ սէնի եէրէ չարփար ըտըմ ։

Քրիս. Վադաա պէն սէնին մէմալիքինտէ տօղմուշ իսէմ տէ, սէնին խըզմէթին կիւճ տիր, վէ իւճրէթին իլէ պիր ատէմ կէչինէմէզ. զիրա կիւնահըն իւճրէթի էօլիւմ (Հռոմ. Է. 23.) օլտուղու էճիլտէն, եաշըմ քէմալինի պուլտուղունտա՝ սայր միւլահազա սահիպի քիմսէլէրին էթտիյի կիպի՝ պէն տախի քէնտի պաշըմըն չարէսինի պուլմանըն եօլունա պագտըմ*։

---

*Պունլարըն քեաֆֆէսի Ալլահըն սէօզիւնէ ինանմագտան, կիւնահըն քէօթիւլիւյիւնիւ ֆարգ էթմէքտէն, քէնտինին սէֆիլ հալտէ օլտուղունու տույմագտան, վէ Ալլահըն Օղլունուն լութֆունտան վէ խէլասընտան հա

Ապող. Հիչ պիր հիւքիւմտար եօգ տըր քի քէնտի թէպաալարընը պէօյլէ գօլայլըգլա զայպ էթսին, պէն տախի շիմտիլիք տահա սէնի զայպ էտէճէք տէյիլ իմ. լաքին մատէմ քի սէն խըզմէթինտէն վէ իւճրէթինտէն շիքեայէթ էտէյօրսըն, սէն կէրի տէօնմէյէ բազի օլ, վէ պէն իշթէ պուրատա վատ էտէրիմ քի՝ շէհրիմիզին միւսաատէ էթտիյինի վէրիրիմ սանա:

Քրիս. Լաքին պէն քէնտիմի պիր ախէրինէ քիրալամըշըմ, եանի հիւքիւմտարլարըն փատիշահընա. վէ նամըլհագգ իւզրէ սէնին իլէ կէրի տէօնէ պիլիրիմ:

Ապող. Սէն պու քէյֆիյէթտէ՝ "քէօթիւյիւ վէրիպ տահա քէօթիւյիւ ալմագ" մէսէլինճէ իշ կէօրմիւշ սին. լաքին քէնտիլէրինի օնուն խըզմէթքեարլարը տէյիւ սայանլարըն արասընտա՝ ատէթա պիր շէյ տիր քի, պիրազ վագթտան սօնկրա օնտան սիւզիւլիւպ եինէ պանա տէօնէրլէր*: Սէն տէ կէլ էօյլէ եափ տա, հէր շէյ սըրասընա կիրէր:

որլ կէլիր: Ինոան պու հագըգաթլարա իման էթտիյի կիպի, եալանլարը տօզուրանըն խըզմէթինի թէրք էտիպ՝ սահիհ իման իլէ Շէյթանա գարշը սիլահլանըր. զիրա իման՝ քէնտի պահալարընը ալլահանի հագըգաթլարտան ալմաղ իլէ իզզէթլէնիր:

*Եալանլարը տօզուրան՝ պուրատա պիր ազիմ սահիհ-

Քրիս. Պէն օնա սէօզիւմիւ վէրմիշ իմ, վէ օ-նուն թէպտասընտան օլմագ հագգընա եէմին էթ-միշ իմ. իմտի նի՞ճէ պունտան կէրի տէօնիւպ տէ՝ պիր ասը տէյիւ ասըլմագտան գուրթուլա պիլիր իմ:

Ապող. Պանա տախի էօյլէ էթմիշսին լա-քին եինէ էյէր տէօնիւպ կէրի կիտէրսէն, պէն հէփսինի աֆվ էթմէյէ հազըր ըմ:

Քրիս. Պէնիմ սանա էթտիյիմ վատլարը չօ-ճուգլուղումտա էթմիշ իմ. պունտան գաթի նազար, էօյլէ ինանըրըմ քի՝ պէնիմ շիմտի սանճաղընտա տուրտուղում Հիւքիւմտար՝ սէնին իլէ իլհագլըգ էթմէք հագգընտա հէր նէ էթ-միշ իսէմ, օնլարըն քեաֆֆէսինի չէօզմէյէ՝ հէմ աֆվ էթմէյէ գատիր տիր: Հէմ տախի, եա եը-գըճը Ապողղիոն, էյէր կէրչէյինի իսթէրսէն, պէն օնուն խըզմէթինտէն, օնուն իւճրէթինտէն, օնուն խըզմէթ քեարլաբընտան, օնուն հիւքմի իտարէսինտէն, օնուն հուզուրունտան վէ շէհ-րինտէն՝ սէնինքիլէրինտէն զիյատէ խօշնուտ ըմ. օնուն իչիւն պէնի արթըգ գանտըրմագտան

լիք սէօյլէր: Պիր ատէմ Յիսուսա գուլ օլարագ եօլա չըգըպ, տէֆա Շէյթանըն խըզմէթինէ տէօնմէսինի տիւշիւնմէք նէ հիյպէթլու շէյ տիր: Հալպուքի՝ նէչէ քիմսէլէրէ պու շէյ վագի օլուր: Լաքին օնլարըն սօնու քէօթիւ, վէ օնլարըն էօլիւմիւ հիւքմիւ ազապ տըր:

Digitized by Google

վազ կէչ. պէն օնուն խըզմէթքեարըյըմ, վէ օնուն արտընճա կիտէճէյիմ։

Ապող. Ագլըն պաշընտա իքէն՝ կիտէճէյին եօլտա նէլէրէ բասթ կէլմէնին իհթիմալը վար օլտուղունու եինէ տիւշիւն։ Սէն պիլիրսին քի օնուն խըզմէթքեարլարընըն չօղու՝ պանա վէ պէնիմ եօլլարըմա գարշը խաթա էթմիշ օլտուգլարը էճիլտէն՝ նիհայէթլէրի ֆէնա օլուր։ Օնլարտան նէչէլէրի բէզիլ էօշիւմ իլէ էօլտիւրիւլտիւլէր։ Պունտան մաատա, սէն օնուն խըզմէթինի պէնիմքինտէն ալա սայարսըն, հալ պու քի՝ տահա օ հիչ պիր տէֆա քէնտիսինէ խըզմէթ էտէնլէրի քէնտի տիւշմանլարընըն էլինտէն գուրթարմագ իչիւն քէնտի օլտուղու եէրինտէն կէլմէմիշ տիր. լաքին ճէմի տիւնեա փէք էյի պիլիր քի, պանա էմին խըզմէթ էտէն պիր քիմսէյի, կէրէք օ՝ վէ կէրէք օնունքիլէր՝ քէնտի էլլէրինէ կէչիրմիշ օլտուգտան սօնկրա, պէն գաչ տէֆա կէրէք գուվվէթ վէ կէրէք հիլէ իլէ օնու օնլարըն էլլէրինտէն գուրթարմըշ ըմ։ Սէնի տախի էօյլէ գուրթարըր ըմ*։

---

*Տիգգաթ էյլէ քի՝ եօլճուլարը Բապպըն եօլունտան մէն էթմէք իչիւն Շէյթան նէ հիլէլի վէ նէ ինճէ եօլլար պուլուր։ Օլա քի՝ Շէյթանըն հիլէքեար եօլլարը հագգընտա պիր շէյ պիլմէյէնլէր՝ վէ հազրլըգլարը օլմայանլար օլմայալըմ։

Քրիս. Օնուն շիմտիլիք օնլարը գուրթարմագտան կէրի տուրմասը, աճապ սօնունա գատար քէնտիսինէ եափըշմըշ գալաճագլար մը տէյիւ օնլարըն մուհապպէթինի սընամագ իչիւն տիր. վէ սէնին՝ Նիհայէթլէրի ֆէնա օլուր աէտիյին շէյ տախի՝ օնլարըն ինտինտէ էն իզզէթլու օլան շէյ տիր: Զիրա օնլար շիմտիքի խէլասա չօգլուգ պագմազլար. չիւն օնլար քէնտի իզզէթլէրինէ պէքլէրլէր. վէ օնու՝ քէնտի Հիւքիւմտարլարընը վէ մէլէքլէրին իզզէթ իլէ կէլտիքլէրինտէ ալաճագլար*:

Ապող. Սէն զաթէն օնա էթտիյին խըզմէթինտէ սատըգանէ պուլունմատըն, վէ նի՞ճէ օնտան իւճրէթ ալմագ ումարսըն:

Քրիս. Նէ՞ շէյտէ օնա սատըգանէ պուլունմատըմ՝, եա Ապողղիոն:

Ապող. Իլք եօլա չըգտըղընտա՝ Գաթի իւմիտ պաթաղընտա ազ գալտը պօղուլույօր իքէն կէվշէտին: Եիւքիւնտէն գուրթուլմագ իչիւն էյրի եօլա կիթմէյէ էլ վուրտուն. հալ պու քի՝ սէնին Հիւքիւմտարըն օնու աշաղա ալանատէք

---

*Իշթէ իմանըն կիւզէլ միւպահէսէսի: Պօղոս էյի տէտի քի՝ "Հէփիսինին իւզէրինէ՝ իմանըն գալգանընը ալըն, քի օնուն իլէ եարամազըն հէփ գըզղըն օգլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ գատիր օլաճագ սընըզ": Եփես. Զ. 16:

պէքլէմէլի իտին ։ Սէն գապահաթլը պիր ույ-
գու ույույուպ սէնին նատիտէ շէյինի ղայպ էթ-
տին ։ Հէմ տախի արսլանլարը կէօրտիւյինտէ
ազ գալտը կէրի տէօնմէյէ գարար գըլայօր ը-
տըն ։ Վէ սէնին եօլճուլուղուն, հէմ կէօրտիւ-
յիւն վէ իշիթտիյին շէյլէրին իւզէրինէ սէօյլէշ-
տիյինտէ, հէփ սէօյլէտիյին վէ էթտիյին շէյ-
լէրտէ՝ իչէրինտէ պիր մաղրուրլուղա մէյիլլիք
վար տըր* ։

Քրիս. Հէփ պու տէտիքլէրին վէ տահա չօգ
տըշարը պրագտըղըն շէյլէր վար քի տօղրու
տըր†. լաքին պէնիմ խըզմէթ վէ իզզէթ էթտի-
յիմ Հիւքիւմտար՝ մէրհամէթլի վէ աֆվ էթ-

---

*Շէյթան՝ Քրիստոսուն գարնատաշլարընա գարշը ֆէնա
սէօյլէյէն հագգ իլէ տէնիլմիշ տիր ։ Յայտ. ԺԲ. 10՝
Զիրա օնլար իչիւն Ալլահըն էօնիւնտէ վէ քէնտի զա-
միրլէրինին էօնիւնտէ ֆէնա սէօյլէր ։ Լաքին օնլար Գու-
զունուն գանը վէ քէնտի շէհատէթլէրինին սէօզիւ իլէ
օնու եէնիպ (Յայտ. ԺԲ. 11), Քրիստոսուն գանը իլէ
խէլաս, եանի կիւնահ աֆվլըզը պուլուրլար ։ Եփես. Ա. 7։

†Էյէր Շէյթանըն պիզաէ պուլաուղու գապահաթլար
սահիհ օլուր իսէ, օնլարը պիզէ մալ էթմէմիզ վաճիպ
տիր ։ շէօյլէ քի Քրիստոսուն հէր քէսէ ճապա աֆվ քէ-
րէմ էթմէսիյլէ՝ օնուն լութֆունուն զանիլիյի հէր շէյ-
տէն եօգարը կէչսին ։ Պէօյլէճէ պիզ քէնտիմիզի ալ-
չագլատըպ՝ Քրիստոսու եիւճէլթտիյիմիզտէ, Շէյթան՝
պու սէպէպտէն պիզէ գարշը ազար իսէ տէ, իւսթիւ-
միզէ ղալիպ կէլէճէք հիչ պիր տրա պուլամազ։

Digitized by Google

մէյէ հազրը տըր։ Պունտան մաատա, հէփ պու էքսիքլիքլէրիմի սէնին շէհրինտէ քէսպ էթմիշ իմ, զիրա օնտա օնլար իլիկլէրիմէ եայըլտը. վէ օնլարըն էլինտէն պէն չօգ սըգընթը չէքտիմ, ֆագաթ սօնկրա օնլար իչիւն փիւշման օլտում, վէ Հիւքիւմտարըմտան աֆվ քէսպ էթմիշ իմ։

Ապող. Օլտէմ Ապողղիոն պիր քէտէրլի զազապ իլէ ղազապլանարագ շէօյլէ տէտի. Պէն օլ Հիւքիւմտարա տիւշման ըմ. պէն օնուն ասըլ քէնտիսինտէն, շէրիաթլարընտան, վէ ճէմաաթընտան իքրահ էտէրիմ. պէն մախսուս սանա գարշը տուրմագ իչիւն կէլմիշ իմ։

Քրիս. Իտէճէյինի կէօր, եա՛ Ապողղիոն, զիրա պէն փատիշահըն փօստա եօլունտա, Ազիզլիք եօլունտայըմ. օնուն իչիւն քէնտինէ մուգայեէտ օլ։

Ապող. Օլ զէման Ապողղիոն պիւթիւն եօլուն էնինճէ քէնտիսինի թէքմիլ կէրէրէք շէօյլէ տէտի, Պէնիմ օլ շէյտէն գօրգում եօգ տըր։ Քէնտինի էօլմէյէ հազրը էյլէ, զիրա պէնիմ ճէհէննէմլիք ինիմին իւզէրինէ եէմին էտէրիմ քի, շունտան շուրայա կիթմէյէճէքսին, պուրատա ճանընը ալաճաղըմ։ Վէ պունու տէտիյինտէ՝ կէօքսիւնէ պիր ալէվլի շիշ ամթտը, լաքին Քրիսթիանըն էլինտէ պիր գալգանը* օլ-

*Պու՝ իմանըն գալգանը, եանի Քրիսասուն քէնտիսի

մասը իլէ, օնուն իլէ օնու գարշըլայըպ՝ օլ գազայը սավուշտուրտու։

Օլ վագրթ Քրիսթիան արթըգ իշ կէօրմէյէ հազրըլանաճագ վագրթ օլտուղունու անլայարագ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ Ապողղիոն տախի արա վէրմէյէրէք օնուն իւզէրինէ թօլու կիպի շիշ եաղտըրըր ըտը, վէ օլ սէպէպտէն, հէր նէ գատար Քրիսթիան օնլարըն էօնիւնիւ ալմագ իչիւն էլինտէն կէլտիյինի էտէր իտի իսէ տէ, եինէ Ապողղիոն օնու պաշընտան, էլինտէն վէ այաղընտան եարալատը։ Պու հալ Քրիսթիանը էփ էյի զայիֆ պրագտը. Ապողղիոն տախի իշ կէօրմէյի էլտէն պրագմատը իսէ տէ, Քրիսթիան եինէ ճէսարէթլէնիպ, էլինտէն կէլտիյի գատար իյիտլիք իլէ գարշը գօտու։ Պու ֆէնա ճէնք՝ եարըմ կիւնտէն զիյատէճէ սիւրտիւ, շէօյլէ քի արթըգ Քրիսթիան հէման պիթմիշ իտի. զիրա, պիլմէլիսինիզ քի, Քրիսթիան

իչիւն էթտիյի շէյինէ, Քրիստոսուն քէնտի նէսի օլտուղունա, վէ քէնտի իւզէրինէ նէ էթմիշ օլտուղունա հէմ քէնտինին Քրիստոս իլէ աֆվլըգ, սատագաթ, վէ ազիզլիք քէսպ էթմիշ օլտուղունա ինանմասը իտի։ Իմանընը ճէլիլ իգրարը Քրիստոսու միւշէրրէֆ էտիպ՝ Շէյթանընն ճէմի աթէշլի օգլարընը սավուշտուրուր վէ սէօյիւնտիւրիւր։ Պետրոս պու շէյ իչիւն նասիհաթ վէրիր քի, 'Իմանատ գավի օլարագ օնա գարշը տուրուն"։ Ա Պետ. Ե. 9։

քէնտի եարալարը սէպէպինտէն, հալի իլէ՝ կիթ-տիքճէ զայիֆ տիւշէր։

Ընտէն Ապողղիոն պու ֆըրսաթը կէօրէրէք՝ Քրիսթիանա եագլաշմաղա պաշլատը՝ վէ օնուն իլէ կիւրէշիպ էօյլէ պիր այգըրը թարզիլէ օնու եէրէ չարփտը քի Քրիսթիանըն գըլըճը էլինտէն ֆըրլատը։ Օլ վագըթ Ապողղիոն, Շիմտի սաղ էլիմտէ սին տէյիպ՝ օնու էօյլէ պիր էզտի քի՝ ազ գալտը Քրիսթիան էօլէճէյիտի, վէ արթըգ քէնտի էօմրիւնտէն իւմիտինի քէսմէյէ պաշլատը*։ Լաքին իրատէթուլլահըն քէրէմի իլէ, Ապողղիոն պիր սօն վուրուշիլէ պու էյի ատէմին թէքմիլ սօնունու կէթիրմէյէ պագար իքէն, Քրիսթիան ուստալըգ իլէ էլինի գըլըճընա ուզատըպ օնու թութարագ շէօյլէ տէտի,

---

*Ի հթիմալ տըր քի՝ պիր Քրիսթիան նի՞չիւն Շէյթանտան պու գատար սըգը էզիյէթ չէքսին տէյիւ պու պիզէ աճայիպ պիր շէյ կէօրիւնսիւն։ Լաքին Ալլահ նի՞չիւն սիլահ վէրիր պիզէ, օնուն իլէ կիւրէշիպ օնուն գըյմէթինին թէճրիւպէսինէ վարմագ, վէ օնու գուլլանտըղըմըզտա քէնտինին հէր շէյէ գատիր գուվվէթինին վէ թէպտիլ օլմազ մուհապպէթինին տատընը ալմագ իչիւն տէյի՞լ մի. զիրա հէր նէ գատար պիզ զայիֆ իսէք տէ, քէնտիսի պիզէ գուվվէթ վէրմէյէ փէք գատիր տիր. օնուն իչիւն, Բապպ իլէ վէ օնուն գուվվէթինին գուտրէթի իլէ գուվվէթլէնմէյէ թէնպիհ օլունմուշ տըր պիզէ։ Եֆէս. Զ. 10։

Եա՛ տիւշմանըմ՝ իւզէրիմէ սէվինմէ, տիւշսէմ տախի՝ գալգաճաղըմ (Մի՛։ Է։ 8), վէ պունու տէյէրէք՝ օնու էօյլէ պիր ֆէնա սափլատը*, քի օ՝ էօլիւմ եարասընը ալմըշ պիր քիմսէ կիպի կէրիլէտի։ Քրիսթիան պունու ֆարգ էտէրէք՝ պիր տահա սալտը օնա՝ վէ շէօյլէ տէտի, Ամ-մա պունլարըն ճիւմլէսինտէ՝ պիզի սէվէնին վա-սիթասը իլէ պիլ քիւլլիյէ եէնէրիզ†։ Հռովմ.

---

*Քրիսթիանըն քէնտի բուհանի տիւշմանընը վուրտուղը գըլըճ՝ Ալլահըն քէլամը տըր։ Պու սիլահ պիզտէ պուլունմատըղը հալտէ՝ պիզ իմանսըզլըզա գափըլըրըզ։ Քրիսթիան տախի Ապողզիոն իլէ օլ ազիմ ճէնկի էթտի-յինտէ, քէնտիսինէ պու շէյ վուգու պուլտու։ Իման-սըզլըզըն գուվվէթի իլէ գըլըճընը էլինտէն ղայպ էտիպ՝ քէնտի էօմրիւնտէն իւմիտինի գաթ էթմէյէ պաշլատը։ Լաքին գըլըճընը թէքրար էլինէ կէչիրտիյինտէ՝ օնու թա քէնտի տիւշմանընըն եիւրէյինէտէք իշլէտիպ՝ նի-հայէթ օնու գաչըրտը։ Պիզիմ գուտրէթլու Էֆէնտիմիզ տախի Շէյթան իլէ ճէնք էթտիյինտէ, հէման պու գը-լըճը գուլլանըպ օնու եէնտի։ Վէ էյէր քէնտի էթ պաա-լարը տախի օլ սիլահը գուլլանմաղա տախմա ագըլ էթ-միշ օլսալար ըտը, ղալիպ օլմագտան ասլա կէրի գալմըշ օլմայաճագլար ըտը։

†Ցիգգաթ էյլէ քի՝ Բապպ պիզիմ ճէնքլէրիմիզէ եա-լընըզ պիր սէյիրճի կիպի տուրուպ պագմազ, իլլա հէփ քէօթիւ կիւնլէրտէ վէ հէփ իման ճէնքլէրինտէ պիզի գուվվէթլէնտիրէրէք՝ նիհայէթ քէնտի մուհապպէթի իլէ զալէպէյի պիզէ գազանտըրըզ՝ պիզի էօյլէ կէրի էվիրիր։

Digitized by Google

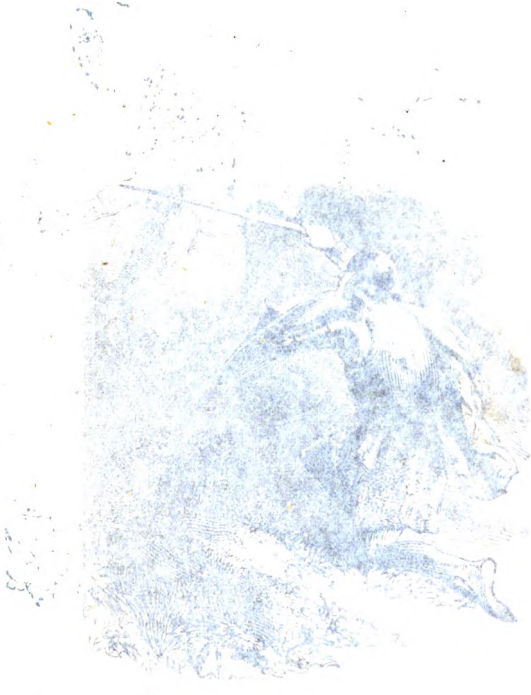

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Ը. 37: Պունուն իւզէրինէ Ապողղիոն քէնտի ամ-
տէրհա գանատլարընը եայարագ հըզզ իլէ գաչ-
տը, վէ Քրիսթիան արթըգ օնու կէօրմէտի:
Յակ. Դ. 7:

Պու ճէնքտէ՝ Ապողղիոնըն ճէմի ճէնքլէշտիյի
միւտտէթինտէ չըգարտըղը աճը սէսլէրինի վէ
գօրգուլու պէօյիւրմէլէրինի, պիր քիմսէ պէնիմ
կիպի կէօրմիւշ վէ իշիթմիշ օլմայընճա՝ խիւլեա-
սընա կէթիրէմէզ. օնուն սէօյլէյիշի ամտէրհա
կիպի իտի: Վէ պէրիտէ Քրիսթիանըն եիւրէ-
յինտէն տէ նէ ախլար վէ տէրտլէր ֆըրլար ըտը:
Հէփ օ միւտտէթտէ պիր թաթլը պագըշընը
ասլա կէօրմէտիմ, անճագ՝ եալընըզ քէնտի ի-
քի աղըզլը գըլըճը իլէ Ապողղիոնը եարալամըշ
օլտուղունու կէօրտիւյինտէ՝ օլ վագըթ սահի-
հան եիւզիւ կիւլտիւ վէ եօգարը պագտը*: Լա-
քին պու քէյֆիյէթ կիպի հիյպէթլու պիր շէյ
էօմրիւմտէ կէօրմէմիշ իտիմ:

Պէօյլէճէ ճէնք պիթտիյինտէ, Քրիսթիան՝
Պէնի արսլանըն աղզընտան գուրթարանա վէ
Ապողղիոնա գարշը պանա իմտատ եէթիշտիրէնէ

*Քրիսթիան՝ մաղրուր վէ էօյիւնիւր պիր կիւլիւշ իլէ
կիւլմէտի, իլլա հալիմ վէ ինայէթ պուլմուշ պիր կիւ-
իւշ իլէ: Օ՝ եօգարը պագարագ՝ շազլըղ իլէ քէնտի
գազանտըզը ղալապէնին ճէմի իզզէթինի Բապպա թագ-
տիմ էյլէտի:

պուրատա համա սունաճաղըմ տէյիպ՝ շէօյլէ էօյլէտի ։

"Պաշ Բէեղզեբուղ՝ պու Զաթըն սէրի,
Տիւշէյիմ տէյիւ՝ զըրհլը կէօնտէրտի.
Օ տախի շէրիր էօվքէ՛լէ տօլու,
Պէնի գօրգուլու ղավղայա թութտու ։
Լաքին գօլ վէրտի Միքայէլ պանա,
Վէ պէն գըլըճլէ գաչըրտըմ հալա.
Իմտի Ալլահա նիհայէթսիզ համա՝
Շիւքր ու մէճա օլսուն իսմինէ տայմա"։

Օլ զէման հայաթ աղաճընտան պիր գաչ եափրագ թութմուշ պիր էլ եագլաշտը օնա, վէ Քրիսթիան օնլարը ալըպ ճէնքտէ գազանտըզը եարալարըն իւզէրինէ գօտուղունտա՝ անիտէ շիֆա պուլտու*։ Հէմ տախի օրատա էքմէք եէմէյէ, վէ՝ պիր ազ էվվէլ քէնտիսինէ վէրիլմիշ օլան շիշէտէն իչմէյէ օթուրտու. վէ պէօյլէճէ գուվվէթ պուլտուգտան սօնկրա՝ եօլա բէվան օլտու, գըլըճընը տախի չէքմիշ էլինտէ հազըր թութարագ†. զիրա՝ իհթիմալ տըր եա-

---

*Շէյթան իլէ ճէնքլէշտիյիմիզտէ հէր նէ եարա տախի գապուլ էթսէք՝ գայտ տէյիլ տիր, զիրա Յիսուս օնլարըն ճէմիսինէ շիֆա վէրիր ։ Լաքին օլ շէրիր զաթ իլէ ճէնքլէշմէմիզտէն օլմայըպ՝ իլլա օնուն իլէ պիրլէշմէմիզտէն ալտըղըմըզ եարալարա քի՞մ շիֆա վէրէճէք տիր ։

†Շէյթան իլէ կիւրէշմէք՝ Քրիսթիանլարը եօրուպ քէնտի գըլըճլարընըն գըյմէթինի պիլտիրիր օնլարա, շէօյլէ քի՝ օնլար Բուհուն գըլըճընը, եանի Ալլահըն քէլամընը էլլէրինտէ թութարագ կիտէլէր ։

Digitized by Google

գընտա պիր սայր տիւշման վար, տէտի։ Լաքին պու տէրէնին սօնունա գաստար Ապողղիոնտան մաստա արթըգ պիր տիւշմանլըզա բասթ կէլ-մէտի։

Իմտի պու տէրէնին սօնունտա պիր պաշգա տէրէ տախի վար ըտը, Էօլիւմ Քէօլկէսի տէ-րէսի* իսմինտէ, վէ Քրիսթիան հասպ էլ ի-ճապ օնտան կէչմէլի իտի, զիրա Սէմավի շէհ-րին եօլու թա օնուն օրթասընտան տիւշէր իտի։ Պու տէրէ փէք մախֆի պիր մահալ տըր։ Երե-միա փէյղամպէր օնու շէօյլէ թարիֆ էտէր· "Չէօլտէ՝ պէ եապան վէ չուգուր եէրտէ՝ ըս-սըզ վէ էօլիւմ քէօլկէսի օլան եէրտէ . . . , օլ եէրտէ քի օնտան" Քրիսթիանտան մաստա "ին-սան կէչմէտի, վէ օնտա ատէմ սաքին օլմա-տը"†։ Երեմ. Բ. 6։

Իմտի Քրիսթիան պուրատա՝ Ապողղիոն իլէ ճէնքլէշմէսինտէն զիյատէ սըգընթըյա կիրտի, նիճէ քի շու աթի իւզ զիքր շէյլէրտէն անլա-շըլաճագ տըր։

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան

---

*Էօլիւմ Քէօլկէսի տէրէսինին մանասը, ճանըն գա-բարըպ կէվշէմէսինի կէօսթէրիր։

†Ալլահըն քէնտի եիւզիւնիւ էօրթմէսի՝ քրիսթիանըն եիւրէյինէ էօյլէ աճը տըր քի, պաշգա հիչ պիր քիմ-սէ անլայամազ։

Digitized by Google

Էօլիւմ Քէօլկէսինին քենտրլարընա եէթիշտի-յինտէ՝ իքի ատէմ, եանի էյի տիյարըն հագ-գընա քէօթիւ խապէր կէթիրէնլէրին էվլատլա-րը (Թուոց ԺԳ. 32.) գարշըսընա չըգտըլար, վէ պունլար ալել աճէլէ կէրի կիտէյօրլար ըտը*: Քրիսթիան իսէ օնլարա շէօյլէ սէօյլէտի:

Քրիս. Նէ՞րէյէ ուղուրլար:

Ադէմլէր. Օնլար տախի, Կէրի, կէրի, վէ է-յէր էօմիւր եա բահաթլըգ գըյմէթինի պիլիր իսէն, սէնին տախի էօյլէ էթմէնի իսթէրիզ՝ տէ-տիլէր:

Քրիս. Նէյէ՞, նէ՞վար քի, տէտի Քրիս-թիան:

Ադէմլէր. Նէ վա՞ր. պիզ պու սէնին կիթտի-յին եօլա կիտէյօր ըտըգ, վէ կիտէ պիլտիյի-միզ գատար կիթտիք, վէ հագիգաթ՝ հէման կէ-րի տէօնէպիլէճէք գարարընը կէչմիշ իտիք. զիրա էյէր պիր ազ տահա իլէրի կիթմիշ օլսա

---

*Էքսէրի էօյլէ քիմնէլէրէ բասթ կէլիրիզ քի՝ կիւ-նահըն քէօթիւլիւյիւնիւ տույմազտան, հագգ իմանլարը օլ-մազտան, սահիհ իւմիտլէրի վէ Քրիստոսուն իւզէրինէ պիզարազ մուհապպէթլէրի օլմազտան եօլա չըգարլար: Պունլար քէնտի իմանլարընտան տէօնէճէքլէրի միսիլ-լու, Քրիստոսուն փատիշահլըզընա կիտիլէճէք եօլուն հագգընա տախի քէօթիւ խապէր կէթիրիճիլէր օլուր-լար:

իտիք, շիմտի պուրատա պուլունուպ պու խա-
պերի սանա վերէմէյէճէք իտիք, տէտիլէր:

Քրիս. Լաքին նէ՞ շէյէ բասթ կէլտինիզ, տէ-
տի Քրիսթիան:

Ատէմլէր. Նէ՞ մի. հէման Իօլիւմ Քէօլկէսի
տէրէսինէ կիրէճէք իտիք, լաքին պախթըմըզտան
էօնիւմիւզէ պագըպ՝ տահա իչինէ կիրմէզտէն էօ-
նիւմիւզտէ օլան թէհլիքէյի կէօրտիւք: Սաղմ.
ԽԴ. 19: ՃԷ. 19:

Քրիս. Լաքին նէ՞ կէօրտիւնիւզ, տէտի Քը-
րիսթիան:

Ատէմլէր. Կէօրմէ՞ք. նէ՞ կէօրէճէյիզ. իշթէ
տէրէյի կէօրտիւք, քի զիֆիրի գարանլըգ տըր.
հէմ տախի օրատա չուգուրուն զէպանիլէրինի,
մապուտիլէրինի վէ աժտէրհալարընը կէօրտիւք.
պունտան մաատա օլ տէրէտէ էօյլէ պիր տուր-
մազ հավլամագ վէ ինլէմէք սէսի իշիթտիք քի,
կէօյա աղըր սըգընթըտա վէ զէնճիրտէ պաղլը
օթուրմուշ՝ թարիֆ օլունմազ սէֆիլլիքտէ օլան
պիր խալգըն սէսի կիպի. վէ ատէմին ճէսարէ-
թինի քէսէն իզթիրապըն պուլութլարը՝ օլ տէ-
րէնին թա իւսթիւնտէ տիր. Իօլիւմ տախի
գանատլարընը տահմա օնուն իւզէրինէ էօրթ-
միւշ տիր: Նիհայէթ՝ նէթիճէսիզ գարմագա-
րըշ պիր եէր օլուպ հէր կէօնա գօրգուլու տըր:
Յոբ. Գ. 5: Ժ. 22:

Digitized by Google

Քրիս. Ընտէն Քրիսթիան, Պէն հէփ պու տէ-տիքլէրինիզտէն՝ եինէ տրզու էտէճէք մահալէ կիտէճէյիմ եօլ պու օլմասընտան պաշգա պիր շէյ անլամամ։ Սաղմ. ԽԴ. 18. 19։ Երեմ. Բ. 6։

Ատեմլեր. Սէնին եօլուն օ օլսուն, պիզ քէն-տիմիզ իչիւն օ եօլու թութմայաճաղըզ։

Պէօյլէճէ պիրիպիրլէրինտէն այրըլըպ՝ Քր-րիսթիան քէնտի եօլունա կիտէր իտի, վէ գըլը-ճը տախի հալա չէքմիշ էլինտէ հազրը ըտը, զի-բա օլմայա քի պիր տիւշմանա բասթ կէլսին տէ-յիւ գօրգար ըտը։

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի պու տէրէ-նին սաղ թարաֆընտա պօյտան պօյա ղայէթ տէրին պիր խանտէք վար ըտը. պու՝ օլ խան-տէք տիր քի, հէր էսնատէ քէօր քէօրիւ օրայա գըլազուզլայըպ՝ իքիսի տէ օրատա չօգ սէֆիլ-լիք իլէ թէլէֆ օլմուշ տըրլար։ Նինէ, սօլ թա-րաֆընտա տախի փէք թէհլիքէլի պիր պաթագ վար ըտը, եօյլէ պիր պաթագ քի՝ էյէր օրայա պիր էյի ատէմ տախի տիւշսէ՝ այագլարընը գօ-մագ իչիւն պիր զէմին պուլամազ. Դաւիթ փա-տիշահ՝ պիր քէրրէ օլպաթաղա տիւշտիւ տէ, է-յէր Գուտրէթի օլան օնու աղշարը չէքմէզսէ իտի*

---

*Սաղ թարաֆտաքի խանտէյին մանասը՝ տախթէ զիւ-իւմլէր եախօտ իչէրքի քէօթիւլիւքլէր տիր քի, քէօր՝ եանի բուհանի հագըգաթլարը կէօրմէյէն։ քիմսէ՝ քէօ-

շնուպՀէսիղ օրատաս պաթՃաղըսը։ Պաղ. կԳ. 14։

Պուրանդն կէչէՃէք եօլու սախի զայէթ սաբ ըսը, օլ սէպէպտէն Քրիսթիան զիյատէսինՃէ սրգընԹըյա կիրսի։ Ոչիրա գարանլըգատա* պիր Թարաֆտաքի խանանէքտէն սագընսըղընատա՝ օպիր Թարաֆտաքի չամուրա տիւշմէք Թէհլիքէսինատ իտի, վէ էյէր չամուրատան գաչմանդն արգասընատան օլսայըսը, փէք պէօյիւք տիգգաթ լազըմ ըսը քի՝ խանատէյ տիւշմէսին։ ՊէօյլէՃէ օ իլերի կիթտիյինտէ իշիտիր իտիմ քի՝ պուրատատ ատը ատը ախ չէքէր իտի. զէրա մէզքիւր Թէհլիքէտէն մասատա՝ պու եօլ էօյլէ գարանլըգ ըսը քի, էքսէրի ատըմընը ալմագ իչիւն այաղընը գալաբըտըզնատա, օ պիրինի նէրէյէ վէ նէ իւզէրինէ գօյաՃաղընը պիլմէզ իտի†։

րիւ, եանի ռուհանիՃէ սալա բշբգլանմամըշ պիր քիմսէյի օրայա գըլաղուզլար։ Սօլ Թարաֆտաքի պաթագ իսէ՝ սրշարբատան օլան կիւնահլարա վէ քէօթիւլիւքլերէ Թէշղիհ սիր, վէ օրայա չօգլար տիւշէրլէր։ Խքսի սէ եօլՃուլարա պիրիպիրլերի գատար գազալը սրը, լաքին Բաղդ քէնտի ազիզլերինին այագլարընը հըՖզ էտէՃէք սիր։

*Նազէք զամիր՝ քէօթիւ ամէլլէրտէն գօրգուզուզ ՃիսիլլուՀ, պօզուգ էՖքարատան սախի գօրգար։ Էյէր պիր քիմսէ գարանլըգտա կէզէր իսէ սախի, պու քէյՖիյէթ ՃանընՆ պիղարազ օլատուգունու աշիքարա էտէր։

†Պուրատա շու սիւալօլունա պիլիր քի, նիչիւն Բաղդ քէնտի էվլատլարընը պէօյլէ գարանլըգտա եիւրիւմէյէ

Պու տէրէնին եարը եօլունտա պանա էօյլէ կէլտի քի ճէհէննէմին աղզը օրատա տըր, հէմ թա եօլուն պիթիշէյինտէ։ Իմտի Քրիսթիան՝ Նէ՞ էտէճէյիմ տէյիւ տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Ալէվ իլէ տիւման տախի հարըլ հարըլ գըվըլ-ճըմլար վէ հիյպէթլու սէսլէր իլէ էօյլէ զանի տըշարը ֆըրլար ըտը քի, պունլար՝ Քրիսթիա-նըն գըլըճընտան Ապողղիոն կիպի գայտ էթմէզ շէյլէր օլտուգլարընտան, Քրիսթիան՝ գըլըճընը գընընա գօյուպ պաշգա պիր սիլահ, եանի Հէփ-տուա տէնիլէնի էլինէ ալմաղա մէճպուր օլտու։ Եփես. Զ. 18։ Պէօյլէճէ իշիթտիմ քի շէօյլէ պաղըրտը, Ամա՞ն եա՞ Բապպ՝ ճանըմը գուր-թար։ Սաղմ. ՃԻԶ. 4։ Պէօյլէճէ քէնտիսի էփ էյի եօլ իլէրլէնտի իսէ տէ՝ եինէ ալէվլէր քէն-տիսինէ եէթիշիր իտի. հէմ տախի փէք սէֆիլ սէսլէր վէ էօթէ պէրի սէյիրթմէք սէսլէրի տու-յար ըտը, շէօյլէ քի պաղը՝ եա փարէ փարչէ օլաճագ, եախօտ սօգագլարտա չամուր կիպի չըղնանաճագ տըր կիպի կէլիր իտի քէնտիսի-նէ։ Պու հիյպէթլու շէյլէրի կէօրիւպ վէ օլ գօրգուլու սէսլէրի իշիտէրէք էփէյի միլ եէր

պրագըր։ Քէնտի իզզէթի իչիւն. պու շէյ՝ օնլարըն քէնտի իւզէրինէ օլան իմանլարընը ոընայրպ, օնլարա՝ քէնտիսինէ տուա էթտիրիր. լաքին քէնտի մուհապ-պէթի օնլարըն իւսթիւնտէն էքսիլմէզ։

կիթտիքտէն սօնկրա, քէնտիսինէ էօյլէ կէլ-
տի քի՝ պիր թագըմ շէյթան քէնտիսինէ
տօղրու կէլիյօրլար ըտը, վէ օրատա տուրուպ՝
Աճապ նէ էթմէք էյի տիր տէյիւ տիւշիւնմէյէ
պաշլատը: Պազը՝ ազ պուչուգ տիւշիւնիւր ի-
տի քի կէրի տէօնսիւն, վէ եինէ տիւշիւնիւր ի-
տի քի պէլքի տէրէնին եարը եօլունու ալմըշ
տըր տէյիւ: Պունտան ագտէմ նէչէ թէհլի-
քէլէրէ տէ ղալիպ կէլմիշ օլտուղունու խաթ-
ըընա կէթիրիպ տիւշիւնտիւ քի՝ կէրի տէօնմէնին
թէհլիքէսի իլէրի կիթմէնինքինտէն զիյատէ օլա
պիլիր: Պէօյլէճէ գարար գըլտը քի իլէրիյէ կի-
տէ, ֆագաթ շէյթանլար կիթտիքճէ եագլաշը-
յօրլար կիպի կէլիր իտի քէնտիսինէ: Լաքին հէ-
ման քէնտիսինէ եագլաշմըշ կիպի օլտուգլարըն-
տա՝ ղայէթ եիւքսէք պիր սէս իլէ, Պէն Բապ-
պըն գուվվէթի իլէ կիտէճէյիմ՝ տէյիւ պա-
ղըրտըղը կիպի, օնլար կէրիլէյիպ արթըգ եագ-
լաշմատըլար.

Պիր հալ տահա վար տըր քի՝ օնու տախի զիքր
էթմէզտէն կէչմէյէճէյիմ: Տիգգաթ էթտիմ
քի՝ սէֆիլ Քրիսթիան քէնտի իզթիրապընտան
քէնտի սէսինի տախի թանըմազ ըտը, վէ պունուն
պէօյլէ օլտուղունու շու քէյֆիյէթտէն ան-
լատըմ: Քէնտիսի հէման եանան չուգուրուն

Քրիսթիան՝ "Հոլիւմ քէօլկէսինի սապահա տէօնտէրտի" տէտի։ Ամսվ. Ե. 8։

Իմտի սապահ օլտուղունտա՝ Քրիսթիան արգասընա պագտը, լաքին կէրի տէօնմէք արզուսու իլէ տէյիլ՝ իլլա կէչտիյի թէհլիքէլէրի սապահ ըշըղը իլէ կէօրսիւն տէյիւ։ Պէօյլէճէ պիր թարաֆտաքի խանտէյի վէ օ պիր թարաֆտաքի պաթաղը պիր էյիճէ կէօրտիւ, վէ օնլարըն իքիսինին օրթասընտա օլան կիտէճէք եօլուն նասըլ տար օլտուղունու տախի կէօրտիւ։ Հէմ շիմտի չուգուրուն զէպանիլէրինի, մապուտիլէրինի վէ աժտէրհալարընը տախի կէօրտիւ, լաքին չօգ ուղագտան կէօրտիւ օնլարը. զիրա կիւնէշ տօղտուգտան սօնկրա՝ օնլար եագըն կէլմէզլէր. լաքին օ՝ օնլարը շու եազըլմրշ օլտուղու թարզ իւզրէ կէօրէ պիլիր իտի քի՝ "Գարանլըգտա օլան տէրին շէյլէրի աշիքեար էտէր, վէ էօլիւմ քէօլկէսինի այտընլըղա չըգարըր". տէր։ Յոբ. ԺԲ. 22։

Իմտի Քրիսթիան պու մախֆի եօլուն ճէմի թէհլիքէլէրինտէն գուրթուլմուշ օլտուղունտա՝ եիւրէյի փէք իֆթիխար էթտի, վէ պու թէհլիքէլէրտէն՝ էվվէլա հէր նէ գատար չօգ գօրգտու իսէ տէ, շիմտի օնլարը զիյատէ աշիքեար կէօրէ պիլիր իտի, զիրա կիւնիւն ըշըղը նլարը օնուն կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէթիրտի

Digitized by Google

Պու արալըգ կիւնէշ տօղայօր ըտը, վէ պու շէյ տախի Քրիսթիանա պիր պաշգա ինայէթ իտի. զիրա տիգգաթ էթմէլիսին քի՝ Իօլիւմ Քէօլկէսինին իլք փայը հէր նէ գատար թէհլիքէլի իտի իսէ, տահա եէնի կիտէճէք օլտուղու իքինճի փայը՝ միւմքինի մէրթէպէ օնտան զիյատէ թէհլիքէլի իտի, չիւն պու տուրտուղու եէրինտէն թա տէրէնին սօնունա դատար, եօլ՝ պիր թարաֆտան էօյլէ տուզագլար, գափանլար, չարխլար, վէ աղլար իլէ, վէ օ պիր թարաֆտան տախի էօյլէ չուգուրլար, եարլար, տէրին տէլիկլէր, թէփէ թագլա կէլէճէք եէրլէր վար ըտը քի, էյէր եօլուն իլք փայընը կէչտիյինտէ օլտուղու կիպի՝ շիմտի տախի գարանլըգ օլսայըտը, պին ճանը տախի օլսա՝ հէփիսի տէ չըգար ըտը. լաքին՝ նասըլ քի տէտիմ՝ իսէ, շիմտի արթըգ կիւնէշ տօղայօր ըտը: Օլ վագըթ օ շէօյլէ տէտի "Պաշըմ իւզէրինտէ օնուն չիրաղըսը ըշըգ վէրիր, պէն գարանլըգտա օնուն ըշըղը իլէ կէզէր իմ": Յոբ. ԻԹ. 3:

Պու ըշըգ՝ իլէ՝ նիհայէթ տէրէնին սօնունա եէթիշտի: Իմտի րիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ տէրէնին ուճունտա՝ գան, քէմիքլէր, քիւլ վէ էզիլմիշ ինսան ճէսէտլէրի, եանի պունտան էվվէլ օ եօլտան կէչէն եօլճուլարըն ճէսէտլէրի

վար ըտը, վէ պէն՝ պունուն սէպէպի նէ օլա տէ-
յիւ տիւշունիւր իքէն, պիր ազ իլերիտէ պիր
մազարա կէօրտիւմ քի՝ էսքի զէմանտա օնուն ի-
չինտէ իքի գահրէման օթուրուր ըտը, եանի Փա-
փա իլէ Փութփէրէսթ, վէ օլ ատէմլէր քի օն-
լարըն քէմիյի, գանը, քիւլիւ վէ սայր շէյլէրի
օրատա տուրույօր ըտը, պունլարըն գուվվէթի
վէ զուլմի իլէ խըյանէթճէ էօլտիւրիւլմիւշլէր
տիր։ Լաքին Քրիսթիան պու եօլտան չօգթէհ-
լիքէ կէօրմէյէրէք կէչտի, վէ պու շէյէ պէն պիր
ազ շաշտըմ. լաքին օնտան պէրի էօյրէնտիմ
քի, Փութփէրէսթ՝ եփ էյի վագթտան պէրի
էօլմիւշ տիր. օպիրի տախի՝ վագաա էլ ան
սաղ իսէ տէ, իխթիարլըղը՝ վէ կէնճլիյինտէ
պաշընա կէլտիյի մարիֆէթլու հիւճիւմլէրի սէ-
պէպինտէն՝ օյնագլարը էօյլէ տույմազ վէ օյ-
նամազ օլմուշ տըր քի, մաղարասը՝ ըն գափու-
սունտա օթուրուպ կէչէն եօլճուլարա տիշինի
գըճըրտաթմագ վէ օնլարըն եանընա վարամատը-
ղը իչիւն թըրնագլարընը ըսըրմագտան պաշգա
փէք ազ շէյ էտէպիլիր։

Պէօյլէճէ կէօրտիւմ քի՝ Քրիսթիան եօլունա
կիթտի, լաքին մաղարանըն գափուսունտա օ-
թուրան իխթիարը կէօրտիւյինտէ՝ նէ տիւշիւ-
նէճէյինի պիլմէզ իտի. մատէմ քի օ հէր նէ գա-
տար քէնտի եանընա կէլէմէզ իտի իսէ տէ՝ օ-

Digitized by Google

Digitized by Google

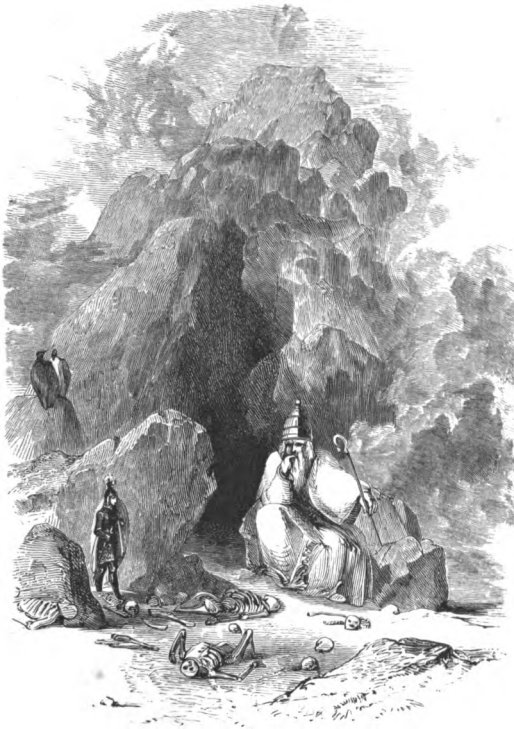

Digitized by Google

Digitized by Google

նուն իլէ սէօհպէթ էտէրէք, Սիզտէն պիր գաչը տահա եանմայընճա՝ ագլընըզ պաշընըզա կէլմէ-յէճէք տիր՝ տէտի։ Լաքին պու՝ սիւքիւթ էտիպ չէհրէսինի պօզմայարագ կէչտի, վէ հիչ պիր զա-րար կէօրմէտի։ Օլ վագըթ Քրիսթիան շէօյլէ օգուտու։ —

Աճայիպ տիւնեա, պաշգա նէ՞ տէյիմ,
Քի հըֆզ օլունտում հէր նէ բասթ կէլտիմ։
Միւպարէք օլսուն օլ Զաթըն էլի,
Քի ճիւմլէ տէրատէն պէնի հըֆզ էթտի։
Գազալար, Շէյթան, Ճէհէննէմ, կիւնահ,
Տէրէտէ սարաը, գարանլըգ կիւմիահ.
Հէմ տուզագ, չուգուր, գափան վէ ազլար,
Պէն կիպի հիչին եօլունու պազլար,
Քի թուֆուպ, սարըպ ալսընլար ճանըմ՝,
Լաքին թաճ կիյսին Յիսուս՝ քի սաղ ըմ։

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԷՆՋԻԼ

ԻՄՏԻ Քրիսթիան եօլունա կիթմէքտէ իքէն՝ պիր իւքսէրէք եէրէ եէթիշտի. պու իւքսէք եէր՝ մախսուս եափըլմըշ ըտը քի եօլճուլար օրատան էօնտէ օլանը կէօրսիւնլէր*։ Քրիս-

*Ալլահ քէնտի խալգընը գայըրըր. օնլարըն եօլու իւս-թիւնտէ սէյր վէ թէսէլլի իչիւն քէնտի քէլամը վէ վատլարը իլէ պիր չօգ ուֆագ ուֆագ թէֆէլէր եափ-մըշ աբր քի՝ օնլար շաղ օլուպ էյլէնէրէք էօնէ տօղրու պագսընլար։

թիան տախի օրայա չըգարագ՝ էօնէ տօղրու պագըպ էօնտէ Միւմինի կէօրտիւ քի եօլունա կիտէյօր ըտը։ Օլ վագըթ Քրիսթիան սէս իլէ չաղըրըպ՝ Նահօ՛, պանա պագ, տուր տա արգատաշ օլալըմ՝ տէտի։ Միւմին պու սէսէ արգասընա պագտը*, վէ Քրիսթիան եինէ պաղըրըպ, Տուր, տուր քի սանա եէթիշէյիմ՝ տէտի։ Լաքին Միւմին ճէվապ վէրիպ, Խայըր, պէն էօմրիւմ իչիւն կիւրէշիյօրըմ, գանըմը արայան տախի արտըմտա տըր, տէտի։

Քրիսթիան պու շէյտէն պիր ազ ալընաբագ պիւթիւն գուվվէթինի թօփլատը՝ վէ չափուճագ Միւմինէ եէթիշիպ՝ հէմ տախի օնու կէչտի, պէօյլէճէ սօնկրաքի՝ էվվէլքի օլտու։ Օլ վագըթ Քրիսթիան մաղրուրլուղ իլէ կիւլիւմսիւլէտի, զիրա գարընտաշընտան կէչմիշ իտի. լաքին ատըմլարընա էյի տիգգաթ էթմէտի յինտէն՝ եուվարլանըպ տիւշտիւ, վէ Միւմին եէթիշիպ իմտատ էթմէյինճէ գալգամատը†։

---

*Կիրէճէյիմիզ արգատաշլըգ հագգընա մուգայյէտ օլուպ տիգգաթ էթմէլիյիզ։ Չօգլարա էօյլէ վագի օլտու քի, էյի եօլճուլարա արգատաշ օլաճագլարը եէրինէ՝ զարարլը միւէլլիմլէրէ սիւլիւք էթտիլէր։

†Սայրըսընտան կէչտիք տէյիւ միւլահազա էթտիյիմիզտէ՝ բուհանի քիպրիյէթ սահիհէն քէնտի մէլուն պաշընը գալտըրըր։ Օլ վագըթ թէհլիքէ եագըն, վէ պիզի

Ընտէն րիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ պունլար փէք մուհապպէթ իլէ պէրապէր կիտէրէք, քէնտի եօլճուլուգլարընտա պաշլարընա կէլտիյի շէյլէրին իւզէրինէ թաթլը սէօհպէթլէր էտէրլէր իտի, վէ Քրիսթիան շէօյլէ պաշլատը։

Քրիս. Պէնիմ իզզէթլու վէ մուհապպէթլու գարընտաշըմ Միւմին, սանա եէթիշտիյիմէ չօգ իֆթիխար էտէրիմ, հէմ շաղ ըմ քի՝ Ալլահ թապիաթլարըմըզը էօյլէ եագըշտըրմըշ տըր քի՝* պու սէֆալը եօլտա պիրիպիրիմիզ իլէ արգատաշլըգ էտէպիլիրիզ։

Միւմին. Պէն՝ սէվկիւլիւ տօսթում, թա պիզիմ մէմլէքէթիմիզտէն սէնին իլէ արգատաշ օլմագ էֆքեարընտա ըտըմ, ֆագաթ սէն պէնտէն էվվէլ եօլա չըգտըղընտան՝ պու գատար եօլու եալընըզ կէլմէյէ մէճպուր օլտում։

Քրիս. Պէն եօլա չըգտըգտան սօնկրա սիզ

ալչագ կէօնիւլլիւ էթմէք իչիւն տիւշմէք՝ հազըր տըր։ Օլ կէչտիք տէյիւ զանն էթտիյիմիզ քիմսէնին իմտատընա միւհթաճ օլուրուզ։

*Կէօյիւն եօլունտա իքի քիշի քէնտի սէֆիլ կիւնահքեարլար օլմալարը, վէ Քրիստոսուն գատիր պիր Գուրթարըճը օլմասը, վէ քէնտիլէրին իքիսի տէ եալընըզ օնտան խէլաս վէ էպէտի հայաթ պուլմազա իւմիտ էտէ պիլիրլէր օլտուգլարը իւզէրինէ իթթիֆագ էթմէյինճէ պէրապէր եիւրիւյէմէզլէր։

տահա նէ՞ գատար վագրթ Խարապլրգ շէհրին-
տէ գալրպ սօնկրա եօլա չրգտընրզ ։

Մի-մին. Օ գատար քի արթրգ տուրամազ
օլտում*. զիրա սէն շէհրտէն չրգար չրգմազ ։
Շէհրիմիզ ազ վագրթտան կէօքտէն էնմիշ ա-
թէշ իլէ եանրպ խարապ օլաճագ տէյիւ պիր
սէօզ վարրտը ։

Քրիս. Նէ՞ տէրսին, գօնշուլարրն պէօյլէ
տէրլէ՞ր մի իտի ։

Մի-մին. Իվվէթ, պիր չօգ զէման հէր քէսին
աղզընտա իտի ։

Քրիս. Օլ թէհլիքէտէն գաչմագ իչիւն սէն-
տէն պաշգա հիչ քիմսէ չը՞գմատը մը օնտան ։

Մի-մին. Հէր նէ գատար, նասրլ քի տէտիմ
իսէ, օլ շէյին իւզէրինէ օ գատար սէօյլէշիրլէր
իտի իսէ տէ, եինէ զանն էթմէմ քի սահիհան ինա-
նըրլար ըտը. զիրա սէօհպէթին փէք սրճագ վագ-

---

*Հէր պիր տիյանէթ եօլունտա կէզմէյէ պաշլայան
եօլճույա պէօյլէ օլուր ։ Քէնտի հալի վէ թէհլիքէսի իւ-
զէրինէ Ալլահտան օլան օլ զամիրին գուվվէթլի թագիր-
լէրի՝ քէնտիսինի կէլէճէք զաղատպան գաչմազա մէճպուր
էտէրլէր ։ Ինսան քէնտի իրատէյի ճիւզիյէսի իլէ տէ-
յիլ՝ իլլա Քրիստոսուն գուվվէթի իլէ եէր իւսթիւնտէ
եապանճը վէ զարիպ օլուր ։ Իմտի էյ քրիսթիան, սէ-
նին Սիոնա տօղրու եօլա չրգմանրն ճէմի իզզէթինի Քրիս-
տոսա վէ օնուն ճապա լութֆունա թագտիմ էյլէ ։

Digitized by Google

թընտա իշիթտիմ քի՝ պաղըլարը սէնին հագգը-
նա, վէ քէնտիլէրին թէսմիյէ էթտիքլէրի մի-
սիլլու, սէնին իւմիտի քէսիք եօլճուլուզունուն
հագգընա զէվգլէնէրէք սէօհպէթ էտէրլէր իտի։
Լաքին պէն ինանտըմ հէմ հալա ինանըրըմ քի
պիզիմ շէհրիմիզին սօնու՝ եօգարըտան էնէն ա-
թէշ վէ քիւքիւրտ իլէ կէլէճէք տիր. օնուն ի-
չիւն պէն քէնտի պաշըմը ալտըմ գաչտըմ։

Քրիս. Իլզամը գօլայ գօնշումուզուն հագ-
գընա հիչ պիր սէօզ իշի՞թմէտին մի։

Մէմն. Լվվէթ, Քրիսթիան, իշիթտիմ քի
Դաթի իւմիտ պաթաղընա գատար սէնին իլէ
կէլիպ, պաղըսընըն տէտէյինէ պագարագ՝ օրայա
տիւշմիւշ իսէ տէ, էօյլէ օլմասընըն պիլինմէսի-
նի քէնտիսի իսթէմէզ իտի. լաքին օլ թարգ
պիր չամուր իլէ տիպիտիւզ միւլէմմա օլմուշ
օլմասընա պէնիմ հիչ շիւպհէմ եօգ տըր։

Քրիս. Գօնշուլար նէ՞ տէտիլէր օնա։

Մէմն. Կէրի տէօնէլի պէրի հէր ճինս խալգ
արասընտա զէվգլէնիլիյօր. պաղըսը տա օնու
բէզիլ էտիպ աշաղա վուրուրլար. վէ օնա հէ-
նուզ պիր իշ վէրէն օլմայօր։ Շիմտի՝ շէհրտէն
հիչ չըգմամըշ օլտուղու վագըթտան եէտի
գաթ պէթէր տիր։

Քրիս։ Լաքին նէյէ՞ պու գատար օնա գարշը

օլմալը տըրլար, մատէմ քի օնուն թէրք էթ-
տիյի եօլու քէնտիլէրի տէ աշաղա վուրուրլար։

Մէ-ժն. Եէրին տիպինէ կէչսին, տէօնմէ տիր,
իգրար էթտիյի շէյտէ էմին տուրմատը՝ տէրլէր։
Պանա կէլիր քի Ալլահ քէնտի տիւշմանլարընը
տախի՝ օնուն եօլու թէրք էթմիշ օլտուղու ի-
չիւն օնու զէվգլէնմէյէ վէ օնու մէսէլ էթմէ-
յէ գալտըրմըշ տըր։ Երեմ. ԻԹ. 18, 19։

Քրիս. Սէն օնտան չըգմազտան էվվէլ հիչ
օնուն իլէ սէօյլէշմէտին մի։

Մէ-ժն. Պիր տէֆա սօգագտա օնա բասթ
կէլտիմ, լաքին քէնտիսի էթտիյինտէն ութան-
մըշ պիր քիմսէ կիպի ուսուլլայըն էօթէյէ սիւ-
զիւլտիւ, պէն տէ օնա հիչ՝ պիր շէյ սէօյլէմէ-
տիմ*։

Քրիս. Էֆէնտիմ պէն եէնի եօլա չըգտըղըմ-
տա՝ օ ատէմտէն խմիտիմ վար ըտը, լաքին շիմ-
տի գօրգարըմ քի շէհրին խարապ օլտուղունտա՝
օ տախի հէլաք օլաճագ տըր։ Օիրա օնա վագի
օլան՝ թըպգը շու սահիհ տար իւլ մէսէլ կիպի
տիր քի՝ շէօյլէ տէր. Քէօփէք քէնտի գուսուն-

*Քրիստոսուն իմանընտան տէօնէնլէրին եիւրէյի թէք-
միլէն գաթըլանըպ՝ զամիրլէրի պիւթիւն պիւթիւնէ քէօր-
լէնմէյինճէ, օնլար Քրիստոսուն շայիրալէրինին եիւ-
զիւնէ աշիքեար պագամազլար, զիրա Ֆիքիրլէրի տախմա
բահաթոբզլըգ իչինտէ տիր։

թուսունա սէօնաթիւ. Հէմ սիշի ասնկուղ եայ-
դամտարգաան ասնկրա չամուրա ենուվարլանմալա։
Բ Պետ. Բ. 22։

Մի՛ն. Պէնիմ ատէ գօրգա

օ տրը, լաքին
օլաճագ շէյի քիմէ մէն էսէպիլիք։

Վրէս. Այ էֆէնտիմ Մի՛ն, սէտի Վրիա-
թիան, օնու պրատալամ սա՝ Հէման պիզէ միւ-
թաալիք օլան շէյլէր իւրէրինէ սէօյլէշէլիմ։
Շիմնի սէօյլէ պրաղալամ՝ եօլսա կէլիր իքէն նէ
շէյլէրէ բասթ կէլմէն, զէրա պիլիր իմ քի պիր
գաչ շէյլէ բասթ կէլմիշ սին, եօղ իսէ ատամ-
յիպ պիր շէյ սայրամալը։

Մի՛ն. Պէն պասթ գաան գուրթուլանամ,
լաքին էօյլէ կէօրիւնիւր քի սէն սիւշմիւշսին օ-
բայա, վէ օլ թէհլիքէյի սամուշտուրաբաղ գա-
փուլա էէթիշամիմ, եանլընըզ Գահիպէ իսմինամէ
պիր քիմսէյէ բասթ կէլսիմ քի՝ օնուն պանա
զարարը տօգանմասը իհթիմալ ըտր*։

---

*Մի՛ն՝ քէնտի եօլտաշքէն սիւշսիւր գասթ իւմիա
պասթաղնանան հէր նէ գատար գուրթուլաու իսէ տէ,
լաքին ճիսմանի շէհվէթիլէր քէնտիսինի տարտրլար. զուն-
լարտան պաշգա հէման պիր շէյ եօգ տրը քի պունլար-
տան զիյատէ ճանը թէհլիքէյէ գոյուզ՝ զամիրէ սրգէն-
թը վէրսին վէ օնու ալթ էթմէսի պունլարտան կիւճ
օլաուն։ Տիւշմանի՝ կիւնահքարլարտան հէր պիրինին
քէնտի մէյիլլէրինէ թաթարգա էէմ գօր տուզաղա. սաֆ-
բալայ իւմիտիզլիք կէթիրիր, խապիսէ պէցիւք գա-

Քրիս. Օնուն տուզաղընտան էյի գաչմըշ սըն։ Յովսէփ օնտան չօգ սըգընթը չէքտի, լաքին սէնին էթտիյին կիպի՝ օ տախի օնտան գաչտը. ֆագաթ ազ գալտը էօմրիւ իւսթէ կիտէճէյիտի։ Ծննդ. Լթ. 11—13։ Լաքին օ նէ՞ էթտի սանա։

Մի-մին. Էյէր պիր շէյ պիլմէզսէն՝ հիչ անլայտմազսըն քի օնտա նէ գանտըրըճը պիր տիլ վար տըր. պէնի հէր թարզ իլէ բազի էթմէք վատ էտէրէք փէք սըգըյա գօտու պէնի քի՝ եօլումու չէվիրիպ օնուն իլէ կիտէյիմ*։

Քրիս. Լաքին սէնի պիր բահաթ զամիր իլէ բազի էթմէք վատընը էթմէտի եա՞։

Մի-մին. Պիլիրսինիզ քի՝ հէփ ճիսմանի վէ

զանճլար կէօսթէրիր. ալիմ վէ պիլկիճլէրէ մազրուրլուգ վէ էօյիւնմէք կէթիրիր. թէրպիյէլիյի քէնտիսինէ կիւվէնտիրիր. թէնպէլէ տախի օլ ֆասիտ էֆքեարը վէրիր քի՝ Քրիստոսսուն ստատգաթը իլէ քէնտիսի զաթէն գուրթուլմուշ օլտուզու էճիլտէն՝ արթըգ քէնտիսի խայր ամէլտէ պուլունմաղա միւհթաճ տէյիլ տիր։

*ճիսմանի շէհվէթլէր փէք գանտըրըճը սէօզլէր էտիպ էյի շէյլէր վատ էտէրլէր։ Քեաշքի կէօզիւմիւզիւ Բապպա գալտըրըպ օնլարա գարշը գօմագ իչիւն քէնտիսինտէն գուվվէթ տիլէյէլիմ, վէ օնլարտան գաչմաղա գուվվէթ քէսպ էթմէք իչիւն՝ օնուն կիւզէլ վատլարընա պագալըմ։

թէնէ միւթաալիք շէյլէրտէ բազի էթմէք տէմէք իսթէրիմ ։

Քրիս. Համա օլսուն Ալլահաքի օնու սավուշտուրմուշսուն, Բապպըն ղազապ էթտիյի քիմսէ օնուն չուգուրունա տիւշէր ։ Ատակ. ԻԲ. 14 ։

Միւմին. Խայըր. պիլմէմ քի աճապ օնու թէքմիլէն սավուշտուրտում մը ։*

Քրիս. Նի՞չիւն. զանն էտէրիմ սէն օնուն արզուլարընա բազի օլմատըն ։

Միւմին. Խայըր. քէնտիմի նափաքլըղա վէրմէտիմ. զիրա կէօրտիւյիւմ պիր էսքի թահրիրաթ խաթրըմա կէլտի քի՝ "Օնուն ատըմլարը ճէհէննէմէ եափըշըր" տէր ։ Ատակ. Ե. 5 ։ Պէօյլէճէ կէօզլէրիմի գափատըմ, զիրա օնուն կէօսթէրիշինտէն գափըլմագ իսթէմէտիմ ։ Յոբ. ԼԱ. 1 ։ Օ տախի իւսթիւմէ կիւլտիւ՝ վէ պէն եօլումա կիթտիմ ։

Քրիս. Կէլիր իքէն հիչ պաշգա պիր սըգընթըյա բասթ կէ՞լմէտին մի ։

Միւմին. Կիւճլիւք նամ թէփէնին ալթընա եէթիշտիյիմտէ՝ պիր փէք իխթիար ատէմէ բասթ

---

*թէն՝ կիզլիճէ շէհվէթէ մէյիլլէնտիյինտէ, էյի զամիր թէէսսիւֆ էտէր ։ Պու քէյֆիյէթ՝ Քրիստոսուն փաքլէյիճի գանընըն գըյմէթինի արթըրըր, վէ ճան տախի ալչագ կէօնիւլլիւ օլուպ՝ քէնտի քէնտինտէն իքրահ էթմէք հալինէ կիրէր ։

Digitized by Google

կէլտիմ. պու ատէմ պէնիմ նէ օլուպ նէրէյէ կիտէճէք օլտուղումու սօրտու: Պէն տախի տէտիմ քի, Պէն պիր եօլճու օլուպ՝ Սէմավի շէհրէ կիտէյօր ըմ: Օլ վագրթ իխթիար ատէմ պանա, Սէն պիր էյի ատէմէ պէնզէյօրսըն, սանա պիր իւճրէթ վէրէճէք օլուր իսէմ պէնիմ եանըմտա տուրմաղա բազի օլուր մըսըն՝ տէտի: Պէն տախի օնուն իսմինի վէ նէրէտէ միւթէմէքիւն օլտուղունու սօրտուղումտա, Իսմիմ Իլք Ադամ տըր՝* վէ Ալտատրշ շէհրինտէ օթուրուրում՝ տէտի: Եփես. Դ. 22: Իշի նէ վէ վէրէճէյի իւճրէթ նէ օլտուղունու սօրտուղումտա՝ Իշիմ ՝ՀԷ՝ տըր, վէ իւճրէթիմ տէ շու տըր քի՝ սօնունտա պէնիմ վարիսիմ օլաճագսըն տէտի: Ըունու տախի սօրտում քի՝ Նէ՛թարզ պիր էվ սագլարսըն վէ պաշգա նէ խըզմէթ քեարլարըն վարտըր: Օ տախի պանա տէտի քի, Պէնիմ էվիմ տիւնեանըն էն նէֆիս շէյլէրի իլէ պէսլէնիլիր, վէ պէնիմ խըզմէթքեարլարըմ իսէ, պէնիմ տօղուրտուգլարըմ տըր: Ընտէն՝ Գաչ էվլատըն վար տէյիւ սօրտուղումտա, Եալընըզ իւչ գըզըմ վար տըր՝ տէտի, եանի Թէնինը Հէհվէթի, Կէօզլէրին Հէհվէթի վէ Իօմրիւն

*Եանի ճիւրմի ասլիյէմիզ, եախօտ իչիմիզտէ օլան քէօթիւլիւք քի՝ թապիաթըմըզը գաթէն նափաքլէտի:

Փոտուլլուղու (Ա. Յոհ. Ի. 16). Վէ էյէր խ-
թէրսէն՝ օնլար իլէ էվլէնէ պիլիրսին՝ տէտի։
Ընտէն սօրտում քի՝ Նէ՞ գատար վագրթ եա-
նընտա տուրմամը խթէրսին տէյիւ. օ տախի
շու ճէվապը վէրիպ՝ Պէն սաղ օլտուգճա եա-
նընտա տուրմալըսըն՝ տէտի։

Քրիս. Փէք կիւզէլ, նիհայէթ պու խթիար
ատէմ իլէ նէ՞ նէթիճէյէ կէլտինիզ։

Մի-մին. Նէ՞ օլաճագ. իլք աղըզ պագարմ
քի օնուն իլէ կիթմէյէ մէյիլլէնիյօրըմ, զիրա
օնուն տէտիյի շէյլէր պանա սրրալը կէօրիւնտիւ-
լէր. լաքին օնուն իլէ սէօյլէշիր իքեն կէօր-
տիւմ քի՝ ալնընտա շէօյլէ եաղըլըյըտը. «Էսքի
ատէմի ամէլլէրի իլէ սօյունուն»*։

Քրիս. Սօնկրա նէ՞ եափտընըզ։

Մի-մին. Օլ վագրթ զիհնիմէ վուրտու քի՝
հէր նէ գատար օ՝ օլ շէյլէրի սէօյլէտի վէ օլ
գանտըրըշլարը էթտի իսէ տէ, պէնի պիր քէրրէ
ալըպ էվինէ կէօթիւրտիյիւնտէ՝ պիր էսիր կի-
պի սաթաճաղըտը։ Պէօյլէճէ քէնտիսինէ տէտիմ
քի նաֆիլէ սէօյլէմէսին՝ զիրա քէնտի էվինին
գափուսունա պիլէ եանաշմամ։ Օլ վագրթ օ

---

*Մութլու օլ ատէմէ քի թէնին վէ գանը վիր-
տիյի էօյիւտիւ տինլէմէյիպ՝ անճագ Բապպըն եաղաը-
զընա պագար՝ վէ օնա իթաաթ էտեր։

պէնի թահգիր էտիպ՝ Արգանտան էօյլէ պի-
րիսինի կէօնտէրէճէյիմ քի՝ սէնին եօլուն սէնին
ճանընա աճը էթսին՝ տէտի ։ Պէօյլէճէ օնուն
եանընտան տէօնիւպ կիթմէքտէ օլտում, լաքին
տէօնէր տէօնմէզ, տույտում քի օ՝ թէնիմտէն
թութտու, վէ էօյլէ պիր սըգարագ պիրտէն պի-
րէ չէքտի քի՝ պէնտէն պիր փարչա գօփարըպ
քէնտիսի իլէ կէօթիւրտիւ տէյիւ կէլտի պանա ։
Պու շէյ օլտուղունտա, "նէ՞ պիչարէ ատէմ"*
(Հռովմ. Է. 24) տէյիւ պաղըրըպ՝ թէփէյէ
տօղրու եօլումա կիթտիմ ։

Իմտի եօգարըյա տօղրու եարը եօլու ալտըգ-
տան ոսկրա, արգամա պագըպ կէօրտիւմ քի՝
արտըմճա եըլտըրըմ կիպի ատճէլէ պիրիսի կէլի-
յօր, վէ հէման թա գօնագ եէրինին օլտուղու
եէրտէ պանա եէթիշտի ։

Քրիս. Պէն տէ թա օրատա օթուրտում ըա-
հաթլանմաղա, տէտի Քրիսթիան, լաքին ույ-
գու պէնի սարտըղընտան՝ պու թօմարը օրատա
գօյնումտան տիւշիւրիւպ ղայպ էթտիմ ։

---

*Քրիսթիանը ճէնքլէրի պաղը էօյլէ շէտիտ օլուր
քի՝ օնու եէնէրլէր, վէ էյէր քէնտիսի զաղիպ կէլսէ տա-
խի՝ փէք պէօյիւք ազրը իլէ կէլիր ։ Պու տէրունտէն
օլան ճէնք տիր քի՝ Պաղաս կիպի օնա "Պէն նէ՞ պիչարէ
ատէմ իմ. պէնի պու էօլիւմիւն թէնիմտէն քի՞մ խէ-
լաս էտէճէք" տէյիւ պաղըրթաքըրը ։

Մի-մին. Տինլէ էֆէնտիմ գարընտաշըմ. օլ ատէմ պանա եէթիշիր եէթիշմէզ, պիր սէօզ էթ-մէսի իլէ եումրուղու էնտիրմէսի պիր օլտու. վէ պէնի էօլիւ կիպի եէրէ չարփտը: Լաքին եինէ պիր ազ քէնտիմի պուլտուղումտա, նէյէ պէ-նիմ իլէ պու թարզ տավրանտըղընը սօրտում քէնտիսինէ: Օ տախի՝ Իլք Ադամա կիզլիճէ մէյիլլէնտիյին իչիւն* տէյիպ՝ կէօքսիւմէ պիր ֆէնա եումրուգ տահա էնտիրտի՝ վէ պէնի սըրթ իւսթիւ եաթըրտը, շէօյլէ քի եինէ էօլիւ կիպի այաղը ալթընտա եաթտըմ: Լաքին եինէ քէն-տիմէ կէլտիյիմտէ՝ մէրհամէթ տիլէտիմ քէն-տիսինտէն. օ իսէ՝ Պէն մէրհամէթ կէօսթէրմէք

---

*Պիր ազ սօնկրա թարիֆ օլունմուշ տըր քի՝ Միւմի-նին իւզէրինէ կէլէն՝ Մովսէս, եանի Ալլահըն շէրիա-թը տըր: Զանն էթմէ քի շէրիաթըն գուվվէթի եա-լընըզ ֆաիլէն օլան պէօյիւք ամէլլէրէ եէթիշիր, իլլա թա ֆիքիրէ վէ եիւրէյին միւլահաղալարը իւզէրինէ տա-խի օնուն հիւքմի վար տըր: Ինսանըն իւմիտինի եէրէ չարփըպ՝ էօլիւմէ միւսթահագ կէօրիւր օնու՝ եալընըզ կիզլիճէ շէհվէթէ մէյիլլէնտիյի իչիւն տախի: Ալլահըն ազիզ շէրիաթը պէօյլէ տօղրու, պէօյլէ բուհանի վէ պէօյլէ փաք տըր: Իմտի քէնտինի սէվէն Փարիսեցի-լէրտէն վէ մաղրուր ճահիլլէրտէն մաատա հիչ պիր քիմ-սէ քէնտինին շէրիաթա իթատթ էթմէսինէ կիւվէնիպ սատըգ օլմագ իչիւն տսըլ քէնտի սատագաթընա սըղը-նամազ:

պիլմէմ* տէյիպ՝ եինէ պէնի եէրէ չարփտը ։ Շիւպհէսիզ արթըգ սօնումու կէթիրէճէյիտի, լաքին պիրի կէլիպ՝ Կէրի տուր տէյիւ՝ էմր էթտի օնա ։

Քրիս. Կէրի տուր տէյիւ՝ օնա էմր էտէն քի՞մ իտի ։

Մէ-մին. Իլք էվվէլ օնու թանըմատըմ. լաքին եանըմըզտան կէչտիյինտէ՝ էլինտէքի վէ եանընտաքի տէլիքլէրի ֆարգ էտէրէք անլատըմ քի Բապպըմըզ տըր ։ Պէօյլէճէ թէփէյէ չըգտըմ։

Քրիս. Սանա եէթիշէն ատէմ Մովսէս տիր ։ Օ՝ հիչ քիմսէյի էսիրկէմէյիպ շէրիաթա գարշը իշլէյէնլէրէ ասլա մէրհամէթ կէօսթէրմէք պիլմէզ ։

Մէ-մին. Էվվէթ, էօյլէ օլտուղունու փէք էյի պիլիր իմ ։ Օնուն պէնիմ գարշըմա չըգմասընըն իլք տէֆասը տէյիլ իտի ։ Պէն էվիմ-

---

*Շէրիաթ՝ քէնտինէ գարշը սուչլու օլանլարա ասլա մէրհամէթ կէօսթէրմէզ. օնուն սէօզիւ ասլա տէյիշիլմէզ. իլլա տաիմա՝ "Պանա նէ քի պօրճլու իսէն էտա էյլէ", տէր ։ Մատթ. ԺԸ. 28 ։ Օ՝ թէքմիլ, մախսուս վէ միւտէմ՝ իթաաթ թալապ էտիպ, պէօյլէ էթմէյի իհմալ էտէնին իւզէրինէ տախի պիլա ֆարգ քէնտի աղըր լանէթինի շու թարզ իլէ պէյան էտէր քի՝ 'Ղօմսուն քիթապընտա հէփ եազըլմըշ օլան շէյլէրէ՝ օնլարը իճրա էթմէք իչիւն՝ հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլուն օլսուն"։ Գաղ. Գ. 10 ։

Digitized by Google

տէ բահաթ օթուրուր իքէն կէլիպ՝ էյէր օրատա գալըր իսէմ էվիմի պաշըմա եագաճագ տէյիւ սէօյլէյէն օ իտի* ։

Քրիս. Լաքին՝ եանընտա Մովսէսի բասթ կէլտիյին տաղըն թէփէսինտէ օլան էվի կէօրմէտին մի ։

Մէ-մին. Էվվէթ, վէ տահա օրայա վարմազտան արսլանլարը տախի կէօրտիւմ, լաքին զանն էտէրիմ օնլար ույգուտա ըտըլար, զիրա վագըթ էօյլէն իւսթիւ իտի։ Վէ տահա էօնիւմտէ օ գատար կիւնիւմ վար տըր տէյիւ՝ գափուճունուն եանընտան կէչիպ տաղ աշաղա էնտիմ ։

Քրիս. Սահիհ՝ օ պանա սէօյլէտի քի կէչտիյինի կէօրմիւշ տիր. լաքին քեաշքի օլ էվէ կիրէյիտին, զիրա օրատա սանա էօյլէ նատիտէ շէյլէր կէօսթէրէճէքլէր իտի քի՝ էօլէնէտէ օնլարը ունութմայաճաղըտըն ։ Լաքին քէրէմ էյլէ, աճապ Ալչագլանմա տէրէսինտէ հիչ պիր քիմսէյէ բասթ կէ՞լմէտին մի ։

Մէ-մին. Էվվէթ, Խօշնուտսուզ իսմինտէ պի-

---

*Շէրիաթըն վէրտիյի ազիմ գօրգուլարընը հիսս էթմիշ օլմայան կիւնահքեար՝ հէր նէ գատար սահիհան Ալլահըն շէրիաթընըն ղազապը վէ լանէթի ալթընտա իսէ տէ, տահա քէնտի կիւնահլարընտա ույումուշ օլտուղունտան՝ ճանը էմինլիքտէ տիր տէյիւ զանն էտէր ։

Digitized by Google

բիսինէ բասթ կէլտիմ քի՝ պէնի քէնտիսի իլէ եինէ կէրի տէօնմէյէ գանտըրմաղա փէք կէօնլիւ վար ըտը, սէպէպի տէ շու իտի քի, օլ տէրէ՝ հիչ իզզէթ պուլունմազ պիր եէր տիր։ Պունտան մաատա շունու տախի տէտի քի, էյէր օ եօլա կիտէր իսէմ՝ ճէմի տօսթլարըմըն խաթրլարընը գրաճաղըմ, մէսէլա՝ Քիպրին, Ղուրուրին, Խօտփէսէնտին, Տիւնեավի իզզէթին վէ տահա սայրլարըն, վէ քէնտի տէտիյինէ պագարագ, քէնտիսի պիլիր իմիշ քի՝ էյէր օլ տէրէյի պաշտան պաշա կէչէճէք գատար ահմագ պուլունուր իսէմ, փէք չօգ խաթրլարը գալաճաղ ըմըշ։

Քրիս. Կիւզէլ, սէն նէ՞ ճէվապ վէրտին։

Միւմին. Տէտիմ քի, Ղագաահէփ պու իսմլէրինի վէրտիքլէրինին պանա թաալիւգաթլարը

---

*Քրիսթիանլարա տիւշման բասթ կէլմէք հագգընա, հէր պիրինին այրը այրը տիւշմանլար կէօրտիւյունիւ տիգգաթ էյլէ։ Քրիսթիան՝ Միւմին կիպի Խօշնուտսուզա բասթ կէլտի տէյիւ օգումայըզ, լաքին Միւմին պու տիւշման իլէ միւպահէսէ էտիպ օնու ալթ էթտի։ Չօգ եօլճուլարա վագի օլուր քի՝ քէնտի եօլլարընտա իլէրիլէնտիքլէրինտէ, սայր եօլճուլարտան զիյատէ խօշնուտ օլուրլար։ Իմանըն հասըլա կէթիրտիյի պահսլէր՝ քիպրտէն, մազրուրլուգտան, խօտփէսէնտլիքտէն վէ տիւնեավի իզզէթէ՝ զէնկինլիյէ վէ շէհվէթէ արզու էթմէքտէն հասըլ կէլէն օլ խօշնուտսուզլուղա տահմա ղալիպ կէլիրլէր։

վար տըր, զիրա օնլար սահիհան պէնիմ թէնճէ ադրապալարըմ ըտրլար, ֆագաթ պէն եօլճուլուղա չըգալը՝ օնլար պէնի պրագմըշ տըրլար, պէն տախի օնլարը թէրք էթմիշ իմ. պու սէպէպտէն՝ շիմտի օնլար հիչ պէնիմ սիլսիլէմտէն օլմայանլարտան զիյատէ պիր շէյ տէյիլ տիրլէր պանա: Շունու տախի տէտիմ օնա քի, պու տէրէ հագգընա քէնտիսի փէք եանղլըշ սէօյլէյօր. զիրա իզզէթտէն էվվէլ ալչագլանմագ վար տըր, վէ մագրուր ախլագտան՝ տիւշմէք հասըլ օլուր: Պու էճիլտէն, տէտիմ, պէն՝ պիզիմ հասրէթլէրիմիզէ փէք լայըգ սայըլան շէյի թութաճաղըմա իսէ, պու տէրէտէն կէչիպ էն ալիմլէրին իզզէթ սայտըղը շէյէ կիթմէյի տահա էյի սայարըմ:

Քրիս. Օլ տէրէտէ հիչ պաշգա պիր շէյէ բասթ կէ՞լմէտին մի:

Մի-մի. Էվվէթ, Այըպ նամ պիրիսինէ բասթ կէլտիմ, լաքին եօլճուլուղումտա բասթ կէլտիյիմ ճէմի ատէմլէրին իչինտէ, զանն էտէրիմ քի պու ատէմ եանղլըշ իսիմ թաշըր: Օպիրլէրէ, պիր ազ միւպահէսէտէն վէ սայր շէյլէրտէն ոօնկրա, Եօգ՝ տէնիլիր իտի, լաքին պու արսըզ Այըպ ասլա վազ կէչմէյօր:

Քրիս. Նի՞չիւն, նէ՞ տէտի սանա:

Մի-մի. Նէ՞ մի, նէ օլաճագ՝ ասըլ մէղհէպէ

գարշը սէօյլէտի. Մէզհէպէ եափըշմասը՝ պիր ա-
տէմէ սէֆիլ, ալչագ, վէ մուրտար պիր իշ տիր՝
տէտի: Եումշագ զամիր՝ ինսանլըղա եագըշմազ,
վէ հէր վագթըն պէօյիւք քիմսէլէրին ատէթա
գուլլանտըգլարը էօյիւնիւլէճէք ազատլըգտան
քէնտինի մահրում՝ էտիպ՝ քէնտի սէօզլէրինէ վէ
էթվարընա մուգայէտ օլան քիմսէ՝ քէնտինի
վագթըն էյլէնճէսինի էթմիշ օլուր՝ տէտի:
Ղունու տախի պահս էթտի քի՝ գուվվէթլի,
զէնկին վէ ալիմ քիմսէլէրտէն եալընըզ փէք
ազ քիմսէլէր պէնիմ էֆքեարըմտան օլուպ,
պէնիմ էֆքեարըմտան օլանլար տախի, սահի-
հան չըլտըրմըշ քիմսէլէր տիր քի՝ կէօնիւլ իրա-
տէթլէրի իլէ հէր շէյտէն վազ կէչէրլէր, վէ
նիչիւն վազ կէչտիքլէրինի տէ քիմսէ պիլմէզ:
Ա Կորնթ. Ա. 26: Գ. 18: Փիլիպ. Գ. 7—9:
Յովհ. Է. 48: Քէնտի տսիրլէրինտէ օլան պաշ-
լըճա եօլճուլարըն ալչագ վէ ֆէնա հալ ու ահ-
վալլէրինէ, օնլարըն ահմագլըղը վէ ճէմի թապիի
իլիմլէրտէն պի խապէր օլմալարընա տախի գար-
շը սէօյլէտի: Հէմ տահա պուրատա նագլ էթ-
տիյիմ շէյլէրտէն պաշգա չօգ շէյլէր իւզէ-
րինէ տախի պու թարզ իւզրէ պէնիմ իլէ սէօյ-
լէշտի. մէսէլա, Պիր վազըն էօնիւնտէ աղլայա-
րագ սըզայարագ օթուրուպ, վէ ախ վախ էտէրէք

էվէ տէօնմէսի այրպ տըր՝ տէտի. Ուֆագ թէ-
ֆէք գապահաթլար իչիւն գարշընտաքինին աֆ-
վընը տիլէմէք, եախօտ պիրինտէն պիր շէյ ա-
լընմըշ օլունտուղունտա օնու էօտէմէք տախի ա-
յրպ տըր՝ տէտի: Հէմ տախի, մէզհէպ պիր ա-
տէմի՝ պազըպէտ խույլար սէպէպինտէն (վէ պու-
նու տէտիյինտէ՝ պունլարա փէք կիւզէլ իսիմ-
լէր վէրտի), պէօյիւքլէրտէն ուզագ պրաղըպ,
քէնտի մէզհէպտաշլարը օլմագ մինասիպէթի ի-
լէ՝ պայաղը թագըմ քիմսէլէր իլէ օլուպ օնլարա
բայէթ էթտիրիր, վէ պու շէյ այրպ տէյի՞լ
մի՝ տէտի*:

---

*Ալլահըն սուրէթինի զայպ էթմէյէնին էն գուվվէթլի
քէօթիւլիւյիւ, Ալլահանի շէյլէրին իւզէրինէ՝ պիզէ
թապիի օլան ութանմագլըգտան պաշգա պիր շէյ տէ-
յիլ տիր: Պու ութանմագլըգ՝ պիզիմ ինսանլարտան
օլան գօրգումուզ իլէ պիրլիքտէ՝ Ալլահըն հագիգաթը-
նա՝, Քրիստոսուն իզզէթինէ վէ պիզիմ ճանըմըզըն բա-
հաթընա պիր գուվվէթլի տիւշման տըր: Քրիստոսու վէ
օնուն իմանընը իգրար էթմէնին ուճունտա թիթրէյէ-
րէք տուրուպ տախմա իսմիմիզի վէ շէօհրէթիմիզի զայպ
էթմէյէլիմ տէյիւ գօրգմագտան իսէ, օլ իգրարըմըզը ա-
շիքեար պէյան էտէրէք՝ պիրտէն աղրըլարըմըզտան խէ-
լաս օլմասը տահա էյի տիր: Ջիրա Քրիստոս շու ազիմ
սէօզլէր իլէ պույուրմուշ տըր քի, "Հէր քիմ քի պու
զինաքեար վէ կիւնահքեար նէսլտէ պէնտէն էօթիւրիւ
վէ սէօզլէրիմտէն էօթիւրիւ ութանըրսա, ատէմ Օղլու
տախի՝ քէնտի Փէտէրինին ճէլալինտէ ազիզ մէլէքլէր

Քրիս. Սեն նէ՞ տէտին օնա։

Մի-մին. Նէ՞ տէտիմ. իլք էվվէլ նէ տէյէ-ճէյիմի պիլմէզ իտիմ։ Հէմ պէնի էօյլէ ու-թանտըրտը քի՝ գանըմ եիւզիւմէ սըչրատը. իշ-թէ ասըլ օ Այըպ գանըմը եիւզիւմէ կէթիրտի, վէ աղ գալտը պէնի հալտէն չրդարաճաղ ըտը։ Լաքին նիհայէթ միւլահաղա էթմէյէ պաշլատըմ քի, ատէմլէրին ինտինտէ ալա օլան շէյ՝ Ալլա-հըն հուզուրունտա մէքրուհ տըր։ Ղուկ. ԺԶ. 15։ Շունու տախի տիւշինտիւմ քի՝ Պու Ա-յըպ՝ ինսանլարըն նէ օլտուղունու սէօյլէյօր, Ֆագաթ Ալլահըն նէ օլտուղունու՝ եախօտ Ալ-լահըն Քէլամընընն նէ օլտուղունու սէօյլէմէյօր։ Պունտան մաատա, տիւշինտիւմ քի՝ մաշէր կիւնիւնտէ պիզիմ շէրաաթըմրզ տիւնեանըն պէնլիք բուհու իլէ քէսիլմէյէճէք, իլլա Հագգ Թաալանըն իլմի վէ շէրիաթը իլէ։ Պու էճիլ-տէն տիւշինտիւմ քի, էն ալասը՝ Ալլահըն տէտի-յի տիր, վէ հէր նէ գատար տիւնեատա օլան ատէմլէրին ճէմիսի օնա գարշը իսէլէր տէ, եինէ հագգան էն ալասը օ տըր։ Էօյլէ իսէ, Ալլահըն քէնտի մէզհէպինի էյի սայտըղընը կէօրտիւյիւմ-

---

իլէ կէլտիքտէ, օնտան էօթիւրիւ ութանաճագ տըր"։ Մարկ. Ը. 38։ Այըպտան հիւճիւմ օլունմագ իլէ, օնտան ալթ օլունմագ այրը շէյլէր տիր։

տէն վէ Ալլահըն պիր եուժշագ զամիրի էյի սայ-
տը ղընը կէօրտիւյիւմտէն, կէօյիւն փատիշահը-
ղը իչլուն քէնտիլէրինի ջըլկըն հաէնլէր՝ էն ա-
լիմլեր օլտուգլարընը, վէ Գրիստոսու սէվէն ֆա-
քիրլեր, օնտան իքրահ էտէն տիւնեանընն էն
պէօյիւք ատէմինտէն տէ զէնկին օլտուգլարընը
կէօրտիւյիւմտէն. տէ՛ֆ օլեա Ալլըպ, սէն պէնիմ
խէլաս օլմամա տիւշմանընն՝ տէտիմ։ Պէնիմ Ղա-
թը Շահ՝ նշան Թապլըմա գարընը սէնի գապուլ
էտէյի՞մ մի։ Յչէր էօյլէ էտէր իսէմ, օնուն
կէլտիյի կիւնտէ նանընը օնուն եիւզիւնէ պագա-
ճաղըմ։ Մարկ. Ը։ 38։ Յչէր պէն շիմտի օնուն
եօլարընտան վէ գուլլարընտան էօթիւրիւ ու-
թանընը իսէմ, օնտան միւպարէքէլէնմէյի նանընը
ումա պիլիր իմ։ Յաքին պու Ալլըպ՝ հագգան
պիր արսըզ՝ էտէպսիզ քիմսէ տիր. կիւճ իլէ օ-
նու ճանընտան տէֆ էտէպիլմիյիմ, հէման իս-
թիւմէ պինմէքտէ վէ տարիմա զուլաղըմանան ա-
ղաղ՝ մեզհէպտէն հասըլ կէլէն պաղը գուսուրլա-
ըը փըսրլտամագտայընը։ Յաքին նիհայէթ քէն-
տիսինէ սէջլէտիմ քի, պու իշ իչուն արթըգ
չալըշմասը նաֆիլէ տիր. զիրա քէնտինին իք-
ըահ էթմէյի շէյլէր՝ պանա հէփսինտէն իգզէթ-
լու կէորիւնէն շէյլէր տիր. պէջլէճէ նիհայէթ
պու թանիզ էտիճիտէն սավու շուպ՝ եօլումա

Digitized by Google

կիթտիմ ։ Վէ օնտան գուրթուլտուղումտա՝ շէօյլէ օգումաղա պաշլատըմ ,—

"Կէօք տավէթինէ միւթիւ քիմսէնին
Գարշըլատըղը տահմ իղվալէր ,
Ղայէթ չօգ տըրլար՝ վէ թէնէ ույկուն ,
Եէնիտէն եէնի կէլիրլէր հէր կիւն .
Քի պիզի պիր վագթ գափըպ եէնսինլէր ,
Վէ կէօք եիւզիւնտէն աթսընլար իրագ ։
Իմտի եօլճուլար , եօլճուլար իմտի ,
Այըգ տուրսունլար՝ ճէսուր էր կիպի" ։

Քրիս. Իֆթիխար էտէրիմ , գարընտաշըմ , քի՝ մէրտլիք իլէ պու էտէպսիզին էլինտէն եագանը գուրթարտըն . զիրա սէնին տէտիյին կիպի , զանն էտէրիմ հէփիսինին իչինտէ պու քիմսէ եանղ-լըշ իսիմ թաշըր . պախուսուս քէնտիսի օ-գատար արսըզ տըր քի՝ սօգագլարաա արգա-մըզտան գօվալայըպ՝ հէր քէսին էօնիւնտէ պի-զի ութանտըրմաղա , հէմ էյի օլան շէյին հագգընա ութանտըրմաղա չալըշըր* ։ Ֆագաթ

---

*Հագգ եօլու գապուլ էտիպ սաատէթ իչիւն եօլա չըգանլարտա ասլա պիր քիմսէ եօգ տըր քի՝ այըպտան հիւճիւմ օլունմասըն ։ Լաքին այըպտան եէնիլտիյիմիզ-տէ , պիզիմ կիպի մէլուն՝ վէ ճէհէննէմէ լայըգ կիւնահ-քեարլարը քէնտիսինէ "գարընտաշ" (Եբր . Բ . 11.) չա-ղըրմաղա ութանմայան Ալլահըմըզ Քրիստոսա լայըգ օ-լան իզզէթի վէրմէմիշ օլուրուզ ։ Էյ վա՛հ , այըպ պիզէ , պիզիմ այըպըմըզ պիզիմ կիւնահըմըզ իքէն՝ պիզ օնու

էյէր քէնտիսի էտէպսիզ օլմասայլտը, պու հա-
րաքէթտէ պուլունմայաճաղ ըտը։ Լաքին հալա
օնու րէտտ էտէլիմ, զիրա գօրգու վէրմէք ի-
չիւն քէնտիսինտէ օլ պէօյիւք սէօզլէր վար ի-
քէն, օ՝ տիվանէտէն պաշգասընը եիւճէլտէմէզ։
"Ալիմլէր իզզէթէ վարիս օլաճագ"։ տէր Սողո-
մոն, "ամմա տիվանէլէրին եիւճէլմէսի՝ այըպ օ-
լաճագ"։ Աւակ. Գ. 35։

Մէ-մին. Եէր իւսթիւնտէ հագիգաթ իչիւն
էյի ճէնքլէշմէմիզի իսթէյէն Զաթի Շէրիֆէ
տուա էթմէլիյիզ քի՝ Այըպա գարշը պիզէ իմ-
տատ էթսին։

Քրիս. Հագգըն վար. լաքին օլ տէրէտէ
հիչ պաշգա պիր քիմսէյէ բասթ կէ՞լմէտին մի։

Մէ-մին. Խայըր կէլմէտիմ, զիրա կէրէք օլ
տէրէտէ վէ կէրէք Էօլիւմ Քէօլկէսի տէրէսին-
տէ՝ ուճտան ուճա կիւն ըշըղը իլէ կէլտիմ*։

քէնտիմիզէ շէրէֆ սայըպ, պէօյլէ էթտի յիմիզտէ՝ պիզիմ
էն պէօյիւք շէրէֆիմիզ օլան Քրիստոսու, օնուն քէլամլարը-
նը վէ օնուն եօլլարընը այըպ սայարըզ։ Եա՛ գարընտաշլա-
րըմ, Ալլահտան՝ Քրիստոսուն պիզիմ էն էյի տօսթումուզ
օլտուղունու իգրար էթմէքտէ փէրվասըզ օլմագ տիլէ-
յէլիմ քի՝ Այըպ քէնտի մէլուն պաշընը էօրթիւպ՝ պի-
զիմ էն պէօյիւք տիւշմանըմըզ կիպի պիզտէն՝ գաչըն։

*Ալլահըն եիւզիւնիւն նուրու իւզէրիմիզէ վուրտու-
ղու վագըթտա կէլէն իղվալար՝ իմանըն եանընտա հիչ
կիպի շէյլէր օլուպ, անըլմաղա տախի լայըգ շէյլէր տէ-
յիլ կիպի կէօրիւնիւրլէր։

Քրիս. Սանա էյի բասթ կէլմիշ։ Իթիմատ էյլէ քի պանա փէք ազսըսը բասթ կէլտի։ Հէման օ տէրէյէ կիրէր կիրմէզ, օլ մուրտար շէյթան Ապողղիոն իլէ էփէյի վագրթ պիր հիյպէթլու ճէնկէ թութունտում. օ դատար քի՝ արթըգ պէնի էօլտիւրէճէք տէյիւ կէլտի պանա. պախուսուս պէնի եէրէ չարփըզ փարէ փարչէ էթմէք դաստը իլէ ալթընտա էզտիյինտէ էօյլէ կէլտի. զիրա պէնի եէրէ աթտըղընտա՝ գըլըճըմ էլիմտէն ֆըրլատը. պունտան գաթի նազար, քէնտիսի տախի՝ Արթըգ էճէլինի կէթիրէճէյիմ՝ տէտի. լաքին Ալլահա եալվարտըղըմտա՝ օ պէնիմ ֆիղանըմը իշիտիպ՝ պէնի հէփ սըգընթըլարըմտան խէլաս էթտի։ Ընտէն Էօլիւմ Քէօլկէսի տէրէսինէ կիրտիմ, վէ պիւթիւն տէրէնին եարը եօլունա դատար հիչ ըշըղըմ եօղ ըտը։ Պիր դաչ տէֆա օրատա գաթլ օլունաճաղըմ տէյիւ կէլտի պանա, լաքին նիհայէթ շաֆֆագ սէօքիւպ՝ կիւնէշ տօղտու, վէ պագի գալան եօլու չօգ գօլայլըգ վէ բահաթլըգ իլէ կէլտիմ։

Պու արալըգ բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ օնլար եօլլարընա կիթմէքտէ իքէն, Միւմին՝ բասթ կէլէ պիր եանա պագըպ Լաֆազան իսմինտէ պիր ատէմ կէօրտիւ քի պիր ազ էօթէտէ եանլարը սըրա կիտէյօր ըտը, զիրա պու եօլտա հէփիսինէ

տէ կէչէճէք գատար եէր վար ըտը*։ Պու ատէմ պիր պօյլու քիմսէ օլուպ՝ ուզագտան պագըլ-տըղընտա, եագընտան կէօրիւնտիւյինտէն զի-յատէ հիւսիւնլիւ պիր կէօսթէրիշի վար ըտը։ Միւմին իսէ պու ատէմ իլէ շէօյլէճէ միւքեա-լէմէյէ կիրտի։

Մէ-մին. Նէ՞րէյէ ուղուրլար էֆէնտիմ. Սէ-մավի շէհրէ՞ մի կիտէյօրսընըզ†։

Լաֆազան. Լվվէթ, օրայա կիտէյօրըմ։

Մէ-մին. Թամամ, էօյլէ իսէ սէնին կիւզէլ արգատաշլըղընա մալիք օլաճաղըզ։

Լաֆ. Կէօնիւլ իրատէթիմ իլէ սիզէ արգատաշ օլուր ըմ։

Մէ-մին. Կէլ էօյլէ իսէ պէրապէր կիտիպ՝

---

*Օրթալըգ ասիւտէ օլտուղունտա՝ հէր թարզ միւմին-լէր չօղալըր, զիրա պիր գօվալայըշ օլմատըղը էճիլտէն՝ իւսթաէն կիյտիքլէրի տիյանէթ գըյաֆէթի՝ քէնտիլէ-րինի հիչ պիր թէհլիքէյէ միւպթէլա էթմէզ։

†Իշթէ ստնա պիր Լաֆազան, քի պիզիմ կիւնիւ-միւզտէ պուլունան չօգլարըն թըպգը պիր սուրէթի տիր։ Օնլար Ինճիլին էօյրէթտիյի հագըգաթլար հագգընա՝ ա-շիքտար վէ լազըմը իւզրէ ոէօյլէյէ պիլիրլէր իսէ տէ, օնլարըն եիւրէյի եէնիլէտիպ քէնտիլէրինի քրիստոսուն պէնզէյիշինէ չէվիրէն գուրթարըճը գուվվէթինտէն մահ-րում տըրլար։ Պու թարզ քիմսէլէր՝ հէր տիւրլիւ ոէօհպէթէ ույարլար. տինատար իլէ ազըր պաշ օլուպ՝ տիւնեալը ոէվէն իլէ տախի խաֆիֆ օլուրլար, վէ մունա-ֆըգլար իլէ մունաֆըգլըղա տէօնէրլէր։

Digitized by Google

վագթըմըզը ֆայիտէլի շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէ-
շէրէք կէչիրէլիմ ։

Լ-ֆ. Կէրէք սէնին իլէ վէ կէրէք սայր պիր
քիմսէ իլէ էյի շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէշմէսի պէ-
նիմ տէ փէք խսթէտիյիմ շէյ տիր, վէ՝ պէօյլէ
պիր էյի մէշղուլիյէթտէ օլմագ խսթէյէն քիմ-
սէլէրէ բասթ կէլմիշ օլտուղում իչիւն տախի
շազ օլտում. զիրա, տօղրուսունու խսթէր ի-
սէն, փէք ազ քիմսէլէր վար տըր քի՝ եօլ էթ-
տիքլէրինտէ վագթլարընը պու թարզ իլէ կէ-
չիրմէյի վազիֆէ էտէրլէր. օնլար հիչ ֆայ-
տէսի օլմայան շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէշմէյի տա-
հա էյի սայարլար, վէ պու շէյ պանա փէք ա-
ճը վէրմիշ տիր* ։

Մ-ի-ֆ. Պու շէյ՝ վագաա աճընաճագ պիր
հալ տըր, զիրա եէր իւսթիւնտէ ինսանլարընը
տիլինէ վէ աղզընա կէօյիւն Ալլահընըն շէյլէ-
րինտէն տահա լայըգ շէյ նէ՞ վար ։

Լ-ֆ. Սէնտէն փէք աճայիպ խօշնուտ օլտում.
զիրա սէօյլէտիյին սէօզ թէքմիլէն տօղրու օ-
լուպ՝ քիմսէ օնա գարշը սէօյլէյէմէզ. վէ պէն
շունու տախի տէյէճէյիմ քի՝ Ալլահընը շէյլէ-

---

*Միւրայը տինատր լաֆազանլըգ իլէ սայրլարտան շի-
քնայէթ էտէր. քէնտինին իւզէրինէ հիչ պիր շէյ սէօյ-
լէմէզ։ Սահիհ տինատր եօլէ տէյիլ տիր ։

րի իւզէրինէ սէօյլէշմէք գատար թաթլը վէ ֆայիտէլի նէ՞ վար։ Պիր ատէմ՝ աճայիպ օլան՞ շէյլէր իլէ էյլէնտիյինտէ՝ օնտան թաթլը նէ օլուր։ Մէսէլա՝ պիր շէյին թէվարիխի եախօտ սրրը իւզէրինէ, վէ եախօտ միւճիզաթլար, աճայիպլէր, վէ նիշանլար իւզէրինէ սէօյլէշմէք իլէ էյլէնէն պիր ատէմ՝ Ազիզ Քիթապտա օլտուղու կիպի պաշգա նէ՞րէտէ օլ շէյլէրի օլ գատար կիւզէլճէ թահրիր օլունմուշ, վէ օլ գատար թաթլը գալէմէ ալընմըշ պուլաճագ տըր։

Մէ-մին. Տէտիյինիզ հագգլը տըր, անճագ պիզիմ օնլարըն իւզէրինէ սէօյլէշմէմիզտէն պաշլըճա մէրամըմըզ՝ օնլարտան մէնֆաաթ պուլմագ օլմալը տըր։

Լաֆ. Պէնիմ տէտիյիմ տէ օ տըր. չիւնքի օլ թարզ շէյլէրին իւզէրինէ սէօյլէշմէք փէք մէնֆաաթլը տըր, զիրա սէօյլէշմէք իլէ՝ ինսան չօգ շէյլէր իւղէրինէ մալիւմաթ քէսպ էտէր մէսէլա տիւնեավի շէյլէրին ֆանիլիյի վէ եօգարըտա օլան շէյլէրին ֆայիտէլի օլմասը իւղէրինէ։ Պու շէյ՝ ալէսսէվի օլան պիր հալ տըր. լաքին պաշլըճա՝ սէօյլէշմէք իլէ ինսան եէնիտէն տօղմանըն լուզումինի, քէնտի ամէլլէրինին քիֆայէթսիզլիյինի, Քրիստոսուն սատագաթընըն իգթիզասընըվէ սայր պունլար կիպի շէյլէր էօյրէնիր։ Պունտան մաատա, սէօյլէշմէք իլէ ինսան՝

թէօվպէ էթմէք, իման էթմէք, տուա էթմէք, սըգընթը չէքմէք վէ պունլար կիպի չէյլէրին նէ օլտուղունու էօյրէնիր. Հէմ տախի սէօյլէշմէք իլէ, ինսան՝ Ինճիլին քէնտի բահաթը իչիւն վէրտի, ի պէօյիւք վատլարըն վէ թէսէլլիլէրին նէ օլտուղունու էօյրէնիր։ Պունտան մաատա, սէօյլէշմէք իլէ ինսան՝ ֆասիտ զիիւմլէրէ գարշը պահս էտիպ՝ հագգը վիգայէ էթմէյի, հէմ տախի ճահիլէ թալիմ վէրմէյի էօյրէնիր*։

Մէ-մին. Պու տէտիքլէրինին քեաֆֆէսի սահիհ տիր, վէ սէնին էֆքեարըն պէօյլէ օլտուղունու իշիթտիյիմէ փէք շազ ըմ։

Լաֆ. Նազըգ քի պու շէյին օլմատըղը սէպէպինտէն իմանըն իգթիզասընը վէ էպէտի էօմիւր իչիւն քէնտի ճանլարընա լութֆուն կէօրէճէյի իշին լուզումինի անլայան քիմսէլէր ազ օլուպ,

---

*Սահիհ իման իլէ օլան իգրարըն թըպգըսը տէյին մի պու. լաքին կէօր քի պիր իսմ իլէ Միւմին տախի սահիհ թալիմաթլար իւզէրինէ տուտու գուշու կիպի սէօյլէշմէյի վէ օնլարըն իւզէրինէ սահիհ միւլահազալար էթմէյի էօյրէնէպիլիր, նէչէ քի օնլարը սահիհէն գապուլ էթմէյէ, օնլարը սէվմէյէ վէ քէնտի խըրսլարը վէ էթվարը իւզէրինէ օլան օնլարըն թէէսիրինի տույմաղա եիւրէյի եօգ տըր։ Չօգլար վար քի՝ Քրիստոս քէնտի միւէլլիմլէրի տիր տէյիւ շիմտի իգրար էտէրլէր, լաքին օ՝ կէլէճէք տիւնեատա օնլարըն գատըսը կիպի օնլարը հիւքմի ազապա կէօնտէրէճէք տիր։

Digitized by Google

օնլար պիլմէյէրէք՝ շէրիաթըն ամէլլէրինտէ եաշարլար քի, օնլար իլէ պիր ատէմ ասլա կէօյիւն փատիշահլըղընը քէսպ էտէմէզ։

Մի-մին. Լաքին լութֆ էյլէ, պու շէյլէրին հագգընա պիր սէմավի մալիւմաթ քէսպ էթմէսի՝ Ալլահըն վէրկիսի տիր. ինսանըն չալըշմասը եախօտ օնլարըն իւզէրինէ սէօյլէշմէսի իլէ հիչ պիր ատէմ օնլարա մալիք օլամաց։

Լաֆ. Էօյլէ օլտուղունու պէն տէ փէք էյի պիլիր իմ, զիրա պիր ատէմէ կէօքտէն վէրիլմիշ օլմայընճա, օլ ատէմ քէնտիլիյինտէն հիչ պիր շէյէ մալիք օլամազ. հէփիսի լութֆ իլէ օլուպ, ամէլլէրտէն տէյիլ տիր։ Պունուն սահիհ օլտուղունա Ազիզ Գիթապտան եիւզ իսպաթ կէօսթէրիր իմ։

Մի-մին. Փէք էյի էֆէնտիմ, տէտի Միւմին, շիմտի նէ՞ շէյ իւզէրինէ գօնուշալըմ.

Լաֆ. Նէ՛ քի իսթէր իսէն։ Պէն սէմավի շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէշիրիմ, տիւնեավի շէյլէր իւզէրինէ տէ. էտէպիյէթ՝ եախօտ տիյանէթ իւզէրինէ. մուգատտէս՝ եախօտ զայրը մուգատտէս շէյլէր իւզէրինէ. կէչմիշ՝ վէ եախօտ կէլէճէք շէյլէր իւզէրինէ. կէրէք էճնէպիյէ վէ կէրէք տախիլիյէ շէյլէր իւզէրինէ. փէք մուհիմմ վէ եախօտ մուֆասսալ շէյլէր իւզէրինէ

տախի սէօյլէշիրիմ, էյէր օնլար թէքմիլէն ֆայիտէմիզէ պահս օլաճագ շէյ իսէ։

Մի-մին. Պունուն իւզէրինէ Միւմին թաաճճիւպ էթմէյէ պաշլատը, վէ Քրիսթիանա եանաշարագ (չիւն պու արալըգ Քրիսթիան եալընըզճա կիտէյօր ըտը), ուսուլլայըն օնա տէտի քի՝ Նէ՝ կիւզէլ պիր արգատաշ պուլտուգ։ Պու ատէմ շիւպհէսիզ փէք իլէրտէ պիր եօրճու օլա պիլէճէք տիր։

Քրիս. Պու սէօզիւն իւզէրինէ Քրիսթիան քիպարճա կիւլիւմսիւլէյիպ շէօյլէ սէօյլէտի. Պու ատէմ քի սէն օնա պու դատար գափըլտըն, օնուն պու տիլի իլէ՝ քէնտիսինի թանըմայան եիրմի քիշիյի ալտատա պիլիր։

Մի-մին. Սէն օնու թանը՞րմըսըն։

Քրիս. Թանը՞րմըյըմ։ Էվվէթ, օնուն քէնտի քէնտինի թանըտըզընտան զիյատէ պէն օնու թանըրըմ։

Մի-մին. Ըման էֆէնտիմ, պու ատէմ նէ՞ տիր։

Քրիս. Օնուն իսմի Լաֆազան տըր, վէ պիզիմ շէհրին միւթէմէքիւնլէրինտէն տիր։ Սէնին օնա եապանճը օլտուզունա թաաճճիւպ էտէրիմ, ֆագաթ շու հալ տա վար տըր քի՝ շէհրիմիզ պէօյիւք տիր։

Digitized by Google

Միւմին. Քիմի՞ն օղլու տըր, վէ նէ՞ սէմթ-տէ օթուրուր։

Քրիս. Թաթլը տիլ նամ քիմսէնին օղլու տըր, վէ Պօշ պօղազ մահալլէսինտէ օթուրուր։ Քէն-տիսինի թանըյանլարըն քեաֆֆէսի օնու՝ Պօշ պօղազ մահալլէսինին Լաֆազանը տէյիւ պիլիր-լէր, վէ հէր նէ գատար օնտա պիր կիւզէլ տիլ վար իսէ տէ՝ անճագ քէնտիսի զավալլը պիր ու-շագ տըր*։

Միւմին. Փէք էյի, ֆագաթ քէնտիսի պիր կիւզէլ ատէմ պէնզէր։

Քրիս. Քէնտիսի իլէ էյի աշնալըղը օլմայան-լարա էօյլէ տիր, զիրա օնուն կիւզէլլիյի ուզագ-տան տըր. եագընա կէլտիյինտէ զայէթ չիրքին տիր։ Սէնին կիւզէլ ատէմ տիր տէմէնտէ՝ պիր թասվիրճինին իշինտէ կէօրտիւյիւմ խաթրըմա կէլիյօր քի, եափտըղը թասվիրլէր ուզագտան

---

*Պիզէ քիմսէնին հագգընա ֆէնա սէօյլէմէմէք էմր օ-լունմուշ տէյի՞լ մի։ Յաւ. Դ. 11։ Պու շէյտէ Քրիս-թիան դապահաթլը տէյի՞լ մի տիր։ Խայրը, զիրա Ել-լահըն իզզէթի վէ ինճիլին իթիպարը թէհլիքէտէ օլտու-ղունտա, վէ միւմինլէր՝ եալընըզ պիր լաֆազան, ատէպ-սիզ վէ մունաֆըգ պիր քիմսէտէն ալտանաճագլար տէ-յիւ գօրդու օլտուղունտա, որրալը հէմ լազըմ տըր քի օլ թարզ քիմսէնին նէ օլտուղունու եագըշըղընա կէօ-րէ աշիքեար պէյան էտէլիմ։

փէք կիւզէլ կէօսթէրիպ, փէք եագընտան ղայէթ չիրքին տիրլէր։

Ամ-մի. Լաքին պանա էօյլէ կէլիյօր քի շագա էտէյօրսըն, զիրա կիւլիւմսիւլէտին։

Քրիս. Հէր նէ գատար կիւլիւմսիւլէտիմ իսէ, հաշա քի պու իշտէ շագա էտէյիմ, եախօտ քիմսէյի նաֆիլէ եէրտէ գապահաթլը չըգարայըմ։ Օնուն նէ օլտուզունու շիմտի սանա տահա էյի կէօսթէրէյիմ։ Պու ատէմ հէր թարզ արգատաշլըղա վէ հէր սէօզէ կէլիր. շիմտի սէնին իլէ նասըլ սէօյլէշիյօր իսէ, իչրէթ սօֆրասընտա օթուրտուղունտա տախի էօյլէ սէօյլէշմէյէ հազըր տըր, վէ իչքի գաֆասընա վուրտուգճա, պու շէյլէր տախի տահա զիյատէ օնուն ազզընտա տըր։ Օնուն եիւրէյինտէ եախօտ էվինտէ, վէ եախօտ սէօհպէթինտէ՝ մէզհէպին հիչ եէրի եօգ տըր. օնտա օլանընն քեաֆֆէսի տիլինտէ տիր, վէ օնտա օլան մէզհէպ տախի, օնուն իլէ փաթըրտը էթմէք իչիւն տիր*։

*Պունուն կիպի միւմինլէր նասըլ քի տախմա պուլունուր իսէ՝ քէզալիք շիմտի տախի վար տըր։ Պունուն կիպի քիմսէլէր՝ օլ կիւզէլ քրիսթիանլըղը եիւրէյինտէն եարալայըպ, հէր ճէլիլ հագըգաթլարը այագ ալթընա պրագըրլար։ Պիւթիւն պիւթիւնէ ճահիլ օլանլարտան վէ աշիքեար մունաֆըգլարտան զիյատէ պունուն կիպի քիմսէլէրին զարարը տահա չօգ տըր։ Էօյլէ իսէ պունուն կիպի քիմսէլէրտէն գաչըն վէ օնլարտան իրագ տուրուն։

Մի-մին. Տէ՞մէ, էօյլէ իսէ պէն պու ատէմ-տէն չօգ ալտանմըշըմ.

Քրիս. Ալտանմա՞գ մը, շիւպհէն օլմասըն: Խաթրընա կէթիր շու տար իւլմէսէլի քի, "Սէօյ-լէրլէր, վէ էթմէզլէր" տէր. լաքին Ալլահըն փատիշահլըղը սէօզ իլէ տէյիլ՝ իլլա գուվվէթ իլէ տիր: Մատթ. ԻԳ. 3: Ա. Կորնթ. Դ. 20: Պու ատէմ տուա, թէօվպէ, իման վէ եէնի տօ-ղուշ իւզէրինէ սէօյլէր, ֆագաթ օնլարըն իւ-զէրինէ սէօյլէշմէքտէն պաշգա պիր շէյ պիլմէզ: Պէն օնուն էվինէ կիրմիշ օլուպ, օնու՝ կէրէք էվինտէ վէ կէրէք տըշարըտա պիլտի յիմտէն, օնուն հագգընա հէփ տէտիքլէրիմին սահիհ օլ-տուղունու տախի պիլիր իմ: Եումուրթանըն ագընտա նէ գատար տատ եօղ իսէ՝ օնուն էվին-տէ տախի օլ գատար մէզհէպ եօգ տըր: Օրա-տա՝ նէ տուա էթմէք վար, նէ տէ կիւնահտան թէօվպէ էթմէք նիշանէսի. հէման հայվան քէն-տի ճինսինտէ Ալլահա օնտան փէք զիյատէ էյի խըզմէթ էտէր: Օնու պիլէնլէրին էօնիւնտէ օ՝ մէզհէպէ քիր, ազար վէ այըպ կէթիրիճի տիր (Հռովմ. Բ. 23, 24). շէհրտէքի քէնտինին օ-թուրտուղու պիւթիւն ճիվարընտա, օնուն սէ-պէպինտէն՝ մէզհէպ հագգընա անճագ պիր էյի լուղէթ սէօյլէնիր: Օնու թանըյան խալգ օ-նուն հագգընա "Տըշարըտա ազիզ, էվտէ շէյ-

թան" տէր: Ոնուն զավալը ֆամիլեասը տախի պէօյլէ պիլիր օնու. օ՝ քէնտի խըզմէթքեարլարընա էօյլէ նէքէս, էօյլէ փիս աղըզ, վէ էօյլէ նահագգ տըր քի, օնուն իլէ՝ նէ նասըլ տավրանաճագլարընը պիլիրլէր, նէ տէ նասըլ սէօյլէյէճէքլէրինի: Ոնուն իլէ իշի օլանլար տէր քի, Ոնուն իլէ իշ էթմէտէն իսէ՝ պիր չինկեանէ իլէ իշ էթմէսի տահա էյի տիր, զիրա օ՝ տահա էյի իշ կէօրէճէք տիր: Էյէր միւմքին օլուր իսէ, պու Լաֆազան՝ օնլարըն ալէյհինտէն վարըպ, օնլարա հիլէ էտէճէք, օնլարը ալտատաճագ վէ հագգլարընտան կէլէճէք տիր: Քէնտի էվլատլարընա տախի՝ քէնտի եօլունա վարմաղա էօյրէտիր, վէ պիր եումշագ զամիրին իլք նիշանէսինի՝ տիվանէ գօրգագլըգ թէսմիյէ էտէրէք, օնլարտա պէօյլէ պիր շէյ կէօրտիւյիւ կիպի, օնլարը տիվանէ վէ մանգաֆա չաղըրըպ, նէ օնլարը պիր լայըգլը իշէ գօր՝ նէ տէ սայրլարըն էօնիւնտէ օնլարըն հագգընա էյի սէօյլէր: Պէն՝ քէնտի փայըմա, օ էֆքեարտէ իմ քի՝ պու ատէմ քէնտի մուրտար էթվարը իլէ՝ չօգլարըն եուվարլանըպ տիւշմէսինէ սէպէպ օլմուշ տըր, վէ էյէր Ալլահ էսիրկէմէզսէ, տահա չօգլարըն խարապընա տա սէպէպ օլաճագ տըր*:

---

*Քրիստոսուն տինինի եալընըզ տիլ իլէ իգլար եաիպ

Ամ-ին. փէք էյի գարբնտաշըմ, էլպէթտէ սանա գանմալը յըմ, տէյիլ եալընըզ՝ Օնու պի-լիրիմ՝ տէտիյին իշիւն, իլլա ինսանլար հագ-գընա պիր Գրիսթիան կիպի սէզլէտիյին իշիւն տախի։ Ղիրա զանն էտէմմ՝ քի սէն պու շէյ-լէրի օնա քէօթիւլիւք իսթէտիյին իշիւն սէզ-լէրսին, իլլա տըլ սէզլէտիյին կիպի օղտուղու իշիւն։

Գրիս. Լ՝յէր պէն օնու սէնտէն զիյատէ թա-նըմասա իտիմ, իհթիմալ տըր քի պէն տախի սէնին իլք էվվէլ օնուն հագգընա էթտիյին թահմին կիպի թահմին էտէճէյիտիմ. վէ էյէր

քէնտի իշէրլէրինտէ քրիստոսուն մուհապէթի վէ լութֆու տալա պուլունմայան քիմսէլէր, պունու օգու-յուզ թիթրէսինլէր։ Է՝յվահ, էպլէլէր՝ Ալլահըն լութ-ֆունա, Բաղդատը քրիստոսա, վէ հագգաթըն մու-զատէտ քէլամընա նէ՝ հագարէթ կէթիրիրլէր։ Ա՝հ, պէր կէլէճէք տիւնիատա օնլար տաղիզ վէ հիւրէքլէր-ի թէֆթիշ էտէն Ալլահա նէ՝ տաղիմ հիսապսըզ վէրէճէքլէր։ Եա՝ Ցիսուսուն տահիհ եօլճուլարը, պու-նու օգույուզ Բաղդատընըզա համան սունուն քի՝ սիզի ճէյվէտիզ խան իւղերինէ տուրմոգատան վէ հագգաթ հագգընա պիրայրտա լաֆտանընըզ էթմէքտէն խէլատ էյ-լէյիզ՝ հագգաթը քեսմէլէն սիզէ պիլտիրտի քի՝ օնու հիւրէյինիլէն իշինէ գաղուլ էտէխիզ, վէ օնուն թէե-սիրի հէմ թէֆզիլէյիմի գուվվէթինին ալթընտա եաշա-յըզ տավամանտընըզ։ Ցիքի սայթարտան ֆարդը կանի քի՞մ տիր։

պու խապէրլէրի մէզհէպէ տիւշման օլան քիմ-
սէլէրտէն ալմըշ օլսա իտիմ, իֆթիրա եէրինէ
գօյաճագ ըտըմ, զիրա՝ պու պիր հալ տըր քի
էքսէրի քէօթիւ ատէմլէրին աղզընտան՝ էյի ա-
տէմլէրին իսմի վէ իշի իւզէրինէ եաղար։ Լաքին
կէրէք հէփ պու շէյլէրտէ վէ կէրէք պէնիմ
պիլտիյիմ տահա պունլար գատար քէօթիւ սայր
չօգ շէյլէրտէ օնուն գապահաթլը օլտուղունու
իսպաթ էտէ պիլիր իմ։ Պունտան գաթի նազար,
էյի ատէմլէր օնուն հագգընա ութանըրլար, օ-
նու նէ՛ գարընտաշ չաղըրա պիլիրլէր՝ նէ տօսթ.
քէնտի արալարընտա օնուն իսմի ասխի վէրիլ-
տիյինտէ՝ էյէր օնու թանըրլար իսէ եիւզլէրի
գըզարըր։

Մի-մին. Փէք էյի. շիմտի ֆարգ էտէյօրըմ
քի, լաֆ վէ ամէլ այրը այրը շէյլէր տիր, վէ
շիմտէն սօնկրա պու ֆարգը էյի տիգգաթ է-
տէճէյիմ։

Փրիս. Հագգան այրը այրը շէյլէր տիր. վէ
ճան իլէ թէն նէ գատար պիրի պիրինտէն ֆարգ-
լը իսէ, օնլար տախի օգատար ֆարգլը շէյլէր
տիր. զիրա նիճէ քի ճանսըզ թէն պիր էօլմիւշ
լէշ իսէ, քէզալիք լաֆ տախի եալընըզ օլտու-
ղունտա՝ պիր էօլմիւշ լէշ տիր։ Մէզհէպին
ճանը՝ օնուն ամէլէ միւթալիգ օլան փայը.

տրը*։ "Ալլահ վէ փէտէբին ինանինոէ փաք վէ լէ-
քէսիզ տին պու տրը քի՝ քիշի էօքսիւզէրի վէ տուլ
գարբլարը սրգընթրլարընտա զիյարէթ էյլէյէ,
վէ քէնտիսինի տիւնեատան լէքէսիզ սագլայա" ։
Յոհ. Ա. 27. Հէմ տախի խանէ 22—26 յա պագ։
Լաֆազանընն պու շէյտէն խապէրի եօգ տրը. օ՝
իշիթմէք վէ սէօյլէմէք իլէ պիր ատէմ կիւզէլ
պիր քրիսթիան օլուր տէյիւ զանն էտէրէք՝ ա-
սրլ քէնտի ճանընը ալտատրը։ Իշիթմէք՝ եալը-
նըզ թօխումու էքմէք կիպի տիր։ Սէօյլէմէք
տախի՝ մէյվէնին սահիհան եիւրէքտէ վէ էօմիւր-
տէ հասլա կէլմիշ օլտուղունու կէօսթէրմէյէ
քեաֆի տէյիլ տիր։ Ալ՝ շիւպհէմիզ օլմասընն

*Պու քիթապընն միւէլլիֆի՝ պիր սահիհ քրիսթիանընն
էն սոզրու նիշանէսինի, ամէլ իլէ օլան տինտարլըզը
սայտր. "Օնլարընն մէյվէսինտէն թանըյահագընըզ օն-
լարը" տէր Բապպրմիզ։ Էյի աղա՜ քէնտի եափրագլա-
րընն կիւմրահ հասլ կէլմէսինէն, եախօտ կիւզէլ վէ
նատիսէ չիչէքլէր իլէ սոնանմիշ օլտուղընտան թանըլ-
մազ, իլլա քէնտի մէյվէսինէն՝ քի թա սոնկրա վէրիր,
հաքէզա պիզիմ Քրիստոսուն շայիրտի օլմամիզընն նիշա-
նէսի՝ տրշարբատան Քրիսթիան ըզ՝ սէմէմիզ, եախօտ
թէճրիպէսինէ վարարըզմըզ շէյլէրին հագգընտա կիւզէլ
պիր նազլիյէթ էթմէմիզ սէյիլ տիր։ իլլա Քրիստոսուն
պիզէ թէնպիհ էթտիյի շէյլէրի էթմէմիզ տիր։ "Սիզ
պէնիմ սօսթլարըմընըզ", եանի՝ պէնիմ սօսթլարըմ
օլտուղունուզա պիր նիշանէ օլուր։ "Էյէր սիզէ հէփ
թէնպիհ էթտիյիմ շէյլէրի էտէրսէնիզ"։

Digitized by Google

քի՝ մաշէր կիւնիւնտէ ինսանլար քէնտի մէյ-
վէլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաճագլար։ Մատթ.
ԺԳ. 23։ Օլ կիւնտէ՝ Ինանը՞ր մը իտինիզ
տէյիւ սօրուլմայաճագ, իլլա, Իշլէյէնլէ՞ր մի
իտինիզ՝ եօղ իսէ եալընըզ սէօյլէյէնլէր մի տէ-
յիւ սօրուլուպ՝ օնա կէօրէ հիւքմ օլունաճագ-
լար*։

---

*Կիւնահքեարլար հէր նէ գատար խէլաս պուլուրլար վէ
քէնտի կիւնահլարը Քրիստոսուն գանը իլէ էպէտէն եայ-
գանը իսէ, վէ հէր նէ գատար օնլար Քրիստոսուն սա-
տագաթը իլէ թէքմիլէն սատըգ օլուրլար իսէ, հէր նէ
գատար Յիսուս Քրիստոսուն շէֆաաթճըլըղը իլէ Ալ-
լահ էպէտի հայաթը օնլարա իհսան էտէր իսէ տէ, ֆա-
գաթ Քրիստոսուն ազիզ իմանընա իլհագ օլանլարտան
մատատա հիչ պիր քիմսէ պու պէհասըզ էյլիքլէրէ նա-
յիլ օլամազ։ Վէ պու Ալլահըն ինայէթի օլան իման,
եանի Ալլահըն սէչտիյի քիմսէլէրին իմանը, Ալլահըն
իրատէթինէ միւթի օլմազ իլէ, վէ Ալլահըն իզզէթի իչիւն
էյի մէյվէ կէթիրմէք իլէ պէյան օլուր։ Սահիհ տիր
քի ազիզլէրին սատըգլանըպ օնլարա էպէտի հայաթը
վէրիլմէսի քէնտի ամէլլէրի սէպէպինտէն եախօտ քէն-
տի ամէլլէրի սատագաթա վէ խէլասա լայըգ օլմալար
սէպէպինտէն տէյիլ տիր, ֆագաթ Բապպըն իւզէրի-
նէ քէնտի սատագաթլարը վէ խէլասը օլան իմանլա-
րը՝ քէնտի ամէլլէրի իլէ հագգ չըգաճագ տըր. զիրա օ-
նուն իլէ՝ օնա ինանըրլար տէյիւ իքրար էթտիքլէրի
միսիլլու, օնուն թէնպիհլէրինէ իթաաթ էմէլէրի իլէ
տախի՝ օնուն իւզէրինէ օլան մուհապպէթլէրինի պէ-
յան էտէրլէր։ Իմտի քիմսէ քէնտինի ալտաթմասըն.

Digitized by Google

Տիւնեանընն սօնու՝ պիզիմ պիչինիմիզէ պէնզէ-տիլմիշ տիր (Մատթ. ԺԳ. 30), վէ պիլիրսին քի պիչինտէ, ինսան՝ մէյվէտէն պաշգա շէյէ պագ-մազ։ Իմանտան օլմայան պիր շէյ մագպուլ օլաճագ տէմէք իսթէմէմ, ֆագաթ պունլարը սէօյլէմէմտէն մէրամըմ, օլ կիւնտէ Լաֆազանընն իգրարընընն նէ պօշ պիր շէյ օլաճաղընը սա-նա կէօսթէրմէք տիր։

Մէմին. Պու տէտիյին՝ Մովսէսին փաք հայ-վան հագգընա էթտիյի թարիֆի խաթրըմա կէ-թիրիյօր։ Ղեր. ԺԱ։ Բ Օրին. ԺԴ։ Օնուն թըրնաղը եարըգ՝ վէ քէնտիսի կէվիշ կէթիրէն օլմալը իտի. նէ եալընըզ թըրնաղը եարըգ՝ նէ տէ եալընըզ կէվիշ կէթիրէն։ Թավշան կէվիշ կէ-թիրիր իսէ տէ՝ եինէ նափաք տըր, զիրա թըր-նաղը եարըգ տէյիլ։ Վէ պու շէյ սահիհէն Լա-ֆազանա պէնզէր. օ՝ կէվիշ կէթիրիր, եանի իլմ արար. սէօզիւն իւզէրինէ կէվիշլէր, անճագ թըրնաղը եարըգ տէյիլ։ Օ՝ կիւնահքեարլարընն եօլունտան այրըլմազ, իլլա թավշան միսալի՝ օն-տա քէօփէյին վէ այընընն այաղը վար տըր.

զիրա ամէլսիզ իման էօլիւ տիր, վէ էօլիւ իման՝ էօլիւ-էրտէն գրյամ ալմըշ Գուրթարըճընընն իւզէրինէ ասլա պիր տիրի իւմիտ տօղուրամազ, վէ օնուն Գատը իւն վանը իլէ կէօրիւնտիւյիւնտէ՝ հիչ հիչ պիր ֆայիտէ էտէմէզ

պու սէպէպտէն օ նափաք տրը։

Քրէս. Պէնիմ անլատըղըմա պագարագ, սէն օլ քէլամլարըն ասըլ ինճիլի մանալարընը սէօյլէտին. վէ պէն պիր շէյ տահա իլավէ էտէճէյիմ։ Պօղոս՝ պազը ատէմլէրի հէմ ասըլ պու պէօյիւք լաֆազանլարը՝ Իօթէն պագըր վէ շամաթա էտէն զիլ թէսմիյէ էտէր (Ա Կորնթ. ԺԳ. 1—3). եանի, պիր սայր եէրտէ պիրիպիրինէ գաթարագ, Օնլար սէս վէրէն ճանսըզ շէյլէր տիր՝ տէր։ Ա Կորնթ. ԺԴ. 7։ Ճանսըզ շէյլէր, եանի՝ Ինճիլին սահիհ իմանը վէ լութֆունտան խալի, վէ պու էճիլտէն՝ կէօյիւն փատիշահլըղընտա հայաթ օղուլլարընըն արասընտա ասլա գօնուլմայաճագ շէյլէր. վագաա քէնտի սէօզլէրի իլէ՝ սէսլէրի պիր մէլէյին տիլի եախօտ սէսի կիպի տիր։

Մէ-մին. Կիւզէլ. պէն զաթը օնուն արգատաշլըղընա փէք մէճպուր աէյիլ իտիմ, վէ շիմտի օգատար տա հազզ էթմէմ։ Նէ՞ էտէլիմ տէ օնտան գուրթուլալըմ։

Քրէս. Պէնիմ նասիհաթըմը տինլէյիպ սանա սէօյլէտիյիմ կիպի էյլէ, վէ կէօրէճէքսին քի՝ էյէր Ալլահ օնուն եիւրէյինէ տօգանըպ օնու տէօնտէրմէզ իսէ, օ տախի չափուճագ սէնին արգատաշլըղընտան հազզ էթմէյէճէք տիր։

Մ՝ԱՆ. Ո՞ՒՐ ԷՔՄԵՄԻ ԽԱԹԷՐԻՆ։

ՎԱՐԻՈ. Ո՞ՒՐ՝ օլաճագ, եանրնա-վարբա՝ մեզ հեպին գուվվէթի իւղերինէ օնուն իլէ պիր ուէրին միւքեալէմէյէ կիր, վէ քէնտիսի բազի օլաուղունա (Հէմ օլաճագ սարը), աշիքեար սիւալ էյլէ քէնտիսինե քի՝ օլ շէյին քէնտի եիւքյինտե, էվվինտե վէ սէօհպէթինտե եէրի վա՞ր մը*։

Մ՝ԱՆ. Օլ վարդր Մ՝իւմին եէնե էօթէյե կէչիպ Լաֆազանա շէօյլէ սէօյլէտի։ Կէլ պաղարը, նի՞ճէ սին, նէ՞ վար նէ՞ եօղ։

Լաֆ. Փէք էյի, շիւքիւր։ Շիմտի էյե գատար էվի էյի սէօյլէշմիշ օլմալը խոիք ուէյիւ թահմին էտէրիմ։

Մ՝ԱՆ. Փէք կիւզէլ, էյէր իսթէրսէնիզ շիմտի պաշլարը. վէ մատէմ քի նէ շէյ իւզէրինե սէօյլէշճէյիմիզի պանա պրագտընը սէշմէյե,

---

*Գու օլմայընճա՝ քեսֆֆէսի նաֆիլէ էֆքեեար, պիհուսաք սես վէ ֆայիտէսիզ պիր իգրար տը։ Ինանալը՝ իման եէրինե խէյալը՝ վէ ամնատրլըզը եէրինե եալնըզ օնուն կէօսթէրիշինի իւզէրլէրինե պլըրլար։ Սահիհ իման՝ ատիմա քէնտի մէյվէսի իլէ պէյան օլունուր։ Սահիհէն թէօվգէյե կէլէն՝ քէնտի թավը ու հարտաքէթի իլէ պէյան օլուր։ Ալանմայը, պիր եիւրէք՝ մուհապէթ վէ իթաատ իլէ Ալլահէն իւզէրինե ատզրու օլմատըգճա, Ալլահ ատլ իլէ զէվգէնիլմէզ։

Digitized by Google

իշթէ շունուն իւզէրինէ սէօյլէշէլիմ, եանի, Ալ-լահըն խէլաս էտիճի լութֆու պիր ատէմին եիւ-րէյինէ էնտիյինտէ քէնտինի նի՞ճէ պէյան է-տէր։

Լաֆ. Էօյլէ իսէ սէօզիւմիւզ իշլէրին գուվ-վէթի իւզէրինէ օլաճագ տըր։ Փէք էյի, պու պիր կիւզէլ շէյ տիր սէօյլէշմէյէ, վէ պունուն ճէվապընը վէրմէյէ հազըր ըմ։ Իմտի ճէվապըմ մուխթասարճա շու տըր. Էվվէլա, Ալլահըն լութֆու եիւրէքտէ օլտուղու հալտէ՝ օրատա կիւնահա գարշը պիր պէօյիւք ֆէրեատ հասըլ կէթիրիր։ Սանիէն—

Մի-մի։ Խայըր, տուր, պիրէր պիրէր միւլա-հազա էտէլիմ։ Պանա կէլիր քի պէօյլէ տէմէ-տէն իսէ, Օ՝ ճանը քէնտի կիւնահընտան իքրահ էթմէյէ մէյիլլէնտիրմէսի իլէ քէնտինի պէյան էտէր՝ տէմէլի իտին։

Լաֆ. Նէյէ՞, կիւնահա գարշը ֆէրեատ էթ-մէնին իլէ օնտան իքրահ էթմէնին արասընտա նէ՞ ֆարգ վար տըր։

Մի-մի. Հայ հայ, փէք չօգ։ Օլապիլիր քի պիր ատէմ ատէթ տէյիւ կիւնահա գարշը ֆէր-եատ էթսին. լաքին օնա գարշը պիր տինտարա-նէ զըտտլըղըն գուվվէթի օլմայընճա՝ օնտան իքրահ էտէմէզ։ Չօգլարը կէօրմիւշ իմ քի՝

մէմպէրտէ կիւնահա գարշը ֆէրեատ էտէնլէր օ-
լուպ, քէնտի եիւրէքլէրինտէ, էվլէրինտէ վէ
սէօհպէթլէրինտէ օնու փէք կիւզէլ հըֆզ է-
տէրլէր: Ծննդ. Լթ. 15: Յովսէփին գատընը՝
կէօյա քէնտիսի պիր փէք ազիզ քիմսէ կիպի
իւքսէք սէս իլէ ֆէրեատ էթտի, լաքին եինէ
օնուն իլէ նափաքլըգ իշլէմէյէ հազըր ըտը: Պա-
զըլարը կիւնահա գարշը ֆէրեատ էտէրլէր, նի-
ճէ քի պիր անա քէնտի գուճաղընտաքի էվլա-
տընա ֆէրեատ էտիպ՝ արսըզ վէ նիւսիւպէթ չա-
զըրըր օնա, վէ եինէ օնու եօգշայըպ էօփմէյէ
տիւշէր:

Լաֆ. Կէօրիւնիւր քի մէրամըն՝ պէնտէ գու-
սուր պուլմագ տըր:

Մէ-մի. Խայըր, հաշա, պէնիմ մէրամըմ
եալընըզ իշին տօղրուսունու սէօյլէմէք տիր:
Լաքին եիւրէքտէ լութֆուն ամէլինի պէյան էթ-
մէք իչիւն իքինճի շէյին նէ՞ իտի:

Լաֆ. Ինճիլին սըրրլարը իւզէրինէ էյի մա-
լիւմաթ:

Մէ-մի. Պու նիշանէ էվվէլքի օլմալը իտի:
Լաքին էվվէլքի օլմուշ՝ սօնկրաքի օլմուշ, պու
տախի ֆասիտ տիր, զիրա Ինճիլին սըրրլարը
իւզէրինէ մալիւմաթ՝ էյի մալիւմաթ քէսպ օ-
լունուպ՝ ճանտա լութֆուն ամէլի պուլունմա-

Մի-մին. Փէք կիւզէլ. էյէր իսթէրսէն՝ լութֆուն ամէլի օլտուղու եէրտէ քէնտինի նիճէ՝ պէյան էթտիյի իչիւն պիր սայր նիշանէ տահա կէօսթէր:

Լաֆ. Արթըգ պէն էօյլէ շէյ էթմէմ, զիրա պիրի պիրիմիզէ ույմայաճաղըմըզը կէօրիւյօրըմ:

Մի-մին. Էյէր սիզ կէօսթէրմէյէճէքսէնիզ՝ իզնինիզ վա՞ր մը քի պէն կէօսթէրէյիմ:

Լաֆ. Իզին սիզին՝ էֆէնտիմ:

Մի-մին. Ճանտա լութֆուն ամէլի, քէնտինի կէրէք օնա մալիք օլանա վէ կէրէք օնուն էթրաֆընտա օլանլարա շէօյլէ կէօսթէրիր:

Օնա մալիք օլանա՝ քէնտի կիւնահքեար օլտուղունու գանտըրըր, պախուսուս քէնտի թապիաթընը պօզուգլուղունու վէ իմանսըզլըղըն կիւնահընը շէօյլէ պիլտիրիր օնա քի՝ էյէր Յիսուս Քրիստոսա իման էտէրէք՝ Ալլահտան մէրհամէթ պուլմազսա, օլ կիւնահլարը սէպէպինտէն հիւքմի ազապէ վարաճաղընը էյի անլար. Քէյֆիյէթին իւզէրինէ պու թարզ պագմասը՝ քէնտիսինտէ վար օլտուղունու անլատըղը կիւնահ հագգընա աճը վէ ութանմագ կէթիրիր քէնտիսինէ: Սաղմ. ԼԸ. 18: Երեմ. ԼԱ. 19: Յովհ. ԺԶ. 8: Հռովմ. Է. 24: Մարկ. ԺԶ. 16. Գաղ. Բ. 16: Յայտ. Ա. 6: Պունտան

մաատա՝ անլար քի տիւնեանընն Գուրթարըճըսը քէնտի իչէրիսինտէ պէյան օլունմուշ տըր, վէ էօմրիւ օլտուգճա օնա եափըշմըշ օլմասը գաթէն իգթիզա տըր. պունու անլատըղընտա՝ օնա տօղրու աճըգըպ սուսամագ տույար, քի օլունան վատ՝ պու թարզ աճըգմագ վէ սուսամագ հագգընա օլունմուշ տըր: Իմտի քէնտի շազլըղը վէ բահաթը, հէմ ազիզլիյէ մուհապպէթի, վէ քէնտի Գուրթարըճըսընը տահա զիյատէ թանըյըպ պու տիւնեատա օնա խըզմէթ էթմէյէ արզուլարը, օնուն իւզէրինէ օլան իմանընընն գուվվէթլի եախօտ զայիֆ օլմասընա կէօրէ օլուր: Ֆագաթ, հէր նէ գատար՝ Օլ իշ քէնտինի օնա պու թարզ իլէ պէյան էտէր՝ տէտիմ իսէ տէ, պու օլան շէյ՝ ասըլ լութֆուն ամէլի տիր տէյիւ քէնտիսի փէք նատիր պուլա պիլիր. զիրա հալա քէնտիսինտէ օլան պօզուգլուգլարը, վէ քէնտինին ֆէնա գուլլանըլմըշ օլտուղու ֆէհմի՝ քէնտիսինէ պու մատտէտէ եանղլըշ պուլուշ էթտիրիրլէր: Պու սէպէպտէն՝ պու լութֆուն ամէլինէ նայիլ օլան քիմսէտէ փէք սաղ պիր ֆէհմ օլմալը տըր քի, պու շէյ շիւպհէսիզ լութֆուն ամէլի տիր տէյիւ պուլսուն: Յովհ. ԺԶ. 9: Գաղ. Բ. 15, 16: Գորձ. Դ. 12: Մատթ. Ե. 6: Յայտ. ԻԱ. 6:

Ոնուն էթրաֆընտա օլանլարա շէօյլէ պէյան օլուր։

1. Քէնտինին Քրիստոսա իմանը օլտուղունու ֆաիլէն իգրար էթմէսի իլէ։ 2. Օլ իգրարէ ույկուն, եանի՝ պիր ազիզ էօմիւր կէչիրմէսի իլէ. օնտա պիր եիւրէք ազիզլիյի օլմասը իլէ, վէ էյէր էվ էհալիսի վար իսէ՝ էվինին ազիզլիյի իլէ, հէմ ալէմտէ քէնտի գօնուշմասընըն ազիզլիյի իլէ. պունլար՝ քէնտիսինէ ալէսսէվի քէնտի կիւնահընտան իքրահ էթմէք, վէ կիւնահընըն սէպէպինտէն՝ մախֆիճէ քէնտիսինտէն տախի իքրահ էթմէք, վէ օլ կիւնահը քէնտի էվինտէն տախի տէֆ էտիպ՝ տիւնեատա ազիզլիյին իլէրի կիթմէսինէ չալըշմագ էօյրէտիր. վէ պունլարը՝ պիր միւրայընըն եախօտ լաֆազան քիմսէնին տախի էտէ պիլտիյի միսալի, եալընըզ սէօհպէթ իլէ էթմէք տէյիլ, իլլա իման վէ մուհապպէթ իլէ՝ քէլամըն գուվվէթինէ ֆաիլէն իթաաթքեար օլարագ էթմէք էօյրէտիր*։ Յոբ. ԽԲ.

---

*Պիզիմ Քրիստոսուն ոահիհէն շայիրտլէրի օլտուղումուղու կէօսթէրէն շէյ՝ եալընըզ պու տըր։ Էյէր տինտարլըղըն պու թարզ թէէսիրի պիզտէ օլմազսա, պիզ եալընըզ իսմ իլէ հայաթաա օլուպ՝ Ինճիլին գուվվէթինէ նազարէն էօլմիւշ իզ։ Քէնտինիզի թէֆթիշ էտին, եօլլարընըզը կէօզէտին։

5, 6։ Սաղմ. Ծ. 23։ Եղեկ. Ի. 43։ Մատթ. Ե. 8։ Յովհ. ԺԴ. 15։ Հասվմ. Ժ. 10։ Եղեկ. ԼԶ. 25։ Փիլիպ. Ա. 27։ Գ. 17—20։ Իմտի, էֆէնտիմ, պու լութֆուն ամէլի վէ օնուն նէ թարզ քէնտինի պէյան էթմէսի հագգընա վէրտիյիմ մուխթասար թարիֆէ գարշը սէօյլէյէճէք պիր շէյին վար իսէ սէօյլէ, եօղ իսէ՝ իզնինիզ իլէ պիր սայր մատտէ տահա աչայըմ։

Լաֆ. Խայըր, շիմտիլիք պէնիմ իշիմ գարշը սէօյլէմէք տէյիլ, անճագ իշիթմէք տիր. իմտի իքինճի մատտէնի աչ՝ պագայըմ։

Մէ-մին. Սէօյլէյէճէյիմ շու տըր։ Օլմատտէ հագգընա էթտիյիմ թարիֆին իլք փայընը քէնտինտէ կէօրի՞ւրմիսին, վէ սէնին էօմրիւն իլէ գօնուշման էօյլէ շէհատէթ էտէրլէ՞ր մի։ Եօղ իսէ՝ սէնին մէզհէպին սէօզտէ վէ տիլտէ օլուպ՝ ֆաիլէն վէ սահիհէն տէյի՞լմի տիր։ Իյէր պու շէյին ճէվապընը պանա վէրմէյէ հազըր իսէն, րէճա էտէրիմ քի, Ալլահ եօգարտան Ամին տէյէճէք տէյիւ՝ պիլտիյինտէն զիյատէ պիր շէյ տէմէյէսին, հէմ սէնին զամիրինին տախի հագգ կէօրտիւյիւնտէն պաշգա պիր շէյ տէմէյէսին. զիրա քէնտինի մէտհ էտէն՝ մագպուլ տէյիլ, իլլա օ մագպուլ տըր քի՝ օնու Բապպ մէտհ էտէր։ Պունտան մաատա՝ նէ զէ-

Digitized by Google

ման պէն քէնտիմ իչիւն՝ շէօյլէ իմ պէօյլէ իմ տէրիմ տէ՝ պէնիմ գօնուշմամ վէ գօնշուլարըմ օլ տէտիքլէրիմ իչիւն Եալան տըր՝ տէրլէրսէ, պու էթտիյիմ շէյ՝ փէք պէօյիւք պիր քէօթիւլիւք օլմուշ օլուր*։

Օլ զէման Լաֆազան էվվէլա գըզարմաղա պաշլատը, լաքին քէնտի քէնտինէ կէլէրէք շէօյլէ ճէվապ վէրտի. Սէն շիմտի սէօզիւնիւ՝ թէճրիւպէքեարլըգ, զամիր վէ Ալլահ իւզէրինէ չէվիրիպ, սէօյլէնիլէն սէօզլէր հագգընա օնուն հագգ վէրմէսինի թալապ էտէրսին։ Պէն՝ պու թարզ սէօհպէթ էտէճէյիզ տէյիւ ումմատըմ, նէ տէ պու թարզ սիւալլարա ճէվապ վէրմէսինի իսթէրիմ, զիրա քէնտիմի մէճպուր սայմամ վէրմէյէ, մէկէր սէն պիր տէրս վէրիճի օլմայը իւզէրինէ ալասըն, վէ էյէր իւզէրինէ ալսան տախի, պէն սէնի քէնտի հիւքիւմտարըմը էթմէյի րէտտ էտէ պիլիր իմ։ Լաքին րէճա էտէրիմ, պանա նի՞չիւն պէօյլէ սիւալլար էթ-

---

*Պիզիմ արգատաշլարըմըզ իլէ պէօյլէ եմնիյէթ իւզրէ տավրանմալըյըզ։ Քեաշքի կէրէք տիւնեատա վէ կէրէք քիլիսէտէ պու շէյ տահա չօգ գուլլանըլայըտը։ Օլ վագըթ պօշ լաֆճըլար թանըշըլըպ՝ քիլիսէտէն րէտտ օլունաճագլար ըտը։

տիյինի սէօյլէ՞ր միսին*։

Մ՚ի-մի. Չիւն կէօրտիւմ քի սէն սէօյլէշմէյէ փէք հազըր օլուպ՝ անճագ պիլմէզ իտիմ քի աճապ էֆքեարտան պաշգա պիր շէյին վա՞ր մը։ Պունտան մաատա՝ թէքմիլէն տօղրուսունու սէօյլէյէրէք, սէնին հագգընա իշիթտիյիմէ նազարէն, սէն էօյլէ պիր ատէմ սին քի՝ սէնին մէզհէպին եալընըզ սէօզ իւզէրինտէ օլուպ՝ սէնին ասըլ գօնուշման՝ պու էթտիյին աղըզ իգրարընը եալանա չըգարըր։ Սէն՝ Քրիսթիանլար արասընտա պիր լէքէ սին՝ տէրլէր, վէ սէնին քէօթիւ գօնուշմանընն սէպէպինտէն՝ մէզհէպէ քիր կէլիր։ Սէնին ֆէնա եօլլարընն իլէ՝ պազըլարը սիւրչմիւշ օլուպ, տահա օնտան՝ չօգլար հէլագ օլմագ թէհլիքէսինտէ տիրլէր. սէնին մէզհէպին իլէ պիր մէյխանէ, վէ շէհվէթ, վէ նափագլըք, վէ քիւֆր, վէ եալան, վէ ֆէնա արգատաշլըգ վէ սայր

*Եիւրէյի արայան, բուհու թէճրիւպէ էտէն, վէ էթվարը թէֆթիշ էտէն սէօզլէր՝ միւրայը լաֆազանլարընն իշինէ կէլմէզ։ Իման իլէ սատըգ օլմագ հագգընա սէօյլէտիյինտէ՝ սէնին իլէ ույարլար, լաքին իշին տօղրուսունու սէօյլէյէրէք՝ իմանընն նիճէ եիւրէյէ իշլէյիպ քէնտիմիզի ինքեար էտէրէք Քրիստոսա իթաաթ էթտիրմէք վէ օնուն արտընճա վարտըրմագ շարթի իլէ տավրանըշա թէէսիր էթտիյինի թարիֆ էյլէտիյինտէ՝ պունու գալտըրամազլար. սանա կիւճէնիրլէր, սէնտէն գաչարլար, վէ սէնի՝ շէրիաթա եափըշան չաղըրըրլար։

շէյլէր՝ պիրլիքտէ տուրա պիլիրլէր։ Պիր ֆա-
հիշէ հագգընա սէօյլէնիլէն շու տար իւլ մէսէլ՝
սէնին հագգընա փէք տօղրու կէլիր քի՝ "Ո
հէր գարըլարըն այըպը տըր" տէր. սէն տախի
հէր միւմինլէրին այըպը սըն։

Լաֆ. Մատէմ քի սէն խապէրլէրէ գուլագ
ասըպ պէօյլէ քէսկինճէ հիւքմ էթմէյէ պու գա-
տար հազրրսըն, պունտան մութլագ շունու ան-
լարըմ քի՝ սէն թիթիզ վէ սաֆրալը պիր ատէմ
օլուպ՝ պէրապէր սէօհպէթ էթմէյէ եագըշրր ա-
տէմ տէյիլ սին. իմտի Ալլահա ըսմարլատըգ*։

Իմտի Քրիսթիան քէնտի գարընտաշընա եագ-
լաշըպ՝ շէօյլէ սէօյլէտի. Պէն սանա նէ վուգու
պուլաճաղընը սէօյլէտիմ. սէնին սէօզլէրին իլէ
օնուն շէհվէթլէրի իթթիֆագ էտէմէտիլէր։ Ո՝
քէնտի էթվարընը տիւղէթմէքտէն իսէ՝ սէնին
արգատաշլըղընը պրագմայը տահա էյի սայտը։
Լաքին, նիճէ քի տէտիմ իսէ, իշթէ օ կիթտի.
վարսըն կիթսին, զարար քէնտինին տիր՝ պաշգա
ատէմին տէյիլտիր։ Պիզ օնտան այրըլմագ զահ-
մէթինտէն գուրթարտը պիզի, զիրա քէնտիսի օլ-

*Եիւրէք չիւրիւմիւշ օլտուգլայըն՝ գանմագտան գա-
չար, էմնիյէթ իւզրէ նասիհաթ վէրէնտէն իրագ տու-
րուր, վէ օնու թազիր էտիպ քէնտինի հագգը չըգարըր։
Էմնիյէթ իւզրէ օլունան նասիհաթ՝ էմնիյէթսիզ ճան-
լարըն իշինէ կէլմէզ։

Digitized by Google

տուղու հալինտէ տէվամ էթտիյինտէ, նիճէ քի
էօյլէ էտէճէք տիր տէյիւ կէլիր պանա, պիզիմ
արգատաշլըղըմըզտա պիր քիր օլաճաղըտը. պուն-
տան մաատա՝ Բէսուլ, "Էօյլէլէրտէն քէնտինի
սագըն" տէր։

Մի-մին. Փագաթ օնուն իլէ պու գըսատ սէօհ-
պէթի էթտիյիմէ շազ ըմ, օլա պիլիր քի օնուն
իւզէրինէ եինէ թէֆէքքիւր էթսին. հէր նէ հալ
իսէ՝ պէն օնուն իլէ աչըգ կիթտիմ, վէ էյէր
հէլաք օլուր իսէ՝ պէն օնուն գանընտան փաք ըմ*։

Քրիս. Սէնին էօյլէ աչըգտան սէօյլէմէնի էյմ
էթտին։ Շիմտի ինսանլար իլէ պէօյլէ սատըգա-
նէ տավրանմագ փէք ազ օլտուղու սէպէպին-
տէն տիր քի՝ մէզհէպ չօգլարըն պուրնունա
գօգմուշ կէլիր. զիրա մէզհէպլէրի եալընըզ
սէօզտէ օլուպ՝ քէնտիլէրի պօզուգ վէ ալչագ
օլան լաֆազան ահմագլարըն տինտարլար մէճ-
լիսինէ պու գատար գապուլ օլունմալարընտան
տըր քի՝ տիւնեայը բահաթսըզ էտէրլէր, Քրիս-
թիանլըղը լէքէլէտիրլէր վէ պիղարազ օլանա
աճը վէրիրլէր։ Քեաշքի հէր քէս պունուն կիպի
քիմսէլէր իլէ սէնին տավրանտըղըն կիպի տավ-

---

*Միւմինին պու սէօզիւնէ տիգգաթ էտիպ՝ օնուն էթ-
տիյի կիպի էյլէ։

Digitized by Google

բանալար, օլ վագրթ՝ եա օնլար քէնտիլէրինի մէզհէպէ եագըշտըրաճագլար, եախօտ ազիզլէրին արգատաշլըղը օնլարա փէք աղըր կէլէճէք։

Իմտի Միւմին շէօյլէ թէսպիհ էյլէտի,—

"Նի՛ճէ Լաֆազան գապարըր էվվէլ,
Նի՛ճէ սէօզլէրի տօնատըր կիւզէլ,
Նի՛ճէ հէր քէսի եէնմէք տիր կէօզիւ,
Թա Միւմին պաշլար եիւրէյին սէօզիւ։
Օլ վագրթ պաթար կէչմիշ այ կիպի,
Էօյլէ տէ հէր քիմ պիլմէզ գալպ իշի"։

Պէօյլէճէ եօլտա կէօրտիւքլէրի շէյլէրին իւզէրինէ սէօյլէշէրէք կիթմէլէրի իլէ, օլ եօլու բահաթլըգ իլէ կիթտիլէր, քի էյէր էօյլէ էթմէսէլէր իտի, շիւպհէսիզ՝ եօլտան փէք թաճիզ օլաճագլար ըտը, զիրա շիմտի պիր օրմանլըգտան կէչէյօրլար ըտը*։

*Ագտէմճէ թէճրիւպէսինէ վարըլմըշ շէյլէրին իւզէրինէ օլան բուհանի սէօհպէթլէր՝ ճանը ղայէթ գուվվէթլէտիպ ֆէրրահլանտըրըրլար։ Եաս օրմանլըղընը չօգ վագրթ իֆթիխար պահճէսինէ աէօնաէրիրլէր, վէ պէօյլէճէ՝ կիւճ եօլլարտան եօրուլմուշ եօլճուլարը բահաթլանտըրըրլար։ Եա՛ Քրիսթիանլար, սիզին բուհունուզու հալիմլէտիպ՝ Քրիստոսու եիւճէլտէրէք, օնա պագմայը՝ վէ օնուն սիզէ տօղրու օլան մուհապպէթի վէ տավրանըշը իւզէրինէ պիրիպիրինիզ իլէ սէօյլէշմէյի արթըրըն։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆՋԻԼ

Ընտէն պունլար պու օրմանլըղը պիթիրիր պիթիրմէզ՝ Միւմին բասթ կէլէ արգասընա պագըպ կէօրտիւ քի արգալարընճա պիրիսի կէլիյօր, վէ օնու թանըտը։ Պագ, տէտի Միւմին քէնտի գարընտաշընա, քի՞մ կէլիյօր օրատան։ Օլ վագըթ Քրիսթիան պագըպ, Օ՝ պէնիմ ազիզ տօսթում Ինճիլ վաիզի տիր՝ տէտի։ Պէնիմ տէ ազիզ տօսթում տըր օ, զիրա պէնի գափույա տօղրու եօլա գօյան օ իտի՝ տէտի Միւմին։ Իմտի Ինճիլ վաիզի օնլարա եէթիշմիշ օլուպ՝ շէօյլէճէ սէլամ վէրտի օնլարա։

Ինճ. վա. Սէլամ սիզէ եա՛ սէվկիւլիւլէր, վէ սէլամ սիզին եարտըմճըլարընըզա։

Քրիս. Հօշ կէլտինիզ, սէֆա կէլտինիզ, եա՛ պէնիմ ազիզ Վաիզիմ, սէնին եիւզիւնիւ կէօրմէմ իլէ՝ պէնիմ էպէտի էյլիյիմ իչիւն սէնին էսքի տօսթլուղուն վէ եօրուլմայարագ չալըշտըզըն խաթրըմա կէլիր։

Միւմին. Պին քէրրէ հօշ կէլտինիզ, սէնին հուզուրունա՝ պիզ սէֆիլ եօլճուլարնա՛սըլ արզու էտէրիզ, եա՛ թաթլը Վաիզ՝ տէտի Միւմին*։

---

* Եօլճուլուգ բուհունա մալիք օլանըն սահիհ վէ սաատէթլու նիշանէսի պու տըր, եանի՝ Ինճիլին խըզ-

Ինչ. վ. Օլ վագրթ Ինճիլ վահզի շէօյ-
լէ սէօյլէտի. Պիզիմ սօն կէօրիշմէմիշլէն պէ-
բի նաՅՈՒ սընրզ՝ եա պէնիմ առօսթլարրմ։ Լէ-
ղէրէ՞ բասթ կէլտինիզ, վէ քէնտինիզի նաՅՈՒ
գուրբանտընրզ*։

Օլ վագրթ ՎՀրիսթիան իլէ ՄՀիմին եօլտա
բասթ կէլտիքլէրի հէր շէյի, վէ նիճէ հէմ նէ
կիուճլուքլէր իլէ օլ եէրէ եէթիշմիշ օլտուգլա-
ըընը սէօյլէտիլէր օնա։

Ղայէթ իֆթիխար էտէրիմ, ամէտի Ինճիլ
վահզի, ֆագասթ օիզին սրգընթրլարա օղրամըշ
օլտուղունուզ իչիւն տէյիլ, իլլա զալիպ կէլ-
տիյինիզ, վէ պու վէճհ իլէ հէր նէ գատար չօգ
զայիֆլիքլէրինիզ վար իսկ տէ, պու կիւնէ
գատար եօլունուզտա տէվամ էթմիշ օլտուղու-
նուզ իչիւն։

մէթքեարլարընընն իւզերինէ պիր ասատ վէ ճանի կէօ-
նիւլտէն մուհապէթի օլուզ՝ օնլարընն պիզիմ բու-
հումուզուն ֆայիտէսինէ իմտատ էտիճիլէր օլտուգլա-
ըընը թանընմագ։

*Քրիստոսուն էմին խըզմէթքեարլարընն իչի՝ հէր վա-
գրթ խալգն ճանլարընն հալինի ուսյուզ՝ օնլարընն ֆա-
յիտէսի վէ էյլիյի իչիւն ճահտ էթմէք օլմանը տրբ
ֆագասթ, էյվահ, պու շէյ նատրլ իհմալտէ պրազըմըշ
տրբ։ Նէչէ նէչէ ատֆա Քրիստոսուն խըզմէթքեարլարը
խալգա կէօրիւշմէյէ կիտիպ՝ հիչ պիր բուհանի սէօզ
էթմէզտէն կէրի տէօնէրլէր։

Digitized by Google

Պու շէյտէն էօթիւրիւ ղայէթ իֆթիխար էտէրիմ՝ ատէտիմ, վէ պու իֆթիխարըմ կէրէք պէնիմ՝ վէ կէրէք սիզին իչիւն տիր. պէն էքատիմ՝ վէ սիզ պիչտինիզ, վէ իշթէ օլ կիւնհագըն տըր քի, "հէմ էքէն հէմ պիչէն՝ պէրապէր սէվինէլէր" (Յովհ. Դ. 36). Ֆագամի էյէր գամի տուրուրսանըզ. "զիրա եօրուլմայարագ՝ քէնտի վազթընտա պիչէճէյիզ": Գաղ. Զ. 9: Իշթէ թաճ էօնիւնիւզտէ օլուպ՝ օ տախի պօզուլմազպիր թաճ տըր. "պունճիլէյին սէյիրտին, քի հէթիշէսինիզ" օնա: Ա Կորնթ. Թ. 24–27: Պազը էօյլէ քիմսէլէր օլմուշ տըր քի, պու թաճ իչիւն եօլա չըգըպ՝ օնուն իչիւն պիր չօգ եէր կիթտիքտէն սօնկրա, պիր սայրըսը կէլիպ օնլարտան ալմըշ տըր օնու. օնուն իչիւն, սիզ՝ սիզտէ օլանը էյի հըֆզ էտին քի՝ քիմսէ սիզին թաճընըզը ալմասըն: Յայտ. Գ. 11: Սիզ տահա շէյթանըն գուրշունու եէթիշէճէյի մէնզիլի կէչմէմիշ սինիզ, "Տահա՝ կիւնահա գարշը ճէնք էտէրէք՝ գան տէօքիւլմէյէ տէկին գարշը տուրմատընըզ": Սալթանաթ՝ տահիմա էօնիւնիւզտէ օլսուն, վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագգընա իմանընըզ գամի օլսուն: Յօթէքի տիւնեատան պէրի օլան հիչ պիր շէյ՝ սիզին իչէրինիզտէ եէր պուլմասըն: Վէ հէր շէյտէն զիյատէ՝ սիզին

գաթ սիզ "էօլիւմէ գատար էմին" օլուն, վէ Փա-
տիշահ սիզէ "հայաթըն թաճընը" վէրէճէք տիր։
Օրատա էօլէնին էօլիւմիւ հէր նէ գատար էճէլ-
սիզ օլուպ՝ պէլքի չէքտիյի սէրէնճամլար տա-
խի պէօյիւք օլաճագ իսէ տէ, եինէ օնուն հալի
քէնտի արգատաշընքինտէն էյի օլաճագ տըր, վէ
պունուն պէօյլէ օլմասը՝ օնուն եալընըզ թէզճէ
Սէմավի շէհրէ եէթիշէճէք օլմասը տէյիլ, իլլա
շու սէպէպ իչիւն տախի քի, օ պիրինին գալան
եօլտա բասթ կէլէճէյի նէչէ սէֆիլլիքլէրտէն
տէ զուրթուլմուշ օլաճագ տըր։ Լաքին սիզ պու
շէհրէ եէթիշիպ պու տէտիքլէրիմ շէյլէրինթէք-
միլ օլմասընը կէօրտիւյինիւզտէ, սիզին տօս-
թունուզու խաթրընըզա կէթիրիպ՝ էր կիպի գա-
վի տուրուն, վէ "էյլիք իշլէյէրէք ճանլարընը-
զը պիր էմին Եարատըճըյա կիպի Ալլահա էմա-
նէթ էտին"։

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ օնլար օլ
օրմանլըգտան չըգտըգլարը կիպի՝ էօնլէրինտէ
Պաթըլլըգ իսմինտէ պիր շէհիր կէօրտիւլէր։
Պու շէհրտէ պիր բանայըր օլուր, վէ օնա Պա-
թըլլըգ բանայըրը տէնիլիր։ Պու բանայըր՝ եըլ

հազըր օլունմուշ բահաթա կիրմէյէ չալըշըպ՝ մուգայեէտ
օլմալըյըզ քի՝ Ալլահըն լութֆունտան կէրի գալանլար
օլմայալըմ։ ԵԲՐ. Դ. 1։

օն իքի այ սիւրէր*: Պունա Պաթըլլըգ փանայըրը տէնմէնին սէպէպի շու տըր քի՝ օլ փանայըր օլան շէհիր՝ պաթըլլըգտան տախի խաֆիֆ օլուպ (Սաղմ. ԿԲ. 9), հէմ տախի հէր օրայա կէլէն շէյ պաթըլլըգ տըր, ալիմին շու սէօզիւ կիպի քի՝ "Հէփ կէլէն՝ պաթըլլըգ տըր", տէր: Ժող. ԺԱ. 8: Հէմ տախի, Ա. 2—14: Բ. 11—17: Նոայ. Խ. 17 պագ:

Պու փանայըր՝ եէնի իհտաս օլունմուշ պիր իշ

*Պու քիթապըն միւէլլիֆի, պու տիւնեայը՝ օնուն սիհիրլի տուզագլարը, ճէլպ էտիճի զէվգլէրի, ալտաաըճը կէօսթէրիշլէրի վէ զաղէպլի չէհրէլէրի իլէ պի Պաթըլլըգ փանայըրընա պէնզէտէրէք թապիր էտէր: Պիզի ավլայըպ էսիր էթմէք իչիւն՝ օնուն մէսնէտլէրի, զէնկինլիքլէրի, զէվգլէրի վէ պաթըլլըգլարը ղայէթ աճայիպ սուրէթտէ կիւզէլ տօնանըլմըշ տըրլար: Պու տիւնեանըն ալլահը օլան Շէյթան՝ տուրմայըպ ավընտըրըր պիզի քի՝ քէնտիմիզի ճիսմանի զէվգլէրէ վէրիպ՝ պիւթիւն պիւթիւնէ օնլար իլէ տօյալըմ: Ճէլալին Բապպը պու փանայըրտան կէչտիյինտէ, պու տիւնեանըն հիւքիւմտարը օնուն իւզէրինէ տախի վարտը. Ֆագաթ օնտա պիր շէյ պուլմատը: Օնտան պէրի՝ Քրիսթիան իսմինի թաշըյանլարըն իւզէրինէ տախի չօգ թարզ իլէ չալըշըպ, փէք չօգ տէֆա իշինի՝ իլէրի կէօթիւրտիւ: Ֆագաթ սահիհ Քրիսթիան օլան եօլճու, իման իլէ՝ օնա ղալիպ կէլմէյէ միւգթէտիր օլաճագ տըր: Իպրանիլէրէ եազըլան մէքթուպըն ԺԱ Պապը՝ քէնտիլէրինի տիւնեա իւզէրինտէ եապանճըլար վէ ղարիպլէր սայանլարըն իւզէրինէ փէք կիւզէլ էօրնէքլէր վէրիր պիզէ:

Digitized by Google

տէյիլ տիր, իլլա փէք էսքիտէն պէրի տուրուր պիր շէյ տիր։ Պէն սիզէ օնուն պաշլանկըճընը թարիֆ էտէյիմ։

Հէման պունտան պէշ պին սէնէ գատար ագտէմ, պու իքի էհլի քեամիլ ատէմ կիպի՝ Սէմավի շէհրէ կիտէն եօլճուլար օլուպ, Բէեղզեբուղ, Ապողղիոն վէ Լէգէոն, քէնտի արգատաշլարը իլէ, եօլճուլարըն կիթտիյի եօլուն հիզասընտան՝ օնլարըն եօլու պու Պաթըլլըգ շէհրինին իչինտէն տիւշտիյինիւ անլայարագ, օրատա պիր փանայըր գուրմանըն արգասընտան օլտուլար. էօյլէ պիր փանայըր՝ քի՝ իչինտէ հէր թարղ պաթըլլըգ սաթըլսըն՝ վէ ելլ օն իքիայ սիւրսիւն։ Պու սէպէպտէն՝ պու փանայըրտա հէր շու թարզ մաթահլար սաթըլըր, մէսէլա, էվլէր, թօփրագլար, սանաաթլար, եէրլէր, իզզէթլէր, րիւթպէլէր, իւնվանլար, մէմալիքլէր, փատիշահլըգլար, շէհվէթլէր, զէվզլէր հէմ հէր թարղ սէֆալար, մէսէլա, ֆահիշէլէր, գարըլար, գօճալար, չօճուգլար, սահիպլէր, խըզմէթքեարլար, ճանլար, գանլար, թէնլէր, ինսան, կիւմիւշ, ալթուն, ինճի, գըյմէթլու թաշլար, վէ տահա նէ տէսէն վար։

Պունտան մաատա՝ պու փանայըրտա հէր տէմ հօգգապազլըգլար, ալտատըճըլար, գումարլար,

օյունլար, մուգալլիտլէր, մայմունլար, հիլէ-
քեարլար, վէ հէր թարզ տօլանտրրճրլար պու-
լունուր։

Հէմ տախի պուրատա պատիհավա խրրսրզ-
լրգլար, գաթիլլէր, զինա, վէ էօթէ ուճ եա-
լան եէմինլէր կէօրիւնէ պիլիր։

Վէ սայր պայաղը փանայրրլարտա, հէր պիր
մաթահրն սաթրլան այրը խմլէր իլէ այրը այ-
րը մահալլէրի վէ սօգագլարը օլտուղու միսալի,
քէզալիք պուրատա տախի, փանայրրն մաթահ-
լարրնը գօլայ պուլմագ իչիւն մախսուս եէրլէր,
մահալլէր վէ սօգագլար վար տրը, եանի՝ մէմլէ-
քէթլէր վէ փատիշահլրգլար։ Ինկիլիզ մահալ-
լէսի վար, վէ Ֆրանսրզ մահալլէսի, Իտալիա
մահալլէսի, Պանեօլ մահալլէսի, Ղէմճէ մա-
հալլէսի* վար տրը քի, տիւրլիւպէ տիւրլիւ պա-
թրլրգլար սաթրլրը։ Ֆագաթ Նիճէ քի սայր փա-
նայրրլարտա պաղը էշեա՝ ճէմի փանայրրն էն պաշ
մաթահը կիպի իսէ, քէզալիք պու փանայրրտա

*Պրնիան քէնտի քիթապրնը Ինկիլիզլէր իչիւն եազ-
տրղը էճիլտէն՝ եալրնրզ պու գատար մահալլէ իսմի վէ-
րիր։ Ֆագաթ օգու�՝ քէնտի եանրնտան Բում մա-
հալլէսի, Օսմանլը մահալլէսի, Աճէմ մահալլէսի, Արաբ
մահալլէսի, Էրմէնի մահալլէսի, վէ Մոսկոֆ մահալլէսի
լաֆզլարրնը տախի իլավէ էտէպիլէր։

Digitized by Google

տախի Բօմանըն մաթահը վէ օնուն ախզ ու ի-թասը փէք պէյէնիլմիշ տիր. եալընըզ պիզիմ Ինկիլիզ միլլէթի՝ վէ պազը սայրլար օնու կէօզ-տէն չըգարմըշ տըրլար*։

Իմտի, նիճէ քի եօգարըտա զիքր էթմիշ իմ, Սէմավի շէհրէ կիտէճէք եօլ՝ թա պու շէհրին ի-չինտէն տիւշէր քի՝ օրատա պու պէօյիւք փանա-յըր գուրուլմուշ տըր. վէ պու շէհիրտէն կէչ-մեզտէն օլ շէհրէ կիթմէք իսթէյէն քիմսէյէ՝ «պու տիւնեատան չըգմագ լազըմ կէլիր»։ Ա Կորնթ. Ե. 10։ Շահլարըն Շահը տախի պու-րատա օլտուղունտա՝ պու շէհիրտէն կէչիպ քէն-տի մէմլէքէթինէ կիթտի, վէ կէչտիյի կիւն տա-խի՝ պիր փանայըր կիւնիւ իտի. հէմ պանա կէլիր քի՝ պու փանայըրըն պէօյիւք պէյի օլան Բէեղ-

*Պու թապիր՝ Բօմա Քիլիսէսինին զաննի պաթըլլա-րընը պէյան էտէր քի՝ օնլարը գապուլ էտէնլէր, կէօյա օնլար իլէ Ալլահա պիր պէտէլ վէրէրէք Օնուն իլէ ա-լըշ վէրիշէ կիրէրլէր։ Օնլար էօյլէ զանն էտէրլէր քի՝ խէլաս իչիւն պիր գաչ ահտ եախօտ վատ էթմէք իլէ՝ կէօյէ կիրմէք հագգընը էլէ կէչիրիրլէր, քէնտի խայր ա-մէլլէրի իլէ կէօյիւ գազանըրլար, վէ ասըլ քէնտի ի-թաաթլարը իլէ՝ սատագաթը սաթուն ալըրլար. Ֆագաթ հագիգաթ՝ պու շէյ քէնտի մաղրուրլուգլարընը իւքսէլ-տիպ՝ Քրիստոսուն էթտիյի իշինի վէ օնուն իզզէթինի ալչագլատըր։ Եազըգ քի պու մազրուր՝ վէ Ազիզ Քիթապ-լարտան խարիճ օլան էֆքեար՝ արամըզտա ղայէթ եայըլ-մըշ տըր։

զերուղ ըտը քի, օնու՝ քէնտի պաթըլլըգլարընտան պիր ազ շէյ՝ սաթուն՝ ալմաղա տավէթ էթտի, վէ էյէր օլ շէհիրտէն կէչտիյինտէ քէնտիսինէ բայէթ էթմիշ օլսայըտը, օնու փանայըրըն պէյինի էտէճէք իտի։ Իվվէթ, օ՝ պիր իթիպաբլու զաթ օլմուշ օլտուղունտան, Բէեղզեբուղ պիզզաթ օնու սօգագ սօգագ կէզտիրիպ՝ պիր ազ վագթըն իչինտէ տիւնեանըն հէփ փատիշահլըգլարընը օնա կէօսթէրտի քի, էյէր միւմքին իսէ օլ միւպարէք Զաթը՝ քէնտի պաթըլլըգլարընը իշ եէրինէ գօյուպ պիր ազ շէյ ալմաղա ճէլպ էտէպիլսին. Ֆագաթ օնուն ախզ ու իթայա կէօզիւ օլմատըղը սէպէպինտէն՝ պու պաթըլլըգլարա պիր փարա տախի վէրմէզտէն օլ շէհրտէն չըգտը։ Մատթ. Դ. 1—8։ Ղուկ. Դ. 5—8։ Իշթէ պու փանայըր պիր էսքի շէյ օլուպ՝ չօգտան գուրուլմուշ տըր, վէ փէք պէօյիւք պիր փանայըր տըր։

Իմտի պու եօլճուլար, նասըլ քի տէտիմ իսէ, պու փանայըրտան կէչմէլի իտիլէր։ Փէք՝ կիւզէլ, օնլար տա էօյլէ էթտիլէր. Ֆագաթ օրայա կիրէր կիրմէզ, փանայըրըն ճէմի խալգը այաղա գալգտը, վէ շէհիր քէնտիսի տախի օնլարըն հագգընա կէօյա պիր եայղարա գալտըրմըշ ըտը՝, վէ պունու պիր գաչ սէպէպտէն էօթիւրիւ էթտիլէր. զիրա,

Էվվէլա. պու եօլճուլարըն կիյտիյի էսվապըն ճինսի, օլ փանայըրտա ախզ ու իթատա օլանլարըն էսվապընտան ֆարգլը իտի։ Պու սէպէպտէն՝ փանայըրտա օլան խալգըն կէօզիւ օնլարըն իւսթիւնտէ գալտը. պազըսը՝ Օնլար մուգալլիտ տիր՝ տէրլէր իտի, պազըլարը տա՝ Ձըլկըն, վէ սայրլարը՝ Եապանճը քիմսէլէր տիր, տէրլէր իտի։ Յոբ. ԺԲ. 4։ Ա Կորնթ. Դ. 9։

Սանիէն. խալգ օնլարըն կէօսթէրիշինէ թաաճճիւպ էթտիքլէրի միսիլլու՝ օնլարըն լիսանընա տախի թաաճճիւպ էտէրլէր իտի, զիրա օնլարըն տէտիյինի անլայան փէք ազ քիմսէ պուլունուր ըտը։ Օնլար հալի իլէ Քանան լիսանընտան սէօյլէշիրլէր իտի*։ Ֆագաթ փանայըրճըլար պու տիւնեանըն ատէմլէրի օլտուգլարընտան, փանայըրըն պիր ուճունտան օպիր ուճունա գատար հէր քէս պունլար իլէ պիրիպիրինէ բարբարոս կիպի կէօրիւնիւրլէր իտի։ Ա Կորնթ. Բ. 7,8։

Իւչիւնճիւ. ֆագաթ ախզ ու իթա էտէնլէրէ շու շէյ ազ զէվգլէնէճէք շէյ օլմատը քի, պու եօլճուլար՝ օնլարըն մաթահընը փէք պօշ պիր շէյ սայարլար ըտը։ Օնլարըն իւսթիւնէ պագ-

---

*Քանան՝ կէօյէ միւշապիհ օլուպ՝ Քանան լիսանը տախի, տիյանէթճէ միւքեալէմէլէր տէմէք տիր։

Digitized by Google

Digitized by Google

մաղա շայէսթէ պիր շէյ տախի ստյմազլար ըտը օնլարը, վէ պիր շէյ սաթուն ալսընլար տէյիւ օնլարը չաղրան օլտուղունտա՝ փարմագլարը-նը գուլագլարընա թրգայրպ, "Կէօզլէրիմի պա-թըլլըղա պագմագտան տէօնտէր" (Սաղմ. ՃԺԹ. 37), տէյիւ պաղրարագ՝ քէնտի սանաաթլարը վէ ալըշվէրիշլէրի կէօքտէ օլտուղունու պէյան էթմէք թարզը իլէ եօգարըյա տօղրու պագար-լար ըտը* : Փիլիպ. Գ. 20, 21:

Պիրիսի տէ պունլարըն էթվարընը կէօրէրէք, պունլարըն գարշըսընա չըգըպ զէվգլէնէրէք "Նէ՞ սաթուն ալաճագ սընըղ" տէյիւ սօրտուղունտա, պունլար ասխի աղըր պաշ իլէ օնուն եիւզիւ-

*Իւչ շէյ վար տըր քի՝ օնլարը պիր Քրիսթիանըն իւզէրինտէ կէօրմէսի՝ տիւնեայա փէք աղըր կէլիր: Էվ-վէլա օնուն էսվապը, եանի Քրիստոսուն սատագաթը իլէ սատըգ օլմագ հագգընա քէնտի իգրարը: Սա-նիէն օնուն լիսանը, եանի՝ Ալլահըն օնուն ճանը իչիւն էթտիյի օլ ազիմ շէյլէրին հագգընա հէր նէ սէօյլէ-յէ պիլիր իսէ: Իւչիւնճիւ, քէնտինին՝ օնլարտան Ֆարգ-լը պուլունմասը, նիճէ քի օնլար պէօյլէ տէրլէր, եանի՝ օնլարըն պաթըլ վէ կիւնահ իլէ տօլու ամէլլէրինէ գա-թըլմամասը: Պու սէպէպտէն՝ միւմինլէր քէնտի իգրար-լարընտա գավի վէ տօղրու գալտըգլարը հալտէ, թաաճ-ճիւպէ վէ զէվգլէնմէյէ պախս օլտուգլարընտան մաատա՝ պախուսուս պիլա մէրհամէթ պուղզ օլունմաղա, վէ պազը տայագ եէմէյէ, մահպուս օլմաղա, սիւրկիւն օլմաղա վէ գաթլ օլունմաղա գատար կէօզլէրինէ ալմալը տըրլար:

Digitized by Google

նէ պագարագ, ։։Պիզ կերչէքլէյի սաթուն ա-
լբրրզ" տէսիլէր* ։ Ա՛սակ ։ ԻԳ ։ 23 ։ Պու շէյ
օնլարա ֆուրսաթ օլտու քի՝ օլ ատէմլէրի տա-
հա աշաղա վուրսունլար ։ պաղրսը զէվգլէնիր ի-
տի օնլարը, պաղրսը օնլարա հայգրրրը ըտը, պա-

---

*Նէ՞ աճայիպ ճէվապ տրը պու, պու սէօզլիւն մանա-
սը նէ՞ տիր։ Պունուն իլէ օնլար սէմէք խսթէր քի,
քէնտի ճանլարընէն արատրղը օլ պիրիճիք շէյի՝ եանի
կերչէքլէյի իգրար էթմէյէ նէ՝ գօրգարլար՝ նէ տէ ու-
թանրրլար։ Պունուն իլէ ֆէհմ էյլէ քի, քէօթիւլիւք
իչինտէ օլան քրիսթիան խալգ, եալան իլէ ալտա-
նրը, վէ եալանլարը տօղուրմանրն ալտատրշնա միւպթէ-
լա օլմուշ տրը։ Պունուն ազբսրը՝ ճէմի քրիստոսա ի-
նանանլար՝ կերչէքլիքէտէն տիր, տէնիր։ Ա Ցովհ. Գ.
19։ Օնլար՝ Ալլահրն օլ կէզքտէն սէօյլէտիյի սէօզիւ
պիլիրլէր վէ օնա ինանրրլար՝ քի շէյլէ տէմիշ տիր։
։։Սէվգիւլիւ Օղլում պու տրը՝ քի օնտան բազի օլտում։"
Մատթ. Գ. 17։ Քէնտի ճէմի իւմիտլէրինին թէմէլի շու
կերչէքլիք տիր քի։ Ցիսուս՝ Ալլահրն Օղլու, վէ պիզիմ
եալնրղ Գուրթարրճրմիզ տրը. վէ քէնտի արատրգ-
լարը պէօյիւք շէյ։ կիթտիքճէ օնա զիյատտ տօսթ օլ
մագ տրը, վէ պունու՝ ճահտ իլէ, չալրշմագ իլէ։ խարճ
վէ հէփ ասյր զէվգլէրի վէ սէֆալարը թէրզ ու
բէտտ էտէրէք էլէ պրագմաղա չալրշրրլար։ Պու սէպէպ-
տէն՝ տիւնեա օնլարը պուզզ էտէր, վէ պու կերչէքլի-
յէ տիւշման օլան Շէյթան՝ տիւնեայը օնլարա գարշք
գալտրրրը, զիրա Քրիստոս Բապպրմիզն պույուրտուզու
կիպի՝ "Օնլար տիւնեատան սէյիլլէր, նէճէ քի պէն
տիւնեատան սէյիլ իմ։" Ցովհ. ԺԷ. 16։

զըսը ատէպսիզ սէօզլէր սէօյլէր իտի. վէ պազը-
սը տա պաղբրը ըտը քի օնլարը տէօյսիւնլէր ։
Իմտի քէյֆիյէթ փանայըրտա պիր եայղարայա
վէ պէօյիւք հարըլթըյա պախս օլտու, օ գատար
քի հէր քէս էթտիյինի պիլմէզ իտի։ Իմտի
փանայըրըն պէօյիւյինէ խապէր կիթտի, օ տա-
խի ալէլ աճէլէ գալգըպ քէնտինին փէք տօսթ-
լարընտան պիր գաչընը կէօնտէրտի քի, փա-
նայըրըն ալթիւսթ օլմասընա սէպէպ օլան ա-
տէմլէրի իսթինթագա ալսընլար ։ Պէօյլէճէ օն-
լարը իսթինթագա ալըպ՝ օնլարըն ներէտէն կէլ-
տիյինի վէ ներէյէ կիտէճէք օլտուգլարընը,
հէմ էօյլէ պիր աճայիպ գըյաֆէթտէ օրատա
իշլէրի նէ օլտուղունու սիւալ էյլէտիլէր ։ Օն-
լար տախի՝ տիւնեատա եօլճուլար վէ ղարիպ-
լէր օլուպ՝ քէնտի մէմլէքէթլէրինէ եանի՝ Սէ-
մավի Նրուսաղէմէ կիտէճէք օլտուգլարընը սէօյ-
լէյիպ (Նէր. ԺԱ. 13—16), շունու տախի տէ-
տիլէր քի՝ քէնտիլէրի կէրէք օլ շէհրին էհալի-
սինէ վէ կէրէք ախզ ու իթատա օլանլարա՝ քէն-
տիլէրինի էօյլէ թահգիր էտիպ եօլլարընտան ա-
լը գօմաղա սէպէպ օլաճագ պիր շէյ էթմէմիշ
տիրլէր ։ Նալընըզ շու քէյֆիյէթ վար քի,
պիրիսի՝ Նէ սաթուն ալաճագսընըզ՝ տէյիւ սօր-
տուղունտա, Պիզ կէրչէքլիյի սաթուն ալըրըզ

տեղիշնզ, տէտիլէր։ Ֆագաթ օնլարը խաթին-թագ էթմէյէ թախսիս օլունան քիմսէլէր՝ օն-լարը տէլի վէ չըկըն քիմսէլէրտէն պաշգա պիր շէյ եէրինէ գօմատըլար* • ԼՅՕՂ ԻՍԿ պուՆլարը փանայըրտա հէր շէյի ալթիւսթ էթմէք իչիւն կէլմիշ ատէմլէր տիր, տէտիլէր։ Պու սէպէպ-տէն՝ օնլարը ալըպ տէօյտիւլէր, վէ չամուր իլէ միւլէմմա էտիպ՝ անտէն օնլարը գաֆէսէ գօ-տուլար քի՝ փանայըրտա օլան հէր քէսէ սէյիր օլսունլար։ Օնլար տախի պիր չօգ զէման օրա-տա եաթըպ՝ հէր քէս օնլարըն իւսթիւնէ քէն-տի զէվգինի, պէտխահլըղընը, եախօտ էօճիւնիւ իճրա էտէր իտի։ Փանայըրըն պէօյիւյիւ տախի օն-լարըն պաշընա կէլէն հէվի պու շէյլէր իչիւն հալա կիւլէր իտի։ Լաքին պունլար սապրլը օլուպ, վէ "սէօյմէք պէտէլինէ սէօյմէք էտա էթմէյէրէք,

*Ցիւնեատա՝ եարամազլըգտա պուլունուպ օլ սէպէպ-տէն պիզի թահգիր էտէն ախէրլէրտէն պիզտէ պիր ֆարգ կէօսթէրէն շէյիմիզ պուլունմատըղը հալտէ, պի-զիմ Ցիսուս Քրիստոս իլէ եէնի մախլուգ օլտուղումու-զու իսպաթ էտէճէք հիչ պիր շէյիմիզ եօգ տըր։ Ե-յէր պիզ Քրիստոսունքիլէր իսէք, Քրիստոսու թանը-մայանլար պիզի Քրիստոս իչիւն տէլի վէ չըկըն եէրի-նէ գօմալը տըրլար. զիրա Քրիստոս իչիւն տիրի օլտու-ղումուզտա, տիւնեա իչիւն խաչլանմալըյըզ։ "Հէվ ա-տէմլէր սիզին իչիւն էյի սէօյլէտիքլէրի զէման՝ վայ սի-զէ". տէտի Քրիստոս։ Ղ-ի. Զ. 26։

լաքին պիլ աքս՝ խայբ տուա օգույարագ՝՝, վէ
քէօթիւ սէօղ պէտէլինէ էյի սէօյլէյիպ, խը-
յանէթլիյէ գարշը էյլիք էտէրէք, փանայբը-
տա պուլունան պազը քիմնէլէր՝ սայբլարտան զի-
յատէ տիգգաթ էտիճի վէ օնլար գատար ահ-
մագ օլմատրգլարընտան, աշաղա թագբմբն պու
ատէմլէրէ միւտէմ էթտիքլէրի քէօթիւլիյիւ
մէն վէ թահգիր էթմէյէ պաշլատրլար* ։ Պու
սէպէպտէն օպիրլէր պէօյլէլէրին իւզէրինէ հիւ-
ճիւմ էտիպ՝ Ունլար տախի գաֆէստէ օլանլար
կիպի քէօթիւ, վէ օնլար իլէ իլմլէրի պիր կէօ-
րիւնիւր, հէմ օնլարբն պաշնա կէլէճէյինէ հիս-
սէտար օլմաղա լայբգ տրբլար տէյիւ սէօյլէր-
լէր իտի ։ Լ՝օթէքիլէր իսէ՝ շու ճէվապը վէրտի-
լէր քի, քէնտի մալիւմաթլարընա նազարէն՝ օլ
ատէմլէր բահաթ տուրան վէ քէնտի հալլէրինէ
ատէմլէր օլուպ՝ քիմնէնին պիր զիյանընը իս-

*Եօլճու քրիսթիանլարբն իւզէրինէ՝ էքսէրի տիւն-
եանբն տիւրլիպէ տիւրլիւ էֆքեարլարը օլուր ։ Քրիս-
թիանբն թավը ու հարաքէթի պազը քէօթիւ ատէմլէ-
րին էյլէնճէլէրինի մէն էտիպ, պազը տա օնլարտան
պազըսրնբն քրիստոսա տէօնմէլէրինէ սէպէպ օլուր ։ Եա
եօլճուլար, պիւթիւն սէնէ Պաթրլրգ փանայբրնը իշլէ-
տէն տիւնեանբն ատէմլէրինին էօնիւնտէ [կէօսթէրտի-
յինիզ հարաքէթինիզ, թապիաթընըզա վէ էթվարը-
նըզա տիգգաթ էտին ։

թէյէն տէյիլ տիրլէր. վէ փանայըրճըլարտա չօգ քիմսէլէր վար քի՝ օլ հագարէթ էթտիքլէրի ատէմլէրտէն զիյատէ գաֆէսէ լայըգ հէմ փօլիսէ պիլէ լայըգ տըրլար, տէտիլէր։ Պէօյլէճէ իքի թարաֆլը տիւրլիւպէ տիւրլիւ սէօզլէր օլունտուգտան սօնկրա, արալարընտա եումրուղա գալգըշըպ՝ պիրի պիրլէրինի սագաթլատըլար վէ պու արալըգ օլ գաֆէստէ օլան իքի ատէմ օնլարըն էօնիւնտէ փէք ագիլանէ վէ քէնտիլէրինի էյի թութարագ տավրանըրլար ըտը։ Ընտէն պու իքի ատէմ եինէ օնլարը իսթինթագ էտէնլէրին հուզուրունա կէօթիւրիւլիւպ, փանայըրտա պու արալըգ վուգու պուլան վէլվէլէնին սէպէպի օլմագ գապահաթը իլէ միւճրիմ սայըլտըլար։ Պէօյլէճէ օնլարը աճընաճագ հալտէ տէօյիւպ՝ իւզէրլէրինէ զէնճիր թաղտըլար, վէ փանայըրտա օլ տէմիրլէր իլէ եօգարը աշաղա կէզտիրտիլէր քի, սայրլարա պիր էօրնէք օլուպ՝ օլմայա քի քիմսէ օնլարտան թարաֆա սէօյլէսին՝ եախօտ օնլար իլէ պիրլէշսին։ Ֆագաթ Քրիսթիան իլէ Միւմին քէնտիլէրինի տահա ագիլանէ թութուպ՝ քէնտի իւզէրլէրինէ կէթիրիլէն րիւսվայլըղա վէ րէզալէթէ էօյլէ հալիմլիք վէ սապր իլէ թէհամմիւլ էտէրլէր իտի քի, փանայըրտա օլան քիմսէլէրտէն էփ էյի ա-

տէմի քէնտի թարաֆլարընա գազանտրլար, վա-
գաա, գալանլարա նազարէն, պունլար ազլըգ
իտիլէր։ Պու քէյֆիյէթ՝ օպիր թարաֆը տա-
հա ընյատէ ազտրրտը, չէօյլէ քի արթրգ պու
իքի ատէմի գալթլ էթմէյէ գարար վէրտիլէր։
Պու սէպէպտէն՝ օնլարա գօրգաա վէրտիլէր քի՝
օնլարընը իւճրէթի նէ գաֆէս նէ տէ զէնճիր օ-
լաճագ, իլլա քէնտի էթտիքլէրի հարաքէթի,
վէ փանայրընը ատէմլէրինի ճէլպ էթտիքլէրի
իչլուն էօլմէլի տիրլէր։

Ինտէն՝ թա օնլարընը հագգընա թէքրար էմիր
կէլէնէտէք օնլար եինէ գաֆէսէ գօնուլմաղա
հիւքմ՝ օլունտուլար։ Պէօյլէճէ օնլարը իչէրի
գօյուպ՝ այագլարընը տախի սրգրճա թօմրուղա
գօտուլար։

Օրատա պունլար քէնտի էմին տօսթլարը օ-
լան Ինճիլ վահզիտէն իշլէթտիքլէրինի խաթրը-
լարընա կէթիրիպ՝ օնուն օնլարա բասթ կէլէ-
ճէք տէյիւ սէօյլէմիշ օլմասը իլէ, քէնտի եօլ-
լարընտա վէ չէքտիքլէրինտէ տահա գավի տուր-
մաղա եիւրէք ալտրլար։ Պիրիպիրլէրինի տա-
խի չէօյլէճէ թէսէլլի էտէրլէր իտի քի, էօլիւմ
տաթմագ քիմին պախթրընա տիւչէրսէ, օնուն
հալի տահա էյի օլաճագ տէյիւ • պու սէպէպ-
տէն հէր պիրի կիզլիճէ իսթէր իտի քի՝ օլ էյ-

Digitized by Google

Գըզգանճ, Պաթըլ իթիգատ վէ Եարանան։ Ընտէն՝ հուզուրտա օլան մահպուսու թանըրլար մը, վէ քէնտի էֆէնտի փատիշահլարընըն թարաֆընտան օնա գարշը նէ սէօյլէյէճէքլէրի վար տէյիւ սիւալ օլունտու օնլարա։ Օլ վագըթ Գըզգանճ իլէրի կէչիպ շու մէալտէ ճէվապ վէրէրէք տէտի քի, Էֆէնտիմ՝ պէն պու ատէմի չօգտան պէրու թանըտըղըմտան, իշ պու հուզուրը հաքիփայիտէ եէմինիմ հագգընա շէհատէթ էտէրիմ, քի օ՝ —

Գատը. Տո՛ւր, եէմինինի էթտիրին։

Եէմինի վէրիլտիքտէն սօնկրա շէօյլէ սէօյլէտի. Էֆէնտիմ՝ պու ատէմին հէր նէ գատար պիր մէտհէ շայէսթէ իսմի վար իսէ տէ, անճագ քէնտիսի մէմլէքէթիմիզտէ պուլունան էն էտնա ատէմլէրին պիրի տիր. նէ՛ փատիշահ, նէ էթրաֆ, նէ շէրիաթ, նէ ատէթ տինկլէր. իլլա հէր քէսի, քէնտինին՝ ալէսսէվիյէ իման վէ ազիզ լիք էսսասը թէսմիյէ էթտիյի պիր գաչ ասը էֆքեարընա ճէլպ էթմէք իչիւն էլինտէն հէր կէլտիյինի էտէր։ Վէ պիր տէֆա քէնտինին շու շէյի մախսուսէն իտտաա էթտիյինի իշիթտիմ քի՝ Քրիսթիանլըգ իլէ պիզիմ Պաթըլլըգ շէհրինին ատէթլէրի պիրիպիրինէ թապանը թապանընա զըտտ օլուպ՝ ասլա իմթիզաճ էտէմէզ-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

լէր, տէտի։ Ա՛է պու սէօզիւ իլէ, էֆէնտիմ, եալընըզ պիզիմ հէր մէտհէ շայէսթէ ամէլլէրիմիզին հէփսինի պիրտէն քէօթիւ սայմըշ օլմազ, իլլա օնլարը իճրա էթմէմիզտէ պիզի տախի քէօթիւ սայմըշ օլուր։

Օլ զէման Գատը օնա՝ Տահա պիր տէյէճէյին վա՞ր մը, տէտի։

Գըզգանճ. Էֆէնտիմ, տահա չօգ շէյ տէյէ պիլիր իտիմ, ֆագաթ հուզուրա թաճիզլիք վէրմէք իսթէմէմ։ Ընճագ օպիր աղալար տախի քէնտի շէհատէթլէրինի վէրտիքտէն սօնկրա, օնուն էճէլի իչիւն տահա զիյատէ պիր շէյ լազըմ կէլմէք իհթիաճը օլուր իսէ, օնա գարշը օլան շէհատէթիմի տահա արթըրա պիլիր իմ։ Պէօյլէճէ էմր օլունտու քի, օ՝ պիր եանա տուրսուն*։

---

*Գըզգանճլըգ՝ Շէյթանըն մախսուս թապիաթը, վէ պիզտէն հէր պիրիմիզէ տախի թապիի տիր։ Ֆագաթ պու տիւնեանըն էվլատլարը՝ Ալլահըն էվլատլարընտա օլան բուհանի նիյմէթլէրէ եապանճը օլտուգճա, օնլարըն իւզէրինէ նի՞չիւն գըզգանաճագլար։ Օնլար օ շէյլէրի նէ իսթէրլէր, նէ տէ օնլար իչիւն արզու չէքէրլէր. իլլա օլ շէյլէրի զէվգլէնիպ թահգիր էտէրլէր։ Պու շէյ իլէ՝ Շէյթանըն ասըլ բուհու վէ թապիաթը պէյան օլուր։ Օ՝ Քրիստոսուն իւզէրինէ վէ օնուն Ալլահըն Օղլու օլմասը իչիւն գըզգանըպ Ցուդայը տիւրթտիւ քի

Ընտէն Պաթըլ իթիգատը էօնէ չաղըրըպ էմր էթտիլէր քի հուզուրտա տուրան մահ-պուսա պագսըն։ Հէմ տախի՝ քէնտի էֆէնտի փատիշահլարը թարաֆընտան օնա գարշը նէ տէյէ պիլիր իսէ՝ տէսին տէյիւ եէմինինի վէրտի-լէր. օ տախի շու մինվալ իւզրէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։

Պաթըլ իթիգատ. Էֆէնտիմ, պու ատէմ իլէ պէօյիւք պիր թանըշըգլըղըմ օլմայըպ՝ նէ տէ օնու պունտան զիյատէ թանըմագ իսթէրիմ։ Հալ պու քի՝ կէչէն կիւն պու շէհրտէ քէնտիսի իլէ պիր ազ գօնուշմուշ օլտուղումտան, շու-նու պիլիր իմ քի՝ քէնտիսի փէք մազարրաթ-լու պիր ատէմ տիր. զիրա օլ գօնուշտուղում-տա օնուն շու սէօզիւնիւ իշիթտիմ քի՝ պիզիմ մէզհէպիմիզ նաֆիլէ օլուպ՝ էօյլէ պիր շէյ տիր քի՝ պիր ատէմ օնուն իլէ ասլա Ալլահա մագպուլ օլամազ տէյիւ պահս էտէր իտի։ Սիզ էֆէն-տիմիզ էյի պիլիր սինիզ քի՝ օնուն պու սէօզիւն-տէն հասպ էլ իճապ շու մանա չըգար, եանի՝ պի-զիմ իպատէթիմիզ հալա նաֆիլէ օլուպ՝ տահա

օնու էլէ վէրսին։ Եէհուտիլէր գըզգանտըգլարընտան օնու էլէ վէրտիլէր (Մատթ. ԻԷ. 18). վէ իշթէ ասըլ օլ բուհ տըր քի՝ Շէյթանըն ճէմի էվլատլարընը Ալլա-հըն էվլատլարընա գարշը գալտըրըր։

կիւնահրմրզտա գալմրշ ըզ՝ վէ նիհայէթ հիւքմիւ ազապա միւսթահագ օլաճաղըզ. իշթէ պէնիմ տէյէճէյիմ պու տրր*։

Ընտէն Եարանանա եէմին վէրտիրիպ էմր օլունտու քի՝ հուզուրտա օլան մահպուսա գարշը քէնտի էֆէնտի փատիշահլարը թարաֆընտան նէ պիլիր իսէ սէօյլէսին ։

Եարանան. Էֆէնտիմ, վէ աղալար, պէն պու հէրիֆի չօգտան պէրու պիլիպ՝ օնուն աղզընտան էօյլէ սէօզլէր իշիթմիշ իմ քի՝ սէօյլէնէճէք շէյլէր տէյիլ՝ զիրա օ պիզիմ շէվքէթլու փատիշահրմրզ Բէեղզեբուղտ սէօյիւպ, օնուն՝ Իս-

---

*Պաթըլ իթիգատ՝ եախօտ սախթէ տինտարլըգ՝ Քրիստոսուն հագըգաթընա վէ օնուն շայիրտլէրինէ փէք աճը տիւշման տրր։ Պաթըլ իթիգատըն շէհատէթի, պիր թարաֆտան փէք սահիհ տիր, Քրիստոսուն թալիմաթը հագգընա նօմօս խօճալարընն շու տէտիքլէրի սէօզիւ միսիլլու, քի՝ "Եա՛ խօճա՝ պունլարը սէօյլէմէք իլէ, պիզէ տախի սիթէմ էտէյօրսըն". տէտիլէր (Ղ.—Լ. ԺԱ. 45) քէզալիք այն ու ատէթլէր իւզէրինէ վէ քէօլկէ օլան շէյլէր իւզէրինէ միւգավէմէթ էտէն սախթէ տինտարլար տախի՝ բուհ իլէ Ալլահա իպատէթ էտէրէք՝ վէ Յիսուս Քրիստոս իլէ էօյիւնիւպ, թէն իլէ էօյիւնմէյէնլէրէ գարշը ճիյէրլէրինտէն եարալանըրլար։ Փիլիպ։ Գ. 3։ Պու Ալլահըն իսթէտիյի կիպի օլան էթվար, նասըլ քի լազըմ իսէ, թէնճէ կիտէն ատէմլէրին ճէմի իպատէթլէրի, թալիմաթլարը վէ պաթըլ իթիգատլարը իւզէրինէ թէքտիր կէթիրիր։

Digitized by Google

քի ատէմ Պէյ, Նէֆսանի լէզզէթ Պէյ, Նէֆ-
սի Պէյ, Պաթըլ իզզէթ հասրէթի Պէյ, բա-
յէթլու Շէհվէթ Պէյ, Նէքէս Էֆէնտի իս-
մինտէ տօսթլարը վէ սայր բէճալլարըմըզ հագ-
գընա ֆէնա սէօյլէմիշ տիր. պունտան մաատա՝
շունու տախի տէմիշ տիր քի, հէր քէսին ֆիք-
րի քէնտինին կիպի օլմուշ օլսա իտի, էյէր
միւմքին իսէ՝ պու բէճալլարտան հիչ պիրի եօգ
տրը քի արթըգ պու շէհիրտէ մէվճուտ պուլուն-
մալըյըտը. Պունտան գաթի նազար, սիզ էֆէն-
տիմիզ քի շիմտի քէնտի տավասընը կէօրմէյէ
Գատը նասպ օլունմուշ սընըզ, սիզէ պիլէ՝ Նիւ-
սիւպէթ չափկըն տէյէրէք սէօյմէյէ գօրդմա-
մըշ տրը, վէ չօգ սայր պունուն կիպի ֆասլ է-
տիճի քէլամլար իլէ շէհրիմիզին քիպարլարընտան
չօղունու լէքէլէմիշ տիր*:

---

*Սէֆիլ կիւնահքեար՝ Եա՛ Բապպ սէնտէն պաշգա քիմ-
սէյի պիլմէմ, եալընըզ սէնին իսմինի զիքր էտէրիմ
(Եսայ. ԻԶ. 13), տէտիյի կիպի, անիտէ՝ տիւնեանընն
իրատէթինի իճրա էտէն եարանանլար, Օ՝ տիւնեանընն
հիւքիւմտարընա գարշը սէօյլէր տէյիւ օնա գարշը շէ-
հատէթ էթմէյէ տախմա հազըր տըրլար: Վէ պու շէ-
հատէթ՝ էյի պիր շէհատէթ տիր, օնու էլէ կէչիրմէք
իչիւն եաշայըպ օնուն սէպէպինտէն տախի էօլմէյէ լա-
յըգ պիր շէյ տիր: Էյէր պիզ Քրիստոսուն սահիհ շա-
յիրտլէրի իսէք, օնուն կիպի տախի տիւնեա իչիւն՝ օ-

Իմտի պու Նարանան քէնտի սէօյլէյէճէյինի սէօյլէտիյինտէ, Գատը քէնտի սէօզիւնիւ հուզուրտա տուրան մահպուսա չէվիրիպ՝ շէօյլէ սէօյլէտի. Սէնի՞ եա՛ մուրթատ, քեաֆիր, տէվլէթ խայինի. պու էհլի քեամիլ ատէմլէրին՝ սէնին հագգընա վէրտիքլէրի շէհատէթի իշիտի՞յօրմըսըն:

Մէ-մին. Բուխսաթընըզ իլէ քէնտիմի վիգայէ էթմէք իչիւն պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէ պիլի՞ր մի իմ:

Գատը. Պագ հէլէ շու հէրիֆէ, սէն արթըգ եաշամաղա պիլէ լայըգ տէյիլ սին, սէնի հէման շուրատա անիտէ քէսմէլի. ֆագաթ սանա նէ գատար քիպարճա տավրանտըղըմըզը հէր քէս կէօրսիւն տէյիւ, նէ սէօյլէյէճէյին վար իսէ, չափկըն մուրթատ, սէօյլէ իշիտէլիմ:

Մէ-մին. 1. Խօճա Գըզգանճըն տէտիյինէ ճէվապէն շունու տէրիմ քի՝ պէն եալընըզ, Հէր նէ նիզամ, եա շէրիաթ, եա ատէթ, եա ճէմիաթ քի Ալլահըն Քէլամընա թապանը թապանընա զըտտ իսէ, Քրիսթիանլըղա տախի տիպի տիւզ գարշը տըր տէմէտէն պաշգա պիր շէյ տէմէմիշ

նուն ամէլլէրի քէօթիւ տիր տէյիւ շէհատէթ էթմէյէ պօրճլույըզ: վէ տիւնեա տախի օլ սէպէպտէն պիզի պուղզ էտէճէք տիր: Յ-ՎՏ. Է. 7:

իմ։ Այլ էր պու տէտիյիմտէ պիր ղալաթ վար իսէ, ղալաթըմը կէօսթէրինիզ պանա, վէ պէն տախի տէտիյիմի շիմտի շուբատա հուզուրունուզատա կէրի ալըրըմ։

2. Իքինճիյէ, եանի՝ խօճա Պաթրլիթիգատա վէ օնունպանա դարշը էթտիյի շէհատէթէ նազարէն՝ եալընըզ շունու տէմիշ իմ՝ քի՝ Ալլահա իպատէթ էթմէքտէ՝ ալլահանի պիր իմանլաքըմ օլուպ՝ Ալլահըն իրատէթինի պէյան էտէն պիր ալլահանի իլհամ օլմայընճա, ալլահանի պիր իման տախի օլամազ։ Պու սէպէպտէն, ալլահանի իլհամտան օլմայան հէր նէ քի Ալլահըն իպատէթինէ խախալ օլունմուշ իսէ, եալընըզ ինսանճա պիր իմանի իլէ օլմուշ օլտուղունտան, էյլէ պիր իմանըն տախի էպէտի հայաթա պիր մէնֆաաթը օլամազ։

3. Խօճա Յարանանըն տէտիքլէրինէ նազարէն տախի, սէյմիշ սայմըշըմ տէյիւ հագգըմա տէնիլէն սէօզլէրի սարֆի նազար էտէրէք, շունու տէրիմ քի՝ կէրէք պու շէհրին հիւքիւմտարը՝ քէնտի ճէմի այագ թագըմլարը իլէ, վէ կէրէք պու Խօճանըն իսմլէրինի վէրտիյի օնուն էթպաալարը՝ պու շէհրտէ վէ գասապատա օլմատան իսէ՝ ճէհէննէմտէ օլմազա տահա եագըշը տրր-

լար։ Վէ հալա՝ Բապպ պանա մէրհամէթ էտէ*։

Օլ զէման Գատը, հիւքմի շէրի նիզամընճա, պավայը տինլէյիպ միւթալաա էթմէքտէ օլմագ իչիւն միւտտէթի տավատա հուզուրտա պուլու-նան Ճիուրի մէճլիսինէ† տէօնիւպ՝ Նա Ճիուրի աղալարը, պու ատէմի քի՝ օնուն հագգընա պու շէհիրտէ պէօյլէ պէօյիւք պիր վէլվէլէ օլտու իսէ, կէօրիւյօրսընըզ. պու բայէթլու աղալարըն օ-նա գարշը վէրտիքլէրի շէհատէթի տախի իշլիթ-տինիզ, քէնտի ճէվապը վէ իգրարընը տախի տույտուրուզ. իմտի արթըգ օնու ասմասը, եա-խօտ էօմրիւնիւ խէլաս էթմէսի սիզլին էլինիզ-տէ տիր, ֆագաթ շէրիաթըմըզ հագգընա սի-զէ թալիմաթ վէրմէսինի շայէսթէ կէօրիւրիւմ։

Պիզիմ հիւքիւմտարըն խըզմէթինտէ օլան ֆա-

---

*Քրիսթիանըն վէրտիյի ճէվապը վէ Ալլահա սըղընմա-սը իշլէթ պէօյլէ օլուր։ Ֆասրգլարըն պաղրը մէրհամէթ-սիզ օլտուղունու պիլտիյի անտէ (Առակ. ԺԲ. 10), Ալլահըն ինայէթի պէօյիւք վէ Բապպըն հագիգաթը է-պէտի օլտուղունու տախի պիլիր։ Սաղ. ԺԷ. 2։

†Ճիուրի մէճլիսի՝ օն իքի էէմինի հաքիմէր օլու�մահպուտուն տավասընը հուզուրտա տինկլէտիքտէն սոնկ-բա մախֆիճէ տավայը քէնտի արալարընտա թէֆթիշ էթմէյէ պաշլարլար. վէ մահպուտուն միւճրիմ օլմասը հագգընա պու օնիքի շախս արալարընտա պիլ իթթի-ֆագ հիւքմ էթմէյինճէ, գատը՝ քէնտի քէնտինէ մահպուտու միւճրիմ տէյիւ հիւքմ էտէմէզ։

Digitized by Google

բաւոն նամ պէօյիւք քիմէսնէնին կիւնլէրինտէ պիր իրատէ օլունտու քի, ախէր մէզհէպտէն օլանլար չօղալըպ գուվվէթլէնմէսինլէր տէյիւ, էրքէք չօճուգլարը ըրմաղա աթըլսընլար: Եւ Յ Ա. 22: Օնուն խըզմէթինտէ օլանլարտան պիր սայրըսը Նաբուգոդոնոսոր նամ պէօյիւք քիմէսնէնին կիւնլէրինտէ տախի պիր իրատէ օլունտու քի, տիւշիւպ օնուն տիքտիյի ալթուն սուրէթէ սէճտէ գըլմայան քիմսէ՝ եանար աթէշ ֆուրունունա աթըլսըն: Դան. Գ. 6: Պիր իրատէ տախի Դարեհին կիւնլէրինտէ օլունտու քի՝ պիր չօդ զէման օնտան պաշգա պիր ալլահտան տիլէք տիլէյէճէք օլան, արսլանլարըն չուգուրունա աթըլսըն: Դան. Զ. 7: Իմտի պու ասը՝ պու նօմօսլարըն էսսասընա մուղայըր ամէլ էթմիշ տիր, վէ պու էթտիյի՝ եալընըզ ադլէն տէյիլ, քի էօյլէ տախի օլսա թէհամմիւլ օլունաճագ շէյ տէյիլ տիր, իլլա քէլամէն վէ ֆիիլէն էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպտէն՝ էլպէթթէ սարֆի նազար օլունմամասը լազըմ կէլիր:

Զիրա Փարաւոնուն նօմօսու՝ տահա պիր ճիւրմ կէօրիւնմէքսիզին, թահմին իլէ, օլունաճագ ճիւրմի մէն էթմէք իչիւն վէրիլտի. Ֆագաթ շիմտի կէօրիւնիւրտէ ճիւրմ վար: Օ պիր թարիֆ էթտիյիմ իքի քէյֆիյէթէ նազարէն, իշթէ

կէօրիւյօրսընըզ քի՝ մէզհէպիմիզէ գարշը պահս
ետէյօր. վէ քէնտինին իգրարընճա՝ տէվլէթէ
խայընլըգ էթմիշ օլտուղու իչիւն գաթլ օլուն-
մազա միւսթահագ տըր։

Օլ վագըթ Ճիուրի մէճլիսի ազալարը տըշա-
րը չըգտըլար, վէ պունլարըն իսմլէրի շու տըր.
Խօճա Քէօր, Խօճա Քէօթիւ, Խօճա Խըյա-
նէթ, Խօճա Մուրտար, Խօճա Չափկըն, Խօճա
Սէրթ պաշ, Խօճա Մաղրուր, Խօճա Խուսու-
մէթ, Խօճա Նալանճը, Խօճա Օալիմ, Խօճա
Ըշըղա տիւշման, վէ Խօճա Թէսքին օլմազ.
պունլարըն հէր պիրի քէնտի արալարընտա օնա
գարշը քէնտի ֆէթվասընը վէրտիքտէն սօնկրա,
պիլ իթթիֆագ գարար գըլտըլար քի օնու Գա-
տը էօնիւնտէ միւճրիմ չըգարսընլար։ Վէ ա-
րալարընտա իլք էվվէլ րէյիսլէրի օլան Խօճա
Քէօր՝ Պէն աշիքեար կէօրիւյօրըմ քի պու ա-
տէմ պիր քեաֆիր տիր, տէտի։ Ընտէն Խօճա
Քէօթիւ տախի՝ Պէօյլէ հէրիֆին վիճուտինի
տիւնեատան գալտըրմալը, տէտի։ Խօճա Խը-
յանէթ իսէ, Հայ, հայ, օնուն գալըպը գըյա-
ֆէթի տախի պանա մէքրուհ տըր, տէտի։ Ըն-
տէն Խօճա Մուրտար՝ Պէն պու ատէմէ ասլա
թէհամմիւլ էտէմէտիմ, տէտի։ Պէն տէ էտէմէ-
տիմ, զիրա օ՝ տախմա պէնիմ էթվարըմը գը-

բար ըտը, տէտի Խօճա Չափկըն։ Ասմալը, ասմալը, տէտի Խօճա Սէրթ պաշ։ Սէֆիլ մուրտաբըն պիրի տիր օ, տէտի Խօճա Մաղրուր։ Նիւբէյիմտէ օնա գարշը պիր ղարազըմ վար, տէտի Խօճա Խուսումէթ։ Հիլէքեարըն պիրի տիր օ, տէտի Խօճա Նալանճը։ Ասմագ փէք պէօյիւք էյլիք տիր օնա, տէտի Խօճա Զալիմ։ Ղունու օրթատան գալտըրալըմ, տէտի Խօճա Ըշըղա տիւշման։ Ընտէն Խօճա Թէսքին օլմազ շէօյլէ տէտի. Պիւթիւն տիւնեա պանա վէրիլմիշ օլսա տախի՝ պէն օնուն իլէ պաբընամազ ըտըմ, հայտէ էօյլէ իսէ օնու էօլիւմէ միւսթահագ միւճրիմ չըգարալըմ։

Վէ պէօյլէ էթտիքտէն սօնկրա՝ անիտէ հիւքմ օլունտու քի, օնու տուրտուղու եէրինտէն ալըպ՝ օլտուղու եէրէ կէօթիւրսիւնլէր, վէ օրատա՝ հէր նէ զալիմ թարզ իլէ պիր էօլիւմ իճատ օլունա պիլիր իսէ՝ էօյլէ էօլտիւրսիւնլէր։

Իմտի օնու տըշարը չըգարտըլար քի՝ քէնտի շէրիաթլարը միւճիպինճէ օնա լազըմ օլանը էթսինլէր, վէ էվվէլա օնու գամչըլատըլար, անտէն թօգաթլատըլար, սօնկրա թէնինի պուչագլար իլէ գըյտըլար, օնտան սօնկրա թաշ իլէ թաշլատըլար, սօնկրա գըլըճլարընը օնա

սափլատըլար, վէ նիհայէթ օնու գազըղա վուրուպ եագտըլար քիւլ էթտիլէր։ Պէօյլէճէ Միւմին քէնտի էճէլինէ կէլտի։ *

Իմտի կէօրտիւմ քի օրատա օլան ճիւմհիւրիւն արգասընտա պիր սալթանաթ արապասը իլէ պիր չիֆթ հայվան տուրուպ Միւմին իչիւն պէքլէրլէր իտի, վէ տիւշմանլարը օնուն էճէլինի կէթիրտիքլէրի կիպի՝ Միւմին օլ արապայտ ալընըպ՝ տօղրու պուլութլարըն իչինտէն թրամփէթա սէսլէրի իլէ՝ Սէմավի գափույա էն եագըն օլան եօլտան եօգարը կէօթիւրիւլտիւ։ Ֆագաթ Քրիսթիան իսէ, օնա պիր ազ միւհլէթ վէրիլիպ եինէ մահպուսա գօնուլտու. պէօյլէճէ պիր միւտտէթ օրատա գալտը։ Լաքին հէր շէյին հիւքմիւ քէնտի էլինտէ օլան Ջաթը Շէրիֆ, օնլարըն ղազապընըն հիւքիւմէթի տախի քէնտի էլինտէ օլտուղունտան, իշի էօյլէ չէվիրտի քի՝ Քրիսթիան օլ արալըգ օնլա-

---

*Քրիստոս Յիսուս իլէ Ալլահճա եաշայան քիմսէյէ կէրէք տիր քի գօվալայըշ չէքիպ՝ տիւշման շէրրինին պիզէ էթտիյինէ տախի թէհամմիւլ էթսին։ Սըգլէթ՝ սաատէթին եօլու տըր։ Էյէր Քրիստոս իլէ փատիշահլըգ սիւրմէք իսթէր իսէք, քէնտիսի իլէ րէզալէթ վէ սըգընթը չէքմէքտէն մաատա՝ գատէրիմիզ օլտուղունտա էօլիւմ պիլէ տաթմալըյըզ։

Digitized by Google

*ըն էլինտէն գուրթուլուպ եօլունա կիթտի։**
Վէ կիտէր իքէն շէօյլէ օգուր ըտը, —

"Էյլէտին Միւմին՝ իգրարըն Բապպա սէն սատըգանէ,
Սէն քի Օնունլէ վասլ օլաճագսըն միւպարէք շանէ,
Ֆագաթ իմանսըզ քիմսէլէր՝ պիւթիւն պօշ զէվգլէրիյլէ,
Չէքէրլէր ահ վահ, ճէհէննէմի հալ, ահվալլէրինտէ։
Իլահի օգու, եա՛ Միւմին օգու, իսմին եաշասըն,
Չիւն էթտիլէրսէ օնլար սէնի գաթլ, սէն հալա սաղսըն։

ԵԷՏԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ

ԻՄՏԻ *բիւյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան քէնտի եօլունա եալընըզ կիթմէյօր ըտը, զիրա օրատա Թէվէքէլլի նամ պիրիսի վար ըտը քի՝ Քրիսթիանըն վէ Միւմինին Փանայըրտա չէքտիքլէրի էզիյէթտէ օնլարըն քէլամլարընը վէ վարըշլարընը կէօրէրէք էօյլէ օլմուշ ըտը. պու*

*Պու քէյֆիյէթի միւլահազա էթմէսի փէք թէսէլի վէրիր։ Իշին սահիպի՝ Բապպ քէնտիսի օլուպ, օ՝ քէնտի գուլլարընը հըֆզ էթմէյէ վէ օնլարըն գուրթուլմասը իչիւն պիր եօլ իհթաս էթմէյէ գատիր տիր։ Պազըլարընը օլ սըգընթըլարը չէքմէք բայէթինէ վասլ էտիպ, սայրլարընը իսէ օլ սըգընթըլարտան խէլաս էտէր, վէ օնլարըն տիւշմանլարը հէր նէ գատար տէօյիւնիւպ խըրսլանըրլար իսէ տէ՝ օնլարա զալիպ կէլէմէզլէր։

քիմսէ՝ Քրիսթիան իլէ պիրլէշիպ օնուն իլէ գարնտաշլըգ ահտը էտերէք օնա արգատաշ օլմագ միւրատընը իֆատէ էյլէտի*։ Պէօյլէճէ՝ կէրչէքլիյէ շէհատէթ էթմէք իչիւն պիրի էօլտիւ, վէ իշթէ օնուն քիւլիւնտէն պիրի չըգտը քի՝ Քրիսթիանըն եօլճուլուղունտա օնա արգատաշ օլա։ Պու թէվէքէլլի՝ Քրիսթիանա իֆատէ էյլէտի տախի քի՝ Փանայըրտա պուլունան քիմսէլէրտէն տահա փէք չօգ քիմսէլէր վար տըր, քի վագթընտա օնլար տախի քէնտի եօլլարընա սիւլիւք էտէճէքլէր։

Պէօյլէճէ կէօրտիւմ քի օնլար Փանայըրտան չըգար չըգմազ՝ էօնլէրինճէ կիտէն վէ Կիզլի մէրամ իսմինտէ † պիր ատէմէ եէթիշիպ՝ օնա

---

*Շէհիտլէրին գանը՝ Քիլիսէնին թօխումու տըր։

†Կիզլի մէրամ՝ պիր զէմանէ ատէմի օլուպ՝ տիւնեավի պիր քիմսէ իտի. օնուն եիւրէյի ասլա Ալլահա եափըշմըշ տէյիլ՝ իլլա քէնտի զամիրինի քէնտի բահաթընա ույտուրուր ըտը։ Նէ՞ գատար պունա պէնզէր քիմսէլէր պուլունա պիլիր հէր եէրտէ քի՝ Քրիստոսուն մուհապպէթի իչիւն քէնտի տիւնեավի իզզէթլէրինտէն, մէնֆաաթլարընտան վէ բահաթլարընտան նէ՝ այրըլմագ իսթէրլէր՝ նէ տէ այրըլա պիլիրլէր։ Պէօյլէ քիմսէլէր խէլաս օլմագ իսթէրլէր իսէ տէ՝ իսթէրլէր քի քէնտի իսթէտիքլէրի թարիգ իլէ, եանի՝ քէնտինի ինքեար էթմէյէ մուղայըր կէլէն պազը ամէլլէրի վէ իճրալարը պրագմայարագ խէլաս օլսունլար։

Digitized by Google

Նէ՞ր էլիսինիզ էֆէնտիմ, վէ պէօյլէճէ նէ՞ր-
յէ կիտէյօրսընըզ տէտիլէր ։ () տախի ճէվապ
վէրտի քի՝ Խօշ լիսան շէհրինտէն կէլիպ՝ Սէ-
մավի շէհրէ կիտէյօրըմ ։ Ֆագաթ քէնտի իս-
մինի սէօյլէմէտի օնլարա ։

Խօշ լիսան շէհրինտէ՞ն մի ։ օրանըն միւթէ-
մէքիւնլէրինտէ հիչ էյի քիմսէ պուլունո՞ւր մը ։
տէտի Քրիսթիան ։ Աստ ։ ԻԶ ։ 25 ։

Կիզլի մէրամ ։ Էվվէթ ։ գալիպա օլմալը ։ տէ-
տի Կիզլի մէրամ ։

Քրիս ։ Բէճա էտէրիմ էֆէնտիմ ։ իսմինիզ նէ՞
տիր ։ տէտի Քրիսթիան ։

Կիզ ։ Մ ։ Նէ՛ սիզ պէնի թանըրսընըզ՝ նէ պէն
սիզի ։ Ֆագաթ էյէր եօլունուզ պու իսէ՝ սի-
զէ արգատաշ օլմաղա իֆթիխար էտէրիմ ։ է-
յէր տէյիլ իսէ՝ եալընըզլըղա գանաաթ էթմէ-
լիյիմ ։

Քրիս ։ Պէն պու Խօշ լիսան շէհրինտէն էօ-
թիւրիւ իշիթմիշ իմ, վէ խաթրըմա կէլիյօր
քի՝ օնուն իչիւն փէք զէնկին պիր եէր տիր
տէրլէր ։

Կիզ ։ Մ ։ Էվվէթ ։ էօյլէ օլտուղունա հիչ
շիւպհէնիզ օլմասըն ։ վէ պէնիմ օրատա փէք
չօգ զէնկին ագրապալարըմ վար տըր ։

Քրիս ։ Աման էֆէնտիմ ։ հէր՛նէ գատար հաթ-

Digitized by Google

տիմ տէյիլ իսէ, ագրապալարընըզ քի՞մ տիր օրատա :

Կիշ. Ֆ. Հէման ճէմի շէհրին էհալիսի, ֆագաթ պաշլըճա Տէօնէք Պէյ, Տալ գավուգ Պէյ, Խօշ լիսան Պէյ, քի օլ շէհրին իսմի տէ իլք էվվէլ օնուն աթալարընտան գալմըշ տըր. պունլարտան մաատա՝ Խօճա Խաթըր շինաս, Խօճա Իքի եիւզլիւ, Խօճա Հէր շէյ, վէ սէմթիմիզին միւթէվէլլիսի օլան Խօճա Չիֆթէ տիլ տախի՝ ասըլանամըն գարնտաշը իտի՝ փէտէրլէրի թարաֆընտան*. հէմ էյէր տօղրուսունու իսթէր իսէն՝ քէնտիմ տախի պիր թապիաթ սահիպի աղա օլմուշ ըմ. անճագ պէօյիւք պապամըն պապասը պիր եանա պագըպ օ պիր եանա չէքէն պիր գայըգճը† իտի, վէ պէն տախի քէնտի էմլաքըմըն չօղունու օլ մէշղուլիյէթ իլէ քէսպ էթմիշ իմ :

Քրիս. Էվլի՞մի սինիզ :

Կիշ. Ֆ. Էվվէթ, հէմ էհլիմ փէք էհլի ըրզ պիր գատըն օլուպ՝ քէզալիք պիր էհլի ըրզ գա-

---

*Միւէլլիֆիմիզ մէճազէն փէք ույկուն իսիմլէր պուլուպ, պէօյլէճէ օգույանա ազ սէօզ իլէ չօգ շէյ թարիֆ էտէր :

†Ինկիլիզլէր պէյնինտէ շէօյլէ պիր տար իւլ մէսէլ վար տըր քի՝ "Միւրայը օլան քիմսէ պիր գայըգճըյա պէնզէր քի՝ եօնիւնէ պագըպ արգասընա չէքէր", տէրլէր.

տընբն գրզը տրը։ վէ օ տախի թ՝ագլիտ գա-
տընբն գրզը օլտուղունատան, էհլիմ փէք միւթէ-
պէր ֆամիլե ստան օլուպ՝ էօյլէ պիր թէրպիյէ-
յէ վասլ օլմուշ տրը քի՝ հէր քէս իլէ պարբն-
մասրը՝ պիլիր, կէրէք պիր շահ իլէ՝ վէ կէրէք
պիր քէօյլիւ իլէ։ Վ՝ագաս պիզ մեզհէպճէտէ
սօֆու քիմսէլերտէն պիր ազ ֆարգլը՝յրզ, ֆա-
գաթ ֆարգմրզ եալբնրզ շու իքի ուֆագ քէյ-
ֆի ութլերատէ տիր։ Լ՝ավվէլա, պիզ ըիւզկեարա
վէ ագընթրյա գարշը ասլա կիթմէյիզ։ Ա-
նիէն մեղհէպին փարլագ վագթընտա պիզ տա-
իմա օնուն զ՝այրէթքէշլերիյիզ, կիւնէշ օնուն
իւզերինէ փարլայրպ վէ խալգ օնու մէտհ էթ-
տիյինտէ՝ պիզ սօգագլարտա օնուն իլէ կէզմէ-
սինի փէք սէվերիզ*։

Օլ վագրթ Քրիսթիան քէնտի արգատաղը

---

*Սահիհ իմանքեար՝ պու միւրայրլրզը էթմէզ. հագը-
գաթրն Բուհու տէր քի, "Քրիստոս Յիսուստա տին-
տարլրզ իւզրէ եաշամագ ճիւմլէ խրթէյէնլեր տախի գօ-
վալանաճագլար"։ Բ Տիմ. Գ. 12։ Պիզիմ էթվարրմզը պիր
եօլա վէ թարզա չէվիրիպ, քէնտիմիզ՝ Քրիստոսա տիւշ-
ման օլան տիւնեայա եափրշմրշ գալարագ՝ Քրիսատոսուն
արտընճա վարրյօրրզ տէյիւ պօշ եէրտէ պու էֆքեար-
տա օլտուղումուզտա, հագրգաթրն Բուհունու եալան-
ճը էթմիշ օլուրուզ։ Փէք թէհլիքէլի վէ ալտատրը պիր
զալաթ տրը պու։

Թէվէքէլլիյէ եագլաշըպ շէօյլէ տէտի. Խաթ-
ըրմա էօյլէ կէլիյօր քի պու ատէմ Խօշ լիսան
շէհիրլի Կիզլի մէրամ նամ քիմսէ տիր. վէ էյէր
օ իսէ, պուրալարտա պուլունան էն ֆէնա հի-
լէքեարլարըն պիրիսի եանըմըզտա տըր։ Թէվէ-
քէլլի տախի, Քէնտիսինէ սօր, պանա կէլիր քի
օ՝ քէնտի իսմինտէն ութանմամալը տըր, տէտի։
Օլ վագըթ Քրիսթիան եինէ օնուն եանընա
վարըպ՝ շէօյլէ տէտի. Էֆէնտիմ, սիզին սէօյ-
լէյիշլէրինիզէ պագարագ՝ տիւնեատա հէր քէ-
սին պիլտիյինտէն զիյատէ շէյ պիլէն պիր ա-
տէմ կիպի կէօրիւնիւյօր սընըզ, վէ էյէր թահ-
մինիմտէ ղալաթըմ եօղ իսէ, սիզին քիմ օլ-
տուղունուզու պիր ազ ֆարգ էթտիմ տէյիւ
կէլիյօր պանա։ Իսմինիզ Խօշ լիսանլը Կիզլի
մէրամ տէյի՞լ մի։

Կիզ. Մ. Պէնիմ իսմիմ օ տէյիլ իսէ տէ,
վագաա պէնի գալտըրամայան պազը քիմսէլէր
մազլէզ տէյիւ օլ իսմի պանա թագտըգլարըն-
տան, շիմտիյէ գատար սայր էյի քիմսէլէրին
քէնտիլէրինէ օլտուղու վագըթտա թէհամմիւլ
էթտիքլէրի միսիւլլու, պէն տախի քէնտիմէ պիր
հագարէթ տէյիւ պունա թէհամմիւլ էթմէլի-
յիմ։

Քրիս. Ֆագաթ սիզ պու իսմին սիզէ վէրիլ-

մէսինէ վէսիլէ օլաճագ պիր հարաքէթտէ ասլա պուլո՞ւնմատընըզ մը ։

Կիշ. Ֆ. Հաշա, հաշա, պու իսմին պանա վէրիլմէսինէ վէսիլէ օլարագ պուլունտուղում էն ֆէնա հարաքէթ շու տրը քի, տահմա պէնիմ պախթըմտան՝ վագթի հալին իգթիզասը հէր նէ իսէ, էֆքեարըմ տախի օնա ույուպ՝ պէօյլէճէ գազանմագտա օլուր ըտըմ. անճագ՝ պանա պէօյլէ վագի օլմասընը, պէնճէ, քէնտիմէ պիր նիյմէթ սայմալըյըմ, վէ պէտխահ քիմսէլէրին տախի օլ սէպէպ իչիւն պէնի հագարէթ իլէ եիւքլէթմէյէ հագգլարը եօգ տրը ։*

Քրիս. Պանա տախի էօյլէ կէլտի քի՝ հագգընա իշիթմիշ օլտուղում քիմսէ սիզ սինիզ. վէ էյէր քէնտի էֆքեարըմը իսթէրսէնիզ, պանա կէլիր քի՝ հէր նէ գատար պու իսիմ սանա եագըշըր տէյիւ պէլլէմէմիզի իսթէմէզսէն տէ, պու իսիմ սանա փէք կիւզէլ եագըշըր ։

Կիշ. Ֆ. Փէք կիւզէլ, էյէր սէն էօյլէ պէլ-

---

*Պու թարզ քիմսէլէրին էթտիյի պահսը նէ՝ մարիֆէթլի վէ նէ՝ հիլէքեարանէ օլուր ։ Պու բուհուն սահիպի օլմագտան սագընըն եա գարնտաշլար ։ Իլլա պիլ աքս ույանըգ տուրուպ պիւթիւն եիւրէք իլէ տուա էտին քի՝ իքի ֆիքիրլի օլմայըպ՝ անճագ Քրիստոսուն կիւնիւնէտէք փաք գալասընըզ ։

Digitized by Google

լէյէճէքսէն, պէնիմ էլիմտէն պիր շէյ կէլ-
մէզ. էյէր հէր հալ պէնի սանա արգատաշ
գապուլ էտէր իսէն՝ անլայաճագ սըն քի պէն ար-
գատաշլըգ սըրասընը թանըր պիր ատէմ իմ:

Քրէս. Էյէր պիզիմ իլէ կիթմէք իսթէր ի-
սէն, սույա վէ բիւզկեարա գարշը կիթմէլիսին.
պու շէյ իսէ, անլայօրըմ քի, սէնին էֆքեարը-
նա գարշը տըր: ՄէզՀէպի տախի՝ օնուն փար-
լագ վագթընտա օնու նասըլ թաշըր իսէն՝ տիւշ-
կիւն վագթընտա տախի էօյլէ թաշըմալըսըն,
վէ օնուն սօգագլարտա մէտհ իշիթտիյի վագըթ
օնու թութուպ տուրտուղուն միսալի, օնուն
զէնճիրլէր իլէ պաղլը օլտուղու վագըթ տախի
օնու թութուպ տուրմալըսըն:

Կիշ. Ֆ. Սէն օլ քէյֆիյէթլէր հագգընա
պէնիմ իմանըմը զօրա գօյուպ հիւքմ էթմէ.
պէնի քէնտի ազատլըղըմա պրագըպ՝ գօյ վէր
սէնին իլէ կիտէլիմ:

Քրէս. Պէնիմ թէքլիֆ էթտիյիմ քէյֆի-
յէթլէրտէ պիզիմ էթտիյիմիզ կիպի սէն տա-
խի էթմէյինճէ, սէնին իլէ շունտան շուրայա
կիթմէյէճէյիմ:

Օլ վագըթ Կիզլի մէրամ շէօյլէ տէտի. Պէն
քէնտի էսքի ատէմլէրիմի ասլա պրագմամ, մա-
տէմ քի օնլար զարարսըզ վէ մէնֆաաթլը տըր:

Digitized by Google

Էյէր սիզին իլէ կիտէմէզ իսէմ, սիզին պանա եէթիշտիյինիզտէն էվվէլ նէ էտէյօր իտիմ ի-սէ՝ եինէ էօյլէ էտէ պիլիր իմ, եանի եալընըզ կիտէրիմ, թա պէնիմ արդատաշլրդրմտան հազզ էտէն պիր սայրըսը պանա եէթիշէնէտէք։

Իմտի բիլյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի օնու պրագըպ էօնէ կէչտիլէր։* Ֆագաթ պունլարըն պիրի արտընա պագըպ կէօրտիւ քի Կիզլի մէրամըն արդասընճա իւչ քիշի կէլիյօր, վէ օնլար Կիզլի մէրամա եէ-թիշտիքլէրինտէ, Կիզլի մէրամ օնլարա եէրէ պէրապէր պիր թէմէննա էտիպ՝ օնլար տախի օ-նու սէլամլատըլար։ Պու ատէմլէրին իսմի՝ Խօճա Տիւնեայա սարըլան, Խօճա Կիւմիւշ կէօզլիւ, վէ Խօճա Թամաա իտի. վէ Խօճա

---

*Պու եօլճուլարըն պէօյլէ ալտատըճը պիր միւմին իլէ նասըլ սագընարագ տավրանտըգլարընտ տիգգաթ էյլէ։ Օնուն իւզէրինէ պիրտէն պիրէ հիչ տիւշիւնմէզտէն պիր ֆէնա թահմին էթմէտիլէր. իլլա օնուն նէ օլտուղունու յիճէ թասհիհ էթտիքլէրինտէ՝ պիր տագիգա պէքլէ-մէյէրէք՝ օնուն իլէ էմնիյէթ իւզրէ տավրանըպ գօրգու իլէ օնտան կէրի չէքիլտիլէր։ Մուհապպէթէ կէրէք տիր քի պիր խապէր ալտըղընտա՝ աղրը տավրանսըն. Ֆա-գաթ ինսանլար քէնտի էթտիքլէրի իգրարլարընա թաթ-պըգ օլմատըգլարը պէյան օլտուղունտա, տահմա էմ-նիյէթ իւզրէ տավրանըլմալը աքր։

Կիզլի մերամն տախի զաթէն թանըտըզը քիմ-
սէլէր իտի. զիրա քիւչիւքլիւքլէրինտէ՝ հէփիսի
պիր մէքթէպ չօճուգլարը օլուպ՝ Փօրեաս թա-
րաֆընտա Ա՛ճ կէօզլիւ գասապասընըն թիւճճար
եաթաղը օլան Քեար կէօզլիւ նամ շէհրին խօ-
ճասը՝ Խօճա Դափըճըտան տէրս ալըրլար ը-
տը։ Պու Խօճա՝ պունլարա կէրէք զօր իլէ գա-
փարագ, կէրէք հիլէքեարլըգ իլէ, թալթիֆ ի-
լէ, եալանճըլըգ եախօտ սուրէթէն տինտարլըգ
կէօսթէրմէք իլէ գազանմագ սանաաթընը էօյ-
րէթմիշ օլուպ՝ պու տէօրթ քիմսէլէր տախի
քէնտի խօճալարընըն սանաաթընը էօյլէ էյի
էօյրէնմիշլէր իտի քի, հէր պիրի պիրէր օլ թարզ
մէքթէպ խօճասը օլապիլիրլէր իտի։

Նէ իսէ, թարիֆիմիզ իւզրէ օնլար պիրիպի-
րինի պէօյլէճէ ոէլամլատըգաան սօնկրա, Խօ-
ճա Կիւմիւշկէօզլիւ Խօճա Կիզլի մերամա՝ Շու
էօնիւմիւզճէ եօլտա օլանլար քիմ տիրլէր,
տէտի. զիրա Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի հալա
կէօրիւնիւրլէր իտի։

Կիզ. մ. Օնլար էօյլէ իքի ուզագ մէմլէքէթ-
լի օլուպ՝ քէնտի թարզլարընճա եօլճուլուգ է-
տէյօրլար։

Կիւմիւշ կէօզլիւ. Ա՛ճայիպ, նի՞չիւն տուրմատը-
լար քի արգատաշ օլայըտըգ. զիրա կէրէք օն-

լար, կերեք պիզ վէ կերեք սիզ էֆէնտիմիզ, հէփիմիզտէ եօլճուլուգ էտէյօրըզտէյիւ մէմիւլ էտէրիմ։

Ալլ. Մ. Լվվէթ, պիզ տէ կիտէյօրըզ, ֆագաթ էօնիւմիւզտէ օլան ատէմլէր էօյլէ պիլտիքլէրինտէն շաշմազ վէ քէնտի էֆքեարլարընտան էօյլէ հազզ էտիպ՝ սայրլարըն ղաննընը տախի էօյլէ հիչ սայարլար քի՝ պիր ատէմ նէ գատար տինտար օլսա տախի, հէր շէյտէ օնլար իլէ պիրլիքտէ իշլէմէտիյի հալտէ՝ քէնտի արգատաշլըգլարընտան պիւթիւն պիւթիւնէ բէտտէտէրլէր։

Թամա. Ա՝ ֆէնա շէյ տիր. լաքին պազըլար փէք սօֆու տըրլար տէյիւ օգուրուղ*. վէ պէօյլէ քիմսէլէր քէնտի պիլտիքլէրինտէն շաշմամալարը իլէ, քէնտիլէրինտէն պաշգասընը հիւքմէ-

---

*Վագթի հալին իգթիզասընտա՝ զիյատէ տինտարլըգ էթմէք իչիւն իթթիֆագ էտէն քիմսէլէր, պիլտիքլէրինտէն շաշմայան աճայիպ քիմսէլէր տիր տէյիւ զէմմ օլունուրլար։ Հէր քէյֆիյէթտէ սայրլարտան իսթէտիյին գատար ֆարգլը օլտուղունտա՝ սանա քիմսէ կիւճէնմէզ վէ սէնի պլըպլամազ. ֆագաթ Ազիզ Քիթապը սանա գանուն էտիպ քէնտինի օնա կէօրէ եաշամազա թալիմ էթտիյին կիպի, տիւնեա սէնտէն իքրահ էտիպ. հիչ տֆվ օլունմայան սօֆուլուգ գապահաթը իլէ ֆասլ օլունուր սըն։

տիպ թահգիր էտէրլէր։ Լաքին ըէճա էտէրիմ, իթթիֆագ էթմէտիյինիզ քէօշէլէր նէ՞իտի, վէ նէ՞ գատար ըտը։

Կիզ. մ. Նէ՞օլաճագ. օնլար քէնտի գալըն պաշլարը իլէ էօյլէ պուլմուշլար քի, եօլլարընտա հէր հավայա գարշը կիթմէլի տիրլէր*, պէն իսէ բիւզկեարըն վէ սույուն միւսաատէսինէ պագարըմ։ Օնլար Ալլահ իչիւն հէր շէյի թէհլիքէյէ պրագըրլար, պէն իսէ քէնտի էօմրիւմիւ վէ էմլագըմը էմին էթմէք իչիւն հէր ֆուրսաթը գուլլանըրըմ։ Հէր քէս քէնտիլէրինէգ արշը տախի օլսա, եինէ օնլար քէնտի էֆքեարլարընը թութարլար. ֆագաթ պէն, վագըթ՝ վէ պէնիմ բահաթըմ հէր նէ գալտըրըր, վէ հէր նէ գատար գալտըրըր իսէ, մէզհէպի օ գատար թութարըմ։ Օնլար՝ մէզհէպ փէք տիւշկիւն վէ հագարէթ ալթընտա օլտուղու վագըթ տախի՝ օնուն թարաֆընտան տըրլար, լաքին պէն՝ օնուն փարլագ վագթընտա, վէ կիւնէշին օնուն իւ-

---

*Կիղլի մէրամ՝ էմին եօլճուլարըն էօնիւնտէ աղզը գափանըր իսէ տէ, քէնտի բուհունու վէ թապիաթընը թաշըյան քիմնէլէր իլէ ճէսարէթ իլէ սէյլէշէ պիլիր։ Էյ վահ, ինսանըն եիւրէյի նէ՝ նիհայէթսիզ քէօթիւ վէ ալտատըճը տըր։ Օնու քի՞մ անլայա պիլիր։ Հի՛չ քիմնէ, իլլա եալընըզ եիւրէքլէրի թէֆթիշ էտէն Ալլահ։

զէրինէ փարլայրպ հէր քէստէն մէտհ օլունտու-
զունտա օնուն թարաֆընտան ըմ ։

Տիւնեայա սարբլան. Հայ, հայ, եինէ պիլտի-
յինտէն շաշմա՝ էֆէնտիմ Իսօճա Կիզլի Մէ-
բամ, չիւն էլտէ օլանը սագլամանըն իրատէսի,
քիշինին քէնտի էլինտէ օլուպ՝ օնու էլտէն չը-
գարաճագ գատար ճահիլ օլան քիմսէյի՝ պէն
քէնտի փայրմա, ահմագ սայարըմ ։ Երլան
կիպի ագըլլը օլալըմ ։ Կիւնէշ վար իքէն օ-
թու գուրութմալը ։ Պագ տրը նասըլ գը-
շըն բահաթ եաթըպ՝ եալընըզ սէֆա իլէ իշ կէօ-
բէպիլտիյի վագըթ չալըշըր ։ Ալլահ պազը եազ-
մուր կէօնտէրիր, վէ պազը կիւնէշ. օնլար եազ-
մուրուն ալթընտան կիթսէլէր տախի, պիզ կիւ-
զէլ հավայը սէչմէքտէ օլալըմ ։ Պէն՝ քէնտի հագ-
գըմա, Ալլահըն պիզէ պախշ եթտիյի նիյմէթ-
լէրէ տօգանմայան մէզհէպի սէվէրիմ. վէ հա՞ն-
կը ագլը պաշընտա օլան ատէմին ֆիքրինտէն կէ-
չէր քի՝ Ալլահ պու էօմրիւն նիյմէթլէրինի
պիզէ իհսան էթմիշ օլտուգտան սօնկրա՝ քէն-
տիսի իչիւն քէնտիմիզի օնլարտան մահրում
պրագմամըզը խթէր տէյիւ ։ Աբրահամ վէ Սո-
ղոմոն՝ մէզհէպ իլէ զէնկինլէնտիլէր. Յոբ տա-
խի տէր քի՝ Էյի ատէմ թօզ կիպի ալթուն եը-
զաճագ տըր. ֆագաթ պունու տէյէն՝ շու էօ-

նիւմիւզտէ օլանլար կիպի ատէմ օլմամալը տը, էյէր պունլար սէնին թարիֆ էթտիյին կիպի ի-սէլէր ։

Թամա. Պու քէյֆիյէթտէ հէփիմիզին էֆ-քեարը պիր տիր տէյիւ թահմին էտէրիմ, վէ պու սէպէպտէն՝ արթըգ օնուն իւզէրինէ սէօզ լազըմ տէյիլ տիր ։

Ֆ-դ-ղ ֆօղլի-. Խայըր. սահիհան պունուն իւզէրինէ արթըգ սէօզ լազըմ տէյիլ տիր, զի-րա օլ ատէմ քի նէ՛ Ազիզ Փիթապա՝ նէ տէ ագլէ իթիպար էտէր, քի պունլարըն իքիսի տէ պիզիմ տէտիքլէրիմիզէ թաթպըգ տըրլար, էօյ-լէսի նէ՛ քէնտի իրատէսինի թանըր, նէ տէ բա-հաթընը արար ։

Ֆզ. Դ. Էյ գարնտաշլարըմ, իշթէ հէ-փիմիզ տէ եօլա կիտէյօրըզ. իմտի զարարլը շէյլէրտէն քէնտիմիզի տրի թութմագ իչիւն՝ բուխսաթընըզ իլէ շու սիւալը սիզէ թէքլիֆ էտէյիմ. —

Տէյէլիմ քի պիր ատէմ, պիր միւէլլիմ, ետխօտ էսնաֆ, ետ պունուն կիպի պիր քիմ-սէ, էօնիւնտէ էօյլէ պիր ֆուրսաթ պուլսա քի՝ օնուն իլէ պու էօմրիւն կիւզէլ նիյմէթի-նէ մալիք օլա պիլիր. ֆագաթ մէզհէպին սա-պըգ քէնտիսինէ բաճի սայմատըղը պազը քէօ-

շէլէրինէ, հիչ տէյիլ իսէ սուրէթէն, քէնտինի ատէթտէն զիյատէ իշթահար կէօսթէրմէյինճէ օնա մալիք օլամազ իսէ, քէնտի միւրատընա էր-մէք իչիւն, եինէ քէնտիսի պիր էհլի քեամիլ քիմսէ օլարագ, պու վասիթայը գուլլանա՞մազ մը։

Ալիւմ. կէօզ. Էթտիյինիզ սիւալըն ներէյէ պագտըղընը կէօրտիւմ, վէ պու աղալարըն բուխսաթը իլէ սիզէ ճէվապէն պիր շէյ թէշքիլ էտէճէյիմ։ Վէ էվվէլա, պիր միւէլլիմ հագ-գընա սիւալինիզէ ճէվապէն, տէյէլիմ քի պիր միւէլլիմ բայէթլու պիր քիմսէ օլուպ ազ կէ-լիրի վար տըր, վէ ուզագտա տահա ղանի վէ տօլ կուն պիր շէյ օլսա կէօզիւնտէ. հէմ օնու էլէ կէչիրէճէյի ֆուրսաթը տախի օլսա, ֆա-գաթ օլ ֆուրսաթ շէօյլէ պիր շէյ օլսա քի՝ մէսէլա, քէնտինին տահա զիյատէ միւթալաա էթմէսի, տահա սըգ վէ հէրարէթլու վազ էթմէսի, վէ քէնտի ճէմաաթընըն թապիաթընըն թալապ էթտիյի իչիւն, քէնտի վարըշընըն էսսասլարընըն պազըսընը թէպտիլ էթմէսի լազըմ կէլսէ, պէն-ճէ էյէր էօնիւնտէ պէօյլէ պիր իշ վար իսէ, կէ-րէք պու շէյլէրի վէ կէրէք տահա չօգ սայր շէյլէր էթտիյինտէ, քէնտիսի պիր էհլի քեա-միլ քիմսէ օլամատըղընա պիր սէպէպ կէօրմէմ. նի՞չիւն կէօրմէմ. չիւն,

1. Քէնտինին տահա պէօյիւք պիր կէլիրէ արզու էթմէսի սրբալը տըր. պու շէյ ասլա ինքեար օլունամազ, մատէմ քի պու շէյ Գատէրտէն օնուն էօնիւնէ գօնուլմուշ տըր. իմտի էյէր էլինտէն կէլիր իսէ, ասլա ինսաֆընա տօգանմայարագ օնա մալիք օլա պիլիր:

2. Շու հալ տախի վար տըր քի՝ օլ կէլիր իչիւն քէնտիսինտէ օլան արզու, քէնտիսինի տահա զիյատէ միւթալաա էտէն՝ վէ տահա հէրարէթլու վազ վէրէն պիրիսինի էտէճէք տիր. վէ պէօյլէ էթմէսի իլէ՝ տահա էյի պիր քիմսէ օլուպ՝ քէնտի պօրճլարընը տահա քեամիլէն իճրա էտէճէք տիր, քի պու շէյ Ալլահըն իսթէտիյի շէյ տիր:

3. Քէնտի ճէմաաթընը քէնտի վարըշընըն պազը էսսասլարընա ալըշտըրմագտան կէրի տուրարագ, քէնտիսի օնլարըն թապիաթընա ույմասընտա տախի շու պահս վար քի, 1. Քէնտիսի քէնտինի ինքեար էտէն պիր թապիաթտա տըր տէմէք օլուր: 2. Թաթլը վէ ճէլպ էտիճի տավրանըշ սահիպի տիր տէմէք օլուր, վէ 3. Պու սէպէպլէրտէն քէնտի միւէլլիմլիք խըզմէթինէ տահա եագըշըր պիր քիմսէ տիր տէմէք օլուր:

4. Նիհայէթ շունու տէրիմ քի՝ ուֆագ պիր շէյ վէրիպ պէօյիւյիւնիւ ալան պիր միւէլլիմ,

Digitized by Google

պէօյլէ էթմէսի իչիւն թամաքեար տէյիւ հիւքմ օլունմամալը տըր, իլլա՝ մատէմ քի օնուն իլէ քէնտի պօրճլարընտա վէ չալըշկանլըգտա իլէրի վարմըշ տըր, տահա զիյատէ քէնտի խըզմէթինէ միւթի, վէ էյլիք էթմէք իչիւն էլինէ կէչտիյի ֆուրսաթը գուլլանան սայըլմալը տըր։

Շիմտի սիւալընըզըն իքինճի գրթասընա կէլէլիմ քի, զիքրինիզ իւզրէ՝ էսնտֆ հագգընա տըր։ Տէյէլիմ քի պէօյլէ պիր քիմսէնին՝ տիւնեատա փէք թիճարէթսիզ պիր իշի վար. Ֆագաթ տինտար օլմասը իլէ չարշըճա իշի սըրայա կիրէճէք տիր. իհթիմալ քի՝ պիր զէնկին գարը, եախօտ տիւքքեանընա տահա չօգ վէ տահա էյի միւշթէրիլէր սահիպի օլաճագ տըր. շիմտի պէնճէ պու շէյ փէք սըրալըճա օլունամատըղընա հիչ պիր սէպէպ կէօրմէմ, վէ նի՞չիւն կէօրմէմ. չիւն,

1. Տինտար օլմագ, հէր նէ վէսիլէ իլէ օլուր իսէ օլսուն, պիր ֆազիլէթ տիր։

2. Պիր զէնկին գարը ալմասը եախօտ քիշինին քէնտի տիւքքեանընն ալըշվէրիշինի արթըրմասը տախի սըրասըզ պիր շէյ տէյիլ տիր։

3. Շու հալ տախի վար տըր քի՝ տինտար օլմասը իլէ պու շէյլէրի էլէ կէթիրէն քիմսէ, քէնտիսի էյի օլուպ՝ էյի օլան քիմսէլէրտէն տա-

խի էյի շէյ էլէ կէթիրիր տէմէք տիր. իմոի իշթէ պիր էյի գարը, էյի միւշթէրիլէր, էյի գազանճ, վէ պունլարըն ճէմիսի՝ տինտար օլմասը սէպէպի իլէ, քի օ տախի էյի պիր շէյ տիր. պու սէպէպտէն, պունլարը էլէ կէթիրմէք իչիւն տինտար օլմասը, պիր էյի վէ մէնֆաաթը մազսուտ տրը։ *

Յոօճա Կիզլի մէրամըն սիւալինէ Յոօճա Կիւմիւշ կէօզլիւնիւն վէրտիյի պու ճէվապըն օնլարըն հէփիսի առ մէտհ էթտիլէր, վէ պու սէպէպտէն գարար գըլտըլար քի՝ Նիհայէթ փէք կիւզել վէ մէնֆաաթը տրը։ Այ չիւնքի քէնտի էֆքեարլարընճա՝ քիմսէ օնա գարշը սէյլէյէմէզ տէյիւ պէլլէրլէր իտի, վէ Վ.րիսթիան

*Իշթէ ոանա տիւնեանվի իլմ, ճեկէնէնէփ պահա, վէ Շէյթանի ագըլ։ Իմանըն վէ տինտարլըղըն թէէսիրինտէն մահրում օլան կիւմիւշ կէօզլիւ միմինլերին ազգնտան հէր կիւն պու սէօզլերի տինկլերիզ։ Ֆագաթ Աղլզ Բուհ պունլարըն ճէփտինէ գարշը շէհատէթ էտիզ՝ "Հէփ քէօթիւ շէյլերին քէգքիւ՝ ագչէյի սէվմէք տիր" տեր։ Ա Տիմ. Զ. 10։ "Թամանքեարլէգ՝ փուրթէրէսթիլիք տիր"։ Պոլ. Գ. 5։ Իշիտին պունու վէ թիթրէյին, եա՝ թամանքեար միւմինլէր։ Վէ եա՝ Գուզունուն արանճա վարանլար, սիզ տախի խաթրընքզա կէթիրին քի՝ մէշրէպինիզ պիլա թամա օլմալը սէյիւ էմր օլունմուշ տրը սիզէ։ Եբր. ԺԳ. 5։ Բազալընըզ շէհատէթ էտեր քի "Ալլահա հէմ մանմնայա գուլլուգ էթմէյէ գատիր սէյիլինիզ"։ Ղ-ի. ԺԶ. 13։

իլէ Թէվէքէլլի տախի տահա փէք ուզագաա օլմայըպ՝ չաղրըլա պիլիր օլտուգլարընտան, պունլար պիլ իթթիֆագ սէօզ պիրլիք էթտիլէր քի՝ օնլարա եէթիշտիքլէրի կիպի՝ պու սիւալը օնլարըն էօնիւնէ գօսունլար, մատէմ քի օնլար սապրգ Խօճա Կիզլի մէրամա գարշը սէօյլէմիշ-լէր իտի: Պէօյլէճէ օնլարըն արգասընտան չա-ղրըրպ՝ օնլար տախի թա պունլար օնլարա եէ-թիշէնէտէք տուրուպ պէքլէտիլէր. ֆագաթ կիտէր իքէն գարար գըլտըլար քի՝ պու սիւալը Խօճա Կիզլի մէրամ էթմէսին օնլարա, իլլա Խօճա Տիւնեայա սարըլան էթսին. զիրա, քէն-տի զաննլարընճա, էօյլէ թահմին էթտիլէր քի՝ օնա վէրտիքլէրի ճէվապը, Խօճա Կիզլի մէրամ իլէ օնլարըն արասընտա պիր ազ էվվէլ պիրի պիրլէրինտէն այրըլըր իքէն թութուշմուշ օ-լան հըզզլարը իլէ օլմայաճագ տըր:

Նիհայէթ պիրի պիրինէ դավուշուպ պիր զըսսա սէլամլաշմատան սօնկրա՝ Խօճա Տիւնեա-յա սարըլան օլ սիւալը Քրիսթիանա վէ օնուն արգատաշընա թէքլիֆ էտիպ իպրամ էթտի քի՝ էյէր ճէվապընը վէրէ պիլիրլէր իսէ, վէրսին-լէր:

Օլ վագըթ Քրիսթիան շէօյլէտէտի. Մէզ-հէպէ միւթաալլըգ պահսլարտա պիր չօճուգ

կիպի օլան քիմսէ տախի պունուն կիպի օն պին սիւալը ճէվապընը վէրէ պիլիր ։ Օիրա էյէր էքմէք իչիւն Քրիստոսու արտմագ սըրասըզ ի-սէ, նիճէ քի էօյլէ տիր (Յովհ. Զ. 26), եա Օնու վէ մէզհէպի՝ տիւնեայը գազանըպ օնուն սէֆասընը սիւրմէք իչիւն գուլլանմասը նէ՛ գա-տար զիյատէ մէքրուհ տըր ։ Վէ տինսիզլէրտէն, միւրայըլարտան, Շէյթանլարտան վէ սըհըր-պազլարտան պաշգասը պու էֆքեարտա տէյիլ տիր, տէտի ։

1. Տինսիզլէր. չիւն Եմովը իլէ Սիւքէմ Յա-կոբուն գըզլարընա վէ տավարլարընա մալիք օլմագ իսթէտիքլէրինտէ՝ նէ վագըթ կէօրտիւ-լէր քի սիւննէթ օլմայընճա օնլարը էլէ կէչի-րէմէյէճէքլէր իսէ, քէնտի արգատաշլարընա տէ-տիլէր քի՝ Օնլարըն սիւննէթլէնտիքլէրի կիպի պիզտէն տախի հէր էրքէք սիւննէթլէնիրսէ, սիւրիւլէրի վէ մալլարը վէ ճիւմլէ տավարլարը պիզիմ օլմա՞զմը ։ Պու քիմսէլէրին էլէ կէչիր-մէք իսթէտիքլէրի շէյ՝ օնլարըն գըզլարը վէ տավարլարը օլուպ՝ օնլարըն մէզհէպինի տախի, օլ իսթէտիքլէրի շէյլէրի էլէ կէչիրմէք իչիւն պիր վասիթա տէյիւ գապուլ էտէճէքլէր իտի ։ Պիւթիւն օլ հիքեայէթի օգու ։ Ծննդ. ԼԴ. 20—24 ։

Digitized by Google

2. Միւրայը Փարիսեցիլէրին մէզհէպի տա-
խի պու թարզ իւզրէ իտի, օնլար սուրէթէն
ուզուն տուալար կէօսթէրիպ՝ անճագ մէրամ
ու մագսուտլարը տուլարըն էվինի եէմէք իտի.
Ֆագաթ Ալլահտան՝ տահա զիյատէ ազապ ալ-
մագ հիւքմիւ աղթընտա իտիլէր:

3. Շէյթան Յուդանըն մէզհէպի տախի պու
մինվալ իւզրէ իտի. օ՝ խազինէ իչիւն մէզհէպ
թաշըր ըտը քի՝ օրայա աթըլան շէյէ մալիք
օլա. Ֆագաթ հէլաք օլտու, արշարը աթըլար
վէ ասըլ հէլաքլըղըն օղլու իտի:

4. Սըհըրպազ Սիմոն տախի պու մէզհէպտէն
իտի. զիրա օ՝ Աղիզ Բուհու իսթէտի քի, օլ
սէպէպ իլէ փարա գազանսըն. Ֆագաթ Պետ-
րոսուն աղզընտան օնա վէրիլէն սիճիլ տախի օ-
նա կէօրէ իտի: Գործ. Բ. 19—22:

5. Հու շէյ տախի խաթրըմտան չըգմայա-
ճագ տըր քի՝ տիւնեա իչիւն մէզհէպ թաշըյան
քիմսէ, օնու տիւնեա իչիւն տախի թէրք էտէ-
ճէք տիր. զիրա Յուդա՝ նիճէ քի մէզհէպէ եա-
փըշտըղընտա մէրամը տիւնեայը գազանմագ օլ-
մասը սահիհ իսէ, քէզալիք տիւնեա իչիւն տա-
խի կէրէք մէզհէպի վէ կէրէք քէնտի խօճասը-
նը սահիհէն սաթտը: Իմտի պու էթտիյինիզ
սիւալա, սիզ էօյլէ էթմիշսինիզ տէյիւ թահ-

մինիմճէ, պէյէնէրէք ճէվապ վէրիպ՝ թաստըգ տէյիւ գապուլ օլունտուղունտա, էօյլէ ճէվապ՝ տինսիզճէ, միւրայըճա, վէ շէյթանճա օլուպ՝ իւճրէթինիզ տախի ամէլինիզէ կէօրէ օլաճագ տըր։

Օլ վագըթ օնլար պիրի պիրինէ տալմըշ պագարագ տուրտուլար, վէ Քրիսթիանա վէրէճէք պիր ճէվապլարը եօղ ըտը։ Թէվէքէլլի տախի Քրիսթիանըն վէրտիյի ճէվապընը թաստըգ էթտիքտէն սօնկրա, արալարընտա պիր սիւքիւթ չէօքտիւ։ Խօճա Կիզլի մէրամ վէ օնուն արգատաշլարը իսէ աղըր տավրանըպ կէրի գալտըլար քի՝ Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի օնլարը կէչսինլէր։ Օլ վագըթ Քրիսթիան քենտի արգատաշընա շէօյլէ սէօյլէտի. Պու ատէմլէր ինսանըն սիճիլինէ տայանամազլար իսէ, Ալլահըն սիճիլինին հուզուրունտա նէ՞ եափաճագլար։ Վէ չամուր գապլար էօնիւնտէ օլտուգլարընտա սիւքիւթ օլուրլար իսէ, եագար աթէշին ալէվլէրի իլէ թազիր օլունտուգլարընտա նէ՞ եափաճագլար*։

---

*Ազիզ Քիթապ իւզէրինէ էյի մալիւմաթ քէսպ էթմիշ օլմասը նէ՝ Ֆայիաէլի օլտուղունու տիգգաթ էյլէ. հէմ Բէսուլուն վէրտիյի շու նասիհաթըն նէ՝ գատար լազըմը օլտուղունու կէօր քի՝ շէօյլէ տէր. "Քրիստոսուն

Ընտէն Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի եինէ օն-
լարը կէչիպ վէ Բահաթլըգ նամ պիր կիւզէլ
օվայա չըգըպ՝ օրատա փէք իսթիրահաթ իլէ
կիտէրլէր իտի։ Ֆագաթ օլ օվա փէք գըսսա
օլտուղունտան՝ չափուճագ կէչտիլէր օնու։ Ըն-
տէն օլ օվանըն էօթէ ուճունտա Քետր նամ
ուֆաճըգ պիր թէփէ օլուպ՝ իւսթիւնտէ պիր կիւ-
միւշ մատէնի վար ըտը, վէ սապըգ օլ եօլտան
կիտէնլէրին պազըսը՝ օնուն նատիրլիյի սէպէ-
պինտէն՝ օնու կէօրմէք իչիւն եօլլարընտան տէօն-
միւշլէր, ֆագաթ չուգուրուն աղզընա փէք եա-
գըն կիթտիքլէրինտէն՝ ալթլարընտաքի եէր էյ-
րէթի օլուպ՝ գօփմուշ վէ օնլարը էօլտիւրմիւշ.
պազըլարը տա օրատա սագաթլանըպ՝ էօլիւմէ-
տէք քէնտիլէրինի պուլամամըշ տըրլար*։

ոէօզիւ սիզտէ զանիմէթ իլէ սաքին օլսուն"։ Կոր. Գ.
16։ Զիրա Ալլահըն ոէօզիւ տիրի վէ գուվվէթլի օ-
լուպ՝ իքի աղըզլը գըլըճտան տախի քէսկին տիր, վէ
Շէյթանըն ճէմի ալտատըճը շէրրլէրինտէն վէ տիւնեա-
վի միւմինլէրին մարիֆէթլու հիլէքեարլըգլարընտան կէ-
չիպ, թէնին տիւնեավի միւլահազալարընը՝ կէօքտէն է-
նէն բուհանի իլմտէն այըրըր։

*Ցիւնեանըն զէնկինլիքլէրինտէն մատատա ճանա թէհ-
լիքէլի վէ գազալը օլան շէյ եօգ տըր։ Ֆէնա հալտէ
օլտուգլարը վագըթ իմանտա գավի տուրմաղա միւգ-
թէտիր օլան նիչէ քիմսէլէր, բահաթլըգ պուլտուգլա-
րընտա քէնտի դավիլիքլէրինի ղայպ էթմիշ տիրլէր։ Զէն-
կինլիյիմիզ օլուպ իւմիտիմիզի օնուն իւզէրինէ գօմամասը

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի եօլուն պիր ազ էօթէսինտէ կիւմիւշ մատէնինին եանընտա պիր քիպար քըյաֆէթտէ Դեմաս՝ եօլճուլարը չաղըրմագ իչիւն տուրույօր ըտը քի՝ կէլիպ կէօրսիւնլէր. պու քիմսէ Քրիսթիանա վէ օնուն արգատաշընա սէս վէրիպ՝ Եահօ՛, պուրայա տէօնիւն, սիզէ պիր շէյ կէօսթէրէյիմ, տէտի:

Քրիս. Նէ՞ տիր կէօսթէրէճէյին քի օնու կէօրմէք իչիւն եօլումուզտան չըգմասը լայըգ օլսուն:

Դեմաս. Պիր կիւմիւշ մատէնի վար տըր պուրատա քի պիր գաչ քիշի գաղըյըպ խազինէ չըգարըյօրլար. իսթէրսէնիզ սիզ տէ պույուրուն, վէ պիր ազ չալըշմագ իլէ քէնտինիզէ էփ էյի շէյ եըղա պիլիր սինիզ:

Թէվ. Օլ վագըթ Թէվէքէլլի, Հայտէ կիտիպ կէօրէլիմ, տէտի:

Քրիս. Պէն կիթմէմ, տէտի Քրիսթիան, պէն պունտան ագտէմ պու եէրին հագգընա, վէ օրատա ՝ իչէլէր էօլմիւշ օլտուղու հագգընա իշիթմիշ իմ. պունտան մատատա, օլ խազինէ՝ օ-

---

կիւճ շէյ տիր: Ալլահըն քէլամը իսէ՝ պիզէ էօյրէտիր քի՝ հէր քէօթիւլիւյիւն քէօքիւ կիւմիւշի սէվմէք տիր, քի պազըլարը օնուն արտընճա կիտիպ՝ իմանտան տէօնտիւլէր, վէ քէնտիլէրինի նիհայէթսիզ տէրալէրէ սալտըլար:

նու արայանլարա պիր տուզագ տըր, չիւնքի հէր քէսի եօլտան ալը գօր*։

Ընտէն Քրիսթիան Դեմասա չաղըրըպ, Օրասը թէհլիքէլի տէյի՞լ մի. չօգլարը եօլլարընտան ալը գօմուշ տէյի՞լ մի, տէտի։ Ոէ. Թ. 6։

Դեմաս. Փէք թէհլիքէլի տէյիլ տիր, անճագ գայտսըղ օլանլարա թէհլիքէլի տիր, տէտի Դեմաս, ֆագաթ տէտիյինտէ եիւզիւ գըղարտը։

Քրիս. Օլ վագըթ Քրիսթիան Թէվէքէլլիյէ, Պիր ատըմ պիլէ տէօնմէյէրէք եօլումուզա կիտէլիմ, տէտի։

Թէվ. Մալիւմին օլսուն քի՝ Կիզլի մէրամ պուրայա եէթիշտիյինտէ էյէր օ տախի պիզիմ կիպի տավէթ օլունուրսա, տէօնիւպ օնու կէօրմէյէ կիտէճէք տիր։

Քրիս. Տէտիյինէ հիչ շիւպհէ եօգ տըր. զիրա օնուն թութտուղու եօլու՝ քէնտիսինի օրայա

---

*Էմին տօսթուն գըյմէթինի կէօրտի՞ւն մի. ֆագաթ քէնտի արգատաշլարը իլէ պէօյլէ էմնիյէթ իւզրէ տավրանան նէ՛ գատար ազ քիմսէլէր վար։ Վէ միւնինլէրտէ տախի նէ՛ գատար ազ քիմսէլէր վար քի՝ պու թարզ նասիհաթը գալտըրապիլիրլէր։ Պիզի փարա գազանմագտան մէն էթմէք նէ՞ տէմէք տիր, տէրլէր։ Է՛յ վահ, թամաքեարլըղըն փութփէրէսթլիք օլտուղունու պիլիպ, Քրիստոսուն՝ "Պագըն վէ թամաքեարլըգտան սագընըն" (Ղ.-Լ. ԺԲ, 15) տէյիւ տէֆա վէ տէֆա սագընտըրմասընա գուլագ ասան քիմսէլէր նէ՛ ազ տըրլար։

Digitized by Google

կէօթիւրիւր. վէ եիւզտէ տօգսանտօգուզ գօր-
գու վար քի՝ օրատա էօլիւր:

Դեմաս. Իմտի Դեմաս եինէ չաղբրըպ, Պիր կէ-
լիպ կէ՞օրմէյէճէքմիսինիզ, տէտի:

Քրիս. Օլ վագըթ Քրիսթիան սէրթճէ ճէ-
վապ վէրէրէք, Եա՛ Դեմաս, սէն պու եօլուն
Սահիպինին հագգ եօլլարընա պիր տիւշման օ-
լուպ՝ թէզէլտէն սէնին քէնտի տէօնմիւշ օլ-
տուղուն իչիւն՝ օլ Զաթը Շէրիֆին հագիմլէ-
րինտէն պիրի սէնի հիւքմ էթմիշ տիր (Բ Տիմ.
Դ. 10). վէ նի՞չիւն պիրինի տախի օլ հիւքմի
ազապա տիւշիւրմէք իսթէրսին: Պունտան գա-
թի նազար, էյէր տէօնսէք պիլէ, Էֆէնտիմիզ
Փատիշահ էլպէթ տույաճագ տըր, վէ օնուն
հուզուրունտա ճէսարէթ իլէ տուրմագ միւրա-
տըմըզ օլան եէրտէ պիզի րէզիլ էտէճէք տիր,
տէտի:

Դեմաս եինէ պաղբրտը քի՝ քէնտիսի տէ օն-
լարըն գարնտաշլարընտան օլուպ՝ էյէր պիր ազ
էյլէնէճէք օլուրլար իսէ՝ քէնտիսի տախի օն-
լար իլէ կիթմէքտէ օլաճագ տըր:

Քրիս. Օլ վագըթ Քրիսթիան, Իսմին նէ՞
տիր, շու պէն սէնի նէ իսիմ իլէ չաղբրտըմ ի-
սէ՝ օ տէյի՞լ մի, տէտի.

Դեմաս. Էվվէթ, իսմիմ Դեմաս տըր, վէ պէն
Աբրահամըն օղլույըմ:

Digitized by Google

Քրիս. Պէն սէնի թանըրըմ, Դէեզի՝ սէնին տէտէնին պապասը, վէ Յուդա՝ սէնին պապան ըտը, սէն տախի օնլարըն եօլունա կիթմիշ սին. սէնին գուլլանտըղըն հիլէ՝ շէյթանի տիր. սէնին պապան խային տէյիւ ասըլտը, սէն տախի օնտան էյի ճէզայա լայըգ տէյիլ սին: Դ Թագ. Ե. 20–23: Մատթ. ԻԶ. 14, 16: ԻԷ. 3—5: Էյի պիլ քի՝ փատիշահըն եանընա վարտըղըմըզտա սէնին պու տավրանըշընտան էօթիւրիւ խապէր վէրէճէյիզ օնա: Պէօյլէճէ օնլար եօլլարընա կիթտիլէր:

Պու արալըգ Կիզլի մէրամ իլէ օնուն արգատաշլարը եինէ կէօրիւնիւյօրլար ըտը, վէ պիր տավէթ իլէ տէօնիւպ Դեմասըն եանընա վարտըլար: Իմտի օնլար մատէնին աղզընտան իչինէ պագար իքէն աշաղա մը տիւշտիւլէր, եօղ իսէ գազըմագ իչիւն աշաղա մը էնտիլէր, եախօտ պու մատէնլէրտէն էքսէրի հասըլ կէլէն նէմլիքտէն օնուն տիպինտէ պօղուլտուլար մը՝ նիճէ օլտուղունու էյի պիլմէզիսէմ տէ, շունու տիգգաթ էթտիմ քի ասլա պիր տահա եօլտա կէօրիւնմէտիլէր*: Օլ վագըթ Քրիս-

*Մամոնանըն մուհապպէթինի նաֆիլէ եէրտէ Քրիստոսուն մուհապպէթի իլէ գարըշտըրմագ իսթէյէն տիւնեավի ատէմլէրին սօնունու կէօրտիւն մի:

թիան շէօյլէ օգուտու. —

Կիզլի մէրամլէ Դեմաս ույարլար
Պիրի չաղրբը օ պիրի գօշար,
Քի փայտաշ օլա օնուն քեարընա
Ֆագաթ փայլարը սալթ պու տիւնեատա:

Իմտի կէօրտիւմ քի հէման օվանըն էօթէ եագասընտա պու եօլճուլար՝ թա եօլուն եանընտա տուրան պիր էսքի տիրէք օլան մահալէ եէթիշտիլէր. պունու կէօրտիւքլէրինտէ իքիսի տէ օնուն շէքլինին աճայըպլըղը սէպէպինտէն շաշա գալտըլար, զիրա օ՝ տիրէք շէքլինէ տէօնմիւշ պիր գարը կիպի կէօրիւնտիւ օնլարա: Իմտի օրատա տուրուպ օնա պագա պագա օնուն նէ օլտուղու հագգընա պիր շէյ պուլամատըլար: Նիհայէթ Թէվէքէլլի ֆարգ էթտի քի թէփէսինտէ պիր ատէթտէն խարիճ գալէմ իլէ եազըլմըշ պիր եազը վար ըտը. ֆագաթ քէնտիսի ուսթաա օլմատըղընտան՝ Քրիսթիանա տէտի քի՝ պագսըն օնուն մանասընը չըգարա պիլիր մի տէյիւ, զիրա օ՝ իլմ սահիպի իտի. իմտի Քրիսթիան եագլաշըպ եազըլարը պիրի պիր եանընա գօյարագ պուլտու քի՝ շէօյլէ եազըլմըշ ըտը. "Ղովտուն գարըսընը խաթրընա կէթիր": Պունու Քրիսթիան քէնտի արգատաշընա տախի օգույուպ՝ գարար գըլտըլար

քի՝ Ղովտուն գարըսը տըր քի, Սոդոմտանգաչ-տըղընտա հասրէթ եիւրէյի իլէ կէրի պագտըղը իչիւն թուզ տիրէյինէ տէօնմիւշ իտի։ Ծննդ. ԺԹ. 26։ Պու ափանսըզ բասթ կէլէն՝ հէյրան օլունաճագ սէյիր, շու միւքեալէմէյէ սէպէպ օլտու։

Քրիս. Ա՛հ, պէնիմ գարնտաշըմ, պու սէյիր փէք մէվսիմինտէ բասթ կէլտի. Քեար նամ թէ-փէյի կէօրմէք իչիւն Դեմասըն պիզի չաղըրմա-սընտան սօնկրա բասթ կէլմէսի՝ փէք սըրալը օլ-տու. վէ, եա՛ գարնտաշըմ, էյէր պիզ օնուն սէօզիւնէ ույուպ սէնին տախի մէյիլլէնտիյին կիպի տէօնմիւշ օլսա իտիք, պանա կէլիր քի՝ պիզ տախի պու գարը կիպի՝ պիզտէն սօնկրա կէլէնլէրէ սէյիր օլաճաղ ըտըգ։

Թէվ. Ս գատար ահմագ պուլունտուղումա աճընը ըմ, վէ թաաճճիւպ էտէրիմ քի՝ շիմտի պէն տախի Ղովտուն գարըսը կիպի տէյիլ իմ. չիւն օնուն կիւնահը իլէ պէնիմ կիւնահըմըն ա-բասընտա նէ՞ ֆարգ վար ըտը։ Ս՝ անճագ կէ-բիյէ պագտը. պէն տախի կիտիպ կէօրմէյէ ար-զուլատըմ։ Համտ օլսուն Ալլահըն լուֆունա, վէ պէնիմ եիւրէյիմտէ պէօյլէ պիր շէյ պուլուն-մասը իչիւն այըպ պանա*։

*Ալլահըն լութֆու քրիսթիան եօլճունուն եիւրէյինէ

Քրիս. Կելէճէք զէմանտա պիզէ էօյիւտ օլսուն տէյիւ՝ պու կէօրտիւյիւմիզ շէյտէն հիսսէ ալալըմ: Պու գարը՝ պիր հիւքմի ազապտան գուրթուլտու, զիրա Սոդոմուն խարապ օլտուղունտա պու օրատա պուլունմատը. Ֆագաթ իշթէ կէօրիւյօրըզ քի՝ պաշգա պիր հիւքմի ազապ իլէ հէլագ օլտու. օ՝ պիր թուզ տիրէյինէ տէօնմիւշ տիր:

Թէվ. Հագգընըզ վար. հէմ պու շէյ պիզէ կէրէք էօյիւտ վէ կէրէք էօրնէք օլա պիլիր. էօյիւտ օլուր քի՝ օնուն տիւշտիւյիւ կիւնահտան սագընալըմ. էօրնէք տախի օլուր կէօսթէրմէյէ քի՝ պու էօյիւտ իլէ սագընմայանլարըն պաշընա նէ՛ հիւքմի ազապ կէլէճէք տիր: Կորխ, Դաթան վէ Աբիրոն՝ քէնտիլէրի իլէ օլան իքի եիւզ էլլի քիշի իլէ տախի՝ սայրլարըն սագընմասընա պիր նիշանէ եախօտ էօրնէք օլ-

---

իշթէ պէօյլէ թէէսիր էտէր. Սայրլարըն իշլէտիյի հէր պիր կիւնահա քէնտի ալչագ թապիաթընըն տախի մէյիլլի օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ, ալչագ կէօնիւլլիւ օլուպ՝ քէնտի հըֆզ օլունմասը քէնտի գուվվէթի իլէ օլմատըղընը իգրար էտէրէք՝ ճէմի իզզէթի տահմա հէր լութֆու իհսան էտէն Ալլահա սունար, չիւն պիլիր քի տիւշմէքտէն եալընըզ օնուն գուվվէթի իլէ հըֆզ օլունմուշ տըր: "Իման իլէ տուրույօրսըն. մաղրուրլանմա, իլլա գօրգ": Հաում. ԺԱ. 20:

տուլար։ Թուոց ԺԶ. 31. 32։ ԻԶ. 9. 10։ Փա-
գաթ հէր շէյտէն զի յատէ շունուն իւզէրինէ
թաաճճիւպ էտէյօրմ քի՝ Դեմաս իլէ քենտի
արդատաշլարը նիճէ օրատատուրուպ պիլա ֆիւ-
թիւր օլ խաղինէյէ պագա պիլիրլէր, նիչէ քի պու
դարը եալընըզ արդասընա պագտըղը իչիւն թուզ
տիրէյինէ տէօնտիւ. չիւն օլ դարը՝ պիր ատըմ
պիլէ եօլտան չըգտը տէյիւ օդումայըզ։ Պա-
խուսուս՝ օնուն պաշընա կելէն հիւքմի ազապ.
օնլարըն պուլունտուղու եէրտէն կէօրիւնիւր
պիր եէրտէ էօրնէք տէյիւ տիքմիշ տիր քէն-
տինի, վէ էյէր օնլար շէօյլէ պիր կէօզլէրի-
նի գայտրրսալար, իսթէր իսթէմէզ կէօրէճէք
տիրլէր օնու։

Քրիս. Պու շէյ թաաճճիւպ օլունաճագ պիր
քէյֆիյէթ իսէ տէ, շունու խապաթ էտէր քի՝
պու պապտա օնլարըն եիւրէյի հալտէն չըգմըշ
տրը. վէ օնլարը եալընըզ օլ քիմսէյէ պէնզէտէ
պիլիր իմ՝ քի, դատընըն հուզուրունտա եանքէ-
սիճիլիր, եախօտ տար ազաճընըն ալթընտա խրը-
սրցլըդ էտէր։ Սոդոմ էհալիսինին հագգընա
շէօյլէ տէնմիշ տիր քի՝ օնլար "ղայէթ քէօ-
թիւ" իտիլէր, չիւն "Բապպըն հուզուրունտա,"
եանի օնուն կէօզիւնիւն էօնիւնտէ, վէ օ-
նուն օնլարա կէօսթէրտիյի օլ գատար էյլիքլէր

վար իքէն քէօթիւ իտիլէր. զիրա Սոդոմ տիյարը՝ ագտէմ ճէ Բապպըն ճէննէթի կիպի իտի։ Ծննդ. ԺԳ. 10. 13։ Պու շէյ օնու տահա զիյատէ ղազապա թութուշտուրտու, վէ Բապպըն կէօքտէն կէօնտէրտիյի աթէշին էտէ պիլտիյի գատար շէտիտ էթտի օնլարըն ղազապընը։ Պունտան հագիգաթ շու չըգար քի, օնլարը ֆէնա էթմէքտէն սագընտըրմագ իչիւն տահիմա կէօզլէրի էօնիւնտէ պէօյլէ պիր էօրնէք վար իքէն՝ աշիքեար կիւնահ իշլէյէն պու թարզ քիմսէլէր՝ էն շէտիտ հիւքմի ազապա հիսսէտար օլաճագլար։

Թէվ. Տէտիյին շիւպհէսիզ տօղրու տըր. ֆագաթ նէ՝ ինայէթ տիր քի՝ նէ սէն պէօյլէ պիր էօրնէք օլտուն, նէ տէ պախուսուս պէն։ Պու շէյ պիզէ՝ Ալլահա համտ սունուպ օնտան գօրգմաղա վէ տահիմա Ղովտուն գարըսընը խաթրըմըզա կէթիրմէյէ պախս օլուր։

Ընտէն կէօրտիւմ քի եօլլարընա կիտէր իքէն՝ պիր կիւզէլ ըրմագ եանընա կէլտիլէր*,

---

*Պու եօլճուլար՝ քեար պուլմագ իչիւն տօղրու եօլտան չըգմագ թէճրիւպէսինէ գարշը գօտուգլարընտա՝ տահա ղանի բուհանի սէֆալար իհոան օլունտու օնլարա։ Մարկ. Ժ. 23–30։ Օնլար պուրատա պիր սէֆալը ըրմաղա եէթիշիպ՝ օնտան իչէրէք քէնտի եօրկուն ճանլարընը ֆէրրահլանտըրտըլար։ Պու ըրմագ՝ Ալլահըն մուհապպէթինին տէ-

քի Դաւիթ փատիշահ օնու "Ալլահըն ըրմաղը" թէսմիյէ էտէր, ֆագաթ Յովհաննէս, "Հայաթ սույունուն ըրմաղը", տէր։ Սաղմ. ԿԵ. 9։ Յայտ. ԻԲ. 1։ Եղէկ. ԽԷ. 1—9։ Իմտի օնլարըն եօլու թա պու ըրմաղըն քէնարընտան տիւշտիւյինտէն, Քրիսթիան իլէ քէնտի արգատաշը պուրատա փէք սէֆա իլէ կիտէրլէր իտի։ Օնլար օլ ըրմաղըն սույունտան տախի իչտիլէր, վէ պու սու՝ փէք թաթլը վէ եօրկուն եիւրէքլէրինէ ֆէրրահ վէրիր իտի։ Պունտան մաատա պու ըրմաղըն քէնարընտա իքի թարաֆլը հէր թարզ մէյվէլէր իլէ տօլու եէշիլ աղաճլար վար

րին վէ հուտուասուզ Ովկիանոսու տըր։ Պու ըրմաղըն փունարլարը՝ աֆվ, խէլաս, էվլատլըգ, ոատագաթ, ազիզլիգ, տուա գապուլու, ալլահանի իտարէնին ճէմի էյլիքլէրի վէ կէօքտէ էպէտի զալապէ տիր։ Ֆագաթ պու փունարլարըն կէչտիյի եօլ՝ Յիսուս Քրիստոս Բապպրմըզ տըր։ Միւմինլէր՝ օնուն վասիթասը իլէ հէր բուհանի պէրէքէթի պուլուպ՝ Ալլահըն մուհապպէթինի վէ օնուն ճէմի մէյվէլէրինի Ազիզ Բուհուն իլհագլըզը իլէ էլէ կէչիրիրլէր։ Ալլահըն էվլատլարը պու ըրմաղըն քէնարընտա եիւրիւմէլէրի իլէ, Ինճիլին վատլարընըն ալա մէյվէլէրինտէն եէրլէր, վէ օլ վատլարտան ալընըպ՝ շիմտի էլտէ պուլունան լութֆուն սէֆալարը վէ կէլէճէք իզզէթին իւմիտի՝ քէնտի ճանլարընը պօլլուգ վէ սէմիզլիք իլէ կիպի տօլտուրուր։ Պուրատա եօրկուն օլան՝ բահաթ, վատընտան տէօնէն՝ թէօվպէ, վէ եաստա օլան՝ թէոէլլի պուլուր։

Digitized by Google

ըտը. պու աղաճլարըն եափրագլարընտան տա-
խի եէտիլէր քի՝ միտէ ֆէսատընա վէ եօլճու-
լուգտան գանըն հէրարէթլէնմէսի իլէ հասըլ կէ-
լէն սայր մարազլարա գարշը կէլսին: Ըրմաղըն
իքի թարաֆընտա չայըրլըգ տախի օլուպ՝ զամ-
պագլար իլէ փէք ալա տօնանմըշ ըտը, վէ պիւ-
թիւն ելլ եէշիլ գալըրլար ըտը: Պու չայըր-
տա եաթըպ ույուտուլար, զիրա պուրատա գօր-
գուսուզ ույույա պիլիրլէր իտի: Սաղմ. ԻԳ. 2:
Եսայ. ԼԴ. 30: Ույանտըգլարընտա՝ օլ աղաճ-
լարըն մէյվէլէրինտէն եինէ թօփլատըլար, վէ
ըրմաղըն սույունտան տախի իչիպ՝ եինէ եաթտը-
լար ույումաղա: Պիր գաչ կիւն վէ կէճէ պէօյ-
լէ էթտիքտէն սօնկրա, շէօյլէ օգուտուլար.—

"Կէօր նիճէ պու պիլլուր ըրմագլար փարլար
Վէ եօլտան կէչէնէ սէֆա պաղըշլար:
Եէշիլ չայըրլարտա վար կիւզէլ գօգու
Վէրիր եօլճուլարա մէյվէ չօգ տիւրլիւ:
Իմտի քիմ պիլիրսէ պունուն գըյմէթի
Պունու ալմագ իչիւն սաթար հէր շէյի:"

Պէօյլէճէ արթըգ եօլա չըգմաղա միւրատ էթ-
տիքլէրինտէ՝ եէյիպ իչտիլէր վէ եօլա չըգտըլար,
զիրա տահա քէնտի եօլլարընը պիթիրմէմիշլէր
իտի*:

---

*Բապպ քէնտի ճէմաաթընա եօլ իւսթիւնտէ ֆէր-
րահլանաճագ վագըթլար իհսան էտէր իսէ տէ օնլարըն

Յմոի ըիւյամառա կէօրսիւմ քի չօգ կիթմէզ-
ռէն՝ եօլ ըրմազտան պիր ազ վագրթ այրըլ-
ռը, վէ պու շէյ եօլճուլարա ազ ռաճը վէրմէռի.
ֆագաթ եօլտան չըգմազ տախի իսթէմէզլէր ի-
տի։ Ը՝ըրմազտան այրըլան եօլ իսկ՝ թաշլըգ օլ-
տուղունտան վէ եօլճուլարը այագլարը տախի
եօլ սէպէպինտէն եուրմշամըշ օլարաք՝ եիւրէք-
լէրի եօլտան փէք թաճիզ օլտու։ Ամոոց ԻԱ.
Կ։ Պու սէպէպտէն՝ իլէրի կիթտիքճէ պիր էյի
եօլա արզու չէքէրլէր իտի։* Յմոի Լօնլէրինճէ

խաթրընտա օլմալը տըր քի տահա քէնտի եօլարընը պիթիրմէմշ տիրլեր, տահա թէհլիքէլէր թէէսիրինտէն գուրթուլմամշը տըրլար։ Օնլար պէյլէ վագրթլարտա՝ հագդան տահա զիյատե տագընմալը տըրլար, զիրա Շէյթան օնլարը կէօզէտիր վէ օնլարըն ալտըղը պախշիլէրինե գըզդանըր։ Պիր խըսրըզը՝ ֆուգարա քիմսէյի բահաթ կէզմէյե գոյ վէրիպ՝ պէրապէրինճէ խաղինե թաշըյան քիմսէլրին իւզէրինե հիւճիւմ էթտիյի պիսլու, Շէյթան տախի եօլճուլարը բահաթտա վէ թէսելիտե կէօրսիւյիւ վագրթ՝ օնլարը պիր էյրի եօլա սէօնտէրմէյե տուրզագ գուրար քի՝ օնլարըն իւզէրինե հիւճիւմ էտիպ օնլարը ոգյուն։

*Միւֆինլէր՝ իթտաթ եօլունտա կէզտիքլէրինտե տախի ինթիմալ տըր քի էլլերինտե օլան թէսելիլիլէրտէն մահրում գալըրլար, վէ պու տերսլէրտե իքէն՝ քէնտիլէրինե զէմանի զարարլար տախի՝ եանի, ֆագիրլիգ։ խաթալըգ։ տոսթլարըն ինսանիյէթսիզլիյի վէ տիւնեանը պէտ մուսամիլէտի վագի օլտուղունտա, ինթիմալ

պիր աղ էօթէտէ՝ եօլուն սօլ թարաֆընտա պիր
չայըսլըգ ։ վէ օլ չայըսլըղա կէչմէք իչիւն պիր

տբր քի հայբշլարը քէմալի տերէճէ քէսիլիպ՝ Շէյթան
տախի՝ օնլարը շիքեայէթ, շիւպհէ, դըզդանճլըգ, եախօտ
թամա իչինէ պրագտաճագ մախտուս ֆուբասթիլար էլէ
կէչիրմէյէ մուգթէտիր օլսուն ։ Պէցլէճէ օնլար իմանլարը
վէ սապրլարը արթըն տէյիւ ճանի կէօնիւլտէն
տուտ էտէճէքլէրի եէրինէ, տահա էյի պիր եօլ արզուլմաղա
մէյիլի օլսուգլարընտան, սրգընթրատան գուրթուլուպ՝ քէնտիլէրինի
եօրան կիւճլիյիւ իւզէրէրինտէն սիլքմէյէ գատիր օլմագ իչիւն պիր եօլ պուլմաղա
չալըշըրլար, վէ չօգ կէչմէզտէն՝ պիր զէմանի ըտահթ-
լըգ եօլու չըգար էօնլէրինէ ։ Իթատթ եօլու կիւճ օլ-
սուզտունտան, էօնլէրինէ պիր էյրի եօլ չըգըպ՝ քէն-
տիլէրինէ էյլէ կէլիր քի՝ օտախի քէնտիլէրինի տօզրուս
եօլա չըգարը ։ Լաքին պու թարզ իլէ եօլատան տբ-
շարը չըգաճագ օլսուգլարընտա՝ պիր փէրտէ եախօտ ախ-
վար սէգրմէզլէր իսէ տե, հիչ տէյիլ իսէ պիր վէրտաի-
վէնտէն օլսուն կէչմէլի տիրլէր ։ Ալլահըն թէնպիհլէրի՝
տզիլլիք վէ էմնիք եօլունու կէօսթէրիրլէր. Ֆագատթ
օնլարը եանդըրմագ տօզրուլուզտունտան տէօնմէսի՝ պա-
զը զարարսրը կէօրիւնիւպ իհթիմալ քի հալ ու քէյ-
ֆիյէթլէր տախի օլ եօլա տավէթ էտէրլէր կիպի կէօրիւն-
սիւն ։ Պազըլարը էյլէ մանի հիւլէ էտէրլէր քի՝ ֆիւ-
լան ֆիւլան շէյ Ալլահ թարաֆընտան օլսուգ՝ եօրկու-
նա ըտահթլըգ վէրիր, վէ քէնտիլէրինէ վէրիլմիշ օլան
թէնպիհլէրի տահա պիր աղ կէնիշճէ շէրհ օլունտպի-
լիր, հէմ տգբլ գուլլանըլմալը տբր, վէ քիչիւք շէյ-
լէր հագգընտա տօֆուլսագ էֆմէսի շէրիաթա եատբշմագ
եախօտ պաթըլ իթիգատլարտա օլմագ նիշանէսի տիր
տէյիւ զանն էտէրլէր ։ Պէցլէճէ՝ Ըսպպտան նատիհաթ

վէրտիվէն վար ըտը. պու չայըրլըղըն իսմի՝ Սա-
փըթմա չայըրը իտի։ Օլ վագըթ Քրիսթիան
քէնտի արգատաշընա, Էյէր շու չայըրլըգ՝ եօ-
լումուզուն եանը սըրա տիւշէյօր իսէ, հայտէ օ-
րայա կէչէլիմ, տէյիպ՝ վէրտիվէնէ կիթտի քի
էօթէսինի կէօրսիւն, վէ կէօրտիւ քի փէրտէ-
նին էօթէ թարաֆընտա եօլուն եանը սըրա պիր
իզ վար ըտը*։ Իշթէ թամամ իսթէտիյիմ կի-
պի տիր, գօլայ պիր եօլ տըր պու, կէլ գարըն-

տիլէյէճէքլէրինէ իսէ, քէնտի ֆէհմլէրինէ վէ եիւրէք-
լէրինէ կիւվէնէրէք, թէճրիւպէ էտէնէ գուլագ ասար-
լար։ Շու տախի ատէթտէն խարիճ պիր շէյ տէյիլ
տիր քի՝ պազը էյի թէճրիւպէքեարլըգլարը վէ էյի
պուլուշլարը օլան Քրիսթիանլար տախի; օլ գատար ա-
լիմ օլմայանլարը՝ իթտաթըն տօղրու չըզկըսընտան տէօն-
տէրիպ՝ օնլարը եանդլըշ եօլա կէօթիւրիւրլէր, չիւնքի
Բապպ օնլարըն քէնտիլէրինէ կիւվէնմէյի եէնմէսի վէ
քէնտիլէրինի պիւթիւն պիւթիւնէ քէնտիսինտէն ասը-
լը ոագլամասը իչիւն օնլարը քէնտի հալլարընա պրագըր,
վէ պէօյլէ էթմէք իլէ՝ տինտարլըղա եէնի տէօնէնլէրէ՝
պիր ատէմին արտընճա կիթմէյիպ՝ անճագ օլ ատէմին
Քրիստոսուն արտընճա վարաըղը սուրէթտէ օնուն ար-
տընճա կիթմէսինի էօյրէտիր։

*Իթտաթ եօլունտան իլք տէօնմէսի՝ իպթիտաքիւչիւք
շէյլէր կէօրիւնէ պիլիր. Ֆագաթ կիթտիքճէ եօլ էյրի-
լիր, վէ պիզ տախի եօլումուզու ոափըթըպ՝ արթըգ
քէնտի քէնտիմիզէ տէօնմէյէ իգթիտարըմըզ օլմազ։
Քիւչիւք շէյլէրի պօշ սայան քիմնէ՝ եավաշ եավաշ տիւ-
շէճէք տիր։

Digitized by Google

տաշըմ Թէվէքէլլի, էօթէյէ կէչէլիմ, տէտի Քրիսթիան։

Թէվ. Ֆագաթ էյէր պու իզ պիզի եօլտան ստփրթըրսա նէ՞ էտէճէյիզ։

Քրիս. Հիչ իհթիմալի եօգ քի ստփրթսըն, տէտի օպիրի։ Պագսանա՝ եօլուն եանը սրրա տէյի՞ մի։ Պէօյլէճէ Թէվէքէլլի տախի արգատաշընա գանարագ՝ վէրտիվէնտէն էօթէյէ կէչտի։ Իմտի իքիսի տէ կէչիպ օլ իզէ կիրտիքլէրինտէ՝ օրասը քէնտի այագլարընա փէք գօլայ կէլտի. վէ պու արալըդ էօնլէրինէ պագըպ կէօրտիւլէր քի՝ քէնտիլէրի կիպի պիրիսի տէ կիտէյօր, վէ օնուն իսմի Պաթըլ իթիմատ իտի։ Իմտի պունլար օնուն արտընճա չաղըրըպ՝ օ եօլ ներէյէ չըգար տէյիւ սօրտուլար. օ տախի Սէմավի շէհրէ չըգար, տէտի։ Կէօրտի՞ւն մի, տէտի Քրիսթիան, պէն տէ էօյլէ սէօյլէ՞մէտիմ մի, իշթէ շիմտի անլայա պիլիրսին քի՝ տօղրու եօլտա իմիշիզ։ Պէօյլէճէ՝ օ էօնտէն, պունլար արգատան կիթտիլէր։ Լաքին կէճէ եէթիշիպ գարանլըգ պաստըղընտա, արգատան կիտէնլէր էօնտէքինի կէօրէմէզ օլտուլար*։

---

*Էյէր Շէյթան միւմինլէրի իպթիտա օնլարըն գարշը տուրտուղու պէօյիւք կիւնահլարա տավէթ էտէյիտի, ագըլսըզլըգ էթմիշ օլաճաղըտը։ Պու սէպէպտէն, չօգ միւ-

Յօնատէն կիսատէն Պատրոյ իր իմաստ նամ քիմ-
ոէ տախի եօնիւնատէքի եօլունու կէօրմէ-
յինատէն՝ պիր ատէրին չուգուրտ ախուշախ քի՝
պու չուգուրու օլ եէրլէրին հիւքիւմտարը՝
էջիւնէն տհմագլարը Թուամոգ իշիւն մոխ-
տուս եամմրշ ըտը. իմոի պու ախուշախիւնատ

քարլարդ իլէ օնլարը էջլէ կիւզել կէօրթերիշի օլան քէօ-
թիւլիւքլէրէ ատօնատէրէյէ չարլարը քի՝ պիր ֆէնատի-
հայէթլերի եօդ կիպի կէօրիւնիւք. Ֆապատ հէր պիր
եանդլարդ տարմ՝ եէնի իգվարտա եօլ աչրդ՝ եէնիտէն
եէնի կիւնահարը սուրէթէն լարդմոր կէօրթերիր. զէ էն
քիւչիւք շէյատ պիրլէ Մէհմանի ատզեզլէր իչիւն կէօնիւլ
իրատէթի իլէ էն քիւչիւք պիր Թէնզիհ տախի գըրարտը-
գընատ, պու գապահատատ էջլէ քէնտինէ պէյլենմէք-
լիք, իմանարդլարդ, նամէօրլիւք վէ ախիւնավի փութփէ-
բէօթիւք վար տըր քի՝ պիւտինի չիւզհէսիզ չօգ պէյիւք
ազար վէ ազըր մէղա ալթընա պրադըր. Իթատատ եօլուն-
ատան ատօնէնէնի մէտարէթի՝ եալանմը իմանքեարլարը էօր-
նեյի իլէ տախի արթար, էյէր օնլար իլէ իլք կէօրիւշ-
մէսի իլէ օնլարդն իւզերինէ տատէթատէն տրշարը պիր էյի
իթիմատը վար իսկ. զիրա էջլէ քիմնելէր՝ էքսերի չօգ
գուվվէթի մէտարէթ կէօրթերիրլեր. վէ գրիստոսատան
Թէնզիհլերինի գըրմաղա գարգմազլար. պէյլէ էթմէլերի
օնուն մաղա լուֆունա բայէթ էթմէյիրլերինատէն. վէ
քէնտի բուխատ ու ազատլարդարը Թանրարդարը-
ատան տըր տէյիւ միւրայարդ էտէրէք. Ֆապատ պու
Թարդ քիմնելերին եօլունա սիւրիք էտէնլերին էթրա-
ֆընա Թէզ գարտնարդ պատատագ. վէ էն ազըր սըգն-
Թարլար վէ Թէհլիքէլեր՝ տարդ քէնտի Թուամուգարը
եօլուն իւզերինատ գարշարարընա չըգատագ տըր.

փարեկ փարչէ օլաու։* . Յայ . Բ . 16 ։

Իսմոի Զրիխթիան իլէ քէնանի արգասաչը օ-ՆուՆ ախչուխիւնիւ սուչարաք , ՆԷ՝ օլաուն ատչիւ սեա վէրտիլէր իսէ ատ , ՆԷվաղ վէրէն օլ-մայլաղ՝ Նալէնդաղ պիր Խիլթի Իշիթտիլէր ։ Ով վարդի Ֆիտէվէքէլի , Զիմոի ՆԷՀէտչիզ , ատ-տի ։ Ովպէրի իսէ՝ ատնաղ Նանգլաղ Նօլա մը սա-գիրթմիշ իմ՝ ատչիւ շնաղհէ էտէրէք սիւքիւթ էթտի . պու սրաալաղ Խաղմուք ատսի պաշլատը Նաղմուզա , վէ կէտաք կիւրլէչիկ փէք գօրգուլու պիր թարդ իլէ շիմշէք չադար ըտը , սուլար սա-խի եիւքսէլմէյէ պաշլատըլար † ։ Իսմոի Ֆիտէվէ-

*Պու վանգուսթէն մանատը շու օլագիլիր քի՝ պիր էօյիւնէն փիւրայնէն էօյնափա իլէ սուչլու փիւմինէրի պաղը Ֆայիտէլի պիր թէէսիր զուհուք էտէր , քի ապ-ատմէմէ օնա էօյլիւատէն զիյատ գուլաղ սամիշլար սբր ։ Ֆագաթ Ռաղդ քէնանի գուլլարընը՝ պիր թարդ իլէ քէն-ատ գուվվէթինէ կիւվէնէնէն զէմանի թէէսիրինատէն գուրթարըր . անմաղ պիրա Ֆիւթիւր կիւնահ իշլէյէնլէր , իւքսասիլիր վէ գարանլըգ չուգուրունատա զայա օլուրլար ։

†Ալահէն ագիզ շէրիաթը ճէպ սուչլուլարը հիւքմ էտէր . իսմոի պիր Զրիխթիան կէօնիւլ իրատէթի իլէ կիւ-նահ իշլենէ սիւչուխիւնատ , էքսերի գօրգար քի քէնանի իսմանը էօրիւշ , վէ քէնանիսի սահա շէրիաթէն ալթըն-ատա , հեմ՝ քէնանի պու էթվարընէն հիւքմ ադաղ ալ-թընատա օլատուզու փոխլուս՝ քէնանիսի սախի օնուն հագգ հիւքմինին ալթընատա սբր ։ Պեօյլեմէ եէնիտէն Ամնա ատաղընէն թուֆանարը , կիւրլէմէլէրի վէ շիմշէքլէրի ալ-թընա կէլիր կիսի օլուր ։

քէլլի քէնտի քէնտինէ՝ խէտիպ։ Վ՚ապքի պէն եօլումա կիտէյիտիմ, ատր խոտ։

Վ՚ոչ։ • Վ՚ինմ՚ն ագլանտան կէչէր փտի քի պու եօլ պիզի սապրթաճագ տրը։

Թ՚ոնէլ • Պէն՝ էշլէ օլուճագ ատիյիս։ Էվվէլտէն գօրգտու�՝ վէ օր սէպէպտէն հարթտիմ՝ օլմա-յարագ սագլանտրբտրմ՝ սէնի։ Ֆահա ապքգատան սէգ՚ուլէյճէյիտիմ՝ ամմա՝ սէն ալէնտէն քատ-միլ սին տէյիս։ չէքինտիմ։

Վ՚ոչ։ • Կիւճէնմէ՝ եա՝ ալէնիմ՝ կիւզել գարբնտաշը՝ սէնի եօլտան չըդարբպ պէ՚ալէ գօրգտուլու թէհլիքէյէ սալտրղըմ՝ իչիւն թէէսիւֆ էտէրիմ։ Աման գարնտաշը՝ սուչ՚ումու աֆվ էյլէ՝ զիրա քէօրթիւ ֆիքիր՚ լէ էթմէսիմ։

Թ՚ոնէլ • Տէրտ էթմէ գարնտաշը՝ աֆվ էտէ-

---

*Տիգգաթ էյլէ քի Քրիսթիանլար պիրի պիրլէրինէ իմ-տատ օլտուգլարը միսիլլու՝ փէք պէզիւք սուչլար իլէ պիրի պիրլէրինէ զարար վէրմէյէ տատի միւգթէլա տրբ-լար։ Ֆագաթ լութֆուն տատի նէ էյլէսիյինի տիգ-գաթ էյլէ։ սուչլուլյու հալիմլէտիր՝ ճանա քէնտի կիւ-նահրնը իգրար էթտիրիպ՝ քէնտի սէֆիլլիի իչիւն թէէ-սիւֆ չէքտիրիր օնա։ Պուրատա օնար պիրի պիրլէրի-նի թազիր էթմէյիպ՝ անճագ մուհայպէթ իլէ պիրի պիրլէրինէ սէրատաշ օլուրլար՝ վէ պիրի պիրլէրի իւզ-ելինէ քէնտի նէֆսլէրինէ էտեր կիպի մուգայէտա օլուրլար։

բիմ սանա, հեմ էյի պիլ քի պու շէյ՝ հաղգը-մըզա էյի օլաճագ տըր։

Քրիս. Պերապերիմ ճէ պէօյլէ պիր մերհամեթլի գարնտաշըմ օլտուղունա իֆթիխար էտերիմ. ֆագաթ պուրատա տուրմամալըյըզ. կէրի տէօն-մէնին պիր չարէսինէ պագալըմ։

Թեվ. Փէք էյի գարնտաշըմ, լաքին պէն էօնճէ կիտէյիմ։

Քրիս. Խայըր, բուխսաթընըզ իլէ պէն էվվէլ կիտէյիմ քի՝ պիր թէհլիքէ զուհուր էտերսէ՝ էվ-վէլ պէն տիւշէյիմ օլ թէհլիքէյէ. զիրա պէ-նիմ սէպէպիմ իլէ իքիմիզ տէ եօլու սափըթ-տըդ։

Թեվ. Խայըր, սէն էվվէլ կիթմէյէճէքսին, տէտի Թէվէքէլլի, չիւնքի սէնին ֆիքրին ալթ իւսթ օլմուշ օլտուղունտան, սէնի եինէ եօլտան չըգարա պիլիր։ Օլ վագըթ օնլար եիւրէք ալ-սընլար տէյիւ պիր քիմսէնին* սէսի կէլտի քի՝ շէօյլէ տէր իտի. "Եիւրէյինի ճատտէյէ՝ սէնին կիթտիյին եօլա գօ. տէօն"։ Երեմ. ԼԱ. 21։

---

*Պու քիմսէ Քրիստոս տըր. Քրիստոսուն քէնտի միւ-պարէք զաթը, Քրիստոսուն ճէլիլ իշի, Քրիստոսուն թէքմիլ քէֆարէթի տիր. քէնտիսի պիր եօլ, եալը-նըզ եօլ՝ վէ հաղըգաթըն հեմ ազիզլիյին ճատտէ եօ-լու տըր։

Digitized by Google

Փագաթ շնմոիյ գասաբ սուլաբ էփ էյի եիւքսէլմիշ օլսուղունատան կէրի ատօնէձէք եազ փէք թէհլիքէլի իսի։ Օլ վագրթ թէֆէքքիւր էթմոիմ քի պիր ատէմ ատղրու եօլտա իքէն եօլտան չըգմասը, եոլտան չըգմըշ իքէն ատղ-րու եօլա կիրմէսինատէն գօլայ ատը։ Փագաթ օնլար եինէ կէրի ատօնամէյ ճէսարէթ էթմէ-լէր. լաքին օրթալըդ էօյլէ գաքանլըդ՝ սուլաբ տասի էօյլէ եիւքսէք իսի քի, կէրի ատօնէր իքէն հէման ատղուզ օն ատէֆա պօղուլատագ-լար ըտը*,

---

*Պիր թէճրիւպէքնաբ ՔՐԻՍԹԻԱՆ պիր կիւնահա ատուշ-ատիւքատէն ատնկրա՝ օնու ֆարդ էթմէյինատ եինէ քէն-ատի պօրնլարընը էտա էտիպ՝ սէլամէթ պուլմադ իչիւն ազ կիւճլիւք չէքճէք ատիր ատէյիւ զամն օլունա պիլիր։ Ֆագաթ պիլէրէք իչլէնիլէն կիւնահ իւք էվվէլ նէ գա-տաբ քիւչիւք տասի կէօրիւնիւր իսէ՝ ատնկրա օնուն իւզէ-բինէ պագբլաբղընատա էօյլէ պիր պէյիւք նամքէօրլիւք վէ աղըբ ատբլըդ կիտի կէօրիւնիւր քի՝ էքսէրի քիչի քէնտի մէվկէսինի եուլտանմըլըդ իւճ թուրմուշ ատէյիւ չիպկէ էտէճէք գասաբ ճանքն իւզէրինէ պիր գարտա-թը՝ վէ զաֆիրն իւզէրինէ սուչ պրագը։ Վէ քէնտի եօլունու ատիւզէրմէյէ ճահա էթմէյինատ՝ օ գասաբ ատնէլէրատն ատիրու քէնտի մէվ ճահալտրը վէ իւ-ֆուլէրի պօշա չըգմըշ ատէյիւ կէլիր քէնտիտիրնէ։ Վէ պատնատան ատնկրա տահա էյի իլէրի կիտէճէյինէ չոգ իւֆտաի օլմադ, չունքի քէնտինին ատ չիպկէլէնտիյի թարդ իւզրէ՝ զաթէն էթմէյի ճահալտրը պօշա կիթ-

Վէ հեր նէ գատար էլլէրինտէն կէլտիյինի էթտիլէր իսէ տէ՝ եինէ օլ կէճէ վէրտիվէնէ եէ-թիշէմէտիլէր։ Պու սէպէպտէն՝ նիհայէթ պիր սիփէր ալթընա գօնուպ՝ կիւն տօղանատէք օ-րատա օթուրտուլար, ֆագաթ եօրկուն օլտուդ-լարընտան ույգույա տալտըլար*։

միշ օլտուղու միսիլլու, շիմտի սայր վասիթալարը եախօտ տահա գուվվէթլիճէ չալըշմայը էվվէլտէն գուլլանտըզը թարզտան ախէր պիր թարզ իլէ գուլլանամազ։ Քէն-տինին պու հալինտէ Շէյթան տախի օնուն հալի իւմիտսիզ։ վէ Ալլահ օնուն իւզէրինէ մէրհամէթ ու ինայէթ էթմէքտէն կէրի տուրմուշ տէյիւ, օնուն ճա-նընա պէօյլէ տույուրմագտան ասլա վազ կէչմէզ։ Վա-գատ պիր միւմին քէնտի եօլունու տիւզէլթմէք իչիւն էտէճէյի ճահտլարընը պու գօրգուլար իլէ պիւթիւն պիւթիւնէ պրագմագ թէհլիքէսինէ տիւշմէզ իսէ տէ, էքսէրի գարանլըգտա կէզինիպ եօլունու պուլտմայան՝ եա-խօտ պիր տէրին վէ քէսկին ագտն ըրմագտան կէչիպ՝ պաշընը սուլարտան եօգարը թութմազա չալըշան քիմսէ-յէ պէնզէր օլուր։

*Սէֆիլ եօլճուլար՝ հեր նէ գատար էլլէրինտէն կէլ-տիյինի էթտիլէր իսէ տէ, օլ կէճէ փատիշահընը եօլունա եէթիշէմէյիպ՝ եալընըզ ;պիր ուֆագ սի-փէր պուլարագ օնուն ալթընա կիրտիլէր ըահաթլան-մազա՝ վէ օրատա ույուտուլար։ Քէնտի պէօյիւք սուչ-լարը՝ քէնտիլէրին սահիհ սիփէրի օլան Քրիստոստան կէրի տուրմալարը իտի։ Իմատա պուլմագ իչիւն շէրիա-թա սըղընըպ՝ եինէ ճիսմանի էմնիյէթին գուճագլարընտա ույուրլար։ Բահաթսըզ զամիր՝ Քրիստոսուն փաք-

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Կէլէլիմ քի՝ օնլարըն եաթտըղը եէրին եա-
գընընտա Շիւպհէ հիսարը իսմինտէ պիր հիսար
վար ըտը. օլ հիսարըն սահիպի տէ՝ Իւմիտի քէ-
սէն Գահրէման ըտը, վէ պունլարըն եաթտը-
ղը մահալ տախի՝ օնուն եէրլէրինին իւսթիւն-
տէ իտի։ Իմտի օլ Գահրէման սապահլայըն էր-
քէն ույանըպ քէնտի թարլալարընտա աշաղա
եօղարը կէզէր իքէն, Քրիսթիանը իլէ Թէվէ-

լէյիճի գանը իլէ բահաթա գօնմայըպ՝ շէրիաթըն մաթ-
լուպլարընը իճրա էթմէք իլէ բահաթա գօնուլտուգտան
սօնկրա, ույանտըղընտա էօյլէ հիտտէթլու պիր թարզ
իլէ նութգ էթմէյէ պաշլար քի՝ էօմրիւնտէ օնուն միսա-
լի սէօյլէշմիշ տէյիլ իտի։ Պունուն պէօյլէ օլտուղու-
նուն թէճրիւպէսինէ պու եօլճուլար փէք պահալը պիր
գըյմէթ իլէ վարտըլար։ Իւմիտի քէսէն Գահրէմանըն
էլինէ տիւշտիւլէր, վէ օ տախի էօյլէ մէրհամէթսիզ պիր
թարզ իլէ տավրանտը օնլար իլէ քի՝ օնուն քէնտի ճան-
լարընը գըյմագ իչիւն օնլարա վէրտիյի էօյիւտիւ օն-
լարտան պիրի գապուլ էթմէյէ հազըր ըտը։ Պու եօլ-
ճուլար՝ քէնտի սուչտա պուլունտուգլարընտան սօնկրա՝
հէման Քրիստոսա սէյիրտիպ եալան պիր սիփէր ալթը-
նա կիրմիշ օլմասալար ըտը, քէնտիլէրինէ բասթ կէլէն
իւմիտսիզլիք վէ սըգընթը մէն օլունա պիլիր իտի։ Բապպ
պու տէրսի պիզէ թէքմիլէն էօյրէտիր քի՝ պիր կիւնահ
իլէ թութուլտուղումուզտա՝ անիտէ Քրիստոսուն գա-
նընըն փաքլէյիճի չէշմինէ սէյիրտիպ՝ Փէտէր Ալլահըն
հուզուրունտա պիզիմ շէֆաաթճըմըզը տահմա խաթ-
րըմըզա կէթիրէլիմ, քի կիւնահա քէֆարէթ օլան եա-
լընըզ օ տըր։

Digitized by Google

Digitized by Google

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

քէլլէյի քէնտի թօփրաղընտա ույուր իքէն թութ-
տու ։ Օլ վագրթ պիր չիրքին վէ այգրը սէս
իլէ օնլարը ույանտրըպ՝ Գալգըն տէյիւ էմր
էթտի, վէ նէրէտէն կէլմիշլէր՝ հէմ քէնտի
թօփրաղընտա նէ իշլէրի վար տէյիւ սօրտու ։
Օնլար տախի՝ եօլճու օլուպ եօլլարընը ղայպ
էթմիշ օլտուգլարընը սէօյլէտիլէր օնա ։ Ան-
տէն Գահրէման՝ Սիզ պու կէճէ պէնիմ թօփ-
րաղըմա պասըպ օրատա ույուտուղունուզ իչիւն
պանա գարշը գապահաթ էթմիշ սինիզ, իմտի պէ-
նիմ իլէ կէլմէլի սինիզ, տէտի ։ Օնլար տախի
օնուն իլէ կիթմէյէ մէճպուր օլտուլար, զիրա
օ՝ օնլարտան գուվվէթլի իտի ։ Հէմ տախի պիր
շէյ սէօյլէյէմէզլէր իտի, չիւնքի քէնտի դապա-
հաթլը օլտուգլարընը պիլիրլէր իտի ։ Իմտի պու
Գահրէման օնլարը քէնտի էօնիւնճէ սիւրիւպ
քէնտի հիսարընտա պիր գարանլըգ զընտանա
գօտու քի՝ պու եէր պու իքի ատէմին ճանընա
փէք փիս վէ ֆէնա գօգար ըտը ։ Պուրատա օն-
լար Չարշէմպէ սապահըսընտան Սէպթ ախշա-
մըսընա գատար նէ՛ պիր լօգմա էքմէք, նէ պիր
տամլա սու, նէ ըշըգ, նէ տէ խաթրլարընը սօ-
րան պիր քիմսէ օլարագ եաթտըլար ։ պու էճիլ-
տէն օրատա օնլար փէք ֆէնա հալտէ օլուպ՝
տօսթլարընտան վէ աշնալարընտան իրագ 'ըտը-

լար*։ Սաղմ. ՁԸ. 18։ Շիմտի Քրիսթիանըն պուրատտ իքի գաթ գասավէթի վար ըտը, չինքի քէնտիլէրին պու ֆէլաքէթէ տիւշմէլէրինին սէպէպի քէնտինին ագըլսըզ էօյիւտիւ իտի †։

Իմտի Իւմիտի քէսէն Գահրէմանըն պիր գարըսը օլուպ՝ իսմի Ձէքինմէ իտի։ Օլ ախշամըսը Գահրէման էվէ վարտըղընտա՝ էթտիյինի, եանի իքի մահպուս թութուպ՝ քէնտի թօփրաղընտա սուչլու պուլունմալարը իչիւն ղընտանա աթմըշ օլտուղունու գարըսընա նագլ էթտի։

---

*Չարշէմպէ սապահըսընտան Սէպթ ախշամընա գատար տէյիւ պէօյլէ պիր մախսուս վագըթ պէյան էթմէտէն՝ միւէլլիֆին մէրամը շու օլա պիլիր քի՝ պէօյլէ պիր հալտէ պիր ատէմ ալէսսէվի պու գատար վագըթ սաղ գալա պիլիր տէյիւ թահմին էթմիշ տիր։

†Նէ՛ աճայիպ հալտըր պու, պէօյլէ սէլամէթտէ օլան եօլճուլար նամսըլ Շիւպհէ հիսարընա տիւշտիւլէր։ Խէլաս եօլունտա պու գատար իլէրի կիթտիքտէն, եօլտա օ գատար ճէլիլ շէյլէր կէօրտիւքտէն, քէնտի Բապպլարընըն մուհապպէթինի վէ լութֆունու օլ գատար գապուլ էթմիշ օլտուգտան, վէ օնուն էմինլիյինին թէճրիւպէսինէ օ գատար վարմըշ օլտուգտան սօնկրա՝ Շիւպհէ հիսարընա կիրմիշ օլմալարը սահի՞հ մի։ Օլմայաճագ պիր շէյ տէյի՞լ մի պու։ Խայըր, փէք ալէսսէվի պիր շէյ տիր. էն միւհքէմ քրիսթիանլար՝ եանզլըշլըղա տիւշիւպ եօլտան սափմաղա, վէ սօնկրա էն պէօյիւք վէ սէֆիլ շիւպհէլէր իլէ տօլմաղա միւպթէլա տըրլար։ Ֆագաթ

Ընտէն՝ տահա օնլարա նէ՝ էթսէ էյի տիր տէ-
յիւ սօրտու գարբսընա* ։ Պարբսը տախի օն-
լարըն նէ օլուպ նէրէտէն կէլտիքէրինի վէ նէ-
ռէյէ կիտէճէք օլտուգլարընը սօրտու օնա, օ
տախի սէօյլէտի ։ Օլ վագրթ գարբսը էօյիւտ
վէրտի քի՝ սապահլայրն չըգտըղընտա օնլա-
ռը պիլա մէրհամէթ տէօյսիւն ։ Պէօյլէճէ սա-
պահլայրն չըգրպ պիր ֆէնա եապանի էլմա ա-
ղաճը սէյնէյի ալարագ աշաղա էնիպ զընտան-
տա օնլարըն եանընա վարրը, վէ էվվէլա օնլա-
ռը քէօփէք կիպի ազարլամաղա պաշլար, վա-
գտա օնլար օնա հիչ պիր աճը սէօհպէթ էթ-
մէտիլէր ։ Ընտէն օնլարըն իւզէրինէ տիւշիւպ
այգրրը պիր տայագ չէքէր օնլարա ։ Շէօյլէ
քի արթրգ պիր շէյ էթմէյէ եախսա եէրտէ
պիր թարաֆտան օպիր թարաֆա տէօնմէյէ գա-
տիր օլամատըլար ։ Պունու պէօյլէ էթտիքտէն
սօնկրա, պիր եանա չէքիլիպ՝ օնլարը քէնտի

Շիւպհէ հիսարընտա օլսալար տախի, իւմիտսիզլէյին
սէմիր գաֆէսինտէ մահպուս օլմուշ օլմամալարը քէն-
տիլէրինէ պիր մեհսուս ինայէթ տիր ։

*Իւմիտի քէսէն Գահրէման՝ քէնտի գարբսը օլան Զէ-
քինմէտէն էօյիւտ ալմայընճա եօլճուլարա պիր շէյ էթ-
մէտի ։ Պունուն մանասը շու տրը քի՝ պիղմ շիւպհէ-
լէրիմիզ վէ բուհանի գարարթըլարըմըզ իմանսըզլըգտան
կէլիպ՝ պաշլըճա օնտան պէտլէնիրլէր ։

սէֆիլլիքլէրինի տէրտ էթմէյէ վէ իզթիրապլա-
րընըն եասընը չէքմէյէ պրագտը. պէօյլէճէ
պիւթիւն օլ կիւնիւ ախ չէքիպ աճը ֆիղանլար
էթմէքտէն պաշգա պիր շէյ իլէ կէչիրմէտիլէր ։
Ֆէրտասի ախշամըսը՝ գարըսը եինէ քէնտի գօ-
ճասը իլէ օնլարըն հագգընա սէօյլէշիպ օնլարըն
տահա հայաթտա օլտուգլարընը անլատըղընտա,
գօճասընա էօյիւա վէրտի քի կիտիպ օնլարա
քէնտիլէրինի էօլտիւրսիւնլէր տէյիւ նասիհաթ
վէրսին ։ Պէօյլէճէ սապահ օլտուղունտա՝ էվ-
վէլքի կիպի պիր աղըր չէհրէ իլէ օնլարըն եա-
նընա վարըպ՝ էվվէլքի կիւնիւ օնլարա վէրտիյի
տայաղը սէպէպինտէն փէք աղըր իչինտէ օլտուգ-
լարընը ֆարգ էտէրէք, օնլարա շէօյլէ սէօյլէ-
տի քի՝ մատէմ քի օրատան չըգաճագլարընըն
ասլա իհթիմալի եօղ իսէ՝ քէնտիլէրի կէրէք
պրչաղ իլէ, եախօտ ասըլմագ վէ եախօտ զէհիր
իլէ քէնտի էճէլլէրինի կէթիրմէսի տահա էյի
տիր, չիւնքի էօմրիւնիւզ պու գատար աճը-
լըգ իլէ տօլու օլտուգտան սօնկրա՝ արթըգ նի-
չիւն եաշամագ իսթէյէսինիզ, տէտի ։ Լաքին
օնլար րէճա էթտիլէր քի՝ քէնտի եօլլարընա
պրագսըն ։ Պունու իշիթտիյինտէ փէք ֆէնա
պագտը օնլարա, վէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ է-
տիպ՝ շիւպհէսիզ ճանլարընը ալաճաղըտը, ֆա-

Digitized by Google

գայ՛ի քէնտիսինին ուչքդ հավատա պազը թուԹա-
ԹրըղԱ կէլտի յինտէն՝ օլ արալըգ տախի Թու-
ԹարրՂը ԹուԹուպ՝ էլլէրինի գուլլանամազ օլ-
տու • պու սէպէպտէն կէրի չէքիլիպ՝ էվվէլքի
կիպի պրագտը օնլարը* քի՝ նէ էտէճէքլէրինի
տիւշինսիւնլէր ։ Ոլ վագրԹ մահպուսլար քէն-
տի մապէյնէրինտէ միւլահազա էԹմէյէ պաշ-
լատրլար քի՝ ճճապ օնուն նասիհաԹընը ԹուԹ-
սունլար մը ԹուԹմասընլար մը տէյիւ, վէ
սէօհպէԹլէրինի շէօյլէ պաշլատրլար ։

Վէրէ • Լյ՛ի գարնտաշ, տէտի ՎրիսԹիան,
նէ՞ եափալըմ • պու եաշատրղըմըզ էօմիւր սէ-
ֆիլլիք տիր ։ Պիլմէմ քի պէօյլէ եաշամասը՞
մը էյի տիր, եօղ խէ պիր սաաԹ էվվէլ էօլ-
մէսի մի ։ Ճ՛անըմ պօղուլմայը էօմիւրտէն զիյա-
տէ չէքէյօր, մէզար պանա պու զընտանտան
զիյատէ բահաԹ տըր։ Յաք • Է • 15 ։ Վահրէ-
մանըն սէօզիւնիւ տինկլէյէլի՞մ մի ։ †

---

*Իւմիա քէսիքլէյինին պու տիւնեատա ինսանընը իւ-
զէրինէ Թէքմիլէն զալիպ կէլմէսի փէք նատիր զուհուբ
էտէր ։

†Է՛յ սէֆիլ ՔրիսԹիան, նէ՞ տիր օ,՞ սէն քէնտինի
հէլաք էԹմէյէ մի մէյիլլէնտին։ Եա՛ Բապպ, ինսան նէ՞
տիր։ Գագաթ, եա՛ իւմտինի քէսէն ճան, պայգ վէ
կէօր օլ սէօզլէն հագրգաԹընը քի, "Սիզէ ինսանի Թէճ-
բիւպէտէն մատատա պիր Թէճրիպէ վագի օլմատը. ամ-

ԹԷՎ. Պուլունտուղումուզ հալ՝ վագաա փէք ֆէնա հալ տըր, վէ միւտէմ պէօյլէ գալմագտան իսէ՝ էօլմէսի պանա տահա մագպուլ տըր. լաքին շու քէյֆիյէթի տախի տիւշիւնմէլիյիզ քի՝ պիզիմ կիթտիյիմիզ շէհրին Սահիպի, "Գաթլ էթմէյէսին" տէյիւ պույուրմուշ տըր. էվվէթ, հիչ պիր քիմսէնին վիւճուտունու թէլէֆ էթմէմէլիյիզ, էօյլէ իսէ քէնտիմիզի էօլտիւրմէք իչիւն օնուն վէրտիյի նասիհաթընը թութմամասը տահա զիյատէ էմիր պույրուլմուշ տըր պիզէ: Պունտան գաթի նազար, պիրիսի պիր ախէրինի էօլտիւրտիւյինտէ՝ եալընըզ օնուն թէնինի էօլտիւրէ պիլիր. ֆագաթ քէնտի քէնտինի էօլտիւրմէք՝ թէնի վէ ճանը պիրտէն էօլտիւրմէք տիր: Հալ պու քի՝ գարնտաշըմ, սէն հէր նէ գատար մէզարտա ըահաթ պուլմագ էֆքեարընտա իսէն տէ, ֆագաթ ճէհէննէմի ունութմո՞ւշ մը սըն քի՝ գաթիլլէր շիւպհէսիզ օրայա վարաճագլար. զիրա "հիչ պիր ատէմ էօլ-

---

մա Ալլահ էմին տիր քի օ սիզի գատիր օլտուղունուզտան զիյատէ թէճրիւպէ օլունմաղա գօմայաճագ, իլլա սիզ թէհամմիւլ էթմէյէ գատիր օլմագ իչիւն՝ թէճրիւպէ իլէ խէլասը տախի վէրէճէք: Ա Կորնթ. Ժ. 13: Ալլահ փէշին պիլտիյի քէնտի խալգընը ըէտտ էթմէյէճէք, տէր: Հասվ. ԺԱ. 2:

տիւրիւճիւնիւն էպէտի հայաթը եօգ", եւն :* Շունու տախի միւլահաղա էտէլիմ քի՝ պիւթիւն հիւքիւմաթ Իւմիտի քէսէն Գահրէմանին էլինտէ տէյիլ տիր. պէնիմ անլայըշըմա պագարագ օ՝ պիզիմ կիպի սայրլարընը տախի թութմուշ տըր. Ֆագաթ օնլար օնուն էլինտէն գաչմըշ տըրլար: Քի՛մ պիլիր, պէլքի տիւնեայը եարատան Ալլահ օնուն էճէլինի կէթիրիր, եախօտ Իւմիտի քէսէն Գահրէման պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն իւսթիւմիւզտէն քիլիտլէմէյէ ունուտուր, եախօտ եազընլարտա պէլքի պիր կիւն տահա էօնիւմիւզտէ քէնտի թութարըղը թութուպ՝ էլ այագ գուվվէթինի ղայպ էտէր: Էյէր պու շէյ պիր տահա վագիօլուր՝ իսէ, պէն քէնտի փայըմա՝ ֆիքրիմէ գօմուշ ըմ քի ինսան կիպի եիւրէք ալըպ՝ շունուն էլինտէն գուրթուլմագ իչիւն էլիմտէն կէլտիյինի էտէյիմ: Պունու էվվէլճէ եափմաղա ճահտ էթմէտիյիմէ տիվանէ իմիշ իմ: Ֆա-

---

*Քէնտինի գաթլ էթմէյէ գարշը՝ Թէվէքէլլի ղայէթ միւհքէմ պահսլար էտէր: Շիւպհէտէն խարիճ պիր քէյֆիյէթ տիր քի՝ ինսանլար պու գօրգուլու կիւնահը իշլէմէյէ էքսէրի եա Ազիզ Քիթապըն կէլէճէք վէ էպէտի ղազապ հագգընա վէրտիյի թալիմաթա ինանմատըգլարընտան իշլէրլէր, եախօտ օնու ունութտուգլարընտան իշլէրլէր:

գ-սթ նէ իսէ՝ գարնտաշըմ, սապրլը օլուպ պիր ազ վագրթ չէքէլիմ. պիզէ պիր սաատէթլու՝ խէլաս օլաճագ զէման կէլիր. պիզ քէնտի քէն-տիմիզի գաթլ էտէն օլմայալըմ։ Թէվէքէլլի պու սէօզլեր իլէ շիմտիլիք քէնտի գարնտաշը-նըն ֆիքրինի պիր ազ էնտիրտի. պէօյլէճէ օլ կիւնիւ պիրլիքտէ գարանլըգ իչինտէ քէնտի սէ-ֆիլ վէ սիւքիւթ հալլարընտա կէչիրտիլեր*։

Իմտի ախշամա տօղրու Գահրէման եինէ զընտանա կիտիպ պագար քի մահպուսլար քէն-տի էօյիւտիւնիւ թութմուշլար մը։ Լաքին կիթտիյինտէ կէօրտիւ քի տահա սաղ ըտըլար, վէ հագիգաթ սաղլըգտան պաշգա պիր շէյլէրի եօզ ըտը, չիւնքի կէրէք էքմէք վէ սուլարը օլմատըղընտան, վէ կէրէք օնլարը տէօյտիւյիւն-տէ ալտըգլարը եարալարը սէպէպինտէն՝ ար-թըգ նէֆէս ալմագտան պաշգա պիր շէյ էտէ-մէզլէր իտի։ Լաքին օնլարը պէօյլէ սաղ կէօր-տիւյիւնտէ փէք շէտիտ զազապ իլէ թութու-

---

*Ուզուն վագրթ միւտէմ սէլամէթ իլէ Ալլահըն եօլ-լարընտա եիւրիւյէնլէրին կիւնահը քէնտի զամիրլէրինէ տօգանտըզը զէման՝ թէճրիւպէսի օլմայան միւմինտէն զի-յատէ գասավէթ չէքէրլէր. պախուսուս էյէր սայրլարըն կիւնահ իշլէմէսինէ սէպէպ օլմուշլար, եախօտ Ինճիլին իւզէրինէ հագարէթ կէթիրմիշլէր իսէ։

շուպ՝ օնլարա տէտի քի՝ քէնտի էօյիւտիւնէ ի-
թաաթ էթմիշ պուլունմատըգլարը իչիւն, հիչ
տօղմամըշ օլմատան տահա ֆէնա հալէ կիրիֆ-
թար օլունմալը տըրլար :

Պու սէօզիւն իւզէրինէ փէք թիթրէտիլէր,
վէ պանա կէլիր քի Քրիսթիան տալկըն տիւշ-
տիւ. ֆագաթ եինէ պիր ազ քէնտինէ կէլէ-
րէք, եինէ Գահրէմանըն վէրտիյի էօյիւտիւ
հագգընտա, վէ աճապ օնու թութսունլար մը
թութմասընլար մը տէյիւ եէնիտէն սէօյլէշմէյէ
պաշլատըլար: Քրիսթիան՝ օնու թութմագ թա-
րաֆընտա կէօրիւնիւր իտի, ֆագաթ Թէվէ-
քէլլի շու թարզ իւզրէ եինէ ճէվապ վէր-
տի.—

Թէվ. Էյ գարնտաշըմ, տէտի, շիմտիյէ
գատար նասըլ ճէսուր օլտուղունու խաթրընա
կէթիրմէզ մի սին: Նէ՝ Ապողղիոն սէնի էզէ
պիլտի, նէ տէ Էօլիւմ քէօլկէսի տէրէսինտէ
իշիթտիյին, կէօրտիւյիւն, վէ տույտուղուն
շէյլէր*: Շիմտիյէ գատար նէ՝ կիւճլիւք-

*Պունտան էվվէլ թէճրիւպէսինէ վարտըղըմըզ շէյ-
լէրի խաթրլարըմըզտան չըգարմայըպ՝ օնլարըն զիքրի պի-
զէ գուվվէթ վէրմէլի տիր քի՝ հէր վուգուաթտա տահա
գիյատէ Բապպա սըղընալըմ: Պու սէպէպ իչիւն տիր
քի՝ Թէվէքէլլի Ապողղիոնուն իւզէրինէ Քրիսթիանըն
զալիպ կէլմէսինի վէ Պաթըլլըգ փանայըրընտա էր կիպի

պէն տախի պէօյլէ էթմէյի լայըգլը սայըպ օնլարը փարէ փարչէ էթտիմ. օն կիւնիւն մապէյնին-տէ սիզի տախի էօյլէ էտէճէյիմ. հայտէ տէֆ օլուն՝ եինէ մաղարանըզա կիտին: Պսունու տէ-յէրէք օրայա գատար պիւթիւն եօլու օնլարը տէօյէ տէօյէ կէօթիւրտիւ: Իմտի Սէպթ կիւ-նիւնտէ պիւթիւն կիւնիւ էվվէլքի կիպի սէֆիլ հալտէ եաթտըլար: Ընտէն կէճէ եագլաշըպ Չէքինմէ հանըմ իլէ Գահրէման գօճասը քէնտիլէրին օտասընա վարտըգլարընտա, քէն-տի մահպուսլարընըն սէօհպէթինի թազէլէյիպ՝ Գահրէման շունա փէք թաաճճիւպ էտէր իտի քի՝ նէ վուրտուղու եումրուգլարը իլէ օնլարըն էճէլինի կէթիրէ պիլտի, նէ տէ վէրտի յի էօ-յիւտիւ իլէ: Գարըսը տախի պունա շէօյլէ ճէվապ վէրիպ՝ տէտի քի, Գօրգարըմ պունլար՝ պիրիսի կէլիպ քէնտիլէրինի գուրթարըր տէյիւ պիր իւմիտ իլէ եաշայօրլար, եախօտ իհթիմալ տըր իւզէրլէրինտէ թավշանլարը օլուպ՝ օնլար իլէ քիլիտլէրի աչըպ գաչարլար տէյիւ ումար-լար: Նէ՞ տէրսին, աճապ սահի՞հ մի. էօյլէ իսէ պէն սապահ օլտուգլայըն օնլարըն իւզէրի-նէ պագարըմ, տէտի Գահրէման:

Օ պիրլէր իսէ Սէպթ կիւնիւն եարը կէճէ-սինտէն տուայա տուրուպ, հէման շաֆագսէօ-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

քենետեք տուայա տեվամ էթտիլէր*։

Իմտի կիւն տօղմազտան պիր ազ էվվել, Քրիսթիան շէօյլէ պիր եարըմ թաաճ-ճիւպտէ գալմըշ կիպի պիր հէրարէթլի թարզ իլէ շէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։ Պէն նէ՛ տէ-լի իմիշիմ քի ազատ կէզէ պիլիր իքէն պէօյլէ պիր գօգմուշ զընտանտա եաթմըշ ըմ, տէտի։ Գօյնումտա Վատ իսմինտէ պիր անախթարըմ վար քի՝ Շիւպհէ հիսարընտաքի քիլիտլէրին

---

*Բապպըն կիւնիւնիւն եագլաշմասը՝ վէ օլ կիւնտէ օ-լունաճագ ազիզ իպատէթլէր իչիւն տինտար քիմսէլէ-րին հազըրլըգ կէօրմէսի, չօգ վագըթ կիւնահ վէ իւ-միտսիզլիք իչինէ տիւշէնլէրէ շիֆա վէրմէյէ սէպէպ օ-լուրլար, վէ միւէլլիֆիմիզ տախի իհթիմալ քի մահ-պուսլարըն տուայա՝ պաշլատըղը վագըթլարը պու ֆիքր ի-լէ Սէպթ կիւնիւն եարը կէճէսինէ վէրիր։ Կիւնահ ի-չինէ տիւշէնլէր՝ ճանի կէօնիւլտէն, թաճիզ էտէրէք վէ տեվամ իւզրէ տուա էթմէյէ պաշլամայընճա, օնլա-րա հիչ պիր շէյ շիֆա վէրէմէզ։ Ատէթա իշկիւզար-լըգ պու քէյֆիյէթտէ փարա էթմէզ. ույանըգ տու-բուպ տուա էթմէք լազըմ օլտուղու վագըթտա՝ պունլար քենտի թէնլէրինին բահաթընա պագտըլար. շիմտի տա-խի սայրլար ույուր իքէն՝ քենտիլէրի ույանըգ տուրուպ տուա էթմէլի, վէ հէր նէ գատար ճանլարը իսթէմէզ իսէ, եինէ բահաթսըզ օլմազա չալըշմալը տըրլար, վէ քենտի տիլէքլէրի գապուլ օլունանատէք Ալլահըն լութֆ թախթը հուզուրունա տահմ տիւշմէքտէ տեվամ էթ-մէլի տիրլէր։

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

հեր հանկըսը օլսա աչար տէյիւ էյի պիլիր իմ*: Օլ վագըթ Թէվէքէլլի, Պու հավատիսին էյի տիր, կիւզել գարնտաշըմ, չըգար տա պիր պագը վէր, տէտի:

Անտէն Քրիսթիան գօյնունտան չըգարըպ զընտանըն գափուսունա պիր պագը վէրտիյի կիպի, սիւրկիւնիւ անիտէ տէօնտիւ վէ գափու գօլայլըգ իլէ աչըլըպ՝ Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի տըշարը չըգտըլար: Անտէն իքինճի գափույա վարտըլար քի օնտան հիսարըն մէյտանընա չըգար ըտը, վէ անախթարը իլէ օլ գափու տախի աչըլտը: Օնտան սօնկրա տէմիր գափույա վարտըլար, ղիրա օնու տախի աչմագ լազըմ ըտը, ֆագաթ օնուն քիլիտի ղայէթլէ սըգը կէլտի իսէ տէ՝ անախթար օնու տախի աչտը†: Օլ վագըթ գափույու սըրթ իւսթիւ աչտըլար քի աճէլէ գաչսընլար. ֆագաթ գափու աչըլըլըր իքէն էօյլէ սէս չըգարտը քի՝ Իւ-

---

*Իմանսըզլըղըն վէ իւմիտի քէսմէնին սըրր օլան քիլիտլէրինի աչապիլէն անախթար՝ եալընըզ Քրիստոս իլէ պիզէ իհսան օլունան ճապա վատ տըր: Էլ՝ իման տըր քի վատըն անախթարընը թութուպ քիլիտին իչինտէ օնու չէվիրիր, վէ գափույու աչար քի պաղլը մահպուս գաչըպ գուրթուլսուն:

†Անախթարըն (վատըն) էքսիքլիյի օլմայըպ՝ էքսիքլիք օնու չէվիրէն էլտէ (իմանտա) իտի:

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

միտի քէսէն Գահրէմանը ույանտրըրպ՝ օ տախի աճէլէ քէնտի մահպուսլարընըն արգասընտան եէթիշսին տէյիւ գալգար իքէն պագտը քի օյնագլարը թութմայօր, զիրա թութարըզը եինէ իւսթիւնէ կէլտիյինտէն օնլարըն արտընճա ասլա կիտէմէզ օլտու։ Օնլար իսէ եօլլարընա կիտիպ Փատիշահըն ճատտէսինէ չըգտըլար, վէ արթըգ Գահրէմանըն հիւքիւմաթընտան տրշարը օլտուգլարընտան՝ էմին իտիլէր։

Իմտի վէրտիվէնտէն եօթէյէ կէչտիքլէրինտէ, քէնտի քէ տիլէրինէ պիր եօլ պուլմաղա պագտըլար քի՝ աճապ քէնտիլէրինտէն սօնկրա կէլէնլէրի Իւմիտի քէսէն Գահրէմանըն էլինէ տիւշմէքտէն սագընտըրմագ իչիւն օլ վէրտիվէնտէ նէ՝ էտէպիլիրլէր տէյիւ։ Պէօյլէճէ գարար գըլտըլար քի պիր տիրէք տիքիպ իւսթիւնտէ շու իպարէի գաղըսընլար։ «Պու վէրտիվէնին եօթէ եանը Շիւպհէ հիսարընըն եօլու տըր քի՝ օրատա Իւմիտի քէսէն Գահրէման օթուրուր. պու քիմսէ Սէմավի տիյարըն Փատիշահընա տիւշման տըր, վէ օնուն աղիզ եօլճուլարընը հէլաք էթմէյէ չալըշըր»։ Իմտի օնլարըն արտընճա կէլէնինիչէլէր օնու օգույուպ՝ օլ թէհլիքէտէն գուրթուլտուլար*։ Պունու էթտիքտէն սօնկրա

*Պուրատա տիգգաթը մախսուսէյէ շայէսթէ պիր քէյֆիյէթ վար քի՝ եօլճուլարը Իւմիտի քէսէն Գահ-

շէօյլէՃէ օգուտուլար։

"Եօլտան չըգրպ անլատրգ
Եասագ եէրտէ պասմայը,
Կէլէն՝ օլսուն ույանրգ,
Տէֆ էթսին պօշ պէլայը։
Իւմիտ քէսէն գահրէման
Օլմայա պուլսուն սուչլու,
Վէ էթսին մահպուս հէման,
Զիւն հիսարը տրը Շիւպհէ։"

ՍԷՔԻՋԻՆՃԻ ՄԷՆՋԻԼ

Ընտէն եօլլարընա կիտիպ Սէֆապախշ նամ տաղլարա եէթիշտիլէր. պու տաղլար պունտան ագտէմ իֆատէ էթտիյիմիզ թէվֆէնին Սահիպէնին տիր։ ՊէօյլէՃէ օնլար օլ տաղլարտան

բէմանրն հիսարընտան չըգարան իման՝ օնլարա զայրէթ էթտիրտի քի վագրթ կէչիրմէզտէն իթաաթրն տօզրու եօլունա տէօնէլէր, վէ էվվէլքինտէն զի յատէ տիգգաթ իլէ օնուն իչինտէ եիւրիյէլէր՝ օնուն կիւճլիւքլէրի իւ-զէրինէ տէ շիքեայէթ էթմէյէրէք. հէմ քիմսէ օլ եօլ-տան Սաիրթմա չայրընա տէօնմէսին տէյիւ սայրլարա տույուրմագ իչիւն պիր եօլ պուլտուրտու օնլարա։ Պունուն աքսրսը, էօլիւ իման վէ պաթրլ իթիմատ թա եասագ օլունմուշ եէր իւսթինտէ վէ Շիւպհէ հիսա-ըընը եանլարընտա պիլէ հէր գօրգույու վէ շիւպհէյի տէֆ էթտիրիր, թա նիհայէթ սէֆիլ վէ ալտանմըշ օ-լան զավալը քիմսէ։ ումմատրը սասթտա վէ գարշը

Digitized by Google

եօգարը չըգտըլար քի պաղչէլէրի, մէյվէլիք-
լէրի, պաղլարը վէ սու փունարլարընը կէօրէ-
լէր. օրատա իչիպ քէնտիլէրինի եայգատըլար,
հէմ պաղլարըն մէյվէսինտէն զանիճէ եէտիլէր:
Պու տաղլարըն իւսթիւնտէ չօպանլար տախի
օլուպ քէնտի սիւրիւլէրինի կիւտէրլէր իտի, վէ
պու չօպանլար թա եօլուն եանընտա տուրմուշ-
լար ըտը: Իմտի պու եօլճուլար օնլարըն եանը-
նա վարըպ, վէ եօրկուն եօլճուլար եօլտա պի-
րիսի իլէ սէօհպէթ էթմէք իչիւն տուրտուգլա-
րընտա ատէթա էթտիքլէրի թարզ իւզրէ, պուն-
լար տախի քէնտի ասալարը իւզէրինէ տայա-
նարագ, չօպանլարա՝ Պունլար քիմի՞ն Սէֆապախշ
տաղլարը տըր, վէ պուրատա կիւտիւլէն տավար
քիմի՞ն տիր, տէյիւ սօրտուլար:

գոյամայարագ թութուլուպ ավ օլուր օնա: Վէ էյէր
քրիսթիանլար Պաթըլ իթիմատըն արտընճա կիտիպ,
քէնտի պօրճլարը օլան շէյլէրի իճրա էթմէյի իհմալ է-
տէրէք քէնտի իւմիտլէրինի սագլամագ միւրատընտա օ-
լուրլար իսէ, սայրլար հէր նէ տէրսէ տէսին, ֆագաթ
օնլարըն խաթրընտա օլսուն քի՝ պէօյլէլիքլէ մութլագ
Ձէքինմէնին թանըշըղը օլաճագլար, Շիւպհէ հիսարընտա
մահպուս օլաճագլար, վէ Իւմիտի քէսէն Գահրէ-
մանտան՝ ֆէնա տայագ եէ՞յէճէքլէր: Վէ պօշա չըգմա-
յան իւմիտ, իման վէ մուհապպէթ ամէլլէրի իլէ չէօ-
զիւլմէզ պաղ իլէ պաղլը օլտուգլարընը փէք աղըր թէճ-
րիւպէլէր իլէ էօյրէնմէյինճէ գուրթուլամայաճագլար:

Digitized by Google

Չոպանլար. Պու տաղլար Իմմանուելի. եէրի տիր, վէ օնլար օնուն շէհրինտէն կէօրիւնիւրլէր. տավարլար տախի օնուն տըր, վէ քէնտի ճանընը օնլարըն ուղուրունա գօմուշ տըր*։ Յովէ. ԺԱ. 11. 15։

---

*Սուչլու Քրիսթիանլար տէրին թէօվպէյէ տէօնիւպ տիրի իմանըն ամէլլէրինի եէնիտէն էլէ ալտըգլարընտա, վէ իհմալ էթտիքլէրի քէնտինի ինքեար էթմէք պօրճլարընը էտա էտէրէք կէօնիւլ իրատէթի իլէ իթաաթ էթտիքլէրինտէ, Բապպ քէնտի խէլասընընն շաղլըղընը օնլարա թէքրար իհսան էտիպ՝ օնլարըն թէսէլլիսի տախի զիյատէսինճէ ղանի վէ միւտէմ օլուր։ Սէֆապախշ տաղլարըն մանասը, կէօրիւնիւր քի՝ փէք դավի միւմինլէրին քէնտի իխթիարլըգլարը վագթընտա էքսէրի սիւրտիւքլէրի սէլամէթ վէ թէսէլլի իլէ տօլու օլան վագըթլարը տըր։ Պէօյլէլէրին չօղու քէնտի կէնճլիք խըրսլարընընն թէէսիրինի կէչիրմիշ, վէ էօմրիւն տիւրլիւպէ տիւրլիւ իշլէրինին քէնտիլէրինէ տիւշէն փայընը էր կիպի իճրա էթմիշ տիրլէր, չօգ վագըթլըգ թէճրիւպէլէրի իլէ՝ սաֆտէրունճա իթաաթքեար վէ թապի օլմայը էօյրէնմիշ տիրլէր. Բապպ տախի էօյլէլէրի քէնտի ղանի մէրհամէթի իլէ պէօյիւք սըգընթըլարտան վէ իղվալարտան դուրթարըր։ Օնլար Ալլահըն խըզմէթճիլէրի վէ ճէմաաթը իլէ զիյատէսինճէ տօսթ օլուպ՝ չօգ բայէթլու քիմսէլէրտէն իզզէթ, էմնիյէթ վէ մուհապպէթ քէսպ էտէրլէր։ Ալլահ իլէ իլհագլըգ էթմէյէ վէ մէզհէպին միւճիպ օլան պօրճլարընը իճրա էթմէյէ չօգ ֆուրսաթլարը վար տըր, վէ քէնտի դարնտաշլարը իլէ տախի էքսէրի Ալլահըն մէրհամէթի վէ հագիգաթը իւզէրինէ օգատար սէօյլէշիրլէր քի՝ եիւրէքլէրի իչէրլէ-

Քրիս. Սեմավի շէհրէ կիտէճէք եօլ պո՞ւ մը։

Չօպ. Թա եօլուն իւսթիւնտէ սինիզ։

Քրիս. Պունտան օրայա նէ՞ գատար սիւրէր։

Չօպ. Սահիհէն օրայա եէթիշէճէք օլանլարտան մաատա հէր քէսէ փէք ուզագ տըր*։

Քրիս. Եօլ էմի՞ն մի, եօղ իսէ թէհլիքէլի մի տիր։

Չօպ. Հէր քիմէ էմին օլմագ նասպ օլուն-

րինտէ հէրարէթլենիր։ Պէօյլէճէ քէնտի ասալարընա տայանարագ, եանի՝ դավի իման վէ իւմիտ իլէ Ալլահըն վատլարընա վէ քէմալիյէթլէրինէ սըղընարագ, նագլ օլունմազ վէ ճէլիլ շաղլըղ իլէ քէնտիլէրինին կէլէճէք սաատէթինէ կէօղլէրինի տիքիպ պէքլէրլէր։ Չօպանլար իլէ օնլարըն սիւրիւլէրի, Ինճիլին խըզմէթճիլէրինի վէ Պաշ Չօպան օլան Քրիստոսուն քիլիսէլէրինի պէյան էտէր։ Պու տաղլար Էմմանուէլին եէրի տիր, զիրա տիւնեա իլէ իլհագլըգ վէ պիրլիք էթմէքտէն կէրի չէքիլմիշ օլուպ՝ օնլար արթըգ սայքի պիւթիւն պիւթիւնէ քէնտի վտգըթլարընը Սէլամէթ Սէրվէրինին իշինտէ վէ հէման ասըլ օնուն հուզուրունտա կիպի կէչիրիրլէր։

*Նէ՝ գատար եօլճուլար վար քի՝ եօլտան եօրուլուպ զայիֆլենիրլէր վէ եօլուն սօնունա եէթիշմէզլէր։ Եօլա չըգըպ՝ սօնունա դատար ասլա տէվամ էթմէյէն չօդ քիմսէլէրէ, եօլ փէք ուզագ վէ տար հէմ էնսիզ տախի օլսա, ֆագաթ հէր լութֆուն քէլամընտան վէ Բուհտան տօղմուշ օլանլար, ախըր զէմանտա աշիքեար օլմաղա հազրը օլան խէլասա Ալլահըն գուվվէթի իլէ հըֆզ օլունարագ (Ա Պէտ. Ա. 5), սօնունա դատար տէվամ էտէճէքլէր։

մուշ իսէ՝ օնա էմին տիր, ամմա գապահաթլը-
լար օնտա թէօքէզէ օղրայաճագլար*։ Ոէս.
ԺԴ. 9։

Փրիս. Եօլտան եօրուլմուշ վէ պայրլմըշ օ-
լան եօլճուլար իչիւն պուրատա պիր բահաթ-
լանաճագ եէր վա՞ր մը։

Չօպ. Պու տաղլարըն Սահիպի պիզէ թէնպիհ
էթմիշ տիր քի՝ միւսաֆիր գապուլ էթմէյի ու-
նութմայալըմ (Եբր. ԺԳ. 2), պու սէպէպտէն՝
եէրիմէզին հէր շէյի էօնիւնիւզտէ տիր։

Բիւյամտա շունու տախի կէօրտիւմ քի՝ չօպան-
լար պունլարըն եօլտան կէլմիշ օլտուղլարընը
ֆարդ էթտիքլէրինտէ, օնլարա սիւալլար էտիպ,
օնլար տախի սայր եէրլէրտէ վէրտիքլէրի միսիլլու
ճէվապ վէրտիլէր։ Սիւալլար շունուն կիպիիտի,
մէսէլա՝ Նէ՞րէլիսինիզ, նի՞ճէ եօլա չըգտընըզ,
նէ՞ վասիթա իլէ եօլտա պէօյլէ տէվամ էթտի-
նիզ. զիրա օրայա կիթմէյէ պաշլայանլարըն փէք
աղը օլ տաղլարտա քէնտի եիւզլէրինիւ կէօսթէ-
րիրլէր։ Ֆագաթ Չօպանլար օնլարըն ճէվապընը
իշիթտիքլէրինտէ փէք խօշնուտ օլարագ չօգ

---

*Սէչիլմիշլէր եէթիշէճէքլէր, գալանլար իսէ կիւնահ ի-
լէ վէ քէնտի սատագաթլարընա կիւվէնմէք իլէ քէօր-
լաճագլար։ Հա-վ. ԺԱ. 7։ Քէնտի քէնտինիզէ մու-
գայեէտ օլուն։ Ռ Յ-ՎՏ. 8։

մուհապպէթ իւէ պագտըլար օնլարա, վէ, Այէ-
ֆապաշը տաղլարա խօշ կէլմինիզ, տէտիլէր։

Զօպանլարըն խամիէրի՝ Իմ, թէվճրիպէ, Ոչանլէդ վէ Խուլուսի փաբ ըսը*. պունլար հօլ-
ճուլարըն էլլէրինաէն թուլմուպ քէնտի չատը-
լարընա կէօթիւրտիւլէր օնլարը, վէ օնլարա էլ-
հալ հաղըր օլան շէյլէրաէն իբրամ էթմիլէր։
Էմ տախի, Խմէրիզ քի պուրատա պիր ազ
գալըպ պիրի պիրիմիզէ աշնա օլարմ, հէմ պա-
խուսուս պու Այէֆապաշը տաղլարընն նիյմէթ-
էրի իւէ քէնտինիզի էյիճէ էյլէնտիրէսիզ,
տէտիլէր։ Ընտէն օնլար տախի իբիթիսաբ իւէ
գալմաղա բաղի օլտուգլարընը սէօյլէտիլէր օնլա-
րա։ Պէօյլէճէ օլ կէճէ բահաթլանմաղա կիթ-
տիլէր, ղիրա վագըթ փէր կէճ իտի։

Ընտէն բիյամաա կէօրտիւմ քի սապահըսը
Զօպանլար Պրիսթիանը վէ թէվվաբէլլէի տաղ-
լարտա քէնտիլէրի իւէ կէլմէնլէր տէլիս չաղըր-
տըլար։ Օնլար տախի պէրապէրլէրինէ շրդըպ

---

*Զօպանլարըն խամի՝ Քրիստոսուն սահիհ խրզմթճի-
սինին պաշրդա մախսուսիյէթլէրինի պէյան էտէր։ Քը-
բիստոսուն խրզմթճիսի՝ Ինճիլին թարիմաթարը իւղ-
բինէ իմ, օնլարըն գուվվէթի իւղբինէ թէվճրիպէ,
քէնտի տիզդաթընա իհտիյէ օլունմուշ օլան ճէմաաթը-
ն իւզբինէ ույանըդըգ, վէ Թապպտան ալարդընը օնլարա
վազ էթմէյինտէ խուլուսի փաբլըգ սահիպի օլմաը տրը։

Digitized by Google

պիր աղ վազրթ կեզտիլէր, վէ հէր թարաֆ-
տան փէք էյի սէյր էտէ պիլիրլէր իտի։ Օլ վա-
զրթ Չօպանլար պիրի պիրինէ, Աճապ պու եօլ-
ճուլարա պազը աճայրպ շէյլէր կէօսթէրէլիմ
մի տէյիւ սիւալ էթտիլէր։ Վէ արալարընտա
կէօսթէրմէյէ գարար գըլտըգլարընտա, օնլարը
էվվէլա Եանղլըշլըգ նամ պիր տաղըն թէփէսի-
նէ չըգարտըլար քի՝ օլ տաղըն էօթէ եանը փէք
ուչրում ըտը, վէ օրատան թա աշաղա պագ-
արտըլար օնլարա։ Պէօյլէճէ Քրիսթիան իլէ
Թէվէքէլլի աշաղա պագրպ կէօրտիւլէր քի՝ թա
աշաղտա պիր չօգ փարչալանմըշ ատէմլէր վար
քի, օլ թէփէտէն տիւշիւպ էօյլէ փարչալան-
մըշլար ըտը։ Օլ վազրթ Քրիսթիան, Պու-
նուն մանանը նէ՞ օլա տէյիւ սօրտուղունտա։
Չօպանլար տախի, Թէնլէրին գըյամ ալմասը
հագգընա օլան իմանտան էօթիւրիւ Հիմենոսա
վէ Փիլետոսա տինկլէյէրէք ազանլարտան էօ-
թիւրիւ իշիթմիշ տէյի՞լ մի սինիզ, տէտիլէր։
Բ. Տիմ. Բ. 17, 18։ Օնլար տախի՝ Էվվէթ, տէ-
յիւ ճէվապ վէրտիլէր։ Օլ վազրթ Չօպանլար
տէտիլէր քի՝ Պու տաղըն տիպինտէ փարէ փար-
չէ եաթմըշ կէօրտիւյունիւզ քիմսէլէր՝ օնլար
տըր. Վէ իշթէ նիճէ քի կէօրիւյօրսընըզ, օն-
լարըն պու կիւնէտէք կէօմիւլմէմիշ գալմալարը՝

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

սայրլարա էօրնէք իչիւն տիր քի՝ փէք իւքսէյէ թըրմալանմագտան, եախօտ պու տաղըն փէք քէնարընա վարմագտան սագընսընլար*:

Անտէն կէօրտիւմ քի Չօպանլար օնլարը Տիգգաթ† նամ պիր սայր տաղըն թէփէսինէ կէօ-

*Հէր եանդլըշլըգ զարարլը տըր, պաղըսը ինսանը թէհլիքէյէ սալար, պաղըսը տա պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք էտէր: Միւէլլիֆին ֆիքրի պուրատա պու իքի թարզ եանդլըշլըղըն իքինճիսինի եօգշար, զիրա իմանտան տէօնէնլէրին հալինի իֆատէ էտէր պուրատա՝ քի տիւշիւպ պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք օլուրլար:

†Միւէլլիֆիմիզ պուրատա էօյիւտլէր վէ սագընտըրմագլար իլէ տօլու օլան Ազիզ Քիթապա թաթպըգ սէօյլէր, մէսէլա՝ Եբր Զ. 4—6: Ժ. 26, 27: ԺԲ. 15. վէ սայր եէրլէր: Պու սագընտըրմագտան շու չըգմազ քի սահիհ իմանքեարլար պիւթիւն պիւթիւնէ իմանտան տիւշիւպ հէլաք օլա պիլիրլէր, ֆագաթ իքի սէպէպ իչիւն փէք էլզէմ տիրլէր. պիր քի՝ քիլիսէնին սահիհէն ազալարը օլմայըպ անճագ օնուն ազալարը իլէ գարըշմըշ օլան միւրայըլարը վէ պօշ իւմիտ իլէ ալտանմըշ օլանլարը ույանաըրմագ իչիւն, պիր տէ սահիհ քրիսթիանլարը սագընտըրըպ օնլարըն տէվամ էթմէսինէ ղայրէթ օլմագ իչիւն: Մէսէլա պիր փէտէր քէնտի օղլունուն էլինտէն թութմուշ օլտուղունտան՝ հէր նէ գատար օ տիւշէմէզ տէյիւ պիլիր իսէ տէ, եինէ օնու էօյիւտլէր, սագընտըրըր վէ նասիհաթ վէրիր քի տիւշմէսին: Վէ եինէ պու տէտիյիմիզի պիր սայր թարզ իլէ սապիթ էթմէք իչիւն, տէյէլիմ քի էօնիւմիւզտէ՝ նիճէ իճրա օլունմասը գաթէն թախսիս օլունմուշ պիր քէյֆիյէթ վար իսէ տէ

թիւրիւպ՝ շէօյլէ ուզաղա տօղրու պագսընլար տէյիւ էմր էթտիլէր. օնլար տախի պագտըգ-լարընտա, քէնտիլէրինէ էօյլէ կէլտի քի՝ օրա-տա օլան մէզարլարըն արասընտա պիր չօգ ա-տէմ եօգարը աշաղա կէզինիյօրլար, վէ ֆարդ ,էթտիլէր քի օլ կէզէն ատէմլէր քէօր իտիլէր զիրա պազը եուվարլանըպ մէզարլարըն իւզէրի-նէ տիւշէյօրլար ըտը. հէմ օլ մէզարլարըն ա-րասընտան տըշարը չըգամայօրլար ըտը: Օլ վա-գըթ Քրիսթիան՝ Պունուն մանասը նէ՞ օլա տէյիւ սօրտու:

օնուն էօյլէ իճրա օլունմասը իչիւն տախի շէօյլէ պիր վասիթա գուլլանմասը գաթէն լազըմ օլմուշ օլա. նիճէ քի Պօղոս կէմիտէ քէնտիսի իլէ օլանլարա ինանտըրաը քի օնլարտան հիչ պիրինին էօմրիւնէ պիր քէտէր կէլ-մէյէճէք տէյիւ: Գործ. ԻԷ. 22–25: Պու քէյֆիյէթ գաթէն թախսիս օլունմուշ պիր շէյ իտի իսէ տէ՝ եի-նէ կէմիճիլէր գաչմագ իսթէտիքլէրինտէ՝ ասքէրլէրէ տէ-տի քի՝ Էյէր պունլար կէմիտէ գալմազլարսա, սիզ գուր-թուլամազսընըզ: Օրատա, խանէ 31: Պու վասիթայը քի Պօղոս գուլլանտը, գաթէն լազըմ օլան պիր շէյ իտի: Քէզալիք՝ հէր նէ գատար Քրիստոս քէնտի գօյունլա-րընա էպէտի հայաթ իհսան էտէր, վէ օնլար ասլա ղայպ օլմայաճագլար իսէ տէ, ֆագաթ քէնտի գուրթուլմալա-րընա պիր վասիթա տէյիւ իշկիւզարլըգ վէ ույանըգլըգ լազըմ տըր: Եա՛ գարնտաշլար, քէնտի խէլասընըզը գօր-գու վէ տիթրէմէ իլէ իճրա էյլէյին: Զիրա սիզտէ կէ-րէք իսթէմէյի կէրէք իշլէմէյի րիզասընա կէօրէ իշլէ-յէն՝ Ալլահ տըր: Փիլիպ. Բ. 12, 13:

Չօպանլար տախի շէօյլէ ճէվապ վէրտիլէր քի՝ Պու տաղլարտան պիր ազ աշաղտա պու եօլուն սօլ թարաֆընտա պիր չայըրա կէօթիւրէն վէրտիվէն կէօրմէտինիզմի։ Օնլար տախի՝ Իվվէթ, կէօրտիւք, տէտիլէր։ Չօպանլար եինէ, Օլ վէրտիվէնտէն պիր եօլ վար քի տօղրու Շիւպհէ հիսարընա կէօթիւրիւր, վէ օլ հիսարըն սահիպի՝ Իւմիտի քէսէն Գահրէման տըր տէյիպ՝ մէզարլըգտա օլան քիմսէլէրի կէօսթէրէրէք, իշթէ պու ատէմլէր սիզին կիպի պիր վագըթ եօլճուլուգ իլէ կէլիպ թա օլ վէրտիվէնէ գատար եէթիշտիլէր։ Վէ տօղրու եօլուն օրասը թաշլըգ օլտուղունտան՝ օլ եօլտան չըգըպ չայըրա սափտըլար, վէ օրատա Իւմիտի քէսէն Գահրէման օնլարը թութուպ Շիւպհէ հիսարընա աթտը. օրատա պիր չօգ վագըթ զընտանտա հապս օլունտուգտան սօնկրա, նիհայէթ Գահրէման օնլարըն կէօզլէրինի չըգարըպ՝ օլ մէզարլըգլարըն արասընա կէօթիւրտիւ, վէ պու կիւնէտէք օրատա տօլաշմաղա պրագմըշ տըր օնլարը քի՝ ալիմին շու սէօզիւ թէքմիլ օլա, "Ֆիրտսէթ եօլունտան սափան քիշի՝ էօլիւլէրին ճէմաաթընտա գօնար", տէր։ Բասկ. ԻԱ. 16։ Պունուն իւզէրինէ Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի կէօզլէրինտէն եաշ ֆըրլայարագ պիրիպիրինէ պագտը-

լար, ֆագաթ Ձօպանլարա պիր շէյ սէօյլէմէ-
տիլէր* :

Անտէն ըիւյամտա կէօրտիւմ քի Ձօպանլար
պիր տէրէյէ կէօթիւրտիւլէր օնլարը, վէ օրա-
տա պիր թէփէնին եանընտա պիր գափու վար
ըտը. օլ գափույու աչըպ իչէրի պագմաղա էմր
էթտիլէր : Օնլար տախի իչէրիյէ պագըպ կէօր-
տիւլէր քի իչէրիսի փէք գարանլըգ վէ տիւման
իլէ տօլու իտի : Հէմ քէնտիլէրինէ էօյլէ կէլ-
տի քի իչէրիտէ եանկըն սէսի կիպի պիր
կիւրիւլթիւ, վէ ճէզատա օլան քիմսէլէր ֆի-
ղանը վար ըտը. քիւքիւրտ գօգուսու տախի
ալըյօրլար կիպի կէլտի քէնտիլէրինէ : Օլ վա-
գըթ Քրիսթիան, Պունուն մանասը նէ՞ օլա
տէյիւ սօրտու : Ձօպանլար տախի ճէվապ վէր-
տիլէր քի, Պու՝ ճէհէննէմին պիր քէսման եօլու

---

*Էվվէթ, օլ իղվալար քի, պիզ տախի օնլար իլէ թու-
թուլուպ՝ անճագ Ալլահըն ինայէթի իլէ լութֆէն գուր-
թուլմուշուզ, սայրլարըն հէման օլ իղվալարըն սէպէ-
պինտէն հէլաք օլտուգլարընը կէօրիւպ եախօտ իշիթ-
տիյիմիզտէ՝ կէօգլէրիմիզտէն եաշ ֆըրլասըն, վէ եիւրէ-
յիմիզ իչիմիզտէ էզիլսին : Ձօգ միւմինլէր քէնտի կէչ-
միշ կիւնահլարընը վէ թէհլիքէլէրինի խաթրլարընա կէ-
թիրէճէք շէյլէրէ բասթ կէլիրլէր, վագատ քէնտի եանզ-
լըշլըգլարը իւզէրինէ սիւքիւթ էթմէլէրի տախի միւմքին
տիր :

տըր, վէ միւրայըլար պու եօլտան օրայա կի-
տէրլէր. մէսէլա՝ Եսաւ իլէ քէնտի իլք տօ-
ղուշ հագգլարընը սաթանլար, Յուդա իլէ քէն-
տի Խօճալարընը սաթանլար, Աղեքսանդր իլէ
Ինճիլէ քիւֆր էտէնլէր, վէ Անանիա հէմ օ-
նուն գարըսը Սափիրա իլէ եալան սէօյլէյիպ
թէրթիպ գուրանլար:

Օլ վագըթ Թէվէքէլլի, Պանա կէլիր քի պի-
զիմ եօլճու մագամընտա օլտուղումուզ միսալի՝
պունլարըն տախի հէման հէր պիրի իւզէրլէ-
րինտէ եօլճու կէօսթէրիշլէրի վար ըտը. էօյլէ
տէյի՞լ մի, տէտի:

Ձօպ. Իվվէթ, հէմ ուզուն վագըթ էօյլէ կէօս-
թէրմիշ տիրլէր:

Թէվ. Պունլար քէնտի վագըթլարընտա նէ՞գա-
տար եօլ կիթմիշ օլա պիլիրլէր եօլճուլուգտա,
նիչէ քի նիհայէթ պէօյլէ սէֆիլանէ հէլաք օլ-
մուշլար իսէ:

Ձօպ. Պազըլարը էփ էյի կիտէրլէր իտի, պա-
զըլարը իսէ պու տաղլարա պիլէ եէթիշմէզլէր ի-
տի*:

---

*Միւրայըլար պիր զէման մէզհէպ գըյաֆէթինի իւ-
զէրլէրինէ ալըպ՝ տիւնեանըն էօնիւնտէ քրիստոսուն
շայիրտի կիպի կէօրիւնէ պիլիրլէր: Պազըլարը՝ էփ էյի
վագըթ քէնտի միւրայըլըգլարը՝ տույուլմազտան իլէրի

Օլ վագրթ եօլճուլար պիրի պիրլէրինէ, Դատիրտէն գուտրէթ տիլէմէյէ իհթիաճըմըզ վար ըմըշ, տէտիլէր։

Չօպ. Հայ, հայ, հէմ էլէ կէչիրտիյինիզտէ օնու գուլլանմաղա տախի իհթիաճընըզ օլաճագ տըր։

Էլ հասըլ եօլճուլար եօլլարընա կիթմէյէ տրզուլայըպ՝ Չօպանլարըն տախի արզուսու օնլարըն կիթմէլէրի իտի. պէօյլէճէ աաղըն էօթէ եագասընա գատար պէրապէր կիթտիլէր։ Ընտէն Չօպանլար պիրի պիրլէրինէ տէտիլէր քի՝ Էյէր պիզիմ տիւրպին իլէ պագմանըն եօլունու պիչիրլէր իսէ՝ պուրատան Սէմավի շէհրին գափուլարընը պունլարա կէօսթէրէլիմ*։ Եօլճուլար տախի պու թէքլիֆի փէք սէվինէրէք գապուլ էթտիքլէրինտէ՝ օնլարը Պէրրագ նամ պիր

կիտէ պիլիրլէր. պախուսուս պաղըլարը իսէ՝ հէման քէնտի էօլիւմլէրինէտէք օլ իզզէթլու կէօսթէրիշի հըֆզ էթմէլէրի միւմքին տիր։ Օլ պէշ ահմագ պիքիր գըզլարը թէֆէքքիւր էյլէ։

*Ցիւրպինին մանասը՝ Ալլահըն լութֆունուն վէ հագըգաթընը քէլամը տըր քի՝ իմանըն էլի իլէ ճանըն կէօզլէրինէ կէթիրիլիր։ Պու թարզ իւզրէ տիր Պօզասուն շու սէօզիւ քի՝ "Բապպըն ճէլալինի այինէտէ (Ինճիլտէ) կիպի սէյր էտէրէք", տէր։ Բ Կորնթ. Գ. 18։

եիւքսէք տաղըն թէփէսինէ չըգարըպ տիւրպինի վէրտիլէր քի՝ պագսընլար։

Օնլար տախի պագմաղա ճահտ էթտիլէր իսէ տէ, Չօպանլարըն էն սօնկրա կէօսթէրտիյի շէյին խաթրլարընա կէլմէսի՝ էլլէրինի թիթրէթտիրտիյինտէն, տիւրպինտէն բահաթ պագմաղա աճիզ գալտըլար* իսէ տէ՝ գափու կիպի պիր շէյ, հէմ տախի օրանըն ճէլալինտէն պիր ազ կէօրտիւլէր կիպի կէլտի քէնտիլէրինէ։ Ընտէն եօլա կիտիպ շէօյլէ օգուրլար ըտը։—

"Իշթէ Չօպանլար սըրր պէյան էտէր,
Սըրր քի՝ ախէրտէն սագլը կիզլէրլէր.
Տէրին, կիզլի, սըրր, իսթէրսէն կէօրմէք,
Չօպանլարա տըր կիթմէսի կէրէք"։

Արթըգ այրըլաճագ օլտուգլարընտա՝ Չօպանլարըն պիրիսի եօլուն թարիֆ քեաղըտընը վէր-

---

*Թապիաթըմըզ թէճաիտ օլունմուշ հալինտէ տախի էօյլէ զայիֆ տիր քի՝ պիր փաք հասսէմիզի մէրտլիք իլէ իճրա էթտիյիմիզտէ՝ պիր սայր հասսէտէ աճիզ գալմամասը հէման միւմքինսիզ տիր։ Գավի իման վէ իւմիտ իլէ Ալլահա սըղընտըզըմըզտա, օնա իզզէթ էտիպ հալիմ վէ մուգայէտքեար օլմագտա իհթիմալ տըր քի գուսուրումուզ օլսուն։ Պունուն աքսըսը, պիզիմ աճիզ պուլունմամըզը տույուպ՝ գուսուրտա պուլունմագտան գօրգտուզումուզտա՝ Ալլահըն իւզէրինէ օլան իմանըմըզ էօյլէ զայիֆլէնիր քի՝ պիզիմ կէլէճէք մէրասըմըզը իմանըն տիւրպինի իլէ կէօրէմէզ օլուրուզ։

Digitized by Google

տի օնլարա։ Պիր սայրըսը տախի՝ Միւտահա-
նէճիտէն սագընսընլար տէյիւ էմր էթտի։ Իւ-
չիւնճիւսիւ տախի էմր էթտի քի՝ Սըհըր օլուն-
մուշ եէրտէ ույումագտան սագընսընլար։ Տէօր-
տիւնճիւսիւ իսէ Ալլահա էմանէթ էթտի օնլարը։
Պէն տախի բիւյամտան ույանտըմ։

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԶԻԼ

Վէ եինէ ույույուպ՝ բիւյամտա կէօրտիւմ
քի օլ իքի եօլճու տաղ աշաղա օլ շէհրէ կի-
տէճէք տօղրու եօլտան կիտէյօրլար ըտը։ Իմտի
պու տաղլարըն պիր աղ աշաղասընտա՝ սօլ թա-
րաֆտա Քիպր գասապասը* տիւշէր, վէ օլ գա-
սապատան պու եօլճուլարըն կիթտիյի եօլա պիր

---

*Հէփիմիզ տէ Քիպր գասապասընտա տօզմուշ օլուպ՝
հէփիմիզ տէ ճահիլ իզ։ Պազըլարը օլ գասապատա
խայլի վագըթ գալըրլար, վէ չօգլար վար քի՝ քէնտի
կիւնլէրինի օրատա թէքմիլ էտէրլէր։ Է՛յ օգույան՝ սէն
օլ գասապատան չըգմըշ մըսըն։ Ճէհալէթ նամ քիմսէ
հէր նէ գատար օրատան չըգմըշ ըտը իսէ տէ՝ եինէ
քէնտի վէթանընըն հավասընը էմէր իտի։ Պիր կիւնահ-
քեար քէնտինի Ալլահըն էօնիւնտէ սատըգ չըգարմագ
իչիւն պիր շէյ էտէ պիլիր տէյիւ միւլահազա էթտիքճէ,
օնուն իսմի Ճէհալէթ տիր, Քիպր իլէ տօլու՝ վէ Քրիս-
տասուն իմանընտան մահրում տըր։

Digitized by Google

սափա տար եօլ վար տըր։ Պուրատա պունլար պիր խաֆիֆ ուշաղա բասթ կելտիլէր քի՝ օլ գասապատան չըգմըշ ըտը, վէ խսմի տէ Ճէհալէթ իտի։ Պէօյլէճէ Քրիսթիան՝ նէ՛ թարաֆլարտան կելիպ նէրէյէ կիտէյօր օլտուղունու սօրտու օնա։

Ճէհալէթ. Էֆէնտիմ պէն շուրատա պիր ազ սօլտա տիւշէն գասապատա տօղմուշ օլուպ՝ շիմտի Սէմավի շէհրէ կիտէյօրըմ։

Քրիս. Ֆագաթ օրանըն գափուսունտան նասըլ իչէրի կիրէ պիլէճէքսին տէյիւ կելիր սանա. գօրդարըմ պիր ազ կիւճլիւք չէքէճէքսին։

Ճէհալ. Սայր էյի քիմսէլէր նասըլ կիրէրլէր իսէ՝ պէն տախի էօյլէ կիրէրիմ, տէտի։

Քրիս. Լաքին օլ գափուտա կէօսթէրէճէք նէ՞ն վար քի գափույու սանա աչսընլար։

Ճէհալ. Բապպըմըն իրատէթինի պիլիպ էյի էօմիւր կէչիրմիշ իմ, հէր քէսին մալինի քէնտիսինէ էօտէր իմ, տուա էտէրիմ. օրուճ թութարըմ, էօշիւրիւմիւ վէրիր իմ, սատագա տախի վէրիր իմ, վէ քէնտի շէհրիմի՝ կիտէճէյիմ եէր իչիւն թէրք էթմիշ իմ*։

*Փարիսեցիլէր ալէսսէվի պէօյլէ սէօյլէմէզլէ՞ր մի։ Էվվէթ, հէմ քէնտի իմանլարընըն գավիլիյի իչիւն պէօյիւք պէօյիւք էօյիւնէնլէր տախի պէօյլէ սէօյլէրլէր։ Պու թարզ քիմ-

Վասն. Լաքին ասէն զու եօլսուն թա զաշքնաս օլան տար գափուսան կիրիզ կէլմէսին. ասէն օլ սափա եօլսան կէլիզ զու եօլա կէրսին. օլ ասէ-զէզատէն գօրգարրմ քի՝ ասէն քէնսի հոգոնա հէր նէ ամիշիւնիւբ իսէն սէ, հիսապ վէրէնմէք կիւն կէլսիյինսէ օլ շէնրէ գապուլ օլունմազան եէրինէ, խրբսրզ վէ եանքէսինի սինսէյիւ ֆէթվա չրգաճազ հոգոնա։

Ա՛ռ. Ղալաբ. սիզ զանա զիւթիւն զիւթիւնէ էնէպի սինիզ. զէն սէզի թանրմամ. սիզ քէնսի շէհրինիզին մէզհէզինճէ կիթմէքսէ

սէլէր քէնսի իւմմէրինի քէնսի էյի օրմաղրը իւզէ-րինէ, վէ քէնսիլէրինին սպասէմէ օլան էթվարրանան հէմ սայր կիւնահքսարրսան ֆարզը օրմաղրը իւզէրինէ զինա եսերէր. հալ զու քի, զանանան սրզրը, ֆրիսասան քէնսի նէլէրի օրմաղը մէ քէնսի-լէրին սսի ֆրիսասս իլէ նէ օրմաղրը իւզէրինէ զի-նա էթմէլի խսիլէր։ Ֆարզ զէօյլէլերին իզբարը՝ սհ-մազ, քէնսինէ կիւվէնէն վէ քէնսինի սսարդ չէզ-ման զիր եիւրքսէն զաշլայրզ, քիսզերլեք, քէնսինի սեվմէքլեք վէ զէօյիւք սէօյլեմէքլեք իլէ իլէրի կիսէր, վէ՝ իւմմէլերինին գօրգուրու զիր թարզ իլէ զաշ չէզ-մասը իլէ խիթամ զուլուր։ Բարզրմէզ զէօյլէլերի խրբսրզ վէ եանքէսիմի թէսմիյէ էսէր, չունքի սնրզ քէնսիսինի քէնսի ճարզա լութֆասնան իզզէթինսէն զայսրլար։

օլուն, պէն տախի քէնտի շէհրիմին մէզհէպին-ճէ կիտէճէյիմ։ Էօյլէ էթմէսի էյի օլուր տէ-յիւ կէլիր պանա։ Սիզին սէօյլէտիյինիզ կա-փու հագգընա տախի, պիւթիւն տիւնեա պիլիր քի օ պիզիմ շէհրիմիզտէն փէք ուզագ տըր։ Հէմ ումմամ քի պիզիմ թարաֆլարտա օլանլարտան պիր քիմսէ օրանըն եօլունու տախի պիլիր, վէ պիլմէլէրի պիլմէմէլէրի իչիւն տախի վազիֆէ էթմէյէ պիր իհթիաճլարը տա եօգ տըր, մատէմ քի պու եօլա չըգարան պիր կիւզէլ, սէֆալը, եէշիլլիք իլէ տօլու պիր եօլումուզ օլտուղունու սիզ տախի կէօրիւյօրսընըզ։

Քրիսթիան պու ատէմին քէնտի ալտանմըշ հա-լինտէ քէնտի քէնտինէ ալիմ կէօրիւնտիւյիւնիւ կէօրտիւյիւնտէ՝ փըսըլտանարագ Թէվէքէլլիյէ շէօյլէ տէտի, "Տիվանէնին հագգընա օնտան ղիյա-տէ իւմիտ վար"։ Ա. ԿՈՒ. ԻԶ. 12։ Հէմ շունու տա-խի տէտի քի՝ "Տիվանէ եօլտա կիտէր իքէն, ագլը էքսիքտիր. վէ հէփիսինէ՝ Տէլիտէր"։ Ժող. Ժ. 3։ Նէ տէրսին, օնուն իլէ տահա սէօյլէշէ-լիմ մի, եօղ իսէ շիմտիլիք քէնտի հալինէ պրագա-լըմ քի իշիթտիքլէրինին իւզէրինէ միւլահազա էթսին, օնտան սօնկրա եինէ տուրուպ պէքլէ-յէլիմ քէնտիսինէ վէ պագալըմ քի եավաշ եա-

վաշ օնա պիր ֆայիտէ էտէպիլիրմիյիզ։ Օլ վա-
գըթ Թէվէքէլլի շու այէթի սէօյլէտի։—

"Շիմտի ճէհալէթ իշիթտիյինի
Թէֆէքքիւր էտիպ տիւշիւնսիւն էյի,
Գալմասըն ճահիլ պէօյիւք գազանճա,
Բէտտ էթմէսիյլէ, էօյիւտիւ օնճա։
Ալլահ տէր, Իլմսիզ քիմսէլէրի պէն
Գուրթարմամ, վագատ օ եափտը իքէն։"

Թէվէքէլլի շունու տախի տէտի քի, Պէնճէ՝
հէփ պունլարը պիրտէն քէնտիսինէ սէօյլէմէսի
էյի տէյիլ տիր։ Էյէր իսթէր իսէն, շիմտիլիք
օնու կէչիպ՝ պազը պազը օնուն իլէ քէնտի գալ-
տըրա պիլէճէյի գատար սէօյլէշէլիմ։*

Պէօյլէճէ պունլար իքիսի էօնէ կէչիպ՝ Ճէհա-
լէթ տախի արգալարընճա կիտէր իտի։ Իմտի պիր
ազ եէր օնու կէչտիքլէրինտէ՝ պիր փէք գարանլըգ
տար եօլա կիրտիլէր, վէ օրատա պիր ատէմ կէօր-
տիւլէր քի՝ օնու եէտի Շէյթան եէտի թանէ գա-

---

*Պու թարզ քիմսէլէր իլէ պիրտէն չօգ շէյ սէօյլէշ-
մէյիպ՝ իլլա պիր գաչ էօյիւտտէն սօնկրա վարըպ քէն-
տի քէնտիլէրինէ տիւշիւնմէյէ պրագմասը էյի տիր։
զիրա՝ քէնտի սէօհպէթլէրի սայրլարա հէր նէ գատար
մէքրուհ տախի օլսա, քէնտիլէրի քէնտի կէօզլէրի էօ-
նիւնտէ միւպահէսէտէ, փէք իլէրտէ կէօրիւնտիւքլէրին-
տէն, օնլար իլէ՝ միւպահէսէ էթտիքճէ՝ օնլարըն քէնտի
քէնտինէ պէյէնմէքլիքլէրի տահա զիյատէ արթար։

Digitized by Google

վի պաղլար իլէ պաղլամըշ՝ թէփէնին եանընտա կէօրտիւքլէրի գափույա կէօթիւրիւյօրլար ը-տը։ Մատթ. ԺԲ. 45։ Ա-ակ. Ե. 22։ Իմտի Քրիսթիան թիթրէմէյէ պաշլատը վէ օնուն արգատաշը Թէվէքէլլի տախի օնուն կիպի թիթ-րէր իտի. ֆագաթ Շէյթանլար օնու կէօթիւ-րիւր իքէն Քրիսթիան պագտը քի աճապ օնու թանըյա պիլիր մի տէյիւ. վէ Մուրթատլըգ շէհրինին միւթէմէքինլէրինտէն Սափմա նամ պիրիսի տիր կիպի կէլտի քէնտիսինէ։ Լաքին օ՝ թութուլմուշ խըրսըզ կիպի պաշընը ասմըշ օլտուղունտան՝ եիւզիւնիւ պիր էյիճէ կէօրէմէ-տի. ֆագաթ էօնլէրինտէն կէչիպ կիթտիյինտէ Թէվէքէլլի օնուն արտընճա պագըպ կէօրտիւ քի՝ սըրթընտա շու թահրիր իլէ պիր քեաղըտ վար ըտը, "Ատէպսիզ իմանքեար, վէ մէքրուհ մուրթատ"։*

---

*Գարանլըգ եօլուն մանասը՝ քէօթիւլիւյիւն իլէրլէն-միշ վագթը, վէ Ալլահըն գուլլարընը պէցիւք սըգըն-թըտա օլան էյեամը տըր։ Միւէլլիֆիմիզ պուրատա ճէհալէթի Սափմա իլէ բուպար էտէճէք պիր սըրա պու-լուր։ Պէցլէ գարանլըգ էսնալէրտէ՝ ատէպսիզ իման-քեարլար էքսէրի մէքրուհ մուրթատ օլուպ՝ քէնտի միւրայըլըգլարընը մէյտանա չըգմասը՝ պիզ սիզտէն ի-լէրտէ իզ տէյիւ սապըգ էօյիւնտիւքլէրի մուգայէտքեար միւմինլէրին իչինտէ քէնտի եիւզլէրինի կէօսթէրմէյէ

Օլ վագրթ Քրիսթիանն, Պուրալարտա պիր էյի ատէմէ բասթ կէլմիշ տէյիւ պիր շէյ իշիթտիմ քի՝ շիմտի խաթրըմա կէլիյօր, տէտի։ Պու ատէմին իսմի Իմանը զայիֆ իտի. քէնտիսի պիր էյի ատէմ օլուպ՝ Հագիգի նամ շէհիրտէ սաքին օլուր ըտը։ Քէյֆիյէթ շու տըր. պու եօլա կիտէճէք եէրին աղզընտա պիր տար եօլ վար քի՝ Կէնիշ եօլ գափուսունտան կէլիր. վէ օ տար եօլուն իսմի Իօլիւ սօգաղը տըր։ Պունուն իսմինին պէօյլէ օլմանըն սէպէպի, օրատա էքսէրի չօգ գաթլ օլունանլար օլտուղունտան տըր։ Պու Իմանը զայիֆ պիզիմ կիպի եօլճուլուղա կիտէր իքէն, բասթ կէլէ օրատա օթուրուպ ույգույա տալտը։ Օլ վագրթ Կէնիշ եօլ գափուսունտան օլ տար սօգագտան աշաղա իւչ թանէ ատէպսիզ չափկըն էնէյօր ըտը. իսմլէրի տէ՝ Նիւրէքսիզ, Իմմիյէթսիզ վէ Ճիւրմ

ութանաբրը քէնտիլէրինի։ Կիւնահը թանըմագ օլմայըպ՝ Քրիստոս տախի քէնտի փատիշահլըղընը եիւրէքտէ գայիմ էթմէտիյի հալտէ. մէքրուհ Շէյթան քէնտի էսքի վէթանընա տէօնէր, վէ քէնտիսի իլէ քէնտիսինտէն քէօթիւ պաշգա եէտի Շէյթան տահա ալըր. օնլար տախի կիւնահըն վէ ալտատըճըլըզըն իփլէրի իլէ սէֆիլ կիւնահքեարը սըգըճա պազլարլար, շէօյլէ քի օնուն սօնկրաքի հալի՝ իլէրքինտէն տահա իւմիտսիզ օլուր։

իտի, պունլարըն իւչիւ տէ գարնտաշ ըտըլար. պունլար Իմանը զայիֆի օլտուղու եէրտէ կէօրիւպ՝ սըչրայարագ ալէլ աճէլէ օնուն իւզէրինէ վարտըլար: Օլ էյի ատէմ իսէ՝ հէնուզ ույգուսունտան ույանմըշ օլուպ՝ եօլունա կիթմէյէ գալդըշըյօր ըտը: Լաքին պունլար օնուն իւզէրինէ վարըպ՝ գօրդու վէրէրէք էմր էթտիլէր քի էյլէնսին: Պունուն իւզէրինէ Իմանը զայիֆ պատանայա տէօնիւպ՝ նէ ճէնքլէշէճէք գուվվէթի վար ըտը, նէ տէ գաչա պիլիր իտի: Ընտէն Եիւրէքսիզ, Ֆէսէնի վէր, տէտի. ֆագաթ փարասընը ղայպ էթմէսի օնա փէք աղըր կէլտիյինտէն՝ վէրմէյէ տավրանմատըղընտա Իմնիյէթսիզ օնուն իւզէրինէ գօշուպ էլինի ճէպինէ տալտըրտը վէ պիր թօրպա ագչէ չըգարտը: Օլ վագըթ օ՝ Խըրսը՛զ, խըրսըզ տէյիւ պաղըրտը: Պունուն իւզէրինէ Ճ՛իւրմ քէնտի էլինտէ օլան պիր տէյնէյի իլէ Իմանը զայիֆին գաֆասընա վուրտուղու կիպի՝ օնու պօյտան պօյա եէրէ եաթըրտը՝ վէ օնուն գանլարը տախի էօլէսիյէ ագմաղա պաշլատը*:

*Միւէլլիֆին պուրատա Իմանը զայիֆին թարիֆինի էթմէսինտէն մէրամը շու տըր քի, զայիֆ քրիսթիանլար՝ միւրայըլարըն վէ մուրթատլարըն հագգընա սէօյլէնիլէն հիյպէթլու շէյլէրտէն գօրգմասընլար: Իշթէ էօլիւ ատէմին իշի պու տըր քի, կէրիյէ՝ կէնիշ եօլ գա-

Պու միւտտէթտէ խըրսըզլար շէօյլէճէ տուրմուշլար ըտը։ Լաքին նիհայէթ՝ եօլ իւսթիւնտէ պիրիսի վար տէյիւ իշիտիպ՝ վէ սագըն օ՝ Էմնիյէթ շէհրինտէ օթուրան Լութֆի ղանի օլմասըն տէյիւ գօրգտուգլարընտան՝ պաշատըլար թապան գալտըրմաղա, վէ պու էյի ատէմիպրագտըլար քի քէնտի պաշընըն չարէսինի կէօրսիւն։ Իմտի պիր աղ վագրթտան սօնկրա Իմանը զայիֆ քէնտի քէնտինէ կէլիպ եէրինտէն գալգտը վէ եավաշ եավաշ քէնտի եօլունա կիթմէնին չարէսինէ պագտը։ Իշթէ օլունան հիքեայէթ պու տըր։

փուսունա կէօթիւրիւր։ Սահիհ իմանքեարլար հէլաք եօլունա տէօնմէքտէն վագաա հըֆզ օլունուրլար. Ֆագաթ իմանտա զայիֆ օլանլարըն եիւրէյի կէվշէք օլտուզունտան՝ հէմ Ալլահըն էմին օլտուղունա վէ օնուն վատլարընա ինանմատըգլարընտան՝ կիւնահ իշլէյիպ իհմալտա պուլունմաղա վէ Շէյթանըն իղվալարընա տիւշէրլէր։ Հասպ էլ իճապ ույանըգ՝ վէ ագըլլարը պաշլարընտա տուրմաղա իհթիաճլարը վար իքէն՝ եաթըպ ույուրլար, ինանտըգլարը շէյլէրինի էօրթէրլէր վէ եախօտ ինքեար էտէրլէր, պօրճլարը օլան շէյլէրինի իճրա էթմէյէ գօրգարլար, եախօտ իհմալ էտէրլէր, վէ եախօտ պաշգա պիր թարզ իլէ քէնտի զամիրլէրինէ գարշը հարաքէթ էտիպ՝ կիւնահ իչինէ տիւշէրլէր։ Պէօյլէճէ Եիւրէքսիզ գօրգու վէրիպ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտէր, Էմնիյէթսիզ օնլարը սօյար, վէ Ճիւրմ օնլարը եէրէ վուրուպ՝ հէման քէնտի էօմիւրլէրինտէն իւմիտլէրինի գաթ էթտիրիր օնլարա։

Digitized by Google

Թեվ. Ֆագաթ օնուն հէր նէսի վար ըտը ի-սէ, հէփիսինի տէ-ալտըլա՞ր մը։

Քրիս. Խայըր, ճէվահիրլէրինի սազլատըղը եէրի արամատըզլարընտան, օնլար քէնտի եա-նընտա գալտը։ Լաքին իշիթտիյիմէ պագարագ, պու ատէմ քէնտի գայըպը իչիւն փէք թէէս-սիւֆ էտէր իմիշ, չիւնքի խըրսըզլար օնուն ճէպ խարճլըղընը չօղունու ալմըշլար ըտը։ Նա-սըլ քի տէտիմ իսէ, սալթ ճէվահիրլէրինի ալմա-մըշլար ըտը։ Պիր գաչ թէք թիւք ագչէ տէ քէ-սէսինտէ գալմըշ ըտը, լաքին կիտէճէյի եօլուն սօնունա գատար օնու կէօթիւրմէյէ անճագ քիֆայէթ էտէր իտի։ Նէ՞ տէյօր ըմ, էյէր ալ-տըղըմ խապէր եանղլըշ տէյիլ իսէ, եօլտա նա-ֆագասընը պուլմագ իչիւն տիլէնմէյէ տախի մէճպուր օլմուշ, չիւնքի ճէվահիրլէրինի սա-թամազ ըտը, լաքին կէրէք տիլէնմէսի վէ կէրէք հէր էլինտէն կէլտիյինի էթմէսի իլէ՝ եինէ նա-սըլ քի զիքր էթտիմ իսէ՝ պագի գալան եօլուն չօղունու աճ գարնընա կիթտի։ Ա Պէտ. Դ. 18։

Թեվ. Լաքին Սէմավի գափուտան իչէրի գա-պուլ օլունմագ իչիւն էլինտէ օլան թասվիյէ-սինի ալմատըգլարը աճայիպ տէյի՞լ մի։

Քրիս. Փէք աճայիպ տիր, լաքին հէր նասըլ իսէ՝ ալմամըշլար. խօշ ալմամալարը տախի օ-

նուն մարիֆէթի իլէ տէյիլ իտի, չիւնքի իւ-
զէրինէ հիւճիւմ էթտիքլէրինտէ էօյլէ շաշըր-
մըշ ըտը քի, պիր շէյ հըֆզ էթմէք իչիւն նէ
գուտրէթի՝ նէ տէ պաշընտա ագլը գալմըշ ը-
տը. շէօյլէ քի օնլարըն օլ գըյմէթլու շէյի
կէօրմէմիշ օլտուգլարը քէնտի ճահտընտան օլ-
մայըպ՝ անճագ գատէրտէն պիր շէյ իտի*։ Բ
Տիմ. Ա. 12—14։ Բ Պետ. Բ. 9։

Թէվ. Հէր նէ հալ իսէ՝ պու ճէվահիրինի
ալմամըշ օլտուգլարը, հալի իլէ քէնտիսինէ պիր
թէսէլլի օլմուշ օլմալը տըր։

Քրիս. Իյէր օնու լայըգը իւզրէ գուլլանսա
իտի՝ քէնտիսինէ պիր թէսէլլի օլա պիլիր իտի.
լաքին պու նագլիյէթի պանա էտէնլէր տէտի-
լէր քի, պագի գալան եօլտա փէք ազ գուլլան-
տը օնու, չիւնքի ագչէսինի ալմըշ օլտուգլա-
րը իչիւն եիւրէյի փէք գըրըլմըշ ըտը։ Գալան
եօլուն պէօյիւք փայընտա օնու ֆիլ հալ ու-

---

*Օլ գըյմէթլու շէյ նէ՞ իտի։ Քէնտի գըյմէթլու
իմանը, քի օնուն պաշլայըճըսը վէ թէքմիլ էտիճիսի հէմ
նիշանկեահը Յիսուս Քրիստոս սէմավի Բապպ տըր։ Վէ
քէնտիսի իմանըն պու գըյմէթլու պախշիշինի հէր քի-
մէ վէրիր իսէ. օլ վէրտիյի՝ խարտալ թանէսի գատար
ուֆագ տախի օլսա, եինէ տիւնեանըն վէ ճէհէննէմին
ճէմի գուվվէթի՝ օնու իմանքեարըն եիւրէյինտէն չը-
գարամազլար։

Digitized by Google

նութմուշ օլտուգտան մաատա, խաթրընա կէլ-տիյի վագրթ տախի օնուն իլէ թէսէլլի պուլմա-ղա պաշլատըղընտա՝ քէնտի ղայրպը հագգընա ֆիքրինէ թազէտէն թազէյէ տիւշիւնճէլէր կէլ-տիյինտէն, քեաֆֆէսի պօշա կիտէր իտի:

Թէվ. Եազըգ պիչարէյէ, էլպէթ պու իքի շէյ քէնտիսինէ փէք պէօյիւք պիր տէրտ օլմուշ օլմալը:

Քրիս. Տէ՞րտ մի. նէ՞ տէրսին, ասըլ տէրտ օ տըր: Էյէր օնուն պաշընա կէլէն շէյ, եանի էօյ-լէ պիր եապան եէրտէ սօյուլուպ հէմ տախի եա-րալանմագ պիզէ վագի օլսա իտի, պիզէ տախի տէրտ օլաճագ տէյի՞լ մի իտի: Օնուն՝ տէրտին-տէն էօլմէմէսի թաաճճիւպ էտէճէք պիր հալ տըր. եազըգ սէֆիլէ: Էօյլէ իշիթտիմ քի հէման պիւթիւն գալան եօլու՝ սէֆիլ վէ աճը շիքեա-յէթլէր իլէ կէչիրտի. եօլտա հէր քիմ քի քէն-տիսինէ եէթիշիր իտի իսէ՝ եախօտ քէնտիսի հէր քիմէ եէթիշիր իտի իսէ, քէնտինին նէրէտէ վէ նիճէ սօյուլտուղունու, սօյանլար քիմ օլտու-ղունու վէ նէ շէյլէր ղայպ էթտիյինի, նիճէ եարալանտըղընը վէ էօմրիւնիւ կիւճ իլէ գուր-թարմըշ օլտուղունու նագլ էտէր իտի*:

---

*Պու շէյ սահիհէն իմանը օլմագ նիշանէսի տիր, հէր նէ գատար օլ իման զայիֆ վէ ազ տախի օլսա: Սա-

Թեվ. Լաքին քէնտինին պէօյլէ տարլըգտա օլ-
տուղու իչիւն քէնտի ճէվահիրլէրինտէն պազըսը-
նը սաթըպ եախօտ բէհինէ գօյուպ եօլունտա
բահաթ էտէճէք պիր շէյ էլէ կէչիրմէմէսի ա-
ճայիպ պիր շէյ տիր։

Քրիս. Տահա պէշիքտէ եաթան չօճուգ կի-
պի սէօհպէթ էտէրսին։ Ենլարը նէյէ՞ պէտէլ
բէհինէ գօմալը իտի. եախօտ քիմէ՞ սաթմալը
իտի։ Քէնտի սօյուլտուղու պիւթիւն գասա-
պատա քէնտի ճէվահիրլէրինէ իթիպար էտէն
եօղ ըտը, նէ տէ քէնտիսի օնտան կէլէն բա-
հաթը իսթէր իտի։ Պունտան գաթի նազար, է-

հիհէն իմանը օլան քիմսէ՝ Ալլահ իլէ օլմագտան վէ Ազիզ
Բուհուն թէսէլլիլէրինտէն մահրում գալմասը իչիւն թէ-
էսսիւֆ էտիպ՝ ույանըգ վէ տուատա օլաճագ վագըթ-
տա ույումուշ օլտուղու իչիւն էթտիյի ահմագլըզըն իւ-
զէրինէ աղլայըպ սըզլար։ Քրիստոսուն մուհապպէթինի
ղայպ էթմիշ օլտուղունու տույարագ սըզլայան քիմսէ-
նին եիւրէյինտէ իման, վէ բուհունտա Քրիստոսուն
իւզէրինէ պիր մըգտար մուհապպէթի վար տըր, վէ հէր
նէ գատար աղլայըպ սըզլայարագ եօլունա կիտէր իսէ
տէ, նիհայէթ շազլըգ պուլաճագ տըր։ Է՛յ իմանը զա-
յիֆ օլան ատէմ, եօլունտա տէվամ էյլէ, չօգ իմանը
օլան քիմսէ կիպի սէնին տէ պիր գուտրէթլու Բապ-
պըն օլտուղունու խաթրընա կէթիր, հէմ շունու տախի
թէֆէքքիւր էյլէ քի՝ սէն տախի օլ գըյմէթլու վէ է-
մին վատլարա կիւվէնիպ՝ օլ իզզէթէ իւմիտ էտէպի-
Կրսին։

Digitized by Google

յէր Սէմավի շէհրտէ ճէվահիրլէրի եանընտա պուլունմազսա իտի, քէնտիսի տէ էյի պիլիր ի-տի քի՝ օրանըն միրասընտան մահրում պրաղը-լաճաղ ըտը: Վէ պու քէյֆիյէթ՝ օն պին խըր-սըզըն գարշըսընա չըգմասընտան վէ օնլարըն էթտիքլէրի խըյանէթլիյինտէն ֆէնա օլաճա-ղըտը օնա:

Թէվ. Նի՞չիւն պէօյլէ աճըսէօյլէրսին, գարընտաշ: Նսաւ քէնտի իլք տօղուշլուգ հագգընը սաթտը, հէմ պիր փարչա թաամ իչիւն սաթտը օնու (Եբր. ԺԲ. 16). վէ օ իլք տօղուշլուգ հագ-գը՝ քէնտինին էն պէօյիւք ճէվահիրի իտի. իմ-տի օ էօյլէ էթտի իսէ, Նի՞չիւն Իմանը զայիֆ տախի օնուն կիպի էտէմէզ իտի:

Քրիս. Վագաա Նսաւ քէնտի իլք տօղուշլուգ հագգընը սաթտը, հէմ սայր չօգ քիմսէլէր տախի էօյլէ էտէրլէր՝ վէ էօյլէ էթմէլէրի իլէ օլ ուղուրսուզուն էթտիյի կիպի՝ քէնտիլէրինի էն պէօյիւք պէրէքէթտէն մահրում պրագըրլար. ֆագաթ Նսաւ իլէ Իմանը զայիֆին արասընտա, հէմ օնլարըն էմլաքը արասընտա պիր ֆարգ օլ-տուղունուսէն պիլմէլի իտին: Նսաւըն իլք տօ-ղուշլուգ հագգը էօրնէք իտի, ֆագաթ Իմանը զայիֆին ճէվահիրլէրի էօյլէ տէյիլ իտի: Ն-սաւըն գարնը քէնտի ալլահը իտի, ֆագաթ Ի-

մանը զայիֆին գարնը էոյլէ տէյիլ իտի։ Եսաւ-
ւըն իհթիաճը քէնտի ճիսմանի իշթահընա տա-
յիր շէյտէ իտի, Իմանը զայիֆինքի էոյլէ տէ-
յիլ իտի։ Պունլարտան մաատա, Եսաւ քէնտի
շէհվէթլէրինին թէքմիլ օլմասընտան էօթէսինի
արզուլամաղ ըտը. չիւն, Իշթէ պէն էօլիւմէ
վարը յօրըմ, վէ իլք տօղուշլուգ պանա նէյէ
եարար, տէտի։ Ծննդ. ԻԵ. 32։ Լաքին Իմանը
զայիֆին փայընա հէր նէ գատար պիր զայիֆ
իմանը օլմագ տիւշմիւշ իտի իսէ տէ, եինէ քէն-
տի զայիֆ իմանը քէնտիսինի պէօյլէ միւսէյիպ-
լիքտէն հըֆզ էտիպ՝ Եսաւըն քէնտի իլք տօղուշ-
լուգ հագգընը սաթմասը կիպի, պու տախի քէն-
տի ճէվահիրլէրինի սաթմատան իսէ, քէնտի զա-
յիֆ իմանը օնլարը քէնտիսինէ թանըթաը վէ
օնլարըն գըյմէթլէրինի պիլտիրտի։ Հիչ պիր
եէրտէ Եսաւըն իմանը վար ըտը տէյիւ օգուտու-
ղուն եօգ տըր. խայըր, պիր զայիֆ իմանը պիլէ
վար ըտը տէյիւ եօգ տուր. պու սէպէպտէն՝ գար-
շը գօյաճագ իմանը օլմայան ատէմին հալինճէ,
եալընըզ թէնէ հիւքիւմէթ սիւրտիւրէն պիր
քիմսէնին քէնտի իլք տօղուշլուգ հագգընը հէմ
ճանընը վէ հէր շէյինի սաթմասը, հէմ օնլա-
րը տա ճէհէննէմին Շէյթանընա սաթմասը ա-
ճայիպտէն տէյիլ տիր։ Օիրա՝ գըզղընլըղընտա

Digitized by Google

կէրի տէօնտէրիլմէզ օլան էշէք կիպի (Երեմ. Բ. 24), պէօյլէլէրին ֆիքրի տախի քէնտի շէհվէթ-լէրինէ տէօնտիւյինտէ՝ քէնտիլէրինէ մալի հէր գաչա տախի օլսա, օնու էլէ կէչիրմէլի տիրլէր: Ֆագաթ Իմանը զայիֆին ախլագը պաշգա թարզ ըտը. օնուն ֆիքրի Ալլահանի շէյլէր իւզէրինէ իտի. օնուն նաֆագասը բուհանի վէ եօգարըտան օլան շէյլէրտէն իտի. իմտի պու ախլագտա օ-լան պիր քիմսէ քէնտի ճէվահիրլէրինի ալաճագ պիր քիմսէ պուլսա տախի, ֆիքրինի պօշ շէյլէր իլէ տօլտուրմագ իչիւն օնլարը նի՞չիւն սաթա-ճագ տըր: Հիչ պիր ատէմ գարնընը օթ իլէ տօյուրմագ իչիւն պիր փարա վէրի՞ր մի. եա-խօտ գումրույու գանտըրա պիլի՞ր միսին քի գար-կա կիպի գարնընը լէշ իլէ տօյուրսուն: Հէրնէ գատար իմանսըզ քիմսէլէր քէնտի ճիսմանի շէհ-վէթլէրի իչիւն էլլէրինտէ օլան շէյի վէ քէն-տիլէրինի տէ պէրապէր բէհինէ գօյապիլիրլէր եա-խօտ իսթիղլալ էտէ պիլիրլէր վէ եախօտ սաթա պիլիրլէր իսէ տէ, ֆագաթ իմանը օլանլար, եա-նի խէլաս էտէն իմանը օլանլար, օլ իմանլարը զայիֆ տախի օլսա, էօյլէ էտէմէզլէր: Իշթէ գա-րընտաշըմ սէնին զալաթըն պու քէօշէտէ տիր*:

---

*Միւրայը իմանքեարլարտան չօգլար՝ կիւճլիւյէ բասթ կէլտիքլէրինտէ՝ պու տիւնեա իչիւն քէնտի մէզհէպլէ-

ԹԷՎ. Ղալաթըմը թանըրըմ. լաքին սէնին աղըր սէօզլէրին ազ գալտը պէնի տարըլթը յօր ըտը։

Քրիս. Նի՞չիւն, սէնի եալընըզ՝ պազը պէշիքտէ օլան չօճուղա պէնզէթտիմ քի, փէք եարամազ օլուպ՝ տահա այաղա չըգմազտան կիտիլ մէզ եէրլէրէ թըրմալանըրլար. ֆագաթ օնու պիր եանա պրագըպ շիմտի միւպահէսէ ալթընտա օլան շէյի միւլահազա էթտիյինտէ՝ արամըզտա պիր շէյ գալմայըպ էյի օլաճագ տըր։

ԹԷՎ. Լաքին, եա՛ Քրիսթիան, պէն էյի գանմըշ ըմ քի, պու իւչ հէրիֆլէր՝ պիր թազըմ գօրդագ քիմսէլէր օլմալը. եօղ իսէ, նէ տէրսին, եօլտա կէլէն պիրինին սէսինի ալմաղ իլէ էօյլէ գաչարլա՞ր մը իտի։ Նի՞չիւն Իմանը զայիֆ քէնտինի պիր ազ տահա ճէսարէթլի թութմատը։ Պանա կէլիր քի օնլար իլէ պիր ազ կիւրէշէ պիլիր իտի, վէ էյէր արթըգ չարէսի տիւքէնսէ իտի՝ օ վագըթ թէսլիմ օլմալը իտի։

Քրիս. Չօգլար էօյլէ տէմիշ տիր քի օնլար

րինի պրագըրլար. լաքին պունու էօրնէք թութարագ սահիհ իմանքեարլարը տախի օնլարա պէնզէտէն քիմսէ շունու պէյան էտէր քի՝ քէնտինին նէ՝ թէմէլլի միւլահազասը վար տըր, նէ տէ Ալլահա մագպուլ օլան ախլագըն թապիաթընը, եախօտ օնուն պէօյիւք արզուլարընն վէ մախսուս գօրդուլարընն նէ օլտուզունու պիր էյիճէ պիլիր։

գօրգագ քիմսէլէր տիր տէյիւ, ֆագաթ պաշ-
լարընա կէլտիյինտէ փէքազ քիմսէ էօյլէ պուլ-
մուշ տըր: Ճէսարէթ տէտիյին շէյ տախի, Ի-
մանը զայիֆտէ պուլունմազ. վէ սէնտէն տէ
շունու անլարըմ գարնտաշըմ քի՝ էյէր օնուն
եէրինտէ սէն օլսա իտին, եալընըզ պիրազ կիւ-
րէշիպ՝ անտէն թէսլիմ օլաճաղըտըն: Վէ մա-
տէմ քի շիմտի օնլարըն պիզտէն իրագ օլտու-
ղու վագըթ՝ ճէսարէթին եալընըզ պու գատար
իսէ, սահիհ տէրիմ քի՝ օնուն գարշըսընա չըգ-
տըգլարը միսիլլու սէնին գարշընա չըգաճագ օլ-
սալար ըտը, պաշգա թարզ տիւշիւնտիւրէճէքլէր
իտի սանա*:

Հէմ շունու տախի միւլահազա էթմէլիսին քի՝
օնլար եալընըզ եօլճու խըրսըզը տըրլար. օնլար
տիպսիզ չուգուրուն փատիշահընըն հիւքմի ալ-

---

*Տիւշմանըն կէօրիւնմէտիյի վագթընտա ինսան նէ՞գօ-
լայ սէօյլէր: Չօգ վագըթ քէնտի քէնտիմիզէ պէօյիւք
իյիտլիք թասլարըզ, հալ պու քի պիզ քէնտի քէն-
տիմիզէ հիչ օլտուղումուզու պիլմէյէ վէ տախմա քէն-
տիմիզի Ալլահըն գուտրէթլու էլի ալթընտա սագլամա-
ղա միւհթաճըզ: Իշթէ պունուն իչիւն տիր քի պիր քրիս-
թիան սայրլարըն իւզէրինտէ էօյիւնմէք բուհու կէօր-
տիւյիւնտէ աճը սէօյլէր: Պօղոս տախի Քրիստո-
սուն իզզէթինէ փէք ղայրէթլի օլուպ՝ օնուն հագի-
գաթլարը իւզէրինէ տախի այգըրը՝ պիր մուհապպէթի
օլտուղու էճիլտէն, չօգ վագըթ պու թարզ սէօյլէր:

Digitized by Google

թընտա խըզմէթ էտէրլէր, վէ լազըմ օլտուղունտա՝ փատիշահլարը պիզզաթ օնլարըն իմտատընա եէթիշիր. օնուն սէսի իսէ պէօյիւրէն արսլան կիպի տիր: Ա Պէդ. Ե. 8: Պու Իմանը զայիֆ կիպի պէն տախի օնլարա թութուլտում, վէ փէք չէթին կէլտի պանա: Պու իւչ չափկըն իւսթիւմէ տիւշտիւլէր, պէն տախի պիր Քրիսթիան կիպի գարշը գօմաղա պաշլատըղըմտա, եալընըզ պիր տէֆա չաղըրտըգլարը կիպի՝ էֆէնտիլէրի եէթիշտի: Էյէր՝ Ալլահըն ինայէթինտէն, սընանըլմըշ զըրհ իլէ կիյինմիշ օլմասա իտիմ, պիր սէօզ վար տըր, ճանըմը էլմա կիպի՝ վէրէճէյիտիմ: Հէմ հալա էօյլէ սիլահլանմըշ իքէն, եինէ քէնտիմի էր կիպի թութմայը փէք չէթին պուլտում: Պիր ատէմ քէնտիսի օլ ճէնքտէ պուլունմայընճա՝ օնտա պաշըմըզա նէլէր կէլտիյինի պիլէմէզ*:

---

*Եիւրէքսիզ, Էմնիյէթսիզ վէ ճիւրմ քէնտի էֆէնտիլէրի օլան Շէյթանըն գուվվէթինտէն գօլ ալըպ պիր քիմսէնին իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիքլէրի օլ իզվանըն քէօթիւ կիւնիւնտէ քի՞մ գավի տուրա պիլիր: Վազատ Ալլահըն ճէմի սիլահլարը իլէ կիյինմիշ օլան քիմսէտէն պաշգա հիչ պիրի տուրամազ: Վէ էօյլէ օլտուղու հալտէ տախի, էօյլէ ճէհէննէմի տիւշմանլարըն գուվվէթինէ գարշը ճէնքլէշմէսի՝ կիւճ պիր ճէնք տիր քրիսթիանա: Լաքին պիզ շունուն իլէ էօյիւնիւրիւզ քի՝ "Բապպ պիզիմ եէրիմիզէ ճէնքլէշէճէք վէ պիզ սիւքիւթ էտէ-

թէէ. կիւզէլ, լաքին կէօրիւյօրսըն քի Լութ-
ֆիղանինին օլ եօլտա օլտուղունու եալքընըզ
թահմին էթտիքլէրինտէ զաչտըլար։

Վ։ էրէ։ Հագգըն վար, Լութֆիղանինին եալը-
նըզ եիւզլունիւ կէօրտիւքլէրինտէ՝ կէրէք քէն-
տիլէրի վէ կէրէք քէնտի էֆէնտիլէրի չօգ տէֆա
գաչմըշտըրըլար։ վէ պէօյլէ օլմասը ճայիպ տէյիլ
տիր, չիւնքի օ՝ փատիշահըն փէհլիվանը տըր։
Ֆագաթ Լմանը զայիֆ իլէ փատիշահըն փէհլի-
վանընըն արասընտա պիր ֆարգ օլտուղունու սէն
տախի պիլիրսին էօյլէ տէյիմի։ փատիշահըն թէ-
պասալարընտան օլանլարըն ճէմիսի օնուն փէհլիվա-
նը տէյիլ տիրլէր, նէ տէ սըրասընա կէլտիյինտէ՝
օնուն կիպի կիւրէշ պիլիրլէր։ Դաւիթ կիպի
պիր չօճուղուն Գողիաթ իլէ ճէնքլէշմէսի ագը-
լա սըղար շէյ մի տիր։ եախօտ պէր քիմսէ պիր
գուշտա ինէք գաստար՝ գուվվէթ օլուր տէյիւ տիւ-
շիւնէ պիլի՞ր մի։ Գազըսը գուվվէթլի օլուր,
պազըսը տա զայիֆ։ պազըսը՝ տա պէօյիւք իման
օլուր, պազըսընտա տախի զայիֆ իման։ պուն

ճէյիզ"։ վէ պիզիմ ասըլ տիւշմանլարըմըզ քէնտի զաթ-
լարըմըզ օլտուղունա պիլիկ՝ եալքընըզ պիզի Սէվէնին
վասիթասը իլէ զիյատէ զալիպ կէլտի յիմիզի տախի պի-
լէրէք, քէնտի զաթըմըզա էյիւնէճէք պիր իզզէթ վէ-
մէքատ սիւքիւթ էթմէլիյիզ։ Հ-ոմ. Ը. 37։

ատէմ՝ տախի զայիֆլէրտէն պիրիսի օլտուղուն-տան՝ տիվարա տայանտը* ։

ԹՎԷ. Վէհաշքի գաբշըլարընա չըգան՝ ԼուԹ-ֆիղանի օլայրտը ։

Վէրէս. Նյէր օ տախի օլայրտը՝ իհԹիմալ տրը քի էվ էյի չալըշաճաղըտը, չիւն շուհալ վար քի՝ հէր նէ գատար ԼուԹֆիղանի քէնտի գալ-գանլարընը փէք ուսԹաճա գուլլանրպ՝ քէն-տի գրլըճը իլէ օնլարը ուզակ սագլամաղա միւգ-ԹէՏիր օլտուղճա՝ օնլարընն հագգընտան փէք էյի կէլիր, հէմ կէլմէշ տիր, ֆագաթ օնլար եանի Նիւրէքսիզ ՆմնէյէԹսիզ եախօտ օպիրի պիր քէրրէ իչ Թարաֆընա կիրէրլէրսէ՝ ԹէՏէ Թագ-լա կէլմէմէսի փէք կիւճ օլաճագ տրը ։ Նյ պի-լի՞ՐՄիսին, պիր ատէմ պիր քէրրէ սիւլտիւքսէն

*Ն՛յ Քրիստոսաուն սիւրիւսիւնիւն գուզուլարը, էչինիզ-ատ մնալիւմաԹը ազ վէ իմանը զարիֆ օլանլար պուսուս էյի ԹէՏէքքիւր էԹսին ։ Ամա զանն էԹմէյին՝ քի՝ ի-նանալըզընը Ալլահ, վէ արտընճա կիԹտիյինիզ Գուր-Թարընը՝ սիզին գուտրէԹինիզտէն զիյատ չէյ սիզատէ Թարաղ էսէՏէք գատար գաԹը եիւրէքլի պիր սահիզ օլուն ։ Օնուն սիզատէն պիր խըզմէԹ Թարաղ էԹսէյ հանլատ՝ սիզ տախի գուվվէԹ տիլէյին օնատա ։ Հէր է-յի ատէզ իչէն մէգր գուվվէԹ վէ գուարէԹ Քրիստոս-տան պէքլէյին. չիւն օնատա գուվվէԹ քէնդ էԹսիքճէ՝ ինուն իլէ իլերլէյճէքսինիզ վէ քէնդինիզի ինա ուս-նատաղարընը ։

Digitized by Google

սօնկրա արթըգ նէ՞ էտէ պիլիր։

Լութֆիղանինին եիւզիւնէ տիգգաթլը պագըլըրսա, օրատա օլան քէսիքլէրի վէ եարալարը կէօրիւպ՝ պէնիմ տէտիյիմին իսպաթլարը թէզ էլտէն՝ կէօրիւնէճէք տիր։ Հէմ պիր քէրրէ քէնտինին ճէնքտէ օլտուղու վագըթ՝ Էօմիւրտէն իւմիտիմիզի քէստիք տէյիւ տէմէքտէ օլտուղունու պէն իշիթմիշ իմ։ Պու արսըզ չափկընլար իլէ օնլարըն արգատաշլարը նի՞ճէ Դաւիթէ պաղըրտըպ եաս չէքտիրտիլէր վէ պէօյիւրթտիւլէր։ Հէմ Եման (Սաղմ. ՉԸ), վէ Եզեկիա տախի քէնտի կիւնլէրինտէ փէհլիվանլար իքէն՝ պունլարտան հիւճիւմ օլունտուգլարընտա պէլլէրինի գուվվէթլէնտիրմէյէ մէճպուր օլտուլար. հէմ պէօյլէ իքէն՝ եինէ թէփէտէն թըրնաղատէք միւճմահալ օլտուլար։ Պիր վագըթ տա՝ Պետրոս քէնտինի պունլար իլէ սընամագ իսթէտի. ֆագաթ հէր նէ գատար պազըսը օնուն իչիւն Բէսուլլարըն պէօյիւյիւ տիր, տէր իսէ տէ, օնլար էօյլէ տարա գօտուլար օնու քի՝ նիհայէթ պիր սէֆիլ գըզտան պիլէ գօրգութտուլար։

Շու տախի վար քի՝ օնլարըն փատիշահը տահմա սէսլէրինէ հազըր տըր. իշիտէճէք մէրքէզտէն ասլա իրագլանմազ, վէ օնլարըն պիր տարա տիւշտիւյիւ վագըթլարը օլտուղունտա, միւմ-

քին օլտուղու գատար օնլարա իմտատա եէթի-
շիր. վէ օնուն հագգընա տէնմիշ տիր քի, "Օ-
նա ուլաշանին գլըճը, մըզրաղը, խըշթը վէ ճէ-
պէսի տայանմազ: Տէմիրի սաման, պագրրը չիւ-
րիւք աղաճ եէրինէ սայար: Նայրն օգու օնու
գաչըրմազ. սափան թաշլարը օնա սաման չէօ-
փիւնէ տէօնէրլէր: Սօփալար սաման չէօփիւ եէ-
րինէ սայըլըր. մըզրաղին սալընմասընը զէվգլէ-
նիր": Յոբ. ԽԱ. 26—29: Շիմտի պիր ատէմ
պէօյլէ հալտէ նէ՞ էտէ պիլիր: Վագաա պիր ա-
տէմին պունլարա հէր բասթ կէլիշինտէ Յորուն
աթը ալթընտա օլուպ օնա պինէճէք գատար ագ-
լը վէ ճէսարէթի օլուր իսէ, փէք հիքմէթլու
շէյլէր էտէ պիլիր: "Ջիրա օնուն պօյնու եէ-
լէ իլէ կիյինմիշ տիր: Օ չէքիրկէ կիպի սըչ-
բայըպ գօրգմազ. քիշնէմէսինին ազամէթի հիյ-
պէթլու տըր: Վատիտէ գազար, վէ գուվվէթ-
տէն խօշլանըր, սիլահըն գարշըսընա չըգար: Գօր-
գույու զէվգլէնիպ՝ իւրքմէզ. վէ գըլըճըն եիւ-
զիւնտէն տէօնմէզ: Օնուն իւզէրինէ թիրքէշ՝
եալապըգ մըզրագ վէ խըշթ ֆըսըտար: Ազզըն
տավրանըպ բահաթ տուրմայարագ եէրի եուտար.
վէ պօրու սէտասընտա զապթ օլունմազ: Պօրու
չալընտըգճա՝ Հա՛յ, հա՛յ տէր. վէ ճէնկի՝ սէր-
վէրլէրին կիւրիւլթիւսիւնիւ վէ կիւլպեանքի ու-

զաղտան գօղլար"։ Յոբ. ԼԹ. 19—25։

Լաքին պէնիմ վէ սէնին կիպի եայան քիմսէ-
լէր հագգընա՝ տիւշմանա բասթ կէլմէսինի ասլա
արզուլամայալըմ, վէ սայրլարըն ալթ օլմուշօլ-
տուղունու իշլէթտիյիմիզտէ տախի, պիզ տահա
էյի իշլէօրէ պիլիր իտիք տէյիւէօյիւնմէյէլիմ,
եախօտ քէնտի իյիտլիյիմիզ իչիւն սէվինմէյէ-
լիմ. զիրա պէօյլէ էտէնլէր՝ իդվայա տիւշտիւք-
լէրինտէ հալլէրի էքսէրի ֆէնա օլուր*։ Յշթէ
ագտէմճէ զիքր էթտիյիմ Պետրոսուն հալի. նա-
սըլ պէօյիւք սէօյլէր իտի, էվվէլթ, սէօյլէր ի-
տի, հէմ քէնտի մաղրուր կէօնլիւնիւն քէնտի-
սինէ սէօյլէթտիյինէ պաղարագ, հէր քէստէն
էյի կիւրէշիպ օնլարտան զիյատէ տայանաճա-
ղըտը. ֆագաթ պու չափկընլարըն էլինտէն օ-
նուն գատար ալթ օլուպ եէնիլէն վա՞ր մը։

Ամտի ֆատիշահըն եօլու իսթիւնտէ պէօյլէ
խրոսրզլըգ օլտուղունու իշլէթտիյիմիզտէ՝ շու ի-

---

*Ցինճէ արգատաշըմըզ օլան քիմնէլէրին տիւշմէսի պիզի մաղրուրլատըպ՝ օնլարըն եէրինտէ պիզ օլայլտրգ տահա էյի տավանը ըտրգ տէյիւ տիւշիւնտիւրմէլի տէյիլ տիր։ Զիրա Եիւրէքսիզին, Էմնէյէթսիզին վէ ճիւրմին նիճէ իշէրիմիզտէ պաշ գալտրրպ՝ իւզէրիմիզ հիւճիւմ էտէճէք օլտուգլարընը, վէ պիզիմ թէսլիմիզ օլան շէյլէրտէն պիզի մահրում պրագրպ՝ շաղլըղըմըզը պիզատէն ալաճագ օլտուգլարընը պիլմէյիզ։

քի շէյի էթմէք պիզէ վաճիպ տիր ։

1. Սիլահլը չըգմագ տըշարը, վէ մութլագա պէրապէրիմիզճէ պիր գալգան ալմագ. չիւն Իլ-ւիաթան իլէ էօյլէ գուվվէթլու կիւրէշէնին գալգանը օլմատըղը սէպէպտէն իտի քի օնուն պօյնունու էյէմէտի. հէմ հագգան էյէր պու պիզտէ պուլունմազսա, օ՝ պիզտէն ասլա գօրգ-մազ ։ Պու էճիլտէն, օնուն էրպապը օլան տէ-միշ տիր քի՝ "Հէփիոինին իւզէրինէ՝ իմանըն գալգանընը ալըն, քի օնուն իլէ եարամազըն հէփ գըզղըն օգլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ գատիր օլա-ճագսընըզ" ։ Եփես. Զ. 16 ։

2. Հէմ լազըմ տըր քի Փատիշահտան պիր գօլ իսթէյէլիմ. տահա պագարսան՝ քէնտինին պիզզաթ պիզիմ իլէ կէլմէսինի իսթէյէլիմ ։ Դա-ւիթ Էօլիւմ քէօլկէսի տէրէսինտէ օլտուղուն-տա պունուն իլէ իֆթիխար էթտի. վէ Մով-սէս տախի քէնտի Ալլահը պէրապէր օլմագսըզըն պիր ատըմ եէր կիտէճէյինէ իսէ՝ օլտուղու եէր-տէ էօլմէսինի զիյատէ իսթէտի ։ Եւէց ԼԳ. 15 ։ Ա՛հ, գարնտաշըմ, էյէր քէնտիսի սալթ պիզիմ իլէ կէլմէյէ բազի օլսա, պիզէ զարշը չըգան օն պին քիշիտէն պիլէ գօրգմաղա նէ՞ հաճէթիմիզ օլուր ։ Սաղմ. Գ. 5—8 ։ ԻԷ. 1—3 ։ Լաքին օն-սուզ՝ էն մէշհուր եարտըմճըլար էօլտիւրիւլ-

միւշլէրին ալթընա տիւշէճէքլէր*։ Եսայ. Ժ. 4։

Պէն քէնտիմ պունտան ագտէմ օլ ճէնկէ թութունտում, վէ վագաա հէփիսինտէն էյի օլան Զաթը Շէրիֆին ինայէթի իլէ՝ իշթէ կէօրիւյորսըն քի սաղ գալմըշըմ. Ֆագաթ քէնտի իյիտլիյիմէ էօյիւնէմէմ։ Պունտան սօնկրա եինէ էօյլէ պիր վուգուաթա բասթ կէլմէյէճէք օլմասը պէնի փէք խօշլանտըրաճագ տըր. լաքին գօրգարըմ քի տահա թէհլիքէլէրին հէփիսինի կէչիրմիշ տէյիլ իզ։ Լաքին հէր նէ հալ իսէ, մատէմ քի շիմտիյէ գատար արսլան իլէ այը պէնի փարալամատը իսէ, Ալլահ պիզի՝ պունտան սօնկրա կէլէճէք օլան սիւննէթսիզ Փըղըշտըտան տախի գուրթարաճաղընա իմանըմ վար տըր։ ԻմտիՔրիսթիան շէօյլէ օգումաղա պաշլատը.—

"Ֆա՛ սէն պիչարէ Իմանը զայիֆ,
Խըրսը՞զ էլինտէ օլունտուն թէվգիֆ.
Քիմ ինանըրսա, սէօզիւ ֆիքր էյլէ,
Վէ իման քէսպ էթ պիր ազ արթիյէ.
Օլտէմ օն պինի եէնէճէքսինիզ,
Եօղ իսէ իւչիւ եէնմէքտէն աճիզ".

Պէօյլէճէ օնլար եօլլարընա կիտիպ՝ Ճէհալէթ տախի արտլարընճա կիտէր իտի։ Պիր ազ

---

*Քէնտիլէրինի եօլճու ատտ էտիպ՝ կէօնիւլ իրատէթլէրի իլէ Շէյթանըն հիւտիւտլէրինտէ կէզէն վէ ճիսմանի զէվգլէր հէմ կիւնահ իլէ տօլու էյլէնճէլէր իլէ քէնտի իսթէքլէրինի տօլտուրանլարը թավը ու հարա-

կիթտիքտէն սօնկրա էօյլէ պիր եէրէ կէլտիլէր քի՝ քէնտի եօլլարը իւսթիւնտէ պիր եօլ տահա օլուպ՝ օ եօլտախի քէնտի ասըլ կիտէճէք եօլլարը կիպի տօղրու կէօրիւնիւյօր ըտը*. պուրատա հանկը եօլտան կիտէճէքլէրինի պիլմէզլէր իտի, չիւն իքիսի տէ քէնտիլէրինէ տօղրու կէօրիւնիւյօր ըտը. պու սէպէպտէն՝ օրատա տուրուպ տիւշիւնմէյէ պաշլատըլար: Վէ օնլար եօլուն իւզէրինէ տիւշիւնիւր իքէն, թէնի սիյահ վէ ղայէթ պէյազ բուպալար իլէ էօրթիւլմիւշ պիր ատէմ կէլտի եանլարընա՝ վէ նիչիւն օրատա տուրմուշ օշտուգլարընը սիւալ էյլէտի: Օնլար տա ճէվապ վէրտիլէր քի, Սէմավի շէհրէ կիտէյօրըզ ամմա՝ պու եօլլարըն հանկըսընտան կիտէճէյիմիզի պիլմէյիզ: "Սիզ արտըմ ճա կէլին, իշթէ պէն տախի օրայա կիտէյօրըմ", տէտի օլ ատէմ: Պէօյլէճէ օնլար հէման էօնլէրինտէ օլան եօլա

քէթի նէ՝ գատար պունուն աքսըսը տըր: Պէօյլէլէր փէք աշիքեար պէյան էտէրլէր քի՝ Ալլահըն հուզուրունու արզուլամայըպ՝ անճագ օնուն քէնտիլէրինտէն իրագ տուրմասընը իսթէրլէր. Ֆագաթ պիր կիւն կէլէճէք քի՝ պէօյլէ շէյլէր իչիւն Ֆիքիրլէրի փէք գօրգուլու տիւշիւնճէլէրէ վարաճագ տըր:

*Պու տօղրու եօլ կիպի տիւզ կէօրիւնէն եօլ՝ Ինճիլին սատէ եօլունտան տահա ազամէթլու կէօսթէրիշի օլուպ՝ կէրէք թալիմաթ վէ կէրէք ամէլ իլէ եավաշ եավաշ էյիլէն էթվարը կէօսթէրիր:

Digitized by Google

տօղրու օնուն՝ արտընճա վարըպ՝ կիթտիքճէ քէն-
տիլէրին կիտէճէք օլտուղու շէհրտէն օլ գատար
էյրիլտիլէր քի՝ պիր ազ վագթըն իչինտէ սըրթ-
լարը օլ շէհրէ տէօնտիւ. Ֆագաթ եինէ օնլար
օնուն արտընճա կիտէրլէր իտի: Լաքին պիր ազ
կէչտիքտէն սօնկրա օնլարը անիտէ պիր տու-
զաղա պրագըպ՝ օրատա իքիսի տէ էօյլէ սարըլ-
տըլար քի, նէ էտէճէքլէրինի պիլմէզլէր իտի*:
Օլ վագըթ օլ պէյազ րուպա՝ սիյահ ատէմին
սըրթընտան տիւշիւպ, օնլար տախի նէրէտէ օլ-
տուգլարընը ֆարգ էտէրէք, պիր ազ վագըթ
աղլայարագ օրատա եաթտըլար, չիւնքի քէնտի-
լէրինի օրատան գուրթարամազլար ըտը:

Քրիս. Օլ վագըթ Քրիսթիան քէնտի ար-

---

*Սիյահ Շէյթանտան սագընտըզըմըզ գատար՝ պէյազ Շէյթանտան տախի սագընմագ ֆարզ տըր պիզէ. զի-րա Շէյթան քէնտիսի տախի փարլագ մէլէք էսվապը ալըր իւզէրինէ, վէ օնուն խըզմէթքեարլարը տախի սա-տագաթըն խըզմէթքեարլարընա պէնզէրլէր. Բ Կորնթ. ԺԱ. 14, 15: Վէ ինսանլարը նի՞ճէ ալտատըրլար: Թալթիֆ իլէ կիւնահքեարլարը էօյլէ պիր կիւզէլ միւլահազայա պրագըրլար քի՝ կէօյա սատագաթ իշլէմիշլէր, չօգ ի-լէրի վարըպ պէօյիւք մէրասլարա վարիս օլմուշլար, վէ կէօյա քէնտի քէնտիլէրինէ թէքմիլ տիրլէր, կիւնահ-տան արի վէ եալընըզ մուհապպէթ իլէ տօլու տըրլար, ևն. տէյիւ տախի տիւշիւնտիւրիւր: Իշթէ պէյազ էս-վապ կիյինէն սիյահ ատէմլէր պունլար տըր:

գատաշընա շէօյլէ սէօյլէտի, Հիմի քէնտիմի գուսուրտա կէօրիւյօրըմ։ Ձօպանլար պիզէ Միւտահանէհիտէն սագընաղըմ տէյիւ էմր է թ-մէտիլէր մի։ Լմմի իշլէ պիզ պու կիւն աշի-մին շու տէտիյինէ բասթ կէլտիք քի՝ «Գօնշու-սունա միւտահանէ էաէն ատէմ՝ օնուն ատրմշա-բընա աղ եայար», տէր։ Մ. ԻԹ. 5։

Թ. Գ. Օնլար պիզէ եօլուն թարիֆ քեսաղը-տընը տախի վէրսիլէր քի՝ տահա շիւպհէսիզ պուլալըմ եօլու. լաքին պիզ օնու օգու�մաղա-ունուտուպ՝ քէնտիմիզի խարապ էտէնին եօլուն-տան սագընտրըմատըգ։ Պու հալտէ Դաւիթ պիղտէն ագրյլը պուլունմուշ տը, չիւնքի «Ա-տէմ՝ ամէլէրինէ պագարագ՝ սէնին տուտագլարը-նըն սէօզլէրի վասիթասը իլէ զօրպազըն եօլա-ըընտան սագընտրմ», տէր։ Սաղ. ԺԷ. 4։ Պէջ-լէճէ քէնտի հալարընը աղլայարագ տուզագտա եսիմ-մշլար ըտը։ Նիհայէթ պիր փարլագ Զաթ կէօրտիւլէր քի՝ էլինտէ ինճէ իփլէրտէն եա-փըլմաշ պիր գըրպաճ իլէ քէնտիլէրինէ տօղրու կէլիյօր ըտը։* Ալ է կէլիպ օնլարընը օլատուզա-

*Պու Փարլագ Զաթ՝ օլ աշիմ Բապպը, Ալահընը Ա-զիզ Բուհունու կէօսթէրիր, քի Քրիստոսուն ճէմաա-թընը գըլաղուզու վէ հընգ էտիճիսի տիր։ Օնլար սա-փըզ՝ վէ Ցիսուստան, եանի եօլան էյրիլիպ՝ քէնտին-ատէն, եանի հագիգաթտան տէօնտիքլէրինտէ, Ազիզ

Digitized by Google

եէրէ եէթիշտիյինռէ, օնլարըն նէրէտէն կէլմիշ
օլտուգլարընը վէ օրատա նէ էթտիքլէրինի սօր-
տու օնլարա։ Օնլար տախի՝ Պիզ Սիոնա կիտէն
սէֆիլ եօլճուլար օլուա՝ պէյազ կիյինմիշ պէր
սիյահ ատէմ պիզի եօլլարըմըզտան տըշարը չը-
գարտը, վէ՝ Պէն տախի օրայա կիտէյօրըմ
տէյէրէք՝ Աբգամտան կէլին՝ տէտի պիզէ, տէ-
յիւ սէօյլէտիլէր օնա։ Օլ վագրթ գրբպաճը
Օ՚աթ, Օ՚ Միւտահանէճի ախր, եալան բէսուլ
տըր, վէ քէնտիսինի պէյազ մէլէք քըյաֆէթինէ
սօգմուշ տըր, ատէտի։ Դան. ԺԱ. 32։ Բ Կորնթ.
ԺԱ. 13, 14։ Պուռնու տէտիքտէն սոնկրա տու-
զաղը եըրթըպ օնլարը տըշարը չըգարտը։ Ամնտէն
օնլարա, Ամրտըմճա կէլին քի սիզի էյնէ եօ-
ղտունուզա գօյայըմ, տէտի։ Պէօյլէճէ օնլարը
կէօթիւրիւա՝ Միւտահանէճինին արտընճա վար-
մաղա պաղլատըգլարը եէրէ չըգարտը։ Վէ օ-
բուտա, Ցիւն կէճէ նէ՞բէտէ եաթմըշ ըտընըզ
տէյիւ սօրտու օնլարա։ Օնլար տախի՝, Մէֆա-
ռամխշ տաղլարտա՝ Զօպանլարըն եանընտա եաթ-

Բուհ տախի քէնտի վէրտիյի նատիհաթընը վէ կիւնահը թանըթմանը գրբպաճը իլէ կէլիր քի, ինտանը՝ քէֆ-տինի ատարդ չըգարմանըն մնդրուրլուղու վէ ահմագլըգը իչիւն տէօյիւզ ֆրիտատա տէօնտէրտին՝ պիւթիւն պիւ-թիւնէ օնա խամիտ էթմէյէ, եալընըզ օնա սրդընմաղա, վէ թաթը արդատաշլըգ իլէ ինուն իլէ եիւրիւմէյէ։

տրգ, տէտիլէր։ Ընտէն՝ Չօպանլարտան եօ-
լուն թարիֆ քեաղրտընը ա՞լմատընըզ մը տէյիւ
սօրտու։ Էվվէթ, ալտրգ, տէտիլէր։ Էյ եօլտա
շիւպհէլէնիպ տուրտուղունուզ վագրթ քեա-
ղրտընըզը պիր քէրրէ չրգարըպ օգո՞ւմատընըզ
մը, տէտի։ Խայրը, տէտիլէր։ Նի՞չիւն օգու-
մատընըզ տէյիւ սօրտու։ Ունութտուգ, տէ-
տիլէր։ Շունու տախի սօրտու օնլարա քի՝
Չօպանլար սիզէ թէնպիհ է՞թմէտիլէր մի քի՝
Միւտահանէճիտէն սագընասընըզ։ Էվվէթ,
ֆագտթ պու թաթլը սէօյլէյէն ատէմ օ տըր
տէյիւ ֆէհմ էթմէտիք, տէտիլէր։ Հասվ. ԺԶ.
17, 18։

Օլ վագրթ բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ եաթ-
սընլար տէյիւ էմր էթտի օնլարա, օնլար տախի
եաթաղգլարընտա պիր էյիճէ տէօյտիւ օնլարը
քի՝ կիտէճէքլէրի տօղրու եօլու էօյրէթսին օն-
լարա։ Բ Օրին. ԻԵ. 2։ Բ Մնաց. Զ. 27։ Վէ
տէօյէր իքէն շէօյլէ սէօյլէր իտի, «Պէն հէփ
սէվտիյիմ քիմսէլէրի թազիր ու թէտիպ էտէ-
բիմ. իմտի ղայրէթ էյլէյիպ՝ թէօվպէ էթ»։
Յայտ. Գ. 19։ Պունտան սօնկրա՝ եօլլարընա
կիտիպ՝ Չօպանլարըն վէրտիյի օպիր թարիֆ-
լէրէ էյի տիգգաթ էթսինլէր տէյիւ էմր էթ-
տի։ Օնլար տախի օնուն էյլիքլէրի իչիւն օնա

թէշէքքիւր էտիպ ուսուլլայըն եօլլարընա կի-
տերէք շէօյլէ օգուտուլար ։—

"Եօլճու օլանլար պուրայա կէլսին,
Եօլտան չըգանըն հալինի կեօրսիւն.
Սարան տուզաղա թութուլտու օնլար,
Զիւն հագգ էօյիւտիւ թէզ ունութտուլար.
Վագա չըգտըլար սօնկրա օրատան,
Լաքին կեօր՝ սագըն ոէն օլ տայագտան" ։

Իմտի պիր աղտան սօնկրա ուզագտան պիրի-
նի կէօրտիւլէր քի եալընըզճա ուսուլ ուսուլ
տօղրու եօլտան քէնտիլէրինէ տօղրու կէլիյօր
ըտը ։ Օլ վագըթ Քրիսթիան քէնտի արգա-
տաշընա, Սըրթընը Սիոնա վէրմիշ պիզէ տօղ-
րու պիրիսի կէլիյօր, տէտի ։

Թէվ. Կէօրիւյօրում. շիմտի քէնտիմիզի սա-
գընալըմ քի՝ պու տախի պիր Միւտահանէճի
չըգմասըն ։ Պէօյլէճէ օ կիթտիքճէ եագլաշըպ՝
նիհայէթ օնլարա եէթիշտի ։ Պունուն իսմի Ը-
լլահսըզ ըտը, վէ օնլարա ներէյէ կիտէճէք օլ-
տուգլարընը սօրտու ։

Քրիս. Սիոն տաղընա կիտեյօր ըզ ։

Օլ վագըթ Ըլլահսըզ՝ պիր գահգահա իլէ
կիւլմէք գօփարտը ։

Քրիս. Կիւլմէնին մանասը նէ՞ օլա ։

Ըլլահսըզ. Սիզին ահմագլըզընըզա կիւլէրիմ
քի՝ պէօյլէ պիր էզիյէթլու եօլճուլուղա չըգ-

մըշտընըզ տա, նիհայէթ կէզտիյինիզէ պէտէլ չէքտիյինիզ սէրէնճամտան պաշգա պիր շէյ ալմանըզըն իհթիմալի եօգ տըր։

Քրիս. Նի՞չիւն էֆէնտիմ, գապուլ օլո՞ւնմա-յաճագ մըյըզ տէրսին։

Աւլահոզ. Գապուլ օլունմա՞գ։ Պիւթիւն պու ճիհանտա սիզին խիւլեա էթտիյինիզ կի-պի եէր՞ եօգ տըր։

Քրիս. Ֆագաթ կէլէճէք տիւնեատա վար տըր։

Աւլահոզ. Պէն տախի քէնտի վէթանըմտա իքէն՝ սիզին շիմտի տէտիյինիզ կիպի իշիտիպ՝ օլ իշիթմէմ իլէ եօլա չըգտըմ կէօրմէյէ, վէ եիրմի սէնէ տիր օլ շէհրի արայօրըմ, ֆագաթ իլք եօլա չըգտըղըմ կիւնտէ կէօրտիւյիւմտէն պաշ-գա պիր շէյ պուլմատըմ։ Ժող. Ժ. 15։ Երեմ. ԺԷ. 15։

Քրիս. Պիզ հէմ իշիթտիք հէմ ինանըրըզ քի՝ էօյլէ պիր եէր պուլունուր։

Աւլահոզ. Պէն տէ վէթանըմտա իքէն ինան-մըշ օլմաստ իտիմ, օնու արամագ իչիւն պու գատար եօլ կէլմէզ իտիմ. ֆագաթ էյէր էօյլէ պիր եէր օլսա իտի՝ էլպէթ օնու պուլաճաղ ը-տըմ. զիրա պէն օնու արամագ իչիւն սիզտէն ուզագ կիթմիշ իմ. լաքին պուլմուշ օլմատը-ղըմտան՝ շիմտի եինէ կէրի տէօնէյօրըմ, վէ

քէնտիմի օԼ շէյԼէր խԼէ էյԼէնտիրմէ յէ պապա-
ճաղըմ քի, սապրդ օնԼարը՝ շէմտի եօզ օԼտուղու-
նու կէօրսիւյիւմ շէյԼէրին խամիտի իլէ պրագ-
մըշ ըսըմ։

Կէր։ • ՕԼ վագրի Կրիսթիան քէնտի սր-
գատաշը թէվէքէԼիյէ շէօյԼէ ատօյԼէտի, Ա՛ճապ
պու ատէմին ատիտի շէյԼէր սահի՞ մի։

Թէվ. Սագը՛ն, պու տախի Մ՚իատահանէճի-
ԼէրատԷն պէքի տիր։ Պու թարդ հէրիմիլէրէ տիյ-
նէտի, միմիզին մալի պէր քէրրէ պիշէ գաչտ Էօլ-
տուղունու խատթընա կէթիր։* Ա՛յ՝, Սիոն
տաղը եօ՞գ մը։ ՕԼ շէհրին գամփուտուկու Ա-
ֆիապախշ տաղլարտան կէ՞օրմէտիր մի։ Էմ

---

*Գագ նասէլ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ տիւշմանլար իլէ գուշանմըշդը։ Մ՚իատահանէճիտէն գուրթուլտուգլարը կէպի՝ պէր աշիրեար ալտահրզա վէ չափկին զէվզէնէճիյէ բատթ կէլտիկէր քի՝ վագտա քէնտիտի եօտա չէգ-մըշ օլուտ՝ օնղարտան տա ուղագ վարմըշ օլտուգու, ի-չիւն էյիւնիւր իտի, լաքին իշթէ հէր շէյատէն եիւգ չէվիրմիշ, հէմ հէր նէ գատար եիրմի սէնէ Սիոն տա-ղընը արամըշ իսկ ատ՝ ֆագատի շիմտի քէնտիտի պէյան էտեր քի՝ նէ՝ իմանը վար՝ նէ ատ իւմիտի։ Իլլա հէր շէ-յի ալտատըճըլարդ սայարագ զէվզէնիր։ Պունու ֆիքիր-ատէն կէչիրմէտի պիլէ գօրդուլտ շէյ տիր։ Ալլահրն նէկ մանիտա ինայէթի տիր քի՝ պէր տատի իմանատա վէ տէ-վամատա հրֆիզ էտիպ՝ միւնքիրլէրին զէվզէնմէրինի տէ պէր շէյ եէրինէ գատուրթմատըն օնատ։

պիղէ շիմտի իման իլէ եիւրիւմէք ֆարզ տէյիՇլմի։ Բ Կորնթ. Ե. 7։ Հայտէ եօլումուզա կիտէլիմ, օլմայա քի գրրպաճլը ատէմ եինէ արգամըզտան եէթիշսին։ Շիմտի սէնին գուլազլարընա պիր տէրս զիքր էտէճէյիմ քի՝ օնու սէն պանա էօյրէթմէլի իտին. «Ի՛յ օղլում՝ պիլկինին սէօզլէրինտէն սափըտան էօյիւտիւ տինկլէմէքտէն վազ կէչ»։ Առակ. Ժթ. 27։ Իմտի պէն սէօյլէրիմ, գարնտաշըմ, օնու տինկլէմէքտէն վազ կէչ, վէ ճանըն խէլասընա ինանալըմ։

Քրիս. Եա՛ գարնտաշըմ, պէն սանա պու սիւալը, իմանըմըզըն հագգ օլտուղունա շիւպհէլենտիյիմտէն էթմէտիմ, իլլա սէնի սընամագ, վէ սէնին եիւրէյինին թէմիզլիյինտէն հասըլ կէլէն մէյվէյի կէօրմէք իչիւն էթտիմ։ Լաքին պու ատէմէ կէլէրէք, պէն պիլիր իմքի՝ պու տիւնեանըն ալլահը օնու քէօր էթմիշտիր։ Պիզ եօլումուզա կիտէլիմ, վէ պիլէլիմքի կէրչէքլիք հագգընա իմանըմըզ վար տըր, վէ հիչ պիր եալան՝ կէրչէքլիքտէն տէյիլտիր։ Ա Յովհ. Բ. 21։

Թիվ. Շիմտի Ալլահըն ճէլալընըն իւմիտի իլէ իֆթիխար էտէրիմ։ Պէօյլէճէ օնլար օլ ատէմտէն էօթէյէ տէօնտիւլէր, օ տախի օնլարըն իւզէրինէ կիւլէրէք՝ եօլունա կիթտի։

Ընտէն ըիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ պունլար ի-լէրի կիտիպ պիր մէմլէքէթէ եէթիշտիլէր, վէ օլ մէմլէքէթին հավասը օրայա ալըշմամըշ օլանա թապիաթի իլէ ույուշմագ կէթիրիր իտի։ Պու-բատա Թէվէքէլլի ղայէթ կէվշէ յիպ ույգույա աղըրլաշմաղա պաշլատը. պու սէպէպտէն՝ Քրիս-թիանա, Էօյլէ կէվշէմէյէ պաշլատըմ քի՝ կէօզ-լէրիմի անճագ աչըգ սագլայա պիլիյօրըմ, հայ-տէ շուրատա եաթըպ պիր ազ ույգումուզու ա-լալըմ, տէտի։

Քրիս. Միւմքինսիզ շէյ տիր, տէտի օպիրի, եա ույույուպ տա սօնկրա հիչ ույանամազ օլուր իսէ՞ք։

Թէվ. Նի՞չիւն, գարնտաշըմ, եօրկուն ատէ-մէ ույգու թաթլը տըր. պիր ազ ույդումուզու ալըր իսէք ֆէրրահլանըրըզ։

Քրիս. Չօպանլարտան պիրինին Սըհըր օլուն-մուշ եէրտէն սագընմագ իչիւն պիզէ վէրտիյի թէնպիհինի ունութտո՞ւն մը։ Օնուն ֆիքրի՝ ու-յումագտան սագընմամըզ ըտը. "Իմտի էօյլէ իսէ՝ պագի քիմսէլէր կիպի ույումայալըմ, իլ-լա ույանըգ տուրուպ՝ այրգ օլալըմ"։* Ա Թէս. Ե. 7։

*Սըհըր օլունմուշ եէրտէ ույումագտան սագըն, եա քրիսթիան գարնտաշ։ Հէր շէյ գօլայճա, տօզրու վէ

Թէվ. Սուչումու իգրար էտէրիմ. Հէմ էյէր պուրատա եալընըզ օլսա իտիմ, ույույուպ էօլիւմ թէհլիքէսինտէ օլաճաղըտըմ։ Ալիմին շու սէօզիւ հագգ օլտուղունու կէօրիւյօրըմ քի՝ "Իքի՝ պիրտէն էյի տիր", տէր. Ժոզ. Դ. 9։ Շիմտիյէ գատար սէնին տրգատաշլըղըն պանա պիր ինայէթ օլտու, վէ զահմէթին իչիւն էյի իւճրէթ ալաճագսըն։

Քրիս. Իմտի էօյլէ իսէ՝ պուրատա ույուշուգլուղու մէն էթմէք իչիւն՝ պիր էյի միւքեալէմէյէ պաշլայալըմ, տէտի Քրիսթիան։

Թէվ. Պիւթիւն եիւրէյիմ իլէ, տէտի օպիրի։

Քրիս. Նէ՞րէտէն պաշլայալըմ։

Թէվ. Ալլահըն պիզի պու խէլաս եօլունա գօմաղա պաշլատըղը եէրտէն. Փագաթ իսթէրսէնիզ՝ սիզ պաշլայըն։

Քրիս. Իվվէլա սանա շու իլահիյի օգույաճաղըմ։

"Ազիզլէր տալկըն տիւշտիւքլէրինտէ,
Կէլսին իշիթսին պիզի սէօհպէթտէ.
Հէմ էօյրէնսինլէր պու մինվալ իւզրէ,
Ազըր կէօզլէրի աչըգ թութմազէ.
Ազիզ ահպապլըգ էյի օլտուգատ,
Ույանըգ, էմին սագլար պէլատա"։

Ընտէն Քրիսթիան պաշլայըպ՝ Սանա շու սիւ-

էյի կիթտիյինտէ՝ ճանըմըզ եաթըպ ույուր։ Բուհանի ույուշուգլուղա գարշը Ալլահըն քէլամընտա պիզի սագընաբրաճագ չօգ սէօզլէր վար տըր։

ալը էտէճէյիմ քի, շիմտիքի պուլունտուղ-ուն հալէ կիրմէյէ իպթիտա նիճէ՞ գարար գըլտըն, տէտի։

Թէվ. Իպթիտա ճանըմըն խայրընը նի՞ճէ տրամաղա պաշլատըղըմը տէմէք իսթէրսին, էօյլէ տէյի՞լմի։

Քրիս. Էվվէթ, օնու տէմէք իսթէրիմ։

Թէվ. Պէն պիր չօգ վագըթ փանայըրըմըզտա պուլունան վէ սաթըլան շէյլէր իլէ սէֆա պուլմագտա կէզէրիտիմ. էօյլէ շէյլէր քի՝ էյէր շիմտիյէ գատար օնլարըն իչինտէ գալմըշ օլսա իտիմ, ինանըրըմ քի օնլար պէնի ղայպ վէ հէլաք իչինտէ պօղաճագլար ըտը։

Քրիս. Նէ՞շէյլէր տիր օնլար։

Թէվ. Տիւնեանըն ճէմի զէնկինլիյի վէ խաղինէլէրի։ Հէմ պէն միւսէյիպլիքտէ, չափկընլըգտա, իչմէքտէ, քիւֆրտէ, եալանտա, նափաքլըգտա, Շարաթը պօզմագտա վէ տահա ճանը խարապ էտէն հէր շէյտէ սէֆա պուլուր ըտըմ։ Լաքին նիհայէթ, կէրէք սէնտէն՝ վէ կէրէք Պաթըլլըգ Փանայըրընտա քէնտի իմանը վէ էյի էթվարը իչիւն գաթլ օլունան սէվկիւլիւ Միւմինտէն ալլահանի շէյլէր իշիտիպ միւլահազա էտէրէք պուլտում քի՝ պու շէյլէրին նիհայէթի էօլիւմ տիր (Հռովմ. Զ. 21—23), վէ պու շէյլէր իչիւն Ալ-

լահըն զազապը իթաաթսըզլըղըն օղուլլարը իւ-
զերինէ կէլիր ։ Եֆես. Ե. 6 ։

Քրիս. Լաքին անիտէ պու շէյլերէ գանմանըն
թէէսիրի ալթընա տիւշտի՞ւն մի ։

Թէվ. Խայըր, անիտէ կիւնահըն քէօթիւլիւ-
յիւնիւ անլամագտան խօշնուտ տէյիլ իտիմ.
նէ տէ օնու իշլէմէքտէն հասըլ կէլէն զազապը
պիլմէք իսթէր իտիմ. իլլա քէլամըն վասիթասը
իլէ ֆիքրիմ էվվէլա սարսըլմաղա պաշլատըղըն-
տա, կէօզլէրիմի օնուն ըշըղընա գարշը գափա-
մաղա ճահտ էտէր իտիմ ։

Քրիս. Լաքին Ալլահըն Ազիզ Բուհունունստ-
նա էթտիյի թէէսիրինի պէօյլէ գուլլանմանըն
սէպէպի նէ՞ իտի ։

Թէվ. Սէպէպլէրի շունլար ըտը ։ 1. Պու Իշէյ
պանա Ալլահտան օլտուղունու պիլմէզ իտիմ ։
Ասլա ֆիքրիմտէն կէչմէզ իտի քի Ալլահ պիր
կիւնահքեարը թէօվպէյէ կէթիրտիյինտէ էվվէ-
լա կիւնահընը օնա թանըթմագտան պաշլար ։
2. Կիւնահ՝ թէնիմէ փէք թաթլը կէլիպ՝ օնու
պրագմագ իսթէմէզ իտիմ ։ 3. Պէնիմ էսքի ար-
գատաշլարըմտան նասըլ այրըլաճաղըմը պիլմէզ
իտիմ ։ Օնլարըն հուզուրունա վէ ամէլլէրինէ
փէք արզու չէքէր իտիմ ։ 4. Կիւնահ իչիւն տիւ-
շիւնտիւյիւմ սաաթլար էօյլէ էզիյէթլի վէ եիւ-

Digitized by Google

րէյէ գօրգու վէրէն սատթլար ըտը քի՝ թէ-
համմիւլ էտէմէզ իտիմ. հէմ օնլարըն զիքրի
եիւրէյիմտէ գալմասը պիլէ պանա աղիր ըտը:

Քրիս. Էօյլէ իսէ կէօրիւնիւր քի, պազը՝
էզիյէթտէ օլմագտան գուրթուլուր ըտըն:

Թեվ. Էվվէթ էօյլէ տիր. լաքին եէնիտէն
խաթրըմա կէլիպ՝ էվվէլքի գատար, հէմ էվվէլ-
քինտէն տէ զիյատէ ֆէնա օլուր ըտըմ:

Քրիս. Լաքին կիւնահընը եէնիտէն եէնիյէ
խաթրընա կէթիրէն շէյլէր նէ՞ իտի:

Թեվ. Չօգ շէյլէր. մէսէլա,

1. Սօգագտա պիր էյի ատէմ բասթ կէլտի-
յիմ. եախօտ,

2. Պիրինին Ազիզ Քիթապ օգումասընը ի-
շիթտիյիմ. եախօտ,

3. Պաշըմըն աղրըմաղա պաշլամասը. եախօտ,

4. Գօնշուլարըմտան պիրինին խասթա օլտու-
ղունու իշիթտիյիմ. եախօտ,

5. Էօլիւ չանկընը իշիթտիյիմ.* եախօտ,

6. Քէնտի էօլմէմի տիւշիւնտիւյիւմ. եախօտ,

7. Սայրլարա ափանսըզ էօլիւմ զուհուր էթ-
միշ օլտուղունու իշիթտիյիմ.

8. Լաքին պախուսուս քէնտի քէնտիմէ՝ եա-

*Պազը եէրտէ ատէթ վար քի՝ պիրիսի էօլտիւյիւ վա-
գըթ՝ մախսուս պիր էզկի իլէ չանկ վուրուլար:

Digitized by Google

գընտա շերիաթա չաղբրլաճագ օլտուղումու տիւ-
շիւնտիւյիւմ ։

Քրիս. Լաքին պու շէյլերին պիրի իլէ կիւ-
նահլարըն խաթրընա կելտիյինտէ, հիչ օնլարըն
գապահաթընը գօլայլըգ իլէ իւսթիւնտէն տէֆ
էտէ պիլի՞ր մի իտին ։

Թեվ. Խայրը, էտէմէզ իտիմ, զիրա էօյլէ
էթտիյիմտէ՝ օնլար զամիրիմէ տահա՝ էյի պի-
նէրլէր իտի. վէ օլ վագրթ հէր նէ գատար ֆիք-
րիմ իլէ գարշը իտիմ իսէ՝ եինէ կիւնահլարը-
մա տէօնմէք տիւշիւնտիւյիւմտէ, իքի գաթ է-
զիյէթ չէքէր իտիմ ։

Քրիս. Օ՝ վագրթ նէ՞ եափարն ։

Թեվ. Տիւշիւնտիւմ քի՝ էթվարըմը սրբասը-
նա գօմաղա ճահա էթմէլիյիմ, եօղ իսէ շիւպ-
հէսիզ հիւքմի ազապա վարաճաղըմ տէյիւ տիւ-
շիւնտիւմ ։

Քրիս. Էօյլէ ճահա էթտի՞ն մի ։

Թեվ. Էվվէթ, հէմ սալթ կիւնահլարըմտան
գաչմատըմ, իլլա քէօթիւ արգատաշլարտան տա-
խի գաչտըմ, վէ քէնտիմի մէզհէպճէ ֆարզ օլան
շէյլերէ վէրտիմ. մէսէլա, տուա, օգումագ, կիւնահ
իչիւն աղլամագ, գօնշումա տօղրու սէօյլէմէք, վէ
սայր շէյլեր ։ Պունլարը հէմ սայր չօգ շէյ-
լեր տահա էթտիմ քի՝ ֆիմտի նագլ էթմէսի փէք

ուզուն օլուր։

Քրիս. Օլ վագրթ քենտինի սրբասընտա զանն եթտի՞ն մի։

Թեվ. Լվվեթ, պիր ազ վագրթ եթտիմ։ Ֆագաթ նիհայեթ իսքենճելերիմ եինէ իւսթիւմէ կելիպ՝ քենտիմի տիւզելթմեք իչիւն եթտիյիմ հեր շեյի պօղտու։

Քրիս. Մատեմ քի սէն քենտինի տիւզելթմիշ իտին իսէ՝ պու իսքենճէ նի՞ճէ արայա կիրտի։

Թեվ. Օնուն իւսթիւմէ կելմէսինէ սէպեպ օլան շեյլեր չօգ տըր, պախուսուս շու սեօզլեր. "Հէփ սատագաթըմըզ հայզ եսվապը կիպի տիր"։ Եսայ. կդ։ 6։ "Նօմօսուն ամելլերի իլէ հիչ պիր թէն սատըգ օլմայաճագ տըր"։ Գաղ. Բ. 16։ "Սիզէ ճիւմլէ եմր օլունանլարը եթտիյինիզ զեման, տէյին քի՝ Ֆայիտէսիզ գուլլար ըզ"։ Դուկ. ԺԷ. 10։ Վէ չօգ սայր պունուն կիպի սեօզլեր։ Պունլարտան պէն քենտի քենտիմէ շեօյլէ պահս եթմէյէ պաշլատըմ քի՝ էյեր պէնիմ հէփ սատագաթըմ հայզ եսվապը կիպի իսէ, էյեր նօմօսուն ամելլերի իլէ հիչ պիր թէն սատըգ օլմայաճագ իսէ, վէ էյեր ճիւմլէ պիզէ եմր օլունանլարը եթտիյիմիզտէ եինէ Ֆայիտէսիզ իսէք, էօյլէ իսէ նօմօսուն վասիթասը

իլէ կէօյէ կիթմէք իւմիտի՝ եալընըզ ահմագլըգ տըր։ Հէմ շունու տախի տիւշինտիւմ քի, Պիր ատէմ պիր տիւքքեանճըյա եիւզ լիրա պօրճլու օլուպ՝ օնտան սօնկրա հէր ալտըղը շէյին փարասընը վէրսէ, մատէմ քի քէնտի էսքի պօրճու տէֆթէրտէն սիլինմէմիշ տուրուր իսէ, էլպէթթէ տիւքքեանճը օնու օլ պօրճու իչիւն տավայա չէքիպ՝ պօրճունու էօտէյէնէտէք օնու մահպուստա եաթըրա պիլիր։

Քրիս. Փէք կիւզէլ, պունու սէն նա՞սըլ քէնտինէ տէօնտէրտին։

Թէվ. Նա՞սըլ օլաճագ, քէնտի քէնտիմէ շէօյլէ տիւշինտիւմ քի՝ պէն քէնտի կիւնահլարըմ իլէ Ալլահըն տէֆթէրինտէ էփ էյի եէր թուլթմուշըմ. վէ շիմտիքի տիւզէլմէմ օլ մէպլաղը էօտէյէմէզ. պու սէպէպտէն պու տիւզկիւն հալիմտէ տախի եինէ շունու տիւշինմէլիմ քի, Պէնիմ պունտան ագտէմ էթտիյիմ խաթալարըն սէպէպի իլէ քէնտիմի սալաըզըմ հիւքմի ազապըն թէհլիքէսինտէն նա՞սըլ գուրթուլաճաղըմ։

Քրիս. Էյի տէօնտէրմիշ սին, ֆագաթ բէճա էտէրիմ, սէօզիւնիւ իլէրի կէօթիւր։

Թէվ. Քէնտիմի տիւզէլթտիյիմտէն պէրի պէնի եօրան պիր շէյ տախի շու տըր քի, պէնիմ

շիմտիքի էթտիյիմ՝ էն էյի շէյէ տախի տէրինճէ պագտըղըմտա՝ հալա օնլարտա կիւնահ հէմ թաղէ կիւնահ գարըշմըշ օլտուղունու կէօրիւպ՝ պէօյլէճէ մէճպուր օլտումշու նէթիճէյէ կէլմէյէ քի՝ քէնտի հագգըմա վէ պօրճլարըմըն հագգընա պունտան ագտէմ հէր նէ գատար էյի տէյիւ ալտանմըշ ըտըմ իսէ տէ՝ պիր կիւնտէ իշլէտիյիմ կիւնահ, էյէր օնտան պաշգա հիչ պիր վագըթ սուչտա պուլունմուշ օլմազսամ տախի, օլ գատարը պէնի ճէհէննէմէ կէօնտէրմէյէ քեաֆի իմիշ։

Քրիս. Օլ վագըթ նէ՞ եափտըն։

Թէվ. Նէ՞ էթմէք մի, նէ՛ էտէճէյիմի պիլմէզ իտիմ, թա քի ֆիքրիմի Միւմինէ աչտըմ. չիւն օնուն իլէ պիրի պիրիմիզի էյի թանըր ըտըգ։ Օ տախի պանա սէօյլէտի քի, ասլա կիւնահ իշլէմէմիշ պիր ատէմին սատագաթընը քէսպ էթմէյինճէ, նէ՛ պէնիմ սատագաթըմ՝ նէ տէ պիւթիւն տիւնեանըն սատագաթը պէնի գուրթարա պիլիր։

Քրիս. Օնուն տէտիյի սանա տօղրու կէօրիւնտի՞ւ մի։

Թէվ։ Էյէր քէնտիմի տիւզէլթմէմ իլէ իֆթիխարտա վէ րահաթտա պուլունտուղում վագըթտա պանա պէօյլէ սէօյլէմիշ օլայըտը։

Digitized by Google

չէքտիյի զահմէթինի ահմազլըղա վէրէճէյիտիմ. ֆագաթ օ վագրթ՝ քէնտի միւքեաֆաթսըզլըղըմը, վէ պէնիմ էն էյի իշիմին իչինտէ պիլէ կիւնահ պուլունտուղունու կէօրմիւշ օլտուղումտան, օնուն տէտիյինէ գանմաղա մէճպուր օլտում:

Քրիս. Լաքին պու սէօզիւ օ էվվէլա սանա տէտիյինտէ՝ հագգան Շու ատէմ հիչ կիւնահ իշլէմէմիշ տիր, տէնիլէ պիլէճէք պիր քիմսէ պուլունուր տէյիւ ումա պիլտի՞ն մի:

Թեվ. Իգրար էթմէլիյիմ քի օնուն սէօզիւ էվվէլա փէք աճայիպ կէօրիւնտիւ, լաքին օնուն իլէ զիյատէ պուլուշուպ սէօյլէշտիյիմտէ՝ օլ շէյէ թէքմիլէն գանտըմ:

Քրիս. Օլ ատէմին քիմ օլտուղունու վէ օնուն իլէ նիճէ սատըգ օլունապիլիր օլտուղունու սօրտո՞ւն մը օնա:

Թեվ. Էվվէթ, օ տախի՝ Օլ զաթ Բապպ Յիսուս տըր, վէ Թաալանըն սաղ եանընտա օթուրուր, տէտի: Եբր. Ի. 12—21: Հէմ շէօյլէ տէտի օ. Սէն օնուն իլէ, եանի օնուն թէնտէ օլտուղու կիւնլէրինտէ էթտիքլէրինէ՝ վէ աղաճտան ասըլտըղընտա չէքտիքլէրինէ կիւվէնէրէք սատըգ օլա պիլի՞ր միսին: Հռովմ. Դ. 5: Կող. Ա. 14: Ա Պետ. Ա. 19: Պէն տա-

խի՝ Օլ ատէմին սատագաթընընն նի՞ճէ էօյլէ պիր գուվվէթի օլա պիլիր քի Ալլահըն էօնիւնտէ պիր պաշգասընը տախի սատըգ չըգարսըն տէյիւ սօրտում օնա։ Օ տախի շու ճէվապը վէրիպ՝ Օ գատիր Ալլահ տըր. վէ հէր էթտիյի հէմ էօլմէսի քէնտիսի իչիւն օլմայըպ՝ սէնին իչիւն օլմուշ տըր, հէմ էյէր օնա ինանըր իսէն՝ օնուն էթտիքլէրի վէ էթտիքլէրինին միւքեաֆաթը սանա սայըլաճագ տըր, տէտի։

Քրիս. Օլ զէման նէ՞ էթտին։

Թէվ. Ինանամազ օլտուղումուն սէպէպլէրինի կէօսթէրտիմ օնա քի, օ պէնի գուրթարմաղա հազըր տէյիլ տիր տէյիւ կէլիր իտի պանա։

Քրիս. Օլ վագըթ Միւմին սանա նէ՞ տէտի։

Թէվ. Պիր կիթ օնա տա կէօր, տէտի։ Պէն տախի՝ Կիթմէսի արսըզլըգ տըր, տէտիմ։ Օ իսէ, Խայըր՝ կիթմէյէ տավէթլի սին, տէտի։ Մատթ. ԺԱ. 28։ Ընտէն Յիսուսուն տավէթ քիթապընը վէրտի քի՝ զիյատէ ճէսարէթ իլէ կիթմէյէ եիւրէք վէրսին պանա, վէ օլ քիթապըն հագգընա՝ Օնուն հէր պիր եօթասը վէ նօգթասը կէօքտէն վէ եէրտէն գավի տուրուրլար, տէտի։ Մատթ. Ե. 18։ Ընտէն՝ Օնա կիթտիյիմտէ նէ՛ եափմալըյըմ տէյիւ սօրտում։ Օ տախի՝ Տիզինին իւսթիւնտէ (Սաղմ. ՂԵ.

Ի Քրիս. Օլ վագրթ նէ՞ եափտրն։

Թեվ. Նէ՞ մի. նէ՝ օլաճագ, նէ էտէճէյիմի պիլմէզ իտիմ։

Քրիս. Տուայը թէրք էթմէյէ տիւշի՞ւնմէտին մի։

Թեվ. Էվվէթ, իքի եիւզ տէֆա գատար։

Քրիս. Նա՞սըլ օլտու տա թէրք էթմէտին։

Թեվ. Պանա տէնիլէն սէօզիւն տօղրու օլտուղունա ինանըր ըտըմ, եանի քի՝ պու Քրիստոսուն սատագաթը օլմայընճա ճէմի տիւնեա պէնի գուրթարամազ տէյիւ տէնիլէն սէօզիւ. պու սէպէպտէն՝ տէտիմ քէնտի քէնտիմէ, էյէր տուայը թէրք էտէրսէմ՝ էօլէճէյիմ, վէ լութֆ թախթընըն հուզուրունտան պաշգա եէրտէ էօլմէսինի տէ իսթէմէմ։ Պունուն իւզէրինէ շու սէօզ խաթրըմա կէլտի քի՝ "Էյէր կէճիքիր իսէ, օնուն իչիւն պէքլէ, զիրա էլպէթթէ կէլէճէք, կէրի գալմայաճագ տըր", տէր։ Ամ. Բ. 3։ Պէօյլէճէ Փէտէր՝ Օղուլու պանա կէօսթէրէնէտէք տուատա տէվամ էթտիմ։

Քրիս. Քէնտինի սանա նի՞ճէ պէյան էթտի։

Թեվ. Օնու թէն կէօզլէրի իլէ կէօրմէտիմ, իլլա ֆէհմիմին կէօզլէրի իլէ (Եփես. Ա. 18, 19), վէ շու մինվալ իւզրէ օլտու։ Պիր կիւն փէք տէրտտէ իտիմ, հէման էօմրիւմտէ օլտուղում-

տան զի յատէ. վէ պու տէրտիմ, կիւնահլաքը-
մըն պէօյիւքլիւյիւ վէ քէօթիւլիւյիւ եէնի-
տէն կէօզիւմիւն էօնիւնէ կէլմէսի իլէ օլմուշ
ըտը։ Իմանի պու արալըգ պէն ճէհէննէմտէն վէ
ճանըմըն էպէտէն հիւքմի ազապա վարմասըն-
տան պաշկա պիր շէյ ումմազ իքէն, պիրտէն
պիրէ Բապպ Յիսուս կէօքտէն իսթիւմէ պա-
գարագ, «Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման կէ-
թիր, վէ խէլաս պուլաճագսըն (Գործ. ԺԶ. 31),
տէմէքտէ կէօրտիւմ օնու տէյիւ. կէլտի պանա։
Լաքին պէն Նֆէնտիմ, պէն պիր պէօյիւք, փէք
պէօյիւք կիւնահքեարըմ տէյիւ ճէվապ վէրտի-
յիմտէ, պանա՝ «Պէնիմ ինայէթիմ սանա եէ-
թէր», տէտի։ Ի Կորնթ. ԺԲ. 9։ Նէնտէն պէն,
Եա Բապպ, ինանմազ նէ՞տիր, տէտիյիմտէ, շու
«Պանա կէլէն՝ ասլա աճըգմայաճագ, վէ պա-
նա իման էտէն՝ հիչ ասլա սուսամայաճագ՞տըր»
(Յովհ. Զ. 35), սէօզտէն անլատըմ քի՝ ինան-
մազ իլէ կիթմէք՝ իքիսի պիր սէօզ տիր. վէ հէր
քիմ քի կիտէրսէ, եանի եիւրէյինտէ վէ տրզու-
սունտա Քրիստոս իլէ օլան գուրթուլուշա եա-
փըշըր իսէ, սահիհէն Քրիստոսա ինանմըշ տըր։
Օլ վազրթ կէօզիւմէ եաշ տօլաբագ շունու
տախի սօրուպ՝ Ֆագախ, եա Բապպ, պէնիմ
կիպի պիր պէօյիւք կիւնահքեարը տախի գապուլ

Digitized by Google

էտիպ գուրթարը՞ր մըսըն, տէտիմ։ Վէ իշիթտիմ քի՝ "Պանա կէլէնի ասլա տըշարը պրագմայա-ճաղըմ", տէյօր։ Յովհ. Զ. 37։ Ընտէն՝ Լա-քին, եա՛ Բապպ, սանա կէլտիյիմտէ սէնի նէ՞ տէ-յիւ թութմալըյըմ՝ քի սէնին իւսթիւնէ իմա-նըմ տօղրու օլմուշ օլսուն, տէտիմ։ Օլվագըթ քէնտիսի շունլարը տէտի, "Քրիստոս Յիսուս տիւնեայա՝ կիւնահքեարլարը խէլաս էթմէյէ կէլտի"։ Ա Տիմ. Ա. 15։ Հէր ինանանա սա-տագաթ իչիւն նօմօսուն նիհայէթի օ տըր։ Հը-ռովմ. Ժ. 4. վէ Պապ. Դ։ Օ՝ սուչլարըմըզ ի-չիւն էլէ վէրիլտի, վէ պիզի սատըգ չըգարմագ իչիւն տիրիլտի։ Հռովմ. Դ. 25։ Օ պիզի սէվ-տի, վէ պիզի գանը իլէ կիւնահլարըմըզտան եայ-գատը։ Յայտ. Ա. 5։ Ալլահըն վէ պիզիմ ա-րամըզտա միանճը տըր։ Ա Տիմ. Բ. 5։ Պիզիմ իչիւն շէֆաաթ էթմէյէ տահմա եաշար։ Եբր. Է. 25։ Պունլարըն հէփիսինտէն շունու գափ-տըմ քի՝ սատագաթ իչիւն օնուն զաթընա պագ-մալըյըմ, վէ կիւնահլարըմա տախի օնուն գա-նը պէտէլ օլաճագ տըր. օնուն քէնտի փէտէրի-նին նօմօսունա իթաաթ էտիպ օլ նօմօսուն ճէ-զասընա տախի բազի օլմասը քէնտիսի իչիւն օլ-մայըպ, հէր քիմ քի քէնտի գուրթուլուշու ի-չիւն օնու գապուլ էտիպ միւթէշէքքիւր օլուր

իսէ՝ օնուն իչիւն տիր։ Իմտի եիւրէյիմ շազ-
լըղ իլէ, կէօզլէրիմ եաշ իլէ, վէ հասրէթիմ՝
Յիսուս Քրիստոսուն իսմինէ, ճէմաաթընա վէ
եօլլարընա մուհապպէթ իլէ տօլտու։

Քրիս. Պու քէյֆիյէթ սահիհէն Քրիստոսուն
սէնին ճանընա պէյան օլմասը տըր։ Ֆագաթ պու
շէյ սէնին ախլագընըն իւզէրինէ նէ՛ թէէսիր էթ-
տիյինի մախսուսէն թարիֆ էյլէ։

Թէվ. Պու շէյտէն կէօրտիւմ քի՝ տիւնեա-
տա հէր նէ գատար սատագաթ վար իսէ տէ՝ եի-
նէ օ հիւքմի ազապ ալթընտա տըր։ Պու շէյտէն
կէօրտիւմ քի՝ Փէտէր Ալլահ վագաա հաղգ իսէ
տէ՝ եինէ օնա կիտէն կիւնահքեարը հագիգաթ
իլէ սատըգ չըգարա պիլիր։ Պու շէյ պէնիմ
ագտէմճէ կէչիրտիյիմ էօմրիւն քէօթիւլիւյիւ
իչիւն պէնի ութանտըրտը, վէ քէնտի ահմագ-
լըղըմ իչիւն պէնի ալթիւսթ էթտի. չիւնքի օն-
տան էվվէլ՝ Յիսուս Քրիստոսուն կիւզէլլիյի-
նի պանա. գատար կէօսթէրէն պիր միւլահա-
զա ֆիքրիմէ կէլմէմիշ իտի։ Պու շէյ պիր ա-
զիզ էօմրէ մուհապպէթ վէրտի պանա, վէ Բապպ
Յիսուսուն իսմինին իզզէթ ու շանը իչիւն պիր
շէյ էթմէյէ արզու վէրտի պանա։ Էվվէթ ճէ-
սէտիմտէ եիւզ պուգալ տօլաճագ գատար գա-
նըմ տախի օլսա, հէփիսինի Բապպ Յիսուսուն ու-

ղուրունա տէօքէ պիլիր իտիմ տէյիւ կէլտի պանա* ։

Անտէն րիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Թէվէքէլլի արտընա պագըպ՝ պունտան էվվէլ արգալարընա պրագտըգլարը Ճէհալէթ նամ քիմսէնին

---

*Քրիստոսա ինանմագտան՝ Ալլահըն իւզէրինէ պիր եէնի ֆէհմ վէ Քրիստոսուն հագգ Ալլահ հէմ Գուրթարըճը օլմասընըն իւզէրինէ պիր անզլայըշ հասըլ կէլիր ։ Պու իման պիր քիմսէտէ օլտուղունտա՝ օլ քիմսէ քէնտի կիւնահլարընըն իւզէրինէ՝ հէմ պախուսուս ավֆ օլունմուշ կիւնահլարընըն իւզէրինէ պիր թաթլը թէէսիւֆ էտէր ։ Էմմանուէլին քէնտի զաթընըն հէմ օնուն խըզմէթլէրինին մէնէնտսիզ կիւզէլլիյինի անլար, վէ ազիզ մուհապպէթ իլէ հէմ կէրէք էօմիւրտէ վէ կէրէք էօլիւմտէ օնու իզզէթլէմէյէ պիր պէօյիւք արզու իլէ տօլար ։ Քիմ քի պու նըշանլարը քէնտի իչէրիսինտէ կէօրիւր իսէ, օնլար ազ տախի օլսա, եինէ օլ քիմսէ քէնտի իմանընըն պիղարազ օլտուղունա վէ քէնտիսի էօլիւմտէն հայաթա կէչմիշ օլտուղունա ինանա պիլիր ։ Ֆագաթ շունու անլասըն քի՝ Բապպ ճէմի քէնտի խալգընա հէր նէ գատար հէման պիր հագիգաթ պէյան էտէր իսէ տէ, օնլարըն ճէմիսինի տէ օլ հագիգաթա պիր թարզ իլէ գըլաղուզլամազ ։ Չօգլար վար քի՝ Ալլահըն ինայէթի իլէ, օնուն լութֆունա վէ Քրիստոսուն շէֆաաթընա նայիլ օլարագ, կէչմէզ պիր իւմիտէ մալիք օլմուշ վէ իման իլէ օնուն մուհապպէթինտէ քէօքլէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլտուգլարընտան, Թէվէքէլլինին պուրատա քէնտինին նէ՝ զէման վէ նէ՝ թարզ իլէ Ալլահա տէօնմէսինի նագլ էթտիյի միսիլլու, օնլար քէնտինինքիլէրի իչիւն պէօյլէ պիր նագլիյէթ էտէմէզլէր ։

արտլարընճա կելմէսինի կէօրտիւյիւնտէ՝ Պագ շու ատէմ նէ՛ գատար ուզագտա տիննէնիյօր, տէտի Քրիսթիանա։

Քրէս. Լվվէթ կէօրիւյօրըմ, օ պիզիմ իլէ օլմասընը իսթէմէզ։

Թէվ. Լաքին էյէր շիմտիյէ գատար պիզիմ իլէ օլայըտը՝ պիր զարար կէօրմէյէճէյիտի տէյիւ կելիր պանա։

Քրէս. Տէտիյին սահիհ տիր. Ֆագաթ էյի պիլմիշ օլ քի՝ քէնտիսինէ էօյլէ կելմէզ։

Թէվ. Լվվէթ՝ օնու պիլիր իմ. լաքին նէ իսէ պիր ազ պէքլէյէլիմ օնա։ Պէօյլէճէ պէքլէտիլէր։

Օլ վագըթ Քրիսթիան օնա, Կել պագալըմ, եահօ, նի՞չիւն պէօյլէ կէրիտէ գալըրսըն, տէտի։

Ճէհալէթ. Պէն արգատաշ իլէ կիթմէտէն իսէ՝ եալընըզ կիթմէյի չօգ զիյատէ հազզ էտէրիմ, մէկէր փէք հազզ էթտիյիմ արգատաշլըգ օլսա։

Օլ վագըթ Քրիսթիան Թէվէքէլլիյէ ուսուլլայըն, Օ պիզիմ իլէ կիթմէք իսթէմէզ տէ՞մէտիմ մի սանա, տէտի։ Լաքին նէ իսէ շու եապան եէրտէ հայտէ վագթըմըզը շունուն իլէ սէօյլէշէրէք կէչիրէլիմ։ Ընտէն սէօզիւնիւ Ճէհալէթէ

չէվիրիա՝ Կէլ պագալըմ, նա՞ըլսըն, շիմտի Ալ-
լահ իլէ ճանընըն արասը նա՞ըլ տըր, տէտի։

Ա՛ՀՄԱԼ. Էյի տիր. տէյիւ գրյաս էտէրիմ.
զիրա տաիմա կիւզէլ շէյլէր տիւշիւնիւր իմ՝ քի՝
եօլումտա պանա թէսէլլի վէրմէք իշիւն խաթ-
ըրմա կէլիրլէր*։

Փէրէս. Ինչ՞ կիւզէլ շէյլէր տիւշիւնիւրսինիզ,
ըէճա էտէրիմ սէօյլէյին։

Ա՛ՀՄԱԼ. Ի՛նչ օլաճագ, Ալլահըն վէ կէօյիւն
իւզէրինէ տիւշիւնիւր իմ։

Փէրէս. Շէյթանլար վէ ազապա վարմըշ ճան-
լար տախի օնու տիւշիւնիւրլէր։

Ա՛ՀՄԱԼ. Փագաթ պէն օնլարըն իւզէրինէ տիւ-

---

*Ճէհալէթ քէնտի իւմիտինի վէ թէսէլլիսինի քէնտի
էյի շէյլէր տիւշիւնմէսինին իւզէրինէ պինա էթմիշ ի-
տի. Փագաթ պիր էյի զամիրին հասըլ կէթիրտի էտ-
լամէթտէն մահրում՝ ըտը։ Ինանա եափըշան Փարիսե-
յինին սատանէթի եալընըզ քէնտիսինէն հասըլ կէ-
լիր. Փագաթ սահիհ քրիսթիանըն սատանէթի՝ եալընըզ
քրիստոսա ինանմագան հասըլ կելիր։ Էվվելքի՝ քէն-
տի խելասընըն ճէմի իւմիտլէրինի քէնտի ֆիքրինին հաս-
ելէրինտէն ալըր, քէնտի էթտիքլէրինտէն եափօա
չէքտիքլէրինտէն մէմուլ էտէր. Փագաթ օ պիրի՝ քէն-
տի կէլէճէք սատանէթինին ճէմի իւմիտլէրինի քրիստոս-
սուն էթտիքլէրինին վէ չէքտիքլէրինին իւզէրինէ պինա
էտիպ, եալընըզ քէնտի Գուրթարըճընը էլէ շաղ օլուր
վէ քէնտի քէնտինէ կիւվենմէզ։

Digitized by Google

շիւնիւպ՝ հէմ տախի օնլարը արզուլար ըմ։

Քրիս. Օրայա կիթմէյէ ասլա իհթիմալի օլ-մայան քիմսէլէր տախի էօյլէ հտէրլէր։ "Թէն-պէլին ճանը արզու չէքէրվէ պիր շէյի եօգ տըր"։ Առակ. ԺԳ. 4։

Ձ՛էհալ. Լաքին պէն օնլարըն իւզէրինէ տիւ-շիւնիւպ հէմ հէր շէյի օնլար իչիւն թէրք է-տէր իմ։

Քրիս. Պու տէտիյինէ փէք գանամամ, չիւն-քի հէր շէյի թէրք էթմէք, պիր ազ կիւճ մասլա-հաթ տըր. էվվէթ, չօգլարըն զանն էթտիյին-տէն զիյատէ կիւճ պիր շէյ տիր։ Լաքին նէտէ՞ն, եախօտ նէ՞ իլէ գանմըշսըն քի՝ Ալլահ վէ ճէն-նէթ իչիւն հէր շէյի թէրք էթմիշ սին։

Ձ՛էհալ. Եիւրէյիմ պանա էօյլէ սէօյլէր։

Քրիս. Ալիմ տէր քի՝ "Քէնտի եիւրէյինէ կիւվէնէն տիվանէ տիր"։ Առակ. ԻԸ։ 26։

Ձ՛էհալ. Օ սէօզ քէօթիւ եիւրէք հագգընա տէնմիշ տիր. Ֆագաթ պէնիմքի էյի տիր։

Քրիս. Ֆագաթ էօյլէ օլտուղունու նա՞սըլ իսպաթ էտէ պիլիր սին։

Ձ՛էհալէթ. Կէօյէ կիթմէք՝ իւմիտի իլէ եիւրէ-յիմ պէնի թէսէլլի էտէր։

Քրիս. Օ քէնտի ալտատըճըլըղընտան օլա պիլիր. զիրա իհթիմալ տըր քի պիր ատէմին

եիւրէյի՝ իւմիտ էթմէյէ հագգը օլմայան շէյ-
լէր իլէ թէսէլլի վէրսին քէնտիսինէ ։

Ճ՛էհալ. Լաքին պէնիմ եիւրէյիմ իլէ կէչիր-
տիյիմ էօմիւր պիրի պիրինէ ույկուն տըրլար ;
վէ պէօյլէճէ՝ իւմիտիմ հագգ իւզրէ տիր ։

Քրիս. Եիւրէյին իլէ էօմրիւն պիրի պիրինէ
ույկուն տըրլար տէյիւ սանա քի՞մ տէտի ։

Ճ՛էհալ. Եիւրէյիմ պանա էօյլէ սէօյլէր ։

Քրիս. "Մէհանէճիտէն շահիտ իսթէմիշլէր՝
պօզաճըյը կէօսթէրմիշ"։ Եիւրէյին սանա էօյ-
լէ սէօյլէր ։ հէ՛։ Ալլահըն քէլամը պու շէյէ շէ-
հատէթ էթմէյինճէ ։ պաշգա շէհատէթ փարա
էթմէզ ։

Ճ՛էհալ. Լաքին էյի միւլահազալարը օլան
պիր եիւրէք՝ էյի տէյի՞լ մի. վէ Ալլահըն թէն-
պիհլէրինէ թաթպըգ օլան էօմիւր՝ էյի տէյի՞լ
մի ։

Քրիս. Էվվէթ ։ էյի միւլահազալարը օլան
պիր եիւրէք էյի ։ վէ Ալլահըն թէնպիհլէրինէ
թաթպըգ օլան էօմիւր էյի տիր. ֆագաթ պուն-
լարըն սահիհէն պէօյլէ օլմասը իլէ՝ եալընըզ
էօյլէ տիր տէյիւ պէլլէմէսի պաշգա շէյլէր տիր ։

Ճ՛էհալ. Բէճա էտէրիմ ։ էյի միւլահազալար
վէ Ալլահըն թէնպիհլէրինէ թաթպըգ էօմիւր
տէյիւ սիզ նէյէ՞ տէրսինիզ ։

Digitized by Google

Քրիս. Տիւրլիւ պէ տիւրլիւ էյի միւլահազալար օլուր. պազըսը պիզիմ հագգըմըզա, պազըսը Ալլահըն, պազըսը Քրիստոսուն վէ պազըսը սայր շէյլէր հագգընա օլուր։

Ճեհալ. Պիզիմ հագգըմըզա օլան էյի միւլահազալար նէ՞ օլա։

Քրիս. Ալլահըն քէլամընա ույան շէյլէր։

Ճեհալ. Պիզիմ հագգըմըզա օլան էյի միւլահազալար նէ՞ վագըթ Ալլահըն քէլամընա ույար։

Քրիս. Օլ քէլամըն՝ հագգըմըզա տէտիյի կիպի՝ պիզ տախի էօյլէ տէտիյիմիզտէ։ Սէօզիւմիւ շէօյլէ թարիֆ էտէյիմ. հալի ասլիյէսինտէ օլան քիմսէլէր հագգընա Ալլահըն քէլամը շէօյլէ տէր. "Պատըգ եօգ, էյի իշլէյէն եօգ տըր"։ Եինէ շէօյլէ տէր. "Եիւրէյին հէրպիր միւլահազալարը տախմա քէօթիւ տիր"։ Ծննդ. Զ. 5։ Հռովմ. Գ։ Վէ եինէ, "Ատէմին եիւրէյինին միւլահազասը՝ չօճուգլուղունտան եարամազ տըր," տէր։ Ծննդ. Ը. 21։ Իմտի էօյլէ իսէ, քէնտիմիզին հագգընա պէօյլէ տիւշիւնիւպ պէօյլէ տույտուղումուզտա, միւլահազալարըմըզ էյի օլմուշ օլուր՝ չիւնքի Ալլահըն քէլամընա թաթպըգ տըր։

Ճեհալ. Պէնիմ եիւրէյիմ պէօյլէ քէօթիւ տիր

տէյիւ ասլա ինանամամ։*

Քրիս. Իշթէ պու սէպէպտէն՝ սէնին էօմրիւնտէ քէնտի հագգընա պիր էյի միւլահազան՝ տահա օլմամըշ տըր†։ Լաքին պէն սէօզիւմիւ տէվամ էտէյիմ։ Օլ քէլամ՝ եիւրէյիմիզին հագգընա պիր սիճիլ քէստիյի միսիլլու, եօլլարըմըզըն հագգընա տախի սիճիլ քէսէր. վէ եիւրէյիմիզին միւլահազալարը իլէ եօլլարըմըզ օլ քէլամըն իքիսի հագգընա տախի վէրտիյի սիճիլէ ույտուղունտա՝ օլ վագըթ իքիսի տէ էյի տիր, զիրտ օնա ույար։

Ճէհալ. Փիքրինիզի թարիֆ էտին։

---

*Թապիաթի իլէ պիր ատէմ ինանմազ քի քէնտի եիւրէյի քէօթիւ տիր։ Փագաթ պու ինանմամասը պիր նիշանէ տիր քի՝ կէօյիւն նուրու օնուն եիւրէյինէ աօզուպ օնուն էօթէ ուճ քէօթիւ օլտուղունու տույուրմամըշ տըր։ Իշթէ պու սէպէպտէն տիր քի ահմագ միւմինլէր քէնտիլէրինտէն էյի օլմագ միւլահազասը իլէ ալտանըպ՝ աֆվ պուլմագ իչիւն պիւթիւն պիւթիւնէ Քրիստոսուն քէֆարէթինէ կիւվէնմէքտէն՝ վէ սատըգ օլմագ իչիւն եալընըզ օնուն սատագաթընա իւմիա էթմէքտէն կէրի գալըրլար։

†Ալլահըն քէլամընըն հագգըմըզա շէհատէթ էթտիյի միսիլլու պիզ տախի քէնտի հագգըմըզա քէօթիւ իզ տէյիւ տիւշիւնիւպ պիզիմ էօթէ ուճ եարամազ օլտուղումուզու տույմայընճա՝ պիր էյի միւլահազա էթմէյէ ասլա պաշլայամայըզ։

Digitized by Google

Քրիս. Փիքրիմ նէ՞ օլաճագ. Ալլահըն քէլամը տէր քի՝ Ինսանըն եօլլարը էյրի եօլլար տըր, տօղրու տէյիլ, իլլա պօզուգ տըր. Հէմ շունու տախի տէր քի՝ Թապիաթի իլէ էյի եօլտան սափմըշ տըրլար, վէ օնու պիլմէզլէր: Սաղմ. ՃԻԵ. 5: Առակ. Բ. 15: Հռովմ. Գ. 12: Իմտի պիր ատէմ քէնտի հագգընա պէօյլէ տիւշիւնտիւյիւ հալտէ, եանի տույկու վէ ալչագ կէօնիւլլիւք իլէ պէօյլէ տիւշիւնտիւյիւ հալտէ՝ քէնտի եօլլարը հագգընա էյի միւլահազալարը օլմուշ օլուր, զիրա պէօյլէ օլտուղու հալտէ՝ օնուն միւլահազալարը Ալլահըն քէլամընըն վէրտիյի սիճիլէ թաթպըգ օլուր:

Ճէհալ. Ալլահըն հագգընա էյի միւլահազալար նէ՞ օլա:

Քրիս. Քէնտիմիզին հագգընա տէտիյիմ միսիլլու, Ալլահըն հագգընա տախի՝ պիզիմ միւլահազալարըմըզ օնուն քէլամընտա օնուն հագգընա տէնիլէնլէրէ թաթպըգ օլտուղունտա էյի օլուր. եանի, օնուն վարլըղը վէ սըֆաթը մախսուսէլէրի հագգընա պիզիմ միւլահազալարըմըզ օնուն քէլամընտա օլունան թարիֆէ կէօրէ օլտուղունտա, քի պունլարը շիմտի թաֆսիլէն թարիֆ էտէմէմ: Փագաթ օնուն պիզիմ իլէ օլան իլհագլըղընա նազարէն սէօյլէշէրէք:

Ալլահըն հագգընա օլվագըթ տօղրու միւլահազալարըմըզ օլմուշ օլուր՝ նէ վագըթ տիւշիւնիւրիւզ քի՝ պիզ քէնտիմիզի պիլտիյիմիզաէն օ պիզի էյի պիլիր վէ պիզ քէնտիմիզտէ պիր կիւնահ կէօրմէտիյիմիզ եէրտէ վէ զէմանտա՝ օ կիւնահ կէօրիւր. օ՝ պիզիմ էն տէրին միւլահազալարըմըզը պիլիր, վէ եիւրէյիմիզ քէնտի ճէմի սըրրլարը իլէ տաիմա օնուն կէօզլէրի էօնիւնտէ տիր. հէմ տախի պիզիմ ճէմի սատագաթըմըզ օնուն էօնիւնտէ մէքրուհ օլուպ՝ հիչ պիր շէյ իլէ՝ հէման պիզիմ էն էյի ամէլլէրիմիզ իլէ տախի պիզի քէնտի հուզուրունա զապուլ էտէմէզ տէյիւ տիւշիւնտիւյիւմիզտէ՝ օնուն հագգընա տօղրու միւլահազամըզ օլմուշ օլուր:

Ճէհալ. Ալլահ պէնիմ պիլտիյիմտէն զիյատէ պիլմէզ տէյիւ տիւշիւնէճէք գատար, եախօտ պէնիմ էն էյի ամէլլէրիմ իլէ Ալլահըն հուզուրունա վարմագ իսթէյէճէք գատար պէնի տէլի՞ մի զանն էթտին:

Քրիս. Նէյէ՞, սէն պու քէյֆիյէթտէ նի՞ճէ տիւշիւնիւրսիւն:

Ճէհալ. Նա՞սըլ տիւշիւնէճէյիմ. գըսսասը՝ էօյլէ տիւշիւնիւր իմ քի՝ սատըգ օլմագ իչիւն Քրիստոսա ինանմալըյըմ:

Քրիս. Նէ՞ տէտին, սէնին Քրիստոսա միւհ-թաճլըղընը կէօրմէզ իքէն՝ օնա ինանմալըսըն տէյիւ տիւշիւնիւրսին, հէ՛: Սէն նէ՛ քէնտի կիւնահը ասլիյէնի՝ նէ տէ ֆախլէն իշլէտիյին կիւնահընը կէօրիւրսին. անճագ կէրէք քէնտի-նին վէ կէրէք սէնին էթտիքլէրինին հազգընա էօյլէ պիր էֆքեարըն վար քի՝ սէնի Ալլահըն էօնիւնտէ սատըգ չըգարմագ իչիւն Քրիստո-սուն քէնտի սատագաթընըն լուզումունու կէօր-մէմիշ պիր քիմսէ օլտուղունու փէք աշիքեար է-տէր: Էօյլէ իսէ՝ Պէն Քրիստոսա ինանըրըմ տէյիւ նա՞սըլ սէօյլէրսին*:

Ճէհալ. Հէփ օ տէտիքլէրինէ պէն փէք էյի ինանըրըմ:

---

*Իշթէ պուրատա կէօրիւրիզ քի՝ ինսանըն քէնտի սատըգ օլմագ էֆքեարը նա՛սըլ թապիաթի իլէ օնուն կէօզլէրինի քէօրլէտիպ, կիւնահքեարը Ալլահըն էօ-նիւնտէ սատըգ չըգարան՝ եալընըզ Քրիստոսուն սա-տագաթը տըր տէյիւ ինանմագտան եիւրէյի մէն է-տէր. լաքին չօգ պէօյլէլէր վար քի՝ հէր նէ գատար Քրիստոսա ինանմագ իւզէրինէ սէօյլէշիրլէր իսէ տէ՝ ֆա-գաթ օնլարըն իմանը սալթ րիւյա տըր: Օնլար Քրիս-տոսուն սատագաթընա ինանմայըպ՝ պիր թարզ իլէ քէն-տիլէրինտէ ասըլ քէնտիլէրինին օլան պիր սատագաթ-լարը վար, եախօտ գաղանաճագլար տէյիւ զանն էտէր-լէր:

Քրիս. Նա՞սըլ ինանըրսըն ։

Ճ՛էհալ. Ինանըրըմ քի Քրիստոս կիւնահ-քեարլար իչիւն էօլտիւ. վէ օնուն նօմօսլարընա պէնիմ էթտիյիմ իթաաթը օ լութֆէն գա-պուլ էտէրէք, Ալլահըն էօնիւնտէ լանէթ-տէն սատրգ չրգաճաղըմ ։ Եախօտ շէօյլէ տէ-յիմ. Քրիստոս պէնիմ մէզհէպճէ պօրճլարըմը քէնտի լայըգլըղը իլէ քէնտի փէտէրինէ մագ-պուլ էթտիրէրէք՝ պէն սատրգ չրգաճաղըմ ։*

Քրիս. Սէնին իմանընըն հագգընա էթտիյին պու իգրարընա պիր ճէվապ վէրէյիմ ։

1. Սէն ալտանմըշ պիր իման իլէ ինանըրսըն, զիրա քէլամը շէրիֆտէ պու իմանըն հիչ եէրի եօգ տըր ։

2. Սէն՝ ֆասիտ պիր իման իլէ ինանըրսըն, չիւն պու իմանըն՝ սատրգ չրգարմայը Քրիստո-սուն քէնտի սատագաթընտան ալըպ՝ սէնինքի-նէ վէրիր ։

---

*Ճէհալէթին սէօզիւ՝ Քրիսթիան տէնիլէնլէրին շու-թալիմաթընա փէք թաթպըգ կէլիր քի՝ օնլար Գուր-թարըճընըն սատագաթընը սէօզ իլէ ինքեար էթմէզլէր իսէ տէ՝ քէնտի ամէլլէրինի օնուն իլէ գաթտըգլարըն-տան՝ օնուն գուվվէթինի զայպ էտէրլէր ։ "Էյէր ինա-յէթտէն իսէ, արթըգ ամէլլէրտէն տէյիլ տիր. եօխ-սա ինայէթ արթըգ ինայէթ օլմազ" ։ Հռովմ. ԺԱ. 6 ։

Digitized by Google

3. Պու իմանըն՝ Քրիստոսու սէնի սատըգ չը-գարան էթմէզ՝ իլլա սէնին ամէլլէրինի, վէ սէ-նի տէ՝ սէնին ամէլլէրինին խաթրը իչիւն սատըգ չըգարան էտէր, քի պու՝ ֆասիտ տիր:

4. Պէօյլէճէ պու իմանըն ալտատըճը տըր. շէօյլէ քի՝ Պարի Խիւտանըն կիւնիւնտէ սէնի ղա-զապ ալթընա պրագաճագ տըր. զիրա ճան՝ նօմօս իլէ գուրթուլմաղա գալտրղընտա հալի խարապ օլտուղունու տույարագ՝ տսրլ սատըգ չըգարան իման՝ սէլամէթ իչիւն օնու Քրիստոսուն սա-տագաթընա գօշտուրուր. օնուն պու սատագա-թը իսէ՝ էօյլէ պիր լութֆ տէյիլ տիր քի սա-տըգ չըգարմագ իչիւն սէնին իթաաթընը Ալ-լահա մագպուլ էթտիրսին, իլլա օնուն լութ-ֆու՝ նօմօսուն պիզտէն թալապ էթտիյինի պի-զիմ եէրիմիզէ քէնտիսի իճրա էյլէյիպ ճէզա չէքէրէք էթտիյի իթաաթընը մագպուլ էթ-տիրմէսինտէ տիր. իշթէ սահիհ իման պու սատա-գաթը գապուլ էտիպ՝ ճան տախի օնուն է-թէքլէրինին ալթընա սըղընարագ վէ օնուն իլէ Ալլահըն ինտինտէ լէքէսիզ չըգարագ, մագ-պուլ՝ վէ հիւքմի ազապտան խէլաս օլուր*:

---

*Պու տէօրթ ճէվապ՝ պու քէյֆիյէթ հագգընտա օ-լան արսըզ վէ ղայէթ թէհլիքէլի սափմա եօլու փէք է-

Հ՛ԷԳՈՒ. 'ԼԷ' սանքի, Քրիստոսուն եալընընզ քէնտի քէնտինէ պիզսիզ էթտէյի չէյ՞ մի սը-զընմալը յըզ։ Պէօյլէ ալտանտրզըմզտա՝ չէհվէ-թիզին եուլարը չէօզիւլիւպ՝ իսթէտիյիմիզ կի-պի եաշամաղա փուրսաթ պուլաճաղըզ. չիւն Քրիստոսուն սատագաթընա ինանտրզըմզը կիպի՝ օնուն իլէ հէր խաթամզտան սատրգ չըգաճագ օլտուզտան սօնկրտ, արթըգ նասըլ եաշամա-մըզըն նէ՞ զարարը վար*։

յի պէյան էտէր։ Հէմ, հաքէզա սահիհ իմանընն սոյզ նէ՝ օլտուզուլնու վէ Ալլահընն ինտինտէ սատրգ վէ մագ-պուլ օլմագ իչիւն օնուն թախսիս գրլտրզը եալընընզ էս-սաս նէ՝ օլտուզուլնու տախի պէյան էտէր։ Է՛յ օգուլ-յան, սէնին գրյմէթլու ճանընընն խաթրը իչիւն օլսուն, սէնին գօտուզուն էսսասա մուգայյէտ օլ. պագ քի՝ սէ-նին իւզերինէ հիչ պիր չէյ պինա էթմէյիպ՝ ճէմիսի-նի Ալլահընն գօտուզուլ գավի թէմէլին, եանի՝ օնուն սեվկիւլիւ Օղլունուն վէ օնուն սատագաթընընն իւզերի-նէ պինա էտէսին։

* Լութֆ իլէ սատրգ չըգմագ թալիմաթլարը քէօ-թիւլիւյէ գափու աչարլար տէյիւ զանն օլունտուզուն-տան՝ օլ թալիմաթ հէր տէհրտէ մագպուլ օլմամըշ տրը։ Լաքին պու միւպահէսէյէ Իբնուլուն շու ճէվապը քեաֆի տիր քի՝ "Ալլահընն խելաս կէթիրէն ինայէթի՝ հէփ ա-տէմէրէ գահիր օլտու. վէ պիզի՝ ֆաարգլըզը վէ տիւն-եավի արզուլարը ինքեար էտիպ՝ պու տիւնեատա թամ ագլ իլէ վէ սատագաթ հէմ տինտարլըգ իւզրէ եաշա-մաղա թէրպիյէ էտէր", տէր։ Տէպ. Բ. 11, 12։ Պու լութֆ՝

Digitized by Google

Քրիս. Սէնին իսմին Ճ'էհալէթ տիր, վէ իսմին նասըլ իսէ՝ քէնտին տախի էօյլէ սին. Հէման պու ճէվապըն՝ տէտիյիմի սապիթ էտէր: Սատըգ չըգարան սատագաթ նէ՝ օլտուղու հագգընա սէն ճահիլ սին, վէ օնա ինանմագ իլէ քէնտի ճանընը Ալլահըն աղըր ղազապընտան նի՛ճէ հըֆզ էթմէսի հագգընա տախի քէզալիք ճահիլ սին: Էվվէթ, սէն Քրիստոսուն պու սատագաթընա գուրթուլուշ պուլաճագ թարզ իւզրէ իման էթմէնին սահիհ էսէրլէրի նէ՝ օլտուղու հագգընա տախի ճահիլ սին, քի օլ էսէրլէր՝ եիւրէյի ալչագլատըպ Քրիստոսուն վասիթասը իլէ Ալլահա սունմագ, օնուն իսմինի, քէլամընը, եօլլարընը վէ ճէմաաթընը սէվմէք օլուպ՝ օլ սէնին ճահիլճէ տիւշիւնտիւյիւն շէյլէր տէյիլ տիր:

Թէվ. Սիւալ էյլէ քի Քրիստոս կէօքտէն

ֆիքրէ էյի պէյան օլունուպ եիւրէյէ պիղարազանէ մագպուլ օլունտուղունտա, ճէհալէթին պուրատա պահս էթտիյի միսիլլու, պիզիմ շէհվէթիմիզին իսթէտիյի կիպի եաշամաղա պիզի պրագմայըպ՝ իլլա պիւթիւն պիւթիւնէ պունուն աքսըսընը էտէր: Ճէմի սէվապ օլան պօրճլարըմըզ պաշգա եօլ իլէ օլտուղունտա՝ փէք աղըր, վէ պախուսուս իշլէմէսի միւմքինսիզ օլաճաղըտը իքէն, պու եօլ իլէ գօլայ՝ վէ իֆթիխարանէ օլուրլար:

քենտիսինէ պէյան օլտուղու՝ հիչ վագի օլմո՞ւշ մը տըր։ *

Ճէհալ. Նէ՛ օ՞, սէն իլհամ կէօրմէք իսթէյէն պիր ատէմսին, հէ՛։ Պէն էօյլէ ինանըրըմ քի՝ կէրէք սիզ վէ կէրէք սայրլար պու քէյֆիյէթ հագգընա հէր նէ տէրսէնիզ, հէփիսի պօզուգ ֆիքիր ալամէթի տիր։

Թէվ. Նի՞չիւն էֆէնտիմ, թէնին հասսէլէրինտէն Քրիստոս էօյլէ կիզլէնմիշ տիր Ալլահտա քի՝ Փէտէր ուլլահ օնու պիր քիմսէյէ պէ-

---

*Ճիսմանի ատէմէ պու շէյ փէք աճայիպ կէօրիւնիւր. Ֆագաթ բուհանի ատէմ պունուն ստատէթինի թանըր՝ վէ պունուն թէսէլլիսի իլէ իֆթիխար էտէր։ Կիւճ պիր պահս տըր պու. պունտան նէ՞ անլայա պիլիր իզ։ Շիւպհէսիզ Պօղոսուն շու սէօզիւ տէտիյինտէ տույտուղունու տույաճաղըզ քի՝ շէօյլէ տէր, Ալլահ բազի օլտու Օղլունու պանա աշիքեար էթմէյէ (Գաղ՝ Ա. 16), եանի՝ Քրիստոսուն վէ օնուն էլի իլէ օլան գուրթուլուշուն իւզէրինէ էօյլէ տէրունտէն, բուհանի վէ սահիհ պիր մալիւմաթը օլտու քի՝ եիւրէյի օնու գապուլ էթտի, ճանը օնա եափըշտը, կէօնլիւ օնուն իլէ իֆթիխար էթտի՝ վէ քէնտիսի պիւթիւն պիւթիւնէ օնուն մուհապպէթի իլէ տօլտու, շէօյլէ քի ճանընըն շազլըղը իլէ՝ Պու տըր պէնիմ սէվկիւլիւմ, պէնիմ տօսթում, պէնիմ Գուրթարըճըմ, պէնիմ Ալլահըմ վէ պէնիմ խէլասըմ տէյիւ պաղըրըր ըտը։ Քրիստոս քէնտիսինի պիզէ պէյան էթմէյէ բազի օլմայընճա՝ պիզ օնուն իւզէրինէ սահիհէն վէ թահգիգ պիր շէյ պիլմէյիզ։ Մատթ. ԺԱ. 27։

յան էթմէյինճէ, քիմսէ գուրթուլուշ պուլա-
ճագ թարզ իւզրէ օնու թանըյամազ:

Ձէհալ. Պու սիզին իմանընըզ տըր, լաքին
պէնիմ տէյիլ. ֆագաթ հէր նէ գատար պէնիմ
գաֆամտա սիզին գատար աճայիպ շէյլէր եօղ
իսէ տէ, եինէ պէնիմ իմանըմ տախի սիզինքի
գատար էյի օլտուղունա շիւպհէմ եօգ տըր:

Քրիս. Բուխսաթընըզ իլէ պիր սէօզ սէօյ-
լէյիմ: Սէն պու քէյֆիյէթ հագգընա պէօյ-
լէ խաֆիֆճէ սէօյլէմէմէլի իտին. զիրա պու շէյի
նասըլ քի պէնիմ կիւզէլ արգատաշըմ պահս
էթտի իսէ՝ պէն տախի ճէսարէթ իլէ պահս
էտէրիմ քի՝ ֆէտէրին պէյանը իլէ օլմայընճա,
քիմսէ Յիսուս Քրիստոսու թանըյամազ. էվ-
վէթ, ճանըն օնուն իլէ Քրիստոսու քէսպ էթ-
տիյի իման տախի տօղրու օլտուղունտա՝ օնուն
գուվվէթլու գուտրէթինին ղայէթ պէօյիւքլիւյիւ
իլէ թէէսիր օլունմուշ օլմալը տըր: Մատթ.
ԺԱ. 27: Ա Կորնթ. ԺԲ. 3: Եփես. Ա. 17-
Վէ պու իմանըն թէէսիրի հագգընա, եա՛ սէ-
ֆիլ Ձ՛էհալէթ, պանա կէլիր քի սէն պիր շէյ
պիլմէզսին: Իմտի ույան, սէֆիլլիյինի կէօր, վէ
Բապպ Յիսուսա գօշ քի՝ օնուն սատագաթը ի-
լէ՝ հիւքմի ազապտան խէլաս օլասըն, չիւն
քէնտիսի Ալլահ օլտուղու էճիլտէն՝ օնուն սա-

տագաթը տախի Ալլահ սատագաթը տըր։ *

Ճեհալ. Սիզ փէք աճէլէ կիթտիյինիզտէն՝ պէն սիզին իլէ եիւրիւյէմէմ. սիզ էօնէ կէ-չին՝ պէն պիր ազ կէրիտէ գալմալըյըմ†։

Օլ վագըթ օ պիրլէր շէօյլէ տէտիլէր. —

"Նէչէյէ՞տէք, եա՛ ճէհալէթ, պէօյլէ ճահիլ գալըրսըն,
Սանա օլան օն էօյիւտիւ նաֆիլէյէ սայարսըն.
Էյէր հալա ըէտտ էտէրէք տինլէմէզսէն սէն օնու,
Էթտիյինին ֆէնալըղը տույաճագսըն սէն սօնու։
Վագթ վար իքէն էյի տիւշիւն, գօրգմա ալչաթ քէնտինի,
Ցինկլէնիլէն էյի էօյիւտ խէլաս էտէր՝ պիլ իմտի.
Ֆագաթ էյէր հալա օնու պօշ սայարսան՝ պիլէսին,
Եա՛ ճէհալէթ, նիհայէթ սէն ճէզասընը չէքէրսին"։

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԶԻԼ

Ընտէն Քրիսթիան քէնտի արգատաշընա տէօնէրէք շէօյլէ սէօյլէտի.—

*Քրիստոսուն սատագաթընա միւհթաճ օլտուղունու կէօրմէյէն կիւնահքեար՝ թէքմիլէն ույանմըշ տէյիլ տիր։ Նէ տէ հայաթ պուլմուշ տըր օլ քիմսէ քի՝ նօմօսուն նիհայէթի տէյիւ Քրիստոսա գօշմազ, քի հէփ ինանանլար օնուն իլէ սատըգ օլաճագլար։ Հռովմ. Ժ. 4։

†Միւրայը ճահիլլէր բուհանի եօլճուլար իլէ եօլտաշլըգ էտէմէզլէր, վէ շու թալիմաթը տախի սէվէմէզլէր, եանի քի՝ սատըգ չըգմագ վէ գուրթուլուշ պուլմագ իչիւն եալընըզ Քրիստոսա պագմագ կէրէք տիր, հէմ կիւնահքեար՝ ասլա պիր շէյ օլմայըպ՝ քէնտի էթտիքլէրի իլէ քէնտիսինէ պիր իզզէթ քէսպ էտէմէզ։

Digitized by Google

Քրիս. Էյ էֆէնտիմ Թէվէքէլլի, կէլ պա-
գալըմ, կէօրիւնիւր քի եինէ պէն իլէ սէն՝ պիզ
պիզէ կիտէճէյիզ։

Պէօյլէճէ բիւյամտա կէօրտիւմ քի պունլար
էօնճէ եիւրիւյիւպ, Ճէհալէթ իսէ եավաշ եա-
վաշ արգալարընտան կիտէր իտի։ Ընտէն
Քրիսթիան քէնտի արգատաշընա, Պէն պու
սէֆիլ ատէմի փէք աճըյօրըմ, էլպէթթէ պու-
նուն հալի նիհայէթ ֆէնա օլաճագ տըր, տէտի։

Թէվ. Էյ վա՛հ, պիզիմ շէհրիմիզտէ պու-
նուն հալինտէ օլանլար փէք չօգ վար տըր.
պիւթիւն էվլէր հէմ մահալլէր վար տըր քի՝
եօլճու տախի տիրլէր. իմտի էյէր պիզիմթա-
րաֆլարըմըզտա օգատար վար իսէ, արթըգ տիւ-
շիւն քի օնուն տօղտուղու եէրտէ նէ՞ գատար
օլմալը։*

Քրիս. Էվվէթ, քէլամ՝ "Օնլարըն կէօզիւ-
նիւ քէօր էթաի քի կէօրմէյէլէր", տէր։

---

*Ճէհալէթ՝ գուրթուլուշ իւղէրինէ հէր նէ ճիսմա-
նի էֆքեարլար իլէ տօղմուշ ըտը իսէ, հալա օնլարը
թաշըյըպ՝ եալընըղ օնլարը ուսթա ֆէյլէսօֆլուգ իլէ
տօնաթմասընը էօյրէնմիշ իտի։ Հէր տէհրտէ պունուն
կիպի միւրայըլար չօգ պուլունուր։ Լաքին օնլարտան
գուրթուլմուշ օլուպ՝ բուհանիճէ նուր պուլմուշ վէ Յի-
սուստա օլան հագիգաթը էօյրէնմիշ օլմասը նէ՝ ինա-
յէթ տիր։

Digitized by Google

Լաքին շիմտի պիզ պիզէ իքէն, պու Թարզ ատէմլէրին հագգընա նէ՞ տէրսին: Ամապ հիչ պիր վագըթ կիւնահլարընը Թանը՞մամըշ մը տըրլար, վէ պէօյլէճէ հալլարը Թէհլիքէլի տիր տէյիւ գօ՞րգմամըշ մը տըրլար:

Թէվ. Խայըր, պու սիւալըն ճէվապընը սէն վէր, չիւն սէն տահա պէօյիւք սին:

Քրիս. Պէն պազը տիւշիւնտիւյիւմտէ՝ իհ-Թիմալտըր կիւնահլարընը Թանըյըպ գօրգար-լար, լաքին Թապիաթի իլէ ճահիլ օլտուգլա-րընտան, օլ կիւնահլարընըն Թանըմասը քէն-տիլէրինէ մէնֆաաթլը օլտուղունու անլամազ-լար, վէ պու սէպէպտէն՝ իւմիտլէրինի գաթ է-տէրէք օնու մէն էթմէյէ պաշլայըպ՝ քէնտի եիւ-րէքլէրինին իսթէտիյի Թարզ իւզրէ քէնտի քէնտիլէրինի ալտաթմագտա արսըզլըգ իլէ տէ-վամ էտէրլէր տէյիւ Թահմին էտէրիմ:

Թէվ. Իվվէթ, տէտիյին կիպի՝ պէն տախի, գօրգու՝ ինսանլարըն մէնֆաաթընա վէ եօլճու-լուղա իլք չըգտըգլարընտա տօղրու կիթմէյէ փէք եարտըմ էտէր տէյիւ ինանըրըմ:

Քրիս. Հագգլը գօրգու օլտուղունտա՝ շիւպ-հէսիզ եարտըմ էտէր. զիրա քէլամ՝ "Իլմին իպթիտասը՝ Բապպ գօրգուսու տըր", տէր: Յոբ. ԻԸ. 28: Սաղմ. ՃԻԱ. 10: Առակ. Ա. 7: Թ. 10:

Թէվ. Հագգլը գօրգու նի՞ճէ օլուր:

Քրիս. Սահիհ եախօտ հագգլը գօրգու շու իւչ շէյ իլէ պէյան օլուր:

1. Օնուն պաշլամասը իլէ. պու շէյ՝ քիշինին գուրթուլուշա սէպէպ օլան թարզ իւզրէ քէնտի կիւնահքեար օլմասը հագգընա գանմասընտան հասըլ կէլիր:

2. Խէլաս պուլմագ իչիւն ճանը գուվվէթ իլէ Քրիստոսա սարըլմաղա ճէպր էտէր:

3. Ճանըն տէրունինտէ՝ Ալլահա, օնուն քէլամընա վէ եօլլարընա պիր իզզէթ վէրմէքլիք հասըլ կէթիրիպ՝ էօյլէճէ տէվամ էթտիրիր, վէ պէօյլէ օլտուղունտա՝ օնու էօյլէ նազիք սագլար քի, օնլարտան սաղա եա սօլա, Ալլահըն իթիպարընա զիւլ կէթիրէճէք, քէնտի բահաթընը պօզաճագ, Բուհու գասավէթլէնտիրէճէք, եախօտ տիւշմանա քէօթիւ սէօյլէմէյէ սէպէպ օլաճագ պիր շէյէ տէօնմէքտէն գօրգուտուր:

Թէվ. Կիւզէլ սէօյլէտին, ինանըրըմ քի տէտիյին հագգ տըր: Սըհըր օլունմուշ եէրի հէման կէչմի՞շ մի իզ:

Քրիս. Նէյէ՞. պու սէօզլէրտէն պըգտը՞ն մը:

Թէվ. Խայըր, հաշա. եալընըզ նէ՛րէտէ օլտուղումուզու պիլմէք իսթէտիմ:

Digitized by Google

Քրիս. Օնու կէչմէք իչիւն իքի միլտէն զի-
յատէ եօլումուզ գալմատը։ Փագաթ պիզ սէօ-
զիւմիւզէ տէօնէլիմ։

Իմտի ճահիլլէր քէնտիլէրինի գօրգույա գօ-
յան պու շէյլէրի պիլմէսի քէնտի մէնֆաաթ-
լարը իչիւն օլտուղունու պիլմէտիքլէրինտէն՝
օնլարը մէն էթմէք իսթէրլէր։

Թէվ. Օնլարը նի՞ճէ մէն էթմէք իսթէրլէր։

Քրիս. Պու գօրգուլար հէր նէ գատար սա-
հիհէն Ալլահըն իշի իսէ տէ, օնլար՝ Շէյթա-
նըն իշի տիր տէյիւ զանն էտէրլէր։ Վէ պէօյ-
լէ զանն էտէրէք՝ օնլարը կէօյա տիպիտիւզ
քէնտի հէլաքլըգլարընա պախս օլան շէյլէր
կիպի րէտտ էտէրլէր։ 2. Պու գօրգուլար քէն-
տի իմանլարընը պօզար տէյիւ տախի զանն է-
տէրլէր. նիչէ քի, եազըգ օլ սէֆիլ ատէմլէ-
րէ, իման տէտիյին շէյ օնլարտա պուլունմազ.
պու սէպէպտէն՝ եիւրէքլէրինի օնա գարշը գա-
թըլաշտըրըրլար։ 3. Գօրգմամալը տըրլար տէ-
յիւ զանն էթտիքլէրինտէն, օնլարա գարշը ար-
սըզլըգ իլէ քէնտիլէրինէ կիւվէնիրլէր։ 4. Պու
գօրգուլար քէնտիլէրինին էսքի սէֆիլ ա-
զիզլիքլէրինի քէնտիլէրինտէն ալաճաղընը կէօր-
տիւքլէրինտէն՝ պիւթիւն գուվվէթլէրի իլէ
օնլարը րէտտ էտէրլէր։

Digitized by Google

Թէվ. Պու հալտէն պէն քէնտիմ պիր ազ անլարըմ. զիրա տահա քէնտիմի պիլմէզտէն էվ-վէլ պէն տախի էօյլէ իտիմ:*

Քրիս. Շիմտիլիք Ճէհալէթ գօնշումուզու պրագըպ՝ սայր պիր մէնֆաաթլը պահսէ կիրէ-լիմ:

Թէվ. Ճանի կէօնիւլտէն հազըր ըմ. ֆագաթ եինէ սիզ պաշլամալըսընըզ:

Քրիս. Փէք էյի. սիզին թարաֆլարտա պունտան օն սէնէ ագտէմ Ջէմանի իսմինտէ, վէ օլ վագըթ մէզհէպտէ իլէրտէ օլան պիրիսի վար ըտը. օնու թանը՞ր մըսըն:

Թէվ. Թանը՞րմըյըմ. հայ, հայ, Էլի թէ-միզ նամ շէհրտէն իքի միլ գատար էօթէտէ օ-լան Խայրսըզ նամ շէհրտէ օթուրուր ըտը, վէ էվի տէ Կէրի տէօնէն նամ պիրիսինին թա եա-նընտաքի գափու իտի:

Քրիս. Թամամ. օ՝ օնուն իլէ պիր պինա ալ-

---

*Ֆիքրիմիզէ կէթիրմէլիյիզ քի՝ պիզիմ թապիի հա-լիմիզտէ պիւթիւն պիւթիւնէ ճահիլ իզ. շէօյլէ քի պու-նու պիլէրէք եիւրէյիմիզ ալչագլանսըն վէ Ալլահ պիզի սայրլարտան ֆարգլը էթտիյի իչիւն օնա թէշէքքիւր էթսին, վէ ճիսմանի թապիաթըն մաղրուրլուղու, եա-նի՝ քէնտինի սատըգ չըգարմագ վէ քէնտինէ կիւվէն-մէք քէօթիւլիւյիւ իլէ կէզէնլէրին իւզէրինէ մէրհամէթ էթսին:

թընտա օթուրուր ըտը ։ Փէք էյի, պու ա-
տէմ պիր վագրթ փէք ույանմըշ ըտը. պանա
կէլիր քի՝ օլ վագրթ օ քէնտի կիւնահլարընը
վէ օլ կիւնահլարըն իւճրէթի նէ օլտուղունու
պիր աղ կէօրմիւշ իտի ։

Թէվ. Պէն տախի սէնին կիպի պիլիր իմ,
չիւն պէնիմ էվիմ օնունքինտէն անճագ իւչ
միլ դատար ուզագ օլտուղունտան՝ չօգ վագրթ
կէօզ եաշը տէօքէրէք պանա կէլիր իտի ։ Հագ-
գան օլ ատէմի աճըր ըտըմ, վէ օնուն հազգը-
նա փէք իւմիտսիզ տէյիլ իտիմ. Ֆագաթ իշ-
թէ պիլմէլի իմիշ քի՝ հէր "Բապպ Բապպ" չա-
ղըրան մագպուլ տէյիլ տիր ։

Քրիս. Օ՝ պիր քէրրէ պանա տէտի քի, շիմ-
տի նասըլ պիզ էտէյօր իսէք՝ քէնտիսի տախի
եօլճուլուգ էթմէյէ գարար գըլմըշ տըր. Ֆագաթ
պիրտէն պիրէ Քէնտինի գուրթարան նամ պի-
րիսի իլէ տօսթ օլուպ՝ պէնի թանըմամաղա պաշ-
լատը ։

Թէվ. Նէչէ քի օնուն իւզէրինէ սէօյլէշիյօր
իսէք, պիր աղ պունուն վէ պունուն կիպիլէ-
րին կէրի գալտըգլարընըն սէպէպինի թէֆթիշ
էտէլիմ ։

Քրիս. Փէք ֆայիտէլի օլուր. Ֆագաթ սիզ
պաշլայըն ։

Digitized by Google

Թէվ, Փէք էյի. իմտի պէնիմ պուլուշումճա՝ օնուն սէպէպի շու տէօրտ շէյ տիր:

1. Պունուն կիպի քիմսէլէրին զամիրի հէր նէ գատար ույանմըշ իսէ տէ՝ ֆիքիրլէրի թէպտիլ օլմամըշ օլտուղունտան՝ ճիւրմ սահիպի օլտուգլարընը տույմանըն գուվվէթի տիւքէնտիյինտէ, օնլարը մէզհէպէ տավէթ էտէն շէյ մահվ օլուր, վէ պու սէպէպտէն օնլար եինէ քէնտի էսքի վարըշլարընա տէօնէրլէր. նիճէ քի եէտիյինի սինտիրէմէյէն պիր քէօփէք, միտէսինին պօզուգլուղու կէչմէտիյի հալտէ, գուսուպ ճէմի եէտիյինի տըշարը չըգարտըղընտա, կէօյա քէօփէյին ագլը վար տէյիւ գըյաս էտէրէք՝ քէնտի ագլընըն րիզասը իլէ էթմիշ օլմայըպ՝ եալընըզ միտէսի ալթիւսթ օլմասընտան օլարագ, գուստուդտան սօնկրա պիհուզուրլուղու կէչիպ միտէսի տախի բահաթլանտըղընտա քէնտի արզուսու օլ գուսմասը իլէ մահվ օլմուշ օլմատըղընտան՝ եինէ տէօնիւպ քեաֆֆէսինի եալար. պէօյլէճէ՝ օլ եազըլան սահիհ տիր քի՝ "Քէօփէք քէնտի գուսունթուսունա տէօնտիւ", տէր: Բ Պէդ. Բ.

22: Պէօյլէճէ՝ օնլարըն կէօյիւ արզուլամալարը եալընըզ ճէհէննէմին ազապընը անլայըպ գօրգտուգլարընտան օլարագ, ճէհէննէմին վէ

ազապըն գօրգուսու սօուտուղունտա՝ կէօք վէ խէլաս իչիւն օլան արզուլարը տախի սօուր։ Իմտի էօյլէ օլուր քի՝ ճիւրմլէրինի տույմասը վէ գօրգուլարը սավտըղընտա՝ կէօք վէ սաատէթ իչիւն օլան արզուլարը տախի էօլիւր, վէ քէնտիլէրի տէ քէնտի էսքի վարըշլարընա տէօնէրլէր*։

2. Պիր սէպէպ տախի շու տըր քի՝ օնլարըն իւսթիւնտէ պիր էսիր կիպի գօրգու վար տըր. պու տէտիյիմ՝ ինսանլարտան օլան գօրգուլարը տըր, զիրա "Ատէմ գօրգուսու տուզաղտ տիւշիւրիւր"։ Աստ. ԻԹ. 25։ Իմտի ճէհէննէմին ալէվլէրի օնլարըն գուլագլարընտա օլտուգճա՝ հէր նէ գատար կէօյէ արզումէնտ կէօրիւնիւրլէր իսէ տէ՝ ալիմ օլուպ՝ հէր շէյի ղայպ էթմէք, եախօտ քէնտիլէրինի տէֆ օլունա

---

*Միւրայը իմանքեարըն հալինին պիր սահիհ թարիֆի տիր պու։ Զօգլարըն տիւշմէսինին սէպէպի պուրատա պէյան օլունմուշ տըր։ Պազըլարը պունա պինաէն Ալլահըն ազիզլէրինին՝ տէվամ էտիպ էպէտի իզզէթէ մութլագ վարիս օլաճագլարը հագգընա օլան թալիմաթը ինքեար էտէրլէր։ Ֆագաթ պէօյլէ էթմէլէրի իլէ՝ Ալլահըն Քէլամը հագգընա պիր շէյ պիլմէտիքլէրինի պէյան էթտիքլէրինտէն մաատա՝ Ալլահըն վատլարընը տախի պօշա չըգարմըշ՝ վէ օնուն լութֆ ինճիլինի մասալ կիպի պիր շէյ տէյիւ կէօսթէրմիշ օլուրլար։

մուշ վէ լազըմսըզ սրգընթըլարա սօգմագ թէհլիքէսինէ տիւշմէմէսի էյի տիր տէյիւ՝ սայըր պիր միւլահազայա կիրէրլէր, վագաա նէ իչիւն օլտուղունու քէնտիլէրի տէ պիլմէզլէր. վէ պէօյլէճէ եինէ տիւնեայա սարըլըրլար:

3. Մէզհէպ թաշըմանըն այրպը տախի քէնտիլէրինէ պիր էնկէլ օլուր. օնլար քիպիր վէ մաղրուր տըրլար, վէ օնլարըն կէօզիւ էօնիւնտէ՝ մէզհէպ ալչագ վէ գընանըլաճագ պիր շէյ տիր: Պու սէպէպտէն՝ ճէհէննէմին վէ կէլէճէք ազապըն հագգընա օլան տույուշլարընը ղայպ էթտիքլէրի կիպի՝ եինէ քէնտի էսքի վարըշլարընա տէօնէրլէր:

4. Ճիւրմլէրինի թանըմասը վէ օնտան գօրգմագ միւլահազասը փէք աճը տըր օնլարա, սէֆիլլիյէ տիւշմէզտէն օնու կէօրմէք իսթէմէզլէր. վագաա իհթիմալ տըր քի օնու իլք կէօրտիւքլէրինտէ, էյ: ։ օ կէօրիւնիւշտէն հազզ էտէրլէր իսէ, սաւ ։ գլարըն գաչըպ էմին օլտուգլարը եէրէ գաչ ։ լար. ֆագաթ ագտէմճէ իֆատէ էթտիյիմ Դիսիլլու, ճիւրմլէրինի թանըմագ վէ օնտան գօրգմագ միւլահազասընտան գաչտըգլարը էճիլտէն՝ պիր քէրրէ օլ գօրգուտան վէ Ալլահըն ղազապը հագգընա ույանմալարընտան գուրթուլտուգլարը կիպի, շազ-

լոգ իլէ եիւրէքլէրինի գաթըլաշտըրըպ տահա զիյատէ գաթըլանաճագ եօլլար սէչէրլէր ։

Քրիս. Տետիքլէրին՝ քէյֆիյէթին ասլընա փէք եագըն տըր. զիրա ճիւմլէսինին պաշ սէպէպի՝ ֆիքրլէրինին վէ իրատէթլէրինին թէպտիլ օլմամըշ օլմասը տըր ։ Վէ պու սէպէպտէն օնլար գատընըն էօնիւնտէ տուրան ճիւնհա սահիպինէ պէնզէրլէր քի՝ թիթրէյիպ սարսըլըր՝ վէ պիւթիւն եիւրէքտէն թէօվպէ էթմիշ կիպի կէօրիւնիւր. լաքին պունլարըն քեաֆֆէսինին տիպի՝ տար աղաճընըն գօրգուսու օլուպ՝ մալիւմ տիր քի ճիւնհասընտան իքրահը օլարագ տէյիլ տիր. չիւնքի օնու եալընըզ ազատ պրագ, վէ օ եինէ պիր խըրսըզ՝ եախօտ պիր չափկըն օլաճագ տըր. Նիչէ քի՝ էյէր ֆիքրի տէյիշմիշ օլսա իտի, պաշգա տիւրլիւ օլաճաղ ըտը ։

Թեվ. Իշթէ պէն սանա օնլարըն կէրի տէօնտիւքլէրինին սէպէպինի կէօսթէրտիմ. սէն տէ թարզընը կէօսթէր ։

Քրիս. Կէօնիւլ իրատէթիմ իլէ կէօսթէրիրիմ ։

1. Ալլահըն, էօլիւմիւն վէ կէլէճէք հիւքմիւն հագգընա տիւշիւնմէյի էլլէրինտէն կէլտիյի գատար տէֆ էտէրլէր ։

2. Ընտէն եավաշ եավաշ քէնտի պօրճլարը օլան շէյլէրի, մէսէլա՝ մախֆի տուայը, շէհվէթլէրինի եէնմէյի, ույանըգ տուրմայը, կիւնահ իչիւն գասավէթ չէքմէյի վէ սայր պունուն կիպի շէյլէրի իճրա էթմէքտէն կէրի չէքիլիրլէր:

3. Օնտան սօնկրա տիրի վէ սըճագ քրիսթիանլարըն իչինտէ պուլունմագտան գաչարլար:

4. Պատէհու իւմումի օլան պօրճլարընտան, մէսէլա՝ իշիթմէքտէն, օգումագտան, մէզհէպճէ սէօհպէթլէր էթմէքտէն, վէ սայր պունուն կիպի շէյլէրտէն սօուրլար:

5. Օնտան սօնկրա տինտարլարտան պազըլարընըն իւզէրինտէ շէյթանճա սուչ պուլմազա պաշլարլար քի՝ օնլարըն արտընճա օնլարըն իւզէրինտէ կէօրտիւքլէրի պազը գուսուրլարըն սէպէպի իլէ մէզհէպի պրագմաղա կէօրիւնիւրտէ պիր սէպէպլէրի օլսուն*:

6. Ընտէն քէնտիլէրինի չափկըն, ճիսմա-

* Պիր միւմին քէնտի քէնտինի ալչագլատըպ քէնտի գուսուրլարընըն իւզէրինէ ազլայաճաղը եէրինէ սայրլարըն գուսուրլարընը վէ սուչլարընը կէօրմէք վէ սէրթ հիւքմ վէրմէք բուհու կէօսթէրտիյինտէ, օ՝ ֆէնա պիր նիշանէ տիր:

Digitized by Google

նի վէ փիս քիմսէլէրէ պէնտ էտիպ՝ օնլար իլէ արգատաշլըգ էթմէյէ պաշլարլար։

7. Սօնկրա՝ կիզլիտէ ճիսմանի վէ փիս սէօզլէր էթմէյէ տիւշէրլէր, վէ էհլի քեամիլ զանն օլունան պիր քիմսէտէ պէօյլէ պիր շէյ կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէրի տախի օնլարտան էօրնէք ալարագ, տահա ճէսարէթ իլէ էտէպիլիրլէր տէյիւ շազ օլուրլար։

8. Պունտան սօնկրա՝ ուֆագ կիւնահլար իլէ աշիքեար օյնամաղա պաշլարլար։

9. Վէ սօնկրա, արթըգ գաթըլաշմըշ օլտուգլարընտան՝ քէնտիլէրինի օլտուգլարը կիպի մէյտանա չըգարըրլար։ Պէօյլէճէ եինէ սէֆիլլիյին պաթաղընա տիւշէրէք՝ քէնտի ալտանըշլարընտա էպէտէն ղայպ օլուրլար, մէկէր Ալլահըն լութֆունուն պիր միւճիզաթը էօնիւնիւ ալսըն*։

---

* Ցիգգաթ էյլէ քի՝ վատլարընտան կէրի տէօնէնլէր նի՞ճէ եավաշ եավաշ կէրի տէօնէրլէր։ Քէնտի վատլարընտան տէօնմէլէրի, էվվէլա եիւրէքլէրինտէ՝ իմանլարը զայիֆլէնմէք իլէ պաշլար, վէ սօնկրա աշիքեար կիւնահլար իշլէյէրէք՝ վարըշլարընտա խիթամ պուլուր։ Նի՞չիւն տիւնեանըն մուհապպէթինի թէրք էթմէյէ էմի օլունմուշ տըր. նի՞չիւն թամաքեարլըգա փութփէրէսթլիք տէնիլիր։ Օնուն իչիւն քի եիւրէյի Ալլահան տէօնտէրիպ՝ օնուն իլէ եագըն իլհագլըզը օլմագտան մէն է-

Լամի բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ եօլճուլար արիթը Սըհրը օլունմուշ եէրի կէչմիշ օլուպ՝ Ինվա * նամ մէմլէքէթէ կիրէյօրլար ըտը քի՝ օնուն հավասը փէք թաթը վէ սէֆալը իտի։ Նոայ. կԲ. 4—12։ Նրէ. Բ. 10—12։ Նօլ տախի տօղրու օնուն իշինտէն տիւշտիւնտէն՝ պիր աղ վագրիթ քէնտիլէրինի օրատա էյլէն-տիրտիլէր։ Հէմ պուրատա գուշլարըն տախմա էօթմէսինի իշլտիպ՝ հէրտէ տախի հէր կիւն պիթէն չիչէքլէրի սէյրը՝ էտէրլէր իտի, վէ օլ տիյարըն գումրուսունուն սէսինի տինկլէրլէր իտի։ Պու տիյարտա կէճէ վէ կիւնտիւզ կիւ-

---

տէն չէյ, թապիթթի իլէ օնա օլան վատտան տէօնմէյէ մէյիլէնտիրիր։ Եիւրէյինիզէ էլ իսթէքլէրինիզէ տիգ-գաթ էտին։ Ցամմա շու թէնպիհէ իթաաթ էտին քի՝ «Թէքմիլ տիգգաթ իլէ եիւրէյինի հրֆզ էյլէ, զիրա էօմրիւն փունարլարը օնատան տը՝», տէր։ Ա՝՝՝։ Դ. 23։ Էյէր ույանըգ տուրմայը կէրի պրաղաճագ օլուրսա՝ նըզ, շիւպհէսիզ եէր իւսթինտէ կիւնահ իչիւն վէ ճէհէննէմտէ օնուն լանէթի իչիւն ֆէնա ատճ չէքէճէք-սինիզ։ «Զագրն քի նիճէ տիգգաթ իլէ եիւրիյէսինիզ՝ իլիմնիզէր կիպի տէյիլ՝ իլլա ալիմէր կիպի. վէ վագ-թը սաթուն ալըն, զիրա կիւնլէր ֆէնա տը՝՝։ Եէէ. Բ. 15, 16։

* Իպրանիճէ թէվրաթը Եսայ. ԿԲ. տէօրտիւնճիւ խանէսինտէ չէօյլէ տէնիլմիշ տիր, «Սէնին տիյարը-նա Պըռուլոհ (եախօտ ԲԼ՝) տէնիլէճէք՝՝. քի Նի-քեահլը տէմէք տիր։

նէշ վար տըր. պու. սէպէպտէն՝ պուրասը Լօ-
լիւմ քէօլկէսի տէրէսինտէն՝ իրագ, հէմ Իւ-
միտի քէսէն Գահրէմանըն եէթիշէճէյի եէրտէն
տըշարը իտի. նէ տէ պուրատան Շիւպհէ հի-
սարը կէօրիւնէ պիլիր իտի: Պուրասը քէնտի
կիտէճէքլէրի շէհրտէն կէօրիւնիւր իտի, վէ
պուրատա օրանըն սէքէնէթինտէն պազըսընա
րասթ կէլտիլէր. զիրա պուրատա փարլագ քիմ-
սէլէր էքսէրի կէզինիրլէր իտի, չիւն օրասը
կէօյիւն փէք եագընընտա իտի: Կէլինին վէ
կիւվէյինին արասընտա օլան ահտնամէ տախի
պուրատա թազէլէնմիշ իտի. էվվէթ, պուրա-
տա կէլինին իւզէրինէ կիւվէյինին շազ օլտու-
ղու կիպի՝ օնլարըն Ալլահը տախի օնլարըն իւ-
զէրինէ շազ օլուր ըտը: Պուրատա օնլարըն
պուղտայա վէ շարապա իհթիյաճլարը եօղ ը-
տը. զիրա եօլճուլուգլարընտա հէր նէ շէյէ
պէքլէրլէր իտի իսէ՝ պուրատա օնլարըն հէփ-
սինտէն փէք չօգ պուլունուր ըտը: Պուրատա
շէհրին տըշարըսընտան սէսլէր՝ եիւքսէք սէս-
լէր իշիտիրլէր իտի քի՝ Սիօնըն գըզընա սէօյ-
լէյին, Իշթէ խէլասըն կէլիյօր: Իշթէ իւճրէ-
թի պէրապէրինճէ տիր, աէր իտի: Պու տի-
յարըն էհալիսինին ճիւմլէսի օնլարա, "Ազիզ
գավմ. Բապպըն գուրթարտըղը, սէչիլմիշլէր",

վէ սայր պունուն կիպի սէօզլէր իլէ չաղըրըր-
լար ըտը* ։

* Սաատէթլու եօլճուլարըն շիմտի բահաթճա Սըհըր օլունմուշ եէրտէն կէչմիշ օլուպ՝ Բևլա, եանի՝ Նիքեահլը նամ պիր եէնի սէֆալը եէրէ եէթիշմիշ օլտուգլարը ի-չիւն օնլարը թէպրիք էթմէլիյիզ ։ Պուրատա օնլար Քրիս-տասուն քէնտի կէլինինին իւզէրինէ օլան մուհապ-պէթինին փէք արզուլանաճագ նիշանէլէրինի կէօրիւպ՝ օնտան քէնտի հիսսէլէրի տախի օլտուղունու էյի անլատըլար ։ Պու տիյարըն հավասը թաթլը վէ սէֆալը իտի. եանի տուանըն թաթլը սաաթլարընտա՝ կիւնահ-տան վէ Շէյթանտան քէնտի ճանլարընըն նուրունու գարարտաճագ պուլութ չըգմազ ըտը ։ Պուրատա գուշ-լարըն միւտէմ էօթմէլէրի իշիտիլիր իտի. եանի՝ քէնտի Ալլահը վէ Դուրթարըճըսը օլան Զաթը շէրիֆէ տա-իմա թաթլը բուհանի վէ թէշէքքիւր իլահիլէրի սունու-լուր ըտը ։ Չիչէքլէրին եէր իւսթիւնտէ հէր կիւն պիթ-մէսինի կէօրիւրլէր իտի, եանի՝ քէնտի եիւրէքլէրինին պիր վագըթ մահսուլսուզ թարլասընտա՝ շիմտի լութֆուն թօխումու Սատագաթ Կիւնէշինին տիրիլտիճի շավգլարը իլէ պիթիպ՝ կիւզէլ չիչէքլէր աչար ըտը ։ Գումրունուն ոէսի օլ տիյարտա իշիտիլիր իտի, եանի՝ սէմավի կէօկէրճինին՝ Ալլահըն Ազիզ Բուհունուն շազլանտըրը-ճը վատլարը քէնտի ճանլարընա եէթիշիր իտի ։ Պու սէ-ֆալը տիյարտա՝ Սատագաթ Կիւնէշի ճէմի շիւպհէլէրին վէ գօրգուլարըն պուլութլարընը տէֆ էտէրէք, քէն-տիսի գուվվէթ վէրիճի պիր փարլագլըգ իլէ օնլարըն ճանը իւզէրինէ տօղար ըտը ։ Պուրատա իման իլէ մէ-լէքլէրին սայըսըզ մէճլիսինէ իլհագգլըգլարը օլուր ըտը, վէ քէնտիլէրին Ալլահա տէօնմէյէ պաշլատըգլարը վագ-թընտա օլան նիքեահ ահանամէսի թազէլէնիպ գուվ-

Իմտի պու տիյարըն իչինտէ եիւրիւտիւքլէ-
րինտէ, քէնտի կիտէճէքլէրի փատիշահլըգտան
տահա իրագ իքէն սիւրտիւքլէրի սէֆատան զի-
յատէ մէսրուր իտիլէր. վէ օլ շէհրէ եագլաշ-
տըգճա՝ օնու տահա էյի կէօրիւրլէր իտի: Օլ
շէհր՝ ինճի իլէ վէ գըյմէթլու թաշլար իլէ պի-
նա օլունմուշ ըտը, վէ օնուն սօգագլարընըն
գալտըրըմլարը ալթունտան ըտը, շէօյլէ քի՝
շէհրին քէնտի թապիի ճէլալընտան վէ օնուն
իւզէրինէ վուրմուշ օլան կիւնէշին շավգլարը-

վէթ պուլարագ, քէնտի եիւրէքլէրին 'շազլըղընը արթըրտը: Նիհայէթ Քրիստոս վէ օնուն իլէ օլան գըյմէթլու վատլար օնլարըն եէյէճէյի վէ իչէճէյի օլուպ՝ օնուն էվինին պօլլուղու իլէ ղանիճէ տօյտուլար, վէ օնուն սէֆալարընտան ըրմագ կիպի իչտիլէր. վագաա Ալլահըն ճէմաաթընտան հէփիսի քէնտի եօլճուլուգլարընըն սօն սէնէլէրինտէ պէօյլէ պէօյիւք լութֆլարա նայիլ օլմազլար, վէ նայիլ օլմամալարընա չօգ սէպէպլէր վար տըր. լաքին, է'յ օգույան, էյէր սէն քէնտի սօն կիւնլէրինի պու Բևլատա կէչիրմէք իսթէր իսէն, պիլմիշ օլասըն քի՝ էմինլիյէ վէ բահաթա կէօթիւրէն եօլ՝ իթաաթ տըր: Եօլուն թարիֆ քեազըտընա, եանի՝ Ազիզ Քիթապա տիգգաթ էյլէ, սէնին չաղըրլմանը վէ սէչիլմէնի գավի սագլամաղա ճէսուր օլ, վէ Ալլահա հէմ ինսանլարա տօղրու պիր էյի զամիրին օլմագ իչիւն ույանըգ տուրուպ չալըշ, վէ տուա էթ: Օլ վագըթ պու սաատէթլու եօլճուլարըն նայիլ օլտուգլարը շէյէ սէն տախի նայիլ օլաճագսըն տէյիւ կիւվէնէպիլիրսին:

Digitized by Google

նըն աքս էթմէսինտէն՝ Քրիսթիան հասրէթէ տիւշերէք քէյֆինի պօզտու. Թէվէքէլլինին իւզէրինէ տախի օլ քէյֆսիզլիքտէն պիր իքի տէֆա նէօպէթ կէլտի, պու սէպէպտէն օրատա օնլար պիր ազ վագըթ եաթտըլար, վէ սըգ-լէթլէրինին սէպէպինտէն շէօյլէ ֆիղան էտիպ՝ "Էյէր սէվկիւլիւմիւ պուլուր իսէնիզ, օնա խապէր վէրինիզ քի՝ պէն աշգ խասթասը իմ", տէրլէր իտի*:

Ֆագաթ պիր ազ դուվվէթլէնիպ խասթա-լըգլարընա տահա էյի տայանապիլիր օլտուգ-լարընտա՝ եօլլարընա կիթտիլէր, վէ կիթտիքճէ եագընա վարարագ էօյլէ եէրլէրէ եէթիշտի-լէր քի՝ պաղլար, պաղչէլէր վէ աղաճլըգլար վար ըտը, վէ օնլարըն գափուսու՝ եօլուն իւ-զէրինտէ իտի: Իմտի օնլար պուրալարա եէ-

---

* Ստատէթլու ճանլար՝ սէմավի մագսուտլարընա եագլաշտըգճա ֆարգ էտէրլէր քի՝ Քրիստոսու քէնտի փատիշահլըղընտա կէօրմէք իչիւն քէնտի արզուլարը տահա արթար, րիզալարը տահա զիյատէ րուհանի օ-լուր, վէ ճանլարը տահա զիյատէ օնու արզուլար, Փէք ազիմ պիր քէֆիյէթ տիր քի՝ Դաւիթին մէզամի-րինին իլք փայլարը իթիրաֆ, արզ, գօրգու, վէ սըգ-լէթ ու սըգընթը ահուզարլարը իլէ տօլու օլուպ՝ օնուն սօնունուն եագընլարընտա՝ կիթտիքճէ էմնիյէթէ, գըյ-մէթ պիլմէյէ վէ շազլըղա տէօնէր, վէ սատէ իզզէթ ու մէմնունիյէթ իլահիլէրի իլէ խիթամ պուլուր:

Digitized by Google

թիշտիքլէրինտէ՝ պաղչէպանը եօլ իւսթիւնտէ տուրմուշ կէօրէրէք՝ եօլճուլար օնա, Պու կիւզէլ պաղլար վէ պաղչէլէր քիմի՞ն տիր, տէտիլէր: () տախի՝ Պունլար Փատիշահըն տըր քի՝ քէնտի սէֆասը՝ վէ եօլճուլարըն բահաթը իչիւն պուրատա տիքմիշ տիր, տէյիպ՝ օնլարը պաղլարա կէօթիւրէրէք օրանըն նիյմէթինտէն եէսինլէր տէյիւ իքրամ էթտի (Բ Օրին. ԻԳ. 24), հէմ օնլարա Փատիշահըն սէֆա էթտիյի կէզինէճէք եէրլէրի վէ քէօշքլէրինի կէօսթէրտի, վէ օնլար օրատա էյլէնիպ ույուտուլար:

Շիմտի բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ օնլար պիւթիւն եօլլարընտա էթտիքլէրի սէօհպէթտէն զիյատէ՝ շիմտի ույգուլարընտա սէօյլէշիրլէր իտի. վէ պու շէյէ թաաճճիւպ էթտիյիմտէ՝ պահճէպան պանա, Պու շէյէ նի՞չիւն թաաճճիւպ էտէյօրսըն, պու պաղըն իւզիւմ մէյվէլէրինին թապիաթընտան՝ օնլար էօյլէ թաթլը աշաղա կիտէրլէր քի՝ ույույանլարըն տուտագլարընը սէօյլէտիրլէր, տէտի:* Երգ. Է. 9:

* Էպէտի Ինճիլին շարապը՝ Բապպ իլէ բահաթ պուլան միւմինլէրին տուտագլարընը սէօյլէտիր քի Քրիստոսուն վէ օնուն լութֆունուն իլահիսինի օգուսունլար վէ օնլարա՝ Ալլահըն օնլար իչիւն էթտիյի պէօյիւք՝ շէյլէրի պէյան էթտիրիր: Վէ պու գատէհի ղանիճէ իչէն ճանլար՝ Քրիստոսու փէք սըգ իզզէթլէրլէր, վէ օնուն լութֆունուն պէօյիւքլիւյիւնիւ եիւճէլտիրլէր:

Digitized by Google

Պէօյլէճէ կէօրտիւմ քի ույանտըգլարընտա՝ արթըգ օլ շէհրէ վարմագ իչիւն եօլա բէվան օլտուլար։ Փագաթ, նիճէ քի ագտէմճէ սէօյլէտիմ իսէ, շէհիր խալխ ալթունտան օլտուղու սէպէպտէն (Յայտ. ԻԱ. 18), կիւնէշին օնուն իւզէրինէ էթտիյի աքս էօյլէ նիհայէթսիզ ճէլիլ իտի քի՝ տահա օնա աչըգ եիւզ իլէ պագամազ օլուպ՝ պագմագ նիյէթի իլէ եափըլմըշ օլան պիր շէյ վասիթասը իլէ պագարլար ըտը։ Բ Կորնթ. Գ. 18։ Իմտի կէօրտիւմ քի՝ օնլար կիտէր իքէն գարշըլարընա ալթուն կիպի փարլայան էսվապ կիյինմիշ վէ քէնտի եիւզլէրի տախի ըշըգ կիպի փարլայան իքի ատէմ չըգտը։

Պու քիմսէլէր եօլճուլարա նէ՛րէտէն կէլմիշ օլտուգլարընը սօրուպ՝ օնլար տախի նէրէտէն կէլտիքլէրինի սէօյլէտիլէր։ Հէմ նէ՛րէտէ գօնտուգլարընը, վէ եօլտա նէ՛ սըգընթըլարա է թէհլիքէլէրէ, նէ՛ բահաթլըգլարա վէ սէֆալարա բասթ կէլտիլէր տէյիւ տախի օնլարա սօրտուլար, վէ օնլար տախի թարիֆ էյլէտիլէր։ Օլ վագըթ օնլարա բասթ կէլէն ատէմլէր, Տահա իքի կիւճլիւյէ տախի բասթ կէլէճէքսինիզ, անտէն շէհրին իչինտէսինիզ, տէտիլէր*։

* Պու իքի կիւճլիւք նէ՞ տիր։ Պիրի տիշարըտան էօլիւմ, օ պիրի իչէրիտէն իման զայըֆլըղը տըր։ Պու

Օլ վագրթ Քրիսթիան իլէ արգատաշը օլ ատէմլէրտէն տիլէտիլէր քի քէնտիլէրի իլէ կիթսինլէր. օնլար տախի բազի օլտուլար։ Ֆագաթ՝ օնու սիզ քէնտի իմանընըզ իլէ էլէ կէչիրմէլիսինիզ, տէտիլէր։ Պէօյլէճէ բիւյամ-տա կէօրտիւմ քի՝ պիրլիքտէ թա շէհրին գա-փուսու կէօրիւնէնէտէք կիթտիլէր։

Իմտի կէօրտիւմ քի՝ քէնտի օլտուգլարը եէ-րին վէ գափունուն արա եէրինտէ պիր ըրմագ օլուպ՝ իւսթիւնտէն կէչմէք իչիւն քէօփրիւ եօղ ըտը, վէ ըրմագ տախի ղայէթ տէրին ի-տի։ Պու սէպէպտէն՝ եօլճուլար պու ըրմաղը կէօրտիւքլէրինտէ փէք իւրքտիւլէր. լաքին օնլար իլէ կիտէն ատէմլէր, Պունուն իչինտէն կէչմէլիսինիզ, եօղ իսէ գափույա վարամազ-սընըզ, տէտիլէր*։

իքինճինին սէպէպինտէն տիր քի՝ էվվէլքի պիզէ կիւճ կէլիր։ Էյ գարնտաշլար, կէրէք եաշատրղըմըզ վէ կէ-րէք էօլէճէյիմիզ զէմանտա պիր գավի իմանըմըզ, տիւ-նեայը եէնէն, կիւնահը գըրան վէ էօլիւմէ ղալիպ կէլէն պիր իմանըմըզ օլսուն տէյիւ ճան ու կէօնիւլտէն տիլէ-յէլիմ։ Եա՛ Յիսուս Խօճամըզ, եալընըզ պիր սէօզ սէօյլէ, վէ իմանըմըզըն զայըֆլըզը գաչար, իմանըմըզ դուվվէթ պուլուր, վէ իւմիտիմիզ գայիմ օլուր։

* Շիմտի եօլճուլար քէնտի սօն տիւշմանլարընը, եա-նի էօլիւմիւ գարշըլայաճագլար, վէ օնուն իլէ կիւրէշէ-

Օլ վագրթ եօլճուլար՝ Ճաղ գավուլա վարմագ իչլեն պաշգա եօլ եօ՞գ մը տէյիւ սօ-
ռուշտուրմաղա պաշլատրլար։ Օ պիրլէր իսկ ճէվապ վէրիպ՝ Վար ամմա, տիւնեանէն գու-
ռուլտուղունտան պէրի իքի քիշիտէն, եանի՝ Ն-
նովք իլէ Ինղիլատան պաշգա հիչ պիր քիմսէյէ
օլ եօլա պասմագ ռուխսաթը օլմայրլ՝ սօն
պօրու չալընանատէք տախի քիմսէյէ ռուխսաթ
օլմայաճագ տրը, տէտիլէր։ Խմոի եօլճուլար՝
վէ պախուսուս Քրիսթիան, իչէրլէրինտէն
իւմիտի գաթ էթմէյէ պաշլայրլ՝ պու եանա
վէ օ եանա պագարլար ըտը. Ֆագաթ ըրմագ-
տան դուրթուլաճագ պիր եօլ պուլամատրլար։
Ընտէն օլ ատէմլէրէ՝ Ճաղ սուլար հէր եէր-
ատէ տէրի՞ն մի տէյիւ սօրտուգլարընտա, օ
պիրլէր ճէվապ վէրիպ՝ Խայրը, տէյիլ տիր,
լաքին օլ սուրէթտէ պիզ սիզէ պիր իմտատ
էտէմէյիզ՝ անճագ սիզ օրանէն փատիշահէնէն
իւզէրինէ օլան իմանընըզա կէօրէ տէրին եա-

ճէքլէր։ Օնուն կէօզիւ քսիյինտէ՝ գօրգու իչինէ տիւ-
շէրլէր. Ֆագաթ օնատան կէչմէլի տիրլէր։ Խմոի կէօզ-
լէրինի նէ՞ իւզէրինէ գօմալը տրրլար, քէնտի զաթլարը-
նընի՞ եախսա քէնտի էթտիքլէրինի՞ն իւզէրինէ մի։ Խայրը.
ինչա եալընըզ օլ ցիսուսուն իւզէրինէ քի՝ պիզիմ իչիւն
եօլիւմ զալիզ կէլտի, վէ պիզիմ իւմիտիւզ կէլէն
եօլիւմ գօրգուսունա տախի զալիզ կէլէպիլիր։

քենտի ագլընը տախի օ գատար չօգ ղայպ էթ-
տի քի՝ քենտի եօլճուլուղունուն իւզէրինտէ
բասթ կէլտիյի օլ թաթլը սէֆալարը նէ՝ խաթ-
ըընա կէթիրէ պիլիր իտի՝ նէ տէ օնլարըն իւ-
զէրինէ սըրալըճա սէօյլէշէ պիլիր իտի։ Իլլա
հէր սէօյլէտիյի սէօզլէրտէն հալա շէօյլէ կէօ-
րիւնիւր իտի քի՝ օլ ըրմագտա էօլիւպ ասլա
գափուտան իչէրի կիրմէյէ նայիլ օլամայաճագ
տէյիւ ֆիքրինտէ պիր էնտիշէսի վէ եիւրէյին-
տէ գօրգուսու վար ըտը։ Հէմ տախի եանըն-
տա տուրանլար ֆարգ էթտիլէր քի՝ օրատա
կէրէք քենտի եօլա չըգտըղընտան էվվէլ վէ
կէրէք օնտան սօնկրա իշլէտիյի կիւնահլարը
տիւշիւնէրէք փէք սըգընթը չէքէր իտի։ Շու
տախի տիգգաթ օլունուր ըտը քի՝ ճիննլէր վէ
քէօթիւ բուհլար կէօրէրէք էզիյէթ չէքէր ի-
տի, չիւն պազը պազը քենտի սէօզլէրի իլէ
էօյլէ անլատըր ըտը։

Պու սէպէպտէն Թէվէքէլլի օրատա քենտի
գարնտաշընըն պաշընը սուլարտան եօգարը
թութմագ իչիւն փէք չալըշըր ըտը. օ իսէ՝ պա-
զը պիւթիւն պիւթիւնէ պաթըպ պիր ազտան
սօնկրա եինէ եարը էօլիւ կիպի եօգարը չը-
գար ըտը։ Թէվէքէլլի օնու շու սէօզլէր իլէ
տախի միւթէսէլլի էթմէյէ չալըշըպ՝ Գարըն-

Digitized by Google

տաշում, պէն գափույու վէ օնուն եանընտա պիզի իչէրի ալմագ իչիւն տուրան քիմսէլէրի կէօրիւյօր ըմ, տէր իտի: Փագաթ Քրիսթիան, Օնլար սէնին իչիւն պէքլէյօրլար, սէնին իչիւն, զիրա պէն սէնի պիլէլի սէն Թէվէքէլլի իտին տէյիւ, ճէվապ վէրիր իտի: Սէն տախի էօյլէ իտին, տէտի օ՝ Քրիսթիանա: Ա՞խ, գարնտաշըմ, էյէր պէն տօղրու օլայըտըմ, օ շիմաի էլպէթթէ պանա իմտատա. եէթիշէճէյիտի. լաքին պէնիմ կիւնահլարըմ իչիւն՝ օ պէնի տուզաղա կէթիրիպ պէնի թէրք էթմիշ տիր, տէտի Քրիսթիան: Ընտէն Թէվէքէլլի, Գարնտաշըմ, սէն մունաֆըգ հագգընա սէօյլէնիլէն շու սէօզիւ ունուտմուշ սըն քի՝ Օնլարըն էօլիւմիւնտէ էզիյէթլէրի եօգ տըր, հէմ վիւճուտլէրի սէմիզ տիր: Օնլար ատէմլէրին միհնէթինտէ տէյիլլէր տիր. վէ ինսանլար իլէ վուրուշմազլար", տէր*: Սաղմ. ՀԳ. 4, 15:

---

* Պիր քիմսէնին հալինի՝ քէնտինին նէ թարզ էօլմէսինտէն գըյաս էթմէմէլիյիզ: Իհթիմալ տըր քի միւրայըլար էպէտի հայաթ իւմիտի իլէ բահաթ էօլսիւնլէր, վէ սօնկրա իւմիտլէրինտէն մահրում չըգսընլար: Ճէհալէթ՝ Քրիսթիանըն վէ Թէվէքէլլինին չէքտիյի էզիյէթլէրինին եարըսընը չէքմէզտէն չափուճագ ըրմագտան կէչտի: Պօշ իւմիտին գայըղը իլէ ըրմագտան կէչ-

Պու սուլարըն իչինտէ չէքտիյին սըգընթըլար վէ սէրէնճամլար Ալլահըն սէնի թէրք էթմիշ օլտուղունա նիշանէ օլմայըպ՝ աճապ շիմտիյէ գատար օնուն էլլէրինտէն գապուլ էթտիյին շէյլէրի խաթրընա կէթիրիպ սըգընթընտա օնա կիւվէնէճէ՞քմիսին տէյիւ* սէնի սընամագ իչիւն կէօնտէրիլմիշ տիրլէր։

Պունուն իւզէրինէ բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Քրիսթիան պիր վագըթ տիւշիւնճէյէ տալտը։ Թէվէքէլլի իսէ շու սէօզլէրի տախի իլավէ է-

---

տի, ֆագաթ սէմավի շէհրէ կիրմէք իւմիտի իլէ գափույու վուրմաղա պաշլատըղընտա՝ գապուլ օլունմատը։ Թասվիյէսի եօղ իտի, վէ օնուն իչիւն շէհրտէն իչէրի կիրէմէտի։ Պունուն աքսըսը, պաղը՝ սահիհ քրիսթիանընն կիւնէշի գարարմըշ պաթար տէյիւ կէօրիւնիւր. ֆագաթ պիր տիւքէնմէզ կիւն փարլագլըղը իլէ եէնի պիր աֆաղա ըշըգ վէրմէք իչիւն տօղուպ՝ արթըգ պաթմազ։ Իմտի վագթընտան էվվէլ հիչ պիր շէյէ սիճիլ վէրմէյէլիմ։

* Պիր խասթայը եախօտ ճան չէքիշմէքտէ օլանը կէօրմէյէ կիթտիյինտէ՝ Ալլահըն Քէլամընը սէնին իլէ, սէնին եիւրէյինին վէ ազգընըն իչինտէ թաշըմայը ունուտմայասըն։ Ալլահըն իհսանը խասթանընն վէ ճան չէքիշէնին ճանընա եէթիշէճէք տէյիւ եալընըզ օնուն իլէ ումա պիլիրսին. զիրա էվվէլա Ալլահըն Քէլամը իլէ իման կէլիր, վէ սօնունտա օնուն իլէ իման գուվվէթ պուլուր. Ազիզ Քիթապընն մէալի տախի Յիսուս տըր։

Digitized by Google

տիպ՝ Շաղ օլ, Յիսուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիր, տէտի*:

Ընտէն Քրիսթիան եիւքսէք պիր սէս իլէ՝ Ա՛հ. իշթէ եինէ կէօրիւյօրըմ օնու. վէ պանա, "Պէն սուլարտան կէչտիյինտէ՝ պէն սէնին իլէ իմ, վէ ըրմագլարտան կէչտիյինտէ՝ սէնի պասմայաճագլար" տէյօր, տէտի†: Եսայ. ԽԳ. 2:

---

* Հագգան Յիսուս Քրիստոս տըր Ալֆա վէ Օմէղա, իլք վէ սօն, իւմտիմիզին պաշլանկըճը վէ նիհայէթի: Պիզիմ քրիսթիանճա եօլճուլուղումուզու օնուն իլէ պաշլայըպ թէքմիլ էտէրիզ. վէ Բապպըմըզըն "Պէնսիզ հիչ պիր շէյ էտէմէզ սինիզ" (Յովհ. ԺԵ. 5) տէյիւ սէօյլէտիյի օլ սահիհ սէօզիւ՝ պիզիմ հէր պիր սըգընթըլարըմըզ վէ իղվալարա տիւշմէմիզ փէք պէօյիւք սէս իլէ պաղըրըպ աշիքեար կէօսթէրիրլէր:

† Քրիսթիան հէր նէ գատար պէօյիւք սըգլէթ իչինտէ իտի իսէ տէ, ֆագաթ Քրիստոսուն վատլարընա ինանարագ քէնտի ճէմի իմանսըզլըգ շիւպհէլէրի տէֆ օլտու: Պիզիմ գօրգուլարըմըզ եալընըզ Քրիստոսա ինանմագ իլէ տէֆ օլուպ՝ էօլիւմ աղրըլարըմըզ խաֆիֆլէնէ պիլիր: Յիսուս էօլտիւ վէ տիրիլտի տէյիւ ինանտըղըմըզտա՝ էօլիւմ քէնտի վէրէճէյի գօրգույու ղայպ էտէր, աղըր չէհրէսինի տէյիշտիրիր, վէ պիր կիւլէր եիւզ իլէ մուհապպէթ հավատիսի կէթիրմէյէ կէլիր: Ջիրա հէր նէ գատար էօլիւմիւն տիքէնի կիւնահ, վէ կիւնահըն գուվվէթի նօմօս իսէ տէ, Յիսուս քէնտիսի պիզիմ իչիւն լանէթ օլարագ՝ պիզի նօմօսուն լանէթինտէն սաթուն ալտը, վէ պէօյլէճէ կիւնահըն տիքէնինի

Digitized by Google

Անտէն՝ իքիսի տէ գուվվէթլէնտիլէր, վէ օն-
տան սօնկրա տիւշման տախի օնլար էօթէյէ
կէչէնէտէք թաշ կիպի սուս գալտը։ Պէօյլէճէ
Քրիսթիան օլ արալըգ պասաճագ եէր պուլտու,
վէ էօյլէ բասթ կէլտի քի՝ ըրմաղընգալան եէ-
րի սըղ ըտը։ Իշթէ պէօյլէ էօթէ եագայա կէչ-
տիլէր։

Իմտի ըրմաղըն էօթէ եագասընըն քէնարընտա
օլ իքի փարլագ ատէմլէրի եինէ կէօրտիւ-
լէր քի քէնտիլէրինէ պէքլէյօրլար ըտը։ Պէօյ-
լէճէ օնլար ըրմագտան չըգտըգլարընտա՝ օն-
լարը սէլամլայըպ՝ Պիզ խըզմէթ էտիճի բուհ-
լար ըզ քի՝ գուրթուլուշա վարիս օլաճագ քիմ-
սէլէրէ խըզմէթ էթմէք իչիւն կէօնտէրիլմիշիզ,
տէտիլէր։ Վէ անտէն գափույա տօղրու կիթ-
մէքտէ օլտուլար։

Պուրատա պիլմէլիսին քի՝ օլ շէհիր պիր պէօ-
յիւք տաղ իւզէրինտէ իտի. Ֆագաթ եօլճու-
լար օլ տաղը գօլայլըգ իլէ չըգտըլար, զիրա
օլ իքի ատէմլէր՝ պունլարընգօլլարընտան թութ-
մուշ պէրապէր կիտէյօրլար ըտը։* Օնլար քէ-

տախի օնտան ալտը։ Իմտի համտ օլսուն Ալլահա քի՝
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն էլի իլէ պիզի ղալիպ
էտէր։

* Գուրթուլուշուն վարիսլէրինին սաղլըղընտա օնլարա
տախմա խըզմէթ էտէն մէլէքլէր՝ օնլարընէօլտիւյիւ

Digitized by Google

[illegible]

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

զալիք քէնտի պօղուլուր էսվապլարընը տախի արտլարընա՝ ըրմագտա պրագմըշլար ըտը. զիրա հէր նէ գատար օնլար իլէ օրայա կիրտիլէր ի-սէ տէ՝ օնլար իւզէրլէրինտէ օլմագսըզըն օնտան տըշարը չըգտըլար: Պու սէպէպտէն օնլար փէք գօլայլըգ վէ աճէլէ իլէ եօգարըյա չըգարլար ըտը. վագատ շէհրին թէմէլի պուլութլարտան տա-հա եօգարը պրագըլմըշ ըտը: Իմտի հավանըն հիւտիւտլէրինտէն թաթլը սէօհպէթլէր իլէ կի-տէրլէր իտի, վէ ըրմագտան սաղ սէլիմ կէչ-միշ օլուպ՝ քէնտիլէրինէ խըզմէթ էթմէք իչիւն տախի էօյլէ ճէլիլ քիմսէլէրի օլմասը իչիւն փէք շաղ ըտըլար:

Փարլագ քիմսէլէր իլէ էթտիքլէրի սէօհպէթի օրանըն ճէլալի իւզէրինէ իտի. օնլար՝ օրանըն կիւզէլլիյի վէ ճէլալի նագլ օլունմազ շէյ տիր, տէտիլէր: "Սիոն տաղը, սէմավի Երու-

---

վագըթտա տախի քէնտի հըֆզ էտիճի մուգայէտքեար-լըգլարընը պրագմազլար: Օնլարըն էօլիւմ եաթաղընը գուշատըրլար, վէ օնլարըն կիթմէքտէ օլան ճանլարընը գապուլ էտիպ քէնտի գանատլարընըն իւզէրինէ ալարագ օնլարը հավանըն հիւտիւտլէրինտէն (քէօթիւրուհլար-տան իրագ) Ալլահըն ճէննէթինէ կէօթիւրմէյէ հազըր տըրլար: Մէլէքլէրին Ալլահը Յիսուս տախի՝ օլ ճան-լարը մուհապպէթ իլէ քէնտի գուճաղընա գապուլ էտիպ՝ օնլարը քէնտի սաղ թարաֆընա իզզէթ թախթընա օ-թուրթմաղա հազըր տուրմուշ տըր.

սաղէմ, վէ թէքմիլ օլմուշ սատրգլարըն բուհ-
լարը՝՝ օրատա տրը, տէտիլէր։ Նէր։ ԺԲ։ 22—
24։ Սիզ շիմտի Ալլահըն ճէննէթինէ կիտէյօր-
սընըզ, վէ օրատա հայաթ աղաճընը կէօրիւպ՝
օնուն ասլա գուբումազ մէյվէսինտէն եէյէ-
ճէքսինիզ։ Վէ օրայա կիրտիյինիզտէ սիզէ պէ-
յաղ բուպալար վէրիլէճէք տիր, վէ սիզ հէր
կիւն, եանի՝ էպէտիլիյին հէր կիւնիւնտէ փատի-
շահ իլէ կէզինիպ օնուն իլէ սէօյլէյէճէքսինիզ։
Յայտ։ Բ։ 7։ Գ։ 4, 5։ ԻԲ։ 5։ Օրատա սիզին
աշաղքի հիւտիւտլէրտէ, եանի՝ եէրտէ օլտուղու-
նուզ վագրթտա կէօրտիյիւեիւզ շէյլէրի, եա-
նի՝ տէրտ, խասթալըգ, սըզլէթ վէ էօլիւմ
կէօրմէյէճէքսինիզ։ ՝՝զիրա էվվէլքիլէր կէչտի՝՝։
Յայտ։ ԻԱ։ 4։ Սիզ շիմտի Աբրահամին, Իսա-
հակին վէ Յակոբուն վէ փէյղամպէրլէրին եա-
նընա կիտէյօրսընըզ, էօյլէ ատէմլէր քի Ալ-
լահ օնլարը պէլա եիւզիւնտէն տէվշերմիշ տիր,
վէ շիմտի օնլարըն հէր պիրի քէնտի ՝՝տօզրու-
լուղունատա եիւբիյիւպ՝ եաթագլարը իւզէրինտէ
բահաթլըգ պուլուրլար՝՝, տէտիլէր։ Օլվագրթ
պունլար՝ Օլ ազիզ եէրտէ նէ՞ եափաճաղըզ
տէյիւ սօրտուլար։ Օնլար տախի ճէվապ վէ-
րիպ՝ Օրատա սիզին հէփ չէքտիքլէրինիզ ի-
չիւն թէսէլլի պուլուպ, հէփ տէրտլէրի-

նիզ իչիւն շազլըզընըզ օլաճագ տըր։ Էք-
տիքլէրինիզի, եանի՝ եօլտա էթտիյինիզ տուա-
լարըն, տէօքտիւյիւնիւզ կէօզ եաշլարըն վէ
Փատիշահ իչիւն չէքտիյինիզ սէրէնճամլարըն
մէյվէսինի պիչէճէքսինիզ։ Գաղ. Զ. 7, 8։ Օ-
րատա սիզ ալթուն թաճլար կիյիպ՝ տաիմա Ա-
զիզ Զաթը Շէրիֆին հուզուրունտա վէ օնու
կէօրմէքտէ օլաճագսընըզ. զիրա օրատա օնու
օլտուղու կիպի կէօրէճէքսինիզ։ Ա Յովհ. Գ.
2։ Հէմ տախի օրատա Օնա մէտհ, նիտա վէ
շիւքրանիյէթ իլէ խըզմէթ էտէճէքսինիզ քի՝
տիւնեատա իքէն տախի օլ խըզմէթի էթմէք
իսթէր իտինիզ իսէ տէ՝ թէնինիզին զայըֆլըղը
սէպէպինտէն փէք կիւճլիւք չէքէր իտինիզ։ Օ-
րատա կէօզիւնիւզ Գուտրէթլու Զաթը Շէ-
րիֆի կէօրմէք իլէ մէսրուր օլուպ՝ գուլաղընըզ
տախի Օնուն կիւզէլ սէսինի իշիթմէք իլէ շազ
օլաճագ տըր։ Օրատա սիզտէն էվվէլ օրայա
կիթմիշ օլան տօսթլարընըզը պուլաճագսընըզ,
վէ սիզտէն սօնկրա օլ աղիզ եէրէ կէլէնլէրի
տախի շազլըգ իլէ իչէրի ալաճագսընըզ։ Հէմ
օրատա ճէլալէթ վէ սալթանաթ իլէ կիյինէ-
ճէքսինիզ. վէ իզզէթին Փատիշահը իլէ բիքեա-
պտ չըգաճագ թազըմ իլէ տօնանաճագսընըզ։
Հավանըն գանատլարընըն իւզէրինտէ օթուր-

մուշ կիպի պուլութլարըն իչինտէ պօրու սէս-
լէրի իլէ օնուն կէլտիյինտէ, սիզ տախի օնուն
իլէ կէլէճէքսինիզ. վէ շէրիաթ թախթընտա օ-
թուրտուղունտա՝ սիզ տախի եանընտա օթու-
րաճագսընըզ. էվվէթ, քէօթիւլիւք իշլէյէն-
լէրին իւզէրինէ օնուն պիր սիճիլ վէրտիյին-
տէ, օլ քէօթիւլէր կէրէք մէլէք օլմուշ՝ վէ
կէրէք ատէմ օլմուշ, օլ հիւքմտէ սիզին տա-
խի սէսինիզ պուլունաճագ տըր. զիրա օնլար՝
հէմ օնուն հէմ սիզին տիւշմանլարընըզ ըտը-
լար: Հէմ տախի օ եինէ շէհրէ տէօնէճէք օլ-
տուղունտա, սիզ տախի պօրու սէսլէրի իլէ պէ-
րապէր կիտիպ՝ էպէտէն օնուն իլէ օլաճագսը-
նըզ, տէտիլէր: Ա Թես. Դ. 14—17: Յուդ.
14, 15: Դան. Է. 9, 10: Ա Կորնթ. Զ. 2, 3:

Իմտի օնլար պէօյլէճէ գափույա եագլաշըր ի-
քէն. իշթէ պիր սէմավի ասքէր սիւրիւսիւ պուն-
լարը գարշըլամաղա չըգտըլար: Վէ պու իքի
փարլագ քիմսէլէր օնլարա տէօնիւպ՝ Տիւնեա-
տա իքէն պիզիմ Բապպըմըզը սէվիպ՝ հէր շէյի
օնուն ազիզ իսմի իչիւն թէրք էտէն ատէմլէր
պունլար տըր. օ տախի պիզի պունլարը կէթիր-
մէյէ կէօնտէրմիշ օլուպ՝ պիզ տախի օնլարը քէն-
տի արզու էթտիյի եօլլարընտան պուրայա գա-
տար կէթիրտիք քի՝ իչէրի կիրիպ քէնտի Գուր-

թարբճլարընն եիւզիւնիւ կէօրէրէք շաղ օլ-
սունլար, տէտիլէր: Օլ վագրթ սէմավի ասքէր "Նէ՛ մութլու Գուզունուն տիւյինիւ-
նիւն զիյաֆէթինէ տավէթ օլունմուշլարա" տէյիւ պիր պէօյիւք սէտա վէրտի: Յայտ. ԺԹ. 9: Պու անտէ օնլարը գարշըլամագ իչիւն Փա-
տիշահին մուսիգաճլարընտան տախի պիր չօ-
ղու պէյազ վէ փալլագ էսվապլար իլէ կիյին-
միշ՝ տրշարը չըգտըլար, վէ քէնտի ահէնքլի վէ
պէօյիւք սէտալարը իլէ կէօքլէրի տախի քէն-
տի սէսլէրինէ աք, էթտիրիրլէր իտի: Պու մու-
սիգաճլար Քրիսթիանին վէ օնուն արգատա-
շընն՝ տիւնեատան կէլմէլէրինի օն պին սէլամ-
լար իլէ սէլամլատըլար, վէ պու շէյի սէտա-
լար վէ պօրու սէսլէրի իլէ էթտիլէր:

Պունտան սօնկրա օնլարը հէր թարաֆտան, քիմի էօնտէն, քիմի արգատան, քիմի սաղտան վէ քիմի սօլտան, կէօյա եօգարքի մահալլէր-
տէ օնլարը հըֆզ էթմէք իչիւն գուշաթ տըլար. վէ կիթտիքլէրինտէ տուրմայըպ ահէնքլի սէս-
լէր իլէ վէ եիւքսէքտէ օլան մագամլար իլէ սէ-
տա վէրիրլէր իտի. շէօյլէ քի՝ օլ ճիւմհիւ-
րիւ կէօրէպիլէնլէրէ՝ կէօյա կէօք քէնտիսի օն-
լարը գարշըլամաղա էնմիշ կիպի կէօրիւնիւր
իտի: Իմտի պէօյլէճէ օնլար պիրլիքտէ եիւրիւ-

յիւպ կիտէր իքէն՝ պազը պազը օլ մուսիգա-
ճըլար քէնտի սէֆալը սէսլէրի իլէ, վէ քէնտի
մուսիգալարընը քէնտի պագրշլարընա վէ թա-
վուրլարընա գաթարագ՝ հալա Քրիսթիանա վէ
օնուն գարնտաշընա՝ օնլարըն քէնտի արգա-
տաշլըգլարընա կէլմէլէրինտէն փէք խօշնուտ
օլուպ՝ նէ՛ շազլըդ իլէ օնլարը գարշըլամաղա
կէլմիշ օլտուգլարընը պէյան էտէրլէր իտի: Վէ
իշթէ պու իքի ատէմ տահա կէօյէ եէթիշմէզ-
տէն՝ կէօյա օրատա կիպի խիլէր, զիրա մէ-
լէքլէրին եիւզիւնիւ կէօրմէք իլէ վէ օնլարըն
ահէնքլի մուսիգալարընը տինլէմէք իլէ գու-
շանմըշլար ըտը: Պուրատան շէհրի տախի կէօ-
րիւրլէր իտի վէ քէնտիլէրինէ էօյլէ կէլտի քի,
օնլարա՝ Սէֆա կէլտինիզ տէյիւ օրանըն չանկ-
լարընըն վուրուլտուղունու իշիթտիլէր: Ֆագաթ
հէփիսինտէն զիյատէ, օրատա էօյլէ պիր ար-
գատաշլար իչինտէ էպէտիւլ ապատ սաքին օ-
լաճագլարը հագգընտա էօյլէ թաթլը վէ շազ-
լանտըրըճը միւլահազալար էթտիքլէրինտէ՝ ա՛հ,
նէ՛ տիլ եախօտ գալէմ իլէ օնլարըն ճէլիլ շազ-
լըդը թարիֆ օլունապիլիր: Նիհայէթ գափու-
յա եէթիշտիլէր:

Իմտի գափույա եէթիշտիքլէրինտէ՝ օնուն իւ-
զէրինտէ ալթուն եազըլար իլէ շէօյլէ եազըլ-

մըշ ըսը, "Պ՞ՈՒԹԼՈՒ ՕՆՈՒՆ ԹԻՆՊԻՀԼԻՐԻՆԻ ԻՃՐԱ ԷՑԻՆԼԻՐԻ ; ԹԱ ՔԻ ՀԱՑԱԹ ԱՂԱՃԸՆ ԻՒԶԻՐԻՆԻ ՕՆԼԱՐԸՆ ՀԻՒՔԻՄԷԹԻ ՕԼԱ, ՎԻ ԳԱՓՈՒԼԱՐՑԱՆ ՇԷՀՐԻ ԿԻՐԷԼԻՐ" :

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի օլ փարլադ քիմսէլէր օնլարա՝ Գափուլյու վուրուն, տէտիլէր. օնլար տախի վուրտուգլարընտա՝ գափունուն իւմթիւնտէն պիր գաչ քիշի՝ եանի Ենովք, Պ՞ովսէս վէ Ենղիա վէ սայրլար կէլիպ պագտըլար։ Վէ պէրիտէն օնլարա, Պու եօլճուլար Կարապլըգ շէհրինտէն պուրանը փատիշահընա օլան մուհապէթլէրի իչիւն կէլմիշլէր տէյիւ տէնիլիպ՝ եօլճուլար տախի հէր պիրի քէնտի իպթիտատէ ալտրը թամամլէյէնի օնլարա վէրտի. օնլար տախի ալըպ փատիշահա կէօթիւրտիւլէր, օ տախի օնլարը օգուտուղունտա՝ Պու տտէմլէր նէ՞րէտէ տիր, տէտի։ Գափունուն տրշարըսընտա տուրույօրլար, տէտիլէր։ Օլ վագթ փատիշահ էմր էտիպ՝ Գափուլյու աչըն քի՝ "Կէրչէքլիք սագլյան թայիֆէ կիրսին", տէտի* ։ Ն՞սայ։ ԻԶ. 2։

*Պու կէրչէքլիք սագլյանլար քի՞մ տիր։ քի՞մ օլմագ. քէնտի քէնտիլերինի ստոգգ չըգարան փարիսեցիները եօյլէ սայրլար քի՝ քէնտիլերի տիր, վէ քէնտի էյի վէ ստոգգ ամէլէրի իլէ քէնտի քէնտիլերինի սայրլարտան փարգ-

Լմամի բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ պու լիքի ա-
տէմ գափուտան իշէրի. կիրտիլէր • վէ իշտէ

լը, վէ պէյլէՀէ Ալլահըն ինտինտէ սատրգ չէրգմէշ սա-
յարլար։ Բաղալ պու էյի վէ սատրգ քիմնէլէրտէն մնա-
տա քիմի՞ իշլուն՝ ճէլալին գափուտու. աչքերն տէյիւ էմի
էտէՀէք տէր։ Գիդաթի գիտրա պիզ տէր քի, Սատրգ
գամի՝ խատա գամի տէր, տիւնեանքն պագիլէրինտէ-
սէյիլմիշվէ պաշգա զիւրրիյէթտէն կէլմիշ տէր։ Ա Գէտ • Բ.
9, 10։ Գունլար քէնտի իւզէրլէրինտէ հիչ պիր սատագաթ
կէօրմէյիլի՝ էլլա քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ հաքիմ վէ ալ-
չագ տէրլար. հագդագաթըն գէլմամի իլէ սօղմուշ վէ հագդ-
գաթըն Բուհունան եէնիլէնմիշ՝ Յիսուսուն հագդագաթընը
գապուշ էտէրլէր վէ օնու սէվէրլէր, օնուն իլէ իզլէթի պու-
լուրլար վէ օնուն սատագաթը իլէ էյիւնիւրլէր. զիրա քէն-
տիլերի օնուն իլէ Ալլահա սատագաթ օրմուշարլար.
քէնտի գուրթարուշ էտիպտարը օնուն սատագաթը,
վէ Ալլահըն փատիշահլիղը քէնտի հագդարը տէր։ Պու
հագդագաթ իլէ հրէշ օրուրլար, քէնտի էօմրու էթվար-
լարընը պու հագդագաթ մուճիպինճէ նիզամա գարար, վէ
պու հագդագաթը քէնտի էօմրլէրինտէ գանի թուրթարմ
քէնտի էօրտիւքլէրինտէ հրէշ էտէրլէր։ Վէ պէյլէՀէ
հագդագաթըն իմանընտա եաշայարգ էօմրլէրի իլէ գոր-
իլ քէնտիլերի տաքի շու սէօզիւ տէրի պէյիրլէր քի՝
Գանանը սագլատար՝, շիմտէն սոնգրա Յիսուսուն՝ ամբ տաղ-
բարար իլէ պէնիմ՝ իչինա քէտգ էթտիյի սատագաթըն
թանը սագլանմիշ տէր քի՝ օնու օր կիւնտէ պատիհա-
վա պանա վէրէճէք տէր։ Բ Տիմ • Դ. 7, 8։ Եւ՝ Բաղալ
քանամամ օր սէյրանը էտագաշարարը, վէ իւմամամ տա-
գուրտան օր սատիր քի՝ Բարդանի շաղաղանա կէր,
տիյնէճէք տէր։

կիրտիքլէրի կիպի թէպտիլի սուրէթ օլտուլար, վէ ալթուն կիպի փարլայան էսվապ կիյտիլէր։ Պազըլարը տախի սանթուրլար վէ թաճլար ի-լէ օնլարը գարշըլայըպ՝ օնլարըն էլինէ վէրտի-լէր քի՝ սանթուր իլէ մէճտ օգուսունլար, վէ թաճլար տախի իզզէթ նիշանէլէրի օլսուն։ Ան-տէն բիւյամտա տույտում քի շէհրին չանկլարը եինէ շազլըգտան չալընտը՝ վէ օնլարա տախի՝ "ԲԱՊՊԸՆԸԶԸՆ ՇԱԶԼԸՂԸՆԱ ԿԻՐԻՆ" տէնիլ-տի։ Հէմ տախի իշիթտիմ քի՝ օլ ատէմլէր քէնտիլէրի տախի եիւքսէք սէս իլէ, "ԹԱԽԹԸՆ ԻԻԶԷՐԻՆՏԷ ՕԹՈՒՐԱՆԱ ՎԷ ԳՈՒԶՈՒՅԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԸՐ ՊԷՐԷՔԷԹ ՎԷ ԻԶԶԷԹ ՎԷ ՀԱՄՏ ՎԷ ԳՈՒՏՐԷԹ՝ ԷՊԷՏԼԷՐ ԷՊԷՏԼԷՐԻՆ-ՃԷ" տէյիւ օգուրլար ըտը։

Իմտի օլ ատէմլէրի իչէրի ալմագ իչիւն գա-փու աչըլտըղը կիպի՝ օնլարըն արգասընտան ի-չէրի պագտըմ, վէ իշթէ շէհիր կիւնէշ կիպի փարլայօր ըտը. սօգագլար տախի ալթուն իլէ տէօշէնմիշ իտի. վէ օրատա չօգ քիմսէլէր՝ պաշլարընտա թաճ՝ էլլէրինտէ խուրմա տալը, վէ մէճտ օգումագ իչիւն էլլէրինտէ ալթուն սանթուրլար իլէ կէզէյօրլար ըտը։

Օրատա գանատլըլար տախի վար ըտը, վէ պունլար տուրմայըպ գարշըլըգլը՝ Ազիզ, ա-

զիզ, ազիզ տիր Բապպ, տէրլէր իտի: Օնտան սօնկրա գափույու գափատըլար, վէ օնու կէօրտիւյիւմտէ քէնտիմ տախի օնլարըն արասընտա օլմագ իսթէտիմ:

Իմտի պէն հէփ պու շէյլէրէ հէյրան գալմըշ իքէն՝ պաշըմը չէվիրիպ արտըմա պագտըղըմտա Ճ՚էհալէթի կէօրտիւմ քի՝ ըրմաղըն քէնարընա եէթիշմիշ իտի. Ֆագաթ օ՝ օպիր իքի քիմսէլէրին չէքտիյի կիւճլիւյիւնիւն եարըսընը չէքմէզտէն չափուճագ օնտան կէչտի: Օիրա էօյլէ վագի օլտու քի՝ օլ արալըգ օրատա Պօշ իւմիտ նամ պիր գայըգճը պուլունուպ՝ քէնտի գայըղը իլէ օնու գարշըյա կէչիրտի*. պէօյլէճէ, նասըլ քի օպիրլէրինին

* Պօշ իւմիտ տահմա ճէհալէթին եիւրէյինտէ սաքին օլուպ՝ տահմա ճահիլլէրէ եարտըմ էթմէյէ հազըր տըր: Ճէհալէթ քէնտի թէհլիքէտէ օլտուղունտա օնա միւհթաճ օլուպ օնու պուլտու: Քէնտի հայաթընտա օ օնուն արգատաշը իտի, վէ էօլտիւյիւնտէ տախի օնու պրագմայաճագ: Իշթէ կէօրիւն քի ճէհալէթ քէնտի էօլտիւյիւնտէ նէ՛ էզիյէթի վար ըտը նէ գօրգուսու, շիւպհէսի վէ նէ տէ թէէսսիւֆի, նէ՛ տէ տիւշման գօրգուսու. իլլա հէր շէյ բահաթ վէ ասիւտէ իտի: Պօշ իւմիտ քէնտի գայըգճըսը իտի, վէ մէշհուր պիր սէօզ վար տըր, օ՝ գուզու կիպի էօլտիւ: Ֆագաթ էյէր պէօյլէ գուզուլար, Պօշ իւմիտ քէնտիլէրինի ըրմագտան կէչիրտիքտէն սօնկրա նէ՛ վագի օլաճաղընը կէօրսէլէր իտի, արսլան կիպի պազըրաճագլար ըտը:

Digitized by Google

չըգտըղընը կէօրտիւմ իսէ՝ պու տախի տաղ-
տան եօգարը չըգտը քի գափույա վարսըն.
Ֆագաթ օնա գօլ վէրմէք իչիւն հիչ պիր քիմ-
սէ օնու գարշըլամատըղընտան, օ՝ եալընըզճա
չըգտը: Վէ գափույա վարտըղընտա՝ օնուն իւս-
թիւնտէ օլան եազըյա պագըպ՝ անտէն վուրմա-
ղա պաշլատը, չիւն քէնտիսինի չափուճագ ի-
չէրի ալաճագլար տէյիւ զանն էթտի. լաքին
գափունուն իւսթիւնտէն պագան ատէմլէր,
Նէ՞րէտէն կէլիյօրսըն վէ նէ՞ իսթէրսին տէ-
յիւ օնա սօրտուլար: Օ տախի ճէվապ վէ-
րիպ՝ Պէն փատիշահըն հուզուրունտա եէմիշ
վէ իչմիշ իմ, վէ օ՝ պիզիմ սօգագլարըմըզտա
էօյրէթմիշ տիր, տէտի: Օլ վագըթ օնլար թաս-
վիյէսինի իսթէտիլէր քի՝ իչէրի վարըպ փատի-
շահա կէօսթէրսինլէր. օ՝ տախի գօյնունու գա-
րըշտըրմաղա պաշլատը, ֆագաթ օրատա էօյլէ
շէյ եօղ իտի քի՝ պուլսուն: Օլ վագըթ օպիր-
լէր՝ Թասվիյէն եօ՞գ մը, տէտիլէր: Ֆագաթ
պու պիր սէօզ ճէվապ վէրմէտի: Ընտէն փա-
տիշահա սէօյլէտիլէր, լաքին օ օնու կէօրմէյէ
էնմէք իսթէմէյիպ, Քրիսթիանը վէ Թէվէ-
քէլլիյի շէհրէ կէօթիւրէն իքի փարլագ քիմ-
սէլէրէ էմր էթտի քի՝ տըշարը չըգրպ Ճէհա-
լէթին էլինի այազընը պաղլասընլար վէ օնու

տէֆ էթսինլէր ։ Օլ վագրթ օնլար օնու ա-
լրպ՝ հավանըն իչինտէն տաղըն եանընտա կէօր-
միւշ օլտուղում գափույա կէօթիւրտիւլէր վէ
օնու օրայա գօտուլար ։ Օլ վագրթ կէօրտիւմ
քի՝ Խարապլրգ շէհրինտէն ճէհէննէմէ պիր եօլ
օլտուղու միսալի , թա կէօյիւն գափուսունտան
տախի օրայա պիր եօլ վար տըր ։ Պէօյլէճէ
ույանտըմ, վէ իշթէ կէօրտիւյիւմ բիւյա իտի ։

ԽԻԹԱՄ

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 038 361 770

Digitized by Google

Digitized by Google